This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

+ *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.

+ *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.

+ *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.

+ *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via `http://books.google.com`

13. e. 3

TEUTHONISTA

OF

DUYTSCHLENDER

VAN

GHERARD VAN DER SCHUEREN,

UITGEGEVEN

DOOR WYLEN

MR. C. BOONZAJER,

VERRIJKT MET EENE

VOORREDE

VAN

MR. J. A. CLIGNETT.

Te LEYDEN, by
HERDINGH EN DU MORTIER.
MDCCCIV.

Sane non — dissimulem, optandum esse, ut in singulis nationibus prodeant viri docti, qui linguae suae idiomata, vim eorum, notionem, origines, sed et desuetas, et pridem obsoletas voces ad amussim investigent explicentque, cum in enodandis illustrandisque — scriptoribus non mediocris inde lux affulsura sit.

DU CANGE *Praefat. ad Glossarium Med. et infim. Latinit.* §. 23.

LIBRARY OF THE TAYLOR INSTITUTION
UNIVERSITY
7 MAR. 1934
OF OXFORD

DE

UITGEVERS

AAN DEN

LEZER.

Eindelijk verſchijnt de Teuthonista of Duytschlender *van* GHERARD VAN DER SCHUEREN, *welks uitgave reeds voor* 10 *jaren werd aangekondigd, gedeeltelijk in het licht. Welke de redenen dezer lange en van de zijde der Uitgevers onwillige vertraginge geweest zijn, is voor het algemeen van weinig belang te weten. Dat het werk nu nog ſlechts gedeeltelijk te voorſchijn komt, geſchiedt, eensdeels om de uitgave van een geſchrift, zoo belangrijk voor de Nederduitſche taalkunde, niet langer te doen achterblijven; anderdeels omdat, naar het oordeel van deskundigen, het thans in het licht komend en geheel op zich zelf ſtaand gedeelte van den* Teuthonista *verre het gewigtigſte is. Of ook het andere gedeelte, 't welk de Latijnſche woorden met derzelver Duitſche verklaringen vervat, door den druk zal worden gemeen gemaakt, zal afhangen van de aanmoediging, welke de Uitgevers daartoe van kundige mannen*

ont-

ontvangen zullen, en van het meerder of minder vooruitzigt op een genoegzaam vertier, om hen voor hunne kosten ſchadeloos te ſtellen. De Heer J. A. CLIGNETT, *die over de uitgave van dit werk het toezigt hield, beloofde in de Voorrede hetzelve met aanteekeningen, zoo uit zijn' eigenen voorraad, als uit dien van wijlen den Heer* C. BOONZAJER, *te zullen verrijken. Aan deze belofte, welke die Heer door verandering en uitbreiding van werkzaamheden verhinderd werd reeds thans te vervullen, zal, zoodra mogelijk, door eene afzonderlijke uitgave van gemelde aanteekeningen voldaan worden; eene toezegging, welke wij vertrouwen, dat den taalliefenden niet anders dan aangenaam zijn kan.*

VOOR-

VOORREDE.

Het Woordenboek van *Gheeraard van der Schueren* werd reeds voor lang by onze voornaamste taalkenners, vooral by hun, welke het zelve op den rechten prijs schatten konden, met verlangen te gemoet gezien; en geen wonder, daar de aangelegenheid van dit boek de begeerte, om het zelve te bezitten, volkomen wettigt. Te regt derhalven was de arbeidzame *Boonzajer* bedacht, om van dit voortreflijk Woordenboek eene tweede uitgave te bezorgen, en reeds in den jare 1789. had hy zelf dit werk genoegzaam in dien staat gebracht, in welken wy het thands den Nederlandschen Letterminnaren mogen aanbieden, wanneer hy zijn voornemen, om den *Teuthonista* met zyne aanteekeningen in het licht te geven, my te kennen gaf, en myne gedachten omtrent deze onderneming vroeg. Ik moest niet alleen de alzins loffyke poginingen van onzen *Boonzajer* volkomen billyken, maar konde ook niet nalaten, om myn genoegen te betuigen, dat een zoo nuttig werk voor onze Taalkunde, tot algemeen gebruik, verkrijgbaar zoude worden, en ik verheugde my reeds by voorraad in het bezit van dit voor myne letteroefeningen zoo onschatbaar boek. Ten zelfden tyde gaf *Boonzajer* my opening van het, door hem gesteld, bericht voor dit werk, waaromtrent ik hem nog deze en gene aanmerking mededeelde, welke alle zyne goedkeuring wegdroegen, en met welke het bericht toen ter persse gezonden werd, het welk dan ook op dien tijd, tot de laatste proeve toe, in gereedheid gebracht is, byna woordelijk van den zelfden inhoud, als het naderhand het licht gezien heeft; dan, wanneer men tot dus verre gevorderd was, werd de uitgave daar van, om redenen, voor het algemeen van geen belang, nog vertraagd, en in dien tusschentijd is de brave en kundige *Boonzajer* door eene al te vroegtydige dood aan het letterlievend Nederland ontrukt.

Van dat oogenblik af, was, zoo het scheen, voor my en alle ware hoogachters onzer Nederlandsche Letterkunde alle hoop verloren, om eenmaal dit uitmuntend Woordenboek, met de aanteekeningen van onzen *Boonzajer* in het licht te zien verschynen; want weinig tijds na deszelfs overlyden werden alle de papieren, tot dit werk betrekkelyk, nog onder my berustende, terug gevraagd, zonder dat my bewust was, welk lot den arbeid van *Boonzajer* wedervaren zoude. In die zelfde onzekerheid bleef ik, tot dat my het bericht van inteekening, *zoo*

als

als het in den jare 1793. *in het licht verſchenen is*, werd ter hand geſteld; niet weinig was ik in de daad verheugd, te mogen zien, dat men eindelijk beſloten had, om den gewichtigen arbeid van onzen *Boonzajer* niet in eene duistere nacht bedolven te laten, en misſchien voor altijd der vergetelheid op te offeren; maar integendeel te beproeven, gelijk men aan de nagedachtenis des kundigen mans ſchuldig was, om den zelven ten algemeenen dienſte der geleerde wereld mede te deelen. Nauwlijks was het gemeld bericht van inteekening my ter hand gekomen, of ik gevoelde my door eene zucht voor dit werk gedreven; en daar my wel bewust was, dat *Boonzajer* althands nog geene Voorrede voor dit Woordenboek in gereedheid gebracht had, gaf ik aan zommigen myner Kunstvrienden mijn voornemen, om dezen arbeid misſchien wel op my te willen nemen, niet onduidelijk te kennen; tot welk beſluit ik oordeelde zeer gewichtige redenen te hebben, die ik echter niet noodig achte hier in te voegen. Weinig tijds daar na werd ik aangezocht, om de bezorging der geheele uitgave op my te willen nemen, wanneer ik eindelijk alleen ter bevordering onzer letterkunde, en uit overtuiging, dat, zoo myne geringe vermogens in ſtaat waren, tot den gelukkigen voortgang van het werk iets toe te brengen, ik my daar aan niet mocht onttrekken; waarom ik dan ook van dat oogenblik af beſloot, my niet alleen tot het ſchryven der Voorrede te verledigen; maar ook het in orde brengen der aanteekeningen, door *Boonzajer* vervaardigd, op my te nemen, en eenige weinige, welke ik noodig oordeelde, daar nog by te voegen. — Dit kort verſlag achtte ik niet ongeſchikt dezen Voorrede te doen voorafgaan, op dat daar uit blyke, wat my eigenlijk tot het ſchryven van dezelve aanleiding gegeven hebbe.

EERSTE AFDEELING.

§. I.

Onder alle de overblijffels der oudheid, welke tot onze Taalkunde betrekking hebben, is er niet een eenig werk, meer belangrijk en dus waardiger, om door eene tweede uitgave, tot algemeen gebruik, den letterminnaren te worden aangeboden, dan het Woordenboek van *Gherard van der Schueren*, of, gelijk de ſchryver zelf zijn werk noemt, dan de *Teuthgnista*. Van welk eene uitſtekende nuttigheid dit werk, voor onze Taalkunde, door den kundigen VAN LELYVELD gerekend werd, gaf hy niet onduidelijk te kennen in de aanteek. op *Huydecoper*

pers

pers Pr. H. D. bl. 99. *In het doorbladeren van dezen Teuthonista heb ik zoo vele byzonderheden en opheldringen van oud-duitsche woorden gevonden, dat ik my niet kan onthouden openlijk te wenschen, dat een of ander Taalkenner de moeite gelieflde te nemen, ons van dit Boek eene nieuwe en naauwkeurige uitgave te bezorgen.* Dit Woordenboek is in de daad, om meer dan eene reden, voor onze Taalkunde van het uiterst gewicht; want niet alleen, dat men hier eenen zeer volledigen woordenschat aantreft, waar uit men reeds eenen zoo vroegtydigen rijkdom onzer tale kan afmeten, en waarom derhalven dit werk, alleen als Woordenboek beschouwd, zyne wezenlyke verdiensten heeft; maar daar en boven is onder al dien schat een zoo groot aantal verouderde woorden, welker beteekenissen ons geheel onbekend zijn, te vinden, dat men te recht zeggen mag, dat dit werk ten dezen opzichte zyne wedergade niet heeft. Door verouderde woorden moet men hier niet alleen verstaan, zulke, welker beteekenis thands geheel onbekend is, en die derhalven voor genoegzaam verloren gerekend moeten worden, maar ook zoodanige, welke tot onzen tijd nog zijn overgebleven; maar oudstijds ook in andere beteekenissen gebruikt werden. Ja zelf vindt men hier niet alleen een eigenlijk gezegd Woordenboek, of eene bloote vertaling der opgegeven woorden; maar in dit werk worden ook, gelijk *Schagen* in zijn slot-bericht van den *Teuthonista*, te vinden in het *Holl. Mag.* II. D. III. Stuk bl. 738. en volgg. (*) zeer wel heeft opgemerkt, verscheiden oude gebruiken bygebracht en opgehelderd, verschillende natuurkundige zaken, onderscheiden dieren worden er omschreven; de Fabelkunde wordt hier op onderscheiden plaatsen opgehelderd, en eindelijk kan men de waarschijnlyke benaming van zeer vele steden en plaatsen, uit aanteekeningen, in dit Woordenboek voorkomende, nagaan. Het is hier de plaats niet, om van dit alles byzondere voorbeelden by te brengen, dewijl wy den Lezer thands tot het werk zelve kunnen wyzen, welke daar op oneindig vele plaatsen mijn gezegden zal bevestigd vinden. Thands zien dus onze taalminnaars, vooral zy, welke onze verouderde moedertaal meer byzonder beoefenen willen, een, voor hun wezenlijk, gebrek vervuld, en een ruim veld voor hunne navorschingen geopend, daar nu de weg gebaand is, om op de min moeilijkste wyze hunnen letterkundigen arbeid in dat vak voort te zetten. Onze beste taalkenners (†) hebben met reden, en ik (§), overtuigd van de gegrondheid hunner stelling, (zonder my echter hier om onder hun getal

(*) Dit bericht van *Schagen* wordt by niemand, voor zoo veel ik weet, aangehaald.

(†) HUYDECOPER *brief over den abs. abs.* bl. 38. in de Werk. van de Maatsch. der Nederl. Letterk. te Leyden. I. D. TEN KATE *gemeensch. tusch. de Gottisch. en Nederd. spraak.* bl. 3. Hier van vindt men een treffend voorbeeld in den grooten *Wagenaar*. Hy achtte het van de uiterste noodzaaklijkheid, als Schryver, zyne moedertaal in den grond te verstaan, hier toe zocht hy, gelijk in alle zyne letteroefeningen, de bronader op, en las onze oudste en eerste Schryvers, en wel in den aanvang, alleen met oogmerk, om zich in de taal te oefenen. *Lev. van J. Wag.* bl. 17.

(§) *Inleiding tot de Taalk. Mengel.* bl. 3. en volgg.

tal te willen rangſchikken.) altijd beweerd, dat de ouden alleen ons kunnen leeren, hoe men onze taal behoore te ſchryven; en ik voege hier nu nog by, dat men uit hunne ſchriften de ware beteekenis der verouderde woorden alleen ontdekken kan. Hoe noodzaaklijk echter dit onderzoek ook zijn moge, om in het algemeen eene grondige kennis onzer tale te verkrygen, zoo wel als, om byzonder de verouderde woorden te leeren kennen, is het evenwel te gelijk waar, dat zoodanig onderzoek van de ſchriften der ouden, als hier toe vereiſcht wordt, eene zeer moeilyke en omſlachtige taak is, ja een arbeid, waar toe misſchien niemand, die niet opzetlijk voor zich zelven eene meer dan algemeene kundigheid onzer moedertale tracht te verkrygen, licht beſluiten zal, dewijl men, gelijk ik wel zeggen durve, jaren lang moet arbeiden, en een aantal werken onzer eerſte ſchryvers, welke dikwils de vermakelijkſte niet zijn, moet lezen en herlezen, eer men nog de beteekenis der geheel onbekende en de verſchillende beteekenisſen, in welke zommige woorden oulings genomen werden, zal ontdekt hebben. In al dien moeilyken, laſtigen en langdradigen arbeid, (gelijk ik meen in myne inlaſſing, in het bericht voor dit werk, te recht aangemerkt te hebben.) zal den taaloefenaar, door het bezit van dit zoo nuttig Woordenboek, veel zijn te gemoet gekomen.

Van hoe veel aanbelang het zy nmers in het algemeen is, de *verouderde* en *onbekende* woorden eener tale wel te verſtaan, en welke anders de zekere, doch ſchadelyke gevolgen dezer onkunde zijn, leert ons de groote DU CANGE *Præfat. ad Gloſſar. Med. et Infim. Latin.* §. LXVI. (bl. 67. in de Parijſ. uitgav.) *Occurrunt igitur — infinita propemodum vocabula, quæ aut* IGNOTÆ *aut* NOVATÆ SIGNIFICATIONIS *ſunt, et cum eorum notio minime plana ſit aut perſpicua, Lectorem, ad alia properantem, non modo retardant, ſed etiam quandoque ſiſtunt et ab eorum lectione propter obſcuritatem prorſus avertant.* Deze aanmerking van *du Cange* is zoo waarachtig, dat zy geen bewijs behoeft; een ieder, vertrouwe ik, vindt het bewijs in zich zelven. Doch wil men van de voorlichting, welke dit Woordenboek ons hier in geven kan, een nuttig gebruik maken, dan zullen die ſtruikelblokken, van welke *du Cange* hier gewaagt, by ons zeer ſpoedig zijn uit den weg geruimd. By de algemeene aanmerking van dezen grooten taalkenner voege ik nog deze, in derzelver gevolgen meer byzonder op onze taalkunde betreklijk, dat het namelijk volſtrekt onmogelijk is, zonder de vereiſchte kundigheid van de taal der ouden, niet alleen in deze wetenſchap eenige vorderingen voor zich zelven te maken, maar nog veel meer, dat men zonder deze, in dat vak, nimmer met eenige vrucht voor anderen kan werkzaam zijn. Gebrek aan genoegzame ervarenheid in de taal onzer oudſte Schryvers, ſtelt ons ieder oogenblik niet alleen bloot voor de grootſte en ſchandelijkſte misſlagen; maar ook aan de billyke berisping en beſpotting van kundiger taalkenners, en daar en boven nog worden op die wyze de werken onzer eerſte ſchryvers jammerlijk mishandeld, daar men den zin der woorden, en dus de meening van

den

den ſchryver, geheel verduistert, en zyne taal volſtrekt onverſtaanbaar maakt. Deze waarſchouwing achte ik voor ons van te meer gewicht, daar de werken onzer oudſte ſchryvers van de ſchadelyke gevolgen dier onkunde reeds te veel proef gehad hebben. De ſprekende voorbeelden, welke nog voorhanden zijn, ſtrekken tot zoo vele onlochenbare bewyzen van mijn gezegden. Hoe is immers niet de taal van *Melis Stoke*, door de onbedrevenheid van *Alkemade*, te deerlijk mishandeld? En hoe is niet het goed en zuiver Nederduitsch van *Lodewijk van Veltkem*, door de dikwils beſpotlyke aanteekeningen van den ontaalkundigen *Le Long*, volſtrekt onverſtaanbaar gemaakt? Ik zwijg van anderen, welke zich verſtout hebben, om de taal der ouden zoo dwaaslijk als onkundig te beſchimpen, en daar hun eigen werk van de grootſte taalfouten overvloeide, echter nog onbeſchaamd genoeg waren, om der ouden meerdere kundigheid, en beter inzien in den grond onzer tale, hun voor misſlagen toe te rekenen. Zoo dat men te recht wel zeggen mag: arme ouden, wat zijt gy niet deerlijk mishandeld!

Vraagt nu iemand waar aan deze onkunde, welker ſchadelyke gevolgen hier zoo overtuigend aangetoond zijn, moet toegeſchreven worden, ons antwoord is gereed.

In de eerſte plaats, en wel voornamelijk, aan een verzuim in het onderzoeken van de ſchriften der ouden; waar by nog in de tweede plaats komt (en misſchien wil iemand dit, tot verſchooning der genen, welker onkunde ons gebleken is, bybrengen.) gebrek aan noodige voorlichting en verklaring van alle die verouderde woorden, welker beteekenis aan het grootst aantal der Nederlanders reeds geheel onbekend is. Thands echter zien wy, gelijk ik te voren reeds heb opgemerkt, dit gebrek geheel en al vervuld, daar wy in dit werk alle die verouderde woorden, in hunne onderſcheiden beteekenisſen opgehelderd en verklaard vinden. Welaan dan! voegen nu onze taaloefenaars hunne kundigheden, uit de ſchriften der ouden reeds opgezameld, (en derzelver nuttigheid blijft altijd onveranderlijk.) by dien ſchat van taalkennis, welke voor hun in den *Teuthonista* is bewaard gebleven en voorhanden licht, dan mogen wy met reden vertrouwen, dat de uitgave van dit Woordenboek aan onze Taalkunde een wezenlijk nut en voordeel zal aanbrengen.

§. II.

De aangelegenheid van dit werk voor onze Taalkunde genoegzaam aangetoond zijnde, zal ik eerst eenige byzonderheden omtrent den Schryver mededeelen.

Schryver of opſteller van dit Woordenboek was GHERARD VAN DER SCHUEREN, zoo als op het einde van het Latijnsch en Duitsch Woordenboek gemeld wordt: *Explicit preſens vocabulorum materia a perdocto eloquentiſſimoque viro, domino* GHERARDO DE SCHUEREN *conſcripta.*

Wat eerst des Schryvers naam betreft. Het is niet onwaarſchijnlijk, dat de Voorouders van onzen *van der Schueren* dezen hunnen toenaam *Schueren* gekre-

gen hebben van het Dorp of Heerlijkheid *Schuren* (*Schurenum*,) welke volgends TESCHENMACHER *Ann. Cliv.* p. 370. gelegen was in het gebied van Eyflie: (*in Monaſterienſi Eyfliæ præfectura.*)

GHERARD VAN DER SCHUEREN werd te Santen, een ſtad in het Hertogdom Kleef, geboren, zoo als wy niet alleen aangeteekend vinden by TESCHENMACHER *Annal. Cliv. in Syllab. Auctor.*, en uit dezen by PAQUOT *Mem pour ſervir à l'Hiſt. Litt.* Tom. III. p. 24. (uitg. in 8°.) maar ook zegt de Schryver van zich zelven: *Ego Gerardus van der Schuren, de Xantis Clivis.* in *Diplom.* a. 1450. by DITHMARUS *Cod. Diplom.* achter de *Ann. Cliv.* van *Teſchenmacher Diplom.* 89. p. 106. zie ook aldaar *Diplom.* 102. p. 130. En zoo ook in de voorrede voor den *Teuthonista*, in deze woorden: *Ego quoque ſub celtici Ducatus Clivenſis, Colonienſis Dyoceſis emisperio orbiculari, lucis ſumpſi exordia.* Hier, zoo wel als in het zoo even aangehaald *Diploma* van 1450., noemt *van der Schueren* uitdruklijk het Hertogdom Kleef zijn vaderland. Doch hoe zeer dit geene de minſte tegenſpraak lijdt, zoude het echter omtrent de laatst aangehaalde plaats, by zommigen eenige bedenking kunnen baren, indien zy de vertaling dezer woorden, door *Boonzajer* in zijn Bericht voor dit werk bl. 8. ingevoegd, overwogen, en zouden daar uit dan wellicht opmaken, dat het Bisdom Keulen des ſchryvers vaderland geweest was; dat evenwel, met de nadere bepaling zyner geboorte ſtad Santen, niet zoude overeen te brengen zijn; als zijnde dezelve niet in het Bisdom Keulen; maar in het Hertogdom Kleef gelegen. Dan deze duisterheid is geheel op te helderen, indien men maar met *Boonzajer* het woord *Dyoceſis* niet door ons *bisdom* vertale. Het komt my daarom voor, dat men dit woord hier te nemen hebbe voor *præfectura plurium provinciarum*, en zoo werd het in de middeleeuwen gebruikt, gelijk men vindt by DU CANGE *Gloſſ. Med. et Inf. Lat.* in v. *Dioeceſis.* Ja *van der Schueren* zelf verklaart ons *bisdom* tweezins, zoo wel in eene ruimere, als in eene nauwere beteekenis. En byzonder verdient hier onze opmerking het *Gloſſarium* JUNII D. (*) op het woord *Dyoceſis, gericte.* Daar leest men: *dum hic vedes* gericte *ſpirituelem potius, quam carnalem poteſtatem intellige, quoniam hoc in loco Gubernationem latine dicimus, hoc enim Dyoceſis in noſtro ſonat eloquio.* Hierom meen ik, dat de woorden van *v. d. Schueren* dezen zin hebben, en dus dienen vertaald te worden: *Ik heb ook onder den gezichteinder van het edel* (†) *Hertogdom Kleef, onder Keulsch gebied, het eerſte levenslicht aanſchouwd.* enz. Wanneer men deze woorden zoo vertaalt, hangt alles zeer wel te zamen, en daar de ſtad Santen

(*) Uitgegeven door P. F. SURM *Symb. ad Literat. Teuton. Antiquior.* Havn. 1787. aldaar Col. 303.

(†) Zoo vertaalt *Boonzajer* te recht het latijnſche *Celticus*, hier door *v. d. Schueren* gebruikt; dit middeleeuwsch Latijn verſtond *Schagen* niet, die hier van het *Celtiesch Hertogdom Kleef* gemaakt heeft. Zie het hier boven gemeld bericht.

ten de geboorteplaats van *v. d. Schueren* was, behelzen deze woorden dan eene zeer juiste opgave, niet alleen van des Schryvers vaderland; maar ook van deszelfs geboorteplaats. Immers ſtond de ſtad Santen, ſchoon in het Hertogdom Kleef gelegen, oudstijds, en zeker nog gedeeltlijk ten tyde, dat onze Schryver geboren werd, onder het beſtuur van den Keurvorst van Keulen; en zy werd eerst voor de helft in den jare 1392., en naderhand geheel in den jare 1441. aan de Hertogen van Kleef ingeruimd. Wanneer men dit in aanmerking neemt, vertrouwe ik, den waren zin dezer woorden in myne vertaling te hebben opgegeven.

Het komt my voor, dat *v. d. Schueren* uit geen onaanzienlijk geſlacht geſproten is, ten minſte by gelegenheid van het verdrag, dat er in den jare 1392. tuſſchen Adolph den eerſten, Hertog van Kleef, en den Keurvorst van Keulen, betreklijk de ſtad Santen, geſloten werd, vinden wy, dat de laatstgemelde Vorst toen van zyne zyde als richter over de helfte dier ſtad aanſtelde eenen *Johannes van der Schueren* (*), zeer waarſchijnlijk eenen der voorouders van onzen Schryver, zoo dat wy daar uit niet onduidelijk mogen afnemen, dat het geſlacht van *v. d. Schueren* een der aanzienlijkſte in Santen moet geweest zijn.

Daar wy dan nu het vaderland en de geboorteplaats van onzen Schryver bepaald hebben, ziet men hoe verkeerdlijk VALER. ANDREAS *Biblioth. Belg.* p. 283. en FOPPENS *Biblioth. Belg.* Tom. I. p. 360. onzen *van der Schueren* van hollandſche afkomst houden; een misſlag, denklijk geboren uit een verkeerd verſtand der woorden van M. Z. BOXHORN *Theat. Urb. Holl.* Cap. IV. p. 41.; dees Schryver daar het werk van *van der Schueren* aanhalende, noemt het *Dictionarium Teutonicum*; en daar hy uit dat Woordenboek een onzer oude hollandſche woorden verklaart, zal *Valer. Andreas*, zekerlijk het boek zelve niet onder de oogen gehad hebbende, hier uit hebben opgemaakt, dat deszelfs opſteller een Hollander geweest ware; en *Foppens*, welke hier niets nieuws vermeldt, heeft *Valer. Andreas* woordelijk nageſchreven. Hier uit mogen wy als zeker opmerken, dat *Foppens*, even min als *Andreas*, het Woordenboek van *van der Schueren* nimmer hebben ingezien.

§. III.

Wat de Ambtsbediening van onzen Schryver belangt, hy behoorde tot den geeſtelyken ſtand, hy nam eene kerkelyke bediening waar. Dit vinden wy door hem zelven aangeteekend in de voorrede voor het I. D. van den *Teuthonista*, en wel in deze woorden: *michi ſimiles — videlicet Clericos.* Hier noemt hy zich zelven *Klerk*, dat in eene algemeene beteekenis (en wy hebben geene aanleiding om iets naders te kunnen bepalen.) een perſoon van eene Kerkelyke be-

(*) Zie TESCHENMACHER *Ann. Cliv.* p. 171. en 284. in de uitgave van *Dithmarus.*

bediening aanduidt, zoo als ik breeder getoond heb. in myne Voorrede voor *Maerlants Spieg. Hiſtor.* bl. 15. en volgg. en ook nader bevestigd wordt door *van der Schueren* zelven, *Teuthonista* H. D. op *Clericus*, daar hy dit woord, in deze algemeene beteekenis, zeer wel verklaart.

Dan de verdienſten en bekwaamheden van onzen *van der Schueren* zullen zekerlijk oorzaak geweest zijn, dat hy tot hooger waardigheid bevorderd werd; want zoo als wy niet alleen by TESCHENMACHER in *Syllab. Auctor.* en PAQUOT op de aangeh. plaats; maar ook by anderen, en zelfs in het reeds gemelde ſlot van het Latijnsch en Duitsch Woordenboek aangeteekend vinden, is onze *van der Schueren* Kancelier der Hertogen van Kleef geweest. Hy nam dezen post reeds waar by den eerſten Kleefſchen Hertog Adolph, en is by deszelfs opvolgers Johannes den I. en II. in dezelfde waardigheid gebleven. De post van Kancelier beſtond in de middeleeuwen eigenlijk in het ſchryven en afvaardigen der brieven en bevelen der Vorsten. Zie het *Capital.* An. 823. Cap. 24. by GEORGISCH. *Corp. Jur. Germ. Antiq.* p. 882. *Capital. Caroli M.* Lib. 2. Tit. 24. aldaar p. 1334. Echter werden zy ook, mits hier toe gerechtigd, by het ſluiten van zekere plechtige verbonden, welke hunne vorsten aangingen, geroepen, om in getuigen der waarheid niet alleen verklaring te geven, dat dezelve verbonden in hunne tegenwoordigheid geſloten waren; maar ook om die met hunne onderteekening te bekrachtigen. By zoodanige gelegenheid droegen zy den naam van *Notarii.* Hier van, dat men in de *Leges Ludov. Pii* Cap. 6. leest *chartæ* Cancellarii *manu ſcriptæ aut firmatæ*, en dat DU CANGE *Gloſſ. Med. et Infim. Lat.* in v. *Cancellarius* zegt: *Cancellarii Notariorum munus obiere*; ja dat *Cancellarius* en *Notarius* by hem verwisſeld wordt. Zie het gem. *Gloſſ.* in v. *Notarii Comitum* en in v. *Notarii Abbatum.* Voeg hier by LEIBNITIUS. *in Not. ad Scriptores Rer. Brunsv.* Tom. I. p. 484. not. d. VOSSIUS *de Vitiis Sermon.* Lib. II. p. 368. doch vooral SPELMAN *Gloſſ. Archaiol.* v. *Cancellarius.* Dit nu in aanmerking genomen, kan men reden geven, waarom *v. d. Schueren* zich zelven *Notarius* noemt, wanneer in zyne tegenwoordigheid de broederſcheiding tusſchen Johannes, Hertog van Kleef, en Adolph, Heere van Ravenſtein, in den jare 1450. geſloten werd, en hy die met zyne onderteekening bekrachtigde. In dezen brief (*) leest men: *Et ego* Gerardus van der Schuren *de Xantis Clivis, Colonienſis dioceſeos publicus imperiali auctoritate* Notarius. In deze zelfde waardigheid vindt men onzen *van der Schueren* ook in de erfſcheiding tusſchen Johan, Hertog van Kleef, en zynen Broeder Engelbert van Nevers, in den jare 1489. geſloten: *Et ego* Gerardus van der Schuren, *de Xantis publicus imperiali auctoritate* Notarius *Colonienſis dioceſis* (†). — Hier zien wy dus onzen Schryver in eenen post van eer en aanzien geſteld, en wel in zoodanigen, wel-

(*) By DITHMARUS *Cod. Diplom.* Dipl. 89 achter de *Ann. Cliv.* van *Teſchenmacher.*
(†) By DITHMARUS *l. c.* Dipl. 102.

welke ons de gunſtigſte gedachten van zyne verdienſten doet opvatten; wy leeren hem hier niet alleen kennen als eenen ervaren rechtskundigen; maar ook als iemand van een onbeſproken gedrag; Tot dien post immers, waar toe wy *v. d. Schueren* hier bevorderd zien, werden *voormaals* geene andere toegelaten, dan zulke, welke kundige rechtsgeleerden waren, en te gelijk ter goeder naam en faam ſtonden; zoo was dit reeds bevolen by de *Leges Regis Lotharis* cap. 94. *Similiter et Notarii legibus eruditi et bonæ opinionis conſtituantur.*

Wanneer *van der Schueren* tot de waardigheid van Kancelier bevorderd is, is niet wel te bepalen; dat hy dien post reeds voor den jare 1448. heeft waargenomen, is zeker; dewijl in dat jaar Hertog Adolph reeds overleden is. Schoon ik even min ergens vinde aangeteekend, of hy dit ambt tot zyne dood toe behouden hebbe, zoude ik echter daar van niet vreemd zijn; want alhoewel *Teſchenmacher* zegt, dat onze *van der Schueren* alleen Kancelier by Adolph en Johannes den I. geweest is, is het echter zeker, dat hy den laatstgemelden Vorst ten minſte nog agt jaren overleefd heeft (*), en het komt my waarſchijnlijk voor, dat hy by Johannes den II. in dezelfde waardigheid zal gebleven zijn; ik meen dit te mogen opmaken uit het aangehaald *Diploma* van den jare 1489., en dus onder de regeering van Johannes den II. uitgegeven.

Wanneer echter *van der Schueren* eigenlijk overleden is, vinde ik mede nergens bepaald. TESCHENMACHER in *Syll. Auctor.* zegt alleen, dat hy althands in den jare 1489. nog in leven was, dat ook zeker blijkt uit de zoo even aangehaalde erfſcheiding tuſſchen Johan, Hertog van Kleef, en Engelbert van Nevers; zie hier boven bl. 8.; en op dit ſtuk zal *Teſchenmacher* waarſchijnlijk mede het oog gehad hebben.

Daar het dus uit onderſcheiden bewyzen overtuigend blijkt, dat *van der Schueren* een der aanzienlijkſte ambten bekleedde, kan ik niet voorby, om de eer van onzen Schryver te verdedigen tegen die, zijn perſoon zoo zeer vernederende, gisſingen, welke RICHEY (†), op eigen gezag, en zonder eenig bewijs, zich veroorlooft te boek te ſtellen. Hy ontkent, dat onze Schryver het eigenlijk gezegd ambt van Kancelier bekleed hebbe, en wil, dat hy ſlegts een der geringſte bedienden van de Kancelary des Kleefſchen Hertogs geweest zy. De reden voor dit gevoelen vinde ik in deze woorden: Denn mit dieſem Nahmen verbindet ſich heute zu tage der Begriff eines hohen und wichtigen Ehren-Amptes / bey welchem die mühſame verfertigung eines Wörter-Buches ſchwerlich ſtat findet. Een zwak en weinig afdoend bewijs voorzeker; want vooreerst zal het hier niets ter zake doen, van welk een gewicht de post van Kancelier *heden ten dage* moge gerekend worden, of welk een moeilyke en gedurige arbeid aan dat ambt thands verbonden is, dit komt hier in geenen deele in

(*) Johannes de I., Hertog van Kleef, overleed in 1481. Zie TESCHENM. *Ann. Cliv.* p. 315.
(†) Nachricht von dem Teuthoniſta, achter het *Idioticon Hamburgenſe* uitg. van 1755. p. 433.

in aanmerking, dewijl men alleen het ambt beſchouwen moet, in betrekking tot den tijd, in welken *van der Schueren* het zelve waarnam; maar, ten andere, ik ſtemme aan *Richey* de moeilijkheid en gedurigen arbeid, aan dezen post gehecht, volkomen toe, waar uit toch volgt dan, dat zoodanig ambtenaar, welke zyne uren van uitſpanning aan nuttigen arbeid beſteedt, niet in ſtaat zoude zijn om zoodanig een Woordenboek, ſchoon in de daad een moeilijk werk, echter te volbrengen. Duitschland, zoo wel als ons eigen Vaderland, leveren hier voor zeer voldoende bewyzen op, dewijl zoo wel daar, als voormaals hier te lande, de eerſte en voornaamſte ambtenaars geene geringe proeven van hunnen letter-arbeid der geleerde wereld hebben medegedeeld.

Even ongegrond is ook de gevolgtrekking, welke hy neemt uit de volgende woorden der voorrede, door *y. d. Schueren* voor het I. D. geplaatst: *Inter michi ſimiles, non grandiuſculi dogmatis ſtragulatos, videlicet Clericos, pudibunda interrepit ignorancia.* Hy beſchouwt deze, zoo hy dezelve noemt, lage bekentenis, zeer ongeſchikt voor eenen Kanceliér, welke, volgends zijn oordeel, noodzaaklijk een geleerd man zijn moet; en meent dus hier in een bewijs te vinden, dat *y. d. Schueren* het ambt van Kanceliér niet bekleed heeft: hy heeft dus deze woorden zoo opgenomen, als of *y. d. Schueren* ook zich zelven hier als ſchandelijk onwetend voorſtelt; doch zeer ten onrechte, dewijl de Schryver door dit *michi ſimiles* alleen wil te kennen geven, dat hy hier bepaaldlijk ſprak tot die genen zyner landgenooten, welke met hem den zelfden ſtand, te weten den geeſtelyken, bekleedden; en in dezen zin noemt hy dezelven *ſibi ſimiles.* Er is derhalven, naar myne gedachten, in deze woorden althands geene berispelyke, of aan zyne ambtsbediening niet wel voegende, laagheid te vinden. In tegendeel geloof ik, uit deze zelfde woorden eene, voor onzen Schryver gunſtiger, gevolgtrekking te mogen afleiden, gelijk ik §. IV. breeder betoogen zal. De overige redenen, die hy voor zijn gevoelen bybrengt, zijn van geen meerder aanbelang, waarom ik die met ſtilzwygen voorby ga, en deze zoo zonderlinge meening van *Richey* beſchouwe, als eene op eigen gezag aangematigde, en dus onbillyke kleinachting, den perſoon van *y. d. Schueren* aangedaan.

§. IV.

Tot hier toe beſchouwden wy onzen *van der Schueren* met opzicht tot zyne geboorteplaats, den ſtand, en eere-post, door hem bekleed: doch laat ons nu denzelfden verdienſtelyken man meer van naby, byzonder in zijn zedelijk karakter, gadeſlaan, en daar toe in de eerſte plaats nader in overweging nemen de redenen, welke hem tot het zamenſtellen van dit werk bewogen hebben, om dan vervolgends acht te ſlaan op den perſoon, op wiens aanzoek hy zich tot dezen arbeid verledigd heeft. Wat het eerſte aangaat: geen haarlijk eigenbelang of zucht na roem of eer ſchynen onzen Schryver tot het volbrengen

van

van deze waarlijk moeilyke en verdrietige taak aangezet te hebben; neen, hy werd door eene, veel edeler, drift tot dezen arbeid aangespoord, en bedoelde hier in alleen zynen landgenooten ten nutte te zijn, door aan hun, zoo wel als aan zich zelven, een, naar zijn oordeel, nuttig werk, dat nog ontbrak, in handen te geven; *illorum igitur* (zegt hy in de voorrede voor het I. D. van den *Teuthonista.*) *et mee subvenire cupiens ebetudini hoc presens profecto opus compilare decreyi.* Hoe zeer men ten tyde van *v. d. Schueren* een zoodanig werk, als toen door hem vervaardigd werd, benoodigd hadde, en hoe groot derhalven de verplichting ware, welke men hem voor zynen gewichtigen arbeid verschuldigd was, blijkt uit de ongunstige getuigenis, welke hier door *van der Schueren* zelven van zijne tijd- en ambtgenooten gegeven wordt. Hooren wy zyne eigen woorden: *Rursum et inter michi similes, non grandiusculi dogmatis stragulatos, videlicet Clericos, pudibunda interrepit ignorancia, cum plerumque rerum oculis nostris coram positarum, utique sat vulgarem sed minime latinicalem nominum noverimus interpretacionem. De verbis quoque id nobis occurrat simile.*

Eene beklagenswaardige staat der geleerdheid voorzeker! gelijk wy uit dezen getuigen, welke ons volkomen vertrouwen verdient, vernemen kunnen, daar zy, onder welke anders in dien tijd de schranderste en geleerdste gezocht moesten worden, door eenen hunner Medebroederen zelven, als geheel onkundig, worden voorgesteld.

Onder de geestelijkheid immers, werden anders in die dagen de ervarenste lieden gevonden, dewijl en toen, en vroeger reeds, by de zoogenoemde leeken, de diepste onkunde allerwegen doorstraalde (*), en zoo als ik uit het stilzwygen van *van der Schueren* wel haast zoude opmaken, moet de onbedrevenheid dezer laatsten, ten zynen tyde, zoo niet erger, ten minste nog dezelfde geweest zijn, zoo dat hy zich ook hunner niet schijnt te bekreunen. Schandelyker kwam het hem met reden voor, dat men eene, van tijd tot tijd denklijk meer toenemende, onkunde onder de geestelyken gewaar werd. Hier tegen te waken was des Schryvers hoofdoogmerk, en hy verzuimde geene gelegenheid, om hun hier tegen een geschikt middel aan de hand te geven. Dat in de daad de klagten van onzen *van der Schueren* niet ongegrond zullen geweest zijn, mag men hier uit afnemen, dat het algemeen verwaarloozen van alle letterkundige oefeningen eene reeds verouderde kwaal was, die gewis ten zynen tyde meer en meer zal

(*) Zie dezen aangaande breeder in myne Voorr. voor *Maerlants Spieg. Hist.* bl. 30. Hier van wordt het woord *leec* zeer eigenaartig als een byvoeglijk naamwoord gebruikt, in de beteekenis van *onkundig*, *onwetend*, door den Dichter van den *Leeken sp.* HS. f. 4. b.

Men vint simpel liede zo leec,
Ên int ghelove alsoe weec,
Dat sijt houden in haer verstaen,
Dat God es als menschе ghedaen.

zal hebben toegenomen, en ook by de geestelijkheid meer begon doortedringen. Wy vinden dien aangaande eene getuigenis, reeds eenige eeuwen ouder, dan van onzen Schryver, by WILLERAMUS (*) *in Praefat Paraph. Cant. Cantic.* (†) *Cogor huius temporis feces deflere, cum iam fere omne litterale defecit ſtudium.* Ja, gelijk dees ſchryver vervolgt, kon hy onder zyne tijdgenooten ſlegts eenen enkelen opnoemen, welke zich der letteroefeningen wijdde: *Unum in francia comperi Lantfrancum nomine, antea maxime valentem in Dialectica, nunc ad eccleſiaſtica ſe contuliſſe ſtudia.* Dat deze opgave van den ſtaat der geleerdheid, door *Willeramius* hier afgeſchetst, het zeggen van onzen *van der Schueren* niet weinig bekrachtigt, zal geen breed betoog vereiſchen; maar veel eer verdient zyn yver, om deze algemeene onkunde te helpen weeren, den grootſten lof, en het toont ons te gelijk, hoe hy boven alle zyne tijdgenooten gerekend mag worden uitgemund te hebben, hier van dat hy ook by zyne landgenooten reeds in groote en buitengewone achting geweest is, dat ik opmake uit de veel beduidende benaming van VIR MAGNUS, welke *Henr. Scheper* aan onzen *van der Schueren* gaf. Zie DITHMARUS *Cod. Diplom.* dipl. 89. p. 106. voeg hier by, dat *Arnoldus Ther Hornen* hem een *zeer geleerd* en *welſprekend man* noemt.

Hoe zeer nu de beſtraffing van onzen Schryver, ten aanzien zyner Medebroederen, over hunne onbedrevenheid, vry gevoelig is, is echter dezelve met de meeste beſcheidenheid gepaard, zoo wel als met eene zedige nederigheid, daar hy geenzins verwaand genoeg is, om zich zelven, als boven hen verheven, uit te zonderen; maar integendeel als met zyne medebroederen dezelfde voortlichting behoevende voorſtelt. Doch hoe zeer dit zeker een blijk van des Schryvers nederigheid moge opleveren, kan men echter hier in te gelijk een trek van oordeel en verſtand ontdekken, daar hy zich door dit middel te beter in ſtaat ſtelde, om zynen onervaren medebroederen hunne ſchandelyke onweetenheid onder het oog te brengen. Ziet daar eenige hoofdtrekken van het zedelijk beſtaan van onzen Schryver, zoo verre ik dezelve uit de gemelde Voorrede heb kunnen opmaken. Voegen wy alleen hier nog by het gunſtig oordeel door SCHAGEN (§), ten dezen opzichte, over onzen Schryver geveld: *zijn Karakter* (zegt hy) *ſchijnt my zedig en openhartig, en een fyne geeſſel van de domheit.*

Wat dan nu in de tweede plaats aangaat den perſoon, op wiens aanzoek *van der Schueren* zich tot dezen arbeid verledigd heeft: hy zelf geeft ons hier omtrent bericht in de meermaals aangehaalde Voorrede, in deze woorden: *Et vos mi domine prepoſite, ipſius domini ducis a commentariis, preſencialiter cernitis per me*

(*) *Willeramus* ſchreef dit werk reeds voor het jaar 1048. Zie v. LELYVELD *Aanteek. over Willer.* achter het II. D van *Huydec. Pt. van Taal en Dicht.* bl. 570.

(†) Uitgegeven door FR. JUNIUS *Obſervat. in Willer.* Doch wy voegen deze woorden hier in naar de lezing van het HS. der Leydſche Boekery.

(§) Bericht wegens den *Teuthoniſta*, in het *Holl. Magaz.* II. D. II. Stuk. bl. 430.

me vobis deditiſſimum veſtrum votum hac in re fore adimpletum. Hier uit wordt zeer duidelijk bevestigd, gelijk wy hier boven hebben opgemerkt, dat namelijk *van der Schueren* niet uit eenig eigen voordeel dit werk ondernam; neen, hy werd integendeel hier toe door anderen aangezocht, en wel door iemand, in wien wy niet alleen kunde en oordeel onderſtellen mogen; maar wien ook het belang der letteroefeningen ter harte ging. De Proost zelf, te gelijk door den Hertog tot geſchiedſchryver benoemd (*), en welke door *v. d. Schueren*, in de voorrede voor het II. Deel *een geleerd man* genoemd wordt, had hem tot dezen arbeid aangemoedigd. Dit alles moet ons ook te gelijk een vry zeker bewijs van des Schryvers welbekende bekwaamheid opleveren; daar een man, in eenen der aanzienlijkſte posten geſteld, een hoogachter der wetenſchappen, en welke daar en boven gelegenheid had om *van der Schueren*, uit hoofde van het ambt, het welk hy mede ten hove bekleedde, in alle zyne verdienſten van naby te leeren kennen, hem tot het volvoeren van dit moeilijk werk uitkoos en aanmoedigde.

§. V.

Schoon alles wat wy tot hier toe ten opzichte van onzen *van der Schueren* hebben aangemerkt, ons reeds overvloedige bewyzen oplevert van zijn oordeel, kundigheid en onvermoeiden arbeid, zoo worden wy echter omtrent zyne, waarlijk uitmuntende, bekwaamheid nog nader overtuigd, indien wy hier acht ſlaan op het werk, het welk hy in het ſchryven van den *Teuthonista* ondernam; een arbeid, waar toe zich tot op dien tijd niemand had verledigd, zoo dat het werk, toen door hem vervaardigd, volſtrekt nieuw en geheel van zyne eigene zamenſtelling was. Te recht zegt dus RICHEY *Nachr.* p. 434. Dieſes iſt vielleicht das allererſte Teutſch-Lateiniſche Wörter-Buch in der welt —— Zum wenigſten muß ich es ſo lange dafür halten, bis mir iemand ein älteres zum vorſchein bringen wird Men kan derhalven onzen Schryver dezen roem niet betwisten, dat hy de eerſte geweest is, welke immer een *Duitsch* en *Latijnsch Woordenboek* heeft zaamgeſteld. En ſchoon dit ten opzichte van het *Duitsch* en *Latijnsch Woordenboek* buiten alle bedenking is, dewijl men niet alleen, niet weet, dat er een ouder dergelijk Woordenboek van die eeuwe tot onzen tijd is overgebleven; maar zelf nergens eenige melding gemaakt vindt, dat het immer voorhanden geweest is. Zoo is het ook omtrent het tweede deel van dit werk, of het *Latijnsch* en *Duitsch Woordenboek*, even zeker, dat dit ook het eerſte geweest is, het welk in die uitgebreidheid het licht zag; want die oude *Vocabularii*, waar van in de hier achter gevoegde naamlijst melding gemaakt wordt, en van welke waarſchijnlijk ſlegts twee voor de uitgave van den *Teuthonista* in het licht gekomen zijn, waren niet anders dan ſchoolboe-

(*) Zoo is het Lat. *a commentariis* door *v. d. Schueren* zelven verklaard in het I. D. van den *Teuth:* op H. *Hyſtorien ſchrijver.* en op S. *Schrijver van hyſtorien.*

boeken voor kinderen, om het Latijn te leeren; doch *van der Schueren* ſchreef een Woordenboek, waar van mannen zich in hunne letterkundige oefeningen met vrucht konden bedienen. En wat het Woordenboek, ten tytel voerende: *Vocabularius Copioſus* enz. betreft, (waar van hier achter ook breeder geſproken wordt.) dit werd, volgends aanteekening van Mr. *J. Viſſer*, omtrend 1480. of misſchien iets vroeger uitgegeven; doch het komt my niet waarſchijnlijk voor, dat dit Woordenboek voor den *Teuthonista* het licht gezien hebbe. De inhoud der voorrede, door *van der Schueren* voor het tweede Deel geplaatst, ſchijnt het tegendeel aanteduiden; ik althands beſluite daar uit, dat er nog geen volledig *Latijnsch en Duitsch Woordenboek* voor handen was; want hy zegt met zoo vele woorden, dat zijn eenig oogmerk in het zamenſtellen van dat tweede Deel alleen was om hun, welke de duitſche benaming van deze of gene Latijnſche woorden niet wisten, hier in te hulp te komen. Had nu reeds een zoodanig werk toen het licht gezien, *van der Schueren* zoude zich zelven van dezen arbeid zeer wel ontſlagen, en waarſchijnlijk in zyne voorrede voor het eerſte Deel zyne Lezers tot dat Woordenboek, ten gemelden einde, gewezen hebben.

§. VI.

Thands zullen wy den tytel of opſchrift, door *van der Schueren* voor zijn Woordenboek geplaatst, in overweging moeten nemen. Hy noemt zijn werk TEUTHONISTA of DEUTSCHLENDER, en de reden dezer benaming voegt hy daar tevens by, in de woorden, welke hy terſtond op dezelve volgen laat: *ea ratione quod termini in capite rigarum a Theuthonico ſunt incepti*, en zoo ook in de voorrede voor het II. Deel: *Teuthoniſta vulgariter der Deutschlender nuncupatur ſeuque intitulatur eo quod inibi conſcripti ſinguli termini in vulgari alamanico primo locentur ordine.* Hy heeft derhalven dezen tytel voor zijn werk verkozen, om dat hy een *Deutsch* en *Latijnsch* Woordenboek geſchreven, of, om dat hy het Duitsch in eene alphabetiſche orde vooraan geplaatst, en dat door het Latijn omſchreven en verklaard had. De opgegeven reden, welke onzen Schryver tot de keuze van dit opſchrift voor zijn werk bepaald heeft, verdient onze nadere aandacht, en geeft my aanleiding tot de volgende bedenking, dat namelijk *van der Schueren*, by den aanvang van zijn werk, geen ander voornemen had, dan om alleen, dat gedeelte van zijn werk te geven, het welk wy thands het eerſte deel noemen, en dat ook, naar ons inzien, eigenlijk alleen onder den naam van *Teuthonista* kan begrepen worden. Tot dit gevoelen hebben ons de volgende redenen bewogen. 1. De door *van der Schueren* zelven opgegeven reden, waarom hy zijn werk *Teuthonista* noemt, deze is eigenlijk alleen betreklijk tot het eerſte, geenzins tot het tweede deel. 2. De inhoud der voorrede voor het tweede deel, daar onze Schryver zegt, dat, na dat hy op aanzoek van zekeren eerwaardigen en geleerden Prelaat, van wien wy reeds bl. 13. ge-

gewag maakten, het vorig werk, dat is de *Teuthonista*, voltrokken had, hy het ook van geene mindere nuttigheid oordeelde het tweede ſtuk zaamteſtellen, waar in alle de hem voorkomende Latijnſche bewoordingen, in orde van het *alphabet* voor aan geplaatst waren, en dan in de gemeene, dat is zyne moedertale, verklaard werden. Hier uit, dunkt my, volgt zeer zeker, dat, daar *van der Schueren* geen ander aanzoek gehad heeft, dan alleen om een Duitsch en Latijnsch Woordenboek te vervaardigen, de eerſte aanleg van het werk ook alleen daar toe bepaald was, als zijnde door den meergemelden geſchiedſchryver alleenlijk daar toe aangezocht, zoo als wy kunnen opmaken uit de aanſpraak aan denzelven in de voorrede voor het eerſte ſtuk, indien men deze vergelijkt met de onmidlijk voorgaande woorden. 3. De Schryver noemt het tweede deel een *ſupplementum*, in de voorrede voor dat ſtuk; eene benaming, welke zeker niet te pas zoude komen, indien hy niet, na de voltooying van het eerſte ſtuk, naderhand nog tot het zamenſtellen van het tweede beſloten had. 4. In de voorrede voor het tweede ſtuk verklaart *van der Schueren*, *beide de deelen voor een werk*, en wil, dat zoo wel het *tweede*, als het *eerſte* onder den naam van *Teuthonista* of *Deutschlender* begrepen worde: *Pronuncio hec utraque preſencialia opera — hoc unico vocabulo, ſcilicet Teuthoniſta, alamanica quoque interpretacione der Duytschlenaer nuncupanda.* Eene verklaring, die zekerlijk noodzaaklijk was, gemerkt de reden, voor het opſchrift van het eerſte deel gegeven, met den inhoud van het tweede ſtuk weinig ſtrookte, en men daarom hetzelve wel licht voor een afzonderlijk werk konde aanzien. Hy echter, overtuigd, van de nauwe betrekking, welke de beide ſtukken met elkander hadden, is daarom genoodzaakt geweest dezelve voor een werk te verklaren.

By deze redenen zoude ik nog anderen, opgemaakt uit vergelyking der voorrede, zoo voor het eerſte, als tweede, ſtuk geplaatst, kunnen voegen; doch de opgegeven zijn ons reeds genoegzaam, om ons gevoelen voor bewezen te mogen rekenen.

Hoe zeer *van der Schueren*, in den aanleg van dit werk, voornemens geweest moge zijn, om alleen, als hier toe ſlegts aangezocht, een Deutsch en Latijnsch Woordenboek zaamteſtellen, had hy echter zeker, voor dat het eerſte deel de pers verliet, tot het ſchryven des tweeden deels reeds beſloten, dat ik hier uit opmake, om dat in het eerſte deel des ſchryvers naam niet gevonden wordt. Dan te recht begreep hy, dat het van de uiterſte noodzaaklijkheid was, om zoo wel een Latijnsch en Duitsch, als een Duitsch en Latijnsch Woordenboek zynen landgenooten te ſchenken, en dat het laatst door hem vervaardigd ſtuk, hun ook tot een zeer nuttig gebruik konde ſtrekken, gelijk hy in zyne, voor dat ſtuk geplaatste, voorrede nader betoogt.

Ten aanzien van deze Voorrede zal ik hier bepaaldlijk niets aanmerken; maar den Lezer tot dezelve wyzen, om daar uit eensdeels nader bevestigd te zien, wat wy te voren, omtrent de beſcheidenheid van onzen Schryver breeder hebben

ben aangeteekend, zoo wel als den doorgaanden toeleg, om zyne onbedreven medebroederen te leeren; terwijl ik hier alleen maar wil doen opmerken zyne naarſtigheid en onvermoeide vlijt, om, zoo veel hem mogelijk was, nog ten nutte zyner landgenooten te arbeiden, niet tegenſtaande door hem reeds aan het verzoek, dat men hem gedaan had, ten overvloede was voldaan. Ook mogen wy hier in nog ten duidelijkſte ontdekken het goed oordeel van onzen Schryver, dat, wilde hy volkomen zijn oogmerk bereiken, hy door alleen het eerſte ſtuk te ſchenken, maar gedeeltlijk aan zyne meening voldoen zoude, hierom heeft hy dan te recht beſloten tot het zamenſtellen van het tweede ſtuk, of het Latijnsch en Duitsch Woordenboek. En zoo noodzaaklijk het zamenſtellen van het tweede deel ook moge geweest zijn ten tyde van *v. d. Schueren*, niet minder nuttig is het zelve thands voor ons gebruik; want niet alleen, dat men daar in verſcheiden latijnſche woorden van de middeleeuwe aantreft, welke by anderen wel eens te vergeefs gezocht worden, maar ook vindt men in dat zelfde ſtuk zeer vele duitſche woorden, ter verklaring der latijnſche benamingen bygebracht, welke in het eerſte deel echter niet voorkomen, waarom ik, even gelijk *van der Schueren*, de beide deelen voor een werk verklaarde, ook deze beide ſtukken voor onze Taalkunde van de uiterſte noodzaaklijkheid rekene.

§. VII.

Tot hier toe beſchouwden wy alleen den arbeid, welke *van der Schueren* tot het zamenſtellen van zijn Woordenboek beſteedde, en leerden hem dus alleen als Taalkundigen kennen, waar in wy hem boven alle zyne tijdgenooten zien uitmunten. Dan, daar en boven heeft dezelfde Schryver zich, in een geheel ander vak van letterkunde, verdienstlijk gemaakt; wy ontmoeten in hem ook eenen, naar den tijd, in welken hy leefde, zeer ervaren geſchiedkundigen. Getuigen hier van zyne Kronijk, welk werk volgends aanteekening van PAQUOT *Memoir. pour ſervir à l'Hiſtoir. Litt.* op de aangeh. plaats, dit opſchrift had: *Chronicon in quo Principum Clivenſium et Markenſium origo et progreſſus, usque ad annum* M. CCCC. LII. *deducitur.* Deze Kronijk, door onzen Schryver dus tot het begin der regeeringe des tweeden Kleefſchen Hertogs gebracht, is eerst door zekeren *Jan Louwerman*, tot den jare 1590., en daar na door *Jan Turck* tot op 1637. vervolgd. By TESCHENMACHER in *Syllab. Auctor.* voor de *Ann Cliv.* en by denzelven *Annal. Cliv.* p. 427. vindt men van deze Kronijk van *Gherard van der Schueren* uitdruklijk melding gemaakt. Schoon dit werk, welks grondſlag door onzen *van der Schueren* gelegd is, zoo als *Paquot* meent, nimmer ten algemeenen gebruike is uitgegeven, moet men echter van de voortreflijkheid van dat ſluk zeer gunſtige gedachten opvatten, daar het aan *W. Teſchenmacher* in het opſtellen van zyne *Annales Cliviae* ten bake verſtrekt heeft, waar uit men beſluiten mag, dat dees Schryver dit *Chronicon* zoo nauwkeurig zal bevonden hebben,

ben, dat hy zich hier van met vrucht konde bedienen. En zeker geen wonder, dat *van der Schueren* in ſtaat was, om de geſchiedenisſen der Kleefſche Vorsten nauwkeurig te boek te ſtellen, daar hy, zoo wel als de ſchryvers der beide vervolgen, zeker uit hoofde hunner ambtsbedieningen, den noodigen toegang zullen gehad hebben tot die echte ſtukken, waar uit alleen een werk van dien aart naar behooren is optemaken. Doch laat ons tot des ſchryvers eerstgemeld werk, te weten den *Teuthonista*, wederkeeren, en wel byzonderlijk tot de eerſte uitgave, reeds in de xv. eeuwe in het licht gekomen.

§. VIII.

De eerſte uitgave van dit Woordenboek, door *van der Schueren* zelven in het licht gegeven, mag te recht voor een der eerſte en zeldzaamſte voorbrengſels der boekdrukkunst gehouden worden, daar reeds *beide de deelen in den jare* 1477. ter openlyke uitgave in gereedheid gebracht waren. Deze tijdsbepaling echter der eerſte uitgave van den *Teuthonista*, zoude misſchien aan zommigen kunnen toeſchynen niet overeen te komen met de eigen woorden van *v. d. Schueren*, welke de voorrede, voor het eerſte deel geplaatst, voorafgaan; daar leest men: *Incipit Vocabularius, qui intitulatur Teuthoniſta, vulgariter dicendo der Duytschlender, ea ratione quod termini in capite rigarum a theuthonico ſunt incepti* EDICIO QUOQUE HUIUSMODI OPERIS COMPLETA EST DE ANNO DOMINI M. CCCC. LXXV. DE MENSE MARCII. Schoon deze woorden in de daad duidelijk en klaar zijn, ſchijnt echter hunne beteekenis by zommigen niet wel begrepen te zijn, en zy hebben dus aanleiding gegeven tot verſchillende gisſingen, en daar op gebouwde verklaringen. Eenige hebben die woorden zoodanig opgevat, als of dezelve den tijd der uitgave van het eerſte deel behelsden, en ſtelden dus, dat het zelve in den jare 1475., doch het tweede deel, twee jaren later, te weten in 1477. het licht gezien hebbe, dus dacht onder anderen onze *Boonzajer*, gelijk blijkt uit zijn bericht voor den *Teuthonista*, alwaar hy bl. 8. zegt: *het eerſte* [ſtuk], *waarin het Duitsch voor, en het Latijn achter ſtaat, wierd uitgegeven in 't jaar* 1475.; *het tweede, met het Latijn voor, en het Duitsch achter, volgde het eerſte in 't jaar* 1477. En hier in was hy voorgegaan door *v. Lelyveld*, welke op *Huyd. Pr.* II. D. bl. 98. ſchrijft, dat de *Teuthonista* te Keulen gedrukt is 1475—1477.; en PANZERS *Annal. der Deutſ. Litter.* ſ. 103. zegt mede, dat de uitgave van het I. Deel in den jare 1475. plaats had; ja zelfs brengt de Hoogl. SAXE *Onom Liter.* par. II. p. 476. de geheele uitgave van den *Teuthonista* tot den jare 1475; doch dat deze allen zich hier merklijk vergist hebben, vertrouwe ik voldoende te kunnen bewyzen. Indien men ſlegts de woorden van *v. d. Schueren* met aandacht leest, zal zich al aanſtonds aanmerklyke zwarigheid tegen dit gevoelen opdoen, byzonder wanneer wy acht ſlaan op de, door *v. d. Schueren* hier bygevoegde, nadere tijdsbepaling,

***

in

in deze woorden: *de menſe Marcii.* Het moet immers terſtond bedenking baren, hoe het mogelijk zy, dat men reeds, op het eerſte blad van dit werk, zoo nauwkeurig den tijd bepalen konde, wanneer het eerſte deel de drukpers zoude verlaten. Om deze zwarigheid uit den weg te ruimen, wil RICHEY *Nachr. von dem Teuth.* achter het *Idiotic. Hamburg.* p. 436. deze woorden dus verklaren: dat hier mede niet wordt te kennen gegeven, dat het eerſte deel in dat jaar voleindigd is; maar dat men, van dat jaar af te rekenen, met het drukken een aanvang heeft gemaakt. Dan dit gevoelen komt my in het geheel niet aanneemlijk voor, en ik vatte niet, hoe de woorden *completa eſt* immer kunnen genomen worden voor *aanvangen, ergens een begin mede maken;* want ſchoon ik niet ontkenne, dat het Latijn in de middeleeuwen vry wat mishandeld is, en men zommige woorden in ongewoone beteekenisſen heeft gebruikt, zoo zal men echter niet licht aantreffen, dat de ſchryvers van dien tijd het een of ander woord in eene juist tegenſtrydige of omgekeerde beteekenis bezigen. Ik zoude daarom van oordeel zijn, dat in de boven aangehaalde woorden van *v. d. Schueren* noch op den tijd, wanneer men eenen aanvang maakte, om dit werk ter perſſe te leggen, noch van de voltooying door de drukperſſe volſtrekt niet gedoeld wordt, en dat derhalven in deze woorden: *Edicio quoque huiusmodi operis completa eſt de anno domini* MCCCCLXXV. *de menſe Marcii*, alleen geoogd wordt op den tijd, wanneer bepaaldlijk *van der Schueren* zelf de laatſte hand aan zijn werk gelegd heeft; hy had dit in de maand Maart van den jare 1475. geheel afgewerkt en ten einde gebracht. Op deze wyze verklaart *van der Schueren* zelf het woord *Edicio* in het II. D. van den *Teuthonista*, daar hy *Edicio* vertaalt door *klerynghe*, en *Edere* door *ſamenſetten, cleren.* Zie het II. D. in *Edo.* en dus zal *edere librum* by hem beteekenen, *een boek zamenſtellen, klaar maken, in gereedheid brengen;* in een woord, *ſchryven.* In den zelfden zin, in welken *v. d. Schueren* hier het woord *Edicio* gebruikt, vinde ik *edere* ook in mijn HS. van het *Speculum Hiſtoriale* van *Vincentius*, welk afſchrift in 1421. is vervaardigd. Zie myne Voorr. voor *Maerlants Sp. Hiſt.* bl. 23. daar lees ik op het einde der tweede afdeeling: *Explicit ſecunda pars ſpeculi Hiſtorialis,* EDITA *a reverendo fratre Vincentio de ordine Predicatorum.* en zoo ſchreef *Trithemius Libell. de Stud. et ſcript. prop.* by ECCARD *Corp. Hiſtor. Medii ævi* Tom II. col. 1842. *Item ad inſtantiam cujusdam Principis coepi ſcribere magnum illud arduumque opus ſteganographiæ, quod octo libris foret terminandum. Complevi autem duos, et tertium inchoavi, incertus ſi reliquos* EDERE *debeam, quoniam et maximos requirit laborem, ſudorem, vigiliam, induſtriamque — ſum ergo de conſumatione dubius.* Hier mede meen ik de boven aangehaalde woorden van onzen Schryver genoegzaam toegelicht, en bewezen te hebben, dat dezelve geenzins kunnen verſtaan worden eenige betrekking te hebben tot de openlyke uitgave door den druk van het eerſte deel van den *Teuthonista*, en dat derhalven de beide deelen van dit werk te gelijk in den jare 1477. in het licht verſchenen zijn.

Alhoewel *van der Schueren*, uit hoofde zyner ambtsbediening, zich op dien tijd zekerlijk in Kleef, de verblijfplaats der Hertogen van dien naam, zal hebben opgehouden, was hy echter genootzaakt, zijn werk elders ter drukperſe te bezorgen, dewijl op dien tijd de boekdrukkunst in Kleef, niet alleen niet tot die volmaaktheid gekomen was, om een werk van die uitgebreidheid te kunnen opleggen; maar zelf daar ter plaatſe nog geheel niet geoefend werd; waarom hy dan ook zijn Woordenboek by zekeren *Arnold ther Hornen* (*) in Keulen ter drukperſe bezorgde, gelijk in het ſlot van het tweede deel gemeld wordt. Het werk zelf beſtaat uit twee deelen in *folio*, naar de wyze der ouden, of, gelijk wy het thands, naar onze gewoonte, noemen zouden, *groot quarto*. De bladzyden zijn in twee kolommen geſcheiden, en het geheele werk met eene oud duitſche letter, op zeer zwaar papier, gedrukt, en, gemerkt de boekdrukkunst toen nog in hare eerſte beginſelen was, zoo is echter dit werk met zoo veel nauwkeurigheid behandeld, als men immer in een boek, in dien tijd reeds in het licht gekomen, zal aantreffen. Van de geſchilderde voorletters, welke hier, zoo als genoegzaam in alle boeken van dien tijd, gevonden worden, en waar van *Schagen* in het aangehaald bericht breedvoerig handelt, zal ik thands niets melden, als zijnde dit niet alleen aan den *Teuthonista*, maar aan alle boeken van dien tijd eigen. Deze ſieraden werden, naar goedvinding van den ſchryver, of liever van den ſchilder, daar bygevoegd, in zoodanig eene kleur en vorm, als hy misſchien zelf goedvond, of zoo als hem door den eigenaar van het boek bevolen werd. Dit alles is zoo bekend, ten minſte by hun, die eenige handſchriften of boeken van die eeuwe onder de oogen gehad hebben, dat het der moeite niet waardig is, my hier mede op te houden. Van weinig meerder aanbelang zoude het zijn, hier verſlag te doen, dat in de oude en eerſte uitgave van dit werk geene aanteekening der bladzyden gevonden wordt, daar dit mede in dien tijd, ten minſte niet algemeen, gebruiklijk was. Alleen melde ik hier de grootte des werks. Beſtaande het eerſte deel uit vier honderd, het tweede uit driehonderd agtenzeventig bladzyden, daar onder echter niet gerekend de beide Woor-

(*) De Boekdrukkery van dezen *Arnold ther Hornen*, of, gelijk men anders vindt, *ther Hoernen*, moet reeds ten tyde, dat *v. d. Schueren* dit werk by hem ter perſe zond, vry vermaard geweest zijn, ten minſte had hy reeds eenige jaren deze kunst geoefend, zoo als ons blijkt uit een werk, in 1471. op die boekdrukkery vervaardigd, het welk tot opſchrift heeft: *Queſtiones de quodlibet Fratris Thome de Aquino de ordine fratrum predicatorum. Colonie per Arnoldum ther Hoernen* 1471. in *folio*. Men vindt van dit werk gewag gemaakt by MAITTAIRE *Ann. Typogr.* Tom. I. p. 306. Het zal waarſchijnlijk het zelfde zijn, dat, ſchoon met eenig verſchil in den tytel, gevonden wordt in de *Catal. des Liv. de M. de la Valliere* Tom. I. N. 538. en 539. Mr. *Jacob Viſſer* deelt my hier omtrent nog deze byzonderheid mede, dat dit het eerſte boek is, dat door *ther Hornen* met byvoeging van het jaartal is uitgegeven; maar dat hy echter veel vroeger reeds de boekdrukkunst geoefend heeft, dewijl dees oudheidkenner nog zes afzonderlyke werkjes, in 4to door *ther Hornen* gedrukt, bezit, welke hem voorkomen, de eerſtelingen van deszelfs kunst geweest te zijn.

Woordenlijsten, welker eerſte handelt *de Terminis Grecorum*, de andere *de partibus indeclinabilibus*, en die achter het tweede deel gevoegd zijn.

§. IX.

Daar de eerſte uitgave van dit Woordenboek, gelijk ik reeds heb aangemerkt, onder de vroegſte voortbrengſelen der boekdrukkunst gerekend wordt, behoeft men zich ook geenzins te verwonderen, dat de weinige afdrukken van dit werk, welke nog voorhanden zijn, thands als zeldzaamheden (*) bewaard worden, en dat dit boek derhalven zeer weinig bekend is, en niet alleen, dat men hetzelve thands als zeldzaam te boek mag ſtellen; maar waarſchijnlijk heeft het reeds zeer vele jaren onder hun getal behoord. Hier van dus dit noodzaaklijk gevolg, dat men van dit werk byna geene afdrukken weet, en althands hier te lande ſlegts twee op de Boekery te Utrecht, en een by Mr. *Jacob Viſſer* in den Hage berusten.

Met zoo veel recht als dus dit werk by ons onder de zeldzaam voorkomende boeken mag geplaatst worden, even zeer verdient het ook, in Duitschland zelve, onder de byna niet bekende werken gerangſchikt te worden. RICHEY *Nachricht von dem Teuthonista*, achter zijn *Idioticon Hamburgenſe* p. 432. (uitg. van 1755.) zegt: Nur zwey Exemplaria davon habe ich die zeit meines lebens zu ſehen das glück gehabt. *Richey* ſchreef dit bericht, wanneer hy reeds den hoogen ouderdom van 76. jaren bereikt, en zynen post van Hoogleeraar 50. jaren waargenomen had. Dit waarlijk zoo uitgebreid tijdvak, waar van hier geſproken wordt, zet dezer aanmerkinge geene geringe kracht by. De eerſte der twee afdrukken, van welken hy gewaagt, wordt gevonden op de boekery der hoogeſchole te Kiel. De andere werd in den jare 1750. uit de boekverzameling van *Nic. Stampeel*, voor de ſtads boekery te Hamburg voor 60 ℒ 4 ß aangekocht, en is daar nog te vinden. Beide deze afdrukken waren echter niet volledig, dewijl aan den eerſten in het midden, aan den anderen op einde eenige bladen ontbraken. Een afdruk van dit werk zoude ook, gelijk ik by *Richey*, uit *Keuffelinus Comment. Hamburgenſ.* p. 200. vinde aangeteekend, in de Hammerſteinſche Boekery voorhanden zijn. En ook zoude de Hoogl. *Ch. Gottl. Schwartz* bezitter geweest zijn van eenen afdruk van den *Teuthonista*, welk werk, gelijk uit PANZERS *Annder alt. Deutſ. Litter.* ſ. 104. blijkt, in de *Catal. Biblioth. Schwartz.* te vinden is

P. II.

(*) De verbazende zeldzaamheid van dit werk noodzaakte onzen *Boonzajer*, om van den *Teuthonista*, ten zynen gebruike, een zeer nauwkeurig affchrift te vervaardigen, van hetwelk ik my in de uitgave van dit werk bediend hebbe; dan daar ieder, den oplettendſten zelven niet uitgezonderd, voor eenige misſlagen, hoe gering ook, vatbaar is, wilde ik my op dat affchrift alleen niet verlaten, doch hebbe tot de uitgave van het werk, ten mynen gebruike, verzocht en goedgunſtig bekomen eenen der afdrukken, welke op de boekery te Utrecht berusten, voor welke vriendelyke mededeeling ik hier openlijk myne dankbaarheid betuige.

P. II. p. 173. N. 256. Voorts zegt *Richey*, dat hy in geene der beroemdſte boekverzamelingen immer eenigen afdruk van dit Woordenboek gevonden heeft, dan alleen in de *Bibliotheca Benteſiana*, welke in 1702. te Amſterdam verkocht is. Dit werk wordt in de naamlijst dezer boekverzameling gevonden onder de *Litter. Human.* in F. p. 5. N. 66. onder dezen tytel: *Gerardi de Schueren, Vocabularium Theutonico-Latinum et Latino-Theutonicum. Coloniæ* 1477. Behalven deze afdrukken is er nog een, weleer de eigendom van *Fr. Junius*, en door hem by zijn overlyden, met verſcheiden andere kostbare handſchriften en boeken, aan de boekery te Oxfort geſchonken, en aldaar berustende. De reden van de verbazende zeldzaamheid van dit boek, geloof ik gelegen te zijn in het buitengewoon gering getal afdrukken, welke van dit werk waarſchijnlijk zijn opgelegd. Hier aan immers wordt de voornaamſte oorzaak der zeldzaamheid van verſcheiden boeken toegeſchreven door VOGT, *Catal. Lib. rar. axiomat. ſpecial.* §. 1. *Cauſa raritatis — eſt — præcipue exiguus impreſſorum exemplarium numerus; Paucisſima ſaltem exemplaria veteres artis typographicæ magiſtri excudere ſolebant.* Hier van dus ook, dat van dit zoo zeldzaam voorkomend werk, by zeer weinige ſchryvers, zoo wel vroegere, als latere, eenige melding wordt gemaakt; zoo dat RICHEY, in het begin van zijn bericht, dit Woordenboek te recht noemt: überaus ſeltene, und faſt von allen *Hiſtoricis Lexicorum* übergangene werck. Onder de ouden althands, vinde ik niet eenen, welke van dit boek gewag maakt; misſchien zoude iemand willen beweeren, dat de Schryver van de GEMMA VOCABULORUM, *Daventriæ* 1497., in zyne voorrede, op het Woordenboek van *v. d. Schueren* het oog had, wanneer hy zegt, dat in vroegere tyden niet anders dan Latijnſche Woordenboeken voorhanden waren, welke door het Latijn alleen omſchreven en verklaard werden, dat deze echter, om hunne wijdloopendheid en duisterheid, den tragen en weinig ervaarnen eerder verdriet en nalatigheid, dan vermaak en onderwijs konden aanbrengen; waar op hy dus vervolgt: *Hoc vero poſteriores advertentes interpretatione duplici conflatum opus egregium ediderunt.* Door die *interprætatio duplex* verſtond dees Schryver (zoo als uit het vervolg blijkt) eene Latijnſche en Duitſche omſchryving of verklaring der woorden; juist derhalven een werk zoo als het Woordenboek van *van der Schueren* was ingericht. Voor dit gevoelen zoude men alverder kunnen bybrengen, dat de ongenoemde opſteller dezer *Gemma* niet alleen een *groot* werk bedoelde, zoodanig als het werk van *v. d. Schueren* te recht genoemd mag worden; maar ook te gelijk een werk, dat voor minvermogenden te kostbaar was om zich aanteſchaffen; want, na de zoo even aangehaalde woorden, vervolgt de Schryver aldus: *quo* [opere] *ſane bene nummatis et loculentis, ſed pauperibus propter operis magnitudinem atque precium proviſum conſtat minime.* Hierom dan ook verledigde dees Schryver zich tot het zamenſtellen van dat kleiner en minder kostbaar werk, dat dus ook voor minvermogenden verkrijgbaar was. Dan hier tegen moet ik aanmerken, dat de zoo even aangehaalde woorden uit de

voorrede voor de *Gemma Vocabulorum* 1497. overgenomen zijn uit de uitgave van dat zelfde werk van 1489., en dat aldaar het woord *conflatum* met eene hoofdletter, aldus *Conflatum*, gelezen wordt, waar uit dan ten duidelijkſte blijkt, dat hier mede op zeker werk gedoeld wordt, hetwelk oulings onder dien naam bekend was, en alhoewel ik niet wete, dat er eigenlijk een Woordenboek onder dezen tytel of opſchrift voorhanden geweest is, is het echter vry zeker, dat de Schryver der *Gemma* hier het oog had op het werk, tot opſchrift hebbende: *Vocabularius copioſus et ſingularis unus ex diverſis diligentiſſime theutonicatus*, gedrukt omtrend 1480.; zie VISSER *Naaml.* bl. 58. Het blijkt uit de voorrede voor dat boek, (welke ik hier achter (*) in haar geheel zal invoegen, op dat men hier over te beter zoude kunnen oordeelen,) dat deze *Vocabularius* na de dood van den opſteller, welke hier niet genoemd wordt, is uitgegeven, en de Schryver der voorrede bedient zich, ter aanpryzing van dat werk, onder anderen eerst van deze uitdrukking, dat men aan dat Woordenboek te recht den naam van *conflatus vocabulorum* geven mocht, en vervolgens zegt hy: *litterarum quivis amator — hunc ſecum habeat Conflatum.* Het is derhalven hier uit zeer waarſchijnlijk, zoo niet volkomen zeker, dat dit Woordenboek meer onder den naam van *Conflatus*, dan onder den eigenlyken tytel van *Vocabularius Copioſus*, in dien tijd, zal bekend geweest zijn, en dat dus hierom de Schryver der *Gemma Vocabulorum* in de voorrede zich mede van het woord *conflatus* zal bediend hebben, om zynen lezer te beter te doen opmerken, van welk werk hy hier gewaagde. Daar het dus ten duidelijkſte blijkt, welk boek in de bovengemelde voorrede bedoeld wordt, kan men veilig beſluiten, dat de Schryver der *Gemma Vocabulorum*, althands het oog niet op den *Teuthoniſta* gehad hebbe.

Onder de latere Schryvers zijn er, welke van het Woordenboek van *van der Schueren* gewag maken, zoo wel onder de boekbeſchryvers als anderen, welke dit werk in hunne ſchriften aanhalen; onder de eerſten echter vindt men er verſcheiden, welke het boek zelve nimmer onder de oogen gehad hebben, gelijk uit het verſlag, dat zy ons van dit werk geven, ten duidelijkſte blijkt, en dat al wederom een bewijs oplevert voor mijn gezegden, omtrent de zeldzaamheid van dit Woordenboek. Tot dezen behooren althands VALERIUS ANDREAS (†) en FOPPENS (§), welker misſlag ik hier boven bl. 7. reeds heb aangetoond, een misſlag, dien zy niet wel konden begaan, indien zy het werk zelve hadden

(*) Van dit oud en by uitſtek zeldzaam voorkomend werk kan men breeder verſlag vinden in de hier achter gevoegde naamlijst van oude *Vocabularii Latino Teuthonici* en *Germanici*, my door den grooten kenner en bezitter dezer zeldzame ſtukken, Mr. *Jacob Viſſer* in den Hage, medegedeeld, voor welk bewijs van vriendſchap ik denzelven hier openlijk dank zegge. Deze naamlijst kwam my voor hier eene zeer voegzame plaats te vinden, vertrouwende, dat dezelve den letterminnaren ook niet onaangenaam zijn zoude.

(†) *Bibl. Belg.* p. 283.

(§) *Bibl. Belg.* Tom. I. p. 360.

den ingezien, dewijl dan de voorrede, door *v. d. Schueren* voor het eerſte deel geplaatst, hen beter zoude onderrecht hebben. En alhoewel het naricht van PAQUOT (*), omtrent den perſoon van onzen *van der Schueren*, vry wat nauwkeuriger is, zoo heeft hy echter, even min als zyne voorgangers, dit Woordenboek nimmer ingezien; want daar hy van *Boxhornius* zegt: *Il paroit l'avoir lu:* (den *Teuthonista* namelijk.) vervolgt hy: *mais il ne dit pas ſi le Latin y étoit joint, quoique cela ſoit fort probable.* Hetzelfde oordeel moet ik ook ten opzichte van MAITTAIRE (†) vellen, welke, ſchoon hy niets omtrent het boek, of den opſteller meldt, en alleen het opſchrift en ſlot des werks inlast, zoo begaat hy echter daar in niet alleen verſcheiden misſlagen: onder anderen wordt hier de uitgave van het II. D. bepaald tot het jaar 1467., in plaatſe van 1477., en hy deelt ons hier zyne gedachten mede omtrent eenen, zoo hy meende, beganen misſlag door den letterzetter; de lezing zoude ook zeker, indien er zoo ſtond, bedorven zijn. Dan zoo wel de afdruk, welken ik thands voor my hebbe, als de opgave van andere Schryvers, toonen, zoo in het een als ander, duidelijk het tegendeel aan, waarom ik beſluit, dat *Maittaire* het gemeld opſchrift en ſlot van den *Teuthonista* door eenen anderen heeft doen afſchryven, zonder dat hy almede het werk zelve heeft onder de oogen gehad. En PARS, *Naamr. der Batav. Schryvers*, bl. 352. in n. zegt alleen, dat hy meent gelezen te hebben van een *Dictionarium Teutonicum* van *G. van der Schuere*, van den jare 1477.; zoo dat dit werk by hem nauwlijks meer dan by naam is bekend geweest. Nauwkeuriger is zeker het verſlag, door den Hoogl. SAXE *Onomaſt. Liter.* par. II. p. 476. van den perſoon van onzen Schryver en zijn werk gegeven, ſchoon dees echter, gelijk *v. Lelyveld* op *Huyd. Pr.* II. D. bl. 100. reeds te recht heeft opgemerkt, zich hier in grootlijks vergist, wanneer hy in de *Anal. par. ſec. ad pag.* 477. ſchrijft, dat er nog eene Zwolſche uitgave van den *Teuthonista* van 1479. zoude voorhanden zijn. Dit reeds door *van Lelyveld* bondig wederlegd zijnde, zal ik den lezer tot die aanteekening wyzen. Het meest voldoende en te gelijk het nauwkeurigst, ſchoon kort, bericht omtrent dit werk van *van der Schueren*, vindt men in PANZERS *Annal. der ältern Deutſ. Litter.* N°. 85. ſ. 103. hier uit blijkt allerwegen, dat hy met het werk is bekend geweest, en het zelve by het ſtellen van zyne omſchryving heeft ingezien. Eene zeer breedvoerige beſchryving (van deze hebben wy hier boven reeds gewag gemaakt.) van den *Teuthonista*, zoo wel als van den perſoon van *van der Schueren* zelven, gaven M. SCHAGEN in het *Holl. Magaz.* II. D. II. Stuk. bl. 430—433. en nog aldaar II. D. III. Stuk. bl. 738. en volgg., en RICHEY *Nachricht von dem Teuthoniſta*, geplaatst achter zijn *Idioticon Hamburgenſe;* waar by men nog voegen kan de meergemelde aanteekening van *F. van Lelyveld.* Met zeer veel lof ſprak ook MORHOF *Polyhiſt. Liter.* Tom. I. Lib. IV. Cap. IV. §. 4. p. 749.

van

(*) *Memoir. pour ſerv. à l'Hiſtoir. Litter.* Tom. III. p. 24.
(†) *Ann. Typograp.* Tom. I. p. 561.

van het Woordenboek van *v. d. Schueren*, en hy plaatste onzen Schryver onder den rang der genen, welke ter beſchaving der Duitſche Tale gearbeid hebben, daar hy zoo wel van *v. d. Schueren*, als van eenige te voren genoemde Schryvers, zegt: *Patet ſane ex his, non neglectum a Germanis unquam ſuæ linguæ ſtudium.*

Het getal der Schryvers, welke van den *Teuthonista* in hunne werken gebruik gemaakt hebben, is in de daad, in aanmerking der voortreflijkheid van dit boek, zeer gering. De eerſte plaats onder dezen verdient zeker de groote taalkenner *Franciscus Junius*, dees heeft in zijn *Etymologicon Anglicanum*, uitgegeven door *Edw. Lye*, Oxfort 1743., op meer dan honderd plaatſen, ter verklaring zoo van verouderde Duitſche, als van Latijnſche woorden der middeleeuwe, van het Woordenboek van onzen *van der Schueren* gebruik gemaakt. Zekerlijk geen gering bewijs voor de waardye van dit werk, daar het aan eenen man van die uitmuntende bekwaamheid zoo dikmaals ter voorlichting moest verſtrekken. Ja zelf ſchijnt het my toe, dat *Junius* dit werk zeer hoog geacht heeft, daar hy zynen afdruk, waar van ik hier boven bl. 21. gewag maakte, met aanteekeningen verrijkt heeft (*), gelijk men leest in de naamlijst der boeken, door *Junius* aan de boekery te Oxfort geſchonken, by FOPPENS *Biblioth. Belg.* Tom. I. p. 298.: *Vocabularius, qui inſcribitur* Teutoniſta, *edit.* 1475. (moest zijn 1477.) *fol. cum* NOTIS JUNII. Meermalen ook bedient zich ECCARD *in not. ad LL. Salicas* van den *Teuthonista*, zoo als niet alleen uit onderſcheiden plaatſen blijkt; maar gelijk hy zelf uitdruklijk meldt *in not. ad Leg. Sal.* Tit. XIX. p. 44. Gerardus Schurerius — *Dictionarium Latino-Germanicum et Germanico-Latinum confecit, quod* Teutoniſtam *inſcripſit, aliquoties et in hoc opere a nobis citatum.* Eens ſlegts wordt dit werk van onzen Schryver aangehaald door KEYSLER *Antiq. Septent. et Celtic.* p. 454. ſchoon hy echter ter goeder ure dit boek opſloeg, en daar uit niet alleen nader overtuigd werd van den misſlag, door anderen begaan; maar ook zyne gedachten volkomen bevestigd vond. IHRE *Gloſſ. Suiogoth.* in v. *Baſſlare*, bedient zich ook van den *Teuthonista*, en SMETHIUS kende ook denzelven; hy maakte van dit werk gebruik *Oppid. Batav.* p. 141. Dat *Kluit* dit Woordenboek in zyne aanteek. op *Hoogſtratens Geſlachtl.* w. *Prieſterſchap* aanhaalt, heb ik hier boven reeds gezegd: hy bedient er zich ook van in zyne aanteek. op de ww. *veete*, *vout* en *zegen*. Welke Schryvers nog, ſchoon zeer ſpaarzaam, van dit Woordenboek gebruik gemaakt hebben, is, uit het, ter zyner plaatſe, reeds aangeteekende, gebleken; waar by ik hier alleen voege, dat ik voor eenige jaren eenen der afdrukken der utrechtſche boekery inziende, my van dit Woordenboek ook bediend hebbe in de *Taalk. Mengel.* onder de zinſp. *L. P. E. A.* bl. 156. en in myne aanteek. op *Maerlants Sp. Hiſt.* onder anderen bl. 93. en 130.

TWEE-

(*) Wenschlijk ware het zeker, dat wy de aanteekeningen van dezen grooten taalkenner konden machtig worden, om daar van by deze uitgave gebruik te maken; dan onze, reeds herhaalde, aangewende moeite, tot hier toe, vruchtloos geweest zijnde, noodigen wy by dezen alle Taalminnaaren, ons, in dezen tijd, eenen gunſtigen weg aan te wyzen, ten einde althands daar door mijn verlangen voldaan, en vooral onze Letterkunde bevorderd worde.

TWEEDE AFDEELING.

§. I.

Wat nu de taal van onzen Schryver betreft, dat is het Duitsch, het welk in zijn Woordenboek voorkomt, deze is, daar hy dezelve zyne moedertaal noemt, die, welke ten zynen tyde in Kleef gesproken werd: Das Teutsche/ zegt RICHEY *Nachr. von dem Teuth.* f. 434., dessen er sich bedienet/ und welches er bald Theutonicum, bald Theutonicale, bald Alamanicum nennet/ ist seine Clevische Mutter-sprache; want om met VAN LELYVELD *Aanteek. op Huyd. Pr.* II. D. bl. 199. hier ook om Keulen te denken, dit kan, uit hoofde der zekere bepaling van des Schryvers geboorteplaats, gevoegd by de opgave, dat hy zyne moedertaal schreef, niet in aanmerking komen, en het schijnt ook, dat *van Lelyveld* hier meer onzeker is, wat te kiezen, dan ons dit bepaaldlijk voor zijn gevoelen te willen opgeven. Dan het lijdt thands geene bedenking, dat men door de moedertaal van onzen Schryver geene andere te verstaan hebbe, dan die, welke in Kleef gesproken werd. Hoe nauw nu deze taal op dien tijd met de onze overeenkwam, kan men hier uit opmaken, dat de kundige KILIAEN, in de voorrede voor zijn *Etymologicon*, de taal der *Klevenaars*, *Gulikers* en *Gelderschen* onder den zelfden naam betrekt, en de *Sicamberſche* noemt; onder welken naam het Woordenboek van *van der Schueren* ook voorkomt by den grooten FR. JUNIUS *Etymol. Angl.* v. *Baboon: Maxime huc facit illud antiqui* vocabularii Sicambrici, *quod intitulatur* Teutonista. Om nu deze nauwe overeenkomst, tusschen de moedertaal van *van der Schueren* en de onze, nader te bevestigen, is de bepaling door RICHEY *Nachr.* f. 434. onzer byzondere opmerkinge dubbel waardig; daar brengt hy de taal van onzen Schryver tot den Nederrhijnschen tongval, en omschrijft dezelve nader als eene vermenging van het Hoogduitsch en Vlaamsch, dat is Nederlandsch: *Richey* beschouwde dus de moedertaal van *v. d. Schueren*, als ware zy eene middeltaal, (dat ik my zoo eens uitdrukke.) welke de verwantschapping tusschen het Hoogduitsch en Nederlandsch uitmaakte. Eene aanmerking, welke ons terstond overtuigt, dat wy de moedertaal van *van der Schueren* ook in zekeren zin onze moedertaal mogen noemen. Was nu, gelijk wy zoo even opmerkten, ten tyde van *Kliaen*, die meer dan eene eeuw na *v. d. Schueren* schreef, tusschen de taal van Kleef en Gelderland nog zulk eene nauwe overeenkomst, hoe veel te sterker mogen wy dezelve niet stellen ten tyde

van onzen Schryver; daar immers de ondervinding algemeen leert, dat, hoe meer men na den oorſprong van verwantſchapte talen opklimt, hoe ſterker men de overeenkomst tusſchen dezelve bevinden zal. Het *Duitsch* derhalven, dat wy in het Woordenboek van *v. d. Schueren* aantreffen, kan men in eenen nauweren zin met *Richey* tot den *nederrhijnſchen tongval* brengen; doch, in eene ruimere beteekenis, behoort die taal tot den *Oud Nederſaxiſchen* of *Oud Nederduitſchen ſtam;* zoo dat dit werk door KLUIT *op Hoogſtratens Geſlachtl. w. Prieſterſchap*, en door VAN LELYVELD *aanteek. op Huydec. Pr.* II. D. bl. 98. te recht genoemd wordt een *Oud Nederduitsch of Nederſaxisch Woordenboek*, en door PANZERS *Annal. der ält. Deutſ. Litter.* ſ. 103. een *Nederſaxisch Woordenboek:* Zoo ook noemt MEERMAN *Orig. Typograp.* Cap. V. §. 9. p. 112., van het Woordenboek van *v. d. Schueren* ſprekende, de taal der Klevenaars, dat is de moedertaal van onzen Schryver, de *Nederſaxiſche.*

Het zal dus niet onvoegzaam zijn, eerst die Nederſaxiſche taal nader te doen kennen, om dan vervolgends de betrekking, welke zy op onze moedertaal heeft, te overwegen.

De Nederſaxiſche taal, dezelfde, welke wy zoo even de Oud Nederduitſche noemden, was van ouds de moedertaal der bewooners van de lagere ſtreken van het eigenlijk gezegd Duitschland en der naastgelegen landen. Zoo vindt men deze zeer nauwkeurige onderſcheiding opgegeven door J. C. ADELUNG, in de voorr. voor zijn uitmuntend *Wörterb. der Hoog Deutſ. Munda.* §. 5, daar hy zegt, dat het thands eigenlijk gezegd Hoogduitsch in twee voorname of *hoofddialecten* moet onderſcheiden worden, te weten, in het *Opper- en Nederduitsch dialect.* Wanneer reeds dit onderſcheid gerekend moet worden plaats gehad te hebben, en welke daar van de oorzaak en bepaling is, toont dees Schryver in de aangehaalde voorr. §. 7. en vervolgends. Een dezer Hoofd-dialecten nu heeft altijd in Duitschland zelve de overhand gehad, en toevallige omſtandigheden, welke *Adelung* mede opgeeft, hebben aan het *Opper-* of *Hoogduitsch* daar den voorrang gegeven; en hier door is by gevolg het *Nederſaxisch* of *Nederduitsch dialect* aldaar geheel in onbruik geraakt. Had nu het geval de zaak in dit opzicht eenen anderen keer doen nemen, dan zoude dat zelfde *Nederſaxisch dialect* het tegenwoordig eigenlijk gezegd *Hoogduitsch* geweest zijn. Van deze zoo aanmerklyke verandering, of laat ik liever zeggen verbastering, in de oude Hoogduitſche Tale ingeſlopen, gewagen zeer vele Duitſche Schryvers, welker gevoelen door de reeds bygebrachte aanmerking niet weinig wordt toegelicht; zoo moeten althands de woorden van SCHOTTELIUS *von der Teutſ. Haubtſprache* ſ. 152., als hier op doelende, verſtaan worden, wanneer hy zegt, dat de Duitſchers zich eene, naar hunne meening, betere uitſpraak verkozen hebbende, eenen vloeyender, ſisſender en hooger klank aannamen, en daar door aan hunne woorden eene *hoogduitſche uitſpraak* begonnen te geven. Hier op doelde ook WACHTERUS *Præf. ad Germ.* §. 49. *Hoc unum addo, falli eos, qui exiſtimant*

mant IDIOMA, *quo hodie utimur, esse primævum illud, quo primi Germaniæ Coloni usi sunt, Manifestum enim est — Linguam primigeniam, priusquam ad nos veniisset, mutationes in via obiisse* MAXIMAS *et* INCREDIBILES. Onder deze, zoo verbazende en *ongelooflyke* veranderingen, gelijk *Wachterus* die noemt, wordt voornaamlijk gedoeld op het geheel in onbruik raken van het Nederſaxisch dialect. welks verwaarlozing echter zeer vele, als bejammerenswaardig voordragen. Hooren wy onder anderen ECCARD *Histor. Stud. Etym.* Cap. X. p. 100. *Merito cum Clariss. Io. Mollero, in Isagoge ad Historiam Chersonesi Cimbricæ* Cap. III. §. 11. *Miseram Linguæ Saxonicæ sortem deploramus.* (Hier op laat *Eccard* de woorden van *Mollerus* zelve volgen): *Quæ cum omnium Germaniæ dialectorum vetustissima sit, gravissima et incorruptissima, imo palmam etiam elegantiæ ceteris reddat dubiam, idiomati tamen Misnicò, sibilis suis et blanditiarum parum virilium lenociniis in animos se nostratium insinuanti, post habetur, templisque ac curiis imo ipsis pæne domibus exulat.* CRANTZIUS *Saxon.* L. I. Cap. I. was zeer te onvrede, dat de Saxen zich ook moeite gaven, om het gekreitsch of harder geluid der hoogere Duitſchers na te volgen. En BERNHARDUS RAUPAUCHUS ſchreef eene geheele verhandeling over de onbillyke verwaarlozing der Nederſaxiſche Tale. (von unbilliger Verachtung der Platdeutſchen ſprache) Het opſchrift dezer verhandeling (dat ik dit in het voorbygaan opmerke.) leert ons, wat wy door de *Platduitſche* Tale te verſtaan hebben, dat deze namelijk niet anders beteekent, dan de taal aan de inwoonders der lagere gedeeltens van Duitschland eigen, zoo wel als het ons bevestigt de boven opgegeven omſchryving der Nederſaxiſche Tale. Ook moet ik hier ten dezen opzichte nog byvoegen, dat de ſchryvers van het Verſuch eines Bem. Niederſ. Wörterb. uitgegeven te Bremen 1767. in hunne voorrede opmerken, dat toen reeds het Nederſaxisch, gedurende anderhalve eeuw, niet meer in eenige ſchriften gebruikt werd. Ja de gewichtige arbeid, welke de geleerde D. VON STADE beſteedde, om de duistere woorden in de Bybelvertaling van *Luther* te verklaren, had hier uit alleen zynen oorſprong. *Luther* was een Nederſax, ADELUNG voorr. §. 10. Hy ſchreef dus in zyne moedertaal, en bediende zich van zeer vele woorden, welke het Nederſaxisch eigen waren; doch die met de verwaarlozing dier tale geheel in onbruik raakten, en hier door werd dus deze vertaling den Duitſcher zelven naderhand byna onverſtaanbaar. Ik kan my niet onthouden, om twee getuigenisſen, door V. STADE *Erl.* ſ. 3. bygebracht, hier in te voegen: als eene van VORSTIUS *specim. observation. in Ling. Vernac.* (*i. e. German.*) Cap. 18. *In versione Bibliorum Germanica Lutheri non pauca sunt vocabula, quæ hodie vix amplius usurpantur, quæque nostris hominibus vix aliunde, quam ex illa ipsa versione nota sunt.* En van KROMAYER *Polymath. Theolog.* p 10. *In versione Bibliorum Germanica Lutheri quædam adhuc dialectum antiquiorem ita resipiunt ut minus hodie nota sunt in vulgus Misnicum.* Zie daar een der duitſche Hoofddialecten in Duitschland zelve geheel verwaarloosd, en daar door ten eene male

in onbruik geraakt, en dat wel juist dat dialect, of die zagter duitsche tongval, welke met onze taal zoo veel nader overeenkomt, dan die, welke zich daar heeft ingedrongen.

Dit nu alzoo in Duitschland geheel verwaarloosd Hoofd-dialect, komt met onze taal zeer na overeen, en heeft, volgends getuigenis van vele taalkenners, op haar zeer nauwe betrekking. Zoo zegt, onder anderen, de geleerde ECCARD *Hiſtor. Stud. Etymol.* Cap. XI. p. 108. *Saxonicæ [inferioris] Dialecto affinis admodum eſt ſermo Belgicus.* En SCHOTTELIUS *von der Teuth. Haubtſp.* f. 152. de verſchillende dialecten in het Nederſaxisch optellende, ſtelt mede onder dezelve het *Hollandsch dialect.* Doch niet alleen, dat dit als het gevoelen der Duitſchers, welke zeker in het gemeen over onze taal het juist oordeel niet kunnen vellen, moet aangemerkt worden; maar ook onze Nederlanders zelve, en wel onze groote taalkenner HUYDECOPER was van het zelfde gevoelen, gelijk wy lezen in zyne *aanteek.* op *Melis Stoke* B. II. vs. 613. *Het Hoogduitsch, waar toe onze Hollandſche taal de naaste betrekking heeft, is het Nederſaxisch.* Zoo noemt hy de taal, waar in de oudſte uitgaven van *der Sachſen ſpiegel* geſchreven zijn, de *Oud Nederſaxiſche of Nederduitſche taal. Byvoegſ. en verbeter. op M. Stoke* III. D. bl. 465. (*) Die hier van nader overtuigd wil zijn, kan deze aangehaalde oude uitgaven van *der Sachſen ſpiegel* vergelyken met de oude Hollandſche uitgave van dat zelfde werk van 1479., in den nauwkeurigen nadruk van dat ſtuk, uitgegeven te Frankfort en Leipzig 1763., met de aanteekeningen van *Grupen* en *Meerman.* Ja KILIAEN was volkomen verzekerd van de nauwe overeenkomst, welke er tusſchen onze taal en het Nederſaxisch plaats had, daar hy in de voorrede voor zijn *Etymologicon* zegt, dat zijn werk ook ten dienſte der Duitſchers konde ſtrekken, *byzonder* voor de bewoonders der lagere ſtreken van dat land. Door welke hy, gelijk uit het voorgaande blijkt, *de Nederſaxen* verſtond. Ook merkt PONTANUS *Hiſtor. Gelr.* Lib. I. p. 44. zeer wel aan, dat, onder alle de Hoogduitſche Dialecten, het Nederſaxisch aan onze taal het naaste kwam, ſchoon hy echter, in zoo verre hy den oorſprong onzer tale in het Hoogduitsch zoeken wil, van het rechte ſpoor afdwaalt, gelijk uit het vervolg nader blyken zal. Uit alle deze eenſtemmige getuigenisſen van zoo vele voorname taalkenners wordt dus der zusterlyke verwantſchappinge, welke tusſchen onze *oude* moedertaal en het *Hoogduitsch*, byzonder het *Nederſaxisch*, als een der oudſte dialecten dier tale, plaats had, geene geringe kracht bygezet. De reden zelve overtuigt ons hier van nader, wanneer men ſlegts lette op dezen algemeenen taalregel, dat namelijk de overeenkomst

(*) Uit het zelfde woord *Buur* voor *boer*, het welk *Huydecoper* hier als een oud Nederſaxisch bybrengt, kan men ook de overeenkomst dier tale met ons oud Nederduitsch opmaken, indien men de aangehaalde uitgaven van der *Sachſen ſpiegel* Lib. II. art. 47. vergelijkt met de Hollandſche uitgave van 1479. Art. 25. Zie ook den *Teuthonista* in B. *geBuyr.*

komst van verwantſchapte talen des te ſterker wordt waargenomen, naar mate men meerder tot haren oorſprong opklimme.

Uit alles wat wy tot hier toe, betreklijk onze moedertaal en het Hoogduitsch, verhandeld hebben, worden wy als van zelve geleid, om ook daar uit op te maken, welke de oorzaak zy, dat het tegenwoordig Hoogduitsch in zoo vele opzichten thands zoo aanmerklijk van onze tale verſchilt, of dat het Hoogduitsch thands zoo verre van onze tale afwijkt. Men errinnere zich hier toe ſlegts, hoe vele aanmerklyke veranderingen, ten opzichte van uitſpraak en ſchrijfwyze, in de taal der Duitſchers zijn voorgevallen; in hoe verre zy voornaamlijk van den meer *zagten* tongval zijn afgeweken, en zich eene ſcherpere uitſpraak verkozen hebben, zoo dat MORHOF (*) zelf *het tegenwoordig Hoogduitsch als een* GEHEEL NIEUW DIALECT beſchouwde. Hier uit ook wordt het zeggen van *Huydecoper* op *Stoke* II. B. vs. 613. toegelicht en bevestigd, wanneer hy ſchrijft, dat het Nederſaxisch zedert de dertiende eeuwe verder afgeweken is van het Hollandsch, dan het Hollandsch van het Nederſaxisch; waarmede hy dan alleen zal willen te kennen geven, dat het Nederſaxisch en Hollandsch oulings, door byzondere taaleigenſchappen, zeer na aan elkanderen vermaagſchapt, het Hollandsch echter aan deze oude taaleigenſchappen meer gehecht gebleven, het Nederſaxisch daarentegen van dezelve verbazend ver is afgeweken.

§. II.

De opmerklyke verwantſchapping tusſchen het oud Hoog- en Nederduitsch alzoo, volgends het gevoelen der voornaamſte taalkenners, vastſtaande, zal het der moeite waardig zijn, dezelve nader te onderzoeken en te bepalen.

Indien men met aandacht het oud Hoog- en Nederduitsch met elkanderen vergelijkt, zal zeker de nauwe overeenkomst tusſchen de beide talen aan ieder volkomen blyken. Hier van was althands RICHEY in de voorrede voor het *Idioticon Hamburgenſe* ſ. 26. volkomen overtuigd, wanneer hy zegt: Endlich kann und muſs ich auch des Niederländiſchen allhier nicht vergeſſen / weil es mit dem Teutſchen gar zu nahe verwandt / und in der That nur eine bloſſe Mund-Art desſelben iſt. En zoo dacht ook de geleerde MORHOF *unterr. der Theutſ. Sprache* ſ. 255. Die Poeterey der Niederländer — iſt von der Teutſchen nicht unterſchieden / ja ſie iſt ſelbſt Teutsch. Und die wörter dieſer ſprache haben mehr von DEM ALTEN TEUTSCHEN, als irgend eine andere. —— Das UHRALTE TEUTSCHE hat MIT DEM NIEDERLANDISCHEN in vielen ſtücken eine zimliche gleichheit. Byzonder verdienen deze laatſte woorden hier onze opmerking, en zy behelzen in eene korte omſchryving een zeer echt beſcheid van de ware toedracht der zake, zoo dat wy niet alleen met HUYDECOPER *Pr.* III. D. bl. 83. ſtellen moeten, dat het la-

(*) *Unterr. der Theutſ. ſprache* ſ. 255.

later Hoogduitsch niet de moeder; maar ſlegts eene zuster van ons Nederduitsch is; maar wy moeten hier veel hooger opklimmen, en beweeren zelf, dat het Hoogduitsch in het algemeen niet anders, dan eene zuster van onze Taal kan genoemd worden: LINGUA BELGICA, *uti* GERMANICÆ SOROR *eſt, ita quod de illa diximus, de hac dictum exiſtimabis*, zegt IHRE in *Proœm. Gloſſar. Suiogoth.* p. 34. Een getuigenis, dat, ſchoon van eenen vreemdeling, echter als van eenen man, in de Noordſche Taalkunde zeer ervaren, van geen gering gewicht moet gerekend worden. Te recht derhalven merkte de Schryver van het vertoog, te vinden in de *Taal- en Dichtk. Bydragen* II. D. bl. 57. aan, dat, indien men behoorlijk den oorſprong van het Hoog- en Nederduitsch onderzocht, dat onderzoek dan toonen zoude, *dat de Nederduitſche Taal niet dan een* DIALECT *verſchil, reeds van* HOOGE TYDEN *op te halen, met de Hoogduitſche ware.* Ja, gelijk dezelfde Schryver elders (*) zeer wel aanmerkt, was het Hoog- en Nederduitsch uit de zelfde bronwel oorſpronglijk. Doch om niets zonder bewijs, of alleen door het gezag van taalkenners geſtaafd, vast te ſtellen, zal ik uit eene vergelyking der beide talen mijn gevoelen trachten te bevestigen, en uit de oude ſchriften van genoegzaam gelijktydige Schryvers aantoonen, dat tusſchen het oud Hoog- en Nederduitsch eene zusterlyke verwantſchapping plaats hebbe. Waar door ik echter hier niet alleen verſta een oneindig aantal gelijkluidende woorden, in beide de talen van dezelfde beteekenis; maar wel byzonder, en daar het hier voornaamlijk op aankomt, eene zamenvoeging van woorden, aan beide de talen eigen, als mede eenige taaleigenſchappen, in beide de talen door de vroegſte Schryvers volſtandig waargenomen.

§. III.

De lijst van vergelyking, ten bovengemelden einde door my vervaardigd, zal voegzaam in drie deelen geſplitst worden, waarom ik in de eerſte plaatſe alleen voorbeelden opgeve van gelijkluidende woorden van dezelfde beteekenisſe in beide de talen voorkomende; om dan vervolgends voorbeelden van tezaamgevoegde woorden by te brengen, en eindelijk op de byzondere taaleigenſchappen, welke zoo wel aan het oud Hoog- als Nederduitsch voorheen eigen waren, nader acht te geven.

I. Wat dan het eerſte aangaat; men vindt zoo wel in het oud Hoog- als Nederduitsch een verbazend aantal woorden, welke oulings der beide talen eigen, en van dezelfde beteekenis waren, doch die door verloop, of in deze, of in gene, of ook wel in beide, geheel verloren zijn. Ten bewyze hier van dienen de volgende voorbeelden.

1. *Vol-*

(*) *Bydragen* I. D. bl. 361.

1. Volleist, *hulp*, *auxilium*. W. v. Gravenberg *Rom. von Gwi v. Galois* HS. f. 85. a.

Vnſer geloube in alſo nennet:
Vater, Sun, Heyliger geyſt,
So iſt daz unſer volleiſt.

Voeg hier by Strickerus *Rhyth. de Car. M. exped. Hisp.* Cap. XIV. Sect. 7. en aldaar *Scherz.* in not. en vergelijk hier mede de volgende plaats uit Maerlant *Rijmb.* f. 44. d.

Entie Heilige gheeſt, dats waer,
Gaf hem gracie ende volleeſt.

2. Michel, *groot*, *magnus*. *Brunswijk. Rijmk.* Cap. XXX. vs: 25.

Eyn michel *deil ut von mela.*

Dikwils lees ik dit woord by *Gravenb.*, onder anderen *michel man* f. 23. a. voor *reus*. Van ons oud *mekel* of *michel* breng ik thands geene voorbeelden by, dewijl hier over breeder gehandeld heb in myne aanteek. op *Maerl. Sp. Hiſt.* 1. 6. 12.

3. Heyligtum, *Heiligdom*, *reliquiæ ſactæ*. W. v. Gravenberg. HS. f. 44. c.

Eyne keſſen nam her an der ſtet,
Die was Heyligtumes *vol.*

Waar voor by STRICKERUS *Rhyth. de Car. M. exp. Hisp.* Cap. VIII. Sect. 29. gelezen wordt *Heiltum*. Melis Stoke. I. B. vs. 682.

Eñ vol heilichdoems *ene ſcrine.*

Maerlant *Sp. Hiſt.* 3. 6. 22.

Si lieten de ſtat eñ ſciedenre aye,
Vp datmen hem daer gaye
Van ſente Vincens heilechdoeme.

Mandevile *Reyſ.* HS. 1462. f. 7. a. van het kruis van Christus: *Eñ dat yſer van den ſpere eñ vele ander* heylichdoms *ſijn te Parijs in Vrancrike in des Coninc̃s capelle.* Zie voorts HUYDECOPER op *Stoke* I. B. vs. 569.

4. Soumer of ſaumer, *lastpaard*. Strickerus *Rhyth. de Car. M. exp. Hisp.* Cap. III. Sect. 27.

Er zuſtoret mir mein reich,
Vnd heiſſe mich zu Acha furen,
Gepunden mit ſnuren
Auf einen ſaumere.

Zie

Zie hier de aanteek. van *Scherzius*. Men leest dit woord nog eens by *Strickerus* aldaar *Sect.* 36., met welke plaats men vergelyken kan de volgende uit W. v. Gravenberg. f. 91. d.

Vf die ſoumere *lut man da*
Manigerhande richeyt:
Golt, geſteyne, pfelle breyt,
Vil gezierde wart daruf geleyt.

Onze ouden ook *Somer*. Rom. van Fergut. HS. f. 2. c.

Hi dwoech eñ hiet al op doen
Sine tenten eñ ſine pawelioen.
Doe werpmen omme die ſomers *ſciere*
Eñ loet pauwelione eñ fortſiere.

Zie verder HUYD. op *Stoke* III. B. vs. 140.

5. Geſteſt, *tent, tentorium*. Gravenberg. f. 27. d.

Sie ſprach, nu ſehet hin uf daz velt,
Da ſtet eyn harte ſchone geztelt.

Zie ook de *Brunsw. Rijmk.* Cap. LIII. vs. 226. Hier voor by Maerlant *Rijmb.* f. 22. b. *ghetelt*.

Ghene dou die lach opt velt
Al omme ende omme haer ghetelt.

Zoo ook M. Stoke III. B. vs. 298. VIII. B. vs. 681. zie aldaar *Huyd.*

6. Zee, *zee, mare*. Gravenberg. f. 55. c.

Diſe lag ſo nahe bi
Dem ſewe, *daz her rechte vur*
Der vrowen kemenaten tur
Slug, als iz wint was.

Vergelijk hier mede *M. Stoke* IV. B. vs. 512. Rom. van Fl. en Bl. f. 8. c.

— *viſſche, die in der rivieren,*
In des zeewes *gronde ſwemmen.*

7. Sibbe, *bloedverwantſchap, conſanguinitas*. Zie den *Teuth.* in *Art.* Brunsw. Rijmk. Cap. XVI. vs. 81.

We ſullen ok eyn dink proven,
Dat diſe dre mit den kronen

Gre-

Creven Ludolffes Brunes ſone
To vil naer ſibbe *ſtunden.*

Cl. Willemsz. *der min. loep.* HS. f. 189. a.

Noch huydens daghes valt wel dat,
Dat mannen eñ maechdekijns,
Die malcander ſibbe *zijn*
Lichte elc wael andere gonnen.

8. **Swinde**, *groot, magnus.* Gravenberg. f. 55. a.

Vil groze clage man da vant
Under dem geſinde,
Ir iamer wart vil ſwinde.

Glosſar. achter de *Prob. der alten ſchwäb. Poeſie.* v. *ſwind.* Hier voor ſchreef M. Stoke *ſwide.* II. B. vs. 495.

Doe ſi ſaghen there ſo ſwide.

9. **Tan**, *bosch, nemus.* Gravenberg f. 62. d.

Ich bin ſus eyn arm man,
Uñ ſol buwen diſen tan,
Alſe min vater hat getan.

Waar voor by onze ouden *dan.* Maerlant *Sp. Hiſtor.* 3. 8. 64.

Selve verloos hi in den dan
Der ſiere xv. hondert man.

Zie Melis Stoke III. B. vs. 930. en aldaar *Huydec.*

10. **Kemenate**, *kamer. Hiſtoria Laurini, Nanorum Regis.* p. 31. uitg. door SUHM *Symb. ad Literat. Teuton. Antiq.*

Fraw' Kunkhilt ging alzehant
— — — —
In einer kemnaten *tur.*

Dikwils komt dit woord voor by *Gravenberg*, zie onder anderen hier boven in *Sewe*, en in de *Saml. Deutſ. Gedicht. aus dem* XII. XIII. *und* XIV. *Jahrh.* Het komt over een met ons verouderd *kemenade.* Rom. van Fergut. f. 17. d.

Doe riep die cō. enen ſeriant,
Dat hi die ridder altehant
Leedde in ene kemenade.

*****

Zie

Zie verder myne aanteek. op *Maerlants Sp. Hiſtor.* 1. 7. 68. vs. 72.

11. Volcwig, *Bellum.* Strickerus *Rhyth. de Car. M. exp. Hisp.* Cap. V. Sect. 16.

Ich han durch euch gevochten
Vierzehen volcwige *gros.*

Hier voor *volcwijch* by J. v. Heelu *Slag v. Woer.* bl. 54.

Oft ſi volcwijch *wouden vechten,*
— — — —
Quamen ſi ſoe openbaer
Op tfelt. — —

Doctrinale f. 35. d.

Want men heeft dicke geſcout an,
Dattie minder den meere verwan,
Eñ dat oec in volcwige *mede*
Die minder hoep behilt die ſtede.

Zie MAERLANT *Sp. Hiſt.* 1. 5. 42. v. 31. en HUYD. op *Stoke* I. B. vs. 109.

12. Ingeſinde, *huisgezin, familia.* Gravenberg f. 6. a.

Daz ingeſinde *ſach im nach*
Vnde bat Got ſines libes pflegen.

Maerlant *Sp. Hiſtor.* 1. 7. 65. vs. 140. *Ingheſinde.* Zie myne aanteek. achter het II. D. bl. 119.

13. Twan, *wasſchen, lavare.* SCHERZ. *Glosſ.* in v. Strickerus *Rhyth. de Car. M.* Cap. I. Sect. 13.

Das heilig chreutz, ——
Das unſer Herre ſelber truech
Und uns die ſunde abe twuech.

Onze ouden *dwaen.* Maerlant *Rijmb.* f. 75. b.

Die jonge Tobyas ſoude gaen
Ten water, ſine voeten dwaen,
Ende daer hiſe wasſchen ſoude,
Quam, enz.

In den onvolmaakten verleden tijd by ons even als by de oude HD. Zie den zelfden dichter *Rijmb.* f. 62. a.

Mi-

Micheas ſijn oghen ſaen dwoech.

14. Vingerſin, *ring, annulus.* Gravenberg f. 95. d.

Eyn vingerlin *daz leyte her ſa*
Der juncvrowen an ir hant.

Rom. van Fl. en Bl. f. 12. d.

Een vingerlijn *hem ſijn moeder gaf.*

En eenige regels verder:

An ſinen vinger deed ſijt hem doe.

15. Diet, *volk, populus.* Strickerus *Rhyth. de Car. M. exp. Hisp.* Cap. II. Sect. 5.

Des warn ſi gehorſam,
Vnd chomen do er in beſchied,
Mit einer chrefftigen diet
An ein velt langh und weit.

Gravenberg f. 113. c.

Her Gwigeloys was mit milde
Beſcheydenlich wider alle diet
Ane gabe nieman von ym ſchiet.

Zoo ook onze ouden. Maerlant *Sp. Hiſt.* 3. 1. 16.

Doe quam int lant vremt diet,
Die den lande daden verdriet.

Zie byzondere beteekenisſen van dit verouderd woord by *Huyd. breeder aanteek.* op *Stoke* IV. B. vs. 602.

16. Raunen, Ruren, *in aurem dicere, ſuſurrare.* Fragm. de Bell. Car. M. vs. 663.

Swie inner ſi runen
Ires willen werthe ih wole innen.

Strickerus *Rhyth. de Car. M. exp. Hisp.* Cap. III. Sect. 9.

Si raunen *nie ſo ſtille*
Mir werd ir aller wille,
In vil churtzen zeiten chunt.

Maerlant *Sp. Hiſt.* 3. 3. 11.

Elc verſagedem in ſinen moet
Dat hi haer runen *horde al bloot.*

Dezelfde Dichter 4. 2. 46.

—— *Doe* ruundi *hem*
Int ore ſtillekine dit wort.

Zie nog het zelfde rijmwerk 1. 3. 31. vs. 41. en breeder over dit woord STEENWINKEL in zyne aanteek. op de Verhandeling van *Malmenius.* (*Taalk. Mengel.* bl. 102. en volgg.)

17. Rnden, *wreken, ulciſci.* Gravenberg f. 36. d.

Siner ztorn begunde her anden,
Als in ſin vater larte.

J. v. Heelu *Slag v. Woer.* bl. 238.

Die hertoge bleef op die ſtat,
Daer ſine viande worden mat,
Met ſinen lieden na een ſtucke,
Ende beide, och ſelc gelucke
Toe quame ſinen vianden,
Datſi hare leet noch wouden anden.

Zie voorts HUYD. breed. aanteek. op *Stoke* V. B. vs. 850.

18. Mieſeſſende, *infortunium.* Strickerus *Rhyth. de Car. M. exp. Hisp.* Cap. XIII. proœm.

Alhie habent die ſtreit ein ende
An alle misſewende.

Gravenberg. f. 12. c.

Ane misſewende
Lebte her in ſiner kinsheit.

Hier voor by onze ouden *meswinde.* v. Heelu bl. 180.

Des was hem ſoe hoege dat herte,
Datſi om ne ghene ſmerte,
Noch om ne geen meswinde
En wouden vlien toten inde.

Voeg hier by L. v. Velthem *Sp. Hiſt.* III. 6. en III. 8.

19. **Muterbarn**, *mensch*, *homo*. Gravenberg f. 104. c.

Der rief uil yemerliche:
Owe ir aller muterbarn!
Ir ſult nach ſinem willen varn.

H. v. Veldecken *Die Eneidt*. vs. 212. (Saml. Deutſ. Gedichte. I. B.)

Do waz dar in ſorgen
In abent und in morgen,
Vil manic muterbarn.

SCHERZIUS *Gloſſ. Germ.* verklaart *Mutterbarn* letterlijk *filius matris*. In de Samml. von Minneſ. II. Th. f. 152. a. lees ik hier voor *muoter kint*.

Des bettet maniger muoter kint:
Hilf herre Got, das wir gerihte vinden.

Ons verouderd *moederbaren* heeft onder anderen M. Stoke VIII. B. vs. 362.

Men ſach daer menighe moederbaren
Hem ſelven drinken dor de vreſe.

Zie de aanteek. van *Huyd.* op deze plaats. Fragment van den Rom. van *Limburg*. HS. op Perk. van zekere vrouw, wier afkomst geheel onbekend was:

In Grieken en is, moederbaren,
Die weet wan ſoe es geboren.

20. Overtuigden ons verſcheiden voorbeelden, dat er zoo in het oud Hoog- als Nederduitsch woorden gevonden worden, welke der beide talen oulings eigen waren, doch in beide verloren zijn; men vindt er ook, die by de Hoogduitſchers behouden, en by ons geheel en al in onbruik geraakt zijn. Ten voorbeelde hier van ſtrekke het Hoogduitsch **Wie**, *hoe*, *quomodo*, van welks gebruik by onze oudſte Schryvers, ſchoon als zeer zeldzaam opgegeven, in onze *Taalk. Mengel.* bl. 411. en volg., wy echter hier nog andere voorbeelden kunnen byvoegen. Roman van Ferguut HS. f. 29. c.

Alle die ghene dieſe ſaghen
Begonſten mallijc anderen vragen,
Wie es deſe vrouwe? Wie *es haer name?*

D. van Aſſenede *Fl. en Bl.* HS. f. 6. b.

Vrouwe! ſeit hi: en wetti, wie *ic bem*
Dus wonderlike comen an deſe dinc.

J. van Heelu bl. 14.

Aldus heeft ons die yeeste geleert,
Wie *dat Got onderkeert*
Die heeren, die recht eñ vrede haten.

en bl. 26.

Nu hoort, wie *hijs ierſt begonſte*
Op hen te wrekene ſijn vernoy.

21. Ten ſlotte voege ik hier eindelijk by ons verouderd **ac3ter** voor *in*, *door*. Maerlant *der Nat. Bl.* HS. f. 3. b.

Tui iagheſtu achter *lande dan*
Te ſchendene ſo meneghen man.

f. 8.a.

Solinus ſpreket, *datmen* achter *lande*
Kemele vindet drierande.

Zie M. Stoke III. B. vs. 224. en aldaar de aanteek. van *Huydecoper*. Even zoo by de oude Hoogduitſchers *after*, *Rhyth. de Car. M. exped. Hisp.* Cap. VI. Sect. 25

Er begund es after *velde jagen.*

Vergelijk SCHERZ. in not. H. von Veldecken *die Eneidt* vs. 2413. (Saml. D. G. I. B.)

Nu iſt affter *lande*
Min laſter vil mere.

Flor. und Bl. vs. 1369. (Saml. D. G. II. B.)

Flore der reit affter *wege*
Mit ſere vnd mit leide.

Zoo ook komen het oud Hoog- en Nederduitsch overeen in de woorden *durch* voor *om*, by ons *door* of *dor*; in *ſa* of *ſan*, *citō*, by ons *ſaen*; in *kume*, *vix*, by hun thands *kaum*, by onze ouden *cume*; in *dicke*, *ſæpe*, by ons *dicke*. En zoo verder in een oneindig aantal andere woorden, met welken ik deze lijst nog zoude kunnen aanvullen, indien ik my niet overtuigd hielde, dat de bygebrachte, tot bewijs van mijn gevoelen, voldoende zouden gerekend worden; om dezelfde reden ook, en om deze lijst niet buiten noodzaak te doen uitloopen, hebben wy hier, uit zeer vele voorbeelden, dikwils maar een enkel willen bybrengen.

II. In de tweede plaats moeten wy hier laten volgen eenige voorbeelden, waar uit men eene gelyke zamenvoeging van woorden in dezelfde beteekenis, zoo in het oud Hoog- als Nederduitsch kan afnemen.

1. Birge und tal, *hoog ende laag.* Gravenberg. f. 24. c.

Do reyt die maget wol getan
Mit ir geſelleſchefte dan
Beyde birge unde tal.

Br. Rijmk. Cap. 35. vs. 28.

Alſus trekede he berg unde dal
Dorch den walt an Doringen lant.

Rom. van Fergut. f. 4. b.

Sine dachvarde hilt hi wale,
Eñ reet ſo lange berge eñ dale,
Dat hi quam te Cardoel. —

2. Zoo ook in beide de talen in dezelfde beteekenis uf unde ztu dal — *op ende te dale.* Gravenberg. f. 21. b.

Sus reyt der ritter nach der clage,
Als die ſtimme vor ym hal
Den walt uf vnde ztu tal.

f. 27. c.

Daz gevilde waz uf vñ zu tal,
Vollez paulunen geſlagen.

Der Hiſtor. Bl. f. 25. c.

Eñ ſijn ghevloen, alſt es beſcreven
Uter ſtat ten ſelven male,
Eñ ghingen predeken op eñ te dale.

3. Rn ſinen of irn dank, *tegen* of *zonder zynen* of *hunnen wil.* Gravenberg. f. 20. b.

Iz geſchach ein teyl an ſinen dank
Daz her in hatte alſo irſlagen.

f. 67. d.

Vñ nam ir ir vurſpan an irn dank.

Maer-

Maerlant *Sp. Hiſt.* 3. 1. 11.

Doe ſo vielen ſi an hem met allen
En daden Brutuſe an ſinen danc
Binnen Fosſeide doen den ganc.

Dezelfde. 3. 1. 25.

Of ſi drevenſe wt haren ſteden,
Of ſi brochtenſe an haren danc
Altemale in haer bedwanc.

Zie M. Stoke IV. B. vs. 525. en aldaar *Huydec.* Zoo ook *ſunder ſinen dank.* Samml. von Minneſ. I. Th. ſ. 19. a.

Triſtan mueſte ſunder ſinen dank
Stete ſin der kuniginne.

aldaar ſ. 181. a.

Er muesſe an in gedenken ſunder ſinen dank.

En dus wederom even gelijk onze ouden ſchreven, zoo als *Huydec.* met de door hem aangehaalde plaats uit Maerlants Rijmbybel bewijst.

4. **Laeſen ſin**, of **laeſen Weſen**, *ophouden, iets daar laten, aan zyne plaats laten, zich ergens verder niet mede ophouden.* Samml. von Minneſ. I. Th. ſ. 74. a.

Swanne ich mine klage nu lasſe ſin.

aldaar ſ. 145. a.

Ich wil min ſuochen lazen ſin
Ich enſols niht langer triben.

Gravenberg ſ. 55. d.

Daz wib ztu dem manne ſprach:
Geſelle la *din graſen* ſin.

Laeſen Weſen. Dezelfde Dichter. f. 12. b.

Hie laze *wir den ritter* weſen
Vñ ſagen, wie is dem kinde ir gie.

Laten ſijn. Cl. Willemsz. *der min. loep.* f. 96. a.

Op een tijt vraechde hoir Folkas,
Hoe dattet mit dien dinghen was:
Si ſprac, Here! laet zijn *v iacht,*
Het is om niet, dat gi veel wacht.

La-

Laten Weſen. Rom. van Fergut. f. 24. d.

Nu latic *yanden ridder* weſen.

Daar het my voorkomt buiten kijf te zijn, wat *laten ſijn* en *laten weſen* by onze ouden eigenlijk beteekent hebbe, behoeft men met *Huydecoper* niet angstig na de meening van *Melis Stoke* te gisſen, wanneer hy in het IX. B. vs. 1097. ſchreef:

De mane liet haer ſcinen weſen.

Huydecoper hielt misſchien dit vers voor verdacht, en zoude zekerlijk gerne aan de lezing der andere uitgaven den voorrang gegeven hebben; doch te onrecht, gelijk ik nader meene te kunnen bewyzen; doch daar dit hier te ver zoude uitloopen, zal ik over deze plaats breeder handelen in myne aanteekeningen op de oude berijmde vertaling der Fabelen van Eſopus, welke ik hope den nederlandſchen letterminnaren mede te deelen.

5. Schin, ſin, thun, of Werden was by de oude Hoogduitſchers *blyken, doen blyken, patere.* Brunsw. Rijmk. Cap. 32. vs. 4.

Nu ſcolle we eyn dink merken,
Wo dat an Goddes werken,
Wo dat ſine ordel ſin,
Deper wen eyn afgrunde, dat is *wol* ſchin.

Gravenberg. f. 104. c.

Daz tut *her alle taghe* ſchin.

Strickerus *Rhyth.* Cap. VIII. Sect. 12.

Das taten *ſi des tages* ſchin.

Samml. v. Minneſ. II. Th. f. 196. b.

Ich wande das mir ſolte ir troſt da werden ſchin.

Gravenberg. f. 35. b.

Da laze her alreſt werden ſchin,
Ob her gut ritter kunne ſin.

Hier voor by onze ouden doorgaands *ſijn, doen,* of *worden, an,* of *in ſchine.* Maerlant *Rijmb. ſijn an ſcine.* f. 11. c.

Dus iſt *openbaer* an ſcine,
Dat die menſcheit doechde pine,

Entie godlicheit daer af,
Niet en wiſte een enkel caf.

Doen an ſcine. Dezelfde Dichter *Sp. Hiſt.* 3. 8. 87.

Int ſelve iaer ſo porden echt
Die Saſſen eñ maecten gevecht
Iegen Karle entie ſine;
Dat dedi *hem alſo* an ſcine
Dat hire iiij. m. vinc,
Die raet waren van ſulker dinc.

Worden in ſcijn. Velthem *Sp. Hiſt.* 7. 13.

Dat es ons worden *wel* in ſcijn
Binnen deſen ſelven termijn.

Melis Stoke X. B. vs. 480.

Datte veſte wort an ſcine.

Zie *Huydecoper* op deze plaats, en de daar aangehaalde breeder aanteek.

6. Inne Werden, *gewaar worden, merken, zeker worden.* Samml. von Minneſ. II. Th. ſ. 44. b.

Zu uns kam du werdu minne
Und ſlos uns beide vaſte in ein
Ich und ſi wir wurden inne
Wol wie minne ſlihtet arme und bein.

Gravenberg. f. 117. b.

Ich bin wol innen worden,
Daz der werlde vreude ſinket
Unde ir ere hinket.

Voeg hier by de plaats, aangehaald uit het *Fragm. de bello Car. M.* hier boven in *runen.*

Hiervoor by onze ouden *in inne worden.* Maerlant *Sp. Hiſt.* 3. 4. 30. van iemand, wien een brood ontſtolen was, dat hy gewaar werd door de kruimels, die op den grond lagen:

Want hi warts *daer bi* in inne,
Dat hi neven den duerpel vant
Crumen, liggende int ſant.

Dit

Dit voorbeeld zy uit vele anderen genoeg. Hoewel *Huydec.* op *Stoke* IV. B. vs. 1014. zegt, dat de oude Hoogduitſchen hier korter ſchreven *inne*, waar voor de onzen hadden *in inne*, zoo lees ik echter ook *inne worden* by Cl. Willemsz. *der min. loep.* f. 10. b.

Want ghi mochtes werden inne
En ſelve proeven bi ghelijcke.

7. Orloſ nemen, *affcheid nemen, valedicere.* W. v. Eſchilbach *Parcival* (Saml. Deutſ. Gedicht. I. B.) vs. 1002.

Si nam urloup *do gie ſi dan.*

H. v. Ouwe *Twein* (Saml. Deutſ. Ged. II. B.) vs. 1247. alwaar van iemand, welke niet langer dorst vertoeven, gezegd wordt:

Sus het ſi urloup genomen.

Gravenberg. f. 17. a.

Die geſte, die dar waren komen,
Die namen orlob *alle da*
Ztu houe unde ouch anderſwa.

Dezelfde. f. 32. d.

Do nam *her* urlob *vñ ſchiet dan.*

Onze ouden *orlof nemen an iemand.* Roman van Ferg. f. 3. d.

Hi was gereet, hi wilde varen.
Die moeder dreef groet mesbaren,
Si helsdene en custene ſere,
Die knape bevalſe onſen Here.
Hi nam orlof an *ſinen vader,*
Hi weende en die meniede algader.

Roman van Fl. en Blanc. f. 9. c.

Doe ontboet men Floriſe, dat hi quame.
Die boedſcap was hem wel gename,
Hi gereidde hem en nam orlof
An *alle die gene, die waren int hof.*

Schade nemen, *ſchade lyden.* H. von Trympperg *der Renner.* HS. f. 51. a.

Man mag ein groz ros uberladen,
Das es veliet vnd nympt ſchaden.

Even zoo by onze ouden: Melis Stoke II. B. vs. 694.

Int ſelve iaer moeſten die Vrieſen
Scade nemen *ende verlieſen*,
Daer ſi quamen op Akerſloot,
Want vele der haerre bleven doot.

Zie hier by de aanteek. van *Huydec.* en de aldaar aangehaalde voorbeekden.

8. Dat het Hoogduitsch ohne juist in beteekenis overeenſtemt met ons *zonder* is zeker, en dus zal hun ohne Werden en ons *ſonder worden* een en het zelfde aanduiden: het eerſte lees ik by Hugo v. Trimberg in zijn Dichtſ. *der Renner* genoemd, by SUHM *Symb. ad Liter. Teut. Antiq.* p. 155. (*)

Da dieſer baum, den ich ſach,
Auff der heiden, als ich e ſprach,
Seiner bluot wart ohne;
Geladen wort er ſchone
Mit manig birn, das iſt war.

Ons *ſonder worden* vindt men in eene plaats der reeds gemelde oude berijmde vertaling der Eſopiſche Fabelen. Fab. 5.

Over een brugghe ghinc een hont,
Die een been droech inden mont.
Doen hi die ſcade int water ſach
Vanden bene, hort wat hi plach:
Hi ſnauwede omt ſtic van onder,
Dus wert *hi vanden bene* ſonder.

Hier van breeder in myne aanteek. over deze plaats, welke ook reeds door Huyd. op Stoke IV. B. vs. 525. is bygebracht.

9. Ommaer hebben. beteekende by onze ouden *verachten*, gelijk breeder betoogd is in onze aanteeken. op de oude berym. der Eſop. Fabel. fab. 13. vs. 11. Maerlant *der Nat. Bloeme.* HS. f. 44. b.

En dit ſpreket Ariſtoteles,
Dat dit iegen die nature es
Van allen yoghelen ghemeene,
Die hem met proien groet of cleene

Ghe-

(*) Ik geve hier de lezing van zeker HS., met het welk *Suhm* de uitgave van dit Dichtwerk van 1549. heeft vergeleken, doch dat van het oorſpronglijk veel verſchilt.

Gheneren, dat ne gheen ne vaet
Gheſlachte, dat hem toe beſtaet;
Maer die ſpareware es van ſeden
Onſculdech deſer hedeleden;
Want hi proiet up ſijn ghenoet.
Scamedi menſche van ſcanden groot,
Dat elc voghel eñ elc dier,
Esſet wreet ofte onghier,
Al eſt dat bi proien levet,
Dattet den ſinen vrede ghevet;
Mare du entie ſpareware
Hebbet *deſe edelheit* ommare.

Zoo ook *ommare zijn* voor *verachtlijk* of *in verachting zijn.* Dezelfde Dichter ald. f. 8. a.

Aldus ſoutu ontfaen ſondare
Du beſt *onſcone ende* ommare.

Hier voor by de oude Hoogduitſchers **unmere ſin.** H. v. Veldecken *die Eneidt.* vs. 12483. (Saml. Deutſ. Gedicht. I. B.)

Ich bedencke leider wol den ſin,
Das ich ime vnmere *bin;*
Und vil vnmerer *den her mir ſi*
Wan mein herzce das iſt nicht ſo vri.

W. von Gravenberg. HS. f. 101. c.

Ir wart *der lib* ummere,
Daz ſie ir trut hatte verlorn.

Met deze voorbeelden zal ik deze tweede lijst eindigen, ſchoon ook dezelve nog met eenige andere zoude kunnen worden aangevuld.

III. Myne derde lijst van vergelyking tusſchen het oud Hoog- en Nederduitsch moet ons zoodanige voorbeelden opleveren, welke ons gelyke taaleigenſchappen der beide talen, zoo wel door de eerſte Hoog- als Nederduitſche Schryvers waargenomen, toonen kunnen, of welke, gelijk reeds uit onze tweede lijst gedeeltlijk gebleken is, nader kunnen bevestigen, dat in beide die talen dikwils dezelfde ſpreekwyzen gebruikt worden, waaromtrent *Huydecoper*, als hier van overtuigd, ſprekende van de nauwe verwantſchapping tusſchen het oud Nederſaxisch en het Nederduitsch, zich dus uitdrukt, op *Stokes* IV. B. vs. 286.: *dat het niet vreemd is, dat ook in beide die taalen geduurig de zelfde ſpreekwyzen voorkomen.* Ter nadere bevestiginge daar van kunnen nu de volgende voorbeelden ſtrekken.

1. Onze oudſte Nederduitſche Schryvers hebben altijd, zonder hier in eenen enkelen misſlag te begaan, zeer nauwkeurig het onderſcheid tusſchen *als* en *dan* in acht genomen, en zy gebruikten het eerſte indien er eenige gelijkheid tusſchen perſoonen of zaken, het laatſte wanneer er eenige ongelijkheid tusſchen dezelve bedoeld werd. Dit alles is al te bekend, dan dat ik hier van eenige voorbeelden zoude bybrengen: geen werk dier Schryvers, welke te recht onder de ouden geteld worden, kan men opſlaan, of bynа iedere bladzyde zal ons hier van overtuigen. Wil men echter eenig bewijs hier van hebben, zie dan HUYD. *Pr.* I. D. bl. 288. en volgg. *Breed. aanteek.* op *Stoke* I. B. vs. 216. ſchoon ik my omtrent deze laatſte aanmerking in alles met *Huyd.* niet kan vereenigen. Dit wezenlijk onderſcheid, niet alleen een ſieraad onzer tale; maar tot het goed verſtand der meeninge van den Schryver dikwils zoo noodzaaklijk, is by ons tot op de helft der zestiende eeuw volſtandig in acht genomen, doch na dien tijd ſchandelijk verwaarloosd, tot dat eindelijk voorname taalkenners het onderſcheiden gebruik dier woorden in den grond onzer tale gevestigd, duidelijk hebben aangetoond, wanneer ook wederom onze beste Schryvers deze taalwet hebben in acht genomen; ſchoon echter het eens ingeſlopen misbruik nog verre na niet met wortel en tak is uitgeroeid. Doch ſchoon eenige onkundigen, misſchien te dom, om dit onderſcheid te bevatten, hunne onbedrevenheid in dit opzicht nog dagelijks aan den dag leggen, zoo ziet men echter onze netſte Schryvers hier in thands nimmer dwalen. Wy zijn derhalven ten aanzien van deze zoo noodige taalwet nog veel gelukkiger, dan de Hoogduitſchers: zy hebben ook in hunne taal het zelfde onderſcheiden gebruik dezer woorden, en hunne oudſte Schryvers hebben het, even volſtandig als de onzen, altijd in acht genomen; doch dit onderſcheid is by hun zoo verre verwaarloosd, en geheel in vergetelheid geraakt, dat men thands by geenen Hoogduitſchen Schryver, den besten zelven niet uitgezonderd, hier van een eenig voorbeeld kan aantreffen. Het is juist dit onderſcheiden gebruik der woorden *als* en *dan* dat my toeſcheen byzonder geſchikt te zijn, om het zelfde taaleigen, zoo in het oud Hoog- als Nederduitsch, althands hier uit te bewyzen. Ziet daarom hier eenige voorbeelden uit de oude Hoogduitſche Schryvers. Dat *Willeramus* reeds dit onderſcheid in acht genomen heeft, zal ik hier niet opzetlijk aantoonen, men vindt hier van reeds voorbeelden in de aangehaalde plaats uit *Huydecopers Proeve;* liever bedien ik my hier ook van die Schryvers, welke na hem geleefd hebben, als van *Strickerus*, by wien ik aanſtonds *in proœmio Rhyth. de Car. M. exp. hisp.* lees:

Er wær mir holder DENNE *e.*

Dezelfde Dichter. Cap. III. Sect. 18.

Is iſt peſer, *wiſe Chriſt,*
Seit vns zu ſorgen chomen iſt,

Das

Das ich ain muesse sterben,
DEN *wier allesamt verderben.*

Cap. IV. *Sect.* 8.

Ditz lant bewart niemant bas
DEN *Genelun der weise man.*

Cap. VI. *Sect.* 2.

Nu pist du wol beschaiden,
Das sant Peter starcker *ist,*
Vnd der vil Heilige Christ,
DANNE *Machmet dein Got.*

Gravenberg. HS. f. 66. b.

Her duchte ym bezzer DANNE *gut.*

f. 70. d.

— — — *eyn rubin,*
Der was grozer DAN *eyn ey.*

f. 83. a.

Bezzer *ritter* DAN *her ist.*

H. v. Veldecken *die Eneidt.* vs. 1595. (Saml. Deutsch. Gedicht. I. B.)

Die wip sint broder DEN *die man*
Waz ab her baz helen kan
Vnd baz leit helen mag
Me schadet ych ein ybil tac
DEN *ime ein ybel iar.*

Flor. en Blantsf. vs. 1582. (dezelfde Verzam. II. B.)

Das werg was also spehe
Vnd besser DANNE *je kein man gesehe.*
So man daran schowen möhte
Mich nymet wunder das man es ahte
Michel höher DANNE *das golt.*

H. von Ouwe *Twein* vs. 172. (aldaar.)

Gnade ist besser DANNE *recht.*

G. v. Strazburg *Tristran.* vs. 3832. (mede aldaar.)

Al di vater di nu ſint
Oder vor uns wurden je
Di getaten alle ir kinde nie
Vaterlicher DAN *er im tete.*

Turlin *Wilh. d. h. v. oranſe.* p. 54. b.

Des ſchien iſt liechter DAN *di ſunne.*

p. 129. b.

Zvelf knoſe uf deme gecelde
Di man uf deme velde
Verrer DAN *eyne mile kos.*

Heinrich v. Veldig (Samml. von Minneſ. I. Th.) f. 19. a.

Triſtan mueſte ſunder ſinen dank
Stete ſin der Kuniginne,
Wan in der poyſun darzuo twanc
Mere DAN *diu kraft der minne.*

Reinmar der Alte, aldaar f. 74. b.

Mir iſt lieber *das er bitte*
DANNE *ob er ſin ſprechen lieſe.*

Achter **nie**, *nooit*, *nunquam*; by Strickerus *Rhyth. de Car. M. exp. Hisp.* Cap. III. f. 26.

Ich diene Charle, das iſt war,
Mit groſſen eren manig iar,
Unde wart gelaſtert nie
An ſeinem dienſte DENNE *hie.*

Rud. v. Rotenburg. (Samml. von Minneſ. I. Th.) f. 33. a.

Lieber hete ich von ir lone
Niht *wan ein kleines vingerlin,*
DANNE *das rich und ouch die krone.*

Achter **er**, d. i. *eer*, *prius*. Strickerus Cap. V. *Sect.* 20.

Ich vnfrew ſi michel e,
DANNE *ich frewen welle.*

Deze voorbeelden zijn hier ten bewyze voldoende, daar niemand eenige oude Hoogduitſche Schryvers kan opſlaan, zonder nader overtuigd te worden, dat zy overal,

overal, waar eenige ongelijkheid tusschen perſoonen of zaken plaats grijpt, deze taalwet volſtandig in acht genomen hebben.

2. Onze ouden gebruikten het woord *beide*, *ambo*, niet alleen voor twee; maar ook voor meer dan twee perſoonen of zaken, gelijk uit verſcheiden plaatſen hunner ſchriften klaar te bewyzen is. Dezelfde taaleigenſchap wordt in dit woord ook by de oude Hoogduitſchers waargenomen. Wat onzen ouden aangaat, dit was by hun zeer gemeen, en wy vinden er genoegzaam by alle Schryvers voorbeelden van. HUYDECOPER *aanteek.* op *M. Stoke* I. B. vs. 607. bracht ſlegts eene plaats uit *Maerlant* by; dan de werken van dezen Dichter leveren ons zeer vele voorbeelden hier van op. *Sp. Hiſt.* III. 1. 5.

Doe quam hi met ſinen here
Ten Rine weder, eñ beſat
Beede lant, boreh *eñ* ſtat.

III. 1. 8.

Beede bosſch, water *eñ* lucht.

Nog eens aldaar in het X. Hoofdſt.

Eñ ccc. ſcepe daer mede
Eñ xxiiii. hi vullen dede
Beede met dranke *eñ met* ſpiſen
Eñ met wapenen *in alre wiſen.*

Rijmbyb. HS. A. f. 67. b.

— *coninc Ioas brac die mure*
Vier hondert cubitus lanc,
Daer toe nam hi aen den ganc.
Bede ſelver *ende* gout
Entie vate *mit ghewout.*

En zoo ook op deze plaats in mijn HS. B. f. 78. c. J. van Heelu *Slag van Woer.* HS. bl. 60.

Daer hem menich hoge baron,
Hertogen *ende* graven *beide,*
Tote der galgen daden gheleide.

Voeg hier by *M. Stoke* I. B. vs. 607. en de voorbeelden door *Huydec.* aldaar bygebracht. Dat *beide* by onze ouden gebruikt werd om meer dan twee, onverſchillig ook hoe vele, perſoonen of zaken aanteduiden, kan vooral met de volgende plaatſen bewezen worden. Maerlant *Sp. Hiſtor.* III. 2. 16.

****

Eñ

Es hi dochte hem natte weſen
Beede in dichtene *es in* leſen,
In ſcrivene *es in* hogen rade.

III. 3. 23.

Dus es Alexis ginder bleven
In een ſonderline ſcaerp leven,
Beede in vaſten *es in* waken
In bedingen, *in* goeden ſaken.

III. 4. 38.

Dies ſal algader met mi liſen,
Beede Egypten *es* Surien,
Ethyopen *es* Endi,
Parthen *es* tlant van Perſi.

IV. 2. 75.

Beede levende *es* dode,
Clerke, leeke, ſtoute, blode,
Ene borch oec, die hi helt,
Iegen den Keyſer met gewelt
Hiet hi den ſinen upgeven
Der Keyſercrone. ——

Even zoo ook by de oude Hoogduitſchers. *Brunw. Rſjmk.* Cap. VIII. vs. 42.

— *der Denen herſchaff*
Twank vil waldigliche,
Beide Dudeſchelant *unde* Frankricke
Unde alle de öſne waren beſeten.

Strickerus *Rhythm.* Cap. VII. Sect. 10.

Er ſprach: wo ſint nu baide
Freunt, man *und* mage.

Dezelfde. Cap. III. in het begin.

Baide man, chint *und* weip
Verlurn da irn Leip.

H. v. Veldecken *die Eneidt.* vs. 547. (Samk. Deutſ. Gedicht. I. B.)

Beide berg *und* land,
Dar zu ſchaz *und* gewant
Daz ſtat zu ſine gebote.

vs.

vs. 4967.

Do wil ich dir helffen zu
Mit ſynne und mit rate,
Beyde vru *unde* ſpate
Und tac *and* nacht,
Alſo ich kan unde mach.

Fl. en Bl. vs. 5413. (Saml. Deutſ. Ged. II. B.)

Ich wil gnedicliche
Beide liep *und* leit,
Kumer *und* arbeit
Durch uwern willen liden.

vs. 7680.

Beide lute *und* lant
Darzu ſilber *und* golt.

G. v. Strazburg *Triſtran.* vs. 8904. (aldaar.)

Er furte mit im anden Kamph
Beide rouch *unde* tamph
Und andere ſture.

3. Dat de woorden *vader* en *broeder* by onze oudſte Schryvers in den tweeden naamval van het enkelvoudig getal onverbogen gebruikt werden, weten allen, welke met hunne ſchriften bekend zijn, en daarenboven is dit overtuigend bewezen door *Huydec.* breeder *aanteek.* op *Stoke* I. B. vs. 130. By de voorbeelden, aldaar bygebracht, lust het my nog de volgenden te voegen. Maerlant *Rijmb.* HS. A. f. 39. d.

Of wi ſellen dy allegader
Verbornen ende thuus dyns Vader.

f. 41. d.

Hi ſprac dat gheſlachte diins vader.

f. 54. a.

Salomon ſat mogentlike
Ins vader *troen ende in ſiin rike.*

f. 70. a.

Die afgode, die ſiins vader *raet*
Brac, die maeſti weder al.

f. 88. c.

Arſanius wert here groot
Na ſiim vader *Cyrus. dood.*

f. 96. c.

Aen hem quam al ſiins vader *here.*

f. 99. d. *ſiins* vader, en f. 100. c. *om* ſvader *leven.* Ik zoude nog vele voorbeelden uit dit zelfde HS., dat alle teekenen van oudheid draagt, en in taal en ſpelling zeer nauwkeurig is, kunnen bybrengen; doch het zal van meerder gewicht zijn optemerken, dat in mijn HS. van dat zelfde werk, door my geteekend B. (*), op alle de boven aangehaalde plaatſen niet, gelijk *Maerlant* zekerlijk

(*) Mijn HS. van den Rijmbybel, hier geteekend A., is het zelfde affchrift, het welk in de aanteekeningen op *Maerlants Sp. Hiſtor.* wordt aangehaald, en waar van ik in myne voorrede, voor dat werk bl. 38. gewag maakte, terwijl het HS. B., na dien tijd, met eenige anderen by my ten geſchenke ontvangen, en dus thands mede onder my berustende, breeder omſchreven wordt by LE LONG *Boekz. der N. B.* bl. 213. Dat dit HS., gelijk op de aangehaalde plaats is aangeteekend, in den jare 1453. door eenen Monik geſchreven is, blijkt uit het zelve f. 197. b. daar de affchryver achter het gewoon ſlot van den Rijmbybel, nog eenige regels van zijn eigen maakſel voegende, dus aanvangt:

Dit boec was volſcreven,
Doen men ſcreef xiiiic., ſoo mi leſen
En liii., dats waer,
In Iunio dat heſten dach daer.

Eñ het heeft geſcreven, dats waer,
Een ſcemel geſelle, hoerter naer,
Eñ es geheten Lodewijc,
Die mēn heet ſeldenrijc.

Dit *ſeldenrijc* moet men denklijk niet houden voor den naam van dezen affchryver, maar veeleer voor eene zinſpeling op zynen en zyner medelanderen armoedigen ſtaat. Van de verdere omſchryving van ons HS., by *Le Long* gebeekt, dat namelijk het zelve op den 6. Maart 1524. door *Peeter Oris* te Antwerpen zoude verbonden zijn, blijkt uit het HS. thands niets meer. Dan daar het echter uit de eigen woorden van den affchryver zelven, boven bygebragt, zeker is, dat ons HS. het zelfde is, het welk door *Le Long* op de aangehaalde plaatſe word omſchreven, zoo komt my waarſchijnlijk voor, daar ik reden hebbe te gelooven, dat dit affchrift van den Rijmbybel voorheen met myne affchriften van *Maerlants Nat. Bloeme*, en de *Zamenſpraak* tuſſchen *Jacob* en *Martijn*, als mede van den *Leeken Spiegel* en de *Doctrinale*, in eenen band of bundel zaamgevoegd waren, dat deze aanteekening, denklijk door *Oris*, op een der ſchutbladen, voor den Rijmbybel, geſchreven, (deze was in dien band voor aan geplaatst.) zal verloren geraakt zijn, wanneer de opgemelde HSS. van elkanderen zijn afgeſcheiden, gelijk naderhand door *Boſcheiden* zelven is geſchied, want in de naamlijst zyner boeken bl. 42. en 44. worden deze zelfde HSS., uitgenomen de *Zamenſpraak* tuſſchen *Jacob* en *Martijn* en de *Doctrinale*, welke nog te zamen zijn ingebonden, reeds van elkanderen afgeſcheiden gevonden. Deze affcheiding moet echter nog geene plaats gehad hebben, ten tyde, dat *Boſcheiden*, op verzoek van *Le Long*, den korten inhoud van zynen Rijmbybel aan denzelven opgaf. De brief, tot dat einde aan *Le Long* gezonden, van welken nog een affchrift by mijn HS. B. bewaard word, duidt het tegendeel daar van aan, als wordende daar by niet alleen van deze byzonderheid melding gemaakt; maar zelf alle de hier boven genoemde HSS. opgenomen, welke opgave waarſchijnlijk door *Boſcheiden* alleen geſchied is, uit oorzaak, dat de band of bundel, waar in het affchrift van zynen Rijmbybel gevonden werd, ook nog de andere voorgemelde HSS. bevatte, en dat hy dus aan *Le Long* eene nauwkeurige beſchryving van den geheelen inhoud van dien bundel geven wilde; ſchoon *Le Long* echter hier van geen gebruik gemaakt, of dien aangaande zynen leser niets medegedeeld heeft.

lijk geſchreven heeft, *vader*; maar *vaders* gelezen wordt, onverſchillig of dit woord in, of buiten het rijm gebruikt zy; waaruit wy kunnen afnemen, dat althands in het midden der vijftiende eeuwe, zijnde het HS. B. in den jare 1453. vervaardigd, deze oude taaleigenſchap niet meer in acht genomen is; en dat de afſchryver het toen aangenomen gebruik gevolgd heeft (*). Dat echter, tot voor het midden dier eeuwe, deze ſchrijfwyze nog niet geheel in onbruik was, blijkt uit mijn HS. van het N. T. 1431. Joh. X. 29. *Ende niemant en macht gripen wt mijns* vader *hant.* XIV. 2. *In mijns* vader *huus ſijn veel woninghe*; waar voor *vaders* in mijn HS. der vier Evangelisten, geſchreven 1472. Nog in het eerstgemeld HS. Hand. VII. 20. *Deze wort in ſijns* vader *huus drie maenden ghevoet*, even zoo als in een ander HS. van de Handel. der Apost., mede onder my berustende, en geſchreven in 1399., op deze plaats ook gelezen wordt: *in ſijns* vader *huus*. Het zoude overbodig zijn, hier eenige voorbeelden uit mijn HS. van *Maerlants* Rijmkronijk bytebrengen, daar er in het uitgegeven gedeelte van dat werk reeds eenige te vinden zijn, als onder anderen I. 1. 47. I. 7. 40. en 44; ik ga daarom deze allen met ſtilzwygen voorby, zoo wel als die, welke in de Rijmkronijk van *Melis Stoke* gevonden worden, en voege hier liever eenige plaatſen in, uit andere werken van onzen *Maerlant*, en wel eerst uit *der Nat. Bl.* HS. f. 26. b.

Dit wreede dier, dit eſpentijn
Dinke mi en bedieden ſijn
Van den Gods zone, die ſonder beghin
Was, es, ende ſal vader *ſijn.*

f. 93. d.

Mar ghelijc als in eerſten ſtonden
Omme ons vader *Adams ſonden*
Alle hertſche creaturen
Ontreint waren bi naturen,
So verloren die erſte ſteene
Hare cracht vele int gheheene.

Zoo ook by den zelfden, *Geestlijk Gedicht* (†). HS. f. 9. a.

Helpt

(*) Deze oude taaleigenſchap was echter niet zoo verre in vergetelheid geraakt, dat daar van in het zelve HS. niet nog eenig ſpoor zoude te vinden zijn: de volgende woorden bewyzen het tegendeel. HS. B. f. 153. a.

— te doepene inden name des vader
Ende tſoens, en tſheilechs geeſts algader.

(†) Dit zeer zeldzaam ſtuk, waar van ik een oud afſchrift op parkement in 8vo. bezitte, als mede een oud afſchrift van het dichtſtuk van *Maerlants* zamenſpraak tusſchen *Jacob* en *Martijn*,

f. 80. b.

Maer doe die vader quam int rike
— — — —
Leide hi ſinen ſone doer das
Inden kerker tot broeder *doot.*

f. 87. a.

Eens broeder *dochter hadde hi,*
Die Heſter hiet. — —

f. 94. c.

Dus wraken ſi des broeder *doot.*

f. 96. a.

In ſins broeder *tit* — —

en f. 97. d.

— — *die eerde was root*
Nochtoe van ſijns broeder *doot.*

Voor *broeder* wordt op alle de aangehaalde plaatſen in mijn HS. B. *broeders* gelezen. Velthem Sp. *Hiſtor.* I. 5. vs. 16.

En na die doet des broeder *ſijn.*

I. 7. vs. 2.

Saphadijn die dode ontliven
Sijns broeder *kinder.*

III. 9. vs. 29.

Die grave van Luſſelborch oec na das
Soude gerne wreken ſijns broeder *doot.*

Zoo wordt in het HS. gelezen, doch alle deze plaatſen zijn door *Le Long* in de uitgave wederom bedorven. N. T. HS. 1431. Marc. VI. vs. 17. *Die ſelve Herodes ſende ende vinc Johannem en banten inden kerker om Herodias ſijns* broeder *wijf Philippi.* vs. 18 *Het en is di niet gheoorloft dijns* broeder *wijf te hebben.* Luc. VI. vs. 41. *Wat ſiestu een ſtubbekijn in dijns* broeder *oghe, ende een balke in dinen oghe en merkestu niet.* Voeg by dit alles de aanteekening van V. LELYVELD op *Huydec. Pr.* II. D. bl. 194. en volgg. en de voorbeelden door hem aldaar bygebracht.

Deze byzondere buiging der woorden *vader* en *broeder* in den tweeden naamval, was ook van ouds by de Hoogduitſchers in gebruik, en in de aanteekening van *Huydecoper*; van welke wy boven reeds gewag gemaakt hebben; zijn er eenige voorbeelden van te vinden, by welke wy de volgenden nog voegen zullen, daar immers, gelijk *van Lelyveld*, op de aangehaalde plaatſe, te recht aanmerkt, in

in eene byzonderheid als deze de veelheid van voorbeelden nut doet. H. v. Veldecken *die Eneidt* vs. 6139. (Saml. Deutſ. Gedicht. I. B.)

Ich wil den lieben ſyn mein
Mit ych ſenden hynnen
Durch uwers vater *mynnen.*

vs. 6328.

Her troſte ſeynes vater *man.*

man hier voor *mannen*, even gelijk ook onze ouden gewoon waren te ſchryven. Zie vs. 7957.

Sere begunde her in clagen
Eher in ſante dannen
Mit ſeynes vater mannen.

vs. 7841.

Do brachte man in dar zu getragen
Toten yber das velt
In ſeynes vater *gezelt.*

vs. 12831.

Das ich wart dynes vater *weip*
Das quam von unheyle
Das ich ime wart zu teyle.

Avent. von der Klage. vs. 2989.

In allen minen ziten
Mins vater *boten riten.*

Der arme Heinrich. vs. 469.

Do ſu zuo irs vatter *fuezen lag.*

Flor. und Blantſ. vs. 641. (Saml. II. B.)

Do begunde Flore ſuochen
Gnade ſines vatter.

G. von Strazburg *Triſtran.* vs. 5184.

—— *ſines* vater *lant.*

W. von Gravenberg in *Gwigalois.* HS. f. 31. b.

Nach ſines vater *lere.*

f. 60. a.

Vor mines vater *huſe.*

Samml. von Minnef. II. Th. f. 131. a.

Des vater *ſwert und ouch des ſuns.*

Zoo ook in de proeve dezer Gedichten. *Prob. der alt Schwab. Poeſie.* f. 156.

Under begrife des vatter *ſpor.*

Schoon hier in de uitgave der Verzameling van deze Minnezingers II. Th. f. 64. b. waarſchijnlijk door vergiſſing van den afſchryver of letterzetter, *vatters* gelezen wordt.

Hiſtor. Bücher des alt. Teſtam. uitgeg. door *G. Schutze*, I. Th. f. 32.

Er begunde foichten ſere
Sines fater *vnde der lude haſſ.*

Hier van vinde ik ook voorbeelden in de Brunsw. Rijmk. (by LEIBNITZ *Scriptorer. Brunsv.* Tom. III.) voor zoo verre dezelve naawkeurig ſchijnt uitgegeven te zijn, dewijl my aldaar zoo in de uitgave naar het Wolfenbuttelſche HS. als in die van *Glober*, hier omtrent eenige afwykingen zijn voorgekomen. Cap. 12. vs. 41. (uitg. van Glober.)

—— —— *und theyle*
Mit jme ſeins vatter *reich.*

Wolf. HS. *ſines vadern riche.* Cap. 14. vs. 71. (uitg. van Glob.)

—— *bey ſeines* vatter *leib.*

Wolf. HS. *ſines vaders libe.* Cap. 23. vs. 33. (in het Wolf. HS.)

Sedder ſines vader *tiden.*

En zoo ook in de uitg. van *Glober.* Nog eens volgends het gemeld HS. Cap. 60. vs. 39.

Bi ſines vader *lyve.*

Waar voor in de uitg. van *Glober*:

Bey ſeines vatters *leibe.*

Stat. Bremenſia a. 1303. (uitgeg. door *Oelrichs.*) art. 2. p. 18. *uppe dhes* vader *unde ther moder eyth.* Art. 58. p. 99. *van ſines* vader *ofte van ſiner moder weghene.* En zoo ook Stat. 1428. C. 16. p. 351. en Stat. 1433. Cap. 24. p. 460.

Even gelijk wy gezien hebben, dat de oude Hoogduitſchers het woord *vader* in den tweeden naamval onverbogen gebruikt hebben, zoo vindt men by hen ook voorbeelden van het woord *broeder.* W. v. Eſchilbach *Parciv.* vs. 10397.

Me-

Melianz iſt ſins broeder *ſun.*

vs. 22553.

Ern holte ſins bruoder *ſwert,*
Daz ſtiez er dem degen wert
Wider in di ſceiden.

vs. 23103.

Der heiden was von herzen vro,
Daz ſins bruoder *pris alſo*
Stuont, daz ſin hant erſtreit
So manege hohe werdecheit.

4. Zeer gemeenzaam was het by onze oude Dichters, om de voornaamwoorden *hy* en *zy* by het werkwoord te plaatſen, en de eigen namen, of de zelfſtandige naamwoorden, dikwils eerst in het begin van het volgende vaars in te voegen. Zie HUYD. op *Stoke Breed. aanteek.* op het I. B. vs. 455. daar de Dichter ſchreef:

Hi *den Grave dit goet gaf*
Lodewich.

Maerlant *Nat. Bl.* HS. f. 72. c.

Daar toe dedi [d. i. *dede hy*] *bringhen doen*
Van varren lande Salomoen
Marberſtene vt enen eilande.

Rijmb. f. 147. c.

Na dien winter ghereedde hi *die vaert*
Vaſpaſiaen *te komen waert.*

f. 150. c.

Dit dede hi *in ſijn achtende iaer*
Doude Herodes, *weet voer waer.*

Leeken Sp. HS. (*) f. 87. d.

Doen werdt hy *onthooft* die heere.

J. v.

(*) Onder de meer zeldzame werken, van welke ik zoo in deze Voorrede zelve, als in myne byvoegſels in de aanteekeningen op het werk gebruik gemaakt hebbe, verdient voornamelijk geteld te worden *der Leecken Spiegel*, van welk werk een oud affchrift onder my berust. Het komt my niet ongeſchikt voor, van dit oud en zeer zeldzaam ſtuk hier eenig nader verſlag te geven. Dit werk, genoemd DER LEEKEN SPIEGEL, geloof ik, dat aan zeer weinigen verder dan alleen by naam bekend zal zijn. Er is althands, voor zoo veel ik wete, van hetzelve by nie-

J. v. Heelu *Slag van Woer.* HS. bl. 228.

Want die wile dat die ſtrijt duerde,
Ende yeman iegen hen ruerde,
Weder ſwert ofte Rnijf,
Dien benamen ſi *ſijn lijf*
Die Brabantere; *want ſine wouden*
Niemanne op ghevaen houden.

Dat niemand onzer taalkenners eenig gebruik gemaakt, veel min eenig verſlag van dit boek gegeven. Ja zelf was het in die boekeryen, in welke de beroemdſte verzamelingen van oude nederduitſche Handſchriften gevonden zijn, niet voorhanden. Volgends SANDERUS *Biblioth. Belg. Manuſ.* Part. I. p. 285. berustte er een afſchrift van dit ſtuk in de boekery van *Joan. Gielerus*, aldaar dus omſchreven: *Den Leken Spieghel Rythmis Teutonicis antiquæ notæ, Auctoris anonymi, in folio, in Membrana. Le Long* heeft van dit werk ſlegts een zeer onvolledig afſchrift, en waarſchijnlijk alleen een zeer klein gedeelte bezeten, en wel zonder dat hy zelf wist, tot welk werk zijn *Fragment* behoordde, gelijk blijkt uit de *Boekz. der N. B.* bl. 158. noemende het aldaar *zeker Francijn geſchrift, onder zich berustende.* Hy bracht op de aangehaalde plaats dit zoo genoemd *Francijn* geſchrift by, om daar uit te bewyzen, welk eene algemeene achting onze oude dichter *Jacob van Maerlant* zich reeds, *ten zynen tyde*, (gelijk hy ſchrijft) verworven had, zoo dat hy op dien tijd de Vader der Duitſche Dichters genoemd werd. Door deze onnauwkeurigheid van *Le Long* misleid, (het ſtuk zelve, door hem bygebracht, toen niet kunnende inzien) beging ik in myne voorrede voor *Maerlants Spieg. Hiſtor.* bl. 37. ook dezen misſlag, om op gezag van de aldaar aangehaalde woorden te beweren, dat *Maerlant* reeds ten *zynen tyde* met den grootſchen eernaam van Vader der Duitſche Dichters pronken mocht, vertrouwende, dat *Le Long* dit niet zoude hebben te boek geſteld, bevorens dat aan hem behoorlijk gebleken ware, in welken tijd het werk, waarvan hy hier gebruik maakte, was opgeſteld. Dan, toen ik den *Leeken Spieget* las, en er de beide door *Le Long* aangehaalde plaatſen in ontdekte, als de eerſte in mijn HS. f. 140. a., de andere f. 141. b., komende met het *Fragment*, by *Le Long* gebruikt, uitgenomen eenig verſchil in de ſpellinge, volmaakt overeen, en daar by in acht nam, dat dit werk eerst in den jare 1330. voleind werd, en *Maerlant* reeds in 1300. overleden was, bleek ook terſtond de misſlag door *Le Long*, en door my, op zynen voorgang, begaan, als zijnde dus dit werk eerst dertig jaren na de dood van onzen *Maerlant* geſchreven. Het boven gemeld en door *Le Long* genoemd zeker Francijn geſchrift, is waarſchijnlijk het eigen ſtuk, dat in de naamlijst zyner boeken: *Lib. MSS. in folio* N. 33. voorkomt, en aldaar omſchreven wordt: *Een gedeelte van een werk, behelzende deugd en zedelesſen*; welke omſchryving juist mijn gevoelen bevestigt, dat namelijk dit *Fragment* ſlegts een gering gedeelte van het werk bevat, en wel waarſchijnlijk (zoo als ſtraks nader blyken zal) alleen van het III. Boek van dit ſtuk. Het werk is verdeeld in IV. Boeken; het Ide, houdende 48. Hoofdſtukken, bevat eene korte geſchiedenis van het meest opmerkingswaardige, zoo ten opzichte van zaken als perſoonen, van de ſchepping der wereld af, tot op de geboorte van Maria. Het IIde Boek, verdeeld in 59. Hoofdſtukken, behelst voornamelijk de geboorte, het leven, lyden en ſterven van Christus, het begin van het Christendom, een kort geſchiedverhaal der Pauſen tot op Karel den grooten, en eindelijk eene verklaring van alle kerkgebruiken, geloofsartikulen, gebeden enz. In het IIIde Boek, bevattende 29. Hoofdſtukken, vindt men alleen deugd en zedelesſen, en een voorſchrift van plichten, hoe men zich in alle ſtanden, tyden en gelegenheden, zoo ten opzichte van het Opperwezen, van zyne medemenſchen, als omtrent zich zelven te gedragen hebbe. (uit dit gedeelte van het werk zal het *Fragment*, door *Le Long* bezeten, voornamelijk beſtaan hebben) Het IVde Boek eindelijk, verdeeld in 12. Hoofdſtukken, behelst een verhaal van de verwoestinge van Jheruſalem, van den ondergang der Joden, hoe de wereld een einde nemen zal, en van den oordeelsdag. Dit van de verdeeling van het werk vooraf gezegd hebbende, zal ik den lezer met eenige byzonderheden, zoo wel den dichter, als het werk zelve betreffende, nader trachten bekend te ma-

Dat ook deze wyze van ſchryven oulings in het Hoogduitsch plaats greep, is, ſchoon ſlegts met een enkel voorbeeld, aangetoond door *Huydec.* op de boven aangehaalde plaats, by welke ik nog de volgende voege: Strickerus *Rhythm.* Cap. X. Sect. 2.

Nu was er *chomen uber mer*
Der groſſe Chunich. [*von*] *Perſya.*

Cap.

maken. Wat dan den dichter van dit ſtuk betreft; het is zeker te bejammeren, dat wy zynen naam niet kunnen ontdekken, daar hy alleen op het ſlot van zijn werk f. 159. c. zynen doopnaam vermelt:

Heere! deſen bouc eñ dit werc
Soe gheeft u Jan, *v arme clerc.*

Uit deze woorden zien wy echter dat de Dichter tot den geestelyken ſtand behoorde, en even dit geeft te meer reden van beklag, dat wy omtrent dezen man geene nadere beſcheiden hebben; daar wy hem zeer zeker onder die zeldzame wezens van zynen tijd ſtellen mogen, welke zich boven het bygeloof dier eeuwe, en de diep ingewortelde vooroordeelen zyner tijdgenooten verheffen, en tegen eene domme en dweepzieke geestlijkheid dorst aankanten, immers zich althands verledigen wilde, om den zoogenoemden leek eenig boek in handen te geven, hetwelk hem ter verkryging van eenige nuttige kundigheden ſtrekken mochte, en te gelijk de beminlijkheid der deugd voorſtelde, zoo wel als het aan de andere zyde de ondeugd leerde verachten; en dit alles in eenen tijd, dat het nog voor groven misdaad gerekend werd, het volk in een eenig vak van wetenſchappen voor te lichten. Om van des Dichters zuiver belangloos, en dus pryzenswaardig, oogmerk, in het ondernemen van dezen arbeid, een duidelijk bewijs te geven, zal ik de eigen woorden, waarmede hy zijn werk aanvangt, en die der plaatſe, welke zy beſlaan, niet onwaardig zijn, hier invoegen. f. 1. a.

Omdat ic niet en wille leyden
In onnutter ledicheyden
Den tijt, die mi gheeft onze Heere,
Die ghelooft zy eimmermeere,
Soe heb ic dit werck begonnen.
Onſe Heere moet mi des ionnen,
Dat ict alzoe volbringhe,
Datter in ſonderlinghe
Ligghe zijn eere eñ zijn loff,
Ende dat ſy alle daer off
Te betre moeten weſen,
Die dit horen zelen ende leſen;
Want om ghemeen orbare zoe
Leydic dit werck ierſt toe;
Eñ dat ic gheerne ſaghe, dat
Tet van mi bleve, des te bat
Dleecke volc hadde na mine doot
Clercken en hebbens ghenen noot,
Dat zijt leſen groot of ſmal;
Want zy connent buten al;
Eñ want dleecke volk es eic die ſake,
Daeromme ic dit boucken make;
Soe ſal dit boucken ſijn wel
Ghenaemt dijn leecke ſpiegel.

****

Cap. X. Sect. 21.

Nu erpaiſt er *nider an das gras*
Der Chaiſer.

Brunsw. Rijmk. Cap. 43. vs. 24.

In ſinen lande karde he *vort*
Mit ſiner togentliken ſchar
De edele Forſte *klar*
Tegen Dalheim de feſte.

H. v.

Ik hope, dat ſy daer by
Bidden zelen over my,
Eñ ſeggen in eeneghe ſtonden,
God vergheve hem ſine ſonden,
Die met ſinen arbeyde
Dit werck ierſt toe leide.
Den nyders bid ic dat zy
Tonrechte niet begripen mi,
Die altoes gapen ende kyken
Hoe dat ſy moghen begripen,
Dat die dichteren brengen voert,
Die ſelve nochtan een woort
Niet en weten daer aff,
Niet te meer dan een kaff.
Maer dat es omme niet gheleſen,
Begripers moeten altoos weſen.
Maer ic laet te ſachter lyden,
Dat my die nyders benyden,
Om dat mi haers ſelfs nijt wreect
Over hem, daer hy binnen ſteect,
Daer ſmaken zy haers ſelfs venijn,
Hoe mocht ic ſachter gewroken ſijn.

De ſchryver doormengt zijn geheel werk met een groot aantal verſtandige en zeer vrymoedige zoo ſtaat- als zedekundige leſſen. Om een ſtaal by te brengen van des dichters goed oordeel, en dat hy zich boven de vooroordeelen en dweepzieke gevoelens van zynen tijd dorst en konde verheffen, merk ik alleen op, dat hy, ſchoon geeſtlijk perſoon zijnde, en echter den huwelyken ſtaat, als der maatſchappije nuttig, byzonder aanpryzende, en zich tegen het kloosterleven verzettende, doch wel voorziende, dat dit zijn geſchrijf veel opziens baren zoude, daar op deze zeer overtuigende drangrede, tot ſtaving van zijn gevoelen, volgen laat, f. 19. b.

Ic weet wel te voren,
Dat ſelen hebben toren
Liede van gheeſtelike habyte,
Dat ic des huwelijcs vyte
Soe ſeere ſette voert,
Eñ ſellen begripen mine woort,
Die nochtan en ſoude weten,
Wat cleden, drincken of eten,

En

H. v. Veldecken *die Eneidt.* vs. 224.

Da daz Eneas ſach,
Das ſich das mer ſlichte
Sin houbit her *aufrichte*
Der lobemere wigant.

vs 3256.

In die phorten ſie *do giengen*
Eneas *unde* Sibille.

Ge-

En wonnen ſijt hē niet te vorē
Die ghene, die te huwelike horen.
Off alle vrolk worde Jacopine,
Minderbroeders eñ Auguſtine,
Saertroyſers (*) eñ Cluſenaren,
Wie ſoude dan vlaut aaren,
Coren winnen eñ ander vruchte,
Eñ of die coopman niet en-cochte
Alrehande goet d' ment wint,
Eñ voeret, daer mēs niet en vint,
Wat ſouden daſe eten dan,
Off wat ſouden ſy draghen an?
Sy moeſten die cloeſtaren laten ſtaen,
Eñ ackeren ende raden gaen,
Eñ winnen met haren zweete,
Dat ſy cleeden ſouden eñ eten,
Gelijc ſy doen daghelijc,
Die ſiten in den huwelijc,
Diet al winnen met arbeide groot
Dies die werelt hevet noot.
Dit ſijn al redenen waer bi
Huwelic te priſene ſy
Boven allen levene, dat ic weet,
Want die werelt d' by ſteet
Naeſt Gode, diet al beſtet.

Het is derhalven geen wonder, dat deze Dichter wel bekend was met de werken van *Jacob van Maerlant*, en dat hy voornamelijk, als met denzelven overtuigd van de noodzaaklijkheit om het volk voor te lichten en te onderwyzen, zynen Rijmbybel, met dat zelfde voornemen zaamgeſteld, hoogſchatte, zoo dat hy van de Evangelisten, als geſchiedſchryvers van het leven van Christus gewagende, dit alles met ſtilzwygen voorbygaat, alleen om dat *Maerlant* reeds voor hem dit den volke te boek geſteld had: f. 68. d.

Nu was xpus te waren
Comen tſinen xii. iaren,
Daer die Ewangeliſten,
Die de wairheit heſt wiſten,

Daer

(*) in de HANDSCHRIFT *Duitſch. Saintroſt, Cantheuſen.*

Gelijk ik boven aanmerkte, en zoo als de bygebrachte voorbeelden bevestigen, plaatsten de oude Dichters de voornaamwoorden *hy* en *zy* by het werkwoord, en de eigen namen dikwils eerst in het volgend vaars; doch ik vinde, zoo wel by de oude Hoog- als Nederduitsche Dichters, ook vooraf den eigen naam geplaatst, en in het volgend vaars het voornaamwoord by het werkwoord. J. v. Heelu bl. 43.

Her Karle, *die coninc*
Van Cicilian, hi *ontfinc*
leghen Pirſe van Arragoen
Enen camp.

Stric-

Op beghinnen te ſcriven,
Der weerliker leven te hant,
Eñ der welker leven van Meerlant
Jacob, wel transformeerde,
Eñ den leeken volke leerde
Uten boucke, als ic verſta,
Datmen heet ſcolaſtica;
Daer hijt ſette in Dutſcher tale,
Herde ſcone ende wale,
Daer ſe vindic xpus leven
In dietſche herde wel beſcreven,
Dair omme wil ic die ſaken,
Die Jacob maecte, niet hermaken;
Want hy es thooft, wildijt weten,
Van allen dietſchen poeten.

Daar genoegzaam alle de werken, welke in de XIII. en XIV. eeuw in onze tale te voorſchijn kwamen, uit het Latijn, en eenige uit het Walsch vertaald waren, mag men dit ſtuk ten dien opzichte te recht als zeldzaam aanmerken, daar hetzelve geene vertaling; maar oorſpronglijk in het Nederduitsch geſchreven is: f. 2. b.

Dat ic deſe dingen nemen can
Uut mi ſelve verſta nyeman;
Maer ic hebbe geſocht voirwair
Uten boucken hier ende daer,
Die de wyſe wilen ſcreven
Op dit cranke menſchelic leven.

Dit komt my voor verder hier uit te kunnen worden opgemaakt, dat de dichter althands eenen geruimen tijd met het zamenſtellen van dit werk doorgebracht, en zeker ruim vier jaren daar aan beſteed heeft; in het I. B. c. 33. ſchrijft de dichter:

—— *van Godevaert ſijn leden*
Tote dat ic te deſer ſtede
Dichte deſe ſelve leſſe
Twee hondert iaer xx. eñ ſeſſe
Al t Aantwerpen in die ſtadt,
Over waer zeg ic v dat.

De dichter zegt, dat tot op het tijdſtip, dat hy dit gedeelte van zijn werk ſchreef, na het overlyden van *Godevaard*, te weten, *van Boelyoen*, gelijk uit het voorafgaande blijkt, twee honderd en

zes

Strickerus *Rhyth.* Cap. X. Sect. 21.

Gotfrit, *ein degen lobesam,*
Des Chaisers banir er *do nam.*

Dezelfde. Cap. X. Sect. 9.

Premunda div Chunigein
Czu seinen fuesen si *sich bot.*

5. Het

zes en twintig jaren verloopen waren; dees *Godevaard* stierf in den jare 1100., en de Dichter schreef dit derhalven in 1326. Doch in het slot van het werk vindt men, dat hetzelve eerst in 1330., en dus vier jaren daar na, ten einde gebracht is. f 159. b.

Nu es dit werc ghehendt
Daer ghy viere boucken inne venat.

Desen bouc was volmaect al
Doen tcarnacioen was int getal
Dertien hondert en̄ xxx. mede
Al tAntwerpen in die stede;
Rechte opten festen dach,
Die in ougstmaent ghelach.

Misschien is dit werk wel opgesteld ten verzoeke van zekeren *Rogier van Leesdaal*, ten minste de dichter gewaagt van denzelven in de inleiding voor het werk, hopende, dat het dezen byzonder welgevallig zijn mochte. f. 1. b.

Ic hope het sal ghenougen walt
Minen Heere van Levedale,
Mijn Heer Rogiere en̄ mijnre Vrouwen,
Die goet dint gheerne scouwen,
En̄ in scriftuře hebben jolijt.
Zy zelen daer in den tijt
Nuttelic corten ende mit eeren,
Want het es algader leeren,
Dat in brinct zalichede,
Der zielen ende den live mede.

Het werk eindigt met eene opdracht van hetzelve aan Jan den III., Hertog van Brabant, in deze woorden. f. 159. c.

Edel Heere! machtich en̄ hoghe,
Lotrijcs, Brabants, Limborchs Hertoge
Van Valkenborch daer toe meere
Van Hoesdein en̄ van Breeda Heere,
Wien God noch heeft ghegeven
Voerspoet in al sijn leven,
Ende sal oec al uwen tijt,
Dies ghy hem scouldich te danckenzijt.
Heere desen bouc en̄ dit werc
Soe gheeft v lan, v arme clerc,
Uwer eerliker ghewelt nu
Ontfonckelijk moet hy sijn u.

Doen

5. Het voornaamwoord *hy* werd oulings in den vierden naamval aan het werkwoord gehecht, en alleen door byvoeging van de letter *m* uitgedrukt. Zoo ſchreef M. Stoke I. vs. 1146. *dedem* voor *dede hem.*

Dies ſo ſtac hijn uten lande
Eñ dedem *opheffen die hande.*

Fabel. van Æſop. fab. 48.

Dit verſtont die vos reinaert
Eñ maectem *ſwolfs hole waert.*

En

Doet hier af voir v leſen,
Als ghy ledich ſoudt weſen,
Ghine vint d' inne gheene dingen,
Ten ſijn algader leeringhen.
Ende daer toe eſſer in mede
Hoefſcheyt te leerne eñ wijshede
Voer eñ achter, meer eñ mindere,
Doet oec leſen voer u Kindere,
Als zy ſoe verre ſijn ghedegen,
Dat ſy leerens moghen plegen,
Sy ſelens emmer plegen yet;
Want al datmer in ziet
Es al oerbare eñ bedrijf
Beide aen ziele ende an lijf.
God die gheve u, lieve Heere!
Langhe lijf, gheſonde eñ eere,
Goeden raet ende victorie
Eñ na dit lijf ſine glorie.

Bevorens achter van dit HS. afteſcheiden, kan ik niet voorby om nog te doen opmerken, dat het zelve ook onder die Nederduitſche ſchriften behoort, in welke het onderſcheid der ſpellinge omtrent het verdubbelen der RE en OO vry nauwkeurig in acht genomen is, en dat wy dus met dit Stuk ook vermeerderen kunnen de lijst dier Nederduitſche ſchriften, in welke deze verdubbeling gevonden wordt, en die ons door HINLOPEN en V. LELYVELD, achter *Huydecopers Pr.* III. D. zijn opgegeven. Buiten de voorbeelden, welke in de bovenſtaande uittrekſels uit dit werk hier van reeds voorkomen, ſtrekken de volgenden tot verder bewijs: *alleene* f. 75. c. *Beede, ambo* f. 75. b. *beene* f. 83. b. c. *begeeren* f. 84. d *beeten* f. 17. c. 48. a. *beteekenen* f. 103. d. 104. a. *Cleeñe* f. 85. a. *Cleeder* f. 55. b. *Deeren* f. 84. d. *Eend* f. 89. c. *eenich* f. 89. d. *eere* f. 72. b. *eerſt* f. 83 d. *eeuwe* f. 105. d. *geheeten* f. 109. c. *gheene, nullus* f. 70 c. *gheneeren* f. 116. c. *gheneene* f. 34. a. *Heete* f. 72. b. *Heeten, nominare* f. 90. c. *Keeren* f. 88. b. *Leeden, leiden* f. 81. b. *leeken, laici* f. 61. a. *leeren* f. 82. a. *Litteeken* f. 32. c. *Meere, plus* f. 102. d. *oirdeele* f. 83. a. *onbeeren, nalaten* f. 118. c. *Scheeren, ſpot* f. 113. b. *Scheeren, tondere* f. 87 a. *ſteenen, lapides* f. 153. d. *ſteenen, ſteenigen* f. 47. c. *Teeken, ſignum* f. 61. a. 77. a. 78. b. *Twee* f. 34. a. *Vreeſe, timor* f. 114. a. *Vreeſen, timere* f. 100. b. *verteeren* f. 116. c. *viſenteeren* f. 123. b. *weeke, mollis* f. 136. a. *weene, dolor* f. 106. d. *weenen* f. 77. a. *weeres* f. 87. a. *weeſen, orphani* f. 100. b. *zeere* f. 80. b. *zweeren* f. 71. c. Voorbeelden van de verdubbelde OO of OE zijn de volgenden: *Boeme* f. 56 b. *doode, mortui* f. 31. b. 98. c. *dooden, interficere* f. 99. a. *doeper* f. 74. c *gheloeven* f. 57 b. 74. d. *groote* f. 33. b. 36. a. 55. b. 75. d. *hoope, acervus* f. 61. a. 83. b. *hooren* f. 64. b. *hoenen* f. 118. d. *Knoepen, nodi* f. 103. d. *loepen* f. 7. c. 71. b. *loenen* f. 134. c. *van woode* f. 110. d. *onvroe* f. 31. a. *roede, ruber* f. 99. c. *roeven* f. 75 d. *Throone* f. 5. a. 6. b. *Tueghen* f. 57. a. *toenen* f. 118. d. *vercoepen* f. 148. c. *woenen* f. 74. b.

En zoo ook H. v. Veldecken *die Eneidt* vs. 13087.

Do hielt der Koning Lahn
Eneam vor der ſun ſeyn,
Wan her unmechtic was und alt;]
Her gabime *alle ſyne gewalt.*

6. Dat het zamenvoegen van eenige woorden onzen ouden Dichteren zeer gemeen was, weten allen, welke met derzelver ſchriften eenigzins bekend zijn; dat het voornaamwoord *hy*, in den vierden naamval, alleen door byvoeging van de letter *m* aan het werkwoord werd uitgedrukt, is ons zoo even gebleken, en dat hetzelfde voornaamwoord, in denzelfden naamval, ook oulings door byvoeging van de letter *n*, werd aangeduid, zal ik in deze aanmerking nader betoogen. Zoo ſchreef Maerlant *haelden* en *deden* voor *haelde hem* en *dede hem*. Rijmb. HS. A. f. 20. a.

Men haelden *vten Kerker zaen*
Ende deden *herde ſcone dwaen.*

Der Nat. Bl. HS. f. 5. c. *wapenden* d. i. *wapende hem.*

Die menſche van meeſter wardichede
Nature ne wapenden *niet ſo wel.*

Roman van Fergut. HS. f. 24. a. *ſtaken* d. i. *ſtak hem.*

Die witte ridder ſtaken *onſoete.*

Melis Stoke VII. vs. 704.

De Grave quam an die vaert
Anden zone, ende keerde
Met hem, en dankeden ——

Zoo cok in het oud Hoogd. Walter von der Vogelweide (Samml. von Minneſ. I. Th. ſ. 113.)

Wan ob her Walther Kruche
Man heten *dooh vil bas danne in.*

Fabeln aus den zeit. der Minneſ. fab. 52.

Si wurfen bald den eſel nider,
Zeſamen bunden ſi ſin lider,
Si hiengen *an ein ſtangen gros.*

fab. 53.

Ein gaffen *uf die andren nider*
Nu fuort man har, nu fuort man wider.

fab. 62.

Er ſuochte helf und vant en kein
Den er aoch dik ſin dienſt erbot
Die liezen *alle ander not.*

7. A. *En*, in de beteekenis van *niet*, werd by onze oude Schryvers zeer dikwils aan het naastvoorgaand woord gevoegd, en alleen door *n* uitgedrukt. De voorbeelden, in de ſchriften der ouden, zijn zoo menigvuldig, dat wy ons byna zouden kunnen onthouden, om er hier eenige bytebrengen; doch om onze meening te klaarder te doen bevatten, en de overeenſtemmende ſchrijfwyze der oude Hoog- en Nederduitſche Schryvers te beter te doen opmerken, voegen wy de volgenden hier in: M. Stoke I. vs. 512.

Maer de ghene de tLatijn ſcreef,
In *weet waer bi dat achter bleef*
Hine beſcreef dat iaer niet mede.

Maerlant Sp. Hiſt. III. 3. 33.

Doe ſprac weder moyſes:
In *wille niet ontberen des.*

Roman van Ferguut HS. f. 23. d.

Seldi nu ſecgen, hoe hi heet.
Die knape ſprac: Vrouwe in *weet.*

D. van Aſſenede *Fl. en Bl.* HS. f. 13. c.

In *weet niet wat u deert.*

Even zoo ſchreef Strickerus *Rhyth.* Cap. I. Sect. 13. *In* voor *ich en.*

In *was zu Gote ie ſo gach.*

Samml. von Minneſ. I. Th. f. 2.

In *rouche wem es ze herzen ge.*

f. 7.

Das ich, ſus muos queln,
Das tuot mir liebe minne;
In *kans mir geheln,*
Geverlich ich entſinne.

f. 37.

In *ſinge niht mere.*

Hier

Hier voor ook *ichn* by Strickerus *Rhyth.* Cap. XIV. Sect. 14.

—— *ich han chain mort*
Begangen, als man mir gicht,
Ichn *laugen aber des niht.*

Twein. (Saml. D. G. II. B.) vs. 2594.

Ichn *gern nicht iwer habe.*

Gravenberg in *Gwigal.* HS. f. 73. b.

Herre Got nu hute
Min mit diner krafte hie,
Ichn *quam in ſulche vreyſe nie.*

B. In plaatſe van *In* voor *Ic en* ſchreven onze ouden ook *inne.* M. Stoke IV. vs. 886.

Inne *vermete mi niet das,*
Dat ic iet weet wat ſider deden.

Maerlant *Sp. Hiſt.* IV. 1. 16.

Inne *weet hoe icſ ſal beghinnen.*

Der Nat. Bl. HS. f. 41. c. alwaar de Dichter, van den ysvogel ſprekende, aldus zegt:

Van deſen voghele ſeggen liede,
(Dat ic vor war niet ne bediede;
Ēn inne *weet oft es gheloghen.)*
Es hem ſijn vel afghetoghen
Ēn an enen wech gheſleghen,
Dattet alt iar ſal pleghen
Te vermutene inder ghebare
Alſe oft voghelkin levende ware.

Voeg hier by de voorbeelden, door *Huydecoper*, op de boven aangehaalde plaats van *M. Stoke*, bygebracht. Voor ons *inne* ſchreven de oude Hoogduitſchers *ine.* Samml. v. Minneſ. I. Th. f. 17.

O *we herzelieb* ine *mag*
Din wol vergeſſen niet.

W. v. Eſchilbach *Parciv.* vs. 1360.

Ine *hanſ von ſīne decheinen rat*
Ine *muoz in ledech machen:*

vs. 2284.

Ine *ruohe ob ez diu Kuneginne ſiht.*

vs. 3406.

Ine *han deſ niht vergezzen.*

H. von Ouwe *Twein.* vs. 629.

Ine *verſuchte waz daz ware.*

c. *Het en* werd by onze Dichters oulings *t* aangetrokken, en zy ſchreven daar voor *Hen.* M. Stoke I. vs. 648.

Hen *was een edel tronc vermeten.*

Maerlant *Sp. Hiſt.* IV. 1. Proł.

Die erdt eñ zait buten dunen
Hine caent ghediken no ghetunen,
Hen *neemt hem die zoute Zee.*

Fab. van Æſop. HS. f. 10. a. fab. 63.

Een man hadde een vernoyt kint,
Hen *woude doer niemen doen een twint.*

Velth. VII. Cap. 31.

Hen *es een ſtemme daer toe geſet*
Mer ſine roepen niet duer met.

Le Long verklaart, of liever verduistert, hier wederom zynen Schryver, daar hy zegt, dat *hen*, dat hy niet verſtont, *haar* beteekent; ik merk dit hier alleen aan, om daar uit te doen zien, van hoe veel aangelegenheid het zy, om ook met de wyze van ſchryven onzer ouden, wanneer men dezelve verklaren wil, wel bekend te zijn.

Dezelfde zamenvoeging vindt men ook by de oude Hoögduitſche Dichters. Stricker. *Rhyth.* Cap. VI. Sect. 21.

Eſn *ſchol ev doch niht wunder han.*

W. v. Eſchilbach *Parcival* vs. 10131. (Samml. D. G. I. Th.)

Ezn *was von Muntſalvaesce chomn.*

Aventuire v. d. Klage vs. 2085.

Ezn *wart nie getruwer degen*
Geborn uf der erde.

al-

aldaar vs. 3897.

Des lagens alleſamt tot
Jene dort und diſe hie
Ezn *wart ſo herter ſturm nie*
Ze der werlte noch gevohten.

H. v. Ouwe *Twein.* vs. 6021.

Ezn *ſte dan an ir heile*
Daz ſi den Chemphen bringe dar.

Hier vobr *iſn* by Stricker. *Rhyth.* Cap. III. Sect. 23.

Iſn *ſei auch alles golt nicht*
Das man doch gleisſen ſicht.

En zoo ook by Gravenberg in *Cwig.* HS. f. 24. d.

Izn *mag nu zware*
Eyn vrowe vur ir hus nu komen.

f. 27. a.

Nu pflach her ſulcher manheyt,
Daz in da nieman gedorſte beſtan;
Izn *muſte ym an dem lib gan.*

D. Ook vindt men by de oude Nederlandſche Dichters *henſi* voor *het en zy, ten ware.* Maerlant *Sp. Hiſtor.* IV. 1. 37.

Inne weet waer bi dat was,
Henſi *oft hi verdiende das.*

IV. 2. 65.

So dat ict v mach ſeggen mede
Om uwer olde zalichede,
Henſi *dat ghijt ekt ommare.*

Der Nat. Bl. HS. f. 25. a.

Mar ets te verduwene pine,
Henſi *met loke eñ met wine.*

Even zoo by Stricker. *Rhyth.* Cap. II. Sect. 6.

Alſo wais ich wol das is ergat
Eſnſei *das vns ein weiſer rat*
Dō von chunne geſchaiden.

Zie de aanteekening van *Scherzius* op deze plaats.

2. *Hijn* voor *hyen* by M. Stoke III. B. vs. 287.

—— *Dat hi ſtriden niet en ſoude,*
Hijn *ware ſelve* ——.

En zoo ook by den ouden Hoogduitſchen Dichter van Vekeken *Eneidt* vs. 3191.

Hern *wolde im nicht naher gan.*

8. Te recht zegt HUYDECOPER, Aanteek. op *Stoke* I. B vs. 114. dat het by onze ouden zeer gemeen was, om het voorzetſel *te* te gebruiken voor zoodanige werkwoorden, voor welke wy thands het voorzetſel *ver* bezigen; dus ſchreven zy *te ſtoren*, *te broken*, *te gaan*, voor *verſtoren*, *verbroken*, *vergaan*, *te grunde*, *te niete gaan*. Dus leest men by Melis Stoke *te ſtoren* I. B. vs. 114.

De afgode dede hi te ſtoren,

Rijmb. HS. A. f. 30. d.

Dats Ihs, die mit groter eren
Van Marien wert geboren,
Ende al die liede ſal te ſtoren,
Die in ſonden hem verbouden
Ende aen die afgode houden.

f. 46. c.

Hierna quam Davite mare,
Dat die Philiſtene al dare
Ene ſtat hadden te ſtoert.

Te broken. v. Heelu bl. 70.

Dat orloge was doen te broken
Metter ſoenen, die geſtede.

Maerlant *Nat. Bl.* HS. f. 25. c.

Sijn bloet warem es over een
Goet, daer te broken *es een been.*

te gaen. f. 2. d.

Onſe ghelove es ——
Dat ſi de ziele niet ne hebben ontſeen
Die nemmermeer ne mach te gaen.

Rijm-

Rijmbybel f. 16. c. van de plagen van Egypten.

Moyſes badt Gode twaren
Ende die plaghe die te ghinc.

Te borſten. D. v. Aſſenede *Roman van Ferguut* HS. f. 4. d.

Ghi waert te borſten *op die ſtede,*
Gine hadt den cnape gereden op.

By denzelfden Dichter *te blouwen* f. 14. a.

Ic moet vechten bi mire trouwen,
Een ridder heft minen naen te blouwen.

En hier voor by de oude Hoogduitſche Dichters *zu brochen, zu gan* enz. Gravenberg *in Gwigal.* HS. f. 54. a.

Das ſchone ros ouch bi ym lag,
Ztu zterret *yn* ztu brochen.

f. 65. d.

Sinen harnasch trug man dar,
Der waz ztu brochen *alſo gar.*

en f. 65. c.

Mit decheyner ſlachte dinge
Machman in ztu brechen.

H. v. Veldecken *Eneidt.* vs. 1454.

Sie ſufzte vil tieffe
Vnd wart vil vbele getan,
Sie ſprach mein ere wil zu gan.

Triſtran des v. Urib. vs. 941.

Und manich ſper zu brachen
Was, kurtze wile je man began.

Voeg hier by de voorbeelden door HUYDEC. Breed. Aanteek. op Stoke I. B. vs. 239. uit andere oude Hoogduitſche Schryvers bygebracht.

9. Het is bekend, en HUYDEC. heeft in zyne Aanteek. op *Stoke* IV. B. vs. 72. door vele voorbeelden aangetoond, dat het woord *onder* oulings in den zin van *onderling* by ons voor allerlei werkwoorden geplaatst werd, die iets be-

teekenden, het welk *onder* twee of meer persoonen geschiedt. By de voorbeelden, door *Huydec.* bygebracht, voege ik hier de volgenden: Hy zegt dat *ondermoeten* verkort is tot *ontmoeten*, het welk nader bevestigd wordt in de volgende plaats van den Dichter van den *Leek. Sp.* HS. f. 42. c. alwaar deze woorden onderling verwisseld worden:

Oec seide hi haer mede,
Dat so op stoede handelinghe,
Eñ ter guldene poirte ghinghe,
Soe soude Ioachime ontmoeten *doer.*
Dit vonden sy beyde waer;
Want sy ondermoeten *hē beide.*

By denzelfden Dichter f. 157. c. *onderstéken:*

Ten sevenden dage ghemeene
Selen te gader loepen alle die steene,
Eñ selen dēn ondersteken,
Dat sy in sticken selen breken,
Eñ elc stick daer toe mee
Sal die een ander *steken ontwee.*

Cl. Willemsz. *der Minn. loep.* HS. f. 31. a.

Op een avont heeft zy ghepast
By der camerwaerders rade,
Dat si te samen mit goeden stade
Malcander vriendelic onderspraken.

f. 58. a.

Eñ woude wel, dat hoir God gonde,
Dat zy te samen mont bi monde
Vriendelic mochten onderspreken.

Zoo ook schreven onze ouden *onderlachen*, *onderminnen*, *ondercussen*, *onderbinden*, *onderwortelen*, *onderhouwen*, *onderslaan* enz., waar van ik geene voorbeelden zal bybrengen, als zijnde die in de genoemde Aanteek. van *Huydecoper* te vinden; maar aantoonen, dat ook dezelfde taaleigenschap by de oude Hoogduitschers plaats had. ADELUNG Wörterb. in de aanmerk. op het w. *unterhandeln*, erkent aldaar het voorwoord *unter* in dezelfde beteekenis, als wy zoo even ons *onder* verklaard hebben: „Das Wort (zegt hy) scheinet eine zusammensetzung zu seyn, wo das vorwort unter die handlung oder verhandlung unter mehrern zu bezeichnen scheinet. En schoon ik by hem geene andere woorden, in welke dit voorwoord in dezen zin

zin gebruikt wordt, heb aangetroffen, zijn my dezelve echter by de oude Hoogduitſche Dichters meermalen voorgekomen. W. v. Gravenberg *in Gwigal.* HS. f. 98. a.

Mit truwen, ane gallen,
Sie ſich vnderkusten.

Fl. en Blantſ. v. 752. Samml. Deutſ. Gedicht. II. B.

So ſu worent uff dem wege
In wunneclicher fröiden pflege;
So vnderkustent *ſu ſich dufent ſtunt.*

vs. 2054.

Darnach vnderkustent *ſu ſich*
Die bilde, das was wunderlich.

Vnderſehen, by denzelfden Dichter vs. 5816.

Do vnderkantent ſu ſich
Die gelieben ſo zu hant,
In beiden vil nahe geſwant,
Do ſu ſich vnderſahen,
Su begunden gahen
Zu einander widerſtrit.

En zoo ook *underminnen* vs. 124.

Ich wil von mynnen alſo ich kan
Sagen mynne mere:
Wie zwey kint der leben were
Ee zit von mynnen kumberlich
Die vndermynnern *ſich.*

Vnderfangen. Gravenberg *in Gwigal.* f. 96. d.

Mit herzteliebe biz an den tag
Sie ſich vnderviengen.

10. Veelal waren onze oude Schryvers gewoon, om achter het woord *ende* de voornaamwoorden *hy* en *zy* uittelaten, of ook wel dit *ende* in plaatſe van *die, dewelke* te gebruiken. Zie ALEWYN *Taalk. Aanmerk.* in de II. Pr. van D. A. O. M. bl. 2. van beide vindt men aldaar eenige voorbeelden, doch meestal genomen uit *M. Stoke.* Wy zullen ook deze ſchrijfwyze uit anderen onzer oude Dichteren aantoonen. Maerlant *Rijmb.* HS. A. f. 6. a.

Cayn, die in wanhopen vel
Ende *ſprac ny weet ic harde wel,*
Dat meerre is vele mijn zonde
Dan ic emmer ghebetren conde.

Het eerſte en tweede vaats wordt in mijn HS. B. f. 5. d. aldus gelezen:

Caym, die in wanhope vel,
Sprac ny wetic herde wel.

Doch in het HS., weleer door *Huydec.* gebruikt, vindt men voor *ende*, zoo als mijn HS. A. heeft, *hi:* f. 5. d.

Caym in wanhopen vel,
Hi *ſprac ny wetic harde wel.*

Nog eens in hetzelfde Rijmwerk HS. A. f. 80. a.

Nabugodonoſor, als ic las,
Dancte Gode ende bekende
Sijn macht over die werelt ende,
Eñ *wart moghender als wiit horen,*
Dan hy noyt was te voren.

Op deze plaats ſtemmen alle de HSS. volmaakt overeen, en zoo lees ik in den *Leek. Sp.* HS. f. 44. b.

Soe nam orloff Maria
Ane die maechden, die bleven dare,
Die noch niet en hadden hare iare,
Eñ *trac henen al ongheleth*
In die ſtadt van Nazareth.

Roman van Ferguut HS. f. 6. b.

Si gingen alle ſlapen doe
Alden nacht tote ſmorgens vroe:
Die camerlinc ſtont op betide,
Eñ *hiet halen dat geſmide,*
Eñ *dede ſadelen hare twee perde.*

Der Hiſtor. Bl. HS. f. 15. c.

Want al mijn ioghen eñ al mijn meenen,
Es te leerne dwoert ons Heren,

En te trecken ter bliſcap van hemelrike,
Der yte quam die Gods ſone rike,
Alſoe als wi horen lien,
En *wert gheboren van Marien,*
En *woude anden cruce ſterven.*

Dezelfde taaleigenſchap wordt ook by de oude Hoogduitſche Dichters gevonden. Rom. van *Fl. en Bl.* vs. 2492. (Samml. Deutſ. Gedicht. II. B.)

Nu muſe dich Got bewarn,
Vnd *laſe dich wol gefarn*
Vnd *habe dich in ſinre pflege.*

vs. 4134.

Dis ist ſins riches houbtſtat,
Vnd *ſitzet ſelber hie ynne.*

H. v. Uribert *Triſtr.* vs. 3530.

Diz ſach und horte Marke
Und jamert in vil ſtarke.
Er het geſworn des einen eit
Daz diſe rede icht kunterpfeit
Ware, die er horte da,
Und *ſaz von ſinen pferde ſa*
Und lief die richte hin,
Da ſie ſaz, die Kunegin.

Allerduidelijkst voorbeeld by H. v. Veldeken *die Eneidt* vs. 3550.

Sibille ynde Eneas
Giengen alliz vorbaz:
Sibille gebot ime daz,
Daz her daz ries da lieze,
Vnde *tet als ſie in hieze.*

11. Vry algemeen was by onze ouden de ſpreekwyze *uten ſpele gaen;* by de meeste onzer eerſte Dichteren vinden wy hier van overvloedige voorbeelden, en na eene nauwkeurige vergelyking der meeste plaatſen komt my voor, dat dit *uten ſpele gaen* gevoeglijkst verklaard kan worden door ons *ontſchieten*, *tegenvallen*, *boven*, of *tegen verwachting uitvallen;* en in dien zin komt deze ſpreek-

wijs onder anderen voor by Maerlant *der Nat. Bl.* (*) HS. f. 38. b. daar hy, van zekeren vogel ſprekende, dus ſchrijft:

Eñ hebben ghemaket hoeft eñ vloghele
Na den aren; maer mere ſo vele,
Dat het gaet al uten ſpele.

Waar

(*) In de Voorrede voor *Maerlants Sp. Hiſt.* bl. 39. en volgg. gaf ik verſlag van het werk van dien Dichter, genaamd: DER NATUREN BLOEME, doch alleen, zoo verre my toen door den kundigen Mr. *Jacob Viſſer*, dien aangaande, eenig bericht was medegedeeld. Dan nu zelf een zeer oud, doch ſchoon afſchrift, op perkament geſchreven, van dat werk bezittende, en daar van ook zoo hier, als in myne aanteekeningen gebruik gemaakt hebbende, lust het my, om het een en ander, hetwelk my omtrent dit ſtuk nog wetenswaardig voorkomt, en onder het lezen van hetzelve is opgemerkt, hier in te voegen. *Maerlant* ſchreef dit Werk ten verzoeke van *Nicolaas van Cats*, Voogd van Floris den V. Grave van Holland; dit blijkt zeker uit het HS., weleer by *Le Long* bezeten, zie de Naaml. zyner Boeken *Lib. MSS. in folio* N. 28. Mijn HS. f. 1. d.

Eñ dit dichtic dor ſinen wille,
Dien ics ian lude eñ ſtille:
Dats min here NICLAIS VAN CATS.

Hy zoude zich waarſchijnlijk tot dezen arbeid niet hebben verledigd, ware het niet ten byzondere verzoeke van den gemelden *van Cats* geweest, gelijk hy zich op het ſlot laat hooren f. 94. c.

Dit es thelof van minen ghevene,
Dat ic belovede minen Here.
Sijn es met rechte al die ere,
Eſſer hiet goets in gheſeit;
Want ickene hadde den arbeit
Niet beſtaen, lude no ſtille,
Het ne ware dor ſinen wille.
Die eneghe dueghet in deſen boeken
Mach ghevinden iof gheſoeken,
Doe voerden ghenen ſine ghebede,
Die dit ſelve dichten dede;
Eñ oec mede voerden dichtere;
Dat Got, alre zielen verlichtre,
Hem ſi ghenadech ende verleene
Dat lijf, daer doot es ne ghene.

Het Werk zelf is door den Dichter verdeeld in XIII. Boeken, hebbende elk tot onderwerp een byzonder gedeelte der Natuurlyke Hiſtorie; deze verdeeling zal ik hier met des Dichters eigen woorden invoegen. f. 1. c.

TERSTE *boec ſal v bedieden*
Tvonder, datmen vint van lieden.
TANDER *van viervoeten beesten,*
Darmen vele of ſpreket in geesten.
Die DERDE *ſal, ſonder lieghen,*
Sijn van voghelen die vlieghen.
Die VIERDE, *dat es noch mee,*
Vanden wondere in die ze.

Die

Waar voor dezelfde Dichter in zynen *Rijmbybel* f. 69. a. ſchrijft *buten ſpele gaen:*

Der Philiſtene verſloeghen ſi vele
Mer daer na ghinc buten ſpele.
Want enz.

Ro-

Die VICHTE *van visſchen meneghertiere,*
Die die ze voedt ofte die riviere.
Dien SESTEN *belovic te ſine*
Van ſerpenten met venine.
Die SEVENDE *ſal ſijn van wormen,*
Die ſijn van misſeliker voremen,
DACHTENDE *van bomen, die int woud*
Waſſen harde menechfout.
Die NEGHENDE, *die ſal ghewaghen*
Van bomen, die ſpecie draghen.
Die TIENDE *ſal bedieden tcruut,*
Dat menegherande hevet viertuut.
Die ELLEFSTE *ſpreket van fonteinen,*
Beede van ſconen ẽn van onreinen.
Die TUELEFSTE *van dieren ſteenen,*
Beede van groten ẽn van cleenen.
Die DERTIENDE *van vii. metalen,*
Diemen moet vier herden halen.

Maerlant heeft in de beſchryving der dieren en andere onderwerpen, de Latijnſche benamingen in eene *alphabetiſche* orde gevolgd, welke ſchikking hy tot gemak van den lezer verkoos, zoo zegt hy zelf f. 6. a.

Nu ſuldi horen van elken diere
Sine ſonderlanghe maniere.
In Latijn ſalic hare namen
Ordineren alle te ſamen,

Na dordine van a. b. c.
Terſt in a. dar na in b.
Sullen hare namen ſijn gheſet,
Datmen elc vinden ſal te bet.

Wat aangaat den tijd, wanneer dit werk door *Maerlant* geſchreven is, hier van blijkt uit mijn HS. niets; doch gelijk men in de genoemde naamlijst der boeken van *Le Long* vindt aangeteekend, zoude in het HS., daar vermeld, gevonden worden, dat de Dichter dit Stuk in 1273. vervaardigd had. Het is althands zeer waarſchijnlijk, dat *Maerlant* dit Dichtſtuk heeft opgeſteld na dat hy den Rijmbybel reeds had afgewerkt, welke in 1270. voleindigd was; dit dunkt my, dat men kan opmaken uit des Dichters eigen woorden, *Nat. Bl.* mijn HS. f. 7. c. daar hy van zeker viervoetig dier ſprekende, onder anderen zegt, dat hetzelve, wanneer eenig dier van ander geſlagt, op een hunner afkomt, zy allen gezamentlijk op hem aanvallen. Waar op hy deze op zich zelven zeer toepaslyke woorden volgen laat:

Dit exemple ſegic den leeken;
Want wat die elerke ſegghen of ſmeeken,
Si draghen over een ſo wel,
Nopen ſire eneghen ant vel,

S

Roman van Ferguut HS. f. 28. a.

Het ghinc *Fergut* uten ſpele.

Doctrinale HS. f. 40. c.

Die dwaſe penſen cras cras,
Dat es morghen alſic las,
Dan ſalic te biechten gaen,
Eñ miere ſonden afſtaen;
Maer die morgen, wats gheſciet,
En can wel ghecomen niet;
Maer gaen ſoe inden ſonden vort,
Dat ſiere in bliven verſmort:
Dus wort der morghen ſoe vele,
Dat het hē gaet uten ſpele.

Velthem *Sp. Hiſtor.* IV. B. 11.

Die Grave ſprac, dat dus ſoude comen
Wist ic wel; hi heeft genomen
Den lieden haer goet, eñ ſwerheit gedaen;
Hier bi eest hem dus vergaen.
Of hijt brau drinct allene,
In onderwinds mi groet no clene.
Nochtan dedijs namaels ſo vele
Dat met hem ginc uten ſpele.

Zie in de aanteekening van *Le Long* op deze plaats wederom een ſtaal van zyne onbedrevenheid in de tale der ouden, daar hy *uten ſpele gaen* verklaart door *uitraken;* daar, ſchoon dit geſchiedkundig moge waar zijn, de Dichter niet anders heeft gezegd, dan dat de uitkomst der zake niet aan het oogmerk van den Gra-

Si hebben up hem te handen
Die clergie met haren tanden,
Die dorbiten wijf eñ man,
Eñ men verwinnen niet ne can.

Hier mede zal de Dichter dus zeker gedoeld hebben op den algemeenen baat en vervolging, welke hy en ieder, die niet tot den geeſtelyken ſtand behoorden, zich op den hals haalden en ondergaan moesten, wanneer zy iets tot onderwijs en voorlichting der zoogenoemde Leeken toebrachten, even gelijk hy hier van gewaagt in den Prol. voor den *Sp. Hiſt.* II. Afdeel. vs. 15. Zie myne Voorr. voor dat Werk bl. 32. Het is dus hier uit niet onwaarſchijnlijk, dat *Maerlant* dit Werk opgeſteld heeft, na dat hy reeds de onaangename gevolgen van zynen voorgaanden arbeid, het dichten van den Rijmbybel namelijk, was ontwaar geworden.

Grave van Simpoel beantwoordde, en dus zijn gehouden gedrag in dit opzicht *tegen zyne gedachten uitviel.*

Deze ſpreekwijs vindt men ook by de oude Hoogduitſche Dichters, en onder anderen by *H. von Veldecken* die Eneidt vs. 147. (Samml. Deutſ. Gedicht. I. Th.)

Do der herre' eneas
Vz der burg komen was,
Do hatte der held milde
Drey tuſende ſchilde,
Und rittere alſo vil,
Do gieng *iz* auz dem ſpil.

12. Te recht wordt als eene aanmerklyke verbastering van de taal onzer ouden opgegeven, dat men ſchryve *twee aan twee*, in plaatſe van *twee en twee*, gelijk zeer klaar betoogd is door ALEWYN *Mengel. van verbasterd. Spreekw.* (*Werk. van de Maatſchapp. der N. L. te Leyden.* I. D. bl. 109. en volgg.) Hoe juist het koppelwoord *en* hier het ware denkbeeld dezer ſpreekwyze uitdrukke, en hoe wel dit met de gezonde reden overeenſtemme, zal ik hier niet opzetlijk aantoonen, als zijnde dit op de bygebrachte plaatſe genoegzaam bewezen; doch liever eenige voorbeelden bybrengen, ten betooge, dat onze oudſte ſchryvers de ſpreekwyze *twee* EN *twee*, om daar door een paar, of twee perſoonen, of zaken uit te drukken, volſtandig gebezigd hebben. Zoo vinde ik het reeds by D. v. Asſenede *Rom. van Fl. en Bl.* HS. f. 13. b.

Als haer eten was gereet,
Men rechte die taflen, die waren breet;
Men eisſchede water, eñ ſi dwoegen
Twee EÑ twee *hen te gader voegen.*

Nieuw Teſtam. HS. 1431. Marc. VI. vs. 7. *Ende hi riep die twaleve te gader eñ beganſe te ſenden* twe ENDE twe. Luc. X. vs. 1. *Hier na teikende die Heer twee ende tſeventich ander iongheren ende ſendeſe* twee ENDE twee *te gader voer ſijn aenſicht.* Bybel 1477. Gen. VII. vs. 2. *Ende van den onſuveren dieren* twe ENDE twe, *man ende wive.* Vs. 8 en 9. *Eñ vanden ſuveren ende onſuveren dieren ende voghelen, eñ van alle dien* (*) *dat beruert wert boven der aerden*, twe ENDE twe *quamen tot Noe inder arcken, man ende wijf.* Vs. 15. Twe ENDE twe *van allen vleyſche daer die geeſt des levens in was.*

En zoo ſchreven van ouds ook de Hoogduitſchers. W. v. Gravenberg *in Gwigalois* HS. f. 77. b.

Sin

(*) Denkl. te lezen *dier.*

****

Sin wib, die vrowe Yaphite,
Nach ym mit hohem mute gie;
Vor ir ztwelf meyde, die
Waren ſuberlich genug,
Eyne kerzten ir ieſlich trug.
— — — —
— — — —
Ie ztwu VNDE ztwu *geliche*
Neben eyn ander giengen.

Flor. en Blantſ. vs. 231.

Sie zettent von der mynne,
Die ir aller ſynne
Zu der zit verkerte,
Vnd ſie daran lerte
Zwey VND zwey *gliche,*
Vil beſcheidenliche
Rettent do byſunder.

13. Niemand, welke eenigzins met onze oude Dichters bekend is, kan onkundig zijn, dat zy zeer dikwils het *byvoeglijk* naamwoord achter het *zelfſtandig* gewoon waren te plaatſen, en wy hebben er by allen, welke ons onder de oogen gekomen zijn, overvloedige voorbeelden van aangetroffen, zoo dat ik my zeer wel zoude kunnen onthouden, om er hier eenige van bytebrengen; om echter klaarder te doen zien, wat ik hier bedoele, ſtrekken daar toe de volgende plaatſen. Maerlant *Spiegel Hiſt.* I. VII. 66. vs. 2.

Te Rome ſo was hier te voren
Een man rike *eñ wel geboren.*

J. v. Heelu *Slag v. Woer.* bl. 182.

Daerom beſtont hi coenheit groot.

Roman van Ferguut f. 17. a.

Hi ſprac; Artur, cō̄ goet.

Doctrinale, mijn HS. f. 8. a.

Want hi en es niet vrient goet,
Die al volght, dat vrient doet.

Der

Der Leeken Sp. HS. f. 10. d.

Ende dat verwerlyc ghehule,
Dat die ſerpenten vuyle
En die worme en die draken
Omtrent die zielen maken.

Cl. Willemsz. *der Min. Loep.* HS. f. 133. b.

Daer ſy malcanderen grote raſt
En vrientſcap menighe *dede.*

Deze voorbeelden, welke ieder, die eenige onzer oude ſchryvers leest, nog met verſcheiden vermeerderen kan, toonen, dat deze ſchrijfwyze niet om het rijm gebruikt; maar ook daar buiten gebezigd werd. Het zelfde gebruik had ook by de oude Hoogduitſchers plaats. W. v. Gravenberg *in Gwigalois* f. 52. c.

Der wurm hatte nach wurmes ſite
Eynen ztagel langen.

f. 93. a.

Uf cleyder vnde uf ſchilde
Trug ſie lewen gulden.

H. v. Veldecken *Die Eneidt* vs. 12717. en 18. (Saml. Deutſ. Gedicht. I. Th.)

Michil vroude do was
In des Koniges pallas;
Geſanges vnd ſeiten ſpil,
Da waſen rittere vil
Manich vurſte riche
Die ſaſen vroliche.

Wilh. d. Heil. v. Orans p. 27. b.

Bi dem mere ſi vanden kile vil.

Brunsw. Rymk. Cap. XVII. vs. 8.

He beſat an Saſſenlant
— — — —
Sin Erve vaderliche.

Ziet daar voor ons tegenwoordig oogmerk genoegzaam bewezen, dat in het algemeen tusſchen het oud Hoog- en Nederduitsch, en dus ook byzonder tusſchen het Nederſaxisch, als een der oudſte Hoogduitſche Dialecten, en onze

Taal, eene zusterlyke verwantschapping plaats had, en dus beide die talen oulings eene veel nauwere overeenkomst met elkanderen gehad hebben, dan iemand uit de tegenwoordige gestaldheid, zoo van het hedendaagsch Hoog- als Nederduitsch, immer zoude kunnen opmaken. Hier uit vloeit dan ook van zelve voort, dat het gevoelen van hun, welke onze moedertaal van het hedendaagsch Hoogduitsch willen afleiden, en daar aan onderwerpen, volstrekt moet verworpen worden. En hierom konde ik my met het zeggen van *Pontanus*, boven bl. 28. aangehaald, niet vereenigen, wanneer hy schrijft: *Lingua indigenorum vernacula, adeo ad originem suam, quae Germanica est, accedit, ut* enz; dewijl hy hier door niet onduidelijk te kennen geeft, dat hy den oorsprong onzer tale in het Hoogduitsch zoeken wil. Te recht derhalven heeft HUYDECOPER op *Stoke* II. B. vs. 613. dit gevoelen verworpen, terwijl hy ons zyne meening ten dezen opzichte duidelijk te kennen geeft, wanneer hy zegt: *Ik ben van een geheel ander gevoelen.* Ten bewyze hier van strekke nu ons nader betoog, waar in wy gezien hebben, dat zoo wel het Hoog- als Nederduitsch ten gelyken tyde reeds tot dezelfde hoogte geklommen was, en dat de taal van byna gelijktydige Schryvers, in verscheiden opzichten, eene zoo zichtbare overeenkomst aanduide, dat het onderscheid volstrekt niet anders, dan een *dialect* verschil konde genoemd worden.

§. IV.

Nog met een enkel woord moet ik tot den *Teuthonista* zelven terugkeeren, en den Lezer, welke van dat Woordenboek eenig nuttig gebruik wenscht te maken, omtrent de ongelijkheid in spelling, in het werk, zoo in het *Duitsch*, als *Latijn*, dikwils voorkomende, vooraf waarschouwen, eensdeels, om hier door de noodige handleiding te geven, tot het gebruik van het Woordenboek zelve, en wyders, om, zoo wel den naarstigen en oplettenden *Boonzaier*, als my zelven, van alle onnauwkeurigheid, zoo in het afschryven, als uitgeven van dit boek, vryteſpreken. Deze ongelijkheid vindt men onder anderen, (om uit velen slegts eenige plaatsen bytebrengen) op B. *Bocken* en *Boicken;* doch op S. *Sluen Boken*, en op S. *Smyten*, *slaen*, in B. *Boecken.* — Op S. leest men *Sprecken*, *seggen*, in C. *Callen;* doch op C. *Callen* staat *spreken;* en wederom op S. *vur-Spreecken.* Op C. *Croenen*, *protelen;* doch op P. *Proetelen.* Op B *Bijr;* en wederom op S. *Schenckeber*, *Scherbier.* Op W. *Wyroch*, *Wyerocksboem*, *Wyroicker.* Op R. *Reeckelick*, in B. *Berve;* op *Berve* echter leest men *Recklich.* Op S. *Seecker; onSecker; Seekerheit* en *Sekerheit;* eindelijk nog aldaar *Sweete*, *Sweten*, en ook *afSweiten*, *uytSweyten.* Dezelfde ongelijkheid in spelling heb ik ook gevonden in het Latijn; dus leest men op B. *Berckhzen*, *Faseanus;* op F. *Feysaen*, *Fasianus;* en op V. *Vesaynhoen*, *Fesanus.* Deze ongelijkvormige spelling hebben wy echter best geoordeeld in onzen Schryver te behouden, als kunnende hier in misschien anderen ten voorbeelde gehad hebben: En wat het La-

Latijn aangaat, wie weet niet, dat de ſchriften der middeleeuwen hier in niet zelden van het ware voetſpoor afdwaalden; en hoe de ſpelling in de Woordenboeken van *Papias*, *Joannes a Janua* en anderen, door onzen Schryver, volgends zijn eigen getuigenis, gevolgd, dikwils aanmerklijk van elkandere verſchilt.

Geen minder onderſcheid in ſpelling veroorzaakt ook de verwisſeling van Letters, byzonder der Klinkletters, welke in onze taal van groote uitgebreidheid is, en die by *van der Schueren*, misſchien uit oorzaak van zynen tongval, zeer algemeen was; het welk den Lezer by het opſlaan van dit Woordenboek, dikwils te vergeefs zoude doen zoeken, waarom ik hier eene lijst der meest voorkomende Wisſelletters zal byvoegen:

A voor E, in *and*, *end*; *dannen*, *dennen*; *marsch*, *mersch*.
A voor O, *Laten*, *loten* (*lot werpen*.)
AI voor EI, *plaỳn*, op A. *Angher*; doch op F. *Plaen*, *plein*.
AI voor O, *Laick*, *lok*; *Haifman*, *hofman*; *Haifſtede*, *hofſtede*; *Alregraiffte* voor *grofſte*, in L. *geLuydt alre graiffte*.
AI voor OE, *Baiten*, *boete*; *Raiden*, *roeden*.
AI voor OO, *Kaicken*, *kooken*; *Baitſchappen*, *Bootſchappen*; *aift*, *ooft*.
E voor O, *Derſchen*, *dorſchen*.
O voor U, op O. *dayrOm*, op V. *umb*, *dayrUmb*.
U voor OI of OO, op B. *geBurte* en *geBoirte*.

B en P in alle Hoogduitſche tongvallen zeer gemeenzaam verwisſelende, wordt dit ook by onzen Schryver gevonden, als *Bere* en *Pere* enz. CH ſchreef hy voor F, *Sichten* en *Siffen*. Deze bovenſtaande letterverwisſelingen waren reeds door *Boonzajer* opgemerkt, gelijk my uit zekere korte aanteekening gebleken is; dan zeer gemeen was ook by *v. d. Schueren* de verwisſeling van V en W, en deze ſchijnt aan den aandacht van dien Taalkenner ontglipt te zijn, hy hield dezelve daarom een en andermaal voor misſlagen, door den letterzetter begaan, en verbeeterde deze als zoodanige in zijn afſchrift. Hier van dus, dat hy op bl. 5. voor *altverden* wilde lezen *altwerden*; op bl. 26. voor *vogel*, *vogel*; op bl. 35. voor *Vijnſtock*, *Wijnſtock*; op bl. 50. voor *verpſel*, *werpſel*; op bl. 73. voor *duyven*, *duyven*; op bl. 89. voor *veeſen*, *weſen*; op bl. 110. voor *werken*, *verken*; op bl. 112. voor *wolck*, *volck*; op bl. 127. voor *woir*, *voir*, op bl. 131. voor *vijf*, *wijf*; op bl. 171. voor *onwerMydelick*, *onverMydelick*; gelijk dan ook op de bovengemelde plaatſen in deze uitgave is aangeteekend. Dan, na dat my, uit vergelyking van andere Schryvers, gebleken is, dat ook deze letterverwisſeling in de Duitſche talen bekend was, willen wy het aldaar aangeteekende omtrent eene verbeeterde lezing gehouden hebben, als niet geplaatst, en wy zullen in onze aanteekeningen op het werk zelve, ter zyner plaatſe, door voorbeelden uit andere Schryvers, deze letterverwisſeling nader trachten te bewyzen;

terwijl wy dezelve in het vervolg, by onzen Schryver, met ſtilzwygen zijn voorbygegaan, gelijk den Lezer uit verſcheiden plaatſen blyken zal.

Waarſchijnlijk heeft de Schryver, misſchien wegens bezigheden van beroep, of uit hoofde zyner afwezenheid van de plaatſe, daar het werk ter persſe bezorgd was, geene gelegenheid gehad, het zelve met de vereischte nauwkeurigheid na te zien. Hier van denklijk, dat men dikwils het zelfde woord tweemaal op dezelfde letter vindt; zoo als, onder anderen, plaats heeft in *aver Loip*, dat tweemaal op L., en in *uytGaen*, dat driemaal op G. voorkomt; om van andere woorden niet te ſpreken. Voorts wordt de Lezer, meer dan eens, na het een of ander woord verwezen, hetwelk echter te vergeefsch gezogt wordt. Van deze geringe verzinningen, welke aan de innerlyke waardye des boeks niets ontnemen, maak ik hier al mede alleen gewag, op dat dezelve niet als onnauwkeurigheden, in deze uitgave ingeſlopen, mochten aangezien worden.

Maakt gy nu, letterlievend Nederlander! van dit Woordenboek, wel eer door den verdienstlyken *van der Schueren* zaamgeſteld, een nuttig gebruik; gy zult dan wel ras met my overtuigd zijn, dat ik het zelve niet ten onrechte zeer belangrijk voor onze Taalkunde gerekend hebbe: En niemand denke nog, dat alleen binnen dezen kring het nut, uit dit werk te trekken, ligge opgeſloten en bepaald worde. De Taalkunde, ten allen tyde te recht beſchouwd zijnde, als het eerst en voornaamst hulpmiddel, om door de kennisſe van de ware en oorſpronglyke beteekenisſen der woorden, tot de kennisſe der zaken zelve te komen, zoo zal dan ook dit zelfde werk ons tot verdere wetenſchappen kunnen opleiden, en ons de daden en handelingen onzer eerſte voorvaderen, hunne geſchiedenisſen, zeden, wetten en gewoontens, uit hunne oorſpronglyke ſchriften leren kennen. Zoo dat ik hier ten ſlotte de woorden van den grooten HICKESIUS (*) de mynen moge maken: *Verum enimvero quamvis Vocabulorum, quibus jam utimur, vim et emphaſin ex propriis fontibus diſcere operae pretium ſit, et pulcrum ſcire, non, ea tamen de cauſa Antiquitatum Cultores ad haec ſtudia invito, ut meras vocum derivationes ſciant, ſed ut in rebus, quarum voces vehicula ſunt; erudiantur. Scilicet, ut inſtituta, mores, ritus, politiam, res pace belloque geſtas, dogmata, ſcita, leges, imo ut commenta, fabulas, et ſuperſtitiones majorum ex vernaculis ipſorum ſcriptis addiſcant.*

Wijnmaand 1757. J. A. CLIGNETT.

(*) *Inſtitut. Grammat. Anglo-Saxon. et Moeſo-Goth. in Praefat.*

LIJST

LIJST VAN OUDE VOCABULARII LATINO TEUTHONICI EN GERMANICI, IN DE XV. EN XVI. EEUWE, ZOO IN DE NEDERLANDEN, ALS IN DUITSCHLAND, UITGEGEVEN.

A. IN DE NEDERLANDEN.

1. De oudſte *Vocabularius Latino Teutonicus* is gedrukt te *Zwolle* in 1479. in 4m. Uit de Voorrede blijkt, dat dit Stuk alleen is opgeſteld, om op de Scholen door de Jeugd te worden gebruikt. Zie voorts VISSER *Naaml.* bl. 8. en 67.

2. *Vocabularius Copioſus et ſingularis unus ex diverſis diligentiſſime Theutonicatus*, gedrukt in groot *folio*, met de letter van *Johannes a Weſtfalia*, te *Leuven*; doch zonder jaar, waarſchijnlijk omtrent 1480. of vroeger. De Voorrede, welke ik hier, uit hoofde der ongemeene zeldzaamheid van dit Stuk, geheel invoege, is van dezen inhoud:

Etſi non deſint ex omni evo nobiliſſimi idiomatis latini interpretes unus tamen inter omnes ſic anteriorum ferme omnium mira quadam et ſuccincta admodum copioſitate in unum conflavit labores, ut Vocabulorum conflatus nomen recte ſortiatur. et qui illum noverint Catholicon Popiam Britonem Braxilogum Hugucionem Brevilogum. et Puericium non ignorant. Solus quoque pro omnibus ſatis eſt ſed et hiſtoricos oratores poetas et grammaticos a ſummis ad infimos tam ſolerti indagine luſtraſſe deprehenditur ut omnibus omnia factus videatur. quidque latine vocis latinus expoſitor certiſſimus dictiones ſingulas germanice lingue tam provide diſerteque coaptet et appropriet ut ſi quem germanici huius idiomatis amor forte teneat aut moveat utilitas, et eius et latini certior exinde evadat interpres. impigre igitur litterarum quivis amator ſive incipiens ille ſit proficiens aut provectus hunc ſecum habeat conflatum graviſſimorum virorum longiori deſiderio ingentique rogatu ex abdita bibliotheca ad lucem tandem depromptum et tam terſe politique exaratum atque ex eo tanquam phrygie de montibus yde elegantiſſimarum dictionum claſſem moliatur quibus equora naviget ſcripturarum aut ſi malit cum ſenis ſapientis Salomonis electiſſimos caedros abietesque ornatiſſimi ſermonis partes velut de libano precidat optatum ſancti laboris fructum accepturus feliciter.

3. *Vocabulorum Gemmula cum addito*, gedrukt te *Antwerpen* by *Gerard Leeu* 1486. in 4to. Mr. J. VISSER bericht my, dat in de afdruk, welke hy bezit, geene Voorrede gevonden wordt, ten ware die daar aan mochte ontbreken: zie de aangeh. *Naamlijst* bl. 22.

4. *Gemmula Vocabulorum cum addito*, mede gedrukt te *Antwerpen* by denzelfden *Gerard Leeu* 1488. in 4to. Zie VISSER *Naaml.* bl. 29.

5. *Gem*

5. *Gemmula Vocabulorum cum addito, diligenter reviſa et emendata;* gedrukt te *Deventer* by *Richardus Paefroed* 1489. in 4to. De Voorrede, voor dit werk geplaatst, beginnende: *ſuperioribus diebus*, behelst niets opmerklijks, en vervat, in andere woorden, den inhoud der Voorrede, voor de vroegere uitgaven geplaatst. Waar uit men beſluiten kan, dat ieder uitgever de Voorrede zoodanig heeft ingericht, als hem goeddacht.

6. *Gemmula Vocabulorum;* gedrukt te *Deventer* by *Jacobus de Breda* 1493. in 4to. Zie VISSER *Naaml.* bl. 37.

7. *Gemmula Vocabulorum;* gedrukt te *Delft* 1494. in 4to. VISSER *Naaml.* bl. 38.

8. *Gemma Vocabulorum;* gedrukt te *Antwerpen* door *Theodoricus Martini* 1494. in 4to. In het ſlot van de Voorrede, door den uitgever voor dezen druk geplaatst, leest men: *Cum ergo hic liber optimis vocabulis, non minus duobus millibus ſit adauctus, eius quoque titulus merito videtur augendus, ut iam non gemmula ſed rectius gemma vocabulorum poſſit inſcribi.*

9. *Vocabularius Optimus, Gemma Vocabulorum merito dictus, quia duobus millibus optimorum vocabulorum maior eſt priori gemmula et multo correctior;* gedrukt te *Deventer* by *Richardus Pafraet* 1495. in 4to. Hier in vindt men dezelfde Voorrede als in de laatst voorgaande uitgave. VISSER *Naaml.* bl. 40.

10. *Gemma Vocabulorum;* gedrukt te *Deventer* by *Richardus Pafraet* 1497. in 4to. VISSER *Naaml.* bl. 46. Een afdruk van dit werk berust onder my, waar uit blijkt, dat hier in ook gevonden wordt dezelfde Voorrede, als in de uitgave van 1489. zie hier boven N°. 5.; doch dat ook aan die Voorrede vooraf gaat zeker Voorbericht van den uitgever, beginnende: *Inſpiciens nuper Vocabulorum gemmulam; animadverti* enz. Eindigende even als door ons onder N°. 8. is opgegeven; en dus zal deze uitgave waarſchijnlijk een herdruk zijn van de antwerpſche uitgave van 1494. Waar by echter dan ook reeds zal gevoegd zijn, gelijk in deze uitgave, het, in het Voorbericht, zoo genoemd: *ſingulare alphabetum de propriis nominibus vel hominum illuſtrium vel urbium ac Provinciarum vel montium ac fluviorum.*

11. *Gemma Vocabulorum;* gedrukt te *Deventer* in den jare 1500. Zie VISSER *Naaml.* bl. 51.

12. *Gemma Gemmarum, cui addita ſunt vocabula cuiusdam Rabbi Joannis;* gedrukt te *Leyden* by *Joannes Severinus* 1515. in 4to.

13. *Vocabularius ex quo Latino Theutonicus;* uitgegeven zonder byvoeging van plaats of jaar, waarſchijnlijk omtrent 1486. in 4to. Deze beide laatstgemelde *Vocabularii* zijn aan Mr. *Jacob Viſſer*, volgends een van hem ontvangen bericht, denzelven na de uitgave zyner Naamlijst nog voorgekomen.

B. IN DUITSCHLAND.

1. *Vocabularius Latino Teutonicus.* By deze uitgave is noch het jaar, noch de plaats, noch des drukkers naam vermeld; doch waarſchijnlijk is dit werk gedrukt te *Mentz* by *Johan Guttemberg*, omtrent 1466. in 4to.; of eenigen tijd later te *Eltwil* by *Nicolaus Bechtermuntze*; ten minſten hier toe zijn dezelfde letteren gebruikt, met welke het *Catholicon* in 1460. te *Mentz* gedrukt is. Van deze uitgave berust een zeer ſchoone afdruk in de ryke boekverzameling van Mr. *Jacob Viſſer*. De zeldzaamheid dezer uitgave is zeker oorzaak, dat men van dezelve nergens eenige melding gemaakt vindt. Het verdient ook opmerking, dat de Voorrede voor dit boek van denzelfden inhoud is, als die, welke voor den *Vocabularius*, gedrukt te *Zwolle* in 1479, gevonden wordt, en waar van wy hier boven A. N°. 1. gewag maakten.

2. *Vocabularius Latino Teutonicus*, gedrukt te *Eltwil* by *Nicolaus Bechtermuntze* 1469. in 4to. Het werk is by denzelfden Boekdrukker tweemaal herdrukt, als eerst in den jare 1472, en laatstlijk in 1477. Zie over deze uitgaven MEERMAN *Orig. Typogr.* Tom. II. p. 96. in not. MARCHAND *Hiſtoire de l'imprim.* p. 61. en PANZERS *Ann. der ält Deutſ. Litter.* ſ. 57. 70. en 104.

3. *Vocabularius Latino Teutonicus*; gedrukt in 4to., doch zonder melding van plaats of jaar. Deze uitgave is hier door van de vorige onderſcheiden, dat aan het ſlot van het werk in jedere verſchillende woorden ſtaan.

4. *Vocabularius Latino Teutonicus*; gedrukt te *Ulm* by *Joannes Zainer* 1480. in *folio*. PANZERS *Ann.* ſ. 115.

5. *Vocabularius ſecundum ordinem alphabeti, ita quod latinum precedat et theutonicum ſubiungatur*; gedrukt te *Nuremberg* by *Conradus Zeninger* 1480. in 4to. Volgends aanteekening in PANZERS *Ann.* ſ. 116, zoude deze uitgave een herdruk der laatst voorgaande zijn. Dit werk is althands by denzelfden Boekdrukker aldaar herdrukt in 1482. mede in 4to. Zie PANZERS *Ann.* ſ. 132. Nog vinde ik aldaar vermeld een *Lateinisch Deutſches Wörterbuch*, gedrukt 1483. in *folio*; en RICHEY *Nachr. von dem Teuthon.* achter het *Idiotic. Hamb.* ſ. 437. gewaagt van een dergelijk Woordenboek, mede in 1483. te *Neuremberg* in 4to. gedrukt, welke ons daar van ſ. 438. een breedvoerig verſlag geeft.

6. *Vocabularium Teutonico Latinum, et vocabularium predicantium*; gedrukt te *Hagenau* 1487.

7. *Vocabularius Latino Teutonicus*; waarſchijnlijk gedrukt te *Keulen*, omtrent 1484. in 4to.

8. *Vocabularius Latino Teutonicus, et Vocabularius rerum*; denklijk mede te *Keulen*, omtrent 1489. Van de beide laatstgemelde *Vocabularii* berust een afdruk in de boekery van Mr. *Jacob Viſſer*.

****

9. *Vocabularius Predicantium;* almede uitgegeven zonder byvoeging van plaats of jaar; doch naar gedachten voor 1490 in Duitschland gedrukt, en mogelijk wel te *Heidelberg*, zijnde de uitgever *Iodocus Eychman de Kelw.* Het is het zelfde werk, het welk in PANZERS *Ann.* f. 449. vermeld wordt.

10. *Vocabularius Rerum Latino Teutonicus;* gedrukt te *Straatsburg* 1491. in 4to. volgends opgave van Mr. *J. Visser.*

11. *Vocabularius rerum;* gedrukt 1496. in 4to. In PANZERS *Ann.* f. 451. vindt men aangeteekend, dat dit werk eenige overeenkomst zoude hebben met een ouder by hem aldaar f. 56. breeder omschreven *Vocabularium Latino Germanicum*, in *folio.*

12. *Gemma Gemmarum, sive Vocabularius Latino-Germanicus;* gedrukt te *Keulen* by *Hermanus Bumgart de Ketwych* 1501. in 4to. Een afdruk berust by Mr. *Jacob Visser.*

13. *Vocabularius Optimus gemma dictus;* gedrukt te *Leipzig* 1505. in 4to.

14. *Vocabularius Latino Teutonicus;* gedrukt te *Keulen* door *Martinus de Werdena* 1512. in 4to. Een afdruk berust by Mr. *J. Visser.*

15. *Vocabularius dictiones Teutonicas Latinis praeponens;* gedrukt te *Straatsburg* by *Mathias Haphuf* 1515.

16. *Vocabularius Joannis Altenstuig;* gedrukt te *Hagenau* 1516. in 4to. Van geen der vijf laatstgemelde werken vinde ik in PANZERS *Ann.* eenig gewag. Dan onder den jare 1516 wordt aldaar nog vermeld: *Vocabularius quatuor linguarum Latine, Italice, Gallice, et Alamanice;* gedrukt te *Augsburg* door *Erhart Oglin*, in 4to.

In-

Incipit Vocabularius qui intitulatur Teuthoniſta vulgariter dicendo der Duytschlender ea ratione quod termini in capite rigarum a theuthonico ſunt incepti. Edicio quoque huiusmodi operis completa eſt de anno domini MCCCCLXXV. de menſe Marcii.

Licet eruditi viri grammatice regularis minime ſint ignari tamen inter ipſos ni fallor quidam inveniuntur grammatice poſitive id eſt terminorum ſignificancie precipue rarorum et inuſitatorum aliquatenus imperiti. Hii igitur ſi quid de latinicis ignoraverint terminis ad huguicionem ad papiam ad britonem ad braxilogum ac demum ad mare magnum videlicet catholicon remittuntur informandi. Inſis velim hoc ne ſit dedecus cum ut arbitror nemo mortalium ſub ſole degat qui ſingularum facultatum terminorum in ſui pectoris ſcaturie perfectam gerat ſcienciam. Rurſum et inter michi ſimiles non grandiusculi dogmatis ſtragulatos videlicet clericos pudibunda interrepit ignorancia. cum plerumque rerum oculis noſtris coram poſitarum utique ſat vulgarem, ſed minime latinicalem nominum noverimus interpretacionem. de verbis quoque id nobis occurrat ſimile. Illorum igitur et mee ſubvenire cupiens ebetudini hoc preſens profecto opus compilare decrevi. Nam ſicuti prelibati vocabuliſte ſimilesque ferme omnes ſuas eo modo contexuere paginas ut ſingulos ab ipſis ordinatos pasſim terminos ydeomate latino a capite ſint iniciati. deinde mox ad interpretacionem eorundem orthographiam continuando convertant. Ita-

que ego tantillus a contrario conceptu ſequens opus ſuis ſemper in terminis a theutho-nicali logisma exorſus ſum caracterizare. Nam huguicionem vetuſtiſſimum et ampliſſimum terminiſtam huic operi pene totum interſerui aliosque michi notos immiscui. Ego quo-que ſub celtici ducatus clivenſis cololienſis dyoeceſis emisperio orbicularis lucis ſumpſi exordia. Ideo nativam dignificans humum linguagio materno primo loco alamanice deinde latinice id quod excurrit expreſi.

Et vos mi domine prepoſite ipſius domini ducis a commentariis preſencialiter cernitis per me vobis dediticiſſimum veſtrum votum hac in re fore adimpletum.

TEUTHONISTA

OF

DUYTSCHLENDER.

A.

AB.

A. B. C. Alphabetum.

Abel. hupſch. mod. ſchoen. ſuberlich. herbelyck. bzeſch. gheteelyck. Pulcher. decorus. ſpectoſus. formoſus. ornatus. procerus. cieroſus. conſpicabilis. conſpicabundus. conſpicuus. conſpicax. opiparus. i. elegans. venuſtus. venuſtulus. id eſt aliquantum venuſtus. venerius. i. pulcher.

Abel. ſubtijl. rijchſinnich. naebundich. cloeck. Subtilis. ingenioſus. habilis. adinventivus. argutus. cernuus. cernulus. almus. decentarius. dedalus. dedaleus. faber. a. um. affaber. a. um. machinoſus. mechanicus. i. ingenioſus. ſenſuoſus. poliſenus.

Abel. proper. Amabilis. urbanus.

Abel. nett. ſmuck. bledich. caſſ. polijt. Curioſus. politus.

Abelheyt. hupſchheyt. in. T. Schoenheyt.

Abelheyt. ſubtijlheyt. rijchſinnicheyt. cloeckheyt. naebundicheyt. behendicheyt. cloeckheyt. Subtilitas. ingenioſitas. habilitas. machania. machinoſitas. machinacio. ſenſuoſitas. conſpicacia. conſpicacitas.

Abdy. Abbacia.

Abdiſſe. Abbatiſſa.

Abt. Abbas. pater monachorum.

AC.

Abſtinencl. ſoberheit. matſamheit. Abſtinencia. ſobrietas. parſimonia. brya. ſobriolus.

Acht. Octo.

Acht boecxbladen to hoop gebonden dat heyt eyn quatern. Quaternus. quaternulus. quaterniunculus. Quaternen maken Quaternare. Quaternen to hoop vergaderen. Conquaternare. Quaternen van eyn verſcheyden. Disquaternare. requaternare. per. iterum. van Quaternen tot Quaternen. Quaternatim.

Achtyen. Decem et octo.

getal van Achtentigen. Octogenarius.

van eyn ind Achtentigen. Octogenarius unus.

van twe ind Achtigen. Octogenarius binarius. ind ſo voyt an bijs tot negentich.

Achte dach van eyner hoechtijt. Octava.

Achtentich. Octoginta vel Octuaginta.

eyn ind Achtentich. Octoginta unus.

twe ind Achtentich. Octoginta duo.

dry ind Achtentech. Octoginta tres.

vier ind Achtentich. Octoginta quatuor.

vijff ind Achtentich. Octoginta quinque.

ſees [l. ſeſſ] ind Achtentich. Octoginta ſex.

ſeven ind Achtentich. Octoginta ſeptem.

acht ind Achtentich. Octoginta octo.

negen ind Achtentich. Octoginta novem.

Achtentichſte. Octogeſimus.
eyn ind Achtentichſte. Octuageſimus primus.
twe ind Achtentichſte. Octuageſimus ſecundus.
dyne ind Achtentichſte. Octogeſimus tercius.
vier ind Achtentichſte. Octogeſimus quartus.
vijf ind Achtentichſte. Octogeſimus quintus. Etc deinceps.
Achtentich mail. Octuagies.
Achthondert. Octingenti. te. ta.
getail van Achten. Octonarius. a. um.
getail van Achtenen. Denarius octonarius.
die Achſte. Octavus. octonus. a. um. octonarius. a. um.
Achtfeldich maken. Octuplare. octiplicare.
Achtfeldich. Octiplex. octupliciter. occuplus. occupliciter.
Achtmail. Octies. adverbium.
Achten. werdeynen. taxieren. reſenen. werdigen. tzeyen. roeren. ſchatten. Eſtimare. compenſare. taxare. contaxare. pretaxare. retaxare. reputare. computare. extimare. appreciari. depredari. precio. as. are. deprecio. as. liceor. ceris. licitor. aris. calculare. censere.
Achten. verachten. Aversor. aris. refutare. detrectare. i. recuſare. repudiare. abicere. oppedere. reprobare. reſpuere.
Achtung. verachtinge. Repudiacio. reſpuctum. repudii. refuracio. recuſacio. abjectio. aversio.
groit Achten. Magnipendere.
cleyn Achten. Parvipendere.
ſnoed Achten. Vilipendere. deprecior. aris. vilifacere. vilificare.
neyt Achten. Nichilipendere.
weynich Achten. Flocipendere.
ſmelich Achten. Naucipendere. naucifacere.
licht Achten. Levipendere.
Achten als eyn byeſe. Juncipendere.
bet Achten. in B. Blameren.
ber Achten. verachten. verachtinge. verwerpen. Refutare. reicere. repudiare. abicere. recuſare.
enge Achte. Ceron. onis. levis. ineptus.
Achterdeyl. Arrigagium. gii.
Achter. hynden. nae. retro. a tergo.
Achterwart. hynderwart. to rugge. Retrorſum. ſeorſum. poſt tergum. a tergo. iuſum. id eſt Deorſum.
Achter. tarieren. Metaxarius. taxator.
Achtinge. taxeringe. dye maeckt dan den verba up dat woyt Achten. verdeynen.
Achte. ſorge. vlijff. vlieche. Cura. ſollicitatio. perſatio. ſollicitudo. diligentia. aporia. Etiam in E. Ernſtycheit.
Achten. ſorgen. vlijtigen. Curare. accurare. diligentiam adhibere. incendere. ſollicitare. Cetera. in D. anDechtich weſen.
Achte. dan. Bannum imperiale ſeu principum.
Aechten ſteyn. Achates. tis.
Acher. Ager. frugifer. grumus. grumulus. di. rus. rusculus di. agellus. di. agerculus. di. etiam in T. Lant.
Acheren. buwen. pluegen. eeren. Agrare. arare. colere. accolere. agricolare. lirare. ſulcare.
Acherman. buwman. Rusticus. agricola. agricola. villanus. villicus. agricolonus. agricolonus. agricolonus. ruricola. rusticanus. rurualis. curius. fundanus. arator. aratorculus. agellarius. arvalis. georgicus. glebo. onis. arvonius. De his enim in B. geBuyr.
Acherwerck. Agricultura. natura.
Acherlant. dat man dan dat ſelve neympt to beroepen. Agaria. alis. agrarius. aut agraria.
Acherrecht. in Acher laſſende vallende off vrucht. Agreſtis. te.
Acher ongebuwet. proprie dan dyeſch. Agrippennus. Teſſerius.
ſait Acher. Ager ſationalis.
wyn Acher. dorn Acher. Ager conſitus.
weyt Acher. Ager paſcuus.
blumen Acher. Ager floridus. vel florens.
Acher van xx. morgen lands. Centuria. e.
Acher die nyet meher mayen off ſteynen bringen is. Artificinius. nii.
Acher nyh to land gemaeckt ind heit nyh. Novale. lis. novalis. lis.
Acher myſten. Inſimare. ſtercorare.

Ada-

Adamant. eyn hufel ſtayn. Adamas.

Adder. [illegible] geſunt ſyen wy ons. blijſt geſunt/ got behuet u. got ſegnen u. got gebeyd u. got wyl u geleiden. gebt gueden nacht. ter gueder nacht. Vale. valete. valeo. valetote. valeatis, ad bonas horas. deus conducat. apoge, apogere. apogero.

Adel. edelſheit. geburtich. waelgeboren. Nobilis tris. tre. generoſus. tas. procerus. ras. ingenuus. tas. illuſtris. tre. illuſtreitas. ſpectabilis. le. ter. tas. clarus. tas. egregius. ie. tas. etiam in H. Boich in weeden. etiam in G. Edel geburtich.

Adel. ſump. poil. onregn. Oenum.

Adel. eyn geſuwer an der ſtirn off boeren. Ulcus. apoſtema. tumor.

Adeler. arn. eyn vogel. Aquila.

Adem. Anhelitus. reſpiramen. mentum. alitus. ſpiramen. ſpiritus. us. ui.

Ademen ſpirare. reſpi. anhelare. alare.

ſamen. Adem. ſamenblaſen. Conſpirare. conſufflare. Item inſpirare. expirare. aſpirare. reſpirare. ſuſpirare.

Ademgat. Spiraculum.

dat ſiel in Ademgat wuſt. Spiratinus.

opdemen. opblaſen. aſchen. Suſpirium. ſuſpiramen. ſuſpiramentum. Aſpiramen. mentum. aſpiroſus. Et ſic de reliquis.

Ademlich. Spirabilis. le. ter. tas.

Ader in den lyue. Vena. venula. di. fibra inde fibroſus.

Ader dair die lucht dair gheit. Arteria. rie.

Ader. off. eſt. eder oder. inter. antuer. Vel. aut. ceu. ſive. an.

dye Ader. Varica. ce. varix. cis.

vol Aderen. Venoſus. fibroſus. a. um.

Adder dat iſt ſlangen art. Vipera. ſerpens.

Aderlater. Fleubothoneus. fleubothomator.

Aderlatingt. Fleubotonia.

Adeſſe. reghdeſſe. Lacerta. lacertula. di. lacertus. ti. boraca. bulmus. ſaura. lacertellus. lacertella.

vol Adeſſen off reghdeſſen. Lacertoſus.

Adwent dair Chriſtmiſſen. Adventus domini.

Advocait. Advocatus. ta.

Advocaitſcap. Advocacia.

die Advocaitſcap ſoelen. Advocor.

Circumforanus.

Aff. dan. A. ab. abs. de. inde. e. ex. exinde. deinde.

Aff. ape. merhat. ſtompachel. ind deſ ſint byſſterlep. item Die ſtarten heen die heyten Cyrcopetiti. Die ruw ind luſtich ſyn heyten Fringe. Die alre meyſte heit Canus. Die anderen heyten Cinocephali ind heen gelijchnis dan anſichten als honde. Die anderen heiten Satiri ind ſint unhuyſch ind onartich ind heyten in duytſch bobbijn. ut in B. Bobbijn. Die anderen heyten Calitrices deſen anderen ungelijch. want ſy hebt eynen ſtongen dant ind eynen beiden ſtart.

Aff. boir. gheeli. ſot. beliart. nar. dwaalff. onbeſit. onbeſchreyden. onberſonnen. unll. Fatuus. ſtultus. follus. infrunitus. infronitus. i. inſipiens. excors. ſecors. mutus. frontoſus. cerebroſus. capitoſus. blatus. bardus. amaſus. blennus. blenno. onis. brutus. ignavus. imprudens. gurdus. gerro. onis. i. ſtultus. indiſcretus. improvidus. delirus. i. ſtultus. inſenſatus. ineonſultus. ignarus. gerroneus. gerronaceus. monarſiculus. i. ſtultus.

Affen. ſchimpen. ſpotten. ſchertzen. belachen. et cetera. Deridere. irridere. gannire. delirare. illudere. alludere. eludere. deludere. agarriri. ludificor. aris. ludifico. as. narire. i. ſubſannare. ſibilare.

beſs tot den Affen off apen hoirt. Simius. a. um.

Affgot. Ydolum. ſimulachrum. ſtatua. ſtatiuncula. conflatile.

der Affgaide tempel. Phanum. ni.

der Affgaide coſter off prieſter in eerem tempel. Phanaticus.

der Affgaide ſpijſe. Ambroſia.

der Affgaide offerhant. Ydolotitum.

der Affgaide dyenre. Ydolatra. tre.

eine Affgaide tempel. Pantheon vel Panthetm. thei.

Affgaide in den huyſen. Penates.

der Affgaid meiſter. Statuarius. ria.

tot den Affgot hoirende. Statuarius. ſtatuaria. ſtatuarium.

Affgaidye. Ydolatria.

Affgaide nammen.

Apollo. Affgot der wijsheyen.
Alburnus ind Amadriades ſint gaide der walder. der buſchen ind der boemen.
Aſtaroth.
Archena i. Dyana.
Agenaria. Angaronea. Wurt verbijſters.
Agenora. gardynne [*l. gædynne*] to werckien to doen.
Apis rex.
Amphitrix.
Accaron.
Anna. Gaedynne deß iaers.
Arga.
Bachus. Got deß wyns.
Baal den helizeus dye propheete wederſtont.
Bel. nabuchodonoſors dan babilongen affgot.
Belphegor id eſt Baal. der Moabiten affgot off Accarons.
Belus. Koenich of affgot dan Aſſirien.
Bellona. Gaedynne deß ſtrijds.
Bertth.
Bellipotens. Got of Godinne deß ſtrijdes.
Bubaſtis. Godynne der hoeherden.
Cantes. tium. Gaedynne der gaſammenten of tzerſingen.
Carmentis. Gaedynne der ſpade of geſenghs.
Carpoforus. Wuchtdreger.
Ceres. ris. Gaedynne deß korns. Adorea idem.
Cibiles. lis. Der affgaide moder. ſcilicet terra. quae cibaria confert. etiam Cibeles.
Cuna. Godiune oder der kynder wegen.
Cupido. Venus ſorn.
Conſus. ſi. Got deß raitz. Neptunus idem.
Dodona. Godinne der eychelen. Diana.
Egeus. Got deß meers. Neptunus idem.
Eolus. Got der wynde.
Feronia. Godynne dan eyn waſſer genant Feronia.
Forculus. Got de dye pozten ind de doeren berwart.
Flora. Gaedynne der bloemen.
Fanni. Incubi. Incubones. Faunicarii ſijnt affgaede der walde.
Fortuna. Dye Gaedynne iſt blint. inde bringt geluck inde ungeluck nae eeren gedungen.
Frugera. Gaedynne deß rayns.
Hymeneus. Got der hyuloſten.
Inferus. ri. Affgot der hellen.
Juventas. tatis. vel Hebe. Junoni [*l. Junonis*] filia. Gaedynne der joechte off der jonchheyt.
Laverna. Gaedynne der moerder ind der dyeve.
Lacturnus. Got oder dat gaen ungaende coern.
Labitina. Gaedynne der onkuyſcheit.
Linxa. xe. Gaedynne der beeſten.
Limitanus. Got oder dye weyghe ind ſtaffette. Terminus idem.
Lucina of Juno of Pallas of Dyana. Gaedynne der geburten. Latona idem.
Limentinus. God oder de turpelen.
Matuta. Gaedynne oder dye morgens roede of oder dye ure dye dair iſt tuſchen nacht ind dach.
Veſperta. Gaidynne [*voeg hier in* oder dye ure] die dair iſt tuſchen dach ind nacht.
Mars. Got deß ſtrijdes.
Mercurius. Got der coiplunde.
Minerva of Pallas. Gaedynne der wijſſheit.
Minerva heit oic Curitis. die gaedinne der ſpiegen iſt acht dat volck ind die ſich ter erſte nemen.
Moloch. En affgot.
Nympha. Muſa. Gaidynne der wateren.
Nymphe. Gaedynnen der fontainen.
Nepee. Gaedynne der dalen.
Nereides Gaedynne deß meers.
Naïdes. Gaedynnen der wateren ind ryveren.
Neptunus. Got deß raids.
Napea. Gaedynne der bloemen.
Nonenſiles. Zijnt gaide die den ſcheepen ſchade doin.
Nereus. Got deß meers.
Neris. idis. Vrouwe off kynt deß meers.
Numeraria. Gaidinne deß getals.
Numen. nis. Affgot aeber den wille.
Orcades. Gaedynne der berge.
Odoria. Gaedynne aeber wal ruyken.
Offiulcus. vel Serpentarius. vel Eſculapius. wart dan den roeberen angebet in eynre ſlanghen ſchijne.

Opis. pis. pi. Goedynne des rijkdoms.
Oreas. oreadis. Goedynne der berghen.
Pomona. Goedynne der appelen.
Pallas. Goedynne des strijds.
Pan. Pannis. Afgot der herdden.
Panita. te. Got der woalde of bustije.
Pales. lis. Goedynne des weders bur de beesten.
Pollux. lucis. Afgot die gunt gelück gaff.
Portunus. ni. Got der haven des meers bur die scheppe.
Predicatus. ti. Got des erffs.
Priapus. Got der garden.
Runcia. Goedynne der veldfrugde of boxplugde.
Salathia. Goedynne des meers.
Sancus. ci. Affgot der heilichmaekgugen.
Stimula. le. Goedynne der geheien.
Seron.
Saturnus.
Tellurus. ri. Afgot der erden.
Triconia of Pallas. Goedynne des strijds.
Vacyna. ne. Goedynne der ledichgent.
Vagitiganus. Afgot der klegnre kynderken.
Venus. Goedynne der lesten of der schoenheit.
Vertunus. vel Verterunus. Afgot der coopluyde ind der cremer.
Vertumnus. Afgot der keggynne of des jairs off des daghes.
Vaticinus. Afgot der heyden of des heydenschen hollens.
Virtula. Goedynne der kyoulden ind seghberchtingen.
Volutina. Goedynne der heyden.
Vulcanus. Afgot des fuirs.
Jupiter. Jovis.

Afbrupt. eyn brupt. Abrotanum.
Affsat. eyn post off steyn die dat rat dan den wagen affet.
den Afgaiden eer to doin. Prophanare.
Affsijde eyn heymelike stede des huysys. Absida. Abditum. Abdicium. exedra. dre.
Aist. buryt. Fructus.
dan Aist off buchte snoede gaben. Traiemada. dorum.
Agatenstreyn, bernstreyn, ghetten. Agates. gagates. bornix.
Aghe. haff. Palea. festuca. quisquilie. arum. inde quisquiliosus. a. um. saluppa. pe.
Aha. interiectio admirantis seu letantis.
Ay. interiectio dolentis.
Ayn. sunder. behalben. uytgeschepden. Preter. absque. sine. demptis. salvo.
Akeley. Aculegia. flos seu herba floris.
Aken ein heyser stat. Aquisgranum.
All. mitegn. mitegnander. to hoy. to gader. to samen. Totum. omne. universum. cunctum.
baeben All. Altissimus. supremus. supernus. yperion. onis.
All dynck behalbende ind de helfte. Hemiolius. a. um. hemiolicus. a. um.
All deger. all to samen. all to hoip. all to mael. alligader. to gader. gentzelick. gantz. Totaliter. integraliter. penitus. penite. omnimode.
Alabaster. marmerensteyn. alabastren bat. marmeren bat. Alabastrum.
Alabastren off marmeren taffel. Abax.
Alant off Galant krupt. Emula. le.
die Alde dyngen in gedechtnissen heft off schrijft. Antiquarius.
die Alde ind nyze dyngen schrijft. Librarius.
Alden. altberden. [*l. altwerden.*] Seneo. seneseo. inseneo. inseneseo. conseneo. conseneseo. perseneo. perseneseo. vetero. as. are. absolutum eciam quandoque activum antiquari. inveterari. inveterare. conveterare. id est simul antiquare.
Alder. Senectus. senecta. senium. antiquitas. vetustas.
Alder bader. Avus.
Alder mader. Ava vel Avia.
gelick Alder. ebenalder. Coëtaneus. coëvus. coëqueus. a. um.
Alderen. Parentes unde parentalis. ter. Genitores. progenitores.
den Alderen in seden to bolgen. Parentare. parentizare.
Alderen doeder. Parenticida.
dan Aldes. Antiquitus.
Alle. Anguilla.
Allstede. Anguillarium.
Allerchtich. Anguillaris. re.
Allynck. gantz. geutzelick. clarkloise. hele. ge-

herlich. gar. Totalis. le. ter. tas. integer. gra grum. integre. graliter. tas. totus. totaliter. tas. topicus. a. um. id est totaliter. mere.

Altnch. gantz. heelmaken. Integrare. integrescere. passive. deintegrare. grasco exintegrare. grasco. passive.

weder Altnch. gantz. heelmaken. Redintegrare. restaurare. reparare. redintegrescere. passive.

Alleyn. enich. eynsam. Solus. solitarius. insolidum. tantum. tantumdem. tantummodo. solummodo. duntaxat. saltim. saltem.

to Allen syden. Utrobique. circumquaque.

Allenskens. allentzen. allenthalve. Successive. gradatim. cessim. passim. sparsim. discursim. distinctim. paulatim. puxillatim. particulatim. pedetim. minutatim. intercalatim. lapsim. interpolatim. sensim. interscalatim.

Altijt. altoos. alwege. allethen. stedelich. etwelck. ummermeer. dunrich. dolherdich. altyssin. verachtich. unbergenclich. Semper. sempiternaliter. lis. le. tas. frequens. ter. jugis. ter. perhennis. ter. tas. indesinenter. assiduus. tas. sedulus. lo. continuus. tas. interdius. perdius. eternus. lis. le. ter. tas. sempiternus. lis. le. ter. tas. affatim. evitaneus. eviternus. lis. le. ter. tas. perpetuus. perpetuitas. aliter. evus. perpes. perpetim. durabilis. le. ter. tas. durativus. a. um.

Altnyt. Alumen.

Almisse. Elemosina. eleoroga. agapa. pe. vel agape pes. pei. roga. ge.

Almisse geben. Erogare. conferre.

Almisse hoyff. Cophinus.

Almosenyer. Elemosinarius. ria. cenodoechium. rius. ria.

Altrelege. veelrelege. Multipharie. diverse. varie.

Altrewegen. in M. altenWegen.

Altrunn. Mandragora.

Alss. alsoe. Sicuti. sicut. prout. prouti. velut. veluti. quemadmodum. tanquam. utputa. utpote. puta. ceu. scilicet. videlicet.

Alss. Dum. cum. quando. postquam. postea quam.

inn Alss. Acubi. postubi. id est postquam.

by Alsoe. in dem. beyselbich. in maten. als off. myt underschyede. so verre. Si. inquantum. salvo. provisor. posito. conditionato. pactato. compactato. minuto. prehabito.

Alsso dicke. alss vake. so manichfalde. Toties. totidem.

Alsomanich. Tot.

Alss. Acsi. scilicet. videlicet.

Alss off. Proinde. perinde.

Alss nun. Tunc. protunc. extunc.

Alss. intermedie. Abinterim.

Alssulchan. [*l. alsulcken.*] sodanig. talis. similie. consimile. hujusmodi.

Alssus. Sic. ita. eomodo. taliter.

Alt. Senex. senilis. antiquus. calcus. vetus. vetustus. vetulus. vetulus. i. aliquantulum vetus. veterosus.

Alt. verslyten. Xerapelinus. a. um.

mat Alt. Senecio. onis.

seer Alt. Quam senex. detritus. emeritus. veteranus. quamvetus. quamvetustus. perveterosus.

aeber Alt. Decrepitus. Valetudinarius. Silicernus. scabreus. scabrosulus. geronus. et hic geronta. te. Senex. primevus. prilicus. prillimus.

Alt. alt mynsch. Antiquarius.

Alt mynsch op tween knycken. Quadruplicator.

weder Alt werden. Reseneo. resenesco.

die Alt is yliij. iair of so alt dat se synde maken moegt. Puberi beris. pubes. bis. pubis. beris. unde pubertas. puberalis. te. pubeda. de. unde pubere. pubescere. puberare. puberascere. pubedare.

des Altheit nach nyet komen is tot yliij. iaren of tot hyndermaligen iaren. Impubes. bis. impubis. beris. depubis. bis. glabrio. onis. imberbis. be. implumis. implume.

yliij. iarige Altheit of yrst harthaerige iaren. Pubes. bis.

Altheyt eyns mynschen of der werlt. Etas. ecacula.

Altheit der werlt synt sess. Die yrst began dan adam bis tot noe. Die ander dan noe bis tot abraham. Die derde dan abraham bis tot moyses. Die vierde dan moyses bis tot davit. Die vijsse dan david bis tot cristum. Die sesste dan cristo bis ten ende der werlt.

Altheit des mynschen syn dich sess. Die yrste dan

dan ſynte gebuſten. bis tot vij. iaren. die heit Infancia. Die ander dan vij. iaren bis tot xiiij. iaren die heit Puericia. Die derde is dan xiiij. iaren bis tot xxv. iaren die heit Adoleſcencia. Die vierde dan xxv. iaren bis tot lxxiij. iaren die heit Juventus. Die vijfte dan l. iaren bis tot lxx. iaren die heit Gravitas of Senectus [*oder ander*] Die ſeſte is dan lxx. iaren bis ten ende ſyns lebens die heit Decrepitus of Senium. Die ſeſte is dan lxx. iaren bis ten ende ſyns lebens die heit Decrepitus of Valitudinaria off Silicernia.

Altlich. Senilis. geronteus. veruſtus.

Altohant. bald. ſnel. gerwighe. dutwelich. ſpoedich. gerade. dyſch. unmerte. gheide. Statim. cito. ocius. ſine mora. indilate. incontinenti. repente. conſeſtim. breviter. compendioſe. ſuccinctim. ſumatice. curſim. curſorie. decurſim. curſaliter. rapidim. aſtuatim. agitanter. citatim. protinus. protinum. ſfugaciter. continuo. tober li. citò. veſtigio. provinciali. celeriter. incunctanter.

Altog beinoh. Nimium. nimis. nimie. ſuppera-bundanter. ſuperflue.

Altoſamen. Adunare. ſolidum. cum. quariolo.

Alterhere. Altariſta. vicarius.

Alterlaken. Dextrale. lix. palla. le.

Alterſteyn. Lapis portatilis.

Altomail. ſchier. Penitus. localiter. integralter.

Alve. eyn lanck wyt kleyt ten geiſtlichen dienſt. Albian. Alba. pals. poderis.

Aluwer. eynfoldich. ſimpel. onnoſel. Simplex. ter. tas. Innocens. ter. cia. innoxius. innocuus. inſons. ter. cia.

Alwijſ. nu. ytzont in A Note. [*l. Jotae.*]

Amachtsman. werchman. Operarius. mechanicus.

Ampelcern. dat is als die gottſuete eyn glaſen matery dan manigerley farbe werden myt ingrabingen of klederen off up golt.

Amme. ſoudersche. ſoegheſche. Nutrix. altrix. fotrix. lactatrix. alumna.

Amen. dat ſynt twe lang ſmale ſtucken bleych uſſ eyns wyfes lyff genehen. Abdomen. nis.

Ameren. aſch. Favilla. citor. oris.

Amp. interiectio dolentis.

Amp. hail in durcht. Concubina. focaria. amaſia. amaſius. amaſiunculus. amaſiuncula. leno. lena. concuba. ins. ge. concubinarius. ria. fornicarius. ria.

Amt als die prieſter of dyaken dar bey alben op syn hoist ſettet off enige ander mangeren die men ſo an duet. Redimiculum. ſuavictorium. rebrachiatorium. reſticula. le.

Amper. ſuyr. ſcharp. tamper. Acetoſus. acidus. acer.

Ampt der ellte. [*l. bevele.*] Officium. commiſſio. heilich Ampt off dyenſt. Caurio. onis.

Ampt dat gebotlich is. Munium. nii.

Amptbedyder of oeffener. Muniacus.

Amptman. beheerre. Officiatus. officialis. commiſſarius.

Amt ſonder. behalden. uer. Sed. verumpramen. preter. abſque. excepto. dempto. ſalvo. reſervato.

An. to. Ad.

Anbyit. Incus. incudis.

Anbyit der mayster. Triſpeontes. trapetum. ti.

Anboſtych. benych. Asmaticus. anus. cateraſus.

Anchen. boter. Butirum.

Anker. Anchora.

Ankeren. Anchorare.

Ankeren. Exanchorare.

Ander. andere. twede. Secundus.

Andacht. Intencio.

dan gantzer Andacht. dan geheelre hemongen. Intencissime. cordialiſſime. precordialiter. cordetenus. cordintime. cordicite. tus. tatum. integerrime. intime.

die Ander van den beyden. Alter. alteruter. alterutrum. inde.

die Ander dan dren. Alter. alteruter. tri. trium. trius.

Ander. Alius. reliquus. alter.

ondereyn Ander. Invicem. ſimul. inſimul. unaniter. mutuo.

die Anderen ruemen. Secundare.

die Anderen. Alii. reliqui. ceteri.

dieber nach Anderen. Invicem. mutuo. alternatim. viciſſim. cetera in G. to Gaben.

der Anderen. der Anderſaten. in M. der Wandelen.
der Andergnǧ. veranderſating. Alteritas. alteracio. alternitas. alternacio. varietas. variacio. mutacio.
Anders. Alioquin. aliquidem.
Anders. Alias. altrinſecus. ce. ſecus. aliter. non ſic. alio modo.
Anderſwair. Alibi. aliorſum. aliunde. altrorſum. alicunde.
Anderwerf. anderſwaik. eher. eher. erhter. wéder. nochʒ eyns. Iterato. ſecundario. rurſum. rurſus. iterum. iteratim. palim. reci. i. iterum.
der Anderſait. Variatus. alteratus. mutatus. interpolus.
Anderſtich.
Anghe. toeneyginge. nature. weſen. ſede. wyſe. getwoente. naturc. lugne. Inclinacio. natura. complexio. geſtus. us. ui. habitudo. habitus. habituacio. aſſuefactio.
Angel. hoich. Aculeus. eculeus. aporia. hamus. mi.
twe Angel. twehant. Biangulus. atus.
dry Angel. dryhant. Triangulus.
vier Angel. vierhant. Quadrangulus.
vyff Angel. vyffhant. Pentangulus. atus.
ſex Angel. ſexhant. Sexangulus.
vait Angel. Quadrifidus. quadrellus. hamus. mi.
Anger. playn. owwe. bleetle. Pratum. amenum. planicies. ſpaciamentum. campus. campulus. campellus.
Angeneeme. anneme. begweeme. werdich. Habilis. ydoneus. aptus. dignus. digaicoſus. meritus. eucaris. idis. geniatus. a. um. placidus. a. um. gratus. acceptus. conveniens. gracioſus.
Angeneem maken. Gratificor. aris.
Angenemicheit. Aptitudo. habilitas. convenencia.
Angherſch. Campeſtris. tre. campeſter. adjectivum.
Anruchtich. beznoempt. Famoſus.
Anſicht. antlaitz. Eunuchia. facies. faciecula. dat is dair men eynen dan dynten yn kennet. Vultus. dair men eynen dan dynnen yn kennet. Aſpectus.
ders Anſicht tzweyley ſchynt. Biſax. biſacis.
die syn Anſicht verwechſt offt verſtellen. Sannio. onis.
in den Anſicht ſuchte ſynt. ſeende. ſonder. dart. Glaber. bra. brom.
Anſicht dzwyn of dancker machen. Geſſare. ingerſare.
dair men dat Anſicht myt bezeyget. Facitergium.
wuichs Anſicht dan ſchemden roit noch bleich zu wurdt. Cromuicus. a. um.
in den Anſicht eyns rode bloede. Lenticulaſole. ceſia. ſeu lenticuloſus. oſa. ſum.
nǧ Anſicht. Caracter. eris.
des Anſichts verſtellynge offt verſchoppynge. Sanna. ne.
Anſichtichheit. Intuitus. phyſonomia.
Annijs. is eyneerley ſait. Anniſum.
Ant. end. antſogel. entſogel. Anetta. anas. atis.
Antzaich. in S.
ſang Ant of end. Anatinus. mi.
Antſch of endtſch. Anatinus. a. um.
Antzegl. antael. beſchyden. bzgl. Porcio. porciuncula. participium.
Antwerde. Reſponſio. apiologia. reſponſum. ſi. reſponſorium.
Antwerde eynte herzogen rede. Antiphora.
Antwerde die begweem off eyrlich is. Antismus.
Antwerde die redelich is. Logium. gii.
Antwerden. berichten. beſchyden. Reſpondere. reſponſare.
Antwerden ind myt der antwerden wat gelichen. Stipulor. aris.
gutliche Antwerde. Oraculum.
Antwerde die eyn ueberſt of eyn furſt gebet. Areſponſis. indecli.
die Antwerder in gerichte heit Reus ind die anſuchter heit dair Actor.
die ſich ver Antwert. entſchuldicht of reſchtfertigt. Excuſatorius. reſponſorius. defenſorius. apologeticus.
Antwerts bzieff. Littera reſponſalis.
Antwerdende. Reſpondens. reſponſurus. a. um. reſponſorius. a. um.
Antwerdyng. entſchuldyng. beſchermyng. Apologya. apollogia. defenſio. reſponſio. excuſacio. negacio.

Anpt.

Anxt. nogt. sorge. bair. eyfunge. gruwel. verfuffung. verschyetung. verschyechung. grupfeling. untsichnisse. [d. *ontsichnisse*, zie op S.] byechte. bloedicheit. byerse. Timor. tremor. pavor. discrimen. timiditas. formidolositas. formido. anxietas. timorositas. horror. horribilitas. horriditas. langnor. periculum. ositas. terror. amens. meticulencia. ieunou. stupor. stuperositas. meticulositas. meticulus. languiditas. perplexitas.

Anxt. nogt. sorgh. ijuer. Periclitari. anxiari. turbari.

Anxten. byechten. eysen. gruwelen. verschychten. verschieten. verfuffen. untspen. byechten. byesen. grupsen. Metuere. formidare. tedere. pavere. tremere. tremulare. trepidare. extremiscere. contremiscere. tremefieri. hebeo. es. ere. horrere. perhorrere. exhorrere. inhorrere. abhominari i. abhorrere. languere i. stupere. aporiare i. anxiari. contremor. aris. stupescere. stupefieri. astupere. astupescere. extupere. extupescere. instupere. instupescere. obstupere. obstupescere. restuperé. restupescere ista [*l. id est*]. per. valde. terrefieri. timere. timescere. pavescere. expavescere. extimere. extimescere. pertimere. pertimescere. contremere. extremere. intremere. quae faciunt contremiscere. extremiscere. intremiscere.

Anxtsellich. ontsaent. versuft. verbeert. byechtsam. sorchfeldich. verslagen. Timidus. pavidus. anxius. timorosus. timoratus. formidolosus. formidolentus. meticulosus. meticulentus. formidulus. tremebundus. tremulus. hebes. tis. stupidus. stuporosus. horribilis. le. horridus. horridulus. languidus. i. excors. perplexus. deanimatus. rutilus i. tremulus. tremulentus. trepidus. tremebundus. tremorosus. perterritus.

Anxtselich maken. bloede maken. erberen. versuft maken. erschychten. Horrificare. terrificare. terrere. terrefacere. terrificere. absterrere. conterrere. exterrere. perterrere. perterrefacere. tremefacere. attonare i. stupefacere. perhorrere. exhorrere. conquatere. tabefacere.

Anxtlich. forchlik. ingesicht. ter cetera. Perículosus. sirenicus.

Anxtlich. verbeerlich. ontsachlich. Terribilis. le. ter. tas. terribilosus. metuendus unde metus. us. ui.

Ape. eyplat. in A. Aff.

Apen. ongeslooten. Patulus. a. um. apertus. reseratus patulus. perpatulus. propatulus.

Apenbair. kundich. wittich. Publicus. notorius. manifestus. divulgatus. declaratus. dilucidatus. notus. ocularus. apertus. dapaticus. dapiticus. editus. dilucidus. eminens. eminulus. evidens. palatus. propalatus. palam. inpalam. depalare. repalare.

Apenbaren. kundigen. melden. voorseggen. Revelare. abvelare. recelare. manifestare. publicare. prodere. propalare. pandere. detegere. deblaterare. enuciare. devolgare. promulgare. permulgare. declarare dilucidare. elucidare. allucidare. notificare. insinuare. intimare. referre. apockpsari id est revelare. edere. expadire. proferre i. manifestare. diffiduciare. effiduciare. infiduciare i. publicare. indicare. nunciare. reserare. promere. depromere. exerare. exertare. significare. consignificare.

Apenbaren. verschynigen. vertoenen. Parere. apparere. comparere. manifestare.

Apenbairlich. int apenbair. schynlich. schynberlich. kuntlich. witlich. Manifeste. publice. notorie. clare. lucide. apparenter. luculenter. evidenter. eminenter. patulo. palanter. inpromptu. significanter.

Apenbaringe. verkundinge. melding. voorsaghe. Revelamen. revelamentum. revelacio. manifestacio. publicacio. prodicio. propalacio. detectio. deblateramen. deblateracio. enucliacio. divulgatio. declaracio. dilucidacio. allucidacio. elucidacio. notificacio. insinuacio. intimacio. apockpsacio. edicio. prolacio. diffiduciacio. diffiduciamen. mentum. infiduciamen. tum. infiduciacio. effiduciamen. mentum. effiduciacio. indicacio. nunciacio. reseracio. reseramen mentum. prompcio. significacio. significancia.

Apenbaerung hegmlicher gaetlicher dingen. Faneri apocalipsis.
Apenbaerung van fantasyen. Lemur. lemuris.
Apenbaerung. verschijnung. Apparicio. manifestacio. apocalipsis. epiphania. theophania. theophasma i. superna. apparicio.
die dat Apenbaert of den dat apenbaert wordt. Manifestarius. a. um.
Apenen. ontsluten. oplughen. opdoen. Pandere. reserare. aperire. adaperire. aporiare. displodere. discludere. recludere. deserare. abserare. differare.
Apenyng. ontsluyting. Apercio. reseracio. aporia. promptus. us. ui.
Apostem. Apostema. tis.
Apostemen to hebben. Apostemasare. Apostematizare.
des Apostems verstynge. Sirex. is.
Apostemus. Apostemaricus. a. um.
Apostel. Apostolus.
mede Apostel. Coapostolus.
Apostolsch. Apostolicus. a. um. apostolaris. re. ter. tas.
Apostolschap. Apostolatus. us. ui.
Apotheker. Apotecarius. farmacopola.
Apotheke. Dinamedia. apoteca.
des ouden Apotheken hoyrt. Apotecarius. a. um.
Appel. Pomum. pomulum. malum. li. poma. i. poma.
Bolt Appel. Maceanum. amarusca.
Appelboem. Pomus. mi.
Bonich Appel. Malomellum. li.
Appel van granaten. Malum granatum. malum. li. malumpunicum. item die boem hijr af hept. malus. li. fe. g. malogranatus. die blaeme hiraf. Quintina. ne.
galle Appel. Galla le.
rode Appel. Malumpunicum.
Appel van orangen off pomerancien. [*l. pomerancien. zie op* P.] Pomeranceis.
Appelschale. Perisma vel peripsima.
Appelspijse. Appel gaech. Pomacium. cii.
Appelverwaerre. Appelverhoyer. Pomo. onis. pomilio. onis.
Appelvat dat onder plat is. Apoforetum. apoforita. vel apoferetum.
in den Appel dat gheschen dair die heere in sitten. Arulla. arualla.
pijn Appel. Pinnaculum. pinna. ne.
Appelgaeyert. Spadix.
ruyh Appelboemschalde. Nepos. tis.
Appels boonen van granaten. Ciccum. cicci.
Appelstede daer se wassen. Pomerium. pomerium.
Appelleren. beroepen an een hoger gherecht. Appellare. provocare.
Appellacij. beroepinge. Appellacio. provocacio.
April dit maent. Aprilis.
Arbeyden. werchen. doen. Aporiare i. laborare. agere. agitare. satagere. operari. facere. factare. factitare. faxere. facessere i. desiderantem facere. gerere. elaborare.
Arbeyden swaerlich. Aporiare.
Arbeyden. sinen na en dynch. bijghen. ingheven. streven. ringen omb wat te verhegghen. Instare. insistere. moliri. demoliri. emoliri. conari. sollicitare. studere. instudere. invigilare. desudare. insudare. vacare. operam dare. niti. inniti. inhiare. incumbere.
Arbeyden. ingheren tot quaets archsten. Machinari. moliri. demoliri. immoliri. zelare. emulari. factitare. unde Machinacio. emulacio. molimen. mentum. factio. fabricacio.
mit Arbeyden. Collaborare. cooperari.
Arbeyder. wercher. Laborator. operator. operarius. fictor. Ergata.
Arbeyt. moede. Labos. ris. labor. oris. laboratus. us. ui. laboramen. mentum. aporia. conatus. nisus. us. ui. opus. fatiga. fatigacio.
bynnen Arbeyt. Agapa. pe. vel agape. pes. pei.
der Arbeyt. vermoedt. in ij. verheede.
Arbeytlich. swaer. hroedelich. swaer. verdrietlich. hetich. Arduum. grave. durum. penale. tas. tediosum. tas. laboriosum. tas. arduum. molestum. tia. afflictivum. afflictorium. fastidiosum i. tediosum. tesus. a. um. i. fastidiosus. f. tediosus.
die synen Arbeyts verlaten is. int mal gearbeyt heft. Emeritus. a. um.
sulcks Arbeits verlatinge of afstellinge. Emericio. onis.
Arbeyts stede. Laboratorium.

Arch.

Arg. boeſe. ſnode. quaat. lyſtelick. verderfelick. Malignus. Pravus. Perverſus. tas. maleficus. cium. Farmacus. maliciofus. cia. tas. malivolus. lencia. Iniquus. iniquitas. Reprobus. Improbus. tas. Improbulus. Nequam. quiter. cia. malus. Peccaminofus. Criminofus. fitas. Vilis. liter. litas. Nepharius. Nephandus. Imphandus. Levius. Sons. ontis. Sonticus. Teteranus. Enormis. tas. Cauteriatus. Facinoroſus. tas. Flagicioſus. tas. cium. Sceleſtus. Ignominioſus. Sceleroſus. Sceleratus. Execrabilis. ter. tas. Execrandus. Deteſtabilis. ter. tas. Deteſtandus. Impius. Infauſtus.

Arg werden. Malefieri. Deteriorari. Vilificari.

Argliſten. Boeſlicken doen. Maligno. as. Malignor. aris. Malefacere. Impie agere.

Argſtigen ſtaen met pennus ſynder. In A. Arbeyden. biſieren.

Argſtichen. ſnoetlichen. boeſelichen. quaetlichen. oevel. Male. malitioſe. impie. inique. perperam. nequiter. prave. perverſe. nepharie. enormiter.

Argwoelligen. beeren. begrypen. Obſervare. comprehendere. capere i. captioſe. fraudolenter agere.

Arch. Arca.

Archier. Propugnaculum.

Arden. naturen. Naturare. moralizare.

onArden. Degenerare. abnaturare. denobilitare.

onArt weſende. Degener. degeneratus. denobilitatus.

Are. Spica. ſpitium. ſpicula. ariſta. ariſtella.

Are myt dem halm. Calama. me.

vol Aren. Spicoſus. tas. ariſtoſus. tas.

myt Aren vertziert. Spicatus. a. um.

Aren hebende. Idem.

Aren waſſen. aren leſen. Spicare.

Aren heŭn. aren geben. Idem.

Aren brugsberen. Calcinare. conſpico. as. are. conſpicor. aris.

van den Aren dat kaff dwn. Deſpico. as. deſpicor. ris. expico. as. expicor. ris.

weder Aren. Reſpicare.

to tuy Aren. Idem.

nae Aren. hemelick Aren. Suſpicare.

yn der Aren dat hoechſte ind geſt tuy ſyn. Alphica.

Argeliſt. ſerpelen. beſendicheit. boechſtoyſent. bedrogh. Captioſitas. aſtutia. adinvencio. verſutia. cautela. cauteloſitas. fraus. dolus. machinacio. factio. ſimultas. ſimulacio. ſeropha i. fraus. nequicia. ſtropha. phe. ſtrophula. di. commentum. ti. cavilla. cavillacio. circumventio. fallatia. defraudacio. decepcio. tegna. ne i. dolus. tegnula. di. colluſio. ſubtela. le id eſt deceptio. trica. ce id eſt verſucia. zama. me i. fraus vel decepcio.

Argeliſtich mynſch. Veterator. capcioſus. aſtutus. cia. verſipellis. adinventor. verſutus. cauteloſus. tas. fallax. fraudulentus. doloſus. deceptorius. factioſus. cetera in A. Bedrieger.

Argeliſtlick. in A. Bedrechlick.

Arger. ſnoder. quader. boeſer. Deterior. deterius. peior. peius. nequior. nequius.

Argeren. ſuerbaſchen. Deteriorare. peiorare. vilificare. depravare. vitiare. detro. as. are.

Argerung. verſnoedung. Deterioracio. detrimentum. deterioritas. peioracio. peioritas. vilificacio. depravacio. depravamen.

Argueren. diſputeren. Arguere. argumentor. aris. diſputare. diſceptare.

tegen Argueren. Redarguere. replicare. Et verbalia eorundem.

Argŭerung. Argucio. ſtropha id eſt varia argumentacio. ſtrophula. di. diſputacio. diſputamen. mentum. diſceptacio. replicatio.

Argŭerer. Argutor. redargutor. argumentator. diſputator. diſceptator replicator.

der Argŭerungen ſneller beſlŭtung. Enthimema. matis.

vol Argumenten. Argumentoſus.

Arm. Brachium. brachiolum. di. Chelon.

Armboyſt. Baliſta.

Armboyſtmecher. Baliſtarius.

beſ Arms ſteynoit man of broſſen ter zieringen. Armilla. dextrocerium. dextrocirium. dextrale. lis. brachiale. lis.

Arm. onſelich. onrych. ongevellich. Pauper. pauperculus. apurinus. pauperus. a. um. egenus. inops. apompeus. calamicoſus. deger. eger. ebio. onis. ebion. onis. egeſtuoſus. belues. is. elegus. a. um. miſer. miſellus. miſellulus. neceſſitudinarius. paupertinus. perpauper. quampauper. erumnoſus.

Arm ungnych. ſonder geloue. Fenus. ni.

Arm maken. onſelijch. verderflich maken. Depauperare. expauperare. calamitare. deſtruere. devaſtare. defelicitare. infelicitare. eximmutuare. aporiare. cetera in D. verDilligen. [*l. in D. verDeligen.*] Infauſtare. Deominare. Erumnare. Dearcuare.

Armwerden. verArmen. Pauperaſcere. Deficere. Egere.

onder den Arm die ſtede heit. Aſcella. le. Subhircus. ci.

an den Armen of halſe groſſ vleyſch. Toroſus. a. um. tas.

deſ Armen tzomp. ſynt. Ancus.

deſ Armen hacken dich ind ſtarck ſyn. Lacertatus. a. um.

in den Armen ſtarck. Lacertoſus. a. um.

der Armen hungs dair ſy lyden. Proſenca. ce.

Armlich. ongevellich. Miſere. miſerabiliter. pauperiter. erumnoſe. Defectuoſe. Infeliciter.

Armneemen. umbevangen. helſen. Amplexor. aris. amplector. eris circumdare.

Armoede. onſelicheit. commer. ranſpoit. Paupertas. Miſeria. Inopia. Penuria. Egeſtas. Defectus. Indigencia. Aporia. Pauperies. Eligia. gie. Erumna. Erumnoſitas. Miſerabilitas. Inedia. Calamitas.

Armoede lyden. Egere. Egeſcere.

vander Armoeden ernen to helpen. Depauperare. Expauperare. Ditare. Locupletare.

deſ Arms oeverſte deyl. Lacertus. ti. lacertulus. li. diminutivum.

deſ Arms of ellenboegens mate. Ulna. unde ulnalis. le. ter. tas.

Arn. eyn vogel. An. A. Aleier.

Arn. hoerenbouwt. Meſſis. Meſſicula. Tritura.

tot den Arn of houwde rijp. Meſſulus. a. um.

Arn houwouwt. Surrura. Vindemia unde Vindemiare.

Arnen. ernarnen. [*l. erarnen.*] uiſgelden. Luere. colluere. talionem pati. vicem reddi.

Arreſ. tzege. ſarboith. buſtegn. Arracium.

Arſ. Culus. anus. podex. cis. Poſteriora.

Arſbille. Clunis. nates. naticula. natica.

grote Arſbillen hebnde. Naticoſus.

der Arſbillen hoichſte. Piga. ge.

ſonder Arſbillen. Depigis. ge.

Art. geſlecht. herkompſt. kluicht. oyr. ſibbe. geburte. maichtale. ſtam. wortel. Genus. ſtirps. ſtema. tis. genimen. genealogia. ſexus. progenies. progenicula. tribus. parentela. proſapia. proſapies. ei. nacio. naciuncula. cognacio. confinitas. natale. natalicium. Indoler. lis. fe. gene. id eſt Origo. Femur. oris. id eſt genus et ſtirps. Generacio. Linea. Domus. Familia. Conſanguinitas. Agnacio. Agnaciuncula. Soboles. lis. fe. ge. Parentela. litas. Tribulitas. Poſteritas. propago. Propagacio.

Artikel. punt. Articulus. punctus. vide in P. dair dese dan punten ſteit.

Artzedie. dochte. medichen. Medicina. medela. medicamen. medicamentum. remedium. anthidotum. metridaticum. farmaſia. farmaceuticum.

Artzedyen. baiten. heylen. geſont machen. geneſen. Medico. as. are. medicor. aris. mederi. curare. ſoſpire. ſoſpitare. ſanare. ſalvare. remederi. remediri.

Artzet. artzedet. Medicus. phiſicus. in M. medichyne. cyrologus. plagius. plagarius. plagiarius.

wond Artzet. Aliptes. tis. cyrurgicus.

wond Artzedye. Cyrurgia. farmaceuticum. i. ferramentorum inciſio.

der Artzten hupff. Laniena. ne.

Aſſ in dem rade. Axis.

Aſſ der vogel off dyere. Paſtus. us. ui.

Aſſ. paijde. kuplich. Cadaver. inde cadaveroſus.

Aſſ up eyn dobbelſteyn. Unio.

Aſch. Cinis. favilla. ſiginus. ni.

wed Aſch. [*l. wed Aſch. zie op W.*] Cineres clavellati.

Aſchen-

Aſchenbzopt. Entriſia. e. focatius. il.
Aſchen. Cinereus. cinericius. a. um.
dat under der Aſchen gebzaden wpet. Subcinericius. a. um.
under der Aſchen haichen. Subcinerizare.
vol Aſchen. Cinerulentus.
Aſchenhoich. Subcinericius panis.
Aſſele. ſchoulder. Scapus. pi. ſcapula. le. Inde ſcapuloſus. tas. ſpatula. le. humerus. als mpnſchen haynt. armus. mi. als dyer haynt. Sicima.
Aſt. opſt. tach. Ramipaſtrie.
Apt. beanch. bzaff der berhen. Silique. conventus.
Atſanch is an des perds ſabel.
Atrament. atramentum. dat man bzucht tot ſubſtantien pncht. malimu.
bachAven. Furnus. furnulus. caminus. fornax. fornacula. clibanus. climatius. piſtrinum. priſtrilla.
Aeven berwaerre. aeven mecher. Clibanarius. furnarius. ria.
dat yn den Aeven gebachen off gehaicht is. Fornaticus. a. um. [*l. Fornacitus. zie* II. *D. op F.*]
yn den Aeven ſtechen of haichen. Furnare. infurnare.
upſſ den Aeven trechen. Defurnare. exfurnare.
in den Aeven haichen. Fornacio. is. ire.
Aeven machen. Idem.
Aevensgereytſchappen. [*l. Aevensgereytſchappen.*] Fornacalia.
bur den Aeven bzoude. blitſchaf. gheſelſchaff. Fornacalium. lii. fornacale. lis.
in den Aeven bzopt ſtechen. Furnare.
Aeven ſtahe tot den haiſen umb to rueren. Vertibulum. li.
Aevent. Sero. veſper. ſerotinum.
Aventwerden. Adveſperare. adveſperaſcere.
Aventeſſen. Cena. cenare. in E. Eſſen.
heylich dyer Aevent. Profeſtum. vigilia.
Aventmael. Cena. cenula. di. obſonium. obſenatus. us. ui.
Aventmail eſſen. Cenare. obſonare. obſenor. aris.
halff Aventmail. Semiſonium.
Aventmails ſtede. Cenaculum. cenatorium.
toes ten Aventmail gehoirt. Cenaticus. a. um.
bur dem Aventmail dat eſſen heyt. Antecenium. nii. antecenia. nie. merenda. de. abſonium. nii.
na den Aventmail dat eſſen heyſcht. Abſonium.
na den Aventmail dat leſte gericht. Impometum. ti.
Aventmail ſteetlich eſſen. Cenicare.
der armen Aventmail ſtede. Cenodochium.
Aventmail to ſamen eſſen. Concenare.
Aventmail anderwerf eten. Recenare.
Aventmail dair men aeber hijſt ind ſchyld. Centamen.
die des Avents nyt en ſuydt. Luſcilioſus et Luſticioſus.
die des Avents beth ſuydt dan wir. Noſioſus.
Aventuer. gebal. ſpoit. ib ſy guet off gwait. Eventus. ſors. caſus. caſualitas. Accidens. Contingens. Fortuna. Fortunium. fortuitus. a. um. fortunacio. fatum. aſcendens. hec fors. ablativo a forte.
Aventuer die guet is. bozſpoit. ſalde. heyl. geluck. ſelicheit. walvart. Eufortunium. proſperitas. felicitas. omen. nis. Beatitudo. beatitas. eufemia. mie. fauſtitudo. anticoſis. ſalus. euſtochium. i. bona fortunaciuncula vel fortunata.
gwait Aventuer. ongebal. ongeluck. ramſpoit. onheil. onſalb. Diffortunium. Infauſtitudo. Infelicitas. Miſerabilitas. Adverſitas. Contrarietas.
op Aventuer. op Gahe. op Gwyn. op ghyffing. op gebal. in D. onbeDacht.
Aventuer. fabel. ſaghe. Apollogus. Facera. re. fabula. Fabella. hec Mithus. thi. Nenia. nie.
Aventuren. waighen. Ad fortunam ponere. Attemptare. Eventuare.
by Aventuren. ſuyn. machſchyen. licht. villicht. Veriſimile. forte. forſit. fortuito. fortaſſis. forſitan. fortaſſe. forſan. fortuitu. in eventum. fortefortuna eyn woirt. adverbium. Eventus.
Aventurlich. wanſchichtelich. miſlich. Onverſehenlich. Ewybelechtich. Onſeherlich. Eventuale.

fortuitum. dubioſum. incertum. contingens. accidentale. caſuale. incertitudinalis. le.

Aventurlich tuat komen of geſchyen mach. Accidere. evenire. contingere.

Aventurlich. geluchlich. heylſam. ſelichlich. Fortunatus. ominoſus. fauſtus. felicitatus. proſperatus.

onAventurlich. ongeluchlich. ramſpoedlich. ongebellich. onſelich. Infauſtus. Infelix. Infortunatus. Eciam in A. Arm.

Aventurich. geluchlich maken. Fortunare. Secundare. Felicitare. Proſperare.

onAventurich. ongeluchlich maken. Infortunare.

Aventuren. fabulen. ſaghenſpreken. Fabulo. onis.

Aventuren. Fabulen ſeghen. Fabulor. aris.

Aver. ever. echter. In A. Anderwerf.

Averſpele. ind deß hait an reirt. In G. Gebreken.

Averute. Abrotanum.

Auguſtinre broeder. Auguſtinenſis.

Awijſe. fotheit. ghecktheit. dwaſheit. doirheit, narheit. affheit. Stulticia. follicia. ignavia. fatuitas. imprudencia. bachania. inepcia. pervicacia. tas. ter.

Awijſe in den ſang. Diſſonancia. Abſonancia. Diaphonia.

Awijſich. verkiert. wunderlich. doll. ghech. Perverſus. apoſtus. follus. ineptus. mirabilis. contrarius. levius. inefficax. ignavus. perperus. pervicax.

Awijſich in geſeugh. Diſſonus. abſonus.

Axt. Bijl. Securis. Securicula. Bipennis. Aſcis. cis. maſcu. generis. Dolabra.

B.

BA.

Babilonien. tym ſtat. Babilon vel babilonia.

Babben.

Bachten. In A. Achter.

Bach. molk. Capiſterium.

Arſbach. In A. Arſbille.

kynbach. wange. herſſebech. Maxilla. gena. faux. cis. bucca.

berkensbach. Troch. Kanp. Linter. Alveus.

Bachacken. In A. Acken.

Backen. Pinſere. piſtre. pinſare. pinſitare. decoquere.

Backenſtuch. Alapa. Cervica.

Backenſlaen. Alapare. Alapizare. Alapigare.

dis umt Backenſlegen to liden. ſyn hoit verdient. Alapus. pa.

op den kynbacken die hoge bunchen of hoebele. Mala. le.

BA.

kynbacken ſo groit hebnde of ſi opgeblaſen weren. Buccatus. a. um.

kynbacken opgeblaſen. Bucca. ce.

Backhuyſſ. Piſtorium. piſtrina. Piſtrinum. piſternum.

kynbackich. Maxillaris. re.

Backtant. Molaris.

Baich. Arcus. agriſipio.

Baichhelder. Arcitenens.

hantbaich. Armilla.

Baichmechtich. Arcipotens.

regenbaich. Yris. yridis. Arcus celeſtis. hec Teumancias. cie.

Baich. gewulſt. Fornix. cis.

Baigen verwaren. Arcuarius.

Baide. loeper. Nuncius. cia. Nunciolus, la. Curſor. baiulus. accupedius. agarus. Apodiſcus.

discus. ambulus. calculd. missus. si. Missa. se. missaticus. ca.

Baide. bzone. Preco. onis. liburnus. ni. Redius. ii.

sendBaide. werber. Ambaxiator. Orator. negociator. Legatus.

Baide of kundiger des bzeden. Caducealis. Caduceator.

Baide tusschen der bangt in de bzudegom. Internuncius. paranymphus.

Baide of kundiger des stzides. Perficialis. lis.

boir Baide. Prenuncius. Antenuncius.

Baidzing. ladung. Citacio. vocacio.

Baidlogn. Viaticum.

Badt. Balneum. balneamen. Lotorium.

Baden. Balneare. lavare. Rigare.

Badthugen.

Badstoebe. Estuarium. stuba. stufa. Balnearium.

Badstoeberstge. Ambularia. Ambulogia vel ambilogia.

die Babet. Mediastinus et mediastinus. a. um.

Bassen. beien. bloecken. blassen. Latrare. Baubare.

toeBassen. toeblocken. Allatrare.

samen Bassen. Collatrare.

in Bassen. Illatrare.

weder Bassen. Relatrare.

Baigen. beroemen. bermeten. Iactare. Pompas excercere. iactitare. arrogare. presumere. gloriando vanitare. ostentare. Pompizare.

Bagenmecher. In A. Arnadozstierre.

derBagen. hopoeker. swetzer. Beroemer. bermeter. Iactator. Iactitator. Presumptor. philocopus. pomposus. Altiloquus. Magniloquus.

derBagng. berboch. roeme. beroemyng. bermetyng. bermetelheit. pobere. Iactancia. arrogancia. presumpcio. vanitacio. Hijr af stept. werk in H. Homopt.

Bagheren. haghheren. Ostentare.

Baggart. lollart. Baggardus. lollardus.

Baghhjne. Beguta.

Bake. Hagetzuyss.

Bake ban en berke. Phacolia. petaso. onis. petasunculus. petasiunculus. di. Perna. Baconus.

Bass. onbicht. Dispactus. a. um. Rallus. rarus. insolidus. a. um.

Basen. spicken. die men in gwaiden wegen legget.

dair ban Balicheit of onbichticheit nyt in en bijft. Futilis. le. ter. tas. osus.

Baibate. Futilia. Fictilia.

Bal. Pila. le. Polotellus.

Bal speelre. Alipiarius. Pilicrepus. pilikudus. ludipilus.

Bal als dat swel onder den moeten. [*l. voeten.*] Callus. li.

blaisBalch. Bugster. Follis. folliculus. ventilabrum.

Balch of pupster der monniken. Culla. Cuculla.

Balch. buyck. Alvus. ontsengt die spise. Alvulus. venter. berteert die spijse. Ventriculus. uterus. der kynderen legger. Ambusilla. lacuna. ne.

haen Balch. Laquear. aris. laqueare. aris. laquearium. loramentum.

der Balcken bergaderyng. Lacunar. aris.

des Balchs eynde of top. Mutulus. li.

Balck. Trabs vel trabes. bis. se. ge. Trabecula. di. hec Trabalis. lis.

Bald. In A. Altohant.

Balchich. Trabalis. le. ter. tas.

die Ballyng is. ungelacht of verdziben is. Exull. exulatus. proscriptus. relegatus. bannitus. interdictus. exterminatus. Eliminatus.

Ballyng meher. Exulanus. Die andere beteykenyngen hier ban neempt bozt an de verba infra ut Ballyngleggen.

Ballyngleggen. verbannen. verdziben. ontenden. verjenden. Proscribere. Exulare. neutropassivum. relegare. bannire. interdicere. exterminare. eliminare.

der Ballyng verdijf dair sy gewijst synt. Exilium.

Ballyng den dat buyc in den land verbaiden is. Extorris. ris.

Balsam. Balsamus.

Balsams bzijf. Botrus cypri.

Balsams garde dair he wesset. Engaddi.

Balsams hast. Opobalsamum.

Balsams blader. Foliobalsamum.

Balſams holt. Xilobalſamum.
unt Balſams holt dat ſap. Idem.
Balſams bucht of ſap. Carpobalſamum. Syrobalſamum.
Balſam holt. Gaddi.
geBalſambe bode lijchamen. Mummia. Gabaren vel Galbaren.
Balſturich ſonder bwanck. Ju K. Kap.
Baluiw. Balivus.
Baly. Jn B. Bintz.
Baly. bat.
Ban in der geiſtlicheit. Excommunicacio. ſuſpenſio. interdictum. cenſura. anathema. aggravacio. reaggravacio.
Ban in der werltlicheit. Bannum. proſcripcio, exulacio. relegacio. Exterminacio. eliminacio. epicerna.
Bannen geiſtlich. Excommunicare. ſuſpendere. interdicere. anathematizare. aggravare. reaggravare.
Bannen werltlich. Bannire. proſcribere. Exulare. relegare. exterminare. eliminare.
berBannen des lands. jn B. Ballyngleggen.
berBannyng. berſendyng. berdyvyng. Proſcripcio. exulacio. exilium. relegacio. interdictum. exterminacio. eliminacio. liminium.
Bane eyn gelich werch. Planities.
renBane bur de perde. Circus. ci.
Banck. Scamnum. ſcamnulum. ſcamellum. ſcamellulum ſcamillum.
boytBanck. Subpedaneus. nei. ypodion.
Banck ban gaden bye eyne boben bye andere. Scanſile. lis. ſcanſilis. le. ſubſtantivum.
Banckwerck. Stroma. tis.
belyBanck. Velabrum. bri.
Banckladen. Scamnale.
Banck ſpannen. gericht hegben. Iuditium. intentare.
Banghicheyt. wemoedych. [*l. wemoedycheit.*] Anguſtia. Vecordia. meſtitia. dolor.
Baner. wympel. Vexillum. vexillulum. Banerium.
tot Baner off wympel horende. off den bragende. Vexillarius. vexillifer.
eyns Banerꝰ wympels off banen oeber berüſel. Claxendix.
Banerſbeger off wympels off banenbeger. Vexillifer. vexillarius. ſignifer. draconarius. ferentarius. anteſignarius. anteſignus. primipuus. primipularius. primicerius.
tot Banerſbeger hoerende. Primipularis. re. ter. tas.
des Banerbegers amyt of werdycheyt. Primipulatus. us. ui.
Banritz off banerheer. Baro.
Banritz hufffrauwe. Herois. dis. baroniſſa.
Banritzich. Baronicus. eleontius. a um.
Bant. Vinculum. vinclum. nexus. nexile. ligatura. ligamen. mentum. copula. lacumia. lautumia. lautumnum.
Bant. repff.
halſBant. keelBant. ketten. troſſent. batting. wozpel. ſele. collirium. [*l. collarium.*] murenula. armilla. catenula. catella. torques virorum eſt. Unde torquatus. a. um.
Bant ban leder. Lorum. ri.
Bant ban lijnen of leder. Sturpus. pi.
Bant ban eyne ſchrantzen. retica. ce.
Baer. claer. luter. pupr. licht. boirſchynich. bodeluchtich. Perſpicuus. dyaphonus. faculentus. illuſtris. merax. merus. clarus. transparens. perlucidus. tranſlucidus. limpidus. ſudus. ſpecularis.
Baer. licht. claer. blenckende. ſchynende. luchtende, luchtich. Clarus. ſerenus. ſplendidus. fulgidus. rutilans. choruſcans. luminoſus. conſpicuus. micans. radians. lucidus. epicrocus. epicrous. conſpicax. dilucidus. elucidus. vernus. vernalis. le. ter. tas. id eſt clarus.
Baermachen. clair. boyrſchynichmachen. Illuſtrare. clarificare. perluſtrare. perlucidare. tranſlucidare. limpidare. Etiam in C. Claermachen.
Bar dair men bye boden up beght. Feretrum. baccaulum. labitina. capulus. ſandapila.
Boz umb locher tzo machen. Terebrum. terebellum. perforatorium.
Bairen. Terebrare. conterebrare. perforare.
boirBairen. boirgraben. boirſtechen. Transfigere. perforare. traicere.
Barheyt. clairheyt. boirſchynicheit. Illuſtritas. fa-

faculentia. meracitas. claritas. perſpicuitas. dyaphoneitas. transparentia. luciditas. limpiditas.

geBaiten. Natus. genitus. editus. procreatus. propagatus.

geBaeren van eynen gemeynen wyve onecht. Manzer zeris.

geBaeren van eynen edelen vader ind onedeler ampen. Nothus thi.

geBaeren van eynre edeler moeder ind onedelen vader onecht. Spurius. Ibida.

geBaeren van eynen onſchaeren vader dayr dye moeder wedewe iſt die heit oych. Spurius.

geBaeren in averſpeil. Adulterinus. na.

geBaeren myt gyoten avegt ſynre moeder. Agrippa.

geBaeren edel van vaderlihen geſlecht. Patricius. a. um.

geBaeren in den veld off dorp. Rurigena.

geBaeren vur de maynen. Proſelenus.

geBaeren van ſlangen. Serpentigena.

geBaeren van en worde. Verbigena.

geBaeren van der erden. Terrigena.

geBaeren edelich. Volpiſcus.

geBaeren twe off meer van eynre moeder ind myet van eynen vader. Uterini. Couterini.

geBaeren van den dubel. Zabuligena.

yirſt geBaeren. Primogenitus.

eyn geBaeren. Unigenitus.

anderwerf geBaeren werden. Regenerari. renaſci. unde renatus. regeneratus. Paliſcus.

ynnen in geBaeren werden. Innaſcor. eris.

voir geBaeren werden. Prenaſcor. ceris.

weder geBaeren werden. Renaſci.

geBaeren werden buten. Enaſcor. ceris.

geBaeren werden. Naſcor. ceris. naſcendus. Oriundus. procreandus. Generandus.

geBaeren werden eer die rechte tyit. Aborior. aboriris.

dat geBaeren wurdt vur der rechter tyit. Aborſus us ui.

geBaeren. Natus. genitus. generatus. editus. Procreatus. gnatus. genitivus. ortus.

Barch. baſt. corſt. ſchale. Cruſtum. Cruſtulum. cruſticulum. cruſta. cruſtula. liber. bri i. interior pars. Perizoma. Peripſima. cortex. corticillus. corticulus. ſumen. nis i. tenerrimus cortex. ſuber.

Barch. baſt. corſt. ſchale aſdoin. Decorticare. diſcorticare. excorticare.

in den Barch. baſt. corſt of ſchale wat ſtehen. Incorticare.

Barch eyn ſchyp. Barka.

Bardar.

Barff. eyn biſch.

Bargen. ſtoppen. hueden. hemelen. Verſtehen. ſchulen. vermummlen. wachten. warden. bewaren. active. Abſcondere. abdere. celare. tegere. occultare. occulere. obdere. obducere. Servare. reſervare. Conſervare. cuſtodire. Recondere. philaxare. Infodere. ſ. in terra. Ablucidare. palliare. appalliare. Oppalliare. ſubpalliare. repalliare. velare. advelare. obvelare. invelare.

Bargen. ſchulen. neutraliter. Latere. lateſcere. latitare. Delitere. relitere. Deliteſcere.

Bargſtede. ſchulſtede. Latebra. bre. unde latebroſus. latibulum. abditum. abditorium. abſconſorium. repoſitorium. reſervatorium. Occultamen. mentum.

Barlen. berlen. rahe. Faux faucis.

Barme heſſen. Fex fecis. Calcus ci. Zyma. me.

oely Barme. oely heſſen of droſſ. Amurca.

Barmen. dat iſt en dych of dam weder to beteren. Adaggerare.

erBarmen. ontbarmen. medeliden. ontfarmen. Miſereor. miſereſco. propitior. Repropior. compacior. condoleo. condoleſco.

Barmhertich. mitlydich. genedich. Miſericors. propicius. Clemens Condolens. Compaciens. Euſebius. a. um. propiciarius. dexter. tra. trum. dextimus. compaſſivus. elemon. onis. generoſus. propiciabilis. eucaris. ridis i. gracioſus. Epicaris. ridis i. ſupergracioſus.

onBarmhertich. ongenedich. Jn S. Strupff.

Barmhertichheit. gudertierenheit. guede. medlydſamheit. Miſeria. clemencia. propiciacio. compaciencia. gratia. venia. indulgencia. elogionia. euſebia. miſerabilitas. miſeracio. Pius. Pieticus i. compaſſivus. cariſma. benignitas. pietas. cariſtia. caricia. Graciola.

on Barmhertichheit. In S. Sturichheit.
der Barmhertichheiden ſtede. Propiciatorium.
Barmhertichheiden werdich. Miſerabilis. le. ter. tas.
Barmhertiſſen. Miſericorditer.
Barnen. active. Urere. adurere. Inurere. exurere. amburere. comburere. uſtulare. uſtrinare proprie corpora. Deuſtulare. ſemiuſtulare. cremare. concremare. torrere. torreſcere. conflagrare. Incendere. Adolere. Cauteriſare. Vaporare id eſt urere.
Barnen. neutraliter. Ardere. Ardeſcere. Exardere. Exardeſcere. Inardere. Inardeſcere. perardere. perardeſcere. Flagrare.
Barnen van toern. In H. Heit.
Barſ. eyn viſch. Parca.
Barſten. Crepere. crepitare.
groit Bardich. Barbutus. a. um.
Bart. Barba. Barbula. [*eigenlijk ſtaat er Barba bart barbula.*]
Bartwaſſen. bartkrijghen. Pubere. Pubeſcere. barbare. barbere. barbeſcere. Impubere. impubeſcere. Subpubere. Subpupeſcere. unde Pubertas, Puberare. Puberaſcere.
ge Bart. Barbatus. a. um.
ge Bart wenich. Barbatulus.
ſonder Bart. Imberbis. Glabrio nis. Implumis. me. Impubes. bis. impuber. beris. inveſticeps. pis. inveſtis. te.
die yrſte Bart die umſpunt. Lanugo. ginis. unde lanuginoſus. tas. Pubes. bis. puber. beris. puberta. te. pubeda. de. veſticeps. pis.
Bartſcherre. Barbitonſor. barbarius. Antipurgus.
des Bartſcherres ſtede. Barbitondium.
Barvoeten. mynre broeder. Fratres minores. Barvoti.
die Barvoets iſt. Nudipes. dis. Nudipedalis. le. ter. tas. Panſus. a. um. Diſcalciatus. Pedarius. a. um.
Baſſ. bille. In A. Arſbille.
Baſen. dweken. In B. Bijſtren.
Baſen. verdoetlen. verſuynden. Delirare. Repuerare. Repuerafcere.
der Baſt. verdoetelt. Delirus.
Baſeler. tallart. nagelmeſſ. Accinatus. ti. pugio. onis. Cluniculum. Clunabulum.
Baſilicum. eyn edel walruchende kruyt. Baſilia.
Baſiliſcus. eyn ſerpent wurm. Baſiliſcus Regulus.
Baſuyne. trumpe. trumpet. Claret. Claſſicum. ci. Buccina. Bucina. Salpica. Siphon. onis. Siſtrum. tri.
Baſuynen. Cuynen. Claretten. Tubare. Tubicinare. Bucinare. Tarantantariſare. Salpizare.
Baſuynen of trumpetten gelyut. Buccinus. ni. Claſſicum. ci.
Baſuynre. trumper. claretter. Tubicen. tubicinis. Tubicina. tubicine. Tubaniſta. tubaniſte. Buccina. buccine. Buccinator. buccinatoris. Buticen. Buticinis et hec Buticina buticine. Claſſarius. claſſarii et hec Claſſaria. claſſarie. Tarantantarizator. toris et hec Tarantantarizatrix. cis. Salpiſta. te.
Baſunlich. trumplich. trumpetlich. claretlich. Tubalis. hoc le. ter. tas. Tubicinalis. hoc le. ter. tas. Buccinalis. hoc le. ter. tas. et ceterea. [*l. et cetera.*]
Baſſen. baſſen. beken. bloetken. Latrare. Baulare. Latritare frequentativum. Baffare.
Baſſyng. blaſſyng. belyngh. bloetynch. [*denklijk* bloetkyng.] Latratus. us. ui. Baulatus. us. ui. Baffatus. us. ui.
Baſlich. blaſlich. belich. bloetlich. Latrabilis. hoc le. ter. tas. Baulabilis. hoc. le. ter. tas Blaffabilis. hoc. le. ter tas.
Baſt. barch. et cetera. Cruſtum. Cruſtulum. et cetera. Vide ſupra in B. Barch.
Bat. Balneum. balnei. in plurali numero balnee. arum, vel Balnea. orum. Balneolum.
Batſtede. Balnearium. rii. Balneatorium. rii. Baluſtrium. ſtrii. Balneale Idem. vel ponitur interdum balneale pro omni inſtrumento pertinente ad balneum.
By den Bat eyn ſtede off platze dair men pit ind bynnen ind dair uen alſoedaenige genoechte hantiert. Propina. propine.
Eyn Bat. Terme. arum.
Batſtoeber. Ambubatus. ambubati. Balnicultor.

Baſtoeyerſche. Ambubaia. ambubaie.
Bate. bzome. getuyg. profyt. verbal. genot. nutticheit. oyber. oplompſt. nerynghe. Lucrum. Commodum. commoditas. Profectus. Proventus. Utilitas. tatis. Obvencio. onis. Subvencio. onis. Subventus. us. ui. emolimentum. Queſtus. us. ui. Orisma. atis.
Baten. berlupchen. baybeten. bzomen. ſtaben. ſyghen. Fulcire. Suffulcire. Affulcire. Sublevare. Relevare. Valere. Sufficere. Importare. provenire. Convenire. Subvenire. Inferre. Conferre. Prodeſſe. Profectare.
Batlich. profytlich. Fulcibile. Sublevabile. et cetera.
Baitſcap. wreff. [*l. werff.*] bebele. Nuncium. nuncii. Nunciolum. nuncioli. diminitivum. Negocium. cii. Miſſaticum. ci. Commiſſum. ſi. Indicamen. inis. Indicamentum. ti. Iniunctum. ti. Annuncium. cii. Relacio. onis.
tuſchen Baiſcap. [*l. Baitſcap.*] Internuncium. cii.
tuſchen Baitſcappen. Internunciare.
tuſchen Baitſcaplich. Internunciabilis. hoc le. ter. tas.
boir Baiſcap. [*l. voir Baitſcap.*] Prenuncium. cii.
boir Baitſcappen. Prenunciare.
boir Baitſcaplich. Prenunciabilis. hoc le. ter. tas.
bynnelike Baitſcap. Subnuncium. cii.
bynnelichen Baitſcappen. Subnunciare.
bynnelike Baitſcaplich. Subnunciabilis. hoc le. ter. tas.
Baitſcap to bozens ſeggende. Agubus. Agubiſta. ſte.
Baitſcap to bozens seggen. Agubizare.
Baitſcap anbzengende. Annuncius. cii. Annuncia. cie. Nuncius. Preco. onis. Lator. toris.
gotlike Baitſcap. Angelium.
gotlich Baitſcappen. Angelizare.
ſulke Baitſcap bzengende. Angeliſta. angeliſte.
hoych gotlike Baitſcap. Archangelium.
hoych gotlike Baitſcap. Archangeliſta. ſte. Inde eciam venit Archangelizare.
guede Baitſcap. Euangelium.
guet Baitſcappende. Euangeliſta. Et ſunt quatuor ſcilicet Johannes. Matheus. Lucas et Marcus.
guet Baitſcappen. Euangelizare.
boir Baitſcap der gotliker bynghen. Vaticinium. Proficinium.
alſulchs eyn Baiſde. Vates. Propheta. te.
alſulchs Baitſcappen. Vatizare. prophetizare.
Baitſcappen. kundighen. anbzengen. eerenden. toeberuuen. geben. apenbairen. betuyſſen. wittighen. Nunciare. Annunciare. Denunciare. Enunciare. Pernunciare. Dinunciare. Indicare. Notificare. Intimare. Inſinuare. Oſtendere. Publicare. Manifeſtare. Divulgare. Negociari. Expedire. Prodere. Propalare. Revelare. Promulgare. Eciam de hiis in A. Apenbairen. ut ſupra.
weder Baitſcappen. weder apenbairen. Renunciare.
weder Baitſcap. Renuncium. cii.
weder Baitſcapper. Renuncius. cui. ei Renunciator. toris.
bol ban Baitſcappen. Negocioſus. a. um. tas.
Barben. oben. Superius. Supra.
Baeben. adiectivum. Superius. a. um. Superus. a. um.
Beck. mont. fmynt. mugl. Os oris. Oſcillum. Roſtrum.
Beecke. Torrens. Rivus. Ampnis. Ampniculus. Inde Ampnicola quaſi colens ampnem.
Beeckiſch. Ampnicus. a. um.
Beckē. Pelvis. Polubrum.
hant
leben Beckē. Pelvis.
ſchoer
Becker. Piſtor. Artocopus. Cacarcus. Cereaſeus. ſii. Coqueſtrius. a um.
Beecker. nay. cop. Crather cratheris. Ciphus. phi. Amalaphula. Amulaphiola. Bachium. cii. Scala Scale. Condus di.
Bedde. Lectus. Lectulus. Stratum Strati. Stratus. us. ui. Accubitus. us. ui. Grabatum ti. Grabatorium rii. Clinus. ni.
Bedde dat men nabaert off bzeget. Baionola. [*l. Baiunola.*]
hoyt Bedde. Cama. me. Cama. atis.

dat men in en Bedde ſpreyt. Lectorium.
Bedmeker. Lecticarius. Idem qui portatur in lecto.
Bedde decken. Lectiſtenium.
Beddeſtede. Lectiſternium.
Bedde off tamer echter perſonen. Thalamus.
ſpanBedde. rolbedde. Spinga. ge. Lectica. ce.
Bedde van krugde. Thorus. ri. unde Thoralis. le. Aureola. [*l. Areola.*] le.
ſoe wes men op en Bedde ſpreyt. Toral alis. vel Torale lis.
Bedgenoyt. Conthoralis. ter. tas.
Bedgewant. Lectiſternia.
Bedden. Sternere. lectiſternere.
dan dyeti Bedden eyn hyngſt. Architriclinus.
des Beddens butenſte deyl. Ponda. de. aliis Sponda. de. unde Spondalis. le.
des Beddes bynnenſte. Puteus. [*l. Pluteus.*] tei. aliis pluteum. tei.
Bede. in B. Bidynge.
Beden. Orare. exorare. Invocare. Proſeucor. caris i. orare. deprecari. obſecrare. intercedere. ſupplicare. petere. poſtulare. ſuffragari.
anBeden. Adorare.
Bedehuyſſ. tempel. kercke. gaudshuyſſ. Eccleſia. oratorium. propiciatorium. baſilica. cenobium. monaſterium. ſacrum. ſacellum. domus dei. delubru. archiſterium.
Bedynge. Proſeuca i. oracio. deprecacio. obſecracio. interceſſio. ſupplicacio. lethania i. invocacio. peticio. poſtulacio.
Bedeboych. Orarium.
Bedelick. Oratorius. a. um. exorabilis. le. ter.
unBedelick. Inexorabilis. le. ter.
Bedelle. Bedellus.
die ſych Bedet. Proſeuticus. et cetera pone de verbis ex ly Beden.
Bedelen. ghyten. trugen. bytvidden. Mendicare.
Bedeler. ghyter. trugter. bytvidder. Mendicus. mendiculus. mendicator. ſtipus. pi. ſtips. pis. obſtipus i. inclinatus corpore ad accipiendum elemoſinam.
balſch Bedeler. Quant. Apbeler. Alpharus.
Bedeler. ghyterſtede. Mendicabulum. li.
Bedelery. ghytery. Mendicitas.
Bedelick. Mendicabilis. le.
Bederven. beduerffen. behoeven. nait hebben. Indigere. Egere.
Bedyngen. hoenen. verleyden. bedyſſen. ter loer ſetten. betuyſchen. Decipere. fallere. fruſtror. aris. fraudare. defraudare. ſeducere. circumducere. ſubducere. circumſcribere. circumvenire. circulare. futare. Cavillare. illaqueare. irretire. calvere. Admaniculari. muſcipulor. aris. ingenior. aris. pellico. cis. lexi. vel cui. depelliculor. aris. mulcare. manticulare. Tergiverſor. aris. muſcipulo et muſcipulor.
Bedyeger. hoenre. beſchyter. verleyder. bedyſſer. tuyſcher. Deceptor. defruſtrator circumductor. defraudator. ſeductor. circumventor. cavillator. illaqueator. Admaniculator. manticulator. Murgiſſor. trufator. muſcipulator. Tergiverſator. pelagiator. pelagiarius. i. deceptor. verſutus. verſipellis. Intricator. impoſtor. ſtrophus. ſtropharius. Rethiarius.
dye Bedyechlich. loys. argeliſtich of Cuyſcher is. Fallax. tegnoſus. deceptorius. defruſtratorius. circumductivus. Circumventivus. ſeductivus. cavillatorius. illaqueatorius. admaniculatorius. manticulatorius. trufatorius. defraudatorius. duplex. biplex. muſcipulatorius. duplus. Impoſtorius. doloſus. fraudulentus. Illex. pellax. impoſtus. verſipellis. ſtellionatus i. qui rem fraudulenter bis vendit. Stropharius. tergiverſabilis. le. ter tas. verſutus. verticoſus.
Bedyechlich. verleydlich. adverbium. fraudulenter. fraudatim. cauponatim. Fictile. tergiverſaliter. deceptorie. fraudatorie. admixtim. adulatim. fallaciter. deceptive. ſeductive. doloſe. admaniculatim. cauteloſe.
Bedyechlicheit. bedyech. loyſheyt. argeliſtichheyt. tuyſchery. behendicheyt. Decepcio. Fallacia. Defraudacio. Fraudulencia. pallacia. ſeductio circumvencio. doloſitas. admaniculacio. aſtus. us. ui. calliditas. verſucia. muſcipulacio i. generalis deceptio. Inde

masdecipulacio. inde decipula et decipulator. cavillacio. cavilla. impoſtura. Bipliciras. duplicitas. alterplicitas.

Bedruben. bedrucken. tergen. beggen. plagen. moegen. hilligen. creutzen. peynen. verſtoeren. ontſtedighen. Contriſtare. Vexare. Sauciare. Carporare. Irritare. Proritare. Exacerbare. provocare. commovere. excieo. es. ere. inquietare. anguſtiare. incitare. moleſtare. amaricare. agitare. infeſtare. adverſari. affligere. affligare. afflictare. laceſſare i. provocare et habet laceſſivi in preterito. meſtificare. mulcare. intempeſtare i. moleſtare. quatere. quaſſare. quaſſitare. unde quaſſabilis et quaſſatilis. le. et quaſſim adverbium. et quaſſabundus. inferre. irrogare. ſupple hoc vel hoc. ſcrupulare. tribulo. as. tribulor. aris. turbare. conturbare. perturbare. diſturbare. exturbare. omnia per. valde. preturbare. per. procul. returbare per. iterum. obturbare. per. contra.

Bedroeſt. bedruct. truricht. ſwairhertich. ſwairmoedich. Triſtis. Turbatus. turbulentus. Triſtatus. Contriſtatus. Meſtus. Dolens. Aporiatus. Anxius. Anhelus. Meſtificus.

Bedroeſt weſen. An D. Droevich weſen.

Bedroefniſſe. bedructniſſe. ſwairmoedicheit. truricheit. Triſticia. Vexacio. Tribulacio. Turbacio. Conturbacio. Meſticia. Meſtitudo. turbulencia. angor. anxietas. anguſtia. Afflictio. Subleſtia. Caceria. Caceſſia.

Beyde. ambo. duo. uter. utra. utrum. Uterque. Utraque. Utrumque. Utriusque. Utrimque. adverbium.

Beyden. wachten. harren. tuchen. merken. raſten. huebelen. Expectare. Pauſare. preſtolari. perdurare. perſiſtere. ſtare. reſidere. morari. ſuſtinere. hebeo. es. ere. i. tardare. tricare i. demorari. operior. iris. i. expectare. intricare i. immorari. differre. Cunctari.

van Beyden ſyden. Ambiſtariam. adverbi.

mit Beyden handen gelicmatich. [*miſchien te lezen gelicmechtich.*] Ambidexter.

der Beyginge. wachtinghe. tuchinge. merringe. raſtinge. Mora. morula. pauſa. pauſatio. preſtolacio. preſtolamen. perduracio. demoracio. tardacio. tarditas. morositas.

Beſſe. chuirhuit. Almucium. Malmucium. Ambucius.

Begaben. begiftigen. Munerare.

Begeren. Deſiderare. affectare. concupiſcere. gliſcere. Appetere. cupere. Anhelare. paginare. Optare. Peroptare. Exoptare.

Begeringe. begerte. Votum i. deſiderium.

bol Begeren. Affectuoſus. Affectivus. Votivus. Appetitivus. Deſiderativus. Cupitus. us. ui.

Begerlich. Deſiderabilis. le. ter. tas. appetibilis. le. ter. tas. deſiderativus. Optabilis. Exoptabilis. le. ter. tas. Affectabilis. Concupiſcibilis. le. ter. tas.

Begeven. bertyghen. verlaten. achterlaten. Deſerere. Derelinquere. Deſtituere. Dimittere. poſtergare. poſtponere. Omittere.

Beggn. Anhaff. Inicium. Principium. Exordium. Inceptio. Inchoatio. Arſis. Archis. Arenga. ſ. in locucione. Orſus. us. ui. Orſum. ſic. Primordium. Origo. Seminium. Seminarium.

Beggn. Anhaff alre dyngen. Cahos yle.

dan Beggnne te ſtellen. Deordiri.

Beggnnen. anheffen. beſtaen. betengen. antgrichen. aenſtellen. Incipere. Inchoare. iniciari. Ordiri. adordiri. Deordiri. Exordiri. Principiari. occipere. Enceniare. Intentare. Inire. Prohemiare.

heynlich weynich Beggnnen. Eubordiri. [*l. Subordiri.*]

myt Beggnnen. ſamen Beggnnen. Coordiri. Coincipere.

Beggnlich. Exordialis. le. ter. tas. Inicialis. le. ter. tas. Seminarius. a. um.

Beggnre. Exordiarius. exorditor. Iniciator. inceptor. inchoator. Prohemiator. Iniciarius.

Behalben ayn ſonder. An A. Ayn.

Behend. ſubtijl. liſtich. cloich. verſlagen. Subtilis. cauteloſus. aſutus. vaſer. vaffer i. callidus. argutus. Callidus. verſutus. verſipellis. cautus.

on Behend. An O. Onl.

Behendicheyt. fewely. In B. Aegelit.
Beyer. Bavarus.
Beyerlant. Bavaria.
Belghen. erren. tornich weſen. Gram weſen. entzeden. Iraſci. commoveri. Succendi. ringere. ſtomachor. aris. Indignari. arringere. corringere. obringere. ſuccenſeo. ſui. cenſum. ſuccenſo. ſui. ſtum. Rancco. es. ere.
Bellen alſ hoc ind offen. Mugire. boare.
Belen. bloeſen. In B. Baſſen.
Beletwitten. In B. Gudeholden.
Belle. ſchelle. Nola. Tinnula.
Bellen laden alſ perde in den ſtee.
Beemrlant. Bohemia.
Beemſch menſch. Bohemus.
Beyn ind ſchenen. Sarabellum. li. la. lorum.
Beyn dair men op gent. Crus. cruſculum. Chelon.
den Beyn of ſtutten hoiſde off enuden off gewerff. Compago. ginis. vertebra. bre. vertibulum. junctura.
bin Beyn tot beyn. Oſſatim. oſſim. adverbium.
grote Beyn hebende. Cruratus. a. um.
Beyn uytvechten. Exoſſare.
Beyn inboegen. Inoſſare.
Beynbrecher. Oſſifragus.
Beynbrechynge. Oſſifragium.
dye Beyn van boeven neder knoy [l. worpt] ind die to brecht. Oſſifrangius.
Beyn. but. knaich. Os. oſſis. oſſiculum. li. oſſulum. ll. oſſilium. li.
an den Beyn gſwelle. [l. geſwelle.] Cruſtinium. nii.
Beynen. Oſſeus. a. um. et oſſoſus. a. um.
Beynſarneſch ſchenen. Ocree ferree. Caligæ ferree.
Bend. wiſe. weyde. wiſſche. Mate. paſch. Paſcua. Benifera. Ulea. lee.
Bende umb die leede. Intermordia. Acrochedina.
Benedicen. ſeghenen. Benedicere.
Benedijdinge. ſeghenunge. Benedictio. Eulogie.
ge Benedijt. geſegent. Benedictus. a. um. Eulogicus. a. um. Eulogius. a. um.
Beynem. behegelich. bedellich. Epich ghede. Aptus. diſpoſitus. ordinatus. Abilis. acceptabilis. ydoneus. habitmarius. conveniens. competens. oportunus. Congruus. tempeſtus. tempeſtinus. Applicatus. applicabilis. Cetera in A. Angeneme.
Beynem maken. Aptare. adaptare. Coaptare. diſponere. ordinare. applicare. abilitare. accommodare.
un Beynem. ungeneme. Ineptus. Inydoneus. inhabilis. abſurdus. guirdus. incongruus. indiſpoſitus. Inordinatus. Inconveniens. Incompetens. Inapplicabilis. Gerro. onis. id eſt. ineptus. gerroneus. gerronaceus. a. um. Intempeſtus. Intempeſtivus.
Beynemicheit. Aptitudo. habitudo. habilitas. ydoneitas. conveniencia. congruitas. Congruencia.
un Beynemicheit. Inepcia. ineptitudo. inydoneitas. diſconveniencia. gerra. re. incongruitas. incongruencia. inhabilitas. inhabilendo.
wilt Beer. Eberſwyn. wiltſwyn. Aper. Aperculus. di.
tam Beer. Verres.
tam Beer gelubt ſ. Boetz. Nefrendus.
Beerſch of beerich. Aprinus. a. um. verrinus. a. um. Aprugnus. a. um.
Beerſwel. Aprinis.
der Beeren wynteleyng of wyntelſtede. Volucabrum.
Beere of bare. Urſus. Urſulus. urſellus. Urſiolus. di.
Berynne of barynne. Urſa. Urſula. Urſella. Urſiola.
Beeren of baren. pegel ib ſa hont of myaſch. Urſarius.
Beerenhont. Urſarius canis.
Berſch of barſch. Urſinus. a. um. Urſeus. Urſiolus. Urſacius. a. um.
Bere. pere. Pirum.
Bere of perebom. Pirus.
Bere of pere mit dicken ſchalen. Cruſtumium.
Beren of peren verhoeden. Vendiperus. ra.
der Beren of peren underſte tynnen. Pirula.
dair Beren of peren woſſen die ſiede heit. Piretum.

Bere.

Bere. beſe. Bacca.
geBeren. ter werelt bringen. Parere. parturire. edere. gignere. generare.
anderwerf geBeren. Regenerare.
geBeberen. ontijdich ter werelt bringen. Aborcio. tis. tire. inde abortivus et Aborſus. us. ui. et Abortus. a. um.
mijſBeren. Triſtari. Dolere.
ontBeren. derben. ontberen. Carere. Egere. Deficere.
geBeere. gelaet. ſeden. Geſtus. apparatus. mores.
geBeren. ſchynen. blycken. laten. Apparere. liquere. liqueſcere. patere. pateſcere. Eminere.
et geBeert. et blijſt. [*l. et blijckt*] et lett, et ſchynt. liquet. Patet. Pateſcit. Apparet, Videtur.
Berch. Mons. Monticulus. Alpes. Alpium in plurali.
cortBerch. Tumulus.
Berch den men berre ſuydt. Arniſſum inde Arniſius. a. um.
Berch bede. In B. Beſt. beſtnijſſe.
geBerchte. Altipedes. Alpes. Montana, norum.
die aver dat geBerchte woent. Tranſalpinus.
des Berchs hoechſte. Collis. colliculus.
des Berchs aſhanck. Clivus. vi.
die op overſte des Berchs woent. Architenens.
des Berchs hocheit die clippich is. Ceranna. norum. Acroceranna. norum.
burgeBerchte van bergen of hoirſteden of lantſcappen. Promontorium.
die in den Bergen woent. Alpinas. Alpinus.
Bergherchtich. Montoſus. Monticuloſus. a. um. Montanus Montuus. Montuoſus. Flexuoſus. Clivoſus Hernicus.
Bergen. Stoppen. In B. Bargen.
verBergen. vermompelen. verſtoppen. verſtampelen. verwymplen. verhelen. verhendelen. vermaſken. Diſſimulare. fingere. obducere. faſſimare. obvelare. oboculare.
Bergen. ſchuylen. Neutraliter latere. latitare.
Berbeel. In B. Bogheel.
Bereyden. Preparare. prompteficare. diſponere. ordinare. dirigere. aptare. Carpere. concinare. parare. apparare.
Bereyt. willich. Promptus. promptulus. Paratus. preſto. ſponte. ſpontaneus. voluntarius. kappadenarius. decentarius. expeditus. perpromptus. preſto et pluraliter preſtites et preſticium. titeranus i. pronus. ultro i. ſponte. ultroneus i. ſpontaneus.
Bereytheit. willicheit. Promtus. Promptitudo. ſponte.
Berille. Berillus.
Berijpen. ſchelden. ſtraffen. Increpare. arguere. reprehendere. corrigere. Circumſcribere. carpere. crepari [*er ſlaat dus cări.*] deponentaliter. Corripere. futare. jurgari. objurgari. circumvenire i. increpare.
Berijplich. beſtraffich. Reprehenſibilis. corripiendus. arguendus. increpandus. ſons. tis i. culpabilis. vicioſus.
Berijper. ſchelder. ſtraffer. Apologicus. reprehenſor. argutor. increpator ſatirus. ſatiricus. emphaticus. Reprehenſivus. thonius i. reprehenſorius.
Berijpende. ſtraffende gedicht off ſtuck. Satira. re.
Berche. eyn boem. Vibex.
Berchen. Vibeus. a. um.
Berchhaen. ſeyſhaen. Faſcamus.
Berlen in den monde. In B. Barlen.
der Berlen of des halſen geſwelle. Arigina. [*l. Angina.*] ne.
Berme heſſen. In B. Barme.
Beermoeder. harſtmoeder. bugchoetel. Colica paſſio. dyarria.
Bernen ſpetcheiden of ſcheichten bachen. Cauteriare. cauterizare.
Bernyſeren dair die gehoerende. Cauterium. cauteriolum.
Bernyſeren dair men miede teyhent dyeren of anders. Caracter. ris.
Bernen die bode ingrauen. Buſtare.
Bernen. In B. Barnen.
Bernen heyt van toern. In H. Heyt van toern.
Bernen. neutraliter. Eſtuare. exeſtuare. gliſcere

ſcere i. ardeſcere. cetera. in B. Bannen. neutraliter.

Bernende. Ardenter. cius. tiſſime. eſtuanter. cius. tiſſime.

Bernyng. brant. Kautheſis i. uſtio. combuſtio. cauterium. uſtura.

der Bernre der boden ſchamen. Buſtiarius.

Bernſteyn. In A. Aghtenſteyn.

Bernwyn. Vinum crematum.

Berſten. Crepere. crepare.

uytBerſten. Erumpere.

uytBerſten als water off ſantqualm. Scatere. ſcaturire. ſcaturizare. ſcaturitare. ſcateſcere. vermiculare. erumpere.

ſulk uytBerſtyng. Erupcio. ſcaturies. ei. ſcaturizacio. ſcaturigo. vermiculacio.

voirBerſten. Prorumpere. prerumpere.

Berve. eerber. eerſam. walbedich. boechtlich. eerlich. gubertieren. guebich. guetlich. ſachtmoedich. bedſam. Probus. honeſtus. honorificus. beneficus. beneficiens. benefaciens. benivolus. benignus. manſuetus. mitis. virtuoſus. Clemens. pius. pieticus. aguſtus. aretologus. humanus. humantus. frugi. indeclina. quod hoc frugi dicitur bonus. utilis. valens. temperatus. modeſtus. inventabilis. le. i. beneficus. Kalethe. les i. benivolus. frugalis.

anBerve. In A. Arch.

Berbicheit. eerberheit. eerſamheit. walbedicheit. eerlicheit. boechtlicheit. gubertyerenheit et cetera. Probitas. honeſtas. honorificencia. beneficencia. urbanitas. Legalitas. virtuoſitas. benignitas. pietas. clemencia. manſuetudo. miticas. frugalitas. bonicas. apodixia. apodixis. apodixen.

toehomender Berbicheit eyn teyken. Indoles. lis.

Berve weſen. In B. Boeghen.

Beſchenden. beſchybe. bzoit. wyſe. boirſichtich. cloich. berſtendel. bernuſtich. erbaren. berſucht et cetera. Sagax. ſagaculus. cautus. catus. diſcretus. ſophus. a. um. i. ſapiens. ſophronicus. providus. perſpicax. perſpicuus. prudens. ſollers. capax. ſenſatus. expertus. peritus. conſultus. circumſpicuus. gnavus. gnarus. ſcitus. a. um. perſcitus. argus. argutus. artox. faucioſus. cicurius. vafer. dogmaticus i. ſagax. fronus. fronitus. lepidus i. ſale. ſapide. [*er ſtaat dys ſapie.*] conditus. ſipius i. ſapiens. circumſpicuus. conſpicuus. dedalus. a. um.

Beſchenden. underrichten. undertuyſen. Informare. rationacinari. inficere i. informare.

unBeſchenden. unbzoit. dollart. In A. Aff.

Beeſich. blijtich. In A. Anberhtich. [*l. in D. anDechtich.*]

Beeſich. blijtich weſen. In A. Anberhtich weſen. [*l. in D. anDechtich weſen.*]

Beſchendenheit. In C. Cloichheit.

Beſchermen. beſchudden. In L. berLoiſſen.

Beſcheert. Predeſtinatus. preſcitus. fatatus. Preordinatus.

Beſe. In B. Bere. beſe.

Beſſem. Scoba. be. ſcobs. bis. ſcopa. ſcopula.

Beſyden. beneffen. Prope. circa. apud. penes. cis.

Beſſem ſtede. Scopetum.

voi Beſſemen. Scopoſus. Scopuloſus.

Beſſems. Scopeus. a. um.

Beſunder. ſunderling. Precipue. Excipue. Singulariter. Signanter. Significanter. Specialiter. Specifice. Specificanter. Notanter. Notabiliter.

Beeſt. biehe. In H. Habe.

Beeſt of dier die den laſt of bozden ontrynt den buych bzeyght. Ventrina. ne.

Beeſt die bele eten mach. Solax cis.

Beſt. Optimus. Potiſſimus.

Boeſten de cleyn ſyn als ſchape. berken. Pecus. dis. Fetans. tis.

Beeſten die groit ſynt. als perde. oſen. Pecus. coris.

der Beeſten bele. Pecoroſus. tas.

als Beeſten berchten die ſtede dair men dat aſſuydt heit. Pancorpum. pi.

der Beeſten ſtrunt of bzech. Ruder. eris. vel Rudus. deris.

Beeſte. dier. Beſtia. beſtiola. brutum. animal.

Beeſtlich. Beſtialis. le. ter. tas. Brutalis. le. ter. tas. pecualis. le.

Beeſtlich to leven. Brutere. bruteſcere.

die

die Beeſtlick leeft. Beſtiarius. beſtialis. brutalis. pecualis. probaticus i. pecualis.
Beeſten verwaerre. Beſtiarius.
Beeſten verbiijf of onthalt. Beſtiarium.
die ſpraick totten Beeſten. Apologus.
Beeſten vergadering oevermitz den herde. Armentum. ti
Beeſten. dyck. gyrick ryer weyden hyden. [*l. indryven.*] Inigo. ere.
Beeſten. have van den ſtal in die weyde halen. Abigere.
der Beeſten lubtehr. Teſtua. [*l. Teſcua.*] orum.
der Beeſten ſcheemſtede buer die heitſte. Eſtiva. ve.
die Beſte of oeberſte of merchlichſte onder den dack. Optimas. atis. primus prior. pocior. notabilior. Eminencior. precipuus. maior. ſuperior. dignior. primor. oris. famoſior. Celſior. primordior. primordulus. primas. atis.
Beſten. Neyen. Suere. conſuere. ſartire. conſartire firmare. nectere.
onBeſtuyr. haeſtich. ray. roe. hudzende. ryde. ſonder dwanch halſtuyrich. woeſt. Importunus. tas. frontoſus. impetuoſus. tas. inquietus. tudo. impaciens. cia. petulans. cia. riſeus. a. um. vehemens. cia. fervidus. dicas. turbulentus. cia. protervus. tas. inſolens. cia. infeſtus. ventricoſus. cervicoſus. cerebroſus. tas. infrunitus. vel infronitus. gurdus. effrenus. a. um. effrenis. ne. infrenus. a. um. infrenis. ne. bafer. ferinus. agreſtis. turgidus. iniux. iniugis. ſeiux. ſeiugis. vagus. quaquierare i. vehemens. verberoſus. impetuoſus.
onBeſtuyr. haeſtich. ray. roe. ryd. halſtuyrich. woeſt maken. Importunare. inquietare. infeſtare. turbulentare. Effrenare.
Beth. beter. melior melius. pocior pocius.
Beth. beter. getweger. getwegentre. nutlicher. Conſulcius. facius. utilius. pocius. melius. Amplius. commodoſius.
geBeth. in B. Bedinge. eciam de hiis in Gebet.
wat Beter. meliuſculus.
Beteren. wanbeten. te recht maken. Meliorare. emendare. corrigere. juſtificare. reſtaurare.
Beteren. boeten. Emendare. ſatisfacere.
Beteringe. boete. wandel. Emenda. ſatisfactio. penitencia. correctio.
Beteringe van lande. die dat dar ny anneempt [*l. anneempt.*] dat to beteren. Emphiteotecarius. emphiteoteta. emphitoteca. emphiteoticus. ind dat daerdach hyr van heyt den anneemer. Amphiteoſis. ind to heyt den uytdoenre. Emphiteoſis.
Beterichheyt. Melioritas.
Beteryen. in B. Begynnen.
Beteringen. noedigen. in D. bedwangen.
Beth. cruyt. Beta.
Beytel. kijle. peyge. Cuneus.
Beytel van yſeren. Celtes. tis. ſcalprum. pri. ſcalprus. pri. ſcalpellum. ſcalpellus.
Beetſch. Mordax. permordax.
wat Beetſch. Mordiaculus.
Beetſcheit. Mordacitas.
Bethone. cruyt. Bethonia.
Bevelen. heyten. gebeyden. Precipere. mandare. committere. iniungere. indicere. imponere. iubere. cenſere. edicere. imperare. imperitare. delegare. ſubdelegare.
Bevele bette buten of gebieden. Amandare. amendare.
Bevele. in A. Ampt.
Bevele. gebot. geheyt. Preceptum. mandatum. mandatellum. inſtitutum. iniunctum. impoſitum. apodixis. apodixia. iuſſum. edictum.
Bevelre. in A. Amptman.
onderBevelen. onderſetten. Subſtituere. ſubdelegare. ſubrogare.
Bevelen. gebieden gunſtlich. dyenſtlich. Commendare. recommendare. committere. recommittere. offerre.
Bevelyng. erbiedyng. Recommendacio. commendacio Recommiſſio. oblacio.
tot deſer Bevelingen inde erbiedingen ghehoerende. Commendatorius. commendaticius. commendabilis. le. ter. tas.
burBevelen. Premandare.
wedder. to rug. Bevelen. Remandare.

Bebelre. gebieber. Commiſſarius. preceptor. ſincopator. imperator. mandator iuſtor.
Beben. tzettren. ſchubberen. ſchubberen. Tremere. nutare. Titillare. tremiſcere. extremere. extremiſcere. contremere. contremiſcere. tremefieri. tremulare. intremere. intremiſcere.
Beben. baberen alſ eyn Gliant. Scatere.
Bebende. tzetterende. ſchuddende. Tremulus. tremens. tremebundus. tremoroſus. tremulentus. Coruſcus.
Bebyng. baberyng alſ eyn gliant. Scaturies. ei. Scaturigo. ginis.
Bebyng. Schuddyng. Tzettering. Tremor. titillacio. nutacio. nutamen. Tremefactio.
Bebenelle. eyn crupt. Pipinella.
Beber, eyn byer. Caſtor. Fiber. Canis ponticus.
Beberen Rlept of bbeber. Fibrina. ne.
Beberꝭ haer. Fibrinum. ni.
Beberꝭ kullen. Caſtoreum.
Beberꝭ bleiſch. Caſtoreus. a. um. Fibrinus. a. um.
By. Apud. prope. pone i. Iuxta. circa. circum. circiter. penes.
By. nae. Vicinus. contiguus. citer. a. um. prope. propinquus. propiinque. propinqueus. a. um.
bwait By. Quocirca.
By eyn. to gaber. to holp. to ſamen. Simul. inſimul. iunctim. adiunctim. coniunctim.
Byhyn. en wech. Vias Tranſivit. Declinavit. Receſſit. Abceſſit. Diſceſſit. Preterit.
By die honich gabert. Apes. Apecula. Apicula.
gzote By. Coſtrus. tri. Fucus. ci.
Byhen meiſter. Apiaſter. Apiarius.
Byhen ſtede. Apiarium. Apiaria.
ſtede der Byhen bluckt. Apiaſtrum. Apiaſterium. Apifarium. Apiſterium. Apiforium.
Byhen eter. eyn bogel. Apiaſtra.
Byhen haue. Alveala. Alveare. ris. Alvearium. rii.
Byhen honyng of moeber.
Byhen ſwerm. Examen.
Byhen haue bol byhen dat heit eyn gmma. Examen.
Bibel. Biblia.
Bichyt. Confeſſio.
Bichyter. Confeſſor.
Bichten. Confiteri.
die Bichyt. Confitens.
Bith der ſtrynhouwer. Vanga. ge.
Bychen. ſtrynhouwen. Lapicidare.
ſtrynBychter. Lapicida.
Bichter. eyn bogel. [*l. vogel.*] Bubo.
Bichterꝭ. der men brycht den uben of gaer. eciam bubo ſignificat.
Bidden. Rogare. Rogitare. Petere. precari. Deprecari. Intercedere. Inceſſere. habet. ivi. itum. Queſo. Queſitare. Interpellare. Implorare. Flagitare. Efflagitare. Poſtulare. Expoſtulare. Poſcere. Expoſcere. Depoſcere. Depoſtulare. Supplicare. Evador. aris.
Bidden myt underſtynt. Petulcor. aris.
Bidden. beden got of die heiligen. Orare. Deprecari. Queſo. Queſumus. Supplicare. Queſitare.
bzoit Bidden. in B. Bedelen.
bzoit Bidder. in B. Bedeler.
Bidden bur eynen anderen. Intercedere. Intervenire. Interpellare.
Bidden. laden. noeden. ter ſtait of ter gemachten. Invitare. Corrogare.
ſin Bidden underſtynt. Petulcus. a. um.
Bidelich. Rogabilis. le. ter. tas. Petibilis. le. ter. tas. Precabilis. le. ter. tas. deprecabilis. le. ter. tas. poſtulabilis. le. ter. tas. deprecatorius. a. um. interpellaris. re. interplorabilis. le. ter. tas. flagitabilis. le. ter. tas. ſupplicabilis. le. ter. tas. precabundus. deprecabundus. a. um. Precarius.
Bidynge bur eynen anderen. Interceſſio. Intervencio. Interventus. us. ui. Interpellacio.
Bidynge. Bede. Peticio. Petiuncula. Precarium. Rogatus. us. ui. Rogacio. Rogaciuncula. Precamen. Deprecacio. Precatus. us. ui. deprecamen. Interceſſio. Poſtulacio. lamen. Flagitacio. tamen. Supplicacio.

Bidbynge. anroeppynge tot got. Lethania. i. invocacio. rogacio. cetera in B. Bedynge.
Bidbynge van gantzen inwendigen herten. Coragium. gii.
mit Bidbynge anroegen. Advocare. invocare. interpellare.
die Bidt. Petirus. Peticius. Petilius. a. um.
Byeden. Exhibere. offerre.
geByeden. In B. Bebelen.
terByeden. Inhibere. prohibere. cohibere. interdicere. Vetare. deverare. everare.
ontByeden. Demandare. nunciare. denunciare.
neByeden. gebyeden ſich ter gunſten tot gunſte. In B. Bebelen. gebyeden.
geByeder. in B. Beberen.
geByede. herlicheit. herrſchappe. Dominium. Diſtrictus. us. ui. Dicio. dicionis.
geByedelich. Imperialis. Imperioſus. a. um. Imperativus. Preceptorius. Preceptivus. Demandatorius.
Bilde. Ymago. Statua. Statiuncula. Caragma. atis. Sculptile. Simulachrum. Caracter. eris.
Bilde. [*l. Bilden.*] bilbyng maken. Sculpere. Arapagare. Celare. Sculpitare. Sculpitirare.
der Bilde ydimancie. Stema. atis.
ener Bilden hoerende. Statuarius. a. um.
Bildenmeker. Sculptor. Anaglipharius. Celator. Arapagator. Statuarius.
Bildynge. Sculptura. celatum.
Bildynge. in T. Tychniſſe.
inBildynge. Proficum. ci. ymaginacio. Fantaſya.
Bildmahynge in maſſen. Pictura. Celatura. Celamen.
Bildmahynge van holt. ſteyn of anders. ſonder maſſen. Sculptura. Celatura. Celamen.
geBildt. Anagliphus. a. um.
Byle. in A. Axt.
ſteyn Byle. Aſcis. cis. maſ. ge. Aſciculus.
Byl ter rechterhant bpende. Dextralis.
Bylenbeger. Securicularius.
Bylde of tyfitu. Ycon. nis. ycona, ne. yconia. nie. ymago. ſignum. proficum. ymaginacio.
Bylt der alder habet. Lepida. de.
nachtBylt. Cypariſſa.
Bylmaken in maſſen. Pingere. Celare.
Bylmaken van ſnyden of houwen. Sculpere. Celare.
hoghtBylt. dair men Bylt ſett. Clipeum. pii. Clipeolum.
Bylt ſonder hoght. of hoift. of figure. yconisma. me.
Bylthwerck van delen klepnen bürchantigen ſtynen gebarwet ind in eyne geſat. Licoſtrata. te. licoſtratum. ti. hic licoſtratos et licoſtratus. opus muſaicum.
Bylthwerck. loſthwerck. off mettzelry. die han houdel toender is. Emblema. matis.
Billiken. mogelick. temelick. Utique. pocius. Merito. ymo.
Bille. In A. Arſbille.
Bille. waſſarupt. Juſquiamus.
Ick Byn. Sum. Exto. Exiſto.
Byname. toename. Cognomen. Cognomentum. agnomen. agnomentum.
Bynden. knelen. knuppen. Ligare. Stringere. nodare. nectere. Complectere. Apicere. apicitus. avieo. es. ere. amicire. Vieo. es. ere i. vincire. evincire. revincire. circumvincire. devincire. convincire. Adnectere. con. in. per. ſub nexere. nexare. Maſtigiare. mulcare. Feneror. aris. Fenero. as. are. laqueare. perligare.
ontBynden. loſſen. ontſchuten. Laxare. Calare. religare. deligare. denodare. Ab. De. E. Solvere. Dif. Ab. Re.
ontBynden eyn ſake off twiſel. In C. Cleren. [*l. in C. verCleeren.*]
ontBynden eyne ſaken of twiſels. In C. Cleren. [*l. in C. verCleeren.*]
Bynden mit ketten. Numellare.
Bynden mit remen hof beteren ſnoeren. Ligulare.
haſtBynden. Apicere.
herBynden die wonden.
herBynden. herbunt maken. berſtrichen. beregnigen. berſchryben. ſich ſamen beſweren. Confederare. colligare. conſcribere. obligare. pangere. quando habet pepigi. Congluti-

nare. conſpicare. Confiduciare. coniurare. pignorare i. confederare.

ber Bynden. gelaeben. In B. Bazghwerden.

an Bynden. anknuppen. Alligare. annodare. adiveo. es. ere.

to hoop Bynden. Colligare. connodare.

tuſchen Bynden. Internodare. interligare.

aber dair Bynden. Tranſligare. pernodare.

voor Bynden. Preligare. prenodare.

weder. Religare.

onder. Subligare. ſubnodare.

in Bynden. Inſcribere.

in Bynden. Illigare. Innodare.

ſich ber Bynden. belaeben of verſtrichen ergheut to. Aſtringere. Contrahere i. conſtringere. Reſtringere. Per. Ex. pre. Diſ. id eſt diverſimode ſtringere. obligare. ſubmittere. Subſtringere.

ber Bynden. inſchryben tegen gmang. inſcribere. die dat doet. inſcripticius.

tegen ber Bynden. Obſtringere. vel. per. undique.

unt Byndelich. Solubilis. le. ter. tas. Enodabilis. le. ter. tas. Deligabilis. le. ter. tas. Abnodabilis. ter. tas.

unent Byntlich. Inſolubilis. le. ter. tas. Inenodabilis. le. ter. tas. Inextricabilis. le. ter. tas. Inexplicabilis. le. ter. tas.

Bynbyng. Ligacio. ligamen. mentum. Connexio. Apex.

Bynbſel. Ligamen. mentum. tura. Ligula. ſubligar.

Bynder. Autor i. ligator. nector. nodator.

dat Bynder. In B. Boedeker.

Bynnen. inwendich. Intus. intra. interior. Abintra. intrinſecus. intrinſece. penitus i. interior. intimus. abintus. infra. intro. deintus. internus. interulus. inteſtinus. Introrſus. introrſum. introneus.

dair en Bynnen. dair enthuſchen. bywyle. Interim. interdiu. medio tempore. Obiter. Interea. Interibi.

Binnen woonende. Intimas. atis.

Binnenſte. Interior. Intimus.

Byſſe. Cerviſia.

Byrſop. byrſchoit. Cervipa. brodium.

Byrmate. gelte. teute. Gelta. metreta.

Byrre. Stalbroeder.

Byſſ. Zyſt. weſe. Eſto.

du Byſſ. biſt. ſyſſ. Ex. Exiſtis.

Byz. hent. untz. thent. Uſque. donec. quoad usque. usquequo. quousque.

Byeſe. Junx cis. Juncus ci. papirus. Junculus. biblus. Scupus. pi. Inde Scupeus. a. um.

Byeſe ſonder knope. Tabin. Scirpus pi. Inde Scirpetum. Juncetum. Scupetum.

Byeſich. Junceus. Scupeus. Scirpeus.

Biſcop. Epiſcopus. preſul. pontifex. antiſtes. Gerarcha.

ertze Biſcop. Archiepiſcopus. Archipreſul. Archipontifex. archiantiſtes. Archigerarcha. Archimandrita.

choir Biſcop. Choriepiſcopus. Chorepiſcopus.

Biſchop weſen of werden. Epiſcopor. Archiepiſcopor. aris.

wy Biſchop. Suffraganeus.

ertz Biſchop to weſen. Archiepiſcopo. as. are.

Biſchoplich. Epiſcopalis. le. ter. tas. pontificalis.

ertz Biſchoplich. Archepiſcopalis. le. ter. tas.

Biſchoplich ſich to hebn. Pontificor. Epiſcopor. aris.

Biſchopshoit. Infula. Mitra. Cidaris. Ciara. Frigium.

Biſchopshoit opſetten. Frigio. as. are.

Biſchops ſtaff. Baculus paſtoralis. Arculus. Agolus.

Biſdom. Epiſcopatus. preſulatus. pontificatus. pontificium. anſticium. dyoceſis. Metropolis cathedralis.

ertz Biſdom. Archiepiſcopatus. Archipreſulatus. archipontificatus archiepontificium. [Sy ſtaat dus archiepiū.]

Biſdom regieren. Pontificor aris.

Biſdom. ertzbiſdom, ſo ber dat geiſtliche gericht dair dan gheit. Dyoceſis.

Byſpel. parabel. Parabola.

Byſpraich. bywoirt. ſprechwoirt. gelichniſſe. Proverbium. parabola. ſimilitudo. verbi gracia. elogium. Apologus. Adagonia i. proverbia arſeverſe. adver.

Byeſt.

Byest. nyj melch. Colluſtrium. tri. Colluſtrum. tri.

Byſtren. bwelen. ruſen. baſen. bolen. bertolſben. wiltlopen. Errare. Deviare. Dubitare. Deſpere. percenſere. exorbitare. uberrare. inerrare. perrerrare. fubertare. Vagari. Convagari. De. Diſ. Di. E. Girogavari i. circumvagari. Pervagari. Exorbitare id eſt Deviare.

Byſter. byſtrende. bwelende. errende. wilbende. wiltlopende. Erroneus. Errabundus. Erraticus. Erratilis. lis. tile. Palabundus. Palatuer. Vagabundus. Vagus. Vagulus. Pervagabundus. Devius. Avius.

ter Byſtren. entſtellen. In B. ondwalen.

Byſtrye. Byſtrynge. Error. Erracitas. Devagacio. Evagacio. Deviacio. Vagitas.

dat ter Byſtrynge aſta dwalinge. Divagari. Divagari.

Bitter. garſt. bach. Amarus. Amarulentus. Amaricoſus. Acer.

ter Bitter. quaamarus. peramarus.

Bitten. tarret. in S. Struſſibum.

Bitter werden. Amareo. Amaresco. in ceteris in S. Struſſ werden.

Bitter maken. Amaricare.

Bitterheit. Amaritudo. Aciditas. Acrimodo.

Bitterheit. wedicheit. In S. Sturicheit. Acredo.

Bit dat beyden an en ſchip. Chalous. mi.

Byten. Mordare. morſare. morſitare. Morſicare.

Commordeo.

Demordeo.

Emordeo.

Immordeo.

Premordeo.

Remordeo.

Byſtende. gryperde. Molofucus. mordax. Rapax.

Byſtlich. Morſilis. le. ter. tas. mordicus adverbium i. mordenter. morſilicer. Morſabilis.

Bytwoit. ryn crupt. Arthimeſia.

Bytwoirt. In B. Byſpertich.

Bla. Blavus. a. um. fuvus.

Bla werden. Bla werden. Blaveo. blavesco.

Bla maken. Flavare.

Blachynck. Incauſtum. Encauſtum. Sepia. pie. ſepiola. atramentum.

Blachhoern. ynchhoern. Incauſtorium.

Blaſder. die meyr an den lyde beginnet. Mariſca.

Blader an den lijde. Puſtula. Tubera.

Blader. loiff. Folium. et pluraliter Folia.

der Blader umblach in den boichen. Sirmatia.

golt Blader. Bratea. tee. Lamina. lanie. nie. aurea Brateola.

golt Bladen. Bratea. orum.

bol Bladeren. Puſtuloſus. tas. Tuberoſus. tas.

Blaffart. Blabbart. Improba. loquens.

Blaffen. ſlabben ſleffen. ſwetzen. Effutire. futire.

Blaffen. bloecken. In B. Baffen.

Blameren. hoenſpreken. hitten. [*l. ſpitten.*] aenſpreken. blaſphemeren. ſchenden. ſmelijen. verſmaden. verſchemen. ſmaden. wraken. laelen. laſteren. verachten. verhelpen. verwaten. Contumelia. quaſpreken. maledyden. blaſfen. Blaſphemare. obiurgari. iniuriari. Contumeliari. lafere. Ingerere. Irrogare. Exprobrare. Scandalizare. Improperare. ſubſannare. lafamare. diffamare. Viciare. conviciare. deviciare. inviciare. Reviciare. per iterum. vituperare. Criminari. Aſpernari. Spernare. aſperneie. Contemnere. deturpare. Maledicere. Deteſtari. vilipendere. Nichilipendere. parvipendere. floccipendere. Naucipendere. bombinare. blaterare. Carmare. Incauteriare. Inhonorare. dehonorare. Exhonorare. Abhonorare. Indecorare. Dedecorare. Dehoneſtare. Inficere idem Deturpare. faſtidiare. Confundere. Confutare. refutare. auſternare i. viciare. Execrari i. maledicere. reſecrare. abhominari. unde abbominium i. execracio. defedare. deſpirari i. deſpicere. Narrio ris. rire i. ſubſannare. propudiare. depompare i. vituperare idem expompare. Deſpicari. deſpectare. obrectare id eſt maledicere. ſubtrahere idem invehere. Devovere i. maledicere. vel execrari.

Blanck. Candidus.

Blaß. Dor. Carens pecudis.
Blaſe. Velica. Ornatum.
Blaſſbalcky. In B. Balcky. pugster. [*zie h. acht.*]
Blaſſbalcky der menſchen. In B. Blaſſbalcky off pugster.
Blaſen. pugsten. Flare. Sufflare. Reſpirare.
in der Blaſen die gemeten. Pſalmodes.
uytBlaſen. in A. uytAdemen. [*zie h. acht.*]
inBlaſen. in A. inAdemen.
derBlaſen. derpoſen. in A. derAdemen.
opwart Blaſen. in A. opwart Ademen.
an Blaſen. Afflare.
inBlaſen. raden. in G. inGeben.
ouerBlaſen. oeuerdragen. Perflare.
opBlaſynge. in A. opAdempinge.
Blaſynge. Flatus. us. ui. Flamen. flacio.
Blaſende te ſeynden. Afflare.
buyge Blaſer. Oriffo onis.
Blaſſich. Flatilis. le. flammeus. a. um.
Blaſſiede. Conflatorium.
kleyn Blaſſen. Folliculus. Veſicula. Cluma.
Blaſengeren. Beſchouwen. manifeſtum. Spectare. Oſtendere. Apparatum facere.
Blaſſphemyeren. in B. Bloemeren.
Blaſſphemyere. maledyere. oeueſpreker. Blaſphemus. blaſphemator. Thenimus. Maledicus. Imprecator. exeerator. cetera verbalia formabis ex verbis in B. Bloemeren.
Blat. Folium.
Blat of loff onder der wingen na der vogel ſanch te ſingen. Sublingualium gii.
Blat dan gult of ſilber. et cetera in B. goltBlader.
dzyBlat. vierBlat. vierderBlat. Trifolium.
vijfBlat. eyn kruyt. Penthefolium. Quinquefolium.
Blaboft. eyn clamvogel. Erodius.
Blauue ind des dait an treft. in B. Bla.
Blech. eyn dun blat ysen. Lamen. nis. Lamina. ne.
Bleech. plugn. in A. Ploger.
Bley. eyn drosen. Filugro.
Bleych. bleke. ſlauue. Pallidus. Pallidulus i. aqualiter pallidus. Subpallidus. Aurineus i. ſine rubedine luridus.
Bleych. bleke werden. Pallere. Pallescere. Impallere. Impallescere. Oppallere. Oppallescere. Subpallescere. Re. Es.
Bleychen. tuchmaken. Dealbare.
Bleychgeit. bleicheit. Pallor. oris. Pallidias.
Bleyffel. oyt. dreck. Reſiduum. Reliquie. Superfluum. Superest. Superhabundans.
Bleyben. Oytun.
Bleuchen. glynſtren. ſchynen. Candere. candescere. rutilare. Lucere. Lucescere. Fulgere. Fulgescere. Radiare. Irradiare. Ob. re. circum. Pollere. Caristare. Chiorescare. Micare. Emicare. Cluare. precluere. Nitere. escere. Nidere. Enitere. escere. pre. re. Splendere. escere. re. Inverare i. splendere. Squalere. Squalescere id est. Splendere.
Bleuchende. glynſtrende. ſchynende. Lucyende. Splendens. Reſplendens. Fulgens. Refulgens. Alburnus. Micans. Rutilcans. Emicans. Pollens. Prepollens. Splendidus. Reſplendidus. Splendificus. Splendidulus. Candidus. Candidulus. Candicans. Fulgidus. Prefulgens. quamfulgens. clerruſcans. fulgidus. prefulgidus. quamfulgidus. Lichius. a. um. Lucidus. Lucibilis. le. Nitidus. Nadidus. a. um. Niveus i. Candidus. Nitatus. a. um i. Splendidus. Rutilans. Rutilus. [*v. Rutilans.*] Squalidus. Squalidulus. Vernus. a. um. vernalis. le. ter. tas.
Bleuchende. ſchynende. glynſtrende machen. Nitidare. candidare. ſplendificare. fulgurare. lucidare. polire.
die Bleuchende of ſchynende macht. Splendificus. ſplendificicus. encia. lucidans. et cetera. iuxta verba prefata ſeu participia de ly [*i. de hiis vide*] Bleuchen.
Bleuchlich. ſchynlich. Micatim. Emicatim. ſplendenter. fulgide. lucide. candide. rutilanter. radiancer. candenter. fulgenter. ſplendide. ſplendenter. pollenter. nitide. nidiose. vernanter.
Bleuchſel. ſchyn. in G. Glanz.
Bleren. reren. Mugire. als eyn koe. Boaro. als eyn eſ. balare als ſchaep. Non. ge. ſan

[illegible] [illegible] in B. der Byeren volg. [*l. geluyt.*]

Blest [illegible] Albia. e.

Bleser. Sufflator.

[illegible]Bleser. Ciniflo. onis.

Bleuen. blasmachen. Flavare.

Blij. [illegible]. Plumbum.

Blick. [illegible] [illegible] men mogt. Glaris. dis. Glándula.

Bijnt. [illegible]. Biffus.

[illegible]Blick. [illegible]. Momentum. momentillum. momen. nis. Nutus. us. ui. Ictus oculi.

[illegible]Blicklick. Momentaneus. Momentarius. a. um.

Blijcken. [illegible]. in B. [illegible].

[illegible]Blicken. [illegible]. Preminere. unde preminencia. nenter. Supereminere. nencia. nenter. prominere.

[illegible]Blijcken. [illegible]. Discolorari. decolorari.

[illegible]. [illegible]. in B. [illegible].

Blije. [*l. Blyde.*] [illegible]. [illegible]. Letus. te. tanter. iocundus. de. danter. hilaris. re. ter. tas. gaudens. ter. exultans. ter. letabundus. de. festivus. gavisus. gratulabundus. perletus. quamletus.

Blijde weſen. [illegible] weſen. [illegible] weſen. Letari. gaudere. exultare. exhilarari. Tripudiare. iubilare. gloriari. iocundari. gratificari. cleq. cles. clere. plaudere. gratulari. deliciari.

Blijd maken. [illegible]. [illegible]. Letificare. exhilarare. ſoſpire. ſoſpitare. feſtivare.

Blijd weſen met [illegible]. Opipare.

Blijd. [illegible]. [illegible] te ſamen weſen. Congaudere. Colletari.

Blijd. [illegible] [illegible] [illegible] in got weſen. Eucariſto. as. are. gaudere. exultare. Letari. gratulari. Iubilare. gloriari. Conglorſari.

[illegible]Blijd. [illegible]. [illegible]. [illegible]. [illegible]. [illegible]. Vultuoſus. ſtentis 4. triſtis. quamtriſtis. Subtriſtis. triſtiſonus. triſtiſcus. meſtus. doloroſus. anxius. turbatus. dolens. perplexus. ameſtortus. ſupercilioſus. ſubleſtus. deiectus. mœſtus. gravatus. puſillanimis.

Blijdlick. [illegible]. [illegible]. [illegible]. Delectabilis. le. ter. tas. amenus. oblectabilis. le. ter. tas. Jocundus. danter. voluptuoſus. ſirenicus. ethion. onis. gaudioſus. gratulabundus. letabundus. ſolacioſus. tas. recreabilis le. graculanter. genitus. a. um i. delectabilis. letanter. hylariter. mulcebriter. Comedicus. ovanter. ovatim. vernalis. le. ter. tas. vernanter.

Blijdſchap. [illegible]. [illegible]. [illegible]. [illegible]. Jolijt. [illegible]. Gaudium. Letitia. Jocunditas. Jubilus. enichie. arum. gratulamen. hylaramen. mulcebritas. iubilacio. exultacio. gratulacio. tripudium. ſolacium. delectacio. gloria. apricitas. delectabilitas. oblectacio. delicie. Voluptas. alacrimonia. alacritudo. Hylaritas. Ovacio.

Blijd dair men mit mogt in ſtaete [*miſch. te lezen ſtraete*] of ſtede. Machina libratia. maganus.

mit Blijden werpen. Librillare.

der Blijden wegh of ſtaet als ſy werpende dese iaſt tam der greſt. Verber beris.

Blijflicheit. in E. [illegible]. [illegible].

der Blijff eynre [illegible] ſaken. Submiſſio. Arbitrium. Arbitramen. Arbitramentum.

der Blijf tu [illegible]. in E. [illegible].

Blijflick. [illegible]. [illegible]. [illegible]. Pernix. perſeverans. cia. ter. perſolens. lenter. cia. Durabilis. le. ter. tas. ranter. Imperibilis. le. ter. tas. Firmus. ter. Immarceſſibilis. le. ter. tas. Aſſiduus. due. duiter. tas. perſolus. Incorruptibilis. le. ter. tas. permanſivus. permanenter. nencia. Durativus. ranter. Etiam de his in M. Alijt. Alijt.

in Blijflick. [illegible]. [illegible]. [illegible]. Labilis. le. ter. tas. inſtabilis. le. ter. tas. indurabilis. le. ter. tas. perilis. le. ter. tas. infirmus. ter. tas. Marceſſibilis le. ter. tas. Corruptibilis. le. ter. tas. tranſitorius. a. um. momentaneus. momentarius.

Blijnden. Cecare. Excecare.

Blijnt. Cecus. a. um. Viſu orbatus.

Blijnt weſen. Hebeo es. ere. cecucio. tis. cre.

half Blijnt. Semicecus.

Blijnt-

Blyntheit. Cecitas.
Blyntheit mit scherpen oghen. Acrisia.
Blyven. Manere. per. re. Sistere.
by Blyven. Consentieren. toestaen. toelaten. stercken. stedigen. toevallen. bolleerden. volgen. Concedere. Admittere. Affirmare. Confirmare. Approbare. Consentire. Consentiscere. Assentire. Assentiscere. Annuere. Autumare.
uyt Blyven. thuyen. marren. bertrecken. Manere. permanere. morari. cetera in B. Beyden.
af Blyven. Remanere. absentare. Amandare. Amendare.
ber Blyven eynre schedynghen. Compromittere. submittere. arbitrari.
myt samen Blyven. Commanere.
Blywyt. louwyt. Cerusa.
Blixem. wederlichtinghe. Choruscacio. Fulmen. inde Fulmineus. a. um. Fulgur. guris. fulgus. guris. inde Fulgureus. a. um.
dan den Blixem geroert. Fulguratus. a. um.
stede dair die Blixem sleyt. Bidental.
die Blixem umb synre schoyne wille heit he. Fulgor. goris. umb synre roerens of slaynes wyll heyt he. Fulgus. guris. umb synre baerens wyll heit he. Fulgur. guris.
Blixemen. wederlichten. Fulminare. Choruscare.
Block. stock der gehouwen. in K. Kerckener.
Block. Closs. Truncus. stipes. cadex. caudex. ticio. onis.
Block in der erden staende. Stirps. Truncus. Siolo. onis.
Blocken. stocken. in K. Kerckener. [*l. in K. in Kerckener setten.*]
Blotcken als eyn hont. in B. Basen.
Bloede. bertzaght. onmoedt. verbeert. in A. Anxt selbich.
Bloede. bertzaget maken. in A. Anxtselbich maken.
Bloede wesen. et cetera. in A. Anxten.
Bloedichent. in A. Anxt. noit.
Bloemen. Florere. efflorere. floresscere. Efflorescere. reflorere. refloresscere. repullulare. pullulare. Germinare. unde. Germineus. a. um. pollere i. florere.
samen Bloyen. Consorere. consonescere. Congerminare.
samen Bloyelich. Congerminalis. le. ne.
Bloyende. Floridus. florens. timinus. a. um.
Bloeysam wesen. lustich. goeysam wesen. boeghen. Vigere. vigescere. vigerescere. Invigere. per. intra. convigere. per. simul. pervigere. per. perfecte. devigere. per. valder Revigere. per. iterum. vel deorsum. club
Bloesam. groesam. lustich. boerlsam. Vigorosus. tas. vivax. citer. citus. Vividus. virtuolus. tas vegetus.
Bloeme. Flos. flosculus. Timum. mi.
walt Bloeme. Brecanica.
vol Bloemen. Florulentus. campi dicuntur florulenti. Arbores et herbe Floride.
hayr Bloemen wasen. Florarium. Floretum.
der Bloemen bewaerstede. Floretum.
Bloemen maken. Florare.
Bloemen pluchen. lesen. Deflorare.
Belomen tijde. [*l. Bloemen tijde.*] Floralia.
Bloemen. strouwen. Florare.
Bloemechtich. Floreus. florealis.
Blond. Lividus.
Blond wesen. of werden. Liveo. es. ere. livi. in preterito. livescere. Collivere. Collivescere. per simul.
Blondichent. Livor. Lividitas.
Bloyt dat uter den [*aen hier overtollig.*] boemen sijpt. Floratura.
Bloyt in den lijve. Sanguis. Trambus. bi.
Bloit buten den lijve. Cruor.
Bloiden. Cruentare. Sanguinare.
Bloidoch. Bloyderchtich. Cruentus. Sanguinolentus. Sanguineus. a. um.
Bloytganch. buychoevel Fluxus sanguinis. emorroides. s. in fundamento.
Bloit laten. Minuere. Sanguiminuere. Fleubothomare.
sonder Bloit. Exanguis. gue.
Bloitsugher. Sanguisugus. a. um.
Bloitgerich. Cruentus. Sanguinarius.
Bloitschuldich. Cruentatus.
Bloytgerich. bloitsuychtich. Sanguinarius.
des Bloits laytng uten aderen. Fleubothomia. e Minucio Fleubothomacio.

bol Bloits. Sanguinolus.
Bloit. naeht. nudus glabellus. a. um.
Bloten. ontdecken. Nudare. Denudare. detegere. Enudare. discooperire. Expoliare. exerare. relique in Cl. Cleven. [*l. verCleeren.*]
weder Bloeten. Renudare.
Bloter bogt. Barbuits. in B. dye Barbuits. [*l. dye Barbuits is.*]
Bloit of naeht toſamen. Nudulus. a. um.
Bloitheyt. naechtichheyt. Nudicas.
Bluwel of bluwen.
Boöbijn. eyn heſlich onſchemel dier wat mynſchen geſteltnis hebende. And die art ind naturen ſijn inamigreiky. als Fannus. ni. Pilofus. li. ficarius. fatuus. Incubus. Satirus. ri drances. cis vel drancetis.
Boch. roim. hermetelheit. Pompa. Arrogancia. Jactancia. Apparatus us. ui.
Boich ban en byer. Armus. Scapula.
Boich. Liber. Libellus. Libellulus. Libellium. Tomus mi. volumen. Codex. Pagina. Paginula.
Boich dair men uyt ſynget. Cantuale.
Boich dair men bynder uyt herſtent. Speken uyt oiget. Paiſſierſſe uyt ſeghent. Agenda. de.
medichijn Boich. Dinamedia.
ſuychten. paſſien Boich. Paſſionale.
Boich ban regiment eynre ſtat. Politicus.
Boich dat ban allen inhelbt. Pantheologia.
Boich dat verborgen dyngen openbairt. Pandecta.
Boich dat vele dyngen inhelbt. Polidectus. ti. polidectes. tis.
Boich dat ban ordinancien inhelbt. Rivalis. lis. li.
Boich des levens. Liber vite. Albio. indecli. vel Albo. onis.
Boich dar men eyn ander boich uytſchrijft. Exemplar. Antigraphus.
Boich dair ſendbrieve in geſchreben ſtaen. Epiſtolare. ris. Epiſtolarium. rii.
uyt eynen Boich to ſchrijben dat u dair uyt geliest. Excerpere. Copulare. Compilare. Edecumare.
bin Boich. Annalis lis. li. Factus us. ui. fastus ti.
Boichſtede. Libraria. librarium. Armarium. Archivium. ni. biblioteca. commentarium. Commentariolum. Commentariolus li.
hant Boich. Enchiridion. Manuale.
Boichpant. Antibiblium.
Boichverhoeper of vertzierre. Bibliopola.
Boichverbeterre to bereyden. Biblius. bibli.
teyhen in den Boichen die verbetert ſint. Alapacius. Alapius.
in Boichen eyn teyhen tot verbeteringen. Alogus.
der Boiche blader umbſlach. Sirma tis.
Boichſtaven. ſpellen. Literare. Colliterare. Silabicare.
Boichſchrijver. Boichverwaerre. Librarius.
Boichs name of tytel. Elencus. ci. Titulus. Inſcripcio.
Boich op den boemen. Fagum. gi.
Boich die boem. Fagus. gi.
Boichſtede dair ſy waſſen. Faginetum.
Boichen. Faginus. Fagineus. a. um.
Boichſtave. litter. Litera. Litterula.
groit Boichſtave. Apex. caracter. grammatum. grammaton. gramma. tis. caragma. tis. ſillabaca. affricona. aipiculus.
Backen. Cloppen. Slaen. Smijten. Fyhen. Houwen. Percutere. Verberare. Ferire. Cedere. Baculare. percellere. perculi. perculſum. Argectare. Carporare. Dolare. Debaculare. per. valde. Fulgere. pro. Percutere. Oſſillare i. Verberare. Ictare. Labefacere. Deloricare. Maſtigiare. Multare. vel Mulctare. Mulcare i. verberare. Demitigare i. percutere. Pavio. is. ire i. ferire. Plagare. Plagiare i. verberare. Quatere. Quaſſare. unde Quaſſabilis. quaſſatilis. le. quaſſabundus et quaſſim adverbium. Quaſſitare. Conquaſſitare. Caſtigare. Sauciare. Scopare. Tundere i. percutere. Tuditare. Slaen uyt eyn hamer. contundere. per. ſimul. detundere. per. valde. ve. deorſum. Ex. per. extra. intundere. per. intus. vel val. per. perper. ſ. bont ob. per. contra vel undique. Verberare.

verberitare. Con. per, ſimul, di, diverſis modis. Pre. per. ante. Re. per, iterum. per. dutrſlaen.

Boichen. cloppen. ſchellen. luyden. rammelen. dur den boeren off ymans ten oren. Pultare. pulſare. pulſitare. Impulſare, propulſare.

tegen Boichen. tegenſmyten. tegenſlaen. Repercutere. allidere. collidere.

Boicheler. ſchyld. tartz. Clipeus. anchile. lis. albeſia. ſcutum. ſcutulum. albuſia. albia. appelta. parma. me eſt leve ſcutum.

Boede. inde [*l. ind*] hoeder hyr dau in B. Baide.

Boide. hutte. ſchop. leude. Tugurium. Tegerium. contubernium i. tabernaculum. Caſa. pergulum li. Teges. tis. fe. g. Campana. ſ. unum tantum capiens.

Boide. tubbe. kuyen. kuben. bat. Dolium.

Boedeher. cuyper. batbender. Doliator.

Boedel. ſtocher. henger. Spiculator. Lictor. perlictor. lictator. Tortor. Suſpenſor. carnifex. apparitor. vel appariator. lorarius. cruciator.

Boedem. Fundus. baſis.

Boegen. czummen. Flectere. reflectere. Inflectere. inclinare. declinare. acclinare. Campſare. curvare. In. occurvare. Ac De. Re. pro. Uncare. Ad. reduncare et ſubuncare i. parum uncare. Apodiare. arcuare. clinare. falcare. falcitare. plectere. lentare. lunare. Sinuare. Torquere. varicare. divaricare.

umb Boegen. umb Czummen. Circumflectere. circumplectere.

torug Boegen. Deflectere. decurvare. Inflectere. per.

in Boegen. Incurvare. idem.

weder Boegen. weder czummen. Reflectere.

Boegelich. ſwake. Flexibilis. le. ter. tas. Campſatilis. le. ter. tas. Inclinabilis. le. ter. tas. Curvabilis le. ter. tas. geſtuboſus. tas. lentus i. flexibilis. Accluus. uis. ue. Tortilis. le. ter. tas. Arcualis. le. ter. tas. Inde adverbia. Arcuatim. curvatim. accurvatim. acclivatim. Cameratim. flexim. Tortuoſe.

on Boegelich. Incurvabilis. Inflexibilis. le. ter. tas. Indeclinabilis. le. ter. tas.

ge Boicht. genoucht. gecunut. Flexus. Reflexus. Inclinatus. De. Ac. Campſatus. incurvatus. uncatus. aduncatus. appodiatus. arcuatus. incurvatus. Ac. con. de. re. pro. procurvus. Accluus. [*l. Acclivis.*] ve. acclivus. a. um. ſtiatus. a. um.

ge Boicht an allen eynden rant als die hymmel. Convexus. devexus. a. um. devexitas. Convexitas i. Curvitas. vel rotunditas.

on Boegelich. Incurvabilis le. ter. tas.

eber Boegelich. Proboſcis. dis. promuſcis. cidis.

Boegunge. czummunge. Plexura. Plexus. us. ui. flexura. flexus. us. ui. Curvatura curvacio. Incurvacio. Decurvatura et cetera Verbalia de ſuis Synonimis.

Bol. in B. Ball.

Boele in oneeren. in A. Amp.

twe die eynen Boil heben hepten Rivales. Corrivales.

Boilen. byhen. boelgren. Procari. Procitare. procito. tis. tire. adamare.

Boiler. byher. Procus. procatulus. Procator. procax. cis. ter. tas.

Bolch. tabiſaulwe. Polipus.

Boilſcap. oneerlich. Concubitus.

Boldehen. perchſſien dan ſpen boich. Trabea.

Boldzen. rupſchen. Bzammen. talmen. onbeſtuge weſen. Strepere. Strepitare. Aſtrepere. Inſtrepere. Perſtrepere. per. valde. obſtrepere. per. contra. Conſtrepere. per. ſimul. maniſare. Inſoleſcere. Turbulentare.

Boldergnge. gerupſche. bzammung. Strepitus. us. ui. Strepitacio. Strepor poris. Maniſacio. turbulentacio.

ber Bolgen. toernich. gram. grille. hebych. ongeboerlich. Commotus. Iratus. provocatus. incitatus. excitatus. Furibundus. aufterus. crudelis. immanis. minax. fervidus. terribilis. ſevus. Severus. ferus. ſuccenſus. atrox. biloſus. Cerebroſus. frontoſus. monarſiculus i. Iracundus. rancoroſus. rancidus. rancors rancordis. unde rançorditer i. Iraſcibiliter. Rancordioſus. tas. Stomachoſus.

Tumidus. tumidulus. turgidus. Turgidulus. Iratus. eciam in H. Strugff.

der Volgen weſen. toernich. hevych. gram weſen. in V. Velgen.

der Volgenheit. grammicheit. Gramſtap. toern. toernicheit. hevicheyt. Furor. ira. iracundia. commocio. Eriſis. Rancor. Rancordia. rancoroſitas. Immanitas. cerebroſitas. frontoſitas. tumiditas. eciam in H. Stugricheit.

dan der Volgenheit ontſtechen. Excandeſcere. Incandeſcere. ferbere. fervere. Ferveſcere. fremere. furere. ſuccendi. Tabeſcere.

Volle. knop dan blaff. Adula. le.

Volſter. uterſt dain der not. Culleola.

Volt. Contus. ti.

Voll uf volt dan en dyer. Armus. Scapula.

Volwerk. in V. Veſtinge. [*l. in V. Veſt. veſtniſſe.*]

Voem. Arbor. arborcula. arbuſcula.

ſlach Voem. tenboem. Phalanga. ge. Clanga. ge. phalanx. gis.

Voem off geſtelle dage die perde intrechen. Temo. onis.

hoit Voem. hevel. Levatorium.

ſtuyr Voem in den ſchyp. hec. Trudes. dis. Contus. ti.

dan den Voem die kleynſte baſt. Lumen. nis.

Voem dage men die ke off baſt off barck af ſchellet. Suberies. ries.

als eyn Voem af gehauwen is die ſtump dair dan ſtaende vlyſt heit Surus. ri. Surculus. li. di.

die Voem of bynſtock [*l. wynſtock*] te ſtichten dan oeren onnutten holt. Sarmentare. And die ſnoegeyng heiten Sarmentum. ti. inde Sarmentoſus.

der Voemen topp of krupſicheit. Capillamentum.

wel Voem dair men den acher mede gelych macht. Chelimdrus. Chelidrus.

vol Voeme. Arboroſus. tas. arbuſtum. Arboretum.

dan allen Voemen eyn gemeyn name. Arbutus. ti.

dan Voemen eyn dal. Angre.

Voemich off voemen. Arboreus. a. um.

Voemgard. Pomerium. Pometum.

dan uyt den Voemen loipt. in C. Cattengelt.

dem Voemen die overſte layden. Flagellum. gi. Cuna. ne.

Voems voegel of ſtump. Stolon onis. cetera in V. Vloch. et in W. [*l. W.*] Voegel.

ſlach Voems verwaerre of huyder. Phalangarius.

Voemwol. Bombix. icis.

Vone. Faba.

ſyck Voent. Lupinus.

ſyck Vonen ſtede. Lupinarium. lupinetum.

eyn Voen heft en kleyn kynken. [*l. kynken. z. 2. d. in Hilus.*] dat heit Hilus. li. vel hilum. li.

dat dan Voenen gemaect is. of dair tu hoirt. Fabarius. a. um.

Voenen. critten. lynſen. die heyten Legumina. Die dit verwart of verkoipt. Leguminarius. ria. Dat men hir aff maeckt of koeck. [*l. koeckt.*] Leguminarius. a. um.

Vonet. in V. Vyrret.

Voraide. cyent. Borago. nis.

Voych. ſlot. Caſtrum. caſtellum. caſtellulum. burgus. fortalicium. promurale.

hoir Voychte. Antemurale. procaſtrium.

hoir Voycht an en perde. Antela. Cingulus. li.

Voych of ſlot op eynre lantſcheydynghen. Dividiculum. li.

Voychgrave. Caſtellanus. Burgravius. Burgicomes. caſtellaneus. municipalis. municipanus. municeps. pis. municiparius.

Voirde. ſomme. rant. lyſt an den kleideren. Philacterium. circumferencia. lacius hic infra [*l. infra in*] Voirt.

Voirde. beſe. planchen. vzedere. Aſſer. ris. planca. ce. plancula. plancella. pluteum. tei. Tabula. le.

Vozden. laſt. pack. Onus. onuſculum. Pondus. Sarcina. Sarcinula. Sarciuncula. Fardellum. Faſcis. Faſciculus. Cobar. Moles. lis. Sauma.

Vozdenen. laſten. Onuſtare. onerare. Sarcinare. Inſarcinare.

ont Vozden. ontlaſten. Deonerare. Exonerare. abonerare. diconuſtare. defarcinare. exfarcinare. reſarcinare. per. iterum.

Bozdeel. hunrhuys. Lupanar. proſtibulum. Gineceum. cei. geneceum. ei. ephebian. indecli. fornix. cis. effeminatorium. luſtrum. tri. meretricium. ſcortum. ſcortatorium. theatrum. unde theatruus. a. um. et Theatralis. le. ter. tas.

op Boeren. opheffen. ontfanghen. Levare. recipere. percipere. accipere. Suſcipere. Sumere.

op Boeren. opheffen. oprichten. Erigere. Suſtollere. Levare. Extollere. Elevare. Sublevare.

ont Boeren. ontheffen. Sublevare.

af Boeren. ontlaſten. in B. ont Bozdenen.

ge Boeren. in B. ge Baeren.

Bozch. Ghijſel. Fideiuſſor. Obſes. Pres predis.

eyn pant dat Bozch is. Vas. vadis, Vadium. Vadimonium.

to Bozghe paut ſetten. Vadiare. Convadiare. per. ſimul. Invadiare et obvadiare i. contra alium vadiare. ſubvadiare i. poſt vel latenter. vadiare.

heylige der Bozgenheit. Miſterium. Sacramentum. Apocalipſis, Dindima. orum.

die Bozght den anderen. Mutuo. as. are.

die den Bozch neempt. Mutuor. aris. Commutuor. aris. Immutuor. aris.

to Bozgh ſetten of eynen in en bozgh geben. Vador. daris.

dan der Bozghſcap pande loiſſen of redden. Revadiare. Repignorare. Evador, aris. Revador. aris.

mit Bozgh. Compres. predis. Confideiuſſor.

Bozger. pozter. ingeſeten. inwoenre. Civis. Civitatenſis. Incola. Inhabitator. Burgenſis. Opidanus Concivis. per. cum.

Bozgermaken. ſtatbuwen. ſ. bewonen of beſſenen. Civito. tas. tare. Civico. cas. care.

inhomen Bozger. Inquilinus.

Bozgermeyſter. Hammeyſter. Burgimagiſter. Magiſter civium. Archiopolarius.

Bozgerlich. Civilis. civile, ter. tas. Politicus. a. um.

dat ter Bozgerſcap hoirt. Civilis. le. Civicus. a. um.

Bozgerſche. pozterſche. Civis. Civiſſa. Opidiana. Civitatenſis. burgenſis.

bzaeghBory. Gerula.

Bozn. ſpzunch. fonteyn. Fons. fonticulus. Scaturies.

Bozn. water. Aqua. unda. lympha. Nympha.

Bozſt. bzuſt. Pectus. pectuſculum.

Bozſte. bzuſte. Memmen. peppen. Uber. ris. ubera. mamma. mammilla. Rumes. mis. ruma. me.

Bozſtdoich. Pectorale. lis.

ter Bozſt hoerende. Pectorale. lis. liter. litas.

Bozſtel. Seta. oſus. tas.

gzote Bozſt hebende. Pectoreus. a. um. pectoroſus.

ſonder Bozſt. Amaſion. onis.

an der Bozſt en hoebel. Struma. me. unde Strumoſus. oſitas. Tuber. eris. Taberoſitas.

Bozſtgozdel. Pectorale. lis.

Bozſt tuc op bynden. Expectorare.

dan den Bozſten of memmen die tuyten of warten tuc an. Papilla. le.

ont Bozſten. Exuberare. deuberare.

Bozſtel. ut hic ſupra.

Bozſtel an den bamt heften. Inſetare.

die mit Bozſtelen neyet. Setarius.

mit Bozſtelen neyen. Setare.

Boirt. ſoym. rant. lyſt. Circumferencia. Philacterium, nicetorium. lymbus. bi. Orarium. ornatura. re. faſciola.

Boirt. ſchair. oever. ſoym. Litus. Ripa. Ripula. ripatim. adverbium. margo. Lymbus.

ge Boirt. Nativitas. Natalicium. natale. Partus.

ge Boirt. geſlecht. in A. Art.

id heft ſich ge Boirt. id is gevallen. id is geſchiet. Contigit. Evenit. accidit. Actum eſt. Factum eſt.

Boeſe. Arch. Snoede. Qwait. in A. Arch.

Boeſe. qwait maken. in A Arghoren.

Boiſheyt. ſnoedicheit. oevelbant. ſunde. ſcult. qwaitheit. verhiertheit. plicht. Malicia. pravitas. iniquitas. Perverſitas. nequicia. crimen. truſa. ribaldaria. culpa. reatus. facinus. offenſa. tranſgreſſio. delictum. forifactum. forifactio. labes. macula. malefactum.

cum. Malefactio. prevaricacio. Temeritas. Noxa. flagicium. zyma. me i. peccatum. Nephas. nepharium. nephandum. abhominacio. Amaſſia. offendiculum. Malicioſitas. malignitas. maleficium. Malivolencia. demeritum. piaculum. Soncia. e. nocencia. Scelus. Sceleroſitas. Admiſſum. Commiſſum. Omiſſum.

bol Boiſſheit. ſchalckheit. **bol boeberpen.** ſnoedicheyt. Malicioſus. Criminoſus. nequicioſus. peccaminoſus. Facinoroſus. Sceloroſus. flagicioſus. Catacretus i. criminoſus. maculoſus.

Boyſlichen. ſnoitlichen. in **A. Archſlichen.**

Boeſe. gwait. ſnoedemaken. in **A. Arghgeren.** habetur hic ſupra.

Boyſlichen bogn. in **A. Archlichen boen.**

Boiſte. Peſſimus. Nequiſſimus. Iniquiſſimus, deterrimus et cetera. De Superlativis ut ſupra **bol Boiſſheyt.**

geBot. in **B. Bebele.**

Bote blaſſes. Colligatura lini.

Boete. in **B. Beteringe.**

Boete. hulpe. Methadus. di. Remedium.

Boete. in **A. Artzedye.**

Boete. toberij. wychelge. ſpoiche. wicherij. Divinacio. augurium. preſtigium. incantacio, aruſpicium, aporia. faſcinus. ni. faſcinum. ni. faſcinacio. incantacio. In herbarum fasciculis. Maleficium. Sortilegium. nigromancia. piromancia. yromancia. geomancia. ydromancia. aerimancia. matheſis. mathemancia. Mancia. cie. Mantas. indeclina. Mantice. ces. Ornixomancia que fit in pectore pullorum. Armancia quae fit in ſpatulis vel armis beſtiarum. Nicromancia que fit de mortuis.

Boete. Correctie. penitentie. Caſtigacio. Correctio. Diſciplina. Diſciplinacio. Jurgacio. Correpcio. Punicio.

Boete. correctie geben. Caſtigare Diſciplinare. Jurgare i. Corrigere. Corripere. Punire.

Boeten. Coberen. Wychen. wairſeggen. Wijchelen. Auguriari. Divinare. Incantare. Preſagiare. Preſagire. Ariolari. Auſpicari. inde Aruſpicina i. domus vel locus Aruſpicum. phiſiculare i. divinare. Phitoniſare. Ominari i. Divinare. Sagio. is. ire i. divinare. Sorcior. tiris. id eſt per ſortes. divinare. Conſortiri. Reſortiri. Spatulor. aris. id eſt in ſpatulis divinare.

Boeten. bupſtaichen. Sternere. Accendere. Incendere.

Boeten. uptwerpen. lubben. uptſupben. hepten. rupnen. Caſtrare. eunuchizare. emaſculare. deteſticulare. Evirare.

Boeten. lappen. Subunculare. repeciare.

Boeten. in **B. Beteren.**

Boeten. in **A. Artzedyen.**

Boten mit kloetten. Globare.

Boitkloit. Globus. Globulus. Orbiculus.

Boeter. wairſeger. toebener. wyker. wychter. Augur. aruſpex. Ares. Ariolus. Divinus. divinator. Incantator. Arminator. f. in ſcapulis beſtiarum. Auſpex. auſpicator. Cliſtibio i. Augur. Phyton. onis. Getiſpex vel extinpex. f. per inteſtina. Maleficus. preſago. preſagus. gi. Nicromanticus qui divinat de mortuis. Acrimanticus. Ornomanticus qui divinat in pectore pullorum. Armanticus f. in ſpatulis. beſtiarum. Saliſanticus et Saliſator f. in membris. Nicromanticus. Pyromanticus. yromanticus. Syromanticus. Geomanticus. ydromanticus. ydrometicus. Mathematicus circa naturam hominum. Genetaliacus idem. Magus. inde Magicus. a. um. Nigromancia.

Boeterſche. Formabis pretacta in trix vel ca. Lamia. mie. Saga. ge. Sagana. ne. Linguilata.

Boitz. ſtamplicen. fozm. ſtale. ſatzoen. tepſt. gelijtniſſe. bair men wat na maect. Forma. Exemplar. Agamalia. Effigies. giei. Pila. le. Similitudo.

Botter. in **A. Anchen.**

Botterbat. Camella. le.

Bouwt. in **A. Arn.**

bpn Bouwd. in **A. Arn.**

Boebe. tueſcher. trupſier. lobber. netteboebe. truant. tibalt. ruffian. Trufator. joculator. Gariofus. garſon. Ribaldus. archiribaldus. leno. agagula. paraſitus. mimus paraſitus.

tus. paraſita. omnis ge. hiſtrio. alipa-
rius.
wyn Boebe. Scurrus. ri. Scurro. onis. archi-
truſator. balatro. colax. ſcurra. communis
ge. geſticulator i. hiſtrio. ludius. dii et
ludia i. ioculatrix. ſaroſa. communis ge.
Boeben. tupſchen. trupſten. liuſtemuten. Tru-
ſari. ribaldizare. lenonizare. ſcurror áris.
ioculari.
Boebery. tupſchery. truſely. Scurrilitas. ribal-
daria. truſa. nequicia. lenocinium. hiſtrio-
ſitas. ioculacio.
Boebynne. hupre. megn twpff. Putana. trix. me-
retrix. trufatrix. lupa. ſandapila i. ſcurra.
ſaroſa. multivira. diabolaris. nonaria. pro-
ſtitum. putida. luxuriatrix. alicaria. curiam
ſequens. altrix. altricula. Trica. cariſia.
eyn Boeſe alde hupr. Divoltres.
die ſnoedſte hupren. Lena. lenula. caupona.
meritoria. meraria. meretricula. diabolaris.
quaſi duobus obulis empta. queſtiona-
ria. ſcortum et ſcorta. te. ſcortulum. ſcor-
tula. le. proſtibula. le.
Boebynne off hupre die due none nyet nyt en
mott gaen. Nonanaria. [*l. Nonaria.*]
Boebynnen hmen cleyt daeben der cleyder.
Amiculum.
Bzadlyng. Baſlyng. indzacht. warring. hyff. twy-
dzacht. oneynbzechtichheit. ſchelyng. twyſverdich
hydlyng. hauiplyng. ſcheldyng. Lis inter duos.
litigium. litigacio. rixa inter plures. im-
bractacio. briga. iurgium. altricacio. an-
clia. diſceptacio. rixula. contencio. con-
tencioſitas. concertacio. pugna. differencia.
diſcordia. diſſencio. diſcrepatio. iurgamen.
implicacio. rixoſitas. rixuoſitas. ſimultas.
diſcidium i. litigium unde diſcidioſus. tas.
controverſia. contrarietas.
Bzack. eyn hunt. Culpar.
Bzack. ſalt. bitter. in B. Bitter. Salſus. ſali-
tus. a. um.
aber Bzachyt. in M. geWalt.
Bzaiche. gedzech. Defectus. carencia. indigen-
cia.
to Bzaichen. Fractus. confractus. freſus. con-
freſus. defreſus. a. um.
Bzaiche tuſchen twen bore liggende. Porea. ree.
Bzaichen dat lant. Poreare.
Bzaide. czap. harſt. Maſſa. maſſula.
Bzaide an en hegn.
ogen Bzaide. Palpebra.
wyn Bzaide. Palpebra.
Bzaiden. harſten. roiſtren. wenden. Aſſare. tor-
rere. torreſcere.
Bzaidſch. ſpbel. boirſpan. Fibula. fibra. moni-
le. ſcutulatus i. ſcutula. ornatus. peliche-
lides. murenula. fixula i. fibula. lunula.
redimiculum.
Bzaidſch des Biſcops of pzieſtreg. Pecula. le.
racionale. lis.
ge Bzaidtſt. Monilicatus. fibulatus. lunulatus.
ge Bzaiden. Torridus. toſtus. aſſatus.
ge Bzaidt. Aſſatura.
Bzaidtpan.
Bzaidtſpyt mi [*l. mit*] den vleiſch. Veru.
Bzaidtſpyt ſonder vleiſch. Verutum.
Bzaidtwozſt. metwozſt. Hilla.
Bzake tot vlags of hennep. Bracci.
na Bzaken. Bractinare.
Bzame. gunſter. hymmen. Geneſta. Tramaricia.
Bzame. hzemen. Vepres. ma. ge. vel ſe. Ve-
preculus. la.
Bzamen. in B. der Bolgen.
Bzambere. Vepreculum. veprum.
Bzant. Incendium. uſtio. combuſtio. Confla-
gracio. concremacio. uſtura.
Bzant. Ardor. Eſtus.
Bzant van holt. Semiuſta. teda. tedula. ticio
nis. hic torris. ris. torriculus.
der Bzant ſtede alz eyn heert. Ticionarium.
Bzantſtaicher. Ticionarius. a. um.
dair men den Bzant uiede ſtaicht. Ticionarium.
rii.
Bzant. in B. Bernyng. hzant.
onder Bzant. Inuſtus. Incombuſtus.
half der Bzant. Semiuſtus. proſemiuſtus. Se-
miuſtulatus.
al umb der Bzant. Ambuſtus.
Bzantroide. Tediſera. Tedarium. Tedale. ypo-
pirgium.
Bzaſſen. ghculen in eten ind dzynken. Crapu-
lari. Commeſſare. ſplendide convivari.

Bzak-

Bzaitſchen. ſiblen. habetur hic ſupra.
Bzaitſchen. ſiblen. geſpan aſbynden. Defibulare. diffibulare. effibulare. dit weder anſpannen. Refibulare.
Bzaitſchen. ſiblen. geſpan anbynden. Fibulare. Affibulare. Conſibulare. Infibulare. Prefibulare.
gar Bzeberg. Famicus ci.
ge Bzech. lach. hianch. dethen. aſſzenſchel. Defectus. nota. diffamia. Infamia. labes. macula. liqueſcencia.
ge Bzech int gemeyn. Defectus.
ge Bzech lyden. Defio. defis. defire. deficere. Carere. Egere. Indigere.
ge Bzech in gebzeyt in en woirde of reden. Eclipſis.
ge Bzech in eynre ſillaben of boichſtaben. Apereſis. Sincopa. Apocapa.
ge Bzechlich. Defectivus. defectuoſus. a. um. Eclipticus.
ge Bzechlich. Defectuoſus. fragilis. Infirmus.
her Bzeken. miſdoyn. in G. aber Bacu.
ge Bzecken. Deficere.
ge Bzecken. ſchellen. letten. hynderen. Obeſſe. Deficere. Nocere.
Bzeken. ſchoeren. rpten. Frangere. Rumpere. Corrumpere. Briſare. Lacerare. Dilacerare. Diſcerpere. Confringere. Effringere. Perſtringere. Fatiſcere. Excarnificare. Exoſſare i. Dilaniare.
Bzeken. ſpphen. coeren. abergeben. Vomere. Evomere. Vomitare. Convomere. per. ſimul. Revomere. per. iterum. devomere. per. valde. Debibere i. Devomere.
ont Bzeken. in B. ont Beren.
eben Bzeken of ſtoten. Tundo. tundere tutudi. tuſum. Contundere. per. ſimul. Detundere. per. de. vel deorſum. Extundere. per. extra. vel tundendo extrahere. Intundere. per. intus vel valde Pertundere. Obtundere. per. contra vel undique Pilare. Comminuere. Diminuere.
Bzeken. wijdertwegen. Diffringere. Anfringere. per. circum.
aſ Bzeken. aſſlaen. Decutere.
Bzeken. leſen. pluchen. bergaderen. als zpnde. bloemen. bzecht et cetera. Carpere. colligere. Decerpere. Vellere.
op Bzeken der ſpyſe. ſalde. hynch. Ructuacio. eructuacio. ſingultus.
ee Bzeken. aberſpeel doin. Adulteror. aris. in E. Eebzeken cum ceteris.
Bzekyng. ſchoeryng. rpdyng. Fractio. Fractura. ruptura. laceratura. Dilaniacio.
ge Bzeken. berliggen. Torpere i. Deficere.
Bzekelich. Frangibilis. le. ter. tas. Fractibilis. le. ter. tas.
onber Bzekelich. ſtrede. baſt. Firmus. ter. tas. ratus. te. ratishabicio. Inconvulſus. inconcuſſus. Irrefragabilis. le. ter. tas. Inviolabilis. le. ter. tas. Infallibilis. le. ter tas.
Bzekyng. ſpphyng. coeryng. abergebyng. Vomitus. us. ui. orexis. xis xi. Vomica. ce. vomitum. ti. vomicium. cii. Vomix. cis.
bat ſuel Bzeckt. Fracticius. a. um.
Bzeydwozm. pedde. tzade. Bufo. onis.
Bzeydyng. Uzeſis vel Uxeſis. id eſt Amplificacio. Dilatacio.
Bzeder. in B. Boirde.
Bzeder bair men die hupfer mit deckt. Scindula. le. Scandula. le.
Bzeder aſdoyn. ontbloeten. Diſtabulare.
myt Bzederen behleyden. Tabulare. Contabulare. per. ſimul.
Bzederen bedleyſel. Tabulatus. a. um. Tabulatum. ti.
gar Bzederze. Famicus. ci.
her Bzeyden. bzeytmaken. Ampliare. Amplificare. Dilatare. extendere. Diffundare. Sinuare.
Bzeydel an en toym. in B. ge Bzyt.
Bzeghen. hernen. Cerebrum.
Bzemen die ſtat. Bremis.
bair men Bzende mit ſtaicht. Ticionarium.
han Bzenden bzyr maken. Ticionor. aris. Acticionor. aris.
Bzengen. toebzagen. Portare. portitare. apportare. afferre. deferre. attollere. adducere.
bol Bzengen. bolcomen maken. bolbueren. bolenden. Perficere. Conſummare. Seigere. peragere. obire. exequi. finire. cetera in E. Eynden.

her-

derBzengen. guet doirſlaen. Dilapidare. Abligurare. abſumere. diſperdere.
taBzengen onnutlich. Idem.
ter werlt Bzengen. geberen. hundz geneſen. in B. geBeren.
doir. bozt Bzengen. Proferre. producere.
ueberBzengen. Traducere. tranſportare. Transferre. tranſigere.
onderBzengen in dwangh. Subigere. Subiugare. re. ſubdere.
weberBzengen. Reportare. reducere.
weberBzengen to hand. Redigere.
inBzengen. indzagen. inboeren. inleyden. Inferre. introducere. introniſare.
byBzengen. bewyſen. bekunden. Probare. docere. certificare.
byBzenglich. bewyſlich. Probabilis. le. ter. tas. Docibilis. le. ter. tas. Certificabilis. le. ter. tas.
Bzenger. bzeger. Portitor. Portator. Lator. Geſtor. Baiulus. Baiulator.
Bzeeſchen. lupden alz eyn dyer gzamt. Rugire.
Bzeſſem. eyn dyſch. Brasmus. mi. Amio.
Bzeſlauwe. eyn ſtat in Ungeren. Wratiſlavium.
Bzet. in B. Boirde.
ſchyfſBzet. Pluteum. tei.
twyrtaiſſel Bzet. Alea. lee.
rechten Bzet off taiſſel.
geſchaeft Bzet. Aſſa. ſe.
hach Bzet dair men ſpeelt. Ambulla.
Bzeyt. Amplus. latus. Spacioſus. Sinnoſus. [*l. Sinuoſus.*] vaſtus i. amplus.
Bzeythzeyt. Amplitudo. latitudo amplitas. vastitas. vaſtitudo.
Bzeytmalen. Amplare. Ampliare. Amplificare. dilatare. Laxare. Collatare. per. ſimul.
Bzy pap. wytmoiſſ. Puls. pulmentum. pulmentarium. polentum. brodium. leguminarius. a. um.
Bzy malen. Sipare.
meelBzy. Farracum. ci mola. le.
Bzyhen. Pulmentare. polentare.
Bzichten. ſchyben. taiſſen in den bzede te ſpelen. Cirtis Tabula.
Bzieff. carte. Littera. Litterula. Carta. cartula. Epiſtola. miſſiva. miſſivula.
ſendBzieff. dat hozt iſ ind klepn. Pictacium. cii.
hantſchzift. Bzieff. Cyrographum. Cyrographus. phi.
ſcholtBzieff. Recognicio.
gwytBzieff. Quitanci. Quitancia. Apoca.
bertichnisBzieff. Renunciacio.
paysBzieff myt loden ſegel Bulla.
pays. ſendBzieff beſloten. Breve. vis. unde Brevigerulus.
bedeBzieff. Diffidatoria.
Bzieflich. Epiſtolaris. re. ter. tas. litteralis. le. ter. tas. litteratorius. a. um. Epiſtolatorius. a. um.
ſendBziebe ſchziber. Epitaphiſta.
ſendBziebe doich. Epiſtolare ris. Epiſtolarium. rii.
Bzygandyn. eynreley harneſch. Equamata. te.
Bzymmen. in B. Bzame.
Bzyſilien. Briſilium. lii.
Bzytz. ſcherm underſiach. bunde. Abſconſorium. interſticium umbraculum.
langBzytz of want dair wynſtock of anders langh her gepait iſ. Maceria. e.
Bzytzen meiher. Macerio. onis.
Bzytzel. wyndeling. kreiſelingh. Circulea. Brixa.
Bzoch. Czoeme. Mica. Buccella. fruſtum. ti. kalaſina i. fragmen.
Bzochen. czoemen den hoeneren. Sipare. Conſipare. per. ſimul.
Bzochen. ſtrouwen. wederwegen. Diſſipare.
Bzochen verre. Proſipare.
Bzochen tegen. Obſipare.
Bzoeche. ſchoerre. in B Bzehyng. ſchoeringh.
Bzoeche. aevertredynge. in B. Boiſheit. Snoedicheit.
Bzoiche. nederkleit. lendener. Bracca. Bracale. lis. Femorale. lis. Bathin. indeclina. Bracile. Bracarium. Perizoma. tis.
Bzoich uytdoen. Debracare.
Bzoich. venne. ollant. goit. Palus. dis Amfractus. us. ui. Labina. ne. Vallus li i. Palus. paludis.
in den Bzoich woenende. Paludarius.
Bzoichechtich of Bzoichs. Paludoſus. Paluſtris. tre. Valloſus tas. Valleſtris. tre.
Bzoeſch. loep. in G. Geil.

Bzoeſch-

Bzoeſch. tzanch. ſpzoe. Fragilis. infirmus.
Bzoede. iuchen. Jus. ris. brodium.
Bzoeden eyer of uytſpchen of uytſitten. Cubare.
Bzoeder. Frater. Fratriculus. Fraterulus Germanus.
Bzoeder van moeder wegen. Uterinus. Suſter van moeder wegen. Uterina.
mynre Bzoeder. barboeten. Fratres minores. Barvoti.
Bzoedere van eynen vader ind malch ſyn moeder. Fratres.
Bzoedere van eynre moeder ind malch ſynen vader. Germani Uterini.
Bzoeder van eynen vader ind van eynre moeder. Fratres Germani. Ind van den Suſteren allet diſſelven gelychs.
Bzoeder uwes wyfs of uwes mans. Levir. levirii
twyer Bzoeder wyf heiten Janitrites.
myt Bzoeder. Confrater.
twyer Bzoeder kynder of bzoeder ind ſuſter kynder of twyer ſuſter kynder heyten Conſobrini.
Bzoeder int gemeyn. Frater. Adelphus.
Bzoeder ſoen. Fratruus. trui.
Bzoeders dochter. of wyf. fratrua. vel fratria. trie.
Bzoeders kyndys kynt. Fratruelis. lis.
Bzoeders kynt heit; eich Fratruelis.
Bzoeders ſuſter. fratriſſa.
Bzoederlich. Fraternus. a. um. fraternalis. le. ter. tas. fratruelis. le. ter. tas.
ſich Bzoederlich heven. Fratro. as. are.
Bzoederſcap. Fraternitas. Fraternalitas. germanitas.
Bzoederſcap. gylde. Fraternitas. confraternitas. gylda. de. monopolium. conſorcium. vincinium.
Bzoit. Panis paniculus. turunda. de.
wyt Bzoit. wegge. ſemele. ſtuten. mychen. Cuneus. ſimila.
Bzoitbidden. in B. Bedelen.
Bzoitſtede. Turilla. le.
Bzoitmeſter of bedlier. Paniceta. communis ge. paniceus. cea. piſtor. trix. conqueſtrius. a. um. panifex. panificus. ca.
Bzoit maken. Panificare.
Bzoitmaking. of bairmes bzoit maect. Panificium. cii. pi.
bairmen Bzoit maect. Panificium. cii. panificia. cie.
tot Bzoit gehoerende of van bzode weſende. Panicius. a. um.
Bzoitbacken. Pinſere. piſtare.
Bzoit in der aſchen gebacken. Entriſia. e. focacius. cii.
Bzoit in den aeven ſteken. Furnare.
ſchymmelt Bzoit. Artocopus.
Bzoit bur die heren. Idem.
Bzoit bairmen arbeydenden luyden gheeft nae der pynnen of nae myddaghes eten. Celophium. phii.
Bzoet ongegeſtet. Idem.
bun Bzoit. Collirida. de.
Bzoit trpangel. Idem.
Bzoit in en aeven of duppen of in den aeven gor gemact. Clibanicius.
Bzoitſtede of ſpyſeſtede. of bairmen ſulchs bereydt. Cerealis. le. cerealium.
Bzoit becker. in B. Becker. conqueſtrius.
Bzoutwen. Braxare.
Bzoutwer. Braxator.
Bzuychen. genyeten. nutten. Uti. frui. fungi. gaudere. veſci. conveſci. eveſci. ferfungi. defrui pocior. potiris. vel pocior. poteris.
myſs Bzuychen. Abuti.
ſamen Bzuychen. Confruor. coutor.
Bzuychyng. Uſus. us. ui.
myſs Bzuychyng. Abuſus. us. ui.
Bzuychyng af to laten. Defruor.
Bzuychlich. functorius. a. um. Uſualis. le. ter. tas. uſivus. a. um. uſibilis. le. ter. tas. Utenſibilis. le ter. tas.
ge Bzuycht. fretus ſum. fruitus ſum. uſus ſum. potitus ſum. gaviſus ſum.
Bzudegom. Sponſus. nymphus.
myt Bzudegom. Conſponſus.
tuſchen deen [*l. den*] Bzudegom ind der bzupt eyn haide. Paranymphus.
den Bzudegom ind der bzupt die ſanch men den ſynget. Epithalamum. unde epithalamicus. a. um. die den ſanch ſyngt.

des Brudegoms ind der brunt samenkompst. Connubium. Connubialis. le. ter. tas.
des Brudegoms stedelicste brunt. Simporator. toris.
Bruloft geystlich of werltlich. Sponsalia. Nupcie. Nupciole. arum.
Bruloftlich. Sponsale [*l. Sponsalis. le.*] lis. [*l. le.*] ter. tas. Genialis. le. ter. tas. Nupcialis. le. ter. tas.
Bruloftz huys. Nuptorium. nuptatorium.
Bruloftz sanck. Hismenechion.
Bruloftz goedel. Ceſtus ti. et Ceſton. Ceſtos. indeclinabiliter.
Brunt. Sponſa. Nympha.
Brunt dye belayft ind noch ungetrauet is. Pronuba. Paranympha. domiduca.
Bruntschat. Dos. dotalicium. Arra.
dar den Bruntschat off bruloft to bollyengen dye gelayste. Meta. te. Conoſigio. onis.
Bruntgabe. Parafernum. Parifernale. lis. ter. tas i. ultra dotem.
Bruntbedde. Genialis lis.
Brugge. Pons. Ponticulus. vadum.
Brugge maken. Pontare. Pontificare.
bont dan der Bruggen. Pila. le.
Brummen. grunnen als eyn kue off perde. Rugire.
Brun. donker. Fuſcus. Aquileus.
Brun maken. Fuſcare. obfuſcare. Confuſcare. Infuſcare.
dat Brun gemaect is. Fuſcanium. nii. Fuſcotinctum. ti.
dat Brun maect. Fuſcatorius. a. um.
Brunken. pypsten. pepcken.
Brunſwyck. eyn Stat.
Bruſte. in B. Borſte.
Buck. hircus. Edus. preſtus. hirculus. Hirciolus. Subrimus. mi.
steyn Buck. Capricornus. egeceron. rontis. Egeceros. rontis. dorcas. dis. Ibex. cis.
groit Buck. Ciniphes. phis. Ciniphæus. ciniphei.
Bucken. buchs. Hircinus. Caprinus. Hircoſus. tas.
Bunch. Alvus. der sonssten bunch. Uterus. der kyndzechtiger bunch.
Bunch int gemeyn. Venter.
Bunch dan en derken. Aqualiculus.
die nyt [*voeg hier in* de] Bunch synre moeder geſneden is. Ceſo onis.
Bunchluyff. Amicinum. ni.
Bunch der materen. Alveus. vei. Alveolus. li.
groit Bunchich. Ventricoſus. Ventruoſus. Rufulus.
die tot des Bunches behoiff callet. Ventriloquus.
des Bunchs swellyng of hoeghede. Mokacrum. cri.
des Bunchs goedel of hant. Ventrale. lis. Ventralis. le.
des Bunchs bette. Aqualicus. Aqualiculus.
des Bunchs mont. Alura.
Bunchsken. di. Ventriculus. Aqualiculus.
Bunchoebel. in B. Bloitganch.
Bunchsteerch. in B. Beermoeder.
Buchen. Inclinare. Declinare. Incurvare. Flectere. Coo. as. are. Procumbere. Procubare.
die seer Buckt of bellet onder der hoyden. Gibberus. a. um.
Buchgnch. Roburnus. Ruſca.
Buchſtabe. litter. Littera. Sillabaca.
Budel. sechlyn. Burſa. Fiſcus. Saccalus. burſella. burſula. caſſidilis. le. pera. forulus. li. ſaccipium. [*l. ſaccipurium.*] ſcorteſus. ſitacius. marſupium. loculus. moculus. Cruma. crumena. Crumenula.
Budel of sack dair men gemeynen tynff of rente der heren in wogt. Fiſcus.
meel Budel. Cribrum. cribellum. taratantara. cernida. currifrugum. ſetarium. cetacium. ſ. ſeve. tempſe.
Budel maken. In den budel sichen. Burſo. as. are.
Budelen meel of anders. Taratantariſare. Abrotare. Cribrare. concribrare. decribrare. percribrare. Setariare. Setaciare.
Budde. spoick. mom. Schoebudel. hallers. [*l. hallers.*] Citeria. e. larva. ve. larvula. di. larvales. maſcara. re. Dit to maken of dair mit lopen. Larvare.
Buff. slach. Ictus. us, ui. Verber. Alapa.

Buff

Buff mit opgebloſen hondbacken. Bucca. ce. Buffa. fe.
Buffen maken. Buccare. Folleſcere.
Buffen. Inſolenter ſonitum facere.
Buffel. Bubalus.
Buffelſ. [*denklijk te lezen Buffelſch.*]
Buggen. nggen. neggen. Obſtipare i. Inclinare. reclinare. declinare. inflectere. genuflectere. incurvare.
Bugger. Sodomita.
Buggerye. Peccatum contra naturam.
Bulderynge. in B. onBeſtuyt. in K. Kap.
Bulle. Littera papalis. aut Sigillum. aut Saculus coreus.
Bulle. ghelde. unde. waighe op den water. Procella. unda. undula. fluctus us. ui. fluctulus. ampulla.
Bulte. dzieſigng. peddenſtoll. peperigneh. ſwam. Fungus. boletus. volvus. vi.
Bulten. hobelen an den ighe of anders. Tuber. beris. gibbus. unde Gibboſus. a. um. tas. Tuberoſus. a. um. tas.
Bulten bergaderen. Tuberare.
Bunn. eyn ſtat. Bunna.
it Bun. it byn. it ſyn. it ſyd. Sum. Exto. Exiſto.
berBunden. verſtrickt. bereynight. verſchreven. Confederatus. colligatus. Counitus. conſcriptus. concordatus. compactatus.
geBundelen. peckſſken. Faſciculus. Fardellum.
Bunghe. Tympanum.
Bunghen. Tympanizare.
Bunghen gelugt. Bunda. de.
Bunghen ſpeelre. Tympaniſta.
Bunghersche. Tympaniſtria. Tympanotria.
Bunghſlick. Tympaniſtrialis. le. ter. tas.
Bunghel alſ men den houden of bieren on den halſe hengt.
Bunt. Varius. a. um.
Buntichelt. Varietas. Diverſitas.
Bunt maken. Variare. diverſificare.
berBunt, bereynong. verſtrickonghe. verdracht. verſchryvong Ueberkompſte. Fedus. Confederacio. Liga. colligacio. pactum. compactionacio. Coniuracio. Conſpiracio. Conſduciacio. Unio conſcripcio.
berBunt maken. in B. berByden.
berBuntlick. ſamen bereynighr. Confederatus. a. um. confederatus. colligatus. conſtrictus. aſtrictus. coniuratus. conſiduciatus. conſcriptus.
geBuyr. herl. acherman. ruyſter. beltman. boggman. lantman. Degener. villanus. ruſticus. colonus. Agricolonus. agricola. ruralis. plebeus. agellarius. gello. gillo. onis. ſtolidus. incultus. baccalaris. aboriginis. ne i. ſine noto genere. Aborigineus. a. um. baturius. gregarius. a. um. paganus. a. pagus. gi i. villanus. De hiis eciam in A. Acherman.
geBuyr die hier homyt ſtoſſen mit den voeten. Calcitro. onis.
geBuyrs ſchoe. Culponeus. nei.
geBuyrſch. herlick. in D. Doyrlick.
Bure. naburen. Vicinus. na. tas.
Burſtap. hundſchap. bogr. Vicus. viculus. villa. villula. pagus. gi. pagulus. li.
Burſte. luſt. ſpyt. ſchertz. gulberg. Ludus. locus. burdoſitas. dicterium. Iocoſitas.
Burſten. tobben. gabben. lachen. gepien. ſchertzen. ſpelen. Iocari. adiocari. ludere.
Burſtych. Iocoſus. iocatorius.
Burſtych ind ernſtich. Salaris. re. ter. tas.
Burſtmeker. Iociſta.
Burdich. edel. walgeboren. in A. Adel.
geBurte. ter werlt homyſt. Partus. us. ui. Genitura.
geBurte. Nativitas. natale. natalicium. Ortus. us. ui.
ter geBurten hoerende. Natalicius. a. um.
die an geBurten off doeghden bagel bogt. in H. Hoich in weerden.
die tot der geBurten hoirt. Ginginarius. a. um.
Buſch. walt. foreſt. Silva. Silvula. lucus. luculus. arduera. nemus. foreſtum.
Buſch die bupſter iſt. Cemeria. rie. gaio. vel gagio.
in den Buſch of walt eyn ſumle. Lucamar.
bol Buſches off walds. Silvoſus. tas. lucoſus. tas. nemoroſus. tas.
gelt of loen dan Buſchen of walden hergen. Lucar aris ſilvaticum. foreſta.
Buſchich. waldich. Silvius. a. um. Silveſtris tre.

Buſſe. Pixis. dis. calatus. buxis. dis. buxula. le.
boure Buſſe. Bombardus.
Buſſboem. Buxus. xi.
dair Buſſboem weſſet. Buxetum.
Buſſboomenhalt. Buxum. xi.
Buſſboomen. buxeus. a. um.
But. begn. knaick in B. Begn.
Buttel. ſpegel. Arbutum.
Buttelboem. ſpegelboem. Arbutus. ſcaria.
Buten. Extra. exterius extrinſecus. extrinſece. foris. foras. forinſecus. ce. exter. a. um. exterus. a. um. externus. a. um. aforis. deforis. efforis. preforis. proforis.
Butenmynſch. uytlendiſch. vremde. uythemiſch. Alienus. alienigena. advena. accola. forenſis. exigena. exterus. peregrinus. exul. amundus. adventicius. apolides. allophilus. barginus. a. um. barginis. ne. inquilinus. dedicius. exoticus. a. um i. peregrinus et ignotus. forinſecus.
Buyten. weſſelen. pangſlen. ruylen. tuyſchen. Cambire. permutare. commutare, alternare. transferre.
Buwe. tymmerynq. Structura. edificatura. edificium. edificacio. conſtruccio. inſtauracio. fundacio. fabrica fabrilla. fabricula.
tot den Buwe hoerende. Fabrilis. le.
Buwen. tymmeren. Struere. conſtruere. extruere. edificare. inſtaurare. fundare. condere. fabricare. fabrificare. ſtatuere. conſtituere. ponere.
Buwen. ploegen. in A. Acheren.
Buwman. in A. Acherman.

C.

CA.

Ca. dail. eyn vogel. Monedula. Taccula.
Cabel. ijn. reep. ſeel. tauw dair mede men eyn ſchyp an dat lant veſtiget oſte merret. Proſineum. nei.
Cabliauw. in B. Bolch.
Caecke. wyfmp. ſchupſtoil. Mediaſtinus.
Caecken. Mediaſtinare.
Caick. Cocus. ci.
Caicken. Coquere. Decoquere. Excoquere.
Caeckele tot ſtoeven. Piropus.
Caicker dur eyn ſchryver. Calamarium.
Caicker dur en ſchutte. Pharetra. chorintus. ti. Scruticum. die ruten ig.
Cake. gnede. Cremium.
Cakuck. ſomerduck.
Caff. Acus ris. neu. ge. in A. Agge.
clein Caff. Migma. tis.

CA.

Caghheren. in B. Vaghheren.
Cail die nyet antfengt en ig. Carbo. onis. Inde Carbunculus. di.
Cail die bernende ig. Pruna. ne. unde prunalis. le. ter. tas. prunoſus. oſitas.
Cail pan ten altair vyenende. Arula.
Cale. vloit. Calvus. Alepius. Glabrio.
voit Cale. Abcalvaſter.
achter Cale. Calvaſter et Recalvaſter. apiconſus. apicoſus. apioſus. alopiconſus.
Cale maken. Calvare. decalvare.
Cale werden. Calvere. calveſcere.
Calicheit. Calvicium calvicies. ei. calvaria. rie. Alopicia.
Calf. Vitulus.
Calfs. Vitulinus.
Calck. Calx calcis.

Caldsyckt. Stranguria.
Calde. tzaghe. coztze. Febris. hebn. Febricito as. et febricitor. aris. febrio. is. febriſco cis. cere.
Calde. boyſt. Frigus. oris. frigdor. ris i. frigus. Algor. oris. gelu. frigidus.
bol Calden. Frigoroſus. Algoroſus.
Calde. tzage. febris. coztze. rrede. Febris, febricula. febris, quotidiana. terciana. quartana. effimera. interpolata.
Calt. Frigus. a. um. Algidus. Gabidus. Gelidus.
tuſchen Calt ind heit. in L. Lawe.
tuſchen Calt ind heit weſen. in L. Lawe weſen.
Calt ipden. verbzieſen. Frigere. Frigeſcere. Frigdo. as. are. frigdeo. es. ere. idem. frigdeſcere. refrigere. per. iterum. Defrigere et perfrigere. pervalde.
ban Caltheit ſchuberen. ſchoeberen. beben. Frigucio. tis. tire.
Caltmaken. Frigidare. infrigidare. infrigdare.
Caltmakende ſtede. Frigidarium.
Callen. ſpreken. reden. Zehen. cotten. malen. coſen. praten. Loqui. Fari. Sermocinari. Dicere. Fabulari. narrare. referre. mencionari. famaciare. effamaciare. Epadire. promere. Depromere. Expromere. Aſſerere. Aſſeverare. Aſſertare. Aſtruere. Taxare i. dicere.
Callen to ſamen. Colloqui. conferre. collaconnare. conſabulari.
Callen bele onnutlich. Verboſor. aris. Fabulari. Garrulare.
Callen onnutlich. in D. Pladren.
Callen onnutlich. Diſertare. differere. Ediſſere.
Callinge. ſprekinge. Locucio. fermo. faſſio. famen.
ban Callen. ſeggen ind ſpreken bondt men bele in K. Reden.
ſamen Callinge. ſamenſprake. Collacio. collocucio. confabulacio collacionacio.
bunſtlike Callinge. Diſertitudo. Diſertim adverbium.
onnutlike Callinge ind des bele. Verboſitas. loquacitas. Dicacitas. Fabuloſitas. garruloſitas. Linguoſitas. Linguacias. vaniloquium. Stultiloquium.
die bele onnutlich Callet. Verboſator. verboſus. Bucco. onis. Loquax. Dicax. multilinguis. multicrepus. Fabuloſus. tas. fabularis. re. fabulo. onis. futilis. le. Garrulus. Garrulator. Graculus. linguoſus. linguax. loquaculus. Micolator. neniator. multiloquus. policus. garcio. onis. Papas. antis.
Cam. Pecten. tinis.
Camſtede. Pectinarium.
Cammeker. Pectinarius. ria.
Cam ban boegelen. off bat oeberſt ban en helm. Criſta. te.
kemmen. Pectinare.
Camele. Camelus. Dromedus. di. Dromeda. de.
Camelen leyder off meiſter. Camelarius. Dromedarius.
Camer. kemenade. Camera. camerula. cubiculum. cubile der boelen. Genialis. le ſponſarum. Thalamus. ſponſorum. Simma. unde Simmiſta. kemerlinge.
Camer off bedde echter lude. Thalamus.
kemmelike Camer. Penetrale. lis. penetral. lis. zeta. te.
kemmelike Camer off celle. hec Conclavis. vis. hoc Conclave. vis. bair bele ſlaete ind ſlapers len to hoeren.
garwe Camer. Armarium. veſtibulum.
eet Camer. ſlaep Camer. Accubitus. us. ui. Periſtroma.
gelents Camer. Appendicium.
Cameren maken. Camerare.
twy Camerich. Bicameratus.
dry Camerich. Tricameratus.
dry Camergeſtede. Triſtegum. gi.
Cameret [*l. camer*] bair men haicht. famicus. ci.
Camich als mit dier ind der gelicken. Glutinoſus. tas. Conglutinoſus. tas.
Camille. Camomilla.
Camp. tweyluide ſtrijt. Duellum. Pugna. pugnula. pugnella. di. Duellio. onis. duellis. lis.
Campercher. Duellator. pugil. pugillator.
Campberhten. Duellare. pugillor. aris.
Campher. Camphora.
Campberhtlich. Duellicus. pugillicus.

Campvechting. Duellatus. us. ui. Pugillatus. us. ui.
dat in der Campvechtingen waerd bolleerdt. Perduellis. Campio. onis. Caphio. onis.
Camp. velt. Pratum. Tapſus. ſi. i. Campus.
Can. tzopff. tzoech. pot. Amphora. Cantrum. tri. Cantrus. tri.
Can. mach. Valeo. poſſum. queo.
Cannenghieter. Cantrifuſor.
Canayl. waterleyde. renne. Aqueductus. Canale. conductus. Aquelicium. [*l aqualicium.*]
Canteler. Cancellarius. antigraphus. Archigraphus. apocriſarius. apocriſiarius.
ertzCanteler. Archicancellarius.
Canteley. Cancellaria.
Canonick. Canonicus.
Cant. sint. hoeck. hoecks. winckel. Angulus. Cornu. Gibbus. twe. dry. vier. vijf. ſesCant. in W. Angel.
beCant. Notus. cognitus. agnitus.
onbeCant. Ignotus. Incognitus.
beCant weſen of werden. Noteo. es. ere. Noteſcere. Innotere. innoteſcere.
dat hier ber beCant. berichtigt. Famoſus. Nominoſus. Nominativus. Famoſitas. Nominoſitas.
Cap. Cappa. hic Cupus. hec. Cupa.
geCapt. Cappatus.
choirCap. Clamis. dis.
Cappenhogel. in W. Walch of puyſter.
Capelle. Capella. Capellula.
Capelle. pennenbogel. vivalter. Papilio. onis. Cicendela. lucinium.
Capellaen. curect. Junger. Curatus. Officiatus. Plebanus. Vicecuratus.
Capen. umbſyen. Viſere. Circumſpicere. Reſpicere. Luſtrare.
Caper die al dynck beſyen will. Luſtro. onis.
Caperen. Frutex. ticis. capera. re.
Capitel eyns cloiſters of kercken. Capitulum.
Capitelhuyſ. Capitularium. rii. Capitulare. ris.
Capitels perſone. Capitularis. ris. et Capitularis. re.
Capitels ſake. Idem.
Capitel in en boick Capitulum.
ban Capitel tot capitel. Capitulatim.
myt Capitulen onderſcheyden. Capitulare.
cleyn Capitelken. Capitellum.
Capuyn. cabel. Capucium.
Capuyn. cabel maken. Capuciare.
Cappuyn. [*l. Capuyn. zoo ſtaat er op H. gelubt Hane. en 2. D. op C. Caupo.*] Capo Gallinator. Gallus Gallinacius.
byen of yn Care of fyube. Alvear. Alveare. Alvearium. Alvarium. Allicaria.
biſch Care.
moellen Care.
Cairen ſpyen. in W. Wzeechen.
Carbunckel. Carbunculus.
beCairen. proeven. Temptare. probare.
Cairen. ſmaken. proeven. Sapere. Probare. temptare.
beCairynge. proevynge. Temptamen. mentum. cacio. Probamen. mentum. Probacio.
beCairynge int beggn. Paſſio.
beCairynge int volbzengen. Propaſſio.
beCairynge die ſichtich of labelick iſs. Reſſa. ſe.
Carden der wullenwever. czaffen. Cardo. nis.
Cardinail. Cardinalis.
Carene als men geeſt tot aſſait. Carena. Quadragena.
Carſkerv. klych. Inſeſſura.
Carſtuck. Dica. ce.
Carich. nauwe. bygl. gach. Parcus. perparcus. tenax. detentivus. pleonexus.
Caricheit. gachheit. bygicheit. nauwycheit. Parcitas. ter. Tenacitas. ter. Pleonexia.
Carmen. ſuchten. Gemere. eiulare. Ingemere. Ingemiſcere. Suſpirare. Lamentari.
Carmelick. Lamentabilis. le. ter. tas. Lamentoſus. oſitas. Trenoſus. tas. Prenecticus.
Carmynge. ſuchtinge. Eiulatus. us. ui. gemitus. us. ui. ſuſpirium. ſuſpiracio. ſuſpiramen. mentum. Lamentum. lamentacio. Trena. ne.
Carnuſſel. Hernia. nie.
Carp. eyn viſch. Carpio. onis. carpa.
Carre. Carruca. Biga ban vyeren perden. Bunga. Carracucium. eyn Carre mit ſeer hogen raderen als eyn bynbende werck bur ſtaben of ſtaeten. Monocosmus. ban eynen perde. Triga. ge. ban dyen perden. Vehe. he. Monocos-

cosmum iſt en carr die eynen allegn dreyht. Plauſtrum. den ſwen raderen. unde plauſtralis. le. plauſtellum. di. ploſtrum. ploſtellum.

Carre aeberdect. Capſus. ſi.

Carren. ſtraken als en boire. Strepere. Obſtrepere.

Carre. in. M. carre Wagen.

Carr trechende twe perde. ſicht heit Biiugus. vel biiugis. vel ge. of iſt ſeyten dein Biiugi of biiuges. ind iſ der perde dry. of meer. triiugus. triiugis. item ceteri.

Carſt cruyt. Naſturcium.

Carſt dair men in den tuyngard die erde mede umbtwoyt. Baçile. vanga. ge.

Carte. tedel. Cedula. pagina. pagiuula. carta. cartula. membrana. membranula. matricula i. cartula. pictaciuncula.

Carte dair in die phariſeen die eyen gebaide dair oir hoiſt of boir oir boyſt beſchryben dregen. Philacterium.

Carten mecher of berepder. Cartularius. ria.

Cartſpil. ſpantſpil. Ludus quarrarum ſeu cartarum.

tot Carten hoerende. Membraneus. a. um. membranacius.

Carthuſer. Santroſe Carthuſienſis.

Caſſ. not. pelgt. in M. Mbel.

Caſſoen. ſnoir. Zona. filum.

Caſule. carſſupſſel. mpſſlek. Caſula.

Caſt. ſchacy. ſpynde. Capſa. capſula. promptuarium. repoſitorium. alimonia. apoteca.

Caſtang. eyn bruyht. Caſtanea. iuglans. dis. herocleata. moluſca. ce.

Caſtangen boem. Caſtaneus. nea.

Caſtellayn. in B. Boychgrebe.

Caſtyen. ſpnigen. plagen. martelyen. bleyſchen. Caſtigare. punire. plagare. tormenture. torquere. martiriſare. martiriare. trucidare. excarnificare. afficere. affligere. profligere i. cruciare. profligare et profligari. depolere. mactare. macellare. muleare. plectere. romaniſare i. trucidare. truculare. uleiſcor. ceris i. punire.

der Caſtyngh. eyn gereyſchap. Ignis. rota. crux. patibulum. furca. aqua. flamma. aculeus. eculeus. ungula. fidicula. flagellum. ſtorpio. fuſtis. clava. plumbatum. bipennis. lamina. fax. facula. machina. ſippus. carcer. cratis. craticula. prune. arum. pinca. forphex. malleus. fuſcina. fuſcinula. molaris. gladius. enſis. rumphea. ſecuris. pix. ſulphur. ſartago. funis. reſtis. baculus. tenella. nervus. vi. plumbum. acetum. ſal. calx.

Caſtyinge. pyne. plaghe. martelye. wedage. wedde. ipden. gwalt. gwertzynge. tormente. Tormentum. Inde tormentuoſus et tormentoſus. tas. tormentacio. dilaſterium. martirium. martirizacio. tormentuacio. tortura. trucidacio. truculencia. afflictio. cruciamen. cruciatus. us ui. cruciamentum. crucifacio. excarnificacio. ypodromus. exicium. exiciolum. unde exicialis. le. ter. tas. et exiciolus. mactamen. mactacio. panoracium. cii i. tormentum. vel flagellum. paſſio. paſſiuncula. plexus. us. ui. unde plexuoſus. tas. punicio. ſupplicium. pena.

alreley Caſtyingh. pyne. plaghe. et cetera. Terribulum. li.

der Caſtyingen bait gepſſlen of pynen anders mogen werden. Pancracion. tii.

die ſich totter Caſtyingen of gepſſelyngen ghereſt. Pancracrarius.

Cat. mupſſhont. Catus. Muribegus. Muſio. pilax. acis.

Cattengoet dat me den boemen loyt. Viſcus. ci. unde viſcoſus. tas Item dair mit to vercken. Viſcare. convtſcare. devtſcare et convtſcarn. per valde of ontſyinen. Invtſcare. per intra. revtſcare. per iterum.

Cau ronff. Fiala.

Catzen umb den bal. Pilare. Alipare.

Catzer. Pilator. Aliparius.

Cauge. Meta. te.

Catzen tepher. Metarius.

Cabe. Palea. Palcola. Acus. ceris. neutr. gene. Ablunda.

Cabe ſtebe. Paleare. Palearium.

Cabelen. wegen. Diſcernere. Diiudicare. Diceptare. Ponderare. Cavillare.

Cabelich. Palearis.

Cedel. in C. Carte.

ſchult Cedel. Dica ce. Obligacio.

Ce-

Cederboem. Cedrus.
Cederbucht.
Cederen. Cedrinus.
Cederen ſalve. Cedria. drie.
Cederwer. Ceduarium.
Celle. Cella. cellula. Paſtoforium i. parva. cellula.
hemmelike Celle. in C. hemmelike Camer.
eyn Celle van der anderen gedeylt. Diviſorium.
Cement. Mozter. Momozer. Plaiſter. Cementum.
Cepter eyns koenyngs of keyſerſtroede. Ceptrum.
Certeyn. wiſſe. in S. Seker.
Cynaber. rubrijch. vermilioen. Zinnober. Cinobrium. Rubrica.
Cypreſſenboem. Cypreſſus. cupreſſus. conus. ni.
dat Cypreſſenboem dat ouerſte. Maruſium ſii.
Cypreſſeus. Cipreſſeus. cipreſſinus. a. um.
Cypreſſen bucht. Conus. ni.
Cirkel en ronth. Circulus. Annulus. Apſula. circus. ci. ciclus. cli.
des Cirkels underſte deyl. Bracis.
Cirkel dair men die rontheit mede maect. in P. Peſſer.
des Cirkels myddelſte ſtipken. Centrum. Punctus. ti. centron. inderclinabiliter. centro. onis.
Cirkel die nyet weder en kompt tot synen punct. Spira. re.
eyn Cirkel dan den anderen gelike der ſtaende. And der is bijf in den hymmel. Paralellus. li. Paralellum li. dat en is nyet te verſtaen dat die eyne niet verre dan synen neeſten en ſteyt dan die myden. inter gheyn dan den bijf cirkelen en ſteyt synen neeſten boir mydden noch achter. dat is an gheynen eynden ouerwer mit allen synen eynden gelijke we.
Cirkel. ront werck van metall. Circites. tis.
half Cirkel. Emiciclus. Semiciclus.
eleyn Cirkel geſat boeben in groten cirkel. Epicyclus.
Cirkel ront. Circularis. re. ter. ris.
Cirkelen. Circulare. Circinare.
Cirkelyng der ſlangen of der reyp of ſcle op eyn gekrongelt. Spirare.
Cirkelſchuyfe wat omdaen. Girare. Regirare.
Ciſtern duer water. Ciſterna. Sceptoria.
Cla off klauwe. Ungula. in C. Clauwe.
Clackloys. in A. Alynck.
Clad. klanck. in B. geBerch. lack.
beCladt. in K. onKeyn. beKladt.
beCladden. beclatteren. in T. Tunchen.
Claſſen. in C. Callen.
Claſter. klater. later. badem. dat is eyns menſchen lengde.
Clage. Querela. Querimonia. Requeſta.
Clage. toeſprack. anſprack. toeſeggen tot yman to doen. Actio. actiuncula. Impeticio. Queſtio.
die Clage gerichtlich doit, anſpreker. Actor. intentor. cauſator. impetitor. Incuſator. accuſator. culpator. inculpator. inculpitator.
die ſa beClaget wordt. Reus cauſarius cauſaticus.
Clagen. Querulari. conqueri. queremoniari et querimoniare.
beClagen. anſpraken. ſculdigen. Kestigen. Impetere. convenire. accuſare ſ. minores vel pares vobis facto vel crimine Incuſare ſ. verbis maiores vobis Arguere. cauſor. aris. Culpare. Inculpare. culpitare. diculpare. Dis. Ex. inſimulare. ex. inſimulor. aris.
Clam. bucht. ſam. nat. Madidus. Madidulus. humidus. humoroſus. Humectus et humecto adverbium. dentus. Eliquus. deliquus. liquidus. Elutus. riguus. Irriguus.
Clamp. cramp. Tenaculum.
Clanck. geluydt. ſchal. Clangor. Tynnitus. Sonus.
wederClanck. weberhellynck. gelunt uit bergen. wateren off anders. Echo. onis.
wederClanck int geneyn. Reſonancia. ter. obſonancia. ter. Reboancia. ter. Reclamancia.
Clanck. lack. in B. geBerch.
Clants. compaen. geſell. bentt. Socius. Aſſocius. conſocius. aſſotiatus. conſociatus. conſodalis. commentor. concomitator. contribulis. Apodiſocia. Appendix. confeduſtus i. confederatus. Collateralis. commanipularius.

rius. collaterancus. comes. collega. cooperarius. tubernio. combinarius. coniunctorius. collaterales. comites. cominus. comitellus. Assecla.

Clappen. melden. in A. Apenbaeren.

Clappen. snappen. in P. Plabben.

beClappen. achterClappen. detrahere. derogare. deferre. obloqui. Oblimare. carpere. rodere. detractare. vel detractare i. detrahere. obtrectare. Idem. Invehere. Invectare i. detrahere.

achterClapper. detractor. detractorius. detractatorius. detractatrix. obloquax. oblimator. Rosor. Corrosor. Carrosorius. Invectivus i. detractori. [*l. detractor of detractorius.*] Suggillator. auriculator. propalator. futilis. le.

Clair. in A. Baen. clair.

Clair. in A. Baen. licht.

onClair. gloemych. Turbidus. obcenus. Turbulentus. Turbulens.

Clairmaken. Declarare. clarificare. Fulgidare. Lucidare Illustrare. Luculentare. Lustrare. Perlustrare.

samen Clair maken. Serenare. Inserenare. Conserenare. Collustrare. Limpidare. Reserenare. per. iterum. Subserenare. per modicum.

onClair van verstant of begrijp. Obscurus. tas. Intricatus. cio. Involutus. cio. inevidens. cia. incomprehensibilis. le. ter. tas. Inapertus.

Clair van begrijp of verstant. Clarus. tas. planus. nicies. evidens. cia. lucidus. tas. luculentus. cia. apertus.

Clair werden. Clair schinen. Clarere. clarescere. vernare i. clarere. lucere. lucescere.

Clair maken. Clarare. clarificare. declarare. dilucidare. allucidare. Eciam in C. verClieren.

Clair saken handelen. Clarigare. clarigacio.

onClairheit in der lucht. Aperia. aperie. [*l. Aporia. aporie.*]

Clairheit. Claritas. Claricudo. Claredo. Sereenitas. Lucidus. pritas. Rudonia. fulgor. oris. fulgiditas. fulgedo. fulgetum. ti. Jubar. splendor. maritas. splendificencia.

Clairheit. doirschynicheit. beluchtheit. luterheit. perspicuitas. illustreitas. [*denklijk te lezen illustritas.*] dyaphaneitas. claritas. transparencia. lucidnas. perlucidnas. translucidnas. luculencia. faculencia.

Clairlich. doirschichtich. Perspectim. Clare.

Clairet. luterdranck. Claretum. Nectar Inde. Nectareus. a. um. Ambrosius. Ambrosia.

Claiter. in C. Claster.

Claive eyd [*l. eyns*] dieres. Ungula.

Claive onder pijlren of getuunner. Basis.

Claive, reete. spleete. spalte. Ritze, kerve. schram. Scissura. Ruptura. Fissura. Laceratura. Rima. Rimula. Rimella. unde Rimosus. tas. Riscus, ci.

Claive plasses. Roca. ce.

Claivicordium of anders seyden speels pferden daer men die floetelen mede accordiert op die snaren. Pecten. plectrum.

Cleblat. in A. dyr Blat.

Cleden. anduen. Vestire. investire. adinvestire. amicire. palliare. Induere. indusiare. amictuare.

ontCleden. uytdoen. Exuere. expoliare. divestire. depannare.

umbCleyden. Circumamicto. as. Circumamictuo. as.

ontCleydung. Expolia. e.

samen. mytCleyden. Convestire.

wederCleyden. Revestire.

Cleyder to ryten of to schaeren. Depannare.

stede daer men Cleyder uyt doet to laten maschen. Apolucium. Apoleterium.

Cleyderkamer. Vestibulum. Armarium. Vestiarium. Apoleterium.

Cleydermeister of dermaerre. Vestiarius. Vastigarius. [*l. Vestigarius.*] f. imperatoris.

daer men Cleyder of anders wat hynneget to bewaren in kysten of plaetzen. Zaberna. zabarra. zalburra

der Cleyder oberdoerdicheit. Aspergo. Sirina.

der Cleyder oberdoit hebbende. Aspergineus. a. um.

Cleyder vaderschie. Vestiplica.

Cleytung geſtiffter ſtadt. Religio. habitus. us. ui.
die bloit ind vebel geCleydt iſt. Pannoſus. Tunicatus. Cincinoſus. pannucius.
ſhoirCleyt. Superpellicium.
lynenCleyt. Levitonium.
Cleyt ſonder mauwen. Manicen cleyt. Colobium.
geneyt Cleyt. Acupicta.
wullen Cleyt. groff ſwuller cleyt. Andromada.
ironiken Cleyt bynebende ritt. Arſineum. arſionium.
groff Cleyt. Birrum.
biltich Cleyt. Bigera. bidromis. vel endromis. des. dis.
beſtreyt Cleyt. gebeelt cleyt. Tesbea. cicla. oleacicius. dis.
Cleyt der ſtraetſpeler. Campeſtre. tris.
alt Cleyt. Periſoma.
geel Cleyt. Epicrocolum.
bubbel Cleyt. Dyptois. dis. endromis. dis.
Cleyt der monniken. Epedicen. Religio habitus.
licht Cleyt. Levidenſis.
Cleyt of cleyders der geſtorfheyt ader geiaten. Redivie. arum. Redivive. varum. exuvie. arum.
Cleyt dat to ſamen ſyden iſt. Oloſericus. ce.
Cleyt dat to ſamen purpren iſt. Oloſerra. rae.
ſeggherlich Cleyt. Adorea. rae.
Cleyt dat to reten of to ſchuirt iſt. Lacinia. nie.
deſ ſyn Cleyt of cleyder to reten ſynt. Lacinioſus. pannoſus.
Ryttersſ Cleyt myt gheeren. Lacerna. ne. onde lacernatus. dis ſo gecleyt iſt.
Cleyt deſ men in ſpelen bruickt. Ludia. cis.
Cleyt dan daſſen off gerbeis bayren aff dele gemaert. Melotes. tis. meloca. te.
Cleyt dat ſubtyl ind dan mancnen cleynlich iſt ind tsember. Multicium.
Cleyt der verandverſatyngen. Mutatorium.
ſtrijtCleyt eyns heyſers off kinings. Paludamentum. unde paludamentatus. vel paludatus. ſic indutus.
Cleyt der herdden. Paniceum.
Cleyt dan ungerlay doich. Pannucia.
eyn Cleyts hoiſtyat. Parogium. [*l. Paragium.*]
eyn alt Cleyt bedeuet dat ſchynt oft nyhe iſt. Inserpolatie.
gemeyt Cleyt dan manigerley hayren. Polimita.
Cleyt an den gheeren tuyt. Planeta. te.
Cleyt dan dele halben. Multiplica.
die Cleyt halbet. Veſtipficus. ca.
Cleyt halben. Veſtipliare.
Cleyt eyns heregtuygnus. Regilia. leruel Regillum.
Cleyt dan hayden of dellen gemaert. Renonis.
Cleyt der armen dat tu reten of to ſchynt iſt. Scrutum. ti.
ſtrupCleyt. Sinogula. leruel Stragulum. li.
kerchings Cleyt. Tarantace.
purperen Cleyt. Purpura. rae. Tunica. cae.
Cleyt der edelen hingte weideren. Pretexta. die ſulch Cleyt dragh. Prexextus. a. um. prexatus. a. um.
Cleyt dat lichtſerdich iſt. Thomis. mis.
Cleyt dair dan die reyſte beden ſtaen ind dat herpſel [*l. werpſel.*] of meſſel ſyden iſt. Traſioſerica. ce.
Cleyt dat alt ind berſleten iſt. Xerapellicia.
Cleyt eyns ſenatoirs. Abella. [*l. Abella.*] leder Cleyt. in 25. Byaich.
Cleytſel dan ygederen. Tabulatus. a. um. et tabellatum. ti.
beCleyden mit ygederen. Tabulare. contabulare. per. ſimul.
ontCleyden dan den ygederen. Diſtabulare.
Cleyt int gemeyn. Indumentum. veſtimentum. Amictus. amictorium. habitus. Veſtis. indumen. inducula. le. Enduvium. veſtitus. us. ui.
Cleyt of decken umb ind umb ruhe. Amphipaſica. vel amphipaeum. Amphibolus. Solavina.
Cleyt dat ruhe iſt. Antibolus.
Cleyt. doil. tzgl. Olibanus. proclivum.
Cleger. Querelator. querelaſus. querimonidus. querulus.
Cleger. anſpreher. in C. die Claget. [*l. die Clage eyn.*]
Cleger. als eyn richter claget. Queſtor. Queſtor.
Cleyn. weynich luttich. lutzel. Parvus. parvulus. Exilis. le. ver. tas. exiguus. ua. Modi.

dicus. dicisci. arteſis. puſillus. Paulus. paulus. paulillus. paucus. Pauculus. perpaucus. quampaucus. a. um. Rupus. puſinnus. pullus. adv. parumper.

Clepn. luttich. neptich. pro adverbiis. Exiliter. tenuiter. exigue. gutas. modice. citas. paulo. paulispen. parum. parumper. Aliquantisper. pauce. paucedo. Paucitas. parve. parvitime.

Clepn ban weſen. Seſilitas. ie. puſillus.

Clepn maken. verminren. Minuere. Diminuere.

Clepnheit. luttichheit. nepticheit. Aliquantillitas. paucitas. exiguitas. exilitas. Modicitas. pauxillitas.

Clepnlicheit. tzartlicheit. zerheit. Teneritas. teneritudo. Aſtrofia. delicacitas.

Clepnlich. tzart. zeer. Tener. delicatus. Teſnelbus. lippeus.

berClepnen. in V. Bianeren.

Clepnre. nipne. luttiker machen. Diſcreſcere. decreſcere.

Clepnre. nipne. luttiker machen. Decretus. discretus. a. um.

Clepnoit. peweele. Clenodium. encenium. Jocale.

Clepnoit off tzierung des arms. Armilla.

altreiey Clepnoit ban gold off ſylveren dat verhangen iſt. Bella. le.

Clepel in tzoumblichen. Clapſillus. Tubalucinatorium.

Clepper. meſſer. in E. achter Clepper.

Clepp. gelpp. in E. die hele annutich. Callet.

Clerck. pape. Clericus. Sacerdos. Subdiaconus. Diaconus.

Clerckelich. papelp. Clericalis. le. ter. tus.

Clerckſchap. Clerus.

Clerpp. Clericatus. clericitas. clericalitas. clericatus. us. ui. Clerimonia.

berCleren. bynden. antleggen. antbynden. Exponere. declarare. Interpretari. Dilucidare. diſſerere. ediſſere. Diſſertare. Edifſertare. enucleare. reſolvere. Diſtricare. extricare. digerere. explicare. hermeneumatizare. explanare. Elucidare. Luculentare. Gloſare. Commentari. Enodare. apoſtare. exprimere. exerare. exertare. Denudare. Determinare. diffinire. deſinire. divaricor. aris. i. diſcutere. Enodare.

berClerpng. bynginge. antbynding. antleggung. Expoſicio. declaracio. Interpretacio. delucidacio. reſolucio. Analaſis. hermenia. explanacio. explicacio. elucidacio. dilucidacio. hermeneuma tis. luculentacio. Metafraſis. expreſſio. exercio. exertacio. Enodacio.

berClerer. bynder. antbynder. antlegger. Anaſeticus. Expoſitor. declarator. Interpres. interpretator. dilucidator. elucidator. enucleator. reſolutor. Digeſtor. explicator. Explanator. gloſator. commentator. commentarius.

Clebe egn ſtat. Clivis.

Cleben. herhten. batten. Figere. Affigere. firmare.

anCleben. toeſtaen. neutraliter. Adherere. coherere. inherere. ſubherere. Aſſiſtere.

dat Clebende of hangende iſt engent an. Appendix. cis. Appendicium.

Clebende of anhangende an en berch of hoichde. Acclivus. a. um. Acclivis. ve. ſ. in aſcenſu. Declivus. a. um. Declivis. ve. ſ. in deſcenſu.

dit Cleben machmen oic myt beſtigen unterſchoren ut in V. Beſtigen.

Cleſſen of cletten. Lappa. cis. Glis. gliſſis. Carduus. ui.

boltCleſſen of Clotten. Lappaſus. tas. Carduoſus. tas. gliſſoſus. tas.

Cleſſich of Cletteich. Lappeus. gliſſeus.

Clyen. ſmoien. Furfur. mas. ge. cantabrum. apluda. de.

ban Clyen. Furfureus. a. um.

Clych. in C. Carff.

Clyghen. in V. Maten.

berClychen. berſpyhen. Circulare. Explorare. ſcrutari. obſervare. ſiſcare. notare. conſiderare.

berClicher. coude. berſpyerre. Scrutator. obſervator explorator caraſcopus. circulator.

Clyeer. cangie. Collirium. Iugulum.

Clymmen. reppen. ſtygen. Scandare.

opClymmen. Aſcendere.

af of neder Clymmen. Deſcendere.

Clymmen als wee te doen. Torquere. Premere. Urgere. Angere.
op of samen of mede Clymmen. Conscendere. unde conscensus. us. ui. conscencio.
aeber Clymmen of aeberstygen. Transcendere. unde Transcensus. us. ui. sio. onis.
Clymmer. styger. Scansor. Ascensor. Descensor. Conscensor. Transcensor.
Clynck dan eynre doeren of synstren. Pessulum.
Clynchen. clyngen. luyden. Clangere. Sonare. Tynnire. Tynnitare. pertinnire.
samen Clynchen. Contynnire.
weder of tegen Clynchen. Retynnire.
wenich of styl Clynchen. Subtynnire.
Clynchende. Tynnulus. Tynniens.
Clynchyng. in C. Clanck.
steynClyppe. rubse. steppergheit. Rupes. pis. rupecula. abruptum. rumentum. scopulus. crepido. Anfractus. us. ui. osus. tas. precipitium. aeclivum. copadines. num. murex. ricis. sipus. pi. s. in mari.
Clyppel. chuppel. Antrillus.
Clyper. bruss. gestwel. Apostema. tis. ulcus. tumor. pustula. glans. tis.
Clystier. Clisterium. clistere. ris.
aeClyben. Adherere.
Cloch. Campanula. campanella.
Cloch. seuch. mantel. Mantellus. Manticulus. toga. pallium. hec Clamis. dis. penula. le.
Clocheuer. oester. offermau. Custos. campanarius.
Clochhupss. clockstoeren. Campanile.
dan den Clochhupss dat underste dan den. dalle dair dat water af loipt of dair dat op loipt. Grunda. Grundula. di. Grundatorium. Gurgulatorium.
Clochhupss. bechmaken. of dair af want hupsen. Grundare.
Clocken luyden. Pulsare.
Clocken gysseter. Campanarius.
gulden Clockstuem. Bratea. bracteola.
Cloich. in B. Verschepden.
Clochheit. [*l. cloickheit.*] wysheit. verstentheit. verschepdenheit. Sagacitas. discretio. eulogium. sapientia. sal. mas. ge. sophia. philosophia. sollercia. cautela. astucia. sagacitas. gnavitas. intelligencia. argucia. callidias. versucia. disertitudo. astus. us. ui. ingeniositas. industria. sutela. astu. indeclinabiliter. indoles. lis i. ingenium. fronesis i. prudencia. prudenciuncula. intelligibilitas.
Cloichlich. Disertim. sagaciter. cautelose. prudenter. sapienter. solerter. consulte. caute. cautim. callide. circumscriptorie, et cetera form. de nominibus supra in Clochheit.
Cloichlich dat doen. Cicutare. sagio. gis. gire.
Cloppen. in B. Bochen.
Cloppen. bochen umb ingetaten te werden. Pulsare. eciam in B. Bochen. schellen.
tegen Cloppen. in B. tegen Bochen.
Closs. in B. Blach. closs.
Cloister. Claustrum. cenobium.
Cloister houdre of sonster nonna. Monialis. sanctimonialis. monacha. cenobita. agapeta. assistrica. ce.
Cloister houdre of sonster in sin ineruidien sicht. Canonissa.
Cloit. cloez. [*l. cloitz.*] Globus. globulus. nis. de globosus. tas. glomus. glomellus. orbiculus. vertigo. h. globus.
Cloit dan dig of lobe die men mogt. in B. Bigem cloete.
halfCloten. Semiputare.
Cloten of knoten die boeme. Putare.
Clocketoni tymmeren. in B. Bitten.
Cloeben. spalden. spigten. blichen. cyten. beyden. Findere. dividere. rumpere. bipartiri. palpulare. equare. eloccare. affindere. per valde. vel. juxta. perfindere. transfindere. per per. con. per. simul. dif. per. diversimode. in per. intra. pro. per. procul. pre. per. ante re. per iterum.
beyndich tegenich Cloben. Suffindere.
Cloebelich. gerynd in cloeben. Fixilis.
in twein geCloebet. Bifidus.
in dryen geCloebet. Trifidus.
in vieren geCloebet. Quadrifidus.
in vele geCloebet. Multifidus.
Cloeben eyneriey boneden. Bombardus.
Cloutsen coutsen. in C. Cloutsen.
Cnyght. knegte. Tenella. renellula.
Cluchte. herkomst. in Al Art.

Clude ijs. gewicht van hondert ponden tgnder centener Centenarius. a. um.
beClimmen van helden. Algidus. a. um. gelidus.
Clippel. in C. Clippel.
Clunchen. ontregnen. in T. Tunchen.
Cluse. Cluſa heremitarum. anachoriſtis. anachoreſis.
Cluſener. heremyt. waltbroeder. eynſedel. Heremita. anachorita. incluſus recluſus. heremipeta. heremicola. ſolitarius.
Cluſeners. heremiten of eynſedels leven. Anachoriſis. heremiticus. a. um.
Clupſter. Clauſtrum.
Clupt. Maſſa.
Cluwen. Glomus. eris. glomus. mi. glomicellus.
Coe. Vacca. vaccula.
Coe die melck gheeft. Baſſaris. dis.
Coë.
Cobebe ſait ind tzupt.
iong Coe van ennen half. Juvenca. ce.
der Coeyen of perde bergaderyng. Equiricia.
Coeherde. Vaccarius ria.
Coeyen. Vaccinus. vaccineus. a. um.
Coerchler. barende man. netteboebe. Hiſtrio. ioculator. iocularius. iociſta. cironomanta. te. cironomans. tis. Ciromon. indeclī. Ciromon. onis, emellicus. manducus. ci. mimus. panthomimus.
der Coerchler wairde. Mimilogium.
die en Coerchler lert of mit en hallet. Mimilogus.
tot den Coerchlen hoerende. Ioculatorius. Iocularis. re. Iocularius a. um.
Coerchlerſche. Ioculatrix. corcula. le. Mima. Panthomima. Saltria. e.
Coerchlen. Ioculari. cironomare. Faſcinare.
Coick. tarte. Tarta. Tartella.
Coick. Torta. libum. libus. tortula.
Coichen. Tortare.
Coch. Cocus. cocinarius. cocinator. coculus. di. coquinarius. fulinarius. popinarius. popino. onis.
meiſter Coch. Archimagirus. Archimacirus. Archimacius. Archimacerus. Archipapus. Archicocus.
boir Coechen. per. ante.
weder Coechen. Recoquere.
Coechen. Coquina. Coquinula. cenopollium. papina. fulina.
Coechen. dat werch to dom. Coquinare. coquere. decoquere. Ex. In. Per. Cocinare. fulinare.
toz [*l. tot*] Coechen hoerende. Coquinarius. Papinarius. a. um. coquinalis. le. ter. tas.
toz [*l. tot*] Coechen altreley dat. Coculum. li.
Coechenmeiſter. Coquinarius.
Coechery van vele menghſels. Zema. tis. Gaurus. Liquamen.
twy geCoecht. Biſcoctus a. um.
geCoecht. gar ſpijſe. Coctura. Decoctum. Elixum.
Codde. bleche. in T. Tunche.
Codden. ontegn maken. in T. Tunchen.
Codzen. in C. Callen.
Coedhen. pegſken. puggen. iong berchſken. Porculus. la. porcellus. la. nefrendis. dis. communis. ge. Succulus. la.
derCoſt werden. Veneo. is. ire.
die derCoſt is. Vendicius.
die to derCopen ſteit. Venalicius. ind die derCoſt is. Empticius. a. um.
Coſſeren. ſchrijn. doſe. lade. aſtche. Scrinium. Aula. Aularia. Aulularia. Archa. Tabyn. Scirpis ex virgis contexus. Teca. Cirothe. this. Capſella. Calatus. Subpedaneus. nei. Pedaneus. nei. Fiſcella.
Cogge. ennerley ſchijp. Liburnus.
Coghe. twangh. Porrigo. nis. Contagium. gii. contagio. onis.
Coighs. Morbidus. contagioſus. peſtilenticus. porrinoſus. tas.
Cogel. Cobel. in C. Capzun.
monicken Cogel. Culla. cuculla.
Coeghelet. Blavilinium.
Coſſ. moiſſ. Caulis. Olus. Oluſculum. Tirſus.
Coilplanten. Olerare. De Ex. per. val.
Coilſtelen. Abolerare. de. ex.
Coilſtrunck. Stips. caulis. maguderis.
Coilſtrunck. hoenſpijng. Locuſta. te.
Coilrupp of loichrupp. Urica.
Coilſtrunchs wortel. Sirpix cis.

Coolplant. Braſſica. planta. plantula. unde Plantaris. ter.

Columne. pylre. pylern. ſuyle. Columna. columnula. columnella. columella. colubella. Statua.

dan der Columnen of pylrenen dat underſte. Baſis. Herma. me. Hermula.

dan der Columnen of pylre dat overſte. Abax. Epiſtilium. Epiſtolium. Capitellum. Herma. Hermula.

Com. nauw. nawelick. Vix.

Cóm. Veni. imperativi modi.

Come ſait of tzugt. Ciminum.

Comen. Venire.

toeComen. Advenire. adventare.

wederComen. Redire. revenire. reverti. remeare. regredior, regredi.

wederComen. rouwen eyns toeſeggens. Contravenire. penitere.

durComen. verhaiſten. verſnellen. verylen. verraſſen. vegzipen. vaiven. Prevenire. preoccupare. circumvenire. illaqueare illicere. lexi. lectum. illectare. irretire.

acherComen. acherdzagen. eyns werden. Convenire. concordare. compactare. condicionor. aris. convencionor. aris. paciſcor. ceris.

durComen. van verre Comen. to vaten Comen. Provenire.

Comen ten eynd. Comen ter begerten. Pervenire.

Comen aventurlich. Eventuare. accidere. contingere.

Comen vanden eynen in vanden anderen. Devenire.

aſComen. to rug Comen. Devenire, decidere, contravenire.

volComen maken. volbzengen. in V. volbzengen.

onvolComen maken. Semare. dat is acher die helfte. Imperficere.

volComen. volmaect. Perfectus. completus. conſummatus.

meer dan volComen. Yperſintellcon.

volComenheit. volmaechtheit. Perfectio. complementum. complecio. conſummacio.

onvolComen. Imperfectus. Semus. a. um. dat is vaeven half.

onvolComenheit. Imperfectio. ſemitas.

acherComen. acherdzagen. eyns werden und eynich to doin. Colludere. colluſare. conſpirare.

myt ſamen Comen. vergaderen. Convenire. conventare. confluere.

veComen eyns ums to entvaerden. Convenire.

antComen. ontvoychen. ontgaen. tugmen. Evadere. cedere. aufugere. de. ef. declinare. abſcedere. elabi.

eyn eynComen. Competencia.

to hulpen Comen. Subvenire. ſuccurrere.

voirComen. preſtcomen. Prevenire. anticipare. preoccupare. antecapere. antevenire. prevertere et preverti. deponentaliter.

die toComende dyng weet. Pronoſticus. portentor. portenſor. preſago. prophera.

toComende dyngen to vorens ſeggen. Divinare. prenoſticare. unde prenoſticum. pronoſticare. unde pronoſticum. portentare. preſagare. preſagio. is. ire.

toeComende. hernamails. anſtaende. Futurus. a. um. poſtea.

naeComelyngh. Succeſſor. nacholger. Sequax.

toeComende. anſtaende. Inſtans. imminens. nenter. incumbens. ingruens. cia. ter. futurus.

toeCompſt. Adventus. us. ui.

herCompſt. geſlecht. in V. Art.

herCompſt. virſake. virſprongh. herſaken. Ortus. origo. occaſio. fundamentum. ſeries. racio.

acherComynge. acherdzagh. onderſchepdinge. bedaerde. Convencio. conventus. us. condicio. condicionacio. unde condicionalis. ter. pactum. pactio. compactacio. concordacio. contractus. us. ui. ypotrefis. unde ypoteticus. a. um. placitus. ti. pactorium idem eſt locus pacti.

bes tot acherComynge hoirt. Pactorius. Condicionalis. le. ter. tas. convencionalis. le ter. tas.

ſamenCompſt. Conventus. us. ui. conventiculus. li. conventiculum. li.

ſamenCompſt maken. Conventor. aris.

wederCompſt. Reditus. us. ui. reverſio.

wederCompſt in ſyn eygen. Dorvicacio. onis.

die, die wederCompſt maecht. Redux. Traduxcis.

wederCompſt bes verdzeven. in V. Valligny leggen.

op-

ey Compſt. verbal. in B. Vate.
eyer Compſt of eyer Conspyng in gwaden ſaßen. Colluſio. conſpiracio. machinacio. factio.
die weg eyer Compt mit gmande. Conventina. ne.
die Compt mit gmang. Idem.
Commer. in A. Armoede.
Compaen. in C. Ciant.
Compang. rotte. geſellſchap. Concio. nis. Societas. ſodalitas. contubernium. comitiva. collegium. conſorcium. participium. complicitas in malo.
Coene. moedich. ſtoit. manlich. ſtymd. byſt. boſe. onberbeert. ellenthaft. beſtych. Audax. Animoſus. Virilis. Imperterritus. Emphaticus. Cordatus. Fretus i. Impavidus.
Coene ſyn. begeen. geneben. Audere. Preſumere.
Coene. vermetel. bytelich. byſt. Temerarius. preſumptuoſus. frivolus. preceps. preſumptibilis. le. ter. tas. Eciam in S. Strupf.
Coenweſer. Auſor. preſumptor.
Coenmaken. moedich. beſtych maken. Animare. Inanimare. Inſtigare. Inſpirare. et cetera.
Coenheit. vermeteiheit. byſtichheit. bytelicheit. Temeritas. preſumptuoſitas. preſumptibilitas. pertinacia. Eciam aliqua de hiis in S. Strupf et Sturicheit.
Coenweſyng. Auſio. Auſus. us. ui. Audacia. Animacio.
Coenlich. bylich. Audacter. Viriliter.
Concordanci. Concordancia.
Contoband op ainige inſtrumenten ben muſyken. Claſſicum. ci.
Conyn. eyn dier. Cuniculus.
Conynen. Cuniculinus. a. um.
Confect of geſult ban cruyde of ban ſuycker. Confectio. Electuarium.
Conynck. Rex. regulus. Baſileus.
Die by den Conyng of heyſer die alreoberſte is. Conſtabularius. ſyn wyſſ heit. Conſtabularia. die oberdicheit ſyns amts heit. Conſtabularatus. us. ui.
Junſr den Conyng of heyſer die oberſte rudendrager. Primivirgius.
Conyngklich. Regius. regalis. le. ter. tas.
Conyngs of heyſers ſoen. Clito.
Conyngs of heyſers roide. Sceptrum.
Conyngs of heyſers ſtoll. Altichronum.
die Conyngs of heyſers ſtoll beſittende is. Althithronus.
Conyngs of heyſers hoicheit. groitheit. herlicheit. mogentheit. Maieſtas. unde Maieſtaticus. a. um.
Conyngs of heyſers ſchoe. Milleus. lei.
Conyngs of heyſers ſtrumpt. Paludamentum. unde Paludamentatus. vel paludatus. a. um i. ſic indutus.
Conyngynne. Regina. Baſilea. Baſilla. Baſiliſſa. Reginula.
Coenyngynnlich cleyt. Regilla. le. vel regillum. li.
Connen weten. Scire. conſtare.
nyet Connen. nyet weten. Neſcire. ignorare.
Conniende. wetende. Scieus. ter. cia. conſtans. ter. cia. gnoſticus. a. um. Scientificus. gnavus. gnarus.
nyet Connende. nyet wetende. Neſcius. inſcius. neſciens. inſciens. ter. cia. ignorans. ter. cia. ignarus.
Complexi. in M. Matuer.
Complexlich. Complexionalis. le. ter. tas.
Conſcienci. nytwetenheit. Conſcientia.
der Conſcientien wroeghe. Remorſus. Sinderesis.
Conſent. bolbert. oyloff. Conſenſus. licencia. collibencia et collubencia. collubeſcencia. allubeſcencia. conibencia. conivencia.
Conſent in gwaden. Faucio. onis. unde faucioſus. a. um.
Conſenteren. erloeben. bolberen. oyloben. Conſentire. indulgere. concedere. impartiri. aſſentire. ratificare. approbare. ratificari. confirmare. licenciare. annuere. admittere. conibere allubere. allubeſcere. collubere. collibere. annuere. aſſentiſcere. conſentiſcere.
Conſentierende. Conſenciens. aſſenciens. conſentaneus. aſſentaneus.
Conſentieren. toeballen in eyne ſake. in B. by Bliben. Conſentieren.
Contraſepten. eyn dynck geſyck nae maken. Effigiare.

dat Contraſept off gelick nergemaert wurdt. Zographamenos.
Conbent. bergaderyng. Conventus. us.
Chi. bynetnap. in W. Beller.
Cop. ſchedel. hoiſt. Caput teſta. apex.
clegn Cop. Aliphanus. aliphārius. clatus. ciatus. certerculis. ſorbicellus. porrectorius.
gemaiſt Cop. Ambeſi.
laitCop. Angiſtrum. ventoſa.
Cop van poſtepden of bladen. Arcupta.
dynck Cop of nyp die wyt und groit iſt. Patera. re.
Coyt. geldyng. marcktyng. Forum. empcio. comparacio. mercacio. mercatus. us.
berCoyt. Vendicio. venundacio.
Coip of bercoipſtede. Mercatus. us.
boirCop. [*l. coip.*] Preempcio.
boirCoyer. Preemptor. anxionarius.
Copen. tzamen. tuygen. marchten. gelden. Emere. comparare. mercari. appreciari. negociari. cauponor. aris. foro. as. conferre. coemere. per ſimul.
gemeyn Coip of berCoipſtede. Monopolium. emptorium. empturium.
ſamen. myt Copen of bercopen. Commercor. aris.
Copen of bercopen. Nundinor. aris. mercor. aris.
berCopen gedeylt. Divendere.
die to berCopen ſteyt. Venalicius.
die berCoſt iſt. Vendicius.
die geCoſt iſt. Empticius.
to Copen dat eyn umb dat ander. Commercor. aris. unde commercium.
berCopen. Vendere. venundare.
deſ tot eynen Coiphuſe of coipſtede hoyt. Emporiticus. a. um.
Copyng. Foracio. foramen. mercacio. Mercatus us.
berCopyng. Venum. ni i. vendicio. venundacio.
Coeper. gelber. Emptor. Negociator. mercator.
berCoeper. Venditor. Venundator. Negociator. Mercator
underCoeper. meheler. Preſineta. Subemptor.
Coipman. meerſman. tzemer. Mercator. Emptor. Negociator. Negocita. Entecarius. Inſtitor. Arillator. Arginator. Præco. onis. Particus. per particulas vendens.
lijdſam Coeper. Empos. tis.
ghyrich Coeper. Emax. acis. Emaculus. unde Emaciter. tas.
berCoeper van clegnre waren. Velaber. bri.
berheit der Coeper of bercoeper. Mercatus. us. ui.
die hele berCoipt. Pantapoles. Sepiaſſarius.
berCoiplick of coiplick. Mercabilis. Negociabilis. le. ter. tas.
Coipman of tzemer die hele coipt. Revela. le.
Coipmanſcap. merrery. tzemerye. Mercancia. Mercimonium. Mercatura. Merx mercis. Negociacio. Negocioſitas.
Coipmanſcap of menerye to leeben. Preconatus. us. ui. Preconium. nii.
gueds Coips. nae. walbepl. Remiſſe. Emax. Emaculus. ter. tas. in bono foro.
eyn Coips to bercopen hele bynghs. Commercium cii. commercari.
dat men Coipt of bercoipt. Mercatum. ti.
Coplen Copulare. tor. trix.
Copper. Cuprum.
Coppercrait. Vitreolum. cuperoſa.
Coppel der hande. biete of anders. Copula. copularius. rii.
Choer. chorus. ri.
Corail of choirſenger. Choralis. choriciſta. choricanus. ni.
ten Choir hoerende. Choralis. le. ter. tas.
Choirpyper. Choraules.
Choirhoit. in W. Beſſe.
Choirhlept. rochlen. Superpellicium.
Choirkappe. Clamis. dis.
Choirall. Chorallus. li.
Coerber. Excipuus. praecipuus. unde excipue. precipue. adver. in W. Beſonder.
wilt Cozbeſchen of bleſchen of dat ſalt dair ban. Siciſagria.
Cozbeſchen ſalt of bleſchen ſalt off die bynckt dair ban. Cucumer.
die ſtede dair ſo waſſen. Cucumerarius. dair men ſo bewaert. Cucumararium. [*l. Cucumerarium.*] die hoeder of bewaerre. Cucumerarius.

Coz-

Cozde. ſeelken. Corda. cordula. in C. Caſſieen.
Cozde van en ſeyle of ſegel. Antemna. ne.
Cozde an en loit dair men die luppte des waters mede onderſoecht. Catafiorates. cathapares.
Cozde. ſnare op en harp. lupte of der geliycken. Fidis dis. Fidicula.
Cozde dair men lupde mede ppniget. Fidicula.
van tpen Cozden. Decacordus. a. um.
Cozden of ſnarenſpeelre. Fidicen.
Cozdenleder. cozdewaen. Allutum. Inde Alluta-rius.
Coere. kyeſynge. erwelinge. Electio.
den Coere to hebn van twen gwaden off ppnen to moeten lpden. Paranomoſia. ſie.
Coeren. ſmaken. nutten. pzoeven. Sapere. ſapo-rizare. guſtare. guſtitare. aggustare. degu-ſtare. probare. libare. preguſtare. prelibare. per. ante. conguſtare. collibare. per ſimul. Reguſtare. Relibare. per iterum.
Coeren. werdeynen. in A. Achten.
Coeren. ſpyhen. in B. Bzeken.
Cozff. Mande. kypp. Sporta. Sportella. cani-ſtrum. caniſtrellum. calatus. ti. Cophinus. cophinulus. cartallum. li.
Cozffmeker of verkoeper of bzegher. Cophinarius. Sportarius.
des tot den Cozff hoirt. Cophinacius. a. um. Sportarius. a. um.
viſch Cozff. Naſſa. ſe.
wan Cozff vpnnen gepeckt. leel. verſſe. Corbio. onis barile. Ind die die marckt. verkoept of bzeghet heit oick Corbio. onis.
ſtoit Cozff dairmen wpn of anderen bzanck of nat doir ſyhet. Qualus. li. quaxillus. di. Colum. li. Coriander. Coriandrum.
Coern ſait. ſapm. bzucht. Bladum. fruges ſ. dum frugimur. eis. ſemen. ſementum. ſe-ges. tis ſ. dum ſeritur. ſatum. frumentum habet ariſtas. annona i. unius anni gra-num. granulum. granellum.
twyerley Coern under eyn. Bigramen.
bzoit Coern. Siligo. ginis. triticum. frumen-tum. fruges. ſeges. giris.
bzoitCoern int gemeyn. Annona. ne
Coernhoip. hupſt. berch. Acervus. archomus.
Coernhupſſ. ſpycher. Granarium. annonarium.
Coernmpte. Calamentum.
Coernbzeger. Frugifar. frugifera.
Coernwevel. Gurgulio. onis.
mpt Coern berbuſſen. Granare. Ingranare.
Coern hebn of uptſchicken. Granere. granes-cere.
Coern bergaderen. Congranare.
Coern van der hant ſtellen. Degranare. Egra-nare
Coern ingaderen. Ingranare. frumentari.
Coernick. bynnick. Vinnicoſus. nevoſus.
dat Coern dat geſt et rypſte ind hoichſte in der aeren ſittet. Alphica. ce.
Coernryck. Annonarius. cerritus. a. um.
eynrehant Coern. Alica. alicaſtrum.
Coerngaffel. Paſtinarum. ti.
vol Coerns. Frumentoſus. a. um.
Cozrectie. in B. Boete. cozrectie.
Cozrectie geben. in B. Boete. cozrectie geben.
Cozſt. baſt. in B. Barck.
Cozſten maken of voirleggen off dair mede wat beſtrycken. Cruſtare. concruſtare. incruſtare. decruſtare. per valde.
Cozſten afdoen. Diſcruſtare. excruſtare. decru-ſtare. ſubcruſtare. incruſtare.
vol Cozſten. cozſtick. Cruſtoſus. tas.
Cozt. Brevis. curtis. argutus.
Curt alſs eyne rede of ſcziſte. Compendioſus. tas. brevis. ter. tas. ſuccinctus. a. um. te.
Cozten. aſtozten. Breviare. abbreviare. curtare. accurtare. decurtare. defalcare. delongare. contrahere i. decurtare.
berCozten. verontrechten. onrecht doen. Iniurior. aris obiurgor. aris. obiurgo. as. preiudi-care. calumniari.
berCozter. verontrechter. Iniuriator. obiurgator. preiudicator. rabula. le i calumniator. re-vela. le. ſichophanta i. calumniator.
berCoztyng. Iniuria. preiudicium. obiurgacio. obiurgamen. obiurgium. calumnia. rabulo. onis i calumniacio. tortus us. torſio i. in-iuria.
Cozticke. Nyling. onlanx. laetſte. Nuper alias. noviter noviſſime. ultime. ultimo. ulti-mate.

tot Coytlich. noitlich. ghemelich. ierdsch. Iocosus. solacioſus. ridiculoſus. recreativus.
Coytze. in C. Caitze.
Coſt. ſpijſe. eten. Cibus. eſca. Ferculum Eſculentum. Daps. comeſtio. edulium. Epulum. li. Epule. arum. Eſus. us. cibarium. eũfraſia. ſipharium. Victuale. lis. Victuarius. a. um.
Coſt werden. Victare. Victitare.
Coſt alſ men doit umb en dynch. Sumptus. us. Expenſe. ſarum.
in die Coſt verwyſen mit recht. Condemnare in expenſis.
werch Coſt. Commeatus. us.
die dan Coſt to beſtellen off to reẽnen heſft. Sumptuarius. Expenſarius. Expenditor.
beſ ter Coſt gehoirt. Sumptuarius. a. um.
Coſten. Conſtare.
Coſtel. dure. dupreber. lieff. werdich. Precioſus. carus. ſumptuoſus. tas.
Coſtel in guet verdoen. Sumptuoſus. conſumptivus.
Coſtlich. Sumptuoſum. carum. precioſum. ſe.
Coſtelheit. Sumptuoſitas, precioſitas.
Coſtrijck. Sumptuarius. a. um. dapſilis. Nota dan Coſt. ſpijſe ſteyt vele in S. Spijſe.
Coſter. in C. Cloeckener.
Coſter die die clegnoden verwart. Sacriſta. ſacriſtarius. theſaurarius. calator. Und ſyn ampt heit. Theſauraria.
Coſter in der afgode tempel. Phanaticus.
Cote. Baſa. ſe. Baſis. ſis.
ſteyn Coten off ſtuchen die men mede immuert. Rudus. di.
Coteren. in C. Callen.
Covel. in C. Capzupn.
Cveven. ſwynſtal. ſuwſtal. verkenſtal. Hara. ſuarium. porciſtetum.
Cuuwe. Cavea. ee. caveola
Couwen mit den monde. Maſticare. Demaſticare.
wder Couwen. Ruminare.
Cracht. macht. overricheit. Potencia unde potencialis. le. ter. tas. Poteſtas. Potentatus. us. Auctoritas. Primatus. Optimatus. Magiſtratus. us.
Cracht. macht. ſtarckheit. Vigor: fortitudo. virtus. columen: nis. Acrimonia. acredo. robur. energia. acritudo. robuſtitas. validitas. Siromaſteſtes. pluraliter. hee Vires. virium. efficacia. vis.
Cracht der groenre tzuyde alſ ſy. geſaiden ſynt. Aposma. Apozima.
hol Crachten. ſtarckheit. Viroſus. tas. Vigoroſus. tas. virtuoſus. tas.
Crade. cra. eyn vogel. Cornix. cornicula.
der Craien of craen roepen. Corniculor. cornicor aris.
Crade. Pedde. Weetmogm. Bufo. onis. Buffula.
Craiden. moepen. in B. Bedgeven.
Craghe. in C. Cuper.
Craĩe. bogtte.
Crahen. bogtten. Pedere.
weder Crahen. Repedere.
tegen Crahen of bogtten. Oppedere.
ſtillich Crahen. Subpedere.
Crahe. eyn ſchyp.
Crahen. ruyſchen alſ wynt of boeme. fragare. unde fragor. crahynge.
Crahen alſ en boere. in C. Carren.
Crame. merſſe. Merx. mercis.
Crame. gardyn. Cortina. cortinula. inſita. Lectica. ce. Anabatrum. Peripatasma. tis.
Crame. kyndelbedde. Puerperium.
Crame. repiſcap op te hangen. Anſa. ſe.
Crame of merſſe te laeven. in C. Coipmanſcap.
Crame dan tzuyde alſ ſpecierge. Apotheca.
Crame [*l. in Crame*] of kyndelbed liggen. Puerperizare. decubare. decumbere.
die en Crame opſlegt maert off verwart. Cortinarius.
Crame verhyrers. wartſter. Cortinaria.
tot den Crame gehoerende. Cortinarius. a. um.
Cramen ghelden in C. Copen.
beſ Crapns hoichſte off overſte deil. Peripatasma. tis
Cramp. eyn ſiechte. Spasmus. Tetanus.
den die Cramp trecht off qwellet. Spasmaticus. Tetanus vertrecht die aderen meer dan Spasmus.
Cramp ter. veſticheit. in C. Cramp.

Crancki.

Cranck. unſtarck. Fragilis. le. cer. ras. Imbellis le. Enervis. Tener. imbecillis. Delumbis. be.

ſtalbe Cranckheit. Fragilitas. imbellia. Teneritas. tudo.

Cranck. ſpeck. ſwaeck. ongeſont. Infirmus. Eger. gra. grum. Morbidus. Debilis. Egrotus. Languidus. Langoroſus. peſticus. peſtifer. peſtilentieus. peſtulentus. a. um. peſtuoſus. Morboſus. deger. invalidus.

Cranck. onbaſt. in B. Baeſtch.

Cranck in den wegge. Vietus. a. um. in H. der Heerdt.

Cranck liggen. Decumbere. decubare.

wieder Cranck werden off weſen. Recidivare. Relanguere. Relangueſcere.

Cranck maken. Debilitare. Macerare i. debilitare. Emaſculare. Enervare. Extenuare. Exhaurire. Sauciare. Morbidare.

die dickmals Cranck iſt. Valetudinarius aut Valitudinarius.

Crancken. ſpeckken. ſwaken. cuben. Infirmari. Egrotare. ri. debilitare. ri. Languere. Elanguere. Langueſcere. Elangueſcere. cubare. decumbere. deficere. egreo. es. ere. Egrescere.

ſiede dair men die Cranckken hegiet. Noſocomium. ii.

hups dair men die Cranckken geneſet. Valetudinarium off valitudinarium.

Cranckheit. ſpeckheit. ſwaeckheit. ongeſondheit. Infirmitas. Egritudo. Morboſitas. Subleſtia. Debilitas. Egrimonia. Aporia. Languor. Invalitudo. Invaliditas. Inſanitas.

alde Cranckheit. Veternum. ni.

lang Cranckheit off ſpeckkingh. Languor. oris. Inde Languidus.

die alde Cranckheit heefft. Veternus. Veternoſus. a. um. tas.

hzemde Cranckheit. Aliotheca. ce.

Craen. een vogel. Grus. Grucula.

Craenen roepen. Ariſſare.

Craenſch. Gruinus. a. um.

Craen. tap. toit. Ducillus. duxillus. docillus. clepſedra. ductileus.

Crants. peel. ſtapel. Sertum. Sertulum. Crinale.

Crants op dem hoofde dair men voet op hzegght. Ceſticillus. li.

Crants van mangerley bloemen. Partapia.

Crap. haerſt. in B. Bzeidt.

Crap. geſeght of gebzaden. Carbonella. Frixa. xe.

Craſſe. een viſch. Gracius.

Craſſe of tarben der wever. Cardo. onis.

Craſſen. Scalpere. Diſcerpere. Lacerare.

Crait een gelt of ſilver.

Crait der vogel.

Creature. ſchepſel. maeckſel. Creatura. plasma. conditura. factura. plasmatura.

Crexeren. ſuychen. ruchlen. Clamorizare. bachari. tumultuari.

Creſte. Cancer. naca. ce.

Creſtich. mechtich. ſtarck. Vigoroſus. tas. vegetus. a. um i. fortis. quamfortis. tamfortis. virtuoſus. tas. validus. tas. potens. tencia. viratus. a. um i. fortis. prepotens. valens. compos. robuſtus. alchides. dis. acer. quamacer. peracer. efficax. acrimonioſus.

Creſtich. merchtich. ſtarckmaken. Roborare. Corroborare. fortificare. validare. firmare. munire. communire. vallare.

onCreſtich. onmerchtich. Invalidus. inefficax.

Creghe. orloch. veede. vyantſchap. Guerra. inimicicia. differencia. briga. hoſtilitas. controverſia. diffidium. contrarietas.

Creghen. orlogen. veeden. Inimicari. differenciari. guerras exercere. guerris intendere.

Crekelgnch. in B. Bzitzel.

Crecken. Bzugmen.

Cremer. in C. Coipman.

Cremer merſſe. in C. Creme. merſſe.

Cremer off Coipman die veie roipt. Revela. le.

der Cremer gemeyn vereoiphuyſſ. Meritorium. rii.

Crenckte. ſuycte. in C. Cramheit.

hzemde Crenckte. Alioteca. ce.

Creppel gebacken. Frixatura. crematura.

Creſom. Crisma. tis. unctio.

Creſemen. Crismare. Crismatizare. ungere.

Crete beſ die ſchzyver bzuycken. Creta. te.

Creptzen. mopen. in B. Bedzoeven.

Czybbe. Preſepe. pis. preſepium. pii.
Czyghen. werben. bekyben. bozbeten. wynnen. Procurare. nanciſci. vendicare. adipiſci. apiſci. indipiſci habet indeptus ſum. exorare i. impetrare. queſtuare. conqueſtuare. abſciſcere et aſcio. is. ire i. acquirere. ſollicitare. elaborare. ſatagere. conquirere. disquirere. conſequi. conſector. teris. aſſequi. aſſector. teris. ſortiri. conſortiri. lucrari. lucrifacere. obtinere i. impetrare.
die berCzyglich iſt. Adepticius. vel Adepticus. a. um. Indepticius. lucrativus. Acquiſitivus.
berCzyghnge. werbynge. Obtentus. us. obtentum. ti. queſtus. us. conqueſtus. us. Reliqua formabis ex verbis in berCzyghen.
berCzyghng. werbyng. wynnyng. Lucrum. lucrifactio. acquiſicio. adepcio. Impetracio. lucellum di. unde Lucroſus. tas. Queſtus.
Czynne. ſoege. mutte. Porca. porcula. Scropha. ſcrophula. ſcrophella. Nefrendis. ſus. ſuscula. kyrri.
Czynnen in eyn. Rigere. rigeſcere. Irrigere. ſubrigere. geſcere. dirigere. obrigere. contrahere.
Czynnen. cleyn werden off maken. Decreſcere. Minuere. minorare. ri.
Czynnende maken. Rigidare. contrahere.
Czynnynge in eyn. Rigiditas. contractio.
Czyſsdoern. Ruſcus. ci. ruſculus. li unde Ruſcoſus. tas.
Czyſten. Criſtianus. Criſticola. fidelis. catholicus. orthodoxus.
Czyſtenheit. Criſtianitas. Criſtianismus.
Czyſtniſſen. czyſtnacht. wynachten. mydewynter. Nativitas domini. natale Criſti.
Czyſt. knijt. Creta nitrum. tri.
Czytich. knitich. Creteus. a. um. Nitrinus. a. um.
Czyſten. czyſchen. roepen. reren. ruchlen. gherren. Vociferari. clamitare. garrire. bombigare. Buccare Inde. bucco. onis.
Czoechel. runtzel. rymp. Ruga. Ritidis. dis. di.
Czoechelen. runtzelen. rympen. Rugare. Arrugare. corrugare. Irrugare.
Czoechelen. runtzelen. rympen afdoen. Abrugare. Derugare. Erugare.
onder Czoechelen of rympen. Subrugare.
van Czoechel of rymp eyne ſpleete. Ragadia. die.
Czoechelich. runtzlich. rympich. Rugoſus. rugoſitas.
bym to Czoede. bym begaen. Anxius. Anxiatus. Et. in B. Bedzoeſt.
Czoeden. onderwynden. bewyeren. behommeren. werchmaken. onderneme. annemen. Intermittere. Intromittere. Immiſcere. Involvere. Interponere. Intercipere. Occupare. Vendicare. Aſſumere. Intervenire.
Czoeden. verſtoeren. in B. Bedzoeden.
Czoeden. onderwynden myt onrecht. Uſurpare.
Czoedelich. verdzietlich. Afflictorius. Moleſtus. in A. Arbeitlich.
Czoedelicheit. Angor. oris. Anxietas. Moleſtia.
Czoeghe. czoiſſ. in C. Can.
Czolle des mans. Cirrus. ri. ceſaries ceſariei.
Czom. Curvus. Diſtortus. Aduncus. Recurvus.
Czome. in B. Bzoche.
Czomen. Bzochen. Sipare. conſipare. per. ſimul.
toCzoempt. Micatus. a. um.
Czone. Corona. coronula. corella. Aureola. Redimiculum. Stema. tis.
die en Czoen dzeget op ſynen hoiſde. Capitecenſus.
Czone des keyſers off conynghs. Dyadema. tis. corona.
Czone der ſeeghbechters. Donatica.
Czonen. Coronare. Palmare.
Czoenen. murmureren. moettelen. pzotelen. Murmurare. Demurmurare. Immurmurare. Suſurrare. Replicare.
nae off heymlich Czoenen. Suſurrare. Submurmurare.
tegen Czoenen. Remurmurare Obmurmurare.
Czoengnge. murmuryng Murmur. Murmuracio Replicacio. Suſurrium. Suſurracio
die Czoent off murmuriert. Murmurator. murmuro. nis. murgiſſor. replicator. ſurro. onis. ſuſurrator. Sentencioſus. tas.

Czorn.

Czop. Struma.
Czonike. Cronica.
Czoniken ſchrijft. Cronographia.
Czonikenſchryber. Cronographus.
Czopel. lam. manck. Artocopus. Loripes Loripedis. Coltax. tacis. Cadax. dacis. Mancus. ſonder hant. Claudus Acathaleticus. contractus.
Czopel mit tween krucken. Quadruplicator.
Czoiſſ. czoick. in C. Can.
Czoſtye. Groſſus. ſi.
Czot. laſt. verſtoerynge. yden. wetwede. ynn. benauwicheyt. noit. mopeniſſe. annoit. verdriet. ſamer. ongevelligheit. et cetera. dzoefniſſe. Turba. be i. turbacio. turbela idem. turbiditas. ſenima vel ſentima i. triſticia. ſubleſtia. e. languor i. triſticia. dolor. periculum. periclitacio. energia. e. i. infeſtacio. cruciamen. cruciamentum. cruciacio. cruciatus. us. angor. anguſtia. aporia. crucium. cii. agaritudo. adverſitas. adverſio. animadverſio. tormentacio. tortura. tormentum. afflictio. paſſio. vexacio. ſtimulacio. martirium. depreſſio. ſuppreſſio. violencia. plaga. pena. ſupplicium. vecordia. paciencia. erumna. anxietas. tribulacio. meror. meſticia. meſtitudo. miſeria. angaria. preſſura. calamitas. tedium. tediolum. egrimonia. de his eciam in B. Bedzoeſniſſe.
Czot ynden. verſtoerynge eynen andoen. in B. Bedzoeden.
Czouwel. Fuſcina. fuſcinula.
Czouwen. clouwen. ſchabben. Fricare. ſcalpere. alpagare. defricare ſcabere. gratare.
ueberCzouwen. Perfricare. transfricare.
wederCzouwen. Refricare.
die Czouwich. ſchabbende iſ. Alpogus. ſcabidus. ſcabidulus. ſcaber. bra. brum. fricoſus.
Czuce. Crux. cruticula. ſtatuarium.
Czucedzeger totter ynnen. Crucifer. cruciarius.
Czuceganck. umbganck. tranſt. Ambitus. us. circuitus. us. circitum. ti. circitura. tranſitus. us.
Czucedzoeder. Crucifer.
Czucewecke. Lethania minor. dies rogacionum.
Czucen. Cruciare. crucifigere. concruciare. per ſimul. decruciare. per. valde. excruciare.
die des Czuces verdich iſ. Cruciarius.
Czucht. Cripta. crepido.
Czucke. ſteke. ſchaltze. Staca. gipſa.
der Czude czacht ind macht. Dyanus. dynamedia.
Czudich. Herboſus. tas. Herbiditas. herbeus. herbidus. herbilis. le.
gzoenCzudich weſen of werden. Herbere. herbeſcere.
Czuke. Ydria. uter. tris. urna. ne. urnula. urceus. xeſtes i. urceolus.
Czuken mont. Lura. re.
Czulle. in C. Czolle der man.
Czum. Curvus. procurvus. incurvus. retortus. reflexus. hamus. a. um. uncus. abuncus. aduncus. reduncus. obuncus. Sequitur adhuc Czum de quo
wat Czum. Abuncus. ſubuncus.
wederCzum. Recurvus i. aduncus. repandus. a. um.
wederCzummen. Recurvare. repandere.
Czummen. in B. Boegen.
Czummen. alſ eyn tymmer czum maken. Camerare.
die Czum armen heft. Aquilus. a. um.
die Czum iſ van gebzech der dyehaber. Varus. varicoſus.
Czum. de quo ſupra. Acclivus. acclivis. proclivus. proclivis. camurus. camerus. a. um. arcuatim pandus. pandidulus. a. um.
ueberCzummich. Proboſcis. dis. promuſcis. diſſimus. mi. tas.
Czummyng. czimmicheit. Curvatura. camera. cameratura. Simoſitas. curvacio.
wederCzumpt dat hart iſ. Repandum. di.
Czupne. plat. wyhyng. Tonſura. corona benedicta.
Czupen. ſlupen. ſlyngen. Serpere alſ die ſlangen. Repere. Reptare. Reptitare. alſ malle ind uncke ind doch neemptmen dit int gemeyne boir Czupen.
ſamen. myt Czupen of ſlyngen. Conſerpere.
inCzupen. inſlyngen. Irrepere. Inſerpere.
tuſchen Czupen of ſlynghen. Interrepere.
ber of nae Czupen of ſlynghen. Proſerpere.

Czuyff. Crispus. citrosus. choruscus. Rutilus.
Czuyfficheit. Crispitudo. citrositas.
Czuficheit of top bet boeme. Capillamentum.
Czuyffmaken. Crispare.
Czuesen. Crusibulm. [*misch. te lezen Crusibulum.*]
Czuysen dat synt dissch die tot allen maynden schaiden.
Czuyt. moiss. in C. Coil.
Czuyt dat groen wesset. Herba. Herbula.
waltCzuyt of wilde bzuchyt. Agrestis.
Czuyt gesaiden die spedynge of bzuedc heit. Aposina. Apozima.
Czuytbeddelien. Areola. le.
dair groen Czuyt wesset. Herbarium.
groen Czuyt teten geben of dair mit bertzieren. Herbare. Adherbare. coherbare.
Czuyt pluckien uyt der erden. Runcare. unde runco. onis. cetera in R. uytskaiden.
reytscap Czuyt of boern mit uyt to treckien. Runco. nis.
sonder of ayn Czuyt. Inherbis. be.
Czuyt. spezierye in der apotecken. Aromatica. unde Aromaticus. a. um. Aroma. aromatis.
Czuyt kraym. Apotheca.
Cuycken. ionckhoyn. Pullus.
Cubbyngh. in O. Orient.
Cuychuych. Cuculus. Tuchus.
Cudde schaip. Grex.
Cudde berchen. Idem.
Cudde dan groten beesten. Armentum. Armentarium. Armentariolum.
Cuyden. wesselen. in B. Buyten.
Cuydzen. suychlen. in C. Czenken.
Cuyle. graue. Fossa. fossula. fossatura. fossatum. antrum. speleum. spelunca. lacus. us. latebra. abditum. latibulum. fovea et foveola quum naturaliter est. cahos. caverna. cavernula. hec specus ci. hic specus. ci. hic specus. us. ui. hoc specus. coris. hoc specum. ci. hoc specu. indeclinabiliter.
Cuyle eyns ynnmerss. Absis. dis. Absida. de.
Cuyle. cuyse. Fustis. clava. pluraliter hee Amites i. fustes. chathenaria. e. curcuma. me. palus i. fustis. tantanus i. clava.
Cuyle der boesse. Amfractus.
Cuyle graben na eyare wozteln. Exeoscare.
Cuyynch. is eyn cleyn bisken. Capitenus.
Cuylle. hoyd. Testiculus. li.
Cuysach. Piga. ge.
Culter. Culerum. Salgamum. mi.
Cum. nauwe. Vix.
Cum.
Cummer. in A. Armoede.
beCummeren. onderwynden. in C. Czoren.
beCummeren. besetten. merken. riehen. Arrestare. detinere.
Cummer of becummerung. Arresta. arrestum. ti. arrestacio. arrestamen. mentum. detencio.
Cumpaen. geselle. in C. Clant.
Cumpost. Compositum. frigidarium.
Cunne. geleryt. in A. Art.
Cunde. die die wege wyst. Archiductor. ductor cohortis.
Cunde. die al dynck besyndt. in C. berCzyer.
Cunde. in C. Cunch.
Cundich wesen. Constare.
Cundich. sneisch. snedich. erbaren. verslagen. Agilis. vigil. cautelosus. notorius. argutus. astutus. versutus. callidus. cautus.
Cundich. wittich. cuntlick. in A. Apenbair.
Cundigen. wittigen. in A. Apenbaren. et in B. Bantschappen.
Cundigen. wittigen mit den dyngeren off mit den oghen. Innuere nutare. ind ai sullie berCundinge heit nutus. us. ui. et nutim adver. et connivere. annutare.
berCundigen mit eenigen andern leeden. Annicitare.
Cunst. Ars. artificium. sciencia. scitus. us. practica.
Cunst of meistery. Facultas. magisterium.
schynende Cunst. Sophistria. sophisma. tis.
schynende Cunster. Sophista. artreca.
Cunst dan hantwerch. Mechania.
Cunster dan hantwerch. Mechanicus. artifex.
Cunster. werchman. Artifex. artista. artificiosus. architectus. opifex. operarius. negocita. molitor.
die sich Cunster selber heldt. Scius. sciolus.
der Cunster stede. Artificina.

Cuns-

Cunſtlich. cunſtlick. Artificialis. le. ter. tas. ſciencialis. le. ter. tas. ſcibilis. le. ter. tas.

Cunſtlick gemacht. Fabrefactus. fabrefacere.

onCunſtlich. Infaber. inſcius. iners. tis. ignavus. ignarus. imperitus.

onCunſtlicheit. Inſeicia. inſciencia. ignorancia. ignavia. inercia. impericia.

Cunſtvoeger. Artiger.

Cuper. in B. bat Bender.

Cupren. copper. Cuprum. pri.

han Cupren. Cupreus. a. um.

Cure. warde. Specula. ſpecular. ris. ſpeculare. ris. tocca.

Cureren. warden. Speculari. ſpectare. circumſpicere.

Curewechter. Speculator. ſpectator. circumſpector, arcubius.

beſ tot Cureren hoirt. Specularis. re.

Cureit iunger. in C. Capellaen.

Curtze. pelſberchen. Supellex.

Curtzener. peltzer. Pellifex.

Curtzier. ſteerlopende gert. Curſitarius. barbariſcus.

Cuyſe. in C. Cuyle.

lant Cuyſe. Libricula. pegma. tis.

mit Cuyſen ſlaen. Fuſtigare.

Cuyſch. ſuber. reyn. Caſtus. mundus. continens. illibatus i. intactus. purus. perpurus. quampurus. Smeſcatus i. pudicus. eciam in H. Regn. onbeholtelick.

onCuyſch. onſuber. onreyn. Luxurioſus. incontinens. libidinoſus. libidineus. a. um. fornicarius. venereus. paſius. a um. rutuba. ancuba. ganeus. a. um. citaricus. aſſutus. brutus. cenoſus. lubricus. lubricoſus. immundus. impurus. pelicus. pelicatus. a. um. luxus. hic et hec nepos. tis. noctipugus i. obcenus. petulcus. petulcans. venetipeta. te. ſalax. acis. tentiginoſus. Tentiginamus. Veneripeta. Viſcoſus.

Cuyſch maken. Caſtigare.

Cuyſch to leven. onthalden. Continere.

ſteetlich onCuyſch begeerte. Saturiaſis. ſis. ſi.

onCuyſch of ioey hant. Hirquitallus.

Cuyſcheit. ſuberheit. reynicheit. Caſtitas. continencia. mundicia. pudicicia. caſtimonia. integritas. puritas. illibacio.

onCuyſcheit. onſuberheit. onreynicheit. Incontinencia. Luxuria. Luxurioſitas. Libido. Immundicia. Fornicacio. Lubricitas. Lubricoſitas. Viſcoſitas. Luxus. us. Luxuries. ei. Nepotacio. Popisma. tis. Tentigo. inis.

onCuyſcheit mit eyns mans lyue. Adulcerium.

onCuyſcheit mit eyner ionfeen of nonnen. Stuprum. pri. Inde Stupratus. Cutitus. a. um. Recutitus.

onCuyſcheit mit den maighen of wedewen. Inceſtus. us. ui.

onCuyſcheit doin of bedyuen. Luxuriari. fornicari. congeſtire. geſticulo. as. geſticulor. aris. lenocinor. aris. meretricor. aris. pelicare. coire. molere. coinquinari.

onCuyſcheit doin mit eyner ionfeen of nonnen. Stupror. conſtupror. aris.

dair men onCuyſcheit duet mit eyner ionfeen of nonnen. die ſtede heit Stupratorium. rii.

der onCuyſcheit beweggnge. Tentigo. ginis. titillacio. Inflammacio.

ter onCuyſcheit hoerende. Tentiginarius. a. um.

ter onCuyſcheit bewegen werden. neutraliter. Titillari. Stimulari.

ter onCuyſcheit eyner to bewegen. Titillare. vallet hic inflammare. Stimulare. incitare. commovere. ad luxuriam.

die der onCuyſcheit bewegnge hebet of en anderen dair toe behairt. Titillicus. a. um.

mit onCuyſcheit pynen to vermeldigen. Violare. Opprimere.

mit onCuyſcheit ionferfeyn to benemen. Deflorare. Devirginare.

onCuyſcher. Luxuriator. oſus. Fornicator. ruſſianus. pelicator.

Cuyſchlich leven. Virginare aris.

Cuſſen. open. pacyen. munthen geben. Oſculari. deoſculari. ſuavitare. Baſitare. Suaviare. Baſiare. Suavitor. aris.

Cuſſen. open. pacyen des mundts. Oſculum. der hunt. Baſium. der echter lyde. Suavium. der boelen. Saliva. mixta.

vier-

eirCuſſen. plumacuſſen. Pulvinar. pulvinarium. plumacium. plumatum. plumarium. pulvinus. ni. pulvillus. li. cervical. lis. cemicanum. cento. onis.
ſitCuſſen. Cuſſinus. ni.

boit Cuſſen. Areſtis.
eyn Cuſſer die Cuſſet. Suavio. onis. Baſio. onis. Oſculator. Deoſculator. Suaviator. Suavitator. Baſiator. Baſitator.
Cupte. Mitte. in M. Mylte.

D.

DA.

Dae erde. Poterde. ops. opis. Glis. glitis.
Dach. Dies. diecula. vertumnus.
hyerDach. hoichtijt. heylich dach. Feſtum. feſtivitas. ſollemnitas. celebritas. cariſtia. encenia. orum.
mytDach. Meridies unde meridianus.
Dach. dachbart die beſtheiden iſs to halden. Dieta. dietaria. Placita.
Dachreyſe. Dieta.
Dach ban opſchoztingen. Dilacio. ſuſpenſio. terminus. inducie arum.
eyn Daich. [*l. Dach.*] Nudius unus.
derde Dach. Nudius tercius.
vierde Dach. Nudius quartus.
vyfte Dach. Nudius quintus. ſo voztan.
hondertſte Dach. Nudius centeſimus.
Dach werden. Dieo. es. ere. dieſcere. lucescere.
Dach regierre die ban guden regimente iſs. Dieticus. a. um.
gwait Dach. Dierectus. ti.
die Dach alſs die medicus bemerct den ſyerken to geneſen of nyet. Dies creticus. [*l. criticus.*]
hanſtlich Dach. dat iſs die wyle die ſonne boeven erden iſs. Dies artificialis.
naturlich Dach. dat ſynt dach ind nacht to ſamen ban xxiv. uren. Emerinox. dies naturalis.
Dachyſpyſe. Diarium. rii. dialis. le.

DA.

bys an den derden Dach to tueven. Perendinare.
an den derden Dach ais obermozghen. Perenidie. poſtridie. poſteras.
Dach ind nacht gelyche lanch. Equinoctium. equidium licitum. ti. unde equinoctialis. le. ter. tas. equidialis. le. ter. tas.
Dach. ſtede. ſtunde. tyt. tzyl. Inducie. oportunitas. commoditas. conveniencia. cetera in D. Dach ban opſchoztingen.
gryſte Dach des hyrnds alſs dat geboren wurdt. Luſtricus. ci.
Dachhalden. dagen. bedingen. Dietare.
die dur Dage opſteyt. Antelucanus.
dur Dage. Antelucanum.
dur Dage opſtaen. Antelucare.
Dagen. in D. Dach werden.
nae dzyen Dagen. Poſtridie.
namen ban den vij. Dagen in der weeken. [*l. weeken*]
ſonDach. Dies ſolis. dies dominica.
maynDach. Dies lune. feria ſecunda.
dynsDach. Dies mercurii. feria tercia.
gudesDach. woensDach. Dies martis. feria quarta.
donresDach. Dies iovis. feria quinta.
vyrDach. Dies veneris. feria ſexta.
ſaterſDach. ſampsDach. Sabbatum.
midDaeghs reſten. Meridior. aris.
wanDaghes. voirmails. eermails. wanmails. vozlyts.

tyts. eer tyts. ander tyts. etwan. wanner. hyer-
beworents. Olim. dudum. nuper. pridem. quandoquidem. quondam. bur bobe beß mynſchen. Quadam vice. quodam tempore. transfacto tempore. aliquando. antiquitus. priſtine. antea. priſce.

Daeghlogn. Diarium. rii.

Dagelichß. Indies. dietim. diatim. quotidie unde quotidianus. a. um.

eyns Dageß durende. Diurnus. a. um.

eynDagich. hydndagich. Hodiernus.

tweDagich. Biduum. biduus. a. um. biduanus. a. um. hoc diemeron. vel diemerum.

dryDagich. Triduum. triduus. a. um. triduanus. a. um. tridie adverbium.

vierDagich. Quadriduum. quadriduus. a. um. quadriduanus. a. um.

Dagerait. morgenſtonde. morgenroede. boir ſon opgang. Aurora. lucanus eſt ſplendor matutinus. matuta. te. matutinum. mane. diluculum.

bur Dagerait. Crepuſculum.

der Dagerait opganch. Antilucanus. ni.

ſonDageliich. Dominicalis. le. ter.

bozbeDacht. beraiden. bewegen. beſonnen. berſpens. Proviſus. a. um. proviſe. providenter. premeditatus. te. tanter. deliberatus. te. ranter. preopinatus. te. nanter.

onbeDacht. onberaiden. onbewegen. onbeſonnen. onberſpens. op ragme. op raite. op aventure. wanſchichtlic. Improviſus. ſe. improvidenter. improvidus. de. denter. Impremeditatus. tanter. Indeliberatus. te. ranter. Inopinatus. te. nanter. Fortunate.

berDacht. bewaynt. Suſpectus.

berDacht mynſch. Fantaſticus. Delirus. a. um.

Dach. Tectum. Tegmen. Tegumentum. Coopertorium. Opertorium. Operculum. Cooperculum. Anamas tis.

Daeche of huyſer buten to wytten. Decalcare. dealbare.

ſteyn Dach. die bechſteyn bair af. Tegla. gle. ymbrex. cis.

Dach ban bpeſen ind roiden. Tibes. bis.

tot den Dach gehoerende. Tectorius. a. um.

tuſchen den Dach ind der want. Subgrunda. de.

der Daechen berdechynge. Sarcatectum.

der Daechen meyſterdecher. Architectus. Architector.

Daechen meyſterlich dechen. Architector. taris.

der Daechen meyſterliche dechynghe. Architectura

beß Daechß hoichſte. Culmen. nis.

Daeber ban en ey. in E. Eydaeber.

Dag. deghen. dolmeſſ. knoipmeſſ. Pugio. onis. Truſibulum.

Dall. Vallis. Fundus.

Dall ban boemen. Angre.

gzoit Dall. Convallis.

Dalechtich. Valloſus. tas. valleſtris. tre. treitas.

Dall. eyn bogel. in C. Ca.

Dail. wertlilich. ſchefferlich. bapper. rpſch. waerlier. Agilis. vigil. Activus. Acrimonioſus.

Dailing. ſpzentzling. qui eſt talis.

Dailen. boelen. biwelen. in B. Bijſtren.

Dailynch. hynden. hyndenmeer. Hodie. hodierna die. poſtheri. poſtpridie.

Dam. dych. Agger. ris. vallum. li.

Dammen. dychen. Aggerare.

Damnag. ſydenboich. Sericum figuratum. Damaſcenum.

Damaſcenen eynreley pzumen. Enixe. Damascenum.

Damaſcenen boem. Coquimellum. damaſcena Prunus.

Dan. aſoan. Tunc. Protunc.

Dan. dennenboem. Abies. abietis. Abies. abiei. Abiecula.

Dannen. dennen. Abienus. Abiegnus. a. um.

Dannen tymmerman. Abietarius.

Dan. coniunctio. quam. quoniam.

watDan. woewael. quamvis. licet quamquam.

noch Dan. Verumptamen. tamen nihilominus.

woeDaen. wulſten. Qualis. quale. qualiter. qualismodi. qualitercunque. qualiscunque. unde. quomodo. quomodocunque. cujusmodi. Qualiformiter.

ſoeDaen. alſulchen. Talis. Tale. taliter. Talismodi. Taliformiter. Similis. Simile. Similiter. Simili modo. Huiusmodi.

ungeDanckheit. Qualitas.
underDacht. underſcheiden. Differencialis. le. ter. tas. differens. cia. diverſus. diverſalis. le. ter. tas. diverſimodus. de. varius. rie. variantes. diſtinctus. te. diſtinctivus. ve. diſſimilis. le. ter. tas.
Danck. hee Grates. graciarum actio. gracias. reciprocacio. recompenſacio.
Dancken. Regraciari. Grates agere vel referre. Anſcurare. Cariſtare. Gratificor. aris. Reciprocare. Recompenſare.
Danckber. behendlich. Gratus. a. um. Gratificus. recompenſativus. reciprocativus.
unDanckber. unbehendſam. Ingratus. Ingratificus.
Danckberheit. behendſamheit. Gratitudo. Eucariſtia i. Graciarum actio. Recompenſa. recompenſacio. reciprocacio.
unDanckberheit. unbehendſamheit. Ingratitudo.
geDanck mait ſynne. Senſus. Animus. Mens.
des geDancks inval. Ennoyen.
Danff. Reyen. Corea. Corus. Coragium.
Danffleyder. Coraules. lis.
Danffen. reyen. Stoantzen. Coriſare. Coream ducere.
Dapper. in D. Dait.
Dapperheit. Acrimonia. Agilitas. Alacritas. Columen. nis.
Dare. Ibi. Illic. Ibidem.
Darnae. Poſtea. poſthec. poſtmodum. dehinc. deinde.
Darumb. Eapropter. propterea. idcirco. Ergo. Ideo. Igitur.
Dairban. Inde. Abinde. deillo.
Dare. Eine dage men mait op doeget. Aridarium.
Darff. behoafft. Indiget. Eget.
derDarfftich. bergentlich. nedderdellich. Ruinoſus. tas. peribilis. le. Caducus. a. um. tas.
Darm. Viſcus ceris. Inteſtinum. Fibra. bre. inde fibroſus.
Dartten. dertardt. dertwent. Petulans.
Dartteniheit. dertardtigheit. dertwentheit. Petulancia.
Daſſ off gadel. en dyet. Cirogrillus. Melus li. melo onis. melota te. Pepo onis. Melipopo onis.

Dat. quod. ut. Quatinus. conjunctio.
Dat. pronomen. Hoc. Illud. Id.
Datſelbe. Idipſum. hocipſum.
Datel. Dactilum. carica. ce.
Datelboem. Palmus.
Dait. geſchicht. werck. Actus. actio. opus. operacio. effectus. us. ui. factum. ti.
unDait. vedeldait. in B. Boyſheit.
dan herlicher Dait eyn dermaent heet. Agoraciomus. mi.
waldait. doegde. guetheit. dogmheit. Virtus. beneficencia. benefactio. probitas. cetera in B. Vertichheit.
der waldait. der doegden. der guetheit beſchedder. Zelotipes. zelotipus. unde zelotipare. philocalus.
Daberen. beben als en alians. in B. Beben. daberen.
Daberyng. in B. Bebyng. daberyng.
geDechtich. Memor. recordans. recolens.
mit ſamen geDechtich. Commemor.
ungeDechtich. Immemor.
ungeDechtich weſen. Immemorari.
anDechtich. dichtich. ſorchfeldich. berfich. Studioſus. tas. diligens. cia. ſollicitus. tudo. ſollicitudinarius. accurativus. cio. intentus. intentivus. ſedulus. litas. officioſus. tas. attonitus. frequens. cia. pernix. cis. guavus. tas. operoſus. tas. laborioſus. tas. impendio. adverbium i. ſedule. impendioſus. tas. ſerius. a um.
anDechtich weſen. dichtich. bedoflich. ſorchfeldich. berfich weſen. Curare. accurare. ſollicitare. ſtudere. intendere. conari. niti. anniti. conniti. eniti. inniti. perniti. invigilare. pervigilare. inſiſtere. vacare.
geDechtniſſ, gehoichniſſ. Memorai memoria. memoracio. commemoracio. Recordacio. Cogitacio. Cogitatus us. Meditacio. Meditaciuncula. Cogitaciuncula. Memoriale. Reminiſcencia. Epto. onis. Logisma. me.
der geDechtniſſe to bebelen. Incorporare. maſticare. ruminare.
derDechtniſſe. bewarnynge. dermerdynge. Suſpicio. ſiniſtra interpretacio.

die

die ſyn geDechtniſſ of memori verlaten [*denk. te lezen verloren*] hebet. Ignarus. Oblivioſus.
der geDechtniſſen wat ſchyns to hebn. Memoriale. lis. ter. tas.
geDechtlich. Memorativus. memorabilis. le. ter. tas. Meditativus. Meditabilis. le. ter. tas. Cogitabilis. le. ter. tas. Reminiſcibilis. le. ter. tas. Memoriter. memorioſus. ſtas. Memorialiter. Memorialis. le. ter. tas.
anDechtlicheit. dlytlicheit. ſorchfeldicheit. Studioſitas. diligencia. ſollicitudo. intencio. ſedulitas. officioſitas. Accuracio. Conatus. Niſus. us.
Dech. Paſta. te.
Dech maken. Paſtare.
Dechtrech. Pinſa. ſe. Magis. dis.
Decken. bedecken. ſteppen. Tegere. Contegere. texere. operire. cooperire. amicire. amicturare. obnubere. obnubilare. velare. unde velamentum. Advelare. obvelare. invelare. Eciam in A. Steppen. decken dat acpen iſt. Et in B. Wangen. ſteppen. Obſtruere.
Decksel. Coopertorium. Cooperimentum. Obſtructorium.
umDecken. in B. Bineten.
Decksne. Lodix. Tectura.
Decksne umb und umb runt. pelz. mutze. in C. Cleyt.
boſſen Decken. Sandalium. lii.
Decken meyſterlic die daecken. Architector. aris.
Decken die daecken mit ſteynen. Tegulare. conegere. per. ſimul. circumtegere. Ob. per. contra vel undique. re. per. iterum. ſub. per. nae of onder.
dit Deckens van meiſter iſt. Sarcitectus. Sarcitector. toris. Tignarius. Architectus. Architector. Tegularius.
leymDecker. Alutarius.
Deckynge der daecken. Sarcutectum. ti.
Deckynge. decksel. Operimen. mentum. Tegimen. mentum. Tegumen. mentum. Opertorium. Opericulum. Operculum. Obſtructorium. Textura. Textus. us. ui.
Decksel der ſteynen daecken. Tegula. Tegella. ymbrex. cis.
dair men den Deckſteyn maket. Tegularium. rii.
der Deckſteyn en hoip. Tegularium.
Deckſteyn maken. Tegulare.
maiDeder. Benefactor. beneficus. in B. Werke.
maiDeder om gaven wil. Benefactorius. a. um.
nebeiDeder. in B. unWerke.
maiDedich. in B. Werke.
nebeiDedich. in B. unWerke.
maiDedicheit. in B. Werkheit.
Dedinge. Tractatus. us. contractus. us. Placitus. us.
Dedingen. handelen. hebenen. Tractare. contractare. contrectare. per ſimul. precontrectare. per. pre et ante pertractare. per. perfecte. retrectare. per. iterum. vel retro. Ventilare. retractare. per iterum. vel deorſum.
Dedinglich. Tractabilis. le. ter. tas.
to Deeghe. to recht. recte. debite. pertinenter.
Deeghelich. brevem. doichſam. in B. Werke.
Deegel dair men enich metall in ſmelzet. in C. Cest.
Deegel. pot. hafen. gryppen. duppen. Lebes. betis. aut lebeta. te. auxilia. auxillula. cucuma. me. fidelia. lie. ſcria. ſeriola. ella. ollula.
Deegelmeker. potmeker. Ollarius.
erden Deegelmeker. Ollarius. Ludfigulus.
Deghen. heelt.
Deghen. meſſ. in D. Dagge.
Deger. to maſ. in A. All.
Deken. Decanus. unde decanatus. decania.
onder achterDeken. Subdecanus. unde ſubdecanatus. ſubdecania.
Dekenynne. dekenſche. Decaniſſa.
Dele. planck. in B. Bolte.
Dele ſlugt dan ſteynen gemaket. Oſtracus. ci.
Delt. pabiment. eſtrich. fluer. Pavimentum. area.
Dele heren. ſchuppen. eyn maken. Araparga-re. Scalpere.
Delemaker. Oſtracarius. pavimentarius.
Dele dan meer dan dan eynreig hertzen. Emblema. tis. vilicoſtratos.
Dele. Pars. particula. porcio. porciuncula.
achterDegl. Arritagium.

anDeyl. in M. Antale.
beſchheyden Deyl. Porcio. porciuncula.
Deylerhtich. Particeps.
onDeylerhtich. Expers. impers. tis.
Deylen. ſchheyden. Dividere. pertiri. diſſinere. diſcindere. ſegregare. diſtinguere. ſeparare. ſequeſtrare. abducere. disgregare. abiere. exigere. abruere. Inde abruptus i. ſeparatus. divaricor. aris. abvicinare. ſemovere. dispeſcere. disparare. caſtrametari i. dividere. diſtrahere. abiungere. disiungere. dirimere. disiugare. abdicare. cliſciſcere. discriminare. ſecernere. dispartiri.
umbDeylen. umbgeben. Diſtribuere. diſpergere. diſpenſare. cario. ris rire ivi. itum.
Deylen. ſpalden. in C. Cloeben.
Deylerhtich. Particeps. Conſors. tis.
onDeylerhtich. Exſors. expers. extorris. Immunis.
die umbDeylende iſt. Diſtributivus.
umbDeylich. Diſtributim.
Deyling. ſchheyding. Tomus. mi i. diviſio. die andte verbalia maert hoet de verbis in ly.
Deylen. ſchheyden.
Deylich. Particularis. re. ter. tas.
enß Deylß. Partim. particulatim. adverbium.
Deylſam. Dividuus. a. um. dividuitas.
onDeylſam. Individuus. a. um.
die Deylſam iſt. Diviſivus. partitivus.
Deylſamlich. dat deylſam iſt. Diviſibilis. le. ter. tas. partibilis. le. ter. tas.
onDeylſamlich. Indiviſibilis. le. ter. tas. Individuus. tas.
geDeylt. verdeylt. verſchheyden. Diviſim. partitim. diſcinctim. ſegregatim. disgregatim. diſtinctim. ſeparatim. abruptim. disiunctim. diſcretim. diſcriminatim. abdicatim. ſequeſtratim. abactim. diſtributim. Fruſtatim. Particulatim.
geDeylt. verſpleten in vele deylen. Multifidus.
verDelligen. verſtoeren. verderben. verwueſten. verpeelen. verherderen. vergwiſten. to ſchanden maken. Deſtruere. exterminare. eliminare. corrumpere. annullare. annichilare. evertere. ſubvertere. perdere. delere. diſſipare. profligere i. devaſtare. deſolare. deſolor. desolaris. depopulari. perfungor. eris. perfungi. active vel paſſive in ſignificatione. Profligare. vel profligari deponentialiter. Defrutare. graſſari demoliri. oblimare. abligurire. Lino. nis. re i. deſtruere. obellare. epeculior. aris. diluere. eluere. demetere et tempeſtare i. diſtruere. prepedire i. devaſtare. abrogare. diruere i. deſtruere. abſumere. excindere i. deſtruere. pervaſtare. vaſtare.
Delygen. leſchen. uytdoen. Delere. extinguere. ſuffocare. abolere. circumſcribere ſ. in cauſis delere. Limare. Luere. diluere. Colluere.
Deligen. dempen eyn geruchte off hyſ uytdoen. tzuſſen. Delere. ſuffocare. extinguere. Amputare. Abolere. Antiquare. Sopire. Sedare.
verDelgelich. verdarflich. verrnetlich. verherderlich. vergwiſtlich. Annichilabilis. le. ter. tas. Vastabilis. devaſtabilis. le. ter. tas. deſtructibilis. Corruptibilis. Annullabilis. le. ter. tas. diſſipabilis. Eliminabilis. Exterminabilis. deſolabilis. depopulabilis. profligabilis. defrutabilis. le. ter. tas. graſſabilis. oblimabilis. demolibilis. obliguribilis. delibilis. evertibilis. Abſumptibilis. le. ter. tas.
onDelgelich. onſtoirlich. onverdarflich. et cetera. Settz dur yllier adiectivum die hyr neeſt dur ſtaen die prepoſicio In.
verDeleger. verdarver. verſtoerre. verrneire. verherderer. maecht verbalia ab ultimo ſupino in tor dan den verbis hyr dur in ly. verdeligen. verſtoeren.
verDeleggng. verſtoergng. maecht deß ſelben gelychen verbalia in io. de ultimo ſupino dan den verbis dur geroert. ſ. in ly. verDeligen. verſtoeren. Panarium i. Excidium. discidium. exterminium. vaſtamen. Cetera in D. verDerfniſſe.
Delle. Signche.
Dem. den. oen. um. yn. yun. Illi. Ipſi.
Dempen. ſtichen. woggen. verdumpen. Strangulare. Suffocare. ſo. longa. Prefocare. Suggillare.
Dempich. in M. Anhoegtich.

Dene.

Dene. eyn ingt denmarken. Dacus. Danus.
Deenmarcken. Dacia.
Den. den. in D. Dem. den.
herDen. herwarts. Huc. istuc.
beDenchen. betrachten. besynnen. verstynnen. bewegen. aberwegen. beraden. Perpendere. Pensare. Pensitare. Masticare. Ruminare. Revolvere. Ponderare. deliberare. ventilare. eventilare. diventilare. rutinare. perspicere. premeditari. precogitare. Incorporare. decernere. volvere. re. circum. de. di. e. omnia in eodem sensu. subvolvere. per. post. vel subtus. transvolvere.
geDenchen. gehogen. Recordari. memorari. memino. nis. ere. memoro. as. are. commemorari. rememorari. colere. recolere. meditari. cogitare. recogitare. Excogitare. ymaginari.
hoge Denchen. speculieren. ynsen. fantasieren. ymaginieren. Speculari. ymaginari. meditari. contemplari. fantasiari. masticare. ruminare. ructare.
herDenchen. bewaynen. Suspicari. sinistre interpretari.
herDenckinisse. bewayninge. Suspicio inde Suspectus die bewaynt is.
anDenchen. ansen. Intendere. attendere. gannire. animadvertere. intueri. contueri.
beDenchen. bisieren. Fingere. ymaginari. Excogitare.
gelge Denchen. Equipensare.
buc beDenchen. Precogitare. Premeditari.
wederDenchen. Recogitare. remeditari. rememorare. rememorari. recolere. recensere. reminisci. recenso. sui. situm. recensio. sivi. situm.
Denckynge. in D. geDechtnisse.
dieg Denckilich. prophetlich. fantasielich. Ymaginarius. ymaginativus. persunctorius. speculativus. fantasiarius. meditativus contemplativus. ymaginabilis. masticativus. ruminativus.
aberDenchlich. aberweggelich. betrachtlich. beradelich. Ponderabilis. deliberabilis. perpensibilis. le. ter. tas. Cetera hec adiectiva formabis de verbis ly. aberDenchen. Revolubilis. Evolubilis. Revolutilis. evolutilis in eodem sensu.
Denchlich. Cogitativus. memoratius. meditativus. et cetera.
onderDenich. hoirsam. Obediens. subiectus.
onderDenich. hoirsam machen. Subiugare. Subdere. Humiliare.
onderDenich wesen. hoirsam wesen. Obedire. subesse. subici. allubere. allubescere. collubere. collubescere. collibere. collibescere. parere. obsecundare. obtemperare. subservire.
onderDenicheit. hoirsamheit. Obediencia. subiectio. allubescencia. Collubencia et Collibencia. Collubescencia.
Dennen ind syn toebehoir. in D. Danne.
die Derde. in D. die Dgde.
die die Derde gesat is in den here. Triarius.
Dertgen. Tredecim.
Dertich. Triginta.
eyn ind Dertich. Triginta unus.
twe ind Dertich. Triginta duo.
dry ind Dertich. Triginta tres.
vier ind Dertich. Triginta quatuor.
vyf ind Dertich. Triginta quinque.
sess ind Dertich. Triginta sex.
seven ind Dertich. Triginta septem.
acht ind Dertich. Triginta octo.
negen ind Dertich. Triginta novem.
dan Dertigen getal. Trigenarius. Tricenarius.
dan eyn ind Dertigen getal. Tricenarius unarius.
dan twe ind Dertigen getal. Tricenarius binarius. et cetera bis tot dirtigen toe.
Dertichste. Tricesimus. Tricenus. Trigenus. Trigenarius. Tricenarius.
eyn ind Dertichste. Tricesimus primus.
twe ind Dertichste. Tricesimus secundus. et cetera
Dertich mail of dertich werff. Tricesies. Tricies. Trigies.
Dertich manich. Tricesimalis. le. ter. tas. Trigesimalis le. ter. tas.
Deren. schaden. schedigen. hynderen. Nocere. damnificare. impedire. preiudicare. obesse. pernocere. iniuriari.

Derlich. hynderlich. schedelich. Nocuus. Noxius. siniſter i. nocivus. officioſus. damnoſus. dispendioſus. tas. nocencia. nocenter.

onDerlich. onhynderlich. onschedelich. Innocuus. innoxius. innocens. innocenter.

Derne. maget. Ancilla.

Derne to wesen. Ancillare.

Detschen. dotschen. dretschen. Triturare. Triculare.

Detscher. dotscher. dretscher. Triturator. Triculator.

Derben. in B. ontBeren.

derDerfnisse. in D. derDeleggnge. derstoergnge. Perfunctio. Interpolacio i. Corrupcio.

derDerflich. Perfunctorius. a. um.

derDerbet. in D. derDeliggher.

Dese. Iste.

Destin. Muscus.

Deyssem. ophaben. Fermentum. zima.

Deyssemen. Fermentare.

Debenter. eyn stat. Daventria.

Dyaken. dat is die dat heylige euangelium leseu of syngen mach. Vaiectra hebraice. Levita grece. Ministerialis latine. Dyaconus.

ertzDyaken. Archidyaconus. Archilevita.

Dyakens dyenrock. Dalmatica collobium.

Dyaken clegt. Levitarium.

Dyakenstap. Dyaconatus. us.

subDyaken. Subdyaconus. ypodiaconus.

subDyakenstap. Subdyaconatus. us.

ertzDyakenstap. Archidyaconatus. us.

Dicht. Compactus. solidus. a. um. tas.

onDicht. in B. Bast.

onDicht. loss als dyet of swam off spongij. Ratus. rallus. tas. porosus. tas.

dair dan onDichticheit wegen myet in en blyuet. Futilis. le. ter. tas.

Dichtmaken. Solidare. consolidare.

Dichtmakynge. Solidamen. tum. consolidamen. tum. solidacio. consolidacio unde Soliditas.

geDicht of iyet int gemeyn. Dictamen. Carmen. Poëma. Dictatura. Fictio.

geDicht of iyet dan herlichen saken. Comedia. die.

geDicht of iyet dan herlichen saken. Tragedia. die.

geDichtspraker off ipetspraker of dichter dan herlichen dyngen of geseden saken. Comedus. di. persona. ne. mer die dat doit dan herlicheit saken die heit Tragedus. di.

Dichten. Dictare. Componere. dictitare. Fingere. Confingere.

Dichter. Dictator. Compositor. Confictor. Poëta.

Dicke. undunne. Spissus. Densus. condensus. densatus. a. um. fragosus i. spissus.

Dickmaken. Densare. adensare. condensare. spissare. inspissare. stipare unde stipatim. adverbium. Instipare. per. in. aut valde. Obstipare. per. undique. vel contra. Restipare. per. iterum. Substipare. per. post. vel subtus. vel parum.

Dick werden. dynden. qwellen. swellen. Grumare i. tumere. insufflari. densere. Spissari. Inspissari. Tuberare. Circumtumere. escere. detumere. distumere. escere. Extumere. escere hec tria. per. valde. vel cessare a tumore. Intumere. escere. per incus. vel valde. vel contra. Pertumere. escere. per aever. Ob. per contra. vel undique. re. per iterum. Con. per simul. Turgere. escere. In. per. intus. seu valde. Ob. per contra. vel undique. Per per aever. Re. gescere. per iterum.

Dickmedyng. In M. opdyfing.

Dickicheit. Spissitudo. densitas. Tumorositas.

Dickicheit des waldes. Feretrum. tri.

Dicke. Dicht. Ofte. manichwerff. menichuul. Multociens. Crebro. Crebrius. Pluries. Sepe. Sepenumero. Sepius. Sepicule. Sepiuscule. Persepe. Quamsepe.

Dych. in D. Dam.

Dychen. in D. Dammen.

visch Dych. vyuer. wyger. Vivarium. piscina. stagnus. lacus.

Die. der. Singulariter. Ille. Iste. hic.

Die. Pluraliter. Illi. isti. hii.

Dyeh barben dat linge. Coxa. coxula.

Dyehsader. Varica ce. varix. cis.

Dyt gewerff. Vertebra.

geDyhen. walvaren. Prosperari. Felicitari. Fortunari. passive.

Dieff.

Dieff. Fur. furunculus. tacax i. furunculus. cafat idem. cleps. pis. cleptes. tis. Pilata. te.

Dieff die vych of haue steelt. Abiges. gis. Abigeus. Abactor.

Dieff die den marckt beſtreilt. Circumforanus. luſtro. onis.

Dieff des gemeynen guedz. Peculator.

Dyebery des gemeynen guedz. Peculatus. us. ui.

Dieflich. Furtim. furtivus. a. um. furtive.

Dieffrede dair vele dyeve ſynt. Crebriſurus. ri.

Dyl. eyn tzunt.

Dilgen. beungen. in D. Bengen.

Dyn. vide Ju. Tui.

Dynmeren.

Dynck. Res. recula. di. Ens. tis.

Dynckhael. Pactum. fedus. licitacio. Licitamen.

Dyngken. Pactare. depactare. licitor. aris.

Dynden. ſwellen. in D. Dychtwerden.

Dyenen. Servire. famulari. conſamulari. obſequi. miniſtrare. ancillare. vel ancillari pro feminis. ſuppeditare et ſufficere i. ſubminiſtrare.

Dyenen in eygenſchap. Servire. mancipare.

Dyenen. evenhomen. ychten. paſſen. maten. Congruere. Evenire. Competere. deſervire. Convenire.

herDyenen. herſchulden. vergelden. verſtern. erkennen. bur ogen hebn. Promereri. remereri. reſervire. deſervire. refundere. recognoscere. recompenſare. deſervire. per. valde. reimpertiri. reciprocare. retribuere. remunerare. commereri. per. ſimul. redonare. reimpendere. rependere.

ſamenDyenen. mitdyenen. Conſervire. Conſamulari.

Dyenen hier inb dair. Diſſervire.

Dyenen ſeer waer. Inſervire. deſervire.

Dyenende tzunt. Antſpec. dis.

Dyenende ynerht. Circumpes. dis. pediſſequus.

Dyenende magert. Pediſſequa. que. vel ca. ce.

Dyenre gaidz. Deicola. Criſticola. nachineus. laterenſis et latreſons. tis i. latriam impendens.

Dyenre der afgaide. ydolatra. tre.

Dyenre der lugde. Servitor. trix. famulus. la. verna. vernaculus. la. apparitor. trix. pediſſequus. qua. Aſſecla. miniſter. tra.

Dyenre die der lugde of pmanz eygen iſt. Servus. ſervulus. manceps. pis. Und ſulke eygenſchap heit mancipium. mancipiolum. Und die hir aff gebraicht iſs heit Emanceps. is. emancipatus. libertus. manumiſſus. Und alſo to bryngen heit emancipare. manumittere. Cetera in E. die dan Eygenſchap.

mitDyenre. Conſervitor. trix. Conſamulus. la.

herDyenre der waldait. Viciſſitudinarius. Alternus. Altrinſecus. Refuſor. recompenſator. reciprocus. remunerator. retributor. gratus. reimpenſor.

Dyenreſche. Servitrix. famula. et cetera.

Dyenſt int gemeyn. Servicium. ſerviciolum. obſequium. ſubſequium. famulatus. famulicium. miniſterium. clientulus. la. obſequela.

herDyenſt. herſchuldyng. vergeldyng. erkennyng. Viciſſitudo. Refuſio. Alterius. Recompenſa. Recompenſacio. impendium. retribucio. reciprocacio. reimpenſio. remuneracio. gratiarum actio.

herDyenſt. lohn. Merces. Mercedula. precium. preciolum. premium. acquiſitum. Bravium. Sallarium. Meritum.

Dyenſt gedwongen in eygener perſone. Angaria unde Angariare. Angarie. arum.

heydich Dyenſt of ampt. Caurio. nis.

en guet Dyenſt. Eudulia.

dan den Dyenſt die ouerſte. Miniſteriarcha. chis.

dymitich Dyenſt tuſchen tween. Dulenſis.

Dyenſt den men gode duet. Servitus. Latria. Cultura. Sacrificium.

Dyenſt den men den afgaiden duet. ydolatra. ſuperſticio. oſus. tas. prophanacio.

Dyenſt den men den heydiſchen doet.

Dyenſt den men den lugden doit. Servicium. in D. Dyenſt int gemeyn.

Dyenſtlich. dyenſterhich. Obſequialis. le. ter. tas. obſequioſus tas. Familiaris. re. ter. tas ſervilis le. ter tas. miniſtralis. le. ter. tas.

tas. miniſterialis. le. ter. tas. Famularis. re. ter. tas.

Dyenſtlich. dyenſtechtich. in eygentſtap. Servilis. Servicioſus. tas. Mancipioſus. tas.

der Dyenſtlich. Meritorius. a. um.

Dyenſtman dyy. Libere condicionis. Liber. mer. Libertus. ta. die dyy gehoyſt ſyn ind vere hynder heyten Libertini.

Dyenſtlicäheit. Famularitas. Famulatus. Famulamen.

Dynre. eynreley munte.

Dynren. ſchynren. luden. Sonare.

Dynſen. treckien. danſen. Trahere. tractare. pertrahere. per. perfecte. Verrere i. trahere. Verritare. converrere. per. ſimul. everrere. per. extra.

Dynsdach. dies mercurii. feria tercia.

Dyep. Vaſtus. a. um i. profundus, ymus.

onDyep. blach. bloit. Clivus. tas.

Dyepheit. duypte. Profunditas. vaſtitas. vaſtitudo. altitudo ſ. puteorum et ſimilium. Cahon. Cahos. indecli. Cahus.

grote Dyepheit des waters. Gurges. tis.

Dyer. Animal.

wilt Dyer. Fera. ferus. a. um. tas.

Dyer dat mit den boeten ou der erden ſit. Agripa.

Dyer onder den duych hale. Apica. Apicia. cie.

der Dyer vergaderynge. Polia. lie. Armentum ſ. boum vaccarum et equorum. ſed ovium et porcorum Grex. polia. lie.

wilt Dyer dat hillich ig. Ferifera unde ferifera. a. um.

cleyn tam Dyer dat den luyden gheynen nutlichen arbeit en duet alg ſchaip. ſwyn. Pecus. dis. Ferans. tis.

grote Dyer dat den luyden dyent alg perde ind oſſen. Pecus. coris.

ſulche Dyeren. Pecu. indeclina. in ſingulari. ſed in plurali Pecua. orum. vel Pecuum.

Dyer dat dele ytt. Solax. acis.

all Dyer deg die manſche genut in eten ind arbeyde dat gheyn manſchlich geſtalt en heſt heit Pecus.

der wilder Dyeren mondgrepeninge. Rictus. us. ui.

der Dyeren ſtrunt of dreck. Ruder. deris. vel Rudus. deris.

Der Dyeren gelupt.

deg Lewen. Rugire unde Rugitus. us. Leo.

deg Tygris. Rachanare Tygris.

deg Pardus. Felire. zinzinare Pardus.

deg Pantiers. Caurare Panthera.

deg Beren dat gegn berchen en ig. Vercare. ſevire. micare Urſus.

deg wylden Swyns. Frendere Aper.

der Soghe. Grinnire aut Grunnire. Grunire Porcus.

deg Lyntwoyms. Vercare. lincare Linx.

deg Wolfs. Ululare Lupus.

der Slangen. Sibilare Serpens.

deg Eſels. Rudere. Rudire Aſinus.

deg walt Eſels. Mugilare. Mugulare Onager.

deg Honds. Baulare. latrare Canis.

deg Kuychuychs. Cuculare Cuculus.

deg Perts. Hynnire. Adhynnire. Cohynnire Equus.

deg Hertten. Rugire Cervus.

deg Oſſen. Boare Bos.

der Koe. Mugire Vacca.

deg Aren. Clangere Aquia. [*l. Aquila.*]

deg Ghyeren. Pulpare Vultur.

deg Swanen. Drenſare Cignus Olor.

deg Cranen. Gruere. ariſſare Grus.

deg Pawen. Paupulare Pavo.

deg Hanen. Cucubrire. cucurire Gallus.

der Hennen. Oripſare. Criſpare Gallina.

Grabunorum Fringulire.

Turdorum Truculare. rutilare. ſoccitare. ſeccitare.

Sturnorum Paſſitare. pallitare.

der Muyſchen of luynynchs. Tinctiare. Tinciare Paſſer.

der Byen. Bombicare vel bombilare Apis.

der Heymchen. Frinitare Cicada.

weder. [*l. der weder.*] lorectare Aries.

Schaip. [*l. der ſchaip.*] Balare Ovis.

deg

des Nachts. Nuctire. nuctire. Hircus.
des Nachts of Cattes. Vebare. Helus.
des Nachts. Gannire. Vulpes.
der Catten. Glasire, glatilare. Catus. lus.
Beer dat en tam verken is. Quiritare. Verres.
des Hasen. Vagire Lepus.
der Kinder. Vagire. Infans.
des Wesselens. Drivorare. drivolaren Mustela.
der Muss. Pipitare Mus.
des Sorix. Destigare. Senex.
des Elephants. Barrire. Elephas.
der Doxsch. Coaxitare. Coaxare. Coax dicitur sonus ranarum.
des Raben. Crocitare. Corvus.
der Hoenr. Pipiare Pullus.
des Duyuen. [*l. Duyven.*] Pipiare Columba.
des Hoenchs. Pipiare Accipiter.
des Wyhen. Lupire. Lipire Milvus.
des Oedeners of Stoechs. Crotolare. Croculare. Ciconia. Ibis.
der Gans. Sclingere. Siclingere. Auca, anser.
der Enden. Retrissitare. resticitare Aneta.
des Nachtraben. Cucubire Noctua.
der Merlen. Zinziare. Merula.
der Swalwen. Fricinnire vel Mimurire. Mimurere. Irundo.
der cleyne vogelen gelunt. Fricinnire. Inde Fricinnitus. us. ui. of mimurire.

Alre Dyeren roepen. Rudio. ire. Ruditus.
en Dyer des daer inde moeder nyet dan eynen kunne en synt. als eyn pert dat an der esellynen wynnet. Bigenus. a. um.
Dyer dat den luyden dienst doit als esel ost pert. Iumentum. inde iumentarius. a. um ad hoc pertinens seu custodiens.
Dyeren ter buchtwynnyngen to stellen. Admissura.
der Dyeren manen of hair op den halse. Juba. be. Caprona. ne.
dan eynighen Dyeren hergaderinge. Polia. le.
alles Dyers kynt ib sy vliegende of gaende. Pullus. li. Pullulus. li.

Dysch. schyue. ee tassel. Glisca. ce. cilliba. be. ferculum. escaria. assideria. tabula et tabella et tabellula pro divitibus. sed mensa. mensula pro pauperibus.
tot den Dysch of tassel hoerende. Mensalis. le. ter. tas.
Dischlaken. tassellaken. Gausape. pis. gausapum. pi. gausapa. pe. mensale. mensorium. gausapes. pis. mantile. lis. mantele lis.
Dyss. Huius. Istius.
Discipel. student. schoelre. Discipulus. scolaris. studens. scholipeta.
Discipelstap. Discipulatus. us.
Disciplyn dat is die straffyng die men gestlichen personen of schoeleren anduet. Disciplina. disciplinacio. correctio. inde alsulke straffynge to doin heit Disciplinare.
Dispensacy. Dispensacio. sportuna. ne.
Dispensieren. Dispensare.
Disputacy. Disputacio.
der Disputacien verdulking. Apolesma.
Disputieren. in A. Argueren.
Disputierstede der geleerden. Togiferium.
Dissel. hoebel. crumphorn. Levigal.
Distel. Tribulus. Traher. Cardulus. Carduus. Cardo. onis.
Distelboem. Lanugo. ginis. unde Lanuginosus.
Distelbinck. Carduellus.
stede dair men Dyede. roeber of mogber hengt. Furcellus. lium.
Dit. Istud.
Doe. Fac. Age. Agas.
Doe. asdoe. Tunc. protunc. Illa vice.
Do. als die dorst af is. Degelacio.
Dobbe. peggbe. prop. Cavilla inde Cavillare. peggere. Obstructorium.
Dobbel. twyvalt. Duplex. duplus. a. um. geminus. a. um. cetera an Dobbel treffende. in D. Dubbel.
Dobbelstayn. twyvel. terlyng. Taxillus. pluraliter Cibe. arum. Talus. li. decius. cii. lepusculus. li. Tesser. ris. Tessera. re. Tessecula. le. Tessella. Tessellula.
Dobbelsteyn meker. Tessellarius. tesserarius.
Dobbelen. Taxillare.

Dobbler. Taxillator. Talorum. Dobbelſteyn dar mē wordt. Ternio. onis. Trio. onis.

Doch. nerdoch. ſtoch. nochtans. Tamen. Attamen. Verumtamen. Nichilominus.

Dochter. Filia. filiola. nata. proles.

Dochtermann. Gener. ri.

dit ein Dochter hebet. Filiaſter.

ſtuf Dochter. Filiaſtra. privigna.

Doch of pupp. Pupa. pupulla.

Dochte van flas.

Doich. gewant. laken. Pannus. panniculus.

Doich dat mit tuyſchelingen of bijtſchelingen bekleden gewaſſen wordt. Bilex. cis.

alt Doich. Fungus. gi.

ſchoyt Doich. Limus. aris. Limus. mi.

Doich. hulle. ſtolpe. ſleyer. ſlert. Peplum. Velum. Velarium. Velare. ris. Velamen. Velamentum. Amiculum. Galama. atis. Limbus. bi.

dat den Doich haerende. Velarius. a. um.

hoif Doich opſetten. Velare. unde Velatura. Velacio.

hunger Doich des baſtens in der kerken. Velum. velli.

Doychdrager. Velifer. ra.

Dol. geck. in D. Dōl.

Dodden. gecken.

Dode. ſpchamen gebalſamt. in D. gebalſamde.

dit by den Doden dede unvegelicheit doit. Everriator.

die in des Doden ſtede geſat wordt is ſo biſſchop of raidſman. Suffectus. Immortuus. a. um.

Doden ampt doen totter begrafenigen. [*l. begravynghen.*] Funerare.

Dodendrager to grabe. Lictor. oris. Philonis.

Doden hat. doithiſt. Quartallum. li.

Doden bare. Feretrum. libitina. ne. labitina. ne. Capilus. Sandapila.

Doden ſarch. Sarcophagus. tumba.

Doden ſanch. Nenia. nie. delos.

up en Doden ſingen. Nenior. aris.

der Doeden berſeder. Vespilio. onis Buſtifragus.

dair men en Doden dreget. Bispillus ſ. locus ad quem.

Doeden. doſſlaen. Interficere. occidere. Necare. Interimere. Mortificare. perducere. Necare. Trucidare i. Interficere. Perimere. Extinguere. Restinguere.

Doeden ſdain en mynſch. in D. ſdain.

Doeden. Slachten vleſch. Mactare. Macellare.

Doden graben. Tumulare. Sepelire.

Doden ſpel. Corgium. gii.

den Doden alderen aſterhand to doen. Parentare.

Doden op to gaeden. Exhumare.

Doden op to graben. und die to breuth. Buſtifragare.

des men Doden lugden noe mact als grabe. ſarken. bilde. Colossus. ſi.

Doeder. doitſleger. Interfector. Interemptor. Occiſor. Necator. Macellator. Lictor. Carnifex. Spiculator. ſedicioſus ſ. inter cives.

Doeder in 't genegn. in M. Mōrder.

geDoedet. Interemptus. Interfectus. occiſus. necatus. peremptus. Extinctus. Lætatus i. Mortificatus.

Doit. nomen ſubſtantivum. Mors. obitus hominum. nex. necis. necula. exitus. exicium. unde exicialis. le. ter. tas. exicioſus. tas. Intericus. us. ui. Pernicies. pernicitas. perniciositas. letum. ti.

Doit. nomen adiectivum. Mortuus. a. um. defunctus. vitafunctus. lecatus thanatus.

Doitdreger. Mortifer. a. um. Famereus. a. um.

des Doits bejaltſam. Feretreca.

Doitlich. Mortalis. letalis. le ter. tas.

Doitſlach mit den ſwerde. Enſicium.

Doit vleſch. brant. Gangrena. ne.

half Doit. Semineeis. Semimortuus.

die Doit der kynder ſeyt Acerba. dat is bitter.

die Doit der ſonger lude. Immatura. dat is onrijp.

drye Doyt der alder lude ſeyt Merita. dat is naturlich. eyghlich.

drye Doyt compt dierley. dat eyn is naturlich ſ. Naturalis. dat ander is beſchiet ſ. fatalis. dat derde is dan geballe ſ. accidentalis.

onDoyt. Immortuus. a. um.

Doyt geſlagen of geſlaben. Mortuus. a. um.

Doytſlaen. in D. Dodena.

Doyto-

Doytſlan tuſchen her. Interneccare.
Doitdychtich. Morcifer. letalis. le. ter. tas. pernicioſus. tas. letifer.
Doytſlach. mort. Homicidium. latrocinium. interfectio. interemptio. iugulacio. occiſio. cedes. dis. raſimentum i. Peremptio. interimentum.
Doytſleger. in D. Doyber.
die Doit ſy. in D. Doyt. ne. adiect.
twy Doyt. Biathanatus. ut lazarus.
Doytſlauſſen. Arectis.
dye in den Doyt den ſtarbenden lant gantz dorp ſeget off ſyſtett. Agonizeta.
Doitharticht. Luridus. a. um.
Doitz got als Mercurius. ocathaces.
Doyber ſpnre alderen. Parenticida. vel parricida. unde parricidium. vel parenticidium.
Doyber ſyns bruders. Patricida. unde patricidium.
Doyber ſyner muder. Matricida. unde matricidium.
Doyber ſyns kyndts. prolicida.
Doyber ſyns ſyſters. Fraticida. unde fratricidium.
Doyber eynes menſchen. Homicida. unde homicidium. ſanguinarius.
Doyber der hoyet. Sedicioſus.
Doyber int gemeyn. in M. Moyber.
Doyff. bol. baldoerich. Surdus. ſurdulus. ferdaſter.
Doyff werden off machen. Surdere. ſurdeſcere. obſurdere. deſcere.
Doyffheyt. Surditas.
Doyf maiken. Surdare. obſurdare.
Doyt maechhuyſſ.
Doyghen. ſi D. tuiſDoyt.
der Doyghen lieſſchriber. in D. der tuiſDoyt lieſſchriber.
dye in Doyghen of grauen bedel doyt. in D. [*l. in B.*] dye in geBurten.
Doyghen. dorgentich. dorgende. dorbe. tzame weſen. Valere. valeſcere. Evalere. leſcere. per. valde. convalere. leſcere. invalere leſcere. per. valde. prevalere. leſcere i. pre aliis valere. equivalere. leſcere. polere. clarere. florere. reſcere. preminere.

geliche Doygen. Equivalere. leſcere. equipollere.
geliche Doeynge. Equivalencia. equipollencia.
Doegen. luſtich weſen. in M. Mingelen weſen.
Doegen. lyden. dulden. dertzagen. Suſtinere. tolerare. pati. ſuffere. ferre. perferre. ſupportare.
Doegentlich. dorgende. in B. Berbe.
Dol. gech. in A. Aff. et in C. Mopſch.
Dollart. in C. Aff.
Dollen. in D. Dreben.
derDolt. derdoelt. Deliratus.
geDolt. derdultycheit. Paciencia. tolerancia. ſufferencia. ſuſtinencia.
Dolmeſſ. in D. Dagg.
Dol dair die raetzpem tuſchen leeget.
Dolle to ſchyeten. in C. Cleff.
Dolphin. alde ſoen des conyngs dan franckrych. Delphinus.
Dom. bol. onderſtandel. plump. Obtuſus. tas. rudis. tas. ſtolidus. tas. hebes. tudo. groſſus. ſoiea. ſoia. ignavus. via.
derDoemen. ogelen der dodt af der hellen. Damnare. condemnare.
derDoemen. dertugen in coſt abtrucks den gerycht. Condemnare in expenſis.
nept derDoemen. Indemnare.
Doemen. ſloemen. dergulten. Vorare. dilapidare. glutire. deglutire. ingurgitare. abligurare. prodigere. unde prodigus. gulitas. crapulare. unde crapula. loſſa. profundere. abſumere.
Doemer. in S. Sloemer. et in N. Nelder. derſloemer.
Doemyng. ſloemyng. dergulſtingh. Dilapidacio. Abligurigo. inis. prodigultas. prodigalitas. vappidicas. abſumpcio. crapuloſitas. devoracio. degluticio. ingurgitacio.
Doempſterie. Summum Archiſterium. Metropolis. Metropolitica. Cathedralis. Cathedralitica eccleſia.
Doene. helyngſe. in C. tuederClanth.
Doen. gelupt. galm. clanth. Clangor. Echo. Sonus.
Doenen. hellen. lupden. Intonare. inſonare. perſonare.

tegen Doenen. Raboare. reſonare. obſonare.
Doen. ſtyf. Extenſus. extenſivus. protenſus. protenſivus. expanſus. expanſivus.
tegenDoenyng of ſtellyng [*l. hellyng*]. upt den berghen. wateren of anders. Echo. onis.
tegenDoenyng of hellyng int gemeyn. Reſonancia. Obſonancia. Reboancia.
Doen werken. in A. Arbeyden.
anDoen. in C. Cleyden.
toeDoen. byleggen. Addere. Apponere. Adicere. Adiungere. Subiungere.
toeDoen. toeluycken. ſluyten. Claudere. Serare. Obſerare.
uytDoen. ontkleden. Exuere.
uytDoen ter huyren. to pacht uytleggen. Exponere.
uytDoen. dilghen. Extinguere. Delere. Suffocare.
uyt Doen. in H. opHeeren.
uytDoen eyn gerucht. vertuyſſen. in D. Verspreyen.
verDoen. vertreen. in B. toeBrengen.
afDoen. afleggen. Deponere.
afDoen van den lyve. in D. Doeden.
afDoen. eyn mynſch to doden. Trucidare. decollare. decollare. ſuſpendere. comburere. quartare. dimembrare. ſubmergere. diſcerpere. carnificare. defruſtare. infruſtare. cetera in D. Doeden. ſnyden.
afDoen. afſtellen ongeboorlicheit. Amovere. abdicare. deponere. amputare.
inDoen. inſchaffen. Immittere. indere. inſerere. interſerere. inſertare. intercertare.
mynDoen. in G. ueberGaen.
anDoen cost of verhuyet. Inſerre. irrogare. infigere. infligere. infligare et infligari. deponentialiter. cetera in B. Bedruyen.
opDoen. oplyncken. in A. Alepenen.
hyn Doen. en wech doen. in A. aff. hyn Neemen.
holDoen. vermoegen. uytreycken. antrichten. betalen. gelden. Solvere. perſolvere. Luere. ditnere. aſſignare. ſatisfacere. ſatisdare. contentare. exporrigere. dependere i. perſolvere. duo. duis. duere. Reſecrare.
Doenlick ſtyfferlick. in D. beDyfflick.
Doenlick. werckelick. Factibile. Operabile. ter. Agibile. liter. tas. Effectibile. ter. tas. Efficaciter.
Doenſam. onledich. in D. beDyfflick.
Doenſamheit. in D. beDyfflicheit.
Doncker. duyſterachtich. Caliginoſus. tas. umbroſus. tas. furnus. apruſcus. condenſus. tas. creber. bra. brum. eclipticus. illunis. luridus. nebuloſus. nubiloſus. opacus. tetricus.
Doncker van varwen. in B. Bruyn.
Doncker weſen of werden. Furnéo. es. ere. Furneſcere Caligare. Eclipticare.
Doncker maken. Nubilare. enubilare. con. ad. de. per. ob. omnia per valdé. obſcurare. interpolare. Opacare.
Donckeren. Eclipſare. Eclipticare. Tenebrescere. Caligare. Fuſcare. obſcurare. abnubilare. collucare.
Donckerheyt. Caligo. ginis. umbroſitas. denſitas. nubilum. caliginoſitas. opacitas.
Donouwe. eyn reviet. Danubium. hiſter. tri.
Donre. Tonitruum. trui. Tonitrum. tri. nitrus. indecli. in ſingulari.
Donre van den Doner verbeert in A. Aconicus.
Donreſlach. Ictus tonitrui.
Donrebuſſe. Bombardus. baliſta.
Donreſtruyt. Feria quinta. dies iovis.
Donreſdach.
Doy. Teſta.
Doy van eyn pyll. Spere of ſtralen. Gaida. giſleu. Haſtilia.
Doy. tol. Trochus. troperillus.
Doye. Criſtenheyt. Baptismus. mi. baptismatis. Criſtianismus. Criſtianitas.
Doye. dat dat dapt men in kaupt. Doufe. Lavachrum. fons ſacer. baptiſterium. baptizatorium.
Doepen. Criſtenen. Baptizare. criſtianizare.
Doeper. Baptiſta. baptizator.
den men Doepen. ſal. Cathecuminus.
Doere. balder. gader. Ianua. ianicula. oſtium. oſtiolum. hec. fores. forui. valva. han tonen bladeren.
Doerhaecki. tore. heſſe. Cardo. denis. vel tenellus.

tot-

totten Doorhaych hoerende. Cardinarius. cardinalis. le.
hoyeſte Doere. Antica.
echterſte Doere. Poſticum. ci. poſtica. ce.
ban Doere to doere. Oſtiatim.
bobbel Doeren. Bifores. valve.
hoyr ben Doeren tzyerynge. Antipagimenta.
tot der Doeren hoerende. Oſtiarius. a. um.
Doyrwerder. dooren hoeder. Oſtiator. oſtiarius. ianitor. ianuator. patagiarius. incluſarius. portarius. portenarius.
Doyr. geeh. in A. Aff.
Doyr weſen. in D. Doeben.
Dooren. geehen. neutraliter. Delirare. fatuari et Infatuari. paſſi. Stultizare. brutere. teſcere. debrutere. teſcere. deſipere.
Doyr. geeh maken. Fatuare. infatuare. inſenſare.
Doyrheyt. in A. Awijſe.
Doir. alß doir die want of der gelichen. Per trans.
Doyre. dun. magher. ſmal. reyſich. ſchzepel. ranch. Tenuis. e. ter. tas. Gracilis. le. ter. tas. Subtilis. le. ter. tas. Sinteuticus. macer. macilentus. Strictus. exilis.
Doyre. dun. mager. ſchzepel maken. Tenuare. attenuare. extenuare. ſubtiliare.
Doyre. ſpeeh. ſchza. dzoeghe. Aridus. perariidus. fraccus. marcidus. marcidulus. marcoroſus. rarus cracens. ramen. tum.
Dyre. geſel. in B. Blaff.
Dooren. dzoghen. ſchzonen. verſpaken. Arere. reſcare. marcere. ceſcere. exarere. reſcere. torrere. reſcere. eciam active. flactere. teſcere. emarcere. ceſcere. Per. Di Re. per valde. Rarere. rareſcere.
Dooren. dooze maken. Exiccare. ficcare. Deficcare. aridare. marcidare. torrere. torreſcere.
Dooren. geneben. in C. Coeue weſen.
Doorichheit. ſchzaheit. ſchzepelheit. Flaccor. oris. marcor. oris. marciditas. exilitas. ter. gracilitas. ter. tenuitas. ter. macillencia. maciecula. macritudo. macor. oris. macies. ei. marceſſibilitas. raritas.
Doorich in en ſchip daer ſich al dat water in den ſchip bergabert. Sentina.

beDoorſſen. behoeben. in B. Beberben.
Doorſtich. behobende. in H. beHopff.
Doringer lant. Turingia.
Doryngh's mynſch. Turingus.
Doormpter. ſlaphuys. Dormitorium.
Doern. Spina. Sentis. Dumus.
Doornenboem. Sentis.
Doern. geheiten hzaym. in B. Bzame dat cleyn is.
Doeren ſtede. Spinetum. ſirtum. dumetum. dumicetum.
Doern die wit is. Rannus. ni.
tzijſDoern. Ruſcus. ci. unde ruſcoſus.
Doernich. vol Doern. Spinoſus. tas. Senticoſus. tas. Sentus. a. um. Sentarius. Sentoſus. Spinulentus. Sirtus. a. um. Spinolencia. Spinulenter.
Doerndzeger. Spinifer.
ſonder Doern. Inſpinis. Expinis. ne.
ban Doern gehomen. Spinigena.
dicht Doernen. Conſpinare.
Doern bergaderen. Idem.
entDoernen. Deſpinare. Expinare.
wederDoernen. Reſpinare.
Doernen. ban doernen werlien. Dumare. Spinare. Inſpinare.
Doznen weſende. Spineus. Spinoſus. tas. dumoſus. tas. dumalis. le. ter. tas.
Doznenbuſch. Affumentum.
Doznſtche. ſtoebe. Eſtuarium. Stuba. Stuſa.
Dooy. Villa. villula. pagus. gi. pagulus. di. villagium. eciam in B. Burſcap.
Dooy of ſtat by en water. Aneſis. ſis.
Dooy to regieren. Villico. as. are. et Villicoraris. deponentaliter.
Dooyel. ſulle. Limes. Limen. Liminare.
ooverſte Dooyel. Superliminare.
tot den ooverſten Dooyel hoerende. Superliminaris. re
Dooyelſteyn. Limenſis. ſis.
Dooyel maken. Liminare. deliminare. per valde. Col. per ſimul.
Dooyel afbzeken. Deliminare. Eliminare.
Dooyel inleggen. Illiminare.
ooer den Dooyel eynen doirt in to laten. Illiminare.

onder den Vogel leggen of graben. Sublimi-nare.
Dogper. in B. geBuyr.
Dogperheit. herlicheit. ontucht. unsedicheit. unhoefscheit. Rusticitas. Stoliditas. Infacecia. Inurbanitas. immorieracio. Indisciplinacio. inquietudo. immodestia.
Dogpman. in B. geBuyr.
des Dogts regierre. Villicus.
Dogtmund die stat. Tremonia.
Dogst. Sitis. Siticula.
Dogsten. Sitire. resitire. per iterum.
Dogstich. Siciens. sitibundus.
Dogstich. unentlich. in C. Coene.
Dolrslich. Penetrale. lis. Perforatorium.
Dolsten. dolscher. in D. Derstigen.
Dolt. dair. aldair. allozten. Ibi. Illic.
Doirt is snoed sait dat onder guet hoern wesset. Sigalum. li.
Doirtich. Sigalinus. a. um. sigaliceus. a. um. sigalonius. a. um. sigaleus. a. um.
Doirtich lant. Sigalonia.
derDoertelt. Delirus. a. um.
Dose. lade. in C. Cosseren.
Doeden. ruisen. wurden. onsynnen. basen. Furio et furo. ris. rere. perfurio. vel perfuro. ris. rere. per. valde. Insanire. amentare. dementare. bachari. debachari. cecucio. cis. tire. id est Insanire. Evo. vas. vare. defurio. per. valde. diffurio. id est diversis modis furere. cetera in B. Basen.
Doedende. ruisende. basende. onsynnich. onsynnet. Furialis. le. ter. tas. Furibundus. furiosus. cerebrosus. insanus. insaniens. vesanus. lunaticus. Cerricus. phanaticus. maniacus. apostus. Inde ascitulus. di. baburrus. babiger. babillus. menceps. freneticus. rabidus. demens. amens. rabiosus. rabulus i. rabie plenus. rabidulus. vehemens. limphatus. limphaticus. insensatus. exensis. se.
Doedendicheit. raserye. ontsynnyng. basyng. Amencia. dementia. insania. furia. vehemencia. rabies. rabiecula. rabiositas. exensitas.
Doden. dotsweerden. Surdere. surdescere.
Dose. Ros.
Douen. Rorare. irrorare.
Douwych. Roridus. roridulus. rosidus rosidulus.
Dza walgich. Nausealis. le. ter. tas.
averDzach. in B. derBunt. derregnong.
averDzach. als die syn lant uytdoet umb dat verbetert to werden. Emphiteosis. Und die dat so annempt die is geheiten Amphiteosis.
inDzacht. wederstant. in H. Hynder.
inDzacht. waring. twydzacht. in B. Waringe.
twyDzacht in der heiliger kerken. in D. twyDzechticheit in der heiliger kerken.
eynDzacht. verstrichyng. in B. derBunt.
Dzade. gering. in B. Wald.
Dzaff. in A. Apt.
Dzagen. Portare. ferre. gerere. vehere et vectare i. portare. tollere. baiulare. perferre. gestare. gestitare. sustentare.
toeDzagen. in B. Dzengen.
averDzagen. Transportare. transferre.
averDzagen. eyns werden. in C. averComen.
wederDzagen. Reportare. reducere.
averDzagen umb gwait to doen. in C. averComen. eyns werden.
inDzagen. versiaen. verstoeten. verwillen. Interrumpere. interpolare. imbractare. implicare.
afDzagen. Asportare. deportare. Auferre. demovere. removere.
toeDzagen. Afferre. Apportare. Aggerere. Attollere.
umbDzagen. Circumportare. circumferre. circumgerere. circumtollere.
inDzagen. indzengen. Inferre. importare. ingerere.
inDzagen. indoiren. in B. inDzengen.
widerwegen Dzagen. Disportare.
derDzagen. syden. in D Doegen.
deDzagen. in C. achterClappen.
ontDzagen. scheien. Differre. discrepare. distare.
ontDzagen. ontferren. ontzenden. verdysteren. aschendich maken. gwytmaken. nemen. Auferre. sustollere. asportare. alienare. abalienare. despicare et despicari deponentaliter. surripere. subtrahere. subducere.

der-

verDzagen. verlaten. verſchoenen. ſparen. averſyen. Fulcire i. ſupportare. affulcire. ef. per. con. pre. re. ſuſ. unde fultus. a. um. per compoſiciones has dictas. unde fulcimen. fulcimentum. fultura in eodem ſenſu. parcere.

averDzagen. eyns maken. ſcheiden. verrichten. Componere. adunare. in H. Hogmen.

inDzagen. inboiren. in B. inDzengen.

Dzager. Lator. ferulus. portitor. gerulus. baiulus. baiulator.

Dzaggnge. Geſtamen. Portacio. Baiulator.

Dzaeghregtſeap. Geſtatorium.

Dzacmus. eyureley gewycht. Dracma. me.

Dzake. Draco. dracynculus.

Dzakynne. Dracena. aut filia eius.

Dzammen. in B. Bolderen.

Dzanck. Potus. Poculum.

luterDzanck. in C. Claregt.

ſyerchen Dzanck. Sirope. pis. Syropus. pi. Pocio. onis et dicitur Pocionor. aris i. Potum dare.

gotlick Dzanck. Marina. ne.

Dzanck van honich ind edick. Oximel. lis. Oximellum. li.

Dzanck van honich ind wyn. Ynomellum. li.

Dzanck van honich ind water. Ydromel. lis. ydromellum. li.

alreley Dzanck die eynen dzoncken maket behalden wyn. Sicera

Dzarck. dzaf. in A. Ayt.

Dzanck. dwanck. Preſſura. Arracio. Rigor. Coactio. Cohercio. Compulſio. coartacio. angaria. cetera in C. Czot.

verDzangen. verdarben. benauwen. noedigen. verleggen. vernederen. verweryen. verſtoten. vertreden. betengen. Comprimere. deprimere. arctare. coartare. opprimere. calumniari. humiliare. angariare. anguſtiare. ſupprimere. moleſtare. Vexare. tribulare. cogere. neceſſitare. cohibere i. cohercere. compulſare. conſtringere. compellere. impellere. augere. arcere. debaſſare. conculcare. deculcare. peſſumdare. comulcare. concutere. concuſſare. complodere. proicere. abicere. deicere. deiectare. proricio. cis. cere. idem proicere. infimare. de hiis eciam in B. Bedzoeven.

verDzanger. benauwer. verdrucker et cetera. Oppreſſor. ſuppreſſor. depreſſor. compreſſor. angariator. anxiator. artator. coartator. calumniator. vexator. tribulator. compulſor. impulſor. debaſſator. conculcator. concuſſor. deiector. infimator. et cetera.

verDzanglick. benauwelick. Angenter. Conſtringenter. Artanter. colculcanter. et cetera.

verDzangt. benauwt. Anxius. anxiatus. anguſtiatus. Conſtrictus. Coartatus. Conſternatus. eciam in B. Bedzoeſt.

Dzarp. hoebel.

Dzarpen.

Dzart. Spacus. cis.

Dzarven. Trotare. Trotitare. Subcuſſare. vel Succuſſare. Gradare.

Dzarveren van wynDzuven. Acinarium.

Dzarvynge. Trotacio. Trotatura. Subcuſſatura.

verDzechlick. ydlick. Tolerabilis. le. ter. tas.

onverDzechlick. Intolerabilis. le. ter. tas.

verDzechlich. ydſam. in D. Dulbich.

onverDzechlich. onydſam. in D. onDulbich.

verDzechlicheit. in D. Dulbicheit.

onverDzechlicheit. in D. onDulbicheit.

eynDzechticheit. eynmoedich. eyns ſynnes. eyns willen. eyns gevolen. eyns herten. Unanimis. ter. tas. Concors. diter concordioſus. tas. conformis. ter. tas. Unicors. diter. Conſentaneus. Aſſentaneus. Unimodus. Concinnus. Conſonus.

twyDzechtich. Diſcors. diter. diſcordioſus. tas. inconcinnus. diſſonus. abſonus diverſus. dividioſus. differencioſus. diſſencioſus.

eynDzechticheit. eynmoedicheit. et cetera. Unanimitas. concordia. confirmitas. congruitas. conſonancia. aſſonancia. unicordia. continuitas.

twyDzechticheit. Diſcordia. diſcordancia. diſcrepancia. diſceptacio. diſſencio. differencia. rixa. iurgium. cavillacio. dividia. bellona. incontinuitas. incongruitas.

twyDzechtich weſen. twyderdich. twyſchellich. uneyns weſen. Depaciſci i. Diſcordare. diſſentire. differenciari. rixari. obiurgarii. cavil-

villare. diſcrepare. diſceptare. delirare. abludere.

twyDzechtich weſen in geloven. in meynongen ouerys weſen. Diſcrepare. diſſonare. abſonare. diſcordare. diſtare. differenciari. diſſencio. tis. diſſencior. tiris. abſencio. tis. Abſencior tiris. Abſentiſcere.

onеynDzechtich. in B. Bzabbyng.

hyrDzechtich. Pregnans.

holtDzechtich. Lignifer.

tzuyſDzeger. Crucifer

twyDzechtichheit. onеynDzechtichheit in gevoelen. Differencia. ter. diſcrepancia. ter. diſſonancia. ter. abſonancia. ter. diſſencio. diſtancia.

twyDzechtichheit in der heiliger kerken. Scisma. tis.

twyDzechtichheit maken in der heilli [*l. heiliger*] kerken. Scismaticare. Scismatizare.

die twyDzacht maert in der heiliger kerken of dair in conſentiert. Scismaticus

Dzech. ſpech. ſpm. mod. Lutum. Limus. Sterquilinium. Fex. fecis.

Dzech. ſtrunt. Stercus. marda. Cunio. onis. cunulus. cunellus. inde Cunire.

Dzechſtede. [*l. Dreckſtede.*] Alvus. vi.

Dzechſtede. ſtruntſtede. dair men den op eyn bergebert. Retrimentum. ti.

Dzechwozm. Limax. cis. Limaca. ce.

myt Dzech. myt ſpm bedecken. Oblimare.

in den Dzech gewyntelt. Luteatus. a. um.

Dzechdzeger. Carinarius

Dzech of ſtrunt der dieren of beſten. [*l. beeſten.*] Ruder. eris. Rudus. eris.

dair men Dzech mit dzeget dat reitſtap. Cenoveum. Cenovectorium

in den Dzech eyn boitſpair. Talaffus. ſi. Bitalaſſum. ſi.

Dzechich. ſpchich. ſtinnich. ſpddericb. moddericb. Lutoſus. Cenoſus. Limoſus. luteus. lutulentus. feculentus. putridus. lubricoſus. ſalebroſus.

Dzechich maken. Lutare. allutare. collutare. lubricare

beDzechtichheit. ſpchichheit. ſpmichheit. Lutoſitas. limoſitas. feculencia. putriditas. lutulencia. cenoſitas.

Dzechich plaetz of ſtede. Allutes. tis. Allutium. tii. Allucia. orum.

des Dzechs dergaderong dan waters macht. Proluvium. ii. Proluvies. ei.

Dzegher. in B. Bzenger.

Dzeghen. dzoutwen. Minari. Comminari. Minitor. aris.

Dzeghende. Dzoutwende. Minabundus.

Dzeghер. dzoutwer. Minax. acis. Minator. Comminator.

Dzegghngen. dzoutwyngen. Minacitas. Mine. arum.

Dzeyen. wzyten. Tornare. Intricare. Circulare.

Dzeyelich. Tornatilis. le.

Dzeyhentel. Tornus. ni.

Dzeyer. wzyter. Tornator. Circulator.

Dzeyynge. Tornatura. torneuma. torneumatis.

geDzeyet dat. Torneuma. atis.

ſo wat geDzeyt is. idem

Dzenthe. weterynge. Adaquamen.

Dzenthen. wetteren beeſten. Potare. Adaquare.

Dzenthen. berdzenthen. Demergere. ſubmergere. ſubmerſare. ſubmerſitare.

Dzenther. ſuppyer. ſwelgher. Potor. potator. potatriculus. archipota. dat ampt heit Archipoſia. bibulus. bibiculus. bibo et bibio. onis. bibax. acis.

Dzenſen. kneeſten. ſtoenen. ſuchten. Gutturiſare. ſingulcio. tis. tire. Singultare. Gemere. Ingemere. Ingemiſcere.

Dzenſyng. ſtoengng. ſuchtingh kneeſtyng. Gutturizacio. Singulticio. ſingultacio. ſingultus. us. ui. ſingultuoſitas. ſingulatim adverbium

Dzeyen. raken. treffen. paſſen. ramen. tueren. Tangere. Contingere Metas. pertingere.

anDzeyen. herueren. antreffen. Concernere. Tangere. Contingere.

Dzy. Tres. tria. trias. adis.

Dzyaker. Thiriaca. Anthidotum.

Dzyblat. in C Cleberblat.

Dzyclair tyts. Trimatus. us. ui.

Dzyclairich. Trimus. a. um. Trimulus. a. um. Triennis. ne.

Dzytal. Numerus monadicus. Ternarius. Trinarius. Trinitas. Sesqualter. a. um.

Dzy-

Dzyerley. Trifarius. a. um. Trimodus. Triformus.
Dzymail. Trinies. Trina vice.
Dzymail. Ter.
Dzyſpalt. Triforcatus. Trifidus.
Dzyvolt. Tripes.
Dzyvolt. Triplex. unde Tripliciter. Trinus.
Dzyvoldicheit. Triniras. triplicies.
die Dzy ogen wogt ap dobbelſteynen. Ternio. onis. Trio. onis.
acher Dzy eyn oeverſte. Triarius. rii. Ternio. onis.
na Dzyen dagen. Poſtridie.
yame van Dzyen genaden. Trigarium.
de Dzyde of derde. Tercius. Ternus.
beDzyflich. wacher. blugge. lebendich. bluchtich. doenſam. doenlic. Agilis. Operoſus. Negocioſus. Actuarius. Vigil. pervigil. vivax. vividus. vivificus. expeditivus. activus. lucubre. vigilans. implicativus. occupativus. zozimus i. vividus.
beDzyflicheit. wacherheit. bluchticheit. doenſamheit. Agilitas. Vivacitas. Energia. Vigilancia. Operoſitas. Negocioſitas.
beDzyflich weſen. wacher. blugge. bluchtich et cetera weſen. in A. Anderhtich weſen.
Dzyſt.
beDzygen. verſchalcken. bedzíven. in B. Bedzygen.
beDzygen myt woirden. Sophiſticare.
beDzyger in den woirden. Sophiſta.
beDzyger. beſchyter. berleyder. in B. Bedzyger.
beDzyghlich. in B. Bedzyghlich.
beDzyghlich wat to maken dat id beter ſchyne dan id iſ. Sophiſticare.
beDzyghliche rede. Sophisma. tis.
die beDzyghlich hallet. Sophiſta. ſophiſticus. ſophismaticus.
Dzyll. Torna. ne.
Dzyllen. Tornare.
Dzyling eyn wynter ſalm. Salmo hyemalis.
Dzynchen int gemeyn. Bibere. potare. potitare. potiſſare i. frequenter vel modicum. bibere.
Dzynchen geven. Potare. Potitare. Poculare.
Dzynchen tot behoif der naturen. Bibere. Subbibere.
Dzynchen ter luſten ſonder noit. Potare. debibere et inbibere. per. valde.
toeDzynchen. Adbibere. appotare.
nede Dzynchen. Combibere.
Dzynchen umb ind umb. Circumbibere.
boirDzynchen. Prebibere.
uytDzynchen. Ebibere. Expotare. Epotare.
wederDzynchen. Rebibere. Repotare.
wenich Dzynchen. Subbibere.
na en anderen Dzynchen. Subbibere.
berDzynchen. berbangen als eyn pert.
Dzynchens neverbloedicheit. Bibera. re.
tot Dzynchen boerende. Potorius. Potatorius. a. um.
Dzyngen. in D. beDzangen.
afDzyngen. uytdzyngen. ſchuppen. verweyen. uytſluyten. Reicere. proicere. ſecludere. excludere. repellere. propellere. expellere.
boirDzyngen, boirgaen. Penetrare. Subpenetrare. pertranſire.
weder boirDzyngen. Repenetrare. repertranſire.
boirDzynglich. boirgaenlich. Penetralis. le. ter. tas. Penetrabilis. le. ter. tas. pertranſibilis. le. ter. tas.
onboirDzynglich. onboirgaenlich. Impenetrabilis. le. ter. tas. Impertranſibilis. le. ter. tas.
Dzyſch. ongebuwet acker. Agripennus. Teſſerinus.
Dzyſing. pedden ſtoil. in B. Bulten.
Dzyſt. bzevelich. in C. Coene.
berDzyet. in C. Czot.
berDzyet. lizot dat u eyn bzemd an dait. Allopoſia.
berDzyeten. Tedere. diſtedere. pigere. tedior. aris. faſtidire. attediari.
berDzyetlich. in G. Gemelich.
onberDzyetlich. in C. tytCoztlich.
berDzyetlich. in A. Arbeytlich. et in F. Fuyr.
Dzyven. menen offen. verden et cetera. Minare.
Dzyven. Pellere. Pellitare. Perpellere. Agitare.
uytDzyven. uytwerpen. uytſchuven. Eicere. Eiectare. expellere. expingere. expungere. exerare i. foras emittere. exertare.

derDrghen. verjagen. Propellere. propulsare. repellere. repulsare. coagitare. exigere. inficere. eliminare. exterminare. procrudere. resellere. aufugare. exulare. proscribere. relegare. repudiare. propudiare.

beDrghen. begaen. Committere. patrare. perpetrare in malum. repatrare. per iterum. peragere.

derDrghen upt der stat of lande. in B. Ballyng leggen.

afDrghen. Depellere. deicere. depungere i. depellere. similiter Dispungere.

tegenDrghen. Oppellere.

samen. to hoop. by eyn Drghen. Compellere. Compulsare.

dan eyn Drghen. Dispellere.

umbDrghen of wenden rinckelstyge wyse. Circumpellere. Girare. Regirare.

Drghen. blatten. in H. Zwemmen.

beDrghen. in C. derClagen.

beDrghen. honen. in B. Bedrogen.

beDrgher. in B. Bedrieger.

derDrghyng. Repulsa. se. repulsio. propulsio. Eliminacio. exterminacio. exilium. exulacio. proscripeio. relegacio. repudiacio.

afDrghyng. Apocrisis. depulsio. depulsacio.

Drgth. in A. Regelist.

sonder Drgth. Indoles. lis.

Drgrefnisse. in C. Crot. et in B. Bedrefnisse.

dan der Drgrefnissen ontsteren. Dedolere.

beDrgrest. bedrucht. in B. Bedrogt.

Drgroghe. schaar. in D. Dorre. spach.

die Drgroghe dingen etende is. Xerophagus. a. um.

Drgroghicheit. drooghde. spachheit. dorricheit. Siccitas. Torriditas. Ariditas. Arescencia Tergo. gis. Tergeo. ges. detergo. detergeo. Extergo. Extergeo. Pertergo. geo. per. perfecte. retergo. retergeo. per. iterum. verro ris. rere i. tergere. Converrere. per. simul. Everrere. per extra. verritare.

Drgroghen. in D. Dorren. active.

Drgroghen. in D. Dorren. neutraliter.

Drgrogen dat nat of onregn is. Tergere et tergere. in K. Reynigen.

derDrgroght. beraidt. verlegen. berstelen. Xerapellinus. a. um.

derDrgroght. verspaert. Exiccatus. Exaccatus. Torridus. Tostus. a. um.

Drgullen. Bolldym. in B. Bolldyn. Satirl. Pilosi. Fanni. Ficarii. Fatui. Drances. cis vel drancetis. Incubi.

Drgume. Somnium.

Drgumich. Somnolentus.

Drgumich. onlustich. in T. Tantygms.

Drgumen. Somniare. somnitare.

dan Drgumen sint bisterley manieren. dat yerste heit Fantasia. dat is in sich selben eyn onbegruntlike baserye of dwasery. Dat ander heit Visum of Visorium. dat is eyn gesicht van verbildyngen in den slape. Und en bedruget nicht nyet. Dat derde heit Oraculum. und dat is eyne antwerde van gaudes wegen in den slape to kriggen. Dat vyrde heit Visio. dat is eyn beschouwynge in den slap. van toekomenden of verlebenen dyngen die van gode openbairt werden. Dat vyfte heit Insomnium. dat is als eynen slapende in der droem. durchompt van dyngen die he wakende gesien gedaen of gehoirt hefft. Item eyne ander wyse van drgumen is geheiten Fantasma of Visumen. dat is als eyn in beginne syns slapes sydt of vorlet hemde gestaltenissen der gelyken he nyet meer gesien en hefft. Und dyss synt mede inbegrepen die nachtmaren geheyten Fisialtes. dat eynen dunckt dat sy den drucken op den lyve liggen of worgen.

en Drgunch. en voegh. Haustus. us. Hausticulus. Haustillus.

Drgonchen. vol. Ebrius. Ebriosus. Temulentus. berina. Drgonchen. Vinosus. Vinolentus. Pandox docis.

Drgonchen. maken. Inebriare.

streds Drgonchen. wesende. Archipota.

Drgonchenstam. volheit. Ebrietas. Ebriositas. Pandocium. Vinolencia. Temulencia.

derDrgonchen. verdaen. vertert. Consumptus. a. um.

derDrgonchen. versunchen. Submersus. Dimersus.

Drgop. traen. Gutta die streit. Stilla die vellet. Stillula. stillamen. stillicidium. unde stillosus. stillidiosus. lacrima. lacrimula.

Drgop

Dzey dat beſtaen ind hallende of ſtaent. Stiria. e. ſtiricidium. unde ſtirioſus. ſtiricidioſus.

Dzey van tetten bleyſch alſ men dat breedet of ſlicht van waſſerſſen. Cadula. orum.

Dzoppen. Stillare. guttatim fluere. Conguttare. per. ſimul. Inguttare. per. intra. Reguttare. per. iterum. Subguttare. per. ſubtus. omnia active.

Dzoplich. Guttim. Guttatim.

Dzopſtaen ballen of gueten of begueten. Guttare. gutticare. deguttare.

Dzopſtede. Guttamen. guttatorium.

Dzoſſ van oelg. Amurca. ce. amireca. ce. unde Amurcoſus. tas. frances. cis.

Dzoiſſ. geſwelle. in C. Clyere.

haegh Dzoiſſ. Glandula. Glandium. Scrophula.

die haegh Dzoeſe hebet. Scrophuloſus. Scrophularus.

Dzoſt. Droſſatus. dapiſer.

Dzoiſſel of merle. eyn vogel. Merula.

Dzoeve. anſtoen. in C. onClair.

Dzoeven. dzoevich weſen. trueren. ſorgen. peynſen. Triſtari. conturbari. mereo. es. ere et mereor. reris. meſtus eſſe. contriſtari. dolere. turbari. perdolere. ſollicitari. dolorare i. valde dolere. lamentari i. dolere. collamentari.

beDzoeven. betzuchen. in B. Bedzoeven.

Dzoevich. in B. onBlyd.

Dzouwen. in D. Dzeggen.

wenich Dzoevich. Subtriſtis.

Dzouw. ſtrick. bal. ſpyncktel. ſtappe. Decipula. Laqueus. Laqueolus. Laquetismus. Tendicula. Tentipula. Rechiaculum.

Dzuch. lyden. in C. Cyet.

verDzuchen. in D. beDzangen.

Dzuchen. duwen. paſſen. pzenten. Premere. preſſare. preſſitare. comprimere. torquere. Agitare.

uytDzuchen. bzengen. Exprimere. comprimere. extorquere. oriſare.

toeDzuchen. proffen. Comprimere. Agitare. coagitare. Refertire.

beDzuchen. in B. Bedzoeven.

inDzuchen. inpaſſen. Imprimere. Infigere. Intorquere.

uytDzuchen wairde of megponge. Exprimere. explicare. expromere. expreſſare. exponere.

te hoip Dzuchen. Comprimere. contorquere.

tegen Dzuchen of paſſen. Reprimere. retorquere. obtorquere. opprimere.

afDzuchen. aſparſſen. Abtorquere. detorquere.

voirDzuchen. voirparſſen. Pretorquere.

widerwegen Dzuchen of paſſen. Diſtorquere.

uytDzuchynge. Expreſſiva. expreſſura.

Dzuchynge. parſſynge. Preſſura. Tortura.

inDzuchyng. Impreſſio. Impreſſura Caragma. tis.

beDzuchniſſe. in beBedzoeſniſſe. [*l. in B. Bedroefniſſe.*]

beDzucht. in B. Bedzoeſt.

verDzucker. in D. beDzangher.

Dzuchen. dzoeghe. in D. Doere. ſpuch.

Dzupff. Botrus. uva. uvula.

wyt Dzupff. Amineus. nei.

Dzummedarius. dromedarius, rii, dromedus. di.

Dzunch. dzonchen. dzunchenſchap et cetera. in D. Dzonch. et ibidem conſequenter.

beDzungen. engh. naeue. Arduc. Angentius i. ſtrictim. ſtricte. coacte. Argutus. artim. coactim. urgenter. compulſe. anguſte.

geDzungen. gedwungen. genoedicht. Artatus. anguſtatus. ſcrictus. [*l. ſtrictus.*] compulſus. angariatus. coactus. reſtrictus. aſtrictus. conſtrictus.

Dzuppen. leychen. rynnen. ſypen. ſoghen. Stillare. Diſtillare. conſtillare. per. ſimul. inſtillare. per. intro. vel intus. aut valde. reſtillare. per. iterum. vel retro. liquare.

Dzuppyng. Stillamen. diſtillamen. deliquium. deliquacio. decurſio.

et verDzut. Penitet. tedet. diſtedet et pertedet. per valde. piget.

Dzuttyen. vertyen. Tredecim.

Dzuttyen mayl. Tredecies.

Dzuttyende. Tredecimus. terciusdecimus. tredenus. tredenarius.

getal van Dzuttyenen. Tredenarius.

Du. Tu.

Dubbel. twyfolt. Duplus. a. um. duplex. biforis re. geminus. gemellus. a. um.
Dubbelmahung. Anadiploſis. duplicacio. duplificacio.
Dubbelen. dubbel mahen. twyfeldich mahen. Duplare. duplicare. duplificare. binare. geminare. ingeminare.
Dubbelheyt. Duplicitas.
Ducayt. Ducatus. ti.
Duche. daſſe. in D. Dyche.
Quoe Duche. Quociens.
Soe Duche. Tociens.
Duyden. in C. Cleren.
Duydung. duytniſſe. in C. Cleryngc.
Duydſch. Theuthonicus. alamanicus. vulgaricus a um.
Duydſche ſpraich. Vulgaricum. alamanicum. teuthonicum.
Duydſch mynſch. Teuthonicus. ca. alamanus. na.
Duydſchland. Teuthonia. alamania.
Duydſch geberrhte. Montes alpie.
Duydſchlender iſt dyt bayde genant Teuthoniſta.
Duyfhoyn. duberich. Columbus.
Duyfhuys. Columbarium. columbar. aris.
Duyffch. Columbinus.
Duffen. ſitzen. in B. Boſſen.
Duyfte. Furtum. furtulum.
Duyfte dan dye of gwych. Abigeatus. us. ui.
Dol Duyften of dyeberpen. Furtuoſus.
Duyfliych. dyeflych. Furtivus. ve.
Duyfhen Mergere. immergere.
Duyfer. eyn waterbogel. Mergulus.
Dul. dum. groſ. plump onbeſend. Ebes. groſſus. obtuſus. ſtolidus. bardus. blennus. inſulſus. incultus. barbarus. rudis. brutalis. ſcorio onis. gabarus. a. um i. inſulſus. ruralis. indiſciplinatus. idiota. ignavus ignarus. inſcius. a. um. neſcius. ineptus.
Dul. dum maken. Ineptare. infatuare. ebetare.
Dul dum weſen. groſ. plump. onbeſend weſen. Ebeo. bes. bere. Ebeteo. tes. tere. ebe teſcere. rudere. deſcere.
Dulheyt. dumheyt. groebicheyt. onbeſendicheyt. plumpheyt. Ebetudo. Ebetas. obtuſio. onis. tas. ſtoliditas. Ruditas. ignavia.
Dulelich berdzechlich lidſamlich. Pacienter. cia. toleranter. cia.
onDulelich. onberdzechlich. onlidſamlich. Impacienter. intoleranter.
Dulich. berdzechlich. lydſam. Paciens. Tolerans Suſtinens.
onDulich onberdzechlich. onlidſam. Intolerans. Impaciens.
Dum ind deſ dair-an treſt. in D. Dul.
Dumme. Pollex.
berDumpen in D. Dempen. ſtichen.
Dun in D. Dogre.
Dun. ſchzepel-magher. Macer. cra. crum. mecellentus. attenuatus. Tenuis. e.
Dun maken. Attenuare.
Dunnen. toeghyeten. Affundere.
guet Dunchel in G. Gyffener.
Dunchen ghiſſen. meynen. wenen. vermoeben. Putare. Reor. reris. Eſtimare. Arbitrari. Opinari. coniecturare. conicere. autumare. credere. apparere. Videre. aliutare Suſpicari. exiſtimare. perpendere. coniectare.
Dunchen laten anders dan ts iſt. Simulare. Diſſimulare.
myſDunchen. twyfelen. Dubare. dubitare. heſitare. ambire. ambigere. diffidere. addubitare. per. valde. nutare. muſſare. deſipere. deſipiſcero. vacillare. fluitare.
Dunchen. boelen in uwen ſynne. Sentire. Perſentire. Sentinare. Arbitrari Iudicare. Cenſere.
boirDunchen. Preſentire.
wederDunchen. Reſentire.
myſDunchen. verdunchen. bewaren. Suſpicoraris.
myſDunchich. twyfelachtich. Dubitativus. Heſitativus. a. um. dubioſus. ambiguus. Nutativus.
Dunchen in D Donchen cum ſuis.
Dunnyng. dunegge. Tympus. oris. ſed ſic dici prohibet Hugucio. vult ipſe ut dicatur Tempus. poris.
tot den Dunnyng hoerende. Temporeus. a. um.
Duppen. in D. Deghel.

Dupp-

Dunste. in D. Dienſtheit.
Dupre. durber. in C. Coſtel.
anDupr. ſnoede. dan klepnre werden. Frivolus i. parvi precii. Vilis le. ter. tas. quamvilis. Tamvilis. Valdevilis.
anDupr. ſnoede werden. Vilere. vileſcere. advilere. eſcere. con. per. ſimul. re. per. iterum. devilere. eſcere i diverſis modis vilere. Evilere. eſcere. per. extra. Vileſieri.
anDupr. ſnoede maken. in A. ſnoedMaken.
Dupretyd. Cariſtia. Caritudo.
Dupren. weren. waren. Durare. perdurare. dedurare. edurare. predurare. perſeverare. conſiſtere. ſubſiſtere. Calleo. es. ere. frequentare. obire. perſiſtere. Ferveo. es. ere i. frequentari. aſſiduare. conſtare. i. perſeverare.
Dupren. herden. Continuare. perſeverare. cetera ut hic proxime ſupra Dupren. weren. Condurare. per. ſimul et contra.
Dupriich. wereldtich. in B. Bliſſe.
Dupruheit. bigſticheit. in E. Eiwicheit.
anDupriich in B. anBigſtich.
Duert. in D. Doirt. cum ſuis.
Dupſdoych iſ eyn heyſer bynſtat onder den hertoch van Cleve.

eynDupſent. Mille.	
twe Dupſent. Duo	
dry Dupſent. Tria	
hyer Dupſent. Quatuor	
hyf Dupſent. Quinque	
ſes Dupſent. Sex	Milia.
ſeven Dupſent. Septem	
acht Dupſent. Octo	
negen Dupſent. Novem	
tyen Dupſent. Decem	

Dupſent eyn. Mille unus.
Dupſent twe. Mille duo.
Dupſent dry. Mille tres.
Dupſent hyer. Mille quatuor.
Dupſent hyf. Mille quinque.
Dupſent ſeſſ. Mille ſex.
Dupſent ſeven. Mille ſeptem.
Dupſent acht. Mille octo.
Dupſent negen. Mille novem.
Dupſent tyen. Mille decem.
Dupſent elff. Mille undecim et cetera. ſoe vele dier ummermeer bogtan bys tot honderthupſenden.
Dupſent dupſent. Mille milia.
neher Dupſent ritteren of lupden eyn oeherſt. Ciliarca
Dupſentmagl. Mileſies. milies. [*l. Milleſies. millies.*]
Dupſentmagl dupſent. Milleſies mille.
Dupſentdairich. Millenarius. a. um.
getal dan Dupſenden. Millenarius.
die Dupſenſte. Milleſimus. millenus.
Dupſentfeldich. Milleplex. millepliciter.
Dupſgnich dat iſ eyn hoſtel gulden of ſylueren gozdel hoych beſpanght. Trophium. Stromacium.
Du ſelve. Tuipſe. tumetipſe. tu. per te.
Dupſter. dinſter. Obſcurus. tenebroſus. nubiloſus. caliginoſus. illunis. luridus. piceus. teter. tra. trum. Opacus. tenebris. bre.
Dupſter maken. Tenebrare. obtenebrare. contenebrare tenebraſcere. contenebraſcere. obtenebraſcere.
Dupſter ſtede. Ypodromus. mi. teteranus. ni.
Dupſtererhtich. in D. Dancker.
Dupſterniſſe. dinſterniſſe. Tenebre brarum. tenebroſitas. obſcuritas. opacitas. abiſſus. cahos. furabula lorum.
Dube. Columba. columbula.
Duberich. dupfhozn. Columbus. columbulus.
yngel Dube. Palumbus.
ſong Dube. Pipio. onis.
walt Dube. wylde Dube. Alumbia. e. palumbis. bis. palumbus bi.
turtelDuybe. Turtur unde turturimus.
Dubel. Demon. cacodemon. dyabolus. duxius. xii. zabulus li. zabulon. leviathan. ſathan. beelzebub. beruth. aſtaroth. bel. lucifer. prevaricator. behemoth apollion. exterminator. criminator. accuſator. temptator ſerpens. draco. coluber. tortuoſus. faber. conflans.
myt den Dubel beſeten. Obſeſſus. arrepticius. demoniacus. energuminus. larvatus. pervaſatus.
dan en mechtigen Dubel beſeten. Archiereus.
tegen den Dubel beſwering. Exorcismus. con-

iuracio. ind die die beſwerunge dolt yegt exorciſta. coniurator. unde exorcizare. coniurare.

der Dubel ſcheme dye buge miden. Fugillatores.

dye dan den Dubel gebaren ig. Zabuligena.

Dubel dye ſych onlugſchlich mit ſommigen unmenſchen vermenghit. Incubus. ſuccubus. dyabolicus. demoniacus. zabulinus. a. um.

Dwaghen. waſchen. reynigen. Lavare. Mundare. purgare. exacerare. eluere. carpere.

aſDwagen. aſwaſchen. Abluere. alluere. delavare.

Dwanch. in D. Dang.

Dwanch of wzaich des geiſtlichen rechten. Cenſura.

under eynen Dwanch. Coniugus. Siniugus. Sinzugus.

Dwaſſ. in A. Aſſ.

Dwaſſheit. in A. Aloſſe.

Dwele. Manutergium. Gauſapis. is. gauſapes. is. gauſapum. gauſapa. e. omeſtra. mantile. lis. mantele. lis. mappa. mappula. mappella. togilla. manupiarium. manumundium. extergifacium. facitergium. ſabanum. faeiſtergium.

lang Dwele. Toral. lis. Torale. lis.

Dwelen. erren. in B. Biſtren.

Dwelende. errende. in B. Byſtrende.

aſDwelen. Aberrare. deerrare.

Dwelre dan der kerſten geloven. Hereticus. Scismaticus. Relapſus.

ſulke Dwelyng heit Hereſis. Hereſia. Scisma. tis.

Dwelinge. Error. Erracio. Erratus. us. und Erraticus. Erroneus.

beDwenclich. Cohercibilis. le. ter. tas. Frenabilis. le. ter. tas. Refrenabilis. le. Subiugabilis. le. Subiugalis. le. Compeſcibilis. le. Reſtringibilis. le. Subdibilis. le. ſubmiſſibilis. le. Domabilis. le.

Dwerch. Guanus.

Dwerſſ. ſigni. Transverſus. Transverſivus. Obliquus. tas. Diſtortus.

geDwefniſſe. Fantasma. tis.

geDwefniſſe des nachts die eynen anderhant ig. Fasma. me. aut fasma. tis.

geDwefniſſe dair eyn beſenninge dan hevet. Fanzaſia.

Dwingen. bedungen. beſtueren. ſtouwen. temmen. Compeſcere. Cohercere. frenare. Refrenare. domare. domitare. reprimere. reſorquere. ſubiugare. ſubdere. Corrigere.

Dwynghen. nedigen. in D. beDzanghen.

geDwungen. Diſciplinatus. Correctus. ſubditus. ſubiugatus et cetera participia de verbis in ly. Dwyngen. bedungen.

Duwen. in D. Dauchen.

berDuwen. bedauen. Digerere conſumere. Smaltire. abſumere. abligurire.

berDuwelich. Digeſtibilis. le. ter. tas. Pecticus.

onberDuwelich. Indigeſtibilis. le. ter. tas.

berDuwelichheit. Digeſtio. digeſtibilitas. digeſtus. us. digeries. ei.

onberDuwelichheit. Indigeſtio. Indigeſtibilitis.

onberDuwet. Indigeſtus. a. um.

die wal berDuwet. Digeſtivus. a. um.

EE. EC.

Ee gaedts. Fas. Lex.
Ee der mynschen. Lex.
sonder Ee. Exlex. anomalus. anormalus. abnormis. me. Enormis. me. Immormis. me. ter. tas.
Ee. echtschap. Matrimonium. coniugium.
ter Ee bestaeden of belaeden. Despondere. Desponsare.
Echtelen. aberspil bryben. Adultero. as. et Adulteror. aris. Mechor. aris. commechor et coadulteror. per. simul.
Echtelaer. aberspilre. Adulter. Adulterator. mechus. mechator. pallex. cis.
Echtelersche. aberspeelresche. Adultera. Adultrix. Adulteratrix. Mecha. Mechatrix.
Echtelick. aberspelick. Adulterinus. Mechanicus.
Echtelynge. Echtelsche. aberspel. Adulterium. adulteracio. mechacio.
Huys daer men Echtelaer of aberspil bryft. Meritorium.
Ebbe. Ingepinge. Malma. me.
Ebben. Ingepen als die se. Redundare.
Echte. elick. Legitimus. a. um.
on Echte. onelick. Illegitimus.
Echte. Elicke lude. Coniunx. gis. conthoralis.
Echte soen. Fulbor. oris.
Echt. elick maken. Legitimare.
Echt. elick makinge. Legitimacio.
Echtlick. elick. Coniugalis. le. ter. tas. Matrimonialis. le. ter. tas. Coniugabilis. le. ter. tas.
Echtschap. in E. Ee. echtschap.
Echtschap. lyflick maken. Copulare. dicare.

ED. EF.

der Echtschap lieste. Cestus. ti et cestos. cestos indeclinabiliter.
Echte. echter. ever. in A. Anderwerff.
Edel. geburtlick. waelgeboeren. Ingenuus. Insignis. inclitus. procer. eleonicus. celticus. preclivis. ve segrex id est nobilis. eximius i. nobilis cetera in A. Adel. edelheit. eciam in H. Hoitch in werden.
Edel van baderlick geslecht. Patricius. a. um.
byn Edel. Illustris.
Edelen of edelmaken. Nobilitare. opipare.
on Edelen. Denobilitare. degenerare.
Edelheit. in A. Adel.
in Edelheit hoitch. in H. Hoitch in werden.
der Edelyng pulpt of stoll. Orcestra. tre.
on Edel. Ignobilis. le. ter. tas. Degener. Spurius. a. um i. Ignobilis.
on Edelheit. ignobilitas.
Edick. edick. essich. supr. Acetum.
Edyck bat. Acetabulum. acetarium.
Edyck ind honich gemengt boz ein dranck. Oximel. lis. oximellum. li.
Edyckich. Acetosus. a. um. tas.
Eberhouwen der dyere. Ruminare. rumitare. der mynschen. Ructare. ind van beyden. Masticare. doch sor nemmt men Ruminare ind Rumitare tot beyden verstande.
Edick myt wijn gemengt. Oximetum.
Effen. even. Presciſe.
Effen. gelyc. even. Par paris.
on Effen. ongelyc. oneven. Impar.
Effengyer. wymmel. Terebrum. unde terebrare. perforatorium. unde perforare.
Effeldoern. Asdoern.
Eeghde. Rastrum. ocen. ce. rastrellum.

Eggh-

Eeghde op gebuwet lant. Erpica. ce.
Eeghden dgben of maken. Erpicare.
Eeghdendgber. Erpicarius.
Eghen. Erpicare. arcupare. occare. exoccare.
anderwerf Eggen. redoccare.
Eeghdesse. in A. Adesse.
Egge. hoech. in C. Cant.
Egge. snede. wate. Acies. acucies. acumen.
Eggen. Proprius. a. um. peculiaris. re. ter. tas.
Eggen. sunderlgs maken. Propriare. Apropriare. compropriare.
Eyghen. als he eygt dat waet. he is des waet weert. Mereor. promereor. commereor. permereor et demereor. per. valde. dignor aris.
nyet Eggen. nyet wert wesen. Demereor. reris.
Eggen mynsch. Servus. serva. ancilla. librarius. ria. manceps.
Eggenstap als dye lude eggen sint. Servitus. servilis condicionis. servilitas. mancipium. mancipiolum.
die dan der Eggenstap dyn getogen is. Manumissus. sa. emanceps. pis. mancipi et nemancipi. indecli. Libertus. ta. ind syne kynder heyten Libertinus. na. collibertus. ta. per. simul.
in Eggenstap dyenen. Servire. mancipare.
in Eggenstap dyengen. Mancipare.
dan der Eggenstap dyn to laten. Emancipare. manumittere.
Eghel in den water. Erugo inis. Yrudo dinis.
Eghelsch. Yrudininus. yrudineus. a. um.
Eghel op den land. Ericius. Eracina. Irmacius. Erimacius. Icinus. ni. Minicius. Irricius. cii.
Ey. Ovum Ovulum. Oviculum.
Ey dader. Vitellum. li. vitellus. li. marellus. li. Meditullium. lii.
Ey wyt. Albumen. Glaria. Albugo. Affodillum.
Eydam. mynre dochter man. Gener. ri.
Eyhel. Glans. dis. Glandicula.
dat dan Eyhelen is. Glandeus.
vo. Eyhelen. Glandiosus.
Eyhelen hebn of dan sich geben. Glandere. escere.
Eyhen. Quercinus. Querceus. a. um.
Eychhozn. Esperiolus.
Eychappel. Galla. le.
Eyhenboem. Quercus. us.
dair Eyhenboem wassen. Quercetum.
Eyt. Iuramentum. Iusiurandum.
meynEyt. Periurium.
meynEydich. Periurus.
Elderenboem. erlen. elsenboem. Alnus.
Elle. Ulna. ulnula. unde ulnalis. le.
dan Ellen tot ellen. Ulnatim.
mit Ellen meten. Ulnare.
Ellenmeter of meher of tot der Ellen hoerende. Ulnarius.
Ellenboeghe. Cubitus ti.
dair men den Ellenbaich of den nach op resset. Cubitale. lis. et Cubitalis. le.
twy dry Ellenbagich. Bicubitus. tricubitus.
des Ellenboges of des armes mate. Ulna. Ulnula. Ulnare.
Ellende. Exilium. Desolacio Desolamen. Desolamentum. Acucula. Miseria. Degencia. cetera in A. Armoede.
in Ellende verlaten. Desolor aris. derelinquere. deserere.
Ellendich mynsch. Exul. Egens. Miser. Miserabilis. Desolatus. Derelictus. Relictus.
Ellen. eyn dyer.
Ellenthas. in C. Coene.
Eylant. Insula. Mediamna. echinna. adis.
Eyloiff.
Element. Elementum.
der vier Elementen namen. Vuyr. Lucht. Water. Erde. s. Ignis. Aër. Aqua. Terra.
Elementlich. Elementaris. re. ter.
Element maken. Elementare.
Elhozn. Sambucus.
Elich ind des dair an kleest. in E. Echt.
Elephant. Elephas phantis. Elephantus. ti. Barrus. ri.
des Elephants roepen. Barrire. unde Barritus. us.
Elephants snab. snupt of nase. Proboscida. promuscida.

El

Elpenbeyn. in E. Elephant.
Elpenbeynen. Elephantinus. Eburneus.
Elpenbeyn. Ebur boris.
Elren. elſen. in E. Elbenen.
tot Elren. elſen. erien of elben gehoerende. Alneus. a. um.
baar Elren waſſen. Alnetum.
Elſaiſſen eyn lant. Elſacia.
Elſaiſch nyuſch. Elſaticus.
Elſen. pyem. ſwed. Subula. ſuella. perforatorium. armilla. pinca.
mit Elſen of ſuwelen wegen of gaten ſtekken. Subulare, inſubulare.
Eylff. Undecim. endecim. adis.
Eylfmael. Undecies.
Eylfte. Undecimus. undenarius. undenus.
Eilbe en rebyer in Saſſen. Alvia.
put Eymer. Situla. mergus. goris.
Eymer. Urna. urceus, urceolus. orca. orcula, ſitula. ſitella.
Eympte. aymſche. Formica. formicula. mirmica.
bet Eemyten of aymſchen ſtede. Formicarium. formicetum.
Eemyteſch of aymſch. Formicinus. a. um. formiceus. mirmiceus.
Eyn. Unus. a. um.
Eyn ban tween. Alter. alteruter. tra. trum.
Eyn ander. Alius. alter.
Eyn umb dat ander. Reciprocus. ce. viciſſitudinarius. rie. tudo. viciſſim.
Eyn umb dat ander ter wrayken. Talio. onis.
by Eyn bzengen. in G. berGaderen. berſamenen.
Eynich. Unicus. ſingularis. ter. tas. ſolus.
Eynich. in A. Alleyn.
Eynigen. ſomigen. ezlichen. wulken. Aliqui quidam nonnulli.
Eynigerley wyſſ. Aliquatenus. ullatenus.
Eynigen. in D. berDingen.
Eyns werden. in C. aeberComen.
naEyns. in D. tingDerchtich.
Eyndzerchticheit. in D. eynDerchticheit.
Eynsgeboren. Unigenitus.
berEynigen. in B. berBynden. berbunt maken.
berEynung. in B. berBunt.
Eynheyt. Unitas, infra Eynlicheit.

Eynlich. Unalis. le. ter. tas. Singularis. le. [*l. re.*] ter. tas, monalis. le, ter. tas.
Eynlicheit. Unitas. unalitas, ſingularitas. monalitas.
Eynbeldich. Simplus. a um. Simplex. ter. tas.
Eynbedych. onnoeſel. in A. Aleiwer.
Eynſam. Solitarius. acheronicus. privatus. ſingularis. unicus. abdicatus. vaſtus i. ſolitarius.
Eynſamheit. Solitudo. vaſtitas. vaſtitudo. ſingularitas.
getal ban Eynen. Unarius. unitas.
Eyns. Semel. una vice.
Eyns of eyndzerchtlich boelende. Conſentaneus. aſſentaneus. concors. concorditer. dia. dancia. concrepans. cia. ter. conſonans. nanter. cia. aſſonans. cia. ter.
Eyns weſen. in A. Aeberdragen. eyns weeſen. [*l. weſen.*]
dye anEyns boelet. Diſſentaneus. abſentaneus. diſcors. dancia. danter. diſcrepans. cia. ter. diſſonans. cia. nanter. diſſenciens.
Eyndzerchtich. in D. eynDerchtich. eynmoedych.
Eynreleywyſſe. Uniformis. me. ter. tas. conformis. me. ter. tas.
Enchede. eben. ſoe. Ad punctum. ſtricte. ſtrictim. cinctim. conſercim.
Enchel an den boyt. Talus tali. Talonus ni.
Enchels. Talaris. re.
Euchel. in E. Enchede. eben.
die grote Enchlen hebet. Scaurus.
onder Enchels. Subtularis. re.
Enciaen cyupt. Enciana ne.
Eynde. Finis. terminus. exitus. limes tis. effectus. concluſio.
ten Eynd. ten termyn hoerende. Termineus.
dat Eynde ban enighen dynge. Meta te. Methodus di. Calx cis.
ſonder Eynd. ſonder termyn. Interminus. a. um. Infinitus.
Eynden. ſluten. Finire, terminare. explere. complere. concludere. perficere. conficere. conſummare, diffinire. definire. exequi. metor. aris. Limitare. eciam in B. belBzengen.
to ſamen Eynden. mit eynden. Conterminare. Collimitare.

anEynden. anengen. Determinare. Diſtermi-
nare. et in B. Beſlyng leggen.
Eyndlich. ternynlich. Terminalis. le. rer. tas.
pluraliter Terminalia orum. vel lium.
anEyndlich. Interminabilis. Infinibilis. le. ter.
tas.
vol Eynds. vol ternyns. Terminoſus.
Eyndet. Explicit. expliciunt. terminat. Fi-
nit.
Eyndeſtap. Finalitas.
Eyntlich. Finaliter.
Eynthaſtich. ſpoedich. in B. Bald.
anEyntlich. Infinitus. infinibilis. interminabi-
lis. infinitivus. eciam in A. Anteig. Alnt.
Ende. Ante. in A. Antevogel.
Ende. ind. und. oich. ouch. Ac. Aſt. et atque.
ac. eciam. atque. quoque. necnon.
Engſwech of ſtege. Angiportus. us. Angipor-
tum. ti.
Engſe. in D. beDyngſen.
Engſen. in D. beDyngſen.
Engſen. engſer maſſen. Reſtringere. Conſtrin-
gere. Arctare. Coartare.
anEngen. in E. anEynden.
Engel. Angelus. Ageus i. nunclus ut eſt an-
gelus. Calodemon. Genus ni.
Englen namen. Michuël. Gabriël. Raphuël.
Uriel.
der Englen ir. chore. Angeli. Archangeli. Prin-
cipatus. Poteſtates. Virtutes. Dominacio-
nes. Throni. Cherubin. Seraphyn.
Engheland. Anglia.
Engelsman. Anglicus.
boeſe Engſele. Demon. Cacodemon. in D.
Dubel.
Engelſch. Angelium.
Engelſch. Angelious. a. um.
Eynhoern. Unicornis. Rinoceron. Rinoceros.
ontis. monoceros. ontis.
artzEngel. Archangelus. inde Archangelicus.
artzEngels Dalnſap. Archangelium.
Eynpaſſ. in P. eynPaſſ.
berEynpaſſen. berſparen. in P. berepnPaſſen.
Eynſedel. in C. Cluſener.
Eynſedels leben. in C. Cluſeners leben.
Eynthoerſt. Anticriſtus.

Entegen. weder. in mala. Adverſus. adverſum.
Contra. Contrarius. a. um. Incontrarium.
Inoppoſitum.
Entegen. weder. in bono. Erga.
Entſengen. entſteken. entgunden. Incendere. ac-
cendere. inflammare.
Enter of. in E. Ever.
Eyphat. in A. Aff.
Er. Prius. antequam.
Ere. Metalle. Es eris. calcus ci. metallum
li. eramentum ti.
Eren. Metalen. Eneus. ereus. metalleus. me-
tallicus. a. um.
beyls Eren. beyls anderg. ratum. ti.
Eren. huwen den acker. in A. Akeren.
Ere. gehuym. Honor. honeſtas. condecencia.
honoraculus. di.
Erewerdycheit. pryſ. loff. glori. Honor. glo-
ria. dignitas. laus. adoria. ſtema. tis. re-
verencia. veneracio. commendacio. recom-
mendacio. bolica i. honor. magnus. dig.
maurina. doxa. doxula. eudoxia. faſcis.
ſonder Ere. Inglorius i. ſine triumphis. in-
glorioſus. inhonorus.
anEer. ſchande. Infamia. ignominia. vereco-
dia. dedecus. ſcandalum. vituperium. con-
fuſio. offenſio. offendiculum. irreverencia.
ſo wat Eere nutte of ghereft. Honorarius. a.
um.
ydel Ere. Vana gloria.
apenbare Ere. Genius.
hegenlike Ere. Genium.
ydel Ere leſſende. Paradoxus.
Eren. vere bogen. Honorare. honorificare. ve-
nerari. revereri. dignificare. colere. excо-
lere. percolere. præcolere. prædere. ſuſpi-
cere. ſuſpectare.
Eren got. Glorificare.
an Eren toe te geven of af to treffen. De-
ferre.
in Eeren. werden ind. eerſheit. hoich. in D.
Hoich in werden.
myt Eeren. ſamen eeren. Cohonorare. conve-
nerari. conrevereri.
antEren. ſchenden. Dehonorare. exhonorare.
inhonorare. cetera in B. Blammeren.

Ere-

Eerſam. Honorabilis. in B. Werke.
Eerber. in B. Werke.
Eerwerdych. Reverendus. reverens remis.
Eerwerdycheyt. Honorificentia. Reverentia honorabilitas. honor.
Eerwerdycheyt. in B. Werdycheyt.
Erbarmen. in B. erBarmen.
Erde. Terra. terrula. ops. cellus tis. humus. ſolum li. lutum. limus. arida. arvum. der hette erde. ceres. reris. proſerpina. veſta te. unde veſtalis. le.
der Erde. poterde. Ops. pis. Terra tenax. glis. glitis.
dye Erde of eertrick. Speroides dis.
ſandige vol. ithue Erde. Sabulum. li. unde ſabuloſus.
onder dye Erde ſynt ſetten of leggen. Subterrare.
Erde dye gheenen is. Hiulca.
Erde byten. Oppetere.
dye Erde oeppenen. Oblaqueare. excodicare.
Erdbeuing of ryting of ſchoeting of opthuchtung. Terremotus. fiſſimus. hyatus. tus.
geheyghde Erde of een graf. Tumulus. tumululus. unde tumuloſus. ma.
Erde dye bucht is myt andere erden bewert. Humus. mi.
Erde dye buchtber is. Tellus. luris. und nere bucht heyt Tellinius. nii.
Erdmeter. lantmeter dye dye kunſt kan. Geometer. a. um. geometricus. geometriſta.
Erdmate. lantmate. dye kunſt dyne is heit Geometria.
Erd off lantmeten. Metor. taris.
die Erde off erricht off werlt heyt Orbis. orbiculus. Terra. Mundus. Cosmus. Seculum. ego onis.
Erdhoebel. Tubèr. ris. unde Tuberoſus. tas. Tubera. re.
Erdhoebel maken. Tuberare. Contuberare. per. ſimul.
Erd ſlecht maken. Detuberare. extuberare.
der Erden off erterichs off der werlt deyle. dat ſyn dure an ydelnicheit. die deyle der ydelnicheit dat ſynt regiones. lantſcappen. die deyle der lantſcappen dat ſynt territoria dominia. herlicheyden ind. civitates. ſtede ind ryme gheſetzen.
der Erden naturliche buchticheit die nummer dan wer en ſchepde. Uligo. ginis. unde uliginoſus. a. um.
vol dan Erden. Terroſus. terrulentus. a. um. Terrulens. tis. lencia. ter.
alt dat dy der Erden leget dat men onderlegghet heit Storium. Storiolum. unde Storio. as. are.
upt der Erden alreley onreynicheit to trecken off to beghen. Eruderare ind die ſelbe onreynicheit heyt Ruder. deris. Rudus. deris. ind die dat werck doit die heit Rudiſta.
upt der Erden trecken off ratten. Evellere. Eradicare. exeirpare. Ruſticare.
upt der Erden genomen off gelat. Extorris. risa
Erdenpotmeker. Figulus. ceramius. ii. Paroleſtes. tis.
Erdiſch off erden. Terreus. fictilis. le. ter.
Erde ſchottel. Cathinum. Cathillum.
Erdſch. Terreſtris. tre. unde terreſtreitas. Terrenus. terreus.
under Erdſch. Subterraneus.
onder Erdſche gemeinlich ſtede dats ſyns ſelfs. off dyeſelve vergaderen. Caneum. nei. Gangsnium. nii.
onder Erdſche tymmerynge. ypogeus. gei.
onder Erdſch water. Latex. ticis.
Erfort. eyn ſtat. Erfordia.
Eerend. in B. Waitſcap.
Eerenden. in B. Waitſcappen.
Erfgenaeme. Heres dis. Cleronomus. Gafanadus.
gewyghet Erfgenaem. Corſtilus.
Erfgenaem maken. erben. Heredare. Heredicare.
myt Erfgenaem maken. Coheredare. Cohereditare.
myt Erfgename. Coheres. garphan.
Erfdeylynch. Herciscunda de. herciscunde indeclinabiliter.
Erfdeylen. Herciſcere.
Erfliken. Hereditarie. hereditaliter. Hereditarius. a. um. hereditalis. le. ter. tas.
die Erfteil eyns anderen nemyt. Heredicapa pe.

die Erſtael des anderen eyſcht. Heredipeta.
die ſyn Erſtael den anderen verbeyt off afneemt. Herediſcinda. de.
Erſtael die eyn ergeyt nyt vode eyns anderen die gheyn erben en heft. Caducum. ci. ind die dat ſo ontfengt heit Caducarius. ria.
Erſtael. in E. Erbe. erſuiſſe.
Erghent. Alicubi. Aliquorſum. ſicubi. uſpiam. usquam.
Erghiſteren. Pridie.
Ermalig. in D. van Dage.
Eerlich. Honorificus. honeſtus. Honorabilis. honorificabilis. honorus. Venerabilis. de. ter. tas.
eynen Eerlich werdich maken. Honeſtare. honorificare. ut in H. Hoich. tiel.
anEerlich laſterlich ſchentlich. Criminoſus. criminalis. inhoneſtus. obprobrioſus. inhonorus. inhonorabilis. dedecoroſus. ignominioſus. contumelioſus. ſcandaloſus. vituperoſus. conviciöſus. deſpectuoſus. contemptibilis. infamis. vituperabilis. culpabilis. vicioſus.
eynen onEerlich maken. Dehoneſtare. in B. Blameren. etiam in G. aenſpreken.
Eerlicheit. Honorificencia. decus. venerabilitas. honeſtas. honorabilitas. honorificabilitas. honorificabilitudinitas. reverencialitas. reverencia.
Eerloiſſ. Infamis.
Eerloiſicheit. Infamia.
Ernſt. Serium.
Ernſtich weſen. in S. Struyf weſen.
Ernſtich ind vuerdich. Salaris. re. ter. tas.
Ernſticheit. in S. Struycheit.
Ernſticheit. ſorchfoldicheit. vlitcheit. Diligencia. opera. ſtudium. ſedulitas. ſeries. ſerioſitas. conamen. conatus. us. niſus. us. cura. accuracio. ſollicitudo. cetera in A. Achte. ſorghe.
Erquicken. active. Refocillare. recreare.
Erquicken. neutraliter. Reſipiſcere. reconvalere.
Erquicken. Scaturire. Scaturizare.
Eerre. [*l. Erre.*] toernich. in B. boelghen.
Erren. toernen. in B. Belgen.
Erren. dwelen. in B. Biſteren.
Errende. dwelende. in B. Byſtrende.
Erſam. in B. Werde.
Erſame ind anerſame ſaken. Affridore.
Erſamheit. in B. Werdicheit.
Eritten. Piſa. ſe. piſe arum.
Eritten. ijnſen. bonen heiten Legumina. die dit bewaert of bereidt Leguminarius. ind dat men hir af maect Legumenarius. a. um.
Eritſchoden. poten. Eſcanea. dee.
Eritſchſtich. Hiſeus. a. um.
Ertze. Minera.
Erbaren. erſuchſt. Experens. peritus.
Erbaren. verſoerchen. vernemen. eyſchen. beiſchen. ſpoeren. verſtaen. Explorare. percunctari. ſcrutari. experiri. ſciſcitari. percipere. practicare. indagare. perquirere. exquirere. inveſtigare.
Erbarenheit. verſuchtheit. Pericia. experiencia. emphiria. practica.
Erbe. erſuiſſe. beſittinge. guet. Hereditas. Hereditacula. Heredium. dii. Predium. Allodium. Prediolum. Bona poſſeſſio. Poſſeſſiuncula. Cleronoma.
Erbe. in E. Erfgenaem.
des ten Erbe hoirt. Predanus. a. um.
Erben. in E. Erfgenaem maken.
ontErben. Exheredare. exhereditare.
Erbetten. in B. Erbeden.
Erbeden. in C. verbidden.
Eſch. beit. in B. Acker.
Eſchenboem. Fraccinus. a. um.
Eſchene. Fraccineus. a. um.
Eyſchen. Exigere. Petere. Appetere. Requirere. Exquirere. Perquirere. Expetere. Poſcere. expoſcere. Depoſcere. Poſtulare. Depoſtulare. Expoſtulare. Beheiſchen. Evadere i. poſcere. Oppetere. per. comen. Prepetere. per. ante.
weder Eyſchen. Repetere. Requirere. Repoſtulare. Reexigere.
ontEyſchen. Exquirere. experere. exigere.
Eyſchen. vernemen. in E. Erbaren.
Eyſchinge. Peticio. petiocula. Poſtulacio. requiſicio. exigencia. poſtulamen.

die

die ſteed Eyſcht of geEyſcht wurt. Poſtulaticius. unde poſtulatim adver.
Eſel. Aſinus. Aſellus.
wait Eſel of wilt Eſel. Onager.
groit hoich Eſel. Archadicus.
Eſeldryver off hoeder. Aſinarius.
Eſel. off. pert. Iumentum. inde Iumentarius. a. um pertinens ad iumentum. die hoeder hijr af heyt Iumentarius.
half Eſel half mynſch. Onocentaurus.
Eſels hijrde. Agaſo. onis.
Eſelynne. Aſina. Aſella.
Eſels roepen. Rudere. unde rudibilis. le. ter. tas.
Eſelſch. Aſininus. aſinarius, a. um.
Eyſen. gruweien. in A. Anxten.
Eyſende. gruweliich. in A. Anxtſeldich.
Eyſinge. in A. Anxt.
Eyſlych. lelych. heetlych. heſlich. wanſchapen. ſchuwſlich. ongeſtalt. Fedus. deformis. diſtortus. turpis. infectus. horridus. ſentus. ſentoſus. ſenticoſus. ſentarius abnormis. enormis. Innormis. Informis. graçus. a. um i. fedus. bellus. bellutus. Cenoſus. cenulentus. Obcenus. indecorus. dedecorus. dedecoroſus. Squalidus. Diernus. diernius.
Eyſlych maken. lelich. heſlich maken. Inficere. fedare. defedare. deturpare. Deformare. dedecorare. Indecorare. Squalidare.
Eyſlicheit. lelicheit. heſlicheit. Dedecor. indecor. turpitudo. fediras. obcenitas. ſqualor. ſqualiditas. deformitas. ter. informitas. ter. dedecoroſitas.
Eſpenbeem. Tremulus.
Eſſe dair men mait op broeget. in D. Daire.
Eſtrich. pavimentum. in D. Dele.
Eſtrich off dele dan meer darpen den dan eyntre. Emblema, matis. vilipoſtratos. licoſtratus.
Eſtrich maken. Pavimentare. unde Pavimentalis. le. ter. tas.
Eſtrichmeiker. Pavimentator.
Eſtrichſteyn. Pecalum. li. teſſera. re. Teſſecula. teſſella. teſſellula.
Eſtrichſteynmeiker. Teſſellarius. teſſerarius.
Eyt. Iuramentum.
Eyt doun. in H. Swereu.
geſwaren Eyt. Iusiurandum.
meyneyt. Periurium.
meyneyt ſweren. in H. der Sweren.
meyneydich. Periurus.
Eyt ſtaven. Stipulare.
Eteren. graven, knagen. Murmurare. Rodere.
Eten int gemeyn. ſnollen. ſnueren. Manducare. edere. comedere. accumbere. diſcumbere. veſcor. conveſcor. eveſcor.
Eten deg nuzgens. Iancto. as. Ianctor. aris. Ianctaculo. as. Ianctaculor. aris. inde Ianctaculum. li.
Eten ſteetlich. Comeſo. as.
Eten middages. Prandere. pranſare. Pranſitare. comprandere. per. ſimul. unde prandium. prandiolum.
Eten als die hynder. Papare.
ſamen. mit Eten. Commandere. Commanducare.
totten Eten reſten of loenen. Recumbere.
Eten deg aevends. Cenare. inde dat ſelve eten heit Cena. cenula. et Cenicare i. frequenter cenare.
Eten dur den aevend eten. Antecenium. antecenia. e. merenda. merendula. Annona. idem. Corbus. bis. maſ. ge.
Eten verbum. dur den aevend eten. Antecenniare. Merendare.
Eten-nae den aventmaſl. Obſonium.
Eten ſtede. Refectorium.
Etenſluyſt. Appetitus. Cupedia.
Etenſluyſt als en hont. Bolismus.
die Etens begert ind nyt en han. Territigo. inis.
die Etende iſ droeghe dyngen. Xerolophagus.
Etenſtede dy den duyre dan dien onderſcheiden. Trichorum vel. Trichorium.
Eetlich. Mandibilis. Manducabilis. edibilis. commeſtibilis. veſcus. a. um.
Eetſtede tot den middaeghs eten. Pranſorium.
Eetſtede tot den aventmail. Cenaculum. Cenatorium.
Eter. Comeſtor. manducator.
Eter die gapende onreynlich ytt. Manducus.
Eter die mynſchen vleiſch ytt. Agriophadita. Antrophagus.

en holtEter. Xilophagus.
Eetbate altreley. Discus. ci Ciborium. escale. perapsis. dis. cathinum. lanx. scutella. epulicenium.
die cleyn Eetbate verhoipt. Velaber. bri.
Etter ban sweringen. Sanies ei vivorum. Putredo. pus. sirimpio onis. tabes bis. tabecula s. mortuorum.
Etteren. sweren. Sanire. Ulcerare.
Etterploth. lunche. Carunca.
Etterich. Tabidus. sanioſus. sirimpioſus.
Etich. in E. Edicā.
Etichbat. in E. Edichbat.
Etwan. in D. wanDages.
Etzlichen. in E. Eynigen.
Etzwat. in G. Ghet.
Eben. slecht. gelic. Equalis. Coequalis. equus. Planus.
onEben. ongelyc. strubbich. Inequalis. Distortus. Squarosus. Squarrosus. vercucosus tuberosus. gibbosus. pupulosus. rugosus. fragosus. anfractuosus. tumulosus. ruposus. scopulosus. Saber. bra. brum. squalidus. squaliduius. squamosus.
Eben. sonder oneben. Par.
onEben. miss. Impar. Dispar.
Eben. begweme. Aptus conveniens.
Eben. gnchel. Precisus. se.
Eben maken. slecht maken. gelick maken. Equare. Adequare. Coëquare. Complanare. Comere compsi. Congio. is. ire. Equiparare. Hostio. tis. tire i. equare. Levigare. decuberare. extuberare. Librare.
Eben. Gelickmakyng. Libramen. mentum. equamen. tum. Complanamen. mentum. equiparamen. mentum.
Eben of oneben to raiden. dat speel heit Pancracium.
Eben of oneben to speelen. Pugillor. aris.
dat tot Eben ind oneben tot speien hoirt. Pugillatorius. ind die so speelt heit Pancraciarius. Pugillator.
Ebenkomen. lychen. passen. in D. Dyenen.
Ebenheit. gelychheit. Hostimentum. ti. equamentum. equalitas. planitas. planitudo. planicies.
onEbenheit. ongelichheit. ruwicheit. strubbicheit. Inequalitas. squarositas. squarrositas. vercucositas. tuberositas. Gibbositas. pupulositas. rugositas. fragositas. saberositas. tumulositas. Anfractuositas. Squaliditas. rupositas. Scopulositas. Squamositas.
Eben. swarterhtige haver. Avena.
Ebengyr. wymmel. in E. Essengyer.
Eventuer. in A. Aventure.
Eber. wilstyn. in B. wiltBeer.
Eber. echter. in A. Anderwerf.
Ewich. in A. Altois. altyt.
mit Ewich. gelyc ewich. Coëternus. Coëternalis. ter. tas. Coëvus.
Ewelich. in A. Altois. altyt.
Ewicheit. dupricheit. dijslicheyt. vollherdicheit. onbergentlicheit. warachtigheit. Sempiternitas. perhennitas. Ingitas. assiduitas. sedulitas. Eternitas. eternalitas. sempiternalitas. Evitas. Eviternalitas. perpetuitas. Durabilitas. continuitas. Frequencia. Indesinencia. permanencia persolencia. Perseverancia.
Ewicheit die geheiten is Eternus. a. um. of Eternitas dat is dat ewelic geweist is ind nu is ind ewich bliven sal als got alleyn.
Ewicheit of tijt die geheiten is Perpetuus. a. um. off perpetuitas. of perhennis ne. perhennitas. off eviternus. eviternitas. dat is dat syn begynne hevet ind gheyn ende hebn sal. als die hymmelen. Engelen. mynschen ind helle.
Ewicheit off tijt die geheiten is Sempiternus of Sempiternitas. dat is dat in der tyt bowden is ind mit der tyt vergaen sall. als die gesteltnisse deser werlt ind allet dat daer in is angesacht die lugde. doch nemmt men dit bewylen oick dae Eternus of perpetuus.
Ewicheit of tijt geheiten Temporalis off Temporalitas. dat is dat hyr nu in der tijt gemaect wordt ind hier nu in der tijt bevgheit. als dat hantwerck der mynschen s. burghe. Stede. huyser. kleyder ind anders.
Exempel. gelijckniss. Exemplum. Similitudo.
Exemplar ban Schrift. Antigraphus.
Exter. eyn vogel. aelster. Eelber. Picus. pica.

F.

Fabel. ſagħe. in A. Aventure.
Fale. alſ die vrouwen dragen. Palla. le.
Fale. falg. mpſſingħe. vergiefſ. Gratis. fruſtra. Fruſtratim.
Falien. felen. miſſen. Fallere.
Fantaſy. Fantaſia. apodixis. apodixia. Apodixen. eciam in D. Dweſniſſe.
Fantaſeren. in D. diep Denchen.
Fantaſiere off dat dan fantaſyen iſ. Fantaſticus. a. um.
Fantaſyelichie apenbaeringe. Lemur. ris.
ont Fangen. in B. op Boeren.
ont Fangſtede. Receptaculum. Suſceptaculum. Suſceptabulum.
Febziſ. reede. coyge. in C. Calde.
ſcharpe Febziſ. Hemiterceus. ei. querquera. ra.
Felle. in A. Arch.
Felheit. vnnichheit. in S. Stuchheit.
ont Fenchliſt. geneeme. Gratus. acceptus. acceptabilis. le. ter. tas.
Fenedyen. Venecia. veneciis.
Fenedyſch mynſch. Venetus. venecianus.
ont Fengger. rentmeyſter. Procurator. ſubbeurre ſchaffer. er. Reddituarius. economus. yconomus. fiſcus villicus. procurator. yconomicus. ycomenicus. receptor.
ont Fenghere. rentmeiſterſchap. Economia. yconomia. Receptoria. reddituaria.
Fengn. verghift. Venenum. Toccicum. Infectivum. virus indeclinabiliter.
Fengnmeſter of verepder. Venenarius. Veneficus. venefex. cis.
Fengn maken. Veneficare.
Fengnſtede dairmen dat verepdt. Venificina.
Fengnen mit anblaſen. Affare.
Fengnen. vergeven. vergiſtigen. Intoccicare. inficere. venenare. convenenare. per. ſimulde. per. valde. aut venenum auferre et evenenare. idem invenenare.
Fengnich. Toccicus. Viroſus. Venenoſus.
Fengnicheit. Venenoſitas. Virulencia.
Fengnlich tallen. Effontio. tis. tire.
Fengnyng. vergevyng. vergiſting. Intoccicacio. infectio. veneficium.
Fengnre. vergever. vergyſter. Veneficus. Venenator. Infector. Intoccicator.
Fengnreſche. vergeverſche. vergiſterſche. Venefica. Venenatrix. infectrix. intoccicatrix. tegellaria. tegulària i. venefica ſupra tegulas ſacrificans.
vol Fengn. Virulentus.
Fengnt geſchot. Scorpio. onis.
Fent. rence. long. pardſe. Clienticulus.
Fentich.
Ferpeig. in A. Argeliſt.
ont Ferren. in D. ont Dragen.
Feyſaen. Faſianus.
Fy der ſchande. Proch Pudor.
Fydel. in B. Waltich.
Fyelen. ſlaen. in B. Boſſen.
Fyghe. Ficus ûs.
Figure. geſteltniſſe. [*l. geſteltniſſe.*] Figura. Caracter. Disposicio.
Figure of bild ſonder vragt of hoiſt. yconiſma me.
Figure dar iſ eyn weſen dair wat anders by gevgt of gemeynt wurdt. Tipus. figura.
alre Figuren moeder. Aliotheca.
alre Figuren pynre. Archetipus.
Figurlich. Figuralis. le. ter. tas.
Fyn. Optimus. a. um.

ontFyngen. ontſtehen. ontzunden. Incendere. Accendere. Inflammare. ſuccendere.
Fyncken.
ontFyngende. Incentinus. a. um. incentinum. tot ſunden.
ontFyngſel. Incenſum ſi.
Fyole. Viola le.
Fyoliſch. Violaceus. violaticus. a. um.
Fyr. in B. Begweme.
Firmament. heben. hymmel. Firmamentum. Ether. Celum. Polus.
Firmament biſunder. Firmamentum. Aplanos. Aplane. nes.
Fiſcail. Fiſcus. fiſcalis.
Fiſcailſcap. Fiſcalitas. fiſcalatus. us.
Fiſtel. eyn ſeer. Fiſtula.
Fyckſboen. Lupinus.
Fyc. eyn geſwel. in A. Abel.
Fyc in den biſchen.
Flandzen. eyn lant. Flandria unde Flamingus.
Flattereu. in T. Tunſchen.
Flieſche. leghelen. Lagena. lagenula. flaſca. flaſcula. laguncula. amula.
Fleſch die gzoit iſs. Fidelia.
lederen Fleſch of bat. Uter tris.
Fleſchen ſait. cucurbiten ſait. Cucumer. inh die ſtede dair ſy waſſen heit Cucumerarius. cetera in C. Cozbeſchen ſait.
Fleute. Tibia.
Fleutenſpeelre. Tibicen. Tibicina. ambuba.
ter Fleuten hoerende. Tibianus. a. um.
Fleuten meker. Tibiarius.
Fleutlich. Tibialis. le. ter. tas.
Flueel. ſpden. Coctinum. Coxinum.
Flueelſch. ſpden. Coccineus. a. um.
Fluer. pauiment. in D. Dele.
Folg. Litargirium. litargirum. litargium.
Folgen werck. Litargiricus. a. um.
Fonteyn. in B. Bozn. eciam in W. Water dat blietende iſs.
upt eynre Fonteynen en uptbloet to leyden. Dirivare,
dan eynre Fonteynen dele uptbloete to maken. Derivare.
Die by der Fonteynen wont. Fontanus.
totter Fonteynen hoerende. Idem.
bol Fonteynen. Fontoſus. tas.

Fozm. eyn geſtaltniſs dair men dele dyngh̄s noe ind in maett. Forma. Plaſtes. tis.
Fozm of geſtaltniſſe eyns dyngh̄s dat ir den ſynne bedacht eer dat dynch gemaert wurdt. Ydea ydee.
die ſo eyn Fozm of geſtaltniſſ in ſynen herte bezijpt. Ydealis. formalis. ymaginarius.
Fozm. geſycniſſ onſgenlich. Forma. Tipus. unde Tipicus. a. um.
Fozm. ſcamplioen. in B. Beitz.
Fozm. Caracter.
Fozmbzeger. Circulator.
dan Fozmen twyerley als dan lijde ind dan ſele. Biformis. Bitidus.
eynFozmlich. Uniformis. me. ter. tas.
twyFozmlich. Biformis. me. ter. tas.
dzyFozmlich. Triformis. me. ter. tas.
vierFozmlich. Quadriformis. me. ter. tas.
dele Fozmlich. Multiformis. me. ter. tas.
Fozmlich. Formalis. le. ter. tas.
geiycFozmlich. Conformis. me. ter. tas.
geiychFozmlich maken. Conformare.
Fzanckenlant. Franconia.
Fzanckrick. Francia.
Fzanzois mynſch. Francigena.
Fzancfozt die ſtat. Francfordia.
Fzet. eyn dyer. Furetum ti. furo onis.
geFzt. geſtrickt in der pannen. Cremium. frixus. a. um. frixura. frixatura.
Fzyten. fricken. Frigo. gis. xi. ctum Frixo. as. are.
Fzitpanne. Frixorium. Confrixorium. Fervorium. Sartago. ginis.
Furſt. Princeps. Archos.
Furſt off richter de cloick iſs. Satrapa pe.
oeverſte Furſt. Archigerarius. Archicherarius. Toparcha.
en hillich Furſt. Gerarcha als eyn biſcop. ſyn macht hept Gerarchia
die eyn Furſten of oeverſten antwerde gheeft. A reſponſis indeclinabiliter.
Furſtendom Principatus. Archia. Archatus. us.
die Furſtendom off hoicheit haldende iſs. Archirenens.
die dan den Furſten iſs. Periarcon.
Fueſtlicheit to dzyuen. Principari. Dominari.

G.

Gae. gehittzich. Impetuoſus. Importunus. tas.
Gae. ganch. Vade. vadas. Tranſi. tranſeas. I. Eas.
Gabelle. angelt. Gabellum.
Gabriel die ertzengel.
Gegade. Compar. Conſors.
Gaede. pade op der hopen. Matrina. Patrina.
Gaden. cleyn hupſken. Appendix. fe. ge.
Gaden. behagen. behallen. genoegen. Placere. Complacere. Perplacere.
mysGaden. mysbagen. nyt genoegen. Displicere. Frateo. es. ere.
herGaden. hylichen. Nubere.
herGaden. herparen.
Gader. balder. in D. Doere.
al to Gader. in A. All.
to Gader. in B. By eyn.
to Gader. to ſamen. gelych. to hoip. Simul. una pariter. inſimul. invicem. coniunctim. congeſtim. aggeſtim. cumulatim. accumulatim. amplexim. globatim. glomeratim. Acervatim. Gregatim. Congregatim. Copulatim. Auctim. Adunatim. Exaggeratim. concretim. coagulatim. glutinatim. Nexim. Compactim. Conſertim.
herGadert. berſament. idem.
Gaderen. berſamen. to hope bzengen. by eyn bzengen. Cumulare. accumulare. decumulare. congregare. colligere autumnare. acervare. Coacervare. agitare copulare. articulare. Cieo. es. ere. Congio. is. ire. Augere. Multiplicare. Augmentare. Conferre. Congerere. Infiſcare. Confiſcare. Aggerere. Aggerare. Aggregare. Exaggerare. Glomerare. Conglomerare. Adunare. Globare. Conglobare. Agglobare. Corrogare. Stipare. Inſtipare. per. in. vel. valde. Obſtipare. per undique. vel. contra. Reſtipare. per. iterum. Subſtipare. per. ſubtus. vel. parum Contrahere i. Colligere. Unare. Unire.
herGaderen. in C. by eyn Comen.
herGaderyng der ghoenre die 14 iair alt ſyn. Pubes. bis.
herGaderyng des volcks van lantſcappen. Nacio onis.
herGaderyng der ſchyp. Claſſis. ſis. Stolus. li.
herGaderyng van geiſtlichen hupſen af perſonen. Conventus. Congregacio. fratriſſa. Cenobium. unde Cenobita.
herGaderyng. berſamenyng dair ſych twe byngen to hoip bergaderen. Iunctura. connexus. us. connectio. applicacio. congregacio. compoſicio conglutinacio. coniunctio. combinacio. conſtrictio. collectio.
herGaderyng der knecht. Cliens clienticulus la.
herGaderyng der kerſten. Eccleſia.
herGaderyng der ioeden. Synagoga.
herGaderyng der gantzer cziſtenheit. Concilium. ycomenicum. Synodus generalis in ſpiritu ſancto congregata.
herGaderyng tegen got. Conciliabolum. Conventiculum.
herGaderyng der clerckſtap. Convocacio.
herGaderyng des raids of der raitkyeſer. Comicium.
Gaidshupſſ. in B. Bebehupſſ.
Gaidsgade of genaide. Analoya.
Gaidspenningh. Arra. re.
Gaidspenningh geben. Inarrare. ſubarrare.
umb Gaidswil geben. Erogare. Conferre.

die umb Gaidswil gheeft an gelde of anders derde half pont. Sexterciarius.
Gaidsmogentheit. Numen. nis. unde. Numinosus. tas
Gaidsschickung of beschermng oyr pmans. Fatum. ti. unde Fatatus.
namen Gaids. Adonay. Tetagrammaton. El. Ely. Eloe. Eloy. Agalma. Altitonans. Altithronus. Amen. Agyos. Oteos. Schiros. Theos. Ei. vel. Ege i. quod est Kyri Sabaoth. Sadyn. Athanaros i. deus immortalis.
Gassel. in G. Gabel.
Gassel. Geselschap.
Gagelstrugt.
Gakelen. schatren. lupde lachen. Cachinno. as. Cachinnor. aris. Gannire. Garrire.
Gakeler. schaterre. Cachinno. onis. Garritor. Garrulator.
Galghe. Patibulum. crnx. aculeus. eculeus. furca. furcula. furcella.
die groste Galge. Furco. onis.
Galgen werdich. Furcifer. furtifer.
Galigaen. Galbanum.
Galle. Fel. Bilis.
Galm. gelupt. in D. Doene.
Galpen als vogel. Crocitare.
Gaen. ygen. wanderen. Keysen. passeren. Ire. Transire. meare. pergere. passare. Gradior deris. vadó dis. proficisci. Tendere. tensare. peragrare. peregrinari. Divertere. Varicare. Divaricare. viare.
Gaen. alst eynen wal gheit. bene succedere. Prosperari. Valere. inde Successus. us. ui.
afGaen. Abire. descendere.
afGanck. Abitus. abcessus. descensus. us.
afGaen van eynre saken. afstaen. afstreden. ontvallen van eynre salie. Resilire. decidere. relabi.
beGaen wesen. in C. byn to Clode.
beGaen. begencknisse doyn. Exequias facere.
achterGaen. Retrocedere.
overGaen. Transire. transgredior. eris. pervadare. permeare. transmeare
aberGaen. overtreden. mysdoin. Transgredior. prevaricor aris excedere. eciam in A. Verschicken. boesliken doin.
haevenGaen of treden. Excellere. precellere. excedere. transcendere. superare. preminere. Superpreminere. prepollere. prerogare. antistare. antistitare.
haevenGanck. Excessus. us. precellencia. Preminencia. supereminencia. superexcellencia.
haevenGaen. verwynnen. in H. Seeghe. verlyten.
heGaen. in D. heDyghen.
hoirGaen. in D. hoirDyngen.
hoirGaenlick. in D. hoirDynglick.
inGaen. Intrare. Introire. Inire. Ingredior. deris.
inGanck. Introitus. Ingressus. us.
mitelick. Ipse Gaen. sycken. spyken. stappen. Peditare.
mytGaen. samenGaen. Commeare. Comitari. concomitari. associare. convadere. Congredi. conviare.
mytGanck. Commeatus. us.
myt samen opGaen. Coorior.
opGaen als stern. son. magn. Oriri. Adoriri.
opGaen van verre of opGaen ontwitlick. Aboriri.
opGanck. Ortus tus.
opGaen. opclymmen. Ascendere.
opGanck. Ascensus.
opGaen als zuyt. Succrescere. Oriri. Exoriri.
naeGaen. navolgen. Imitari. Sequi. Subsequi.
naeGaen. navolgen. Succedere inde Successus. us. ui.
stillen opGaen als son. magn. zuyt. Suboriri.
nederGaen. Descendere.
nederGanck. Descensus us. Descennsio. [*l. descensio.*]
ontGaen. ontwycken. in C. outComen.
samenGaen. in G. mytGaen.
toeGaen. toegaen. Aggredior. deris. Accedere. adeo. is. ire.
toeGaen eyn werck van mathten off honsten. Aggredior. aggressus sum. congredior. Adorior iris.
wytweldich Gaen. Digredior. deris.
uytGaen. Egredior. deris.
durchGaen. durchynGaen. Pretergredior. deris. preterire. Transire preverto tis. et prevertor teris.
wederhynGaen off wederkeren. Regredior. Remeare. Reverti. Redire. Repedare. Repeditare.

herre Gaen off regſen. Portendere.
wiederGaen. Redire. Remeare. Reverti. Retendere.
tegenGaen. ontmueten. in G. beGhegenen.
to rug Gaen. Secedere. retrocedere. divertere i. ſecedere. diverſare.
van Gaens wegen verſtyft. Vietus. a. um.
voirGaen. Precedere. antecedere. procedere. pregredior. pregreſſus eſt. anteeo. is. ire. preeo. is. ire.
voytGaen. Procedere. Prodire. progredior. deris.
twyGaen. Biſſmare.
en hantGaen. Succeſſus. us. Succedere.
hyn Gaen ſachtmoedelick. Endere.
to rug Gaen. Retrogredior. deris. retendere. ſecedere. et ſupra to rug Gaen.
to rugge Gaende. Retrogradus.
umbGaen. verkeren in der wandling. Converſari. degere.
verGaen. verderven. Perire.
verGaen. verleden. Preteritus. a. um.
toeGaen. toetreden. Accedere. Aggredi. Adire.
toeGanck. Acceſſus us. Aggreſſus us. Aditus. us.
uytGaen. uyttreden. Exire Egredior deris.
en weck Gaen. Abire. Recedere. declinare. diſcedere. faceſſere. decedere per morem Abſcedere.
en weck Ganck. Abicio. Abſceſſus. Receſſus.
onderGaen. Subire.
onderGaen als ſon. magn. ſtern. Occumbere. Occubare.
onderGanck. Occaſus. Occubitus.
uytGaen. Exire.
uytGanck. Exitus. us.
durchg. dur hyn Gaen. Preterire. Tranſire. Pertranſire.
verGaen. Perire. Peritare.
tegenGaen. Obire i. contra ire.
tegenGaen. ontmueten. Occurrere. obviare. in G. beGeghenen.
umbGaen. Circuire. Ambire. Percenſere. Luſtrare. Colluſtrare. per. ſimul. perluſtrare. Circummeare. Obire.
umbGaen van hymnen. Illuſtrare.
dur umbGaen. Preluſtrare.
onder umbGaen. Subluſtrare.
inGanck. Introitus. Ingreſſus.
hynGaen. Incedere.
hynGanck. Inceſſus. us.
voytGanck. Proceſſus. progreſſus. us.
verreGaen. twellen. in B. Byſtreen.
verreGanck. Erraticus. Erroneus.
Ganck hyn. Vade. Recede. Apage. Apagete pluraliter.
opGanck. Aſcenſus. us. Aſcenſio.
opGanck der ſonnen of cuyps. Ortus. tus.
umbGanck. Cyanſt. in C. Cyrceganck.
umGanck. Girus. ri. Girum. ri. Luſtramen. Circuitus.
uytGanck. Exitus. us. Exodus. di. Egreſſus. us. Egreſſio.
heymlick inGanck van achter toe. Poſtica. ce. Poſticum. ci. Poſticium. cii. hic Poſtis. tis. Poſtellus. Poſterula.
Ganck onder der erden. Cunus. ni. Cuniculus. li.
Ganck eyns langen weges. Itiner. itineris. Itus. us.
die Gaende ſpeck verreedt voyt int weder. Peripateticus. Deambulativus.
hoick Gaende. Altigradus.
Ganck. trat. Itus. us. inceſſus. us. Icto. Tranſitus. meatus. greſſus. progreſſus. paſſus. profectus us.
Gaenlick. Meabilis tranſibilis. ibilis. progreſſibilis. paſſibilis paſſabilis. pergibilis. perficibilis. peragrabilis. peregrinabilis. Tenſilis. Tenſibilis.
Ganſſ. eyn vogel. Auca.
Ganſſ of ghent. Auca. Anſer. ris.
tot Ganſen of ghenten hoerende. Anſerinus. a. um.
Gantz. heel. in A. Alynck.
Gantz. heel. ſtendick. vaſt. ſtede. ſtantheftich. Integer. gra. grum. Sincerus. a. um. Sinceris. re. ter. tas. Conſtans. ter. cia. Fixus. Firmus. ter. tas. Stabilis. le. ter. tas. Stabundus. Solidus.
Gantzheit. heelheit. ſtendicheit. ſtedicheit. Integritas. Sinceritas. Conſtancia. Fixitas. Firmitas. Stabilitas. Totalitas.

Gapen. ghenen. Hyare. unde hyatus us. hiſco. cis cere. dehiſcere. fatiſcere.
Gapende. ghenende. Hyans tis. Hyulcus. a. um.
Gapert. in A. Aff.
Gar. ganz. in A. Allganz.
Gar. ſeer. Valde. Nimium. Nimis. Vehementer.
Gare. als die ſpijſe gaer iſ. in C. geCoctãte.
onGare. roe. Crudus. Diſcoctus.
halſ Gare. Semicoctus. a. um.
Garde. hoff. Ortus. ti. Ortulus.
hoil Garde. Cauletum. Oletum.
Garden. hoffverwaerre. ghardener. Ortilio. onis. Ortulanus.
Gardich. hynnich. Vimicoſus. Nevoſus.
Gardyn. in C. Cgaynn.
Garn. Filum li. fila. orum. mataſſa. ſe.
des Garns ſamenknuppynge. Mataſſa. ſe.
Garren. in C. Cgpten.
Gaerſte. in B. Bitter.
Garſt. Ordeum. dei.
Garſt mit ſeſkantigen aeren. Exacticum. ander Garſt die heit Canterium. die to mall ſeer hoeder heyd lupde ind dyere.
Garſt die twe kant heſt. Catalicum. Diſticum.
ſomerGarſt. Trimenſe.
groen Garſt. ourppp. Farrago.
Garſtenbry. Oriza. ze.
Garſten. Ordeaceus. Ordeicius.
Garſtenwater. Ptiſana.
Garſten waterghat. Ptiſanarium.
Garſten mele. Alphitera. Alphita. Alphiton.
Garbe. ſchub. Manipulus. larba. govonus ni. garba. merges gitis. gelima me. et meta i. manipulorum congregacio.
Garbenhoy. Caſula. le.
Garwynd. Girgillus. Devolutorſum. Traductorium.
Gaſy. Giſpa.
Gaſt dat ſynt vier. Quaternarius.
Gaſt. Hospes. paſſivus.
Gaſthuyſ. Hospital. lis. hospitale. lis. gerontocomium. pochotrophium. xenodochium. xenodochiolum. protochium. cii.
Gaſthuyſ dat eerſam iſ bur die pelegrym. Xenotrophium.
die Gaſtmeiſter hir af heit Xenotrophica.
Gaſthuyſ dair men kynder ind iongen voedet. Bephotrophium.
die Gaſtmeiſter hir af heit Bephotrophica.
Gaſthuyſ dair in men weyſſen ind vundelyng opvoedt. Orphanotrophium.
dye Gaſtmeyſter hyer af heyt Orphanotrophica.
Gaſthuyſmeyſter. hoſpitalmeyſter. Hospitalarius. Xenodocharius. Pochotrophita. blaſto tonis. maſ. ge. orphanotrophita.
Gaſſe. ſtrege. Vicus. viculus. di. viale.
dan Gaſſe to gaſſe. Vicatim.
Gat. hol. lock. Foramen. antrum. apertura.
Gat an en maſtboem. Ampotra.
Gat of tymmer onder der erden. Apogeum.
ſijtGat an der vronwen kleider. Cluniculum. li.
ſweitGat. Porus. amphorisma. tis.
dan en Gat dat nederſte. Oriſicium. cii.
hoyſtGat dan eynre heurken of tabbart of rock. Paragium. gii.
vol ſweitGater. Poroſus. poroſitas.
der ſweitGater aeyenyng. Porisma. tis.
voyrGateren. Perforare. cabiare.
voyrGatert. Perforatus. cavernatus. unde convernoſus. [*l. cavernoſus.*]. tas.
Gayte. renne. Canale. aquagium. aqualicium. guttatorium. ymbricium. ymbrex. cis. caſtellum. li.
Gaeve. gyfte. Munus. donum. donarium. donusculum. donativum. munium. nii. munusculum. collibium i. parvum munusculum. bellarium idem.
gude Gaeve. Eulogia.
Gaevedreger. Donifer. doniferus.
cleyn Gaeve. Xenium. nii. exenium.
cleyn Gaeve. als appel noete et cetera. Collibium bii. bellarium rii. antepometum.
die umb Gaeve dient. Munuscularius.
Gaeve gaidſ. in G. Gaidſgaeve.
deGaeven. begyſtigen. Munerare. munificare. dotare.
Gaevegheber. Munificus. munificens. Munifex ficis. unde munificenter. munificencia. munerarius. munuscularius.
Gaevenemer. Municeps. collibiſta.
Gaeven werdych. Muneroſus. tas.

voe-

wederbeGæven. Remunerare.
beGaevet. Dotatus. muneratus.
onbeGaevet. Indotatus. immuneratus.
Gabel. bogtke. Furca. furcula. furcella. bidens. furco. onis i. maior furca. rotabulum. li. merga. ge.
bupeGabel. Andena. ne. arpaio. onis. arapaio. onis.
Gabelbæger. Furcifer.
Gabel van yser of bijf tramen op der delen der haven mede bue to slaen. Palmula. le.
toernGabel. Pastinatum. ti.
Gabelyn. lanci. Lancea. lanceola. le. catela. le.
Gebaeren. cum suis. in B. geBaeren.
wal Gebaeren. in A. Abel.
Gebere. gelant. seeden. in B. geBeere.
Gebet. in B. Bedynge. et multa de hiis in B. Beden. et in B. geBet.
bye syn Gebet stoet. Euxochous. a. um.
Gebets toebehoerynq. Oratorius. a. um.
Gebets medebeylynge. Agapa. pe. vel Agape. pes. pei.
Geburte. in A. Art.
Geburte. Nativitas. natale. lis. natalicium. cii. generalicum. ortus. us. generacio.
der Geburten beggnne. Archiogenua.
Geburtich. in A. Abel.
Gheck. in A. Aff.
Gheck machen. Fatuare. infatuare.
Gheck dan metast water in to heyten. Cucuma. me.
Gheck werden of wesen. in D. Doeren.
Gheckken. in A. Affen.
Gheckheit. in A. Awise.
Gedanck. gemoete. Animus. Mens.
Ghede of wyede reitstap. Sarculum. li. sarpa. sirpa.
Ghedeen. wyeden ontrupt upt. Sario. ris. rire. Sarculare. Sarpere. Evellere.
Ghedelick. weydelick. in A. Abel.
berGheefs. umbsus. umb uget. Frustra. Frustratim. in L. berLoeren.
to berGheefs. Gratuitus. a. um. gratuite. gratuito.
beGhegenen. beghenen. eghenen. ontmueten. Obviare. Occurrere. Obtendere.
Gehegte. in B. Bebele.
Ghehytzich. swytmoedich. swynde. Vehemens. impetuosus. fervidus.
Gheehytzicheit. swytmoedicheyt. swyndicheit. Vehemencia. unde Vehementer. Impetuositas. Ferviditas.
Gehucht. woenstede. wonynge. were. Behaldsam. gewarsam. heimoit. haisreydynghe. verblijff. Mansio. mansiuncula. mansitorium. Edificium. Domicilium. Incolatus. Habitacio. Habitaculum.
Gheyl. loey. bzoesch. Lascivus. Petulans. Petulcus. Petulcans. Illecebrosus. Illecebris. bre. Vethosus. Lascivios. Stablinita i. Lasciviens.
Gheyl. bzoesch. loey malien. Illecebrare.
Gheyl. bzoesch. loey wesen. in L. Loyen. Vetheiare.
Gheyl. bzuchtber als eyn acker off boem. Fertilis. Uber. Fructuosus. fecundus. Ferax. Feraculus. Riguus. Ubertus. Ubertuosus Uberosus.
Gheyl. bzuchtber malien. Fertilitare. Ubertare. Fecundare. Feracitare.
Gheylen. wchlen. in B. Burden.
Geylicheit. bzoeschelt. Loeyheit. Lascivia. petulancia. procacitas. vethosia. illecebra. illecebrositas.
Gheylicheit. bzuchtberheit als acker boeme eygt. Fertilitas. Ubertas. unde uberter. tim adverbium. Uberositas. Ubertuositas. Fecunditas. Fructuositas. Feracitas.
Gheel. Glaucus. Croceus. Citrinus. Ceruleus.
tuschen Gheel unde rott. Coccus. Cocceus. Coccineus.
Gelaich. Cymbolum.
bzoncken wynGelaich. Bachinale. lis. ter. tas.
Gelait. in B. geBeere.
Gelden. marcken. in C. Copen.
ontGelden. in A. erArnen.
Gelden. betalen. in D. balDoen.
berGelden. wederkyeren. wandeldoen. ynrichtyng. Restituere. refundere. emendam facere. luere. satisdare. satisfacere.
berGeldyng. betalyng. in D. berDyenst.

verGeldyng der wzaken dat eyn umb dat ander. Talio. onis.

Gelende, bozwerde. beylicheit. ſekerheit. Salvus conductus. Salva guardia. ſecuritas.

Gelenden. Conducere.

Gelendſman. Conductor. Comes. Concomitator.

Gelyc. flecht. in E. Eben.

Gelyc. flechtmaken. in E. Eben maken.

onGelyc. in E. onEben.

Gelyck. als dat eyn den anderen gelyck iſs. Similis. adinſtar. conformis. compar. parilis.

Gelyck maken. Aſſimilare. equiparare. Conformare. appropriare.

Gelycken. flachten wayr na. Aſſimilare active. aſſimilari paſſive.

Gelyckniſſe eyns anderen dynghs. Similitudo. conformitas. paritas. parilitas. Equiparancia.

Gelyckniſſ. Similitudo. parabola.

Gelyckniſſen bozbzengung. Coragium.

Gelymp. in E. Eer.

Gelympen. themen. toegen. maelſtaen. geczloſt weſen. Licere. decere. Condecere. competere. congruere. incumbere. defio. fis. fire. defivi. defitum. id eſt decere.

Gelympelych. themelych. bozchlych. Decenter. condecenter. licenter. honorifice. apte. habiliter. convenienter. congruenter.

onGelympelych. onbozchlych. onthemelych. onbehoyrlych. Indecens. Indecenter. abdecens. center. illicitum. te. inhoneſtum. te. inconveniens. enter. indecens. center.

Geloebe. trubwe. Fides. fiducia. fidelitas. confidencia.

Geloebe. Fides. fiducula. credulitas. credencia fiducia. confidencia.

Geloebe. wyſſheit. ſekerheit. Fideiuſſio. caucio. aſſecuracio. ſecuritas. Certitudo. certificacio. verificacio.

onGeloebe. ketterie. Perfidia. diffidia. infidelitas. hereſis. heretica. pravitas. incredulitas.

Geloebebzeker. Fidifragus.

Geloeben. betruwen. Fidere. confidere. credere.

Geloebich guet herſten. Criſtianus. fidelis. orthodoxus. credulus. piſticus. raſidus i. credulus. criſticola. deicola.

onGeloebich. ketter. Perfidus. incredulus. hereticus. abnegatus. renegatus. acephalus. perfidioſus.

nyet Geloeben. miſtruwen. Diffidere. diſcredere.

Geloeplych. truwelich. Confiſus. ſe. fidenter. confidenter. creditivus. ve. credenter. credibilis. le. ter. tas. fidelis. le. ter. tas. fiduciatim. fiducialiter.

onGeloeplych. incredibiliter. diffidenter.

Gheleys veerſch. in C. Cleyſch.

Gheld. Pecunia. es eris.

Gelt of loyn van buſchen of walden becharghen. Lucar. caris. ſilvaticum. foreſta. te.

Geltſtede. Pecuniarium.

tot Gelt gehoerende. Pecuniarius. a. um.

Gelt maken. munten. Monetare.

Gelt dat men wedereyſchet. Repetunde darum.

Gelt dat men ſculdych iſs weder to eichten. Idem.

Gelt van eygnen ghoych. Peculium. unde peculiaris.

Gelt of eyt guet der jongfrouwen. kynder of knecht dat oer bzij eygen iſs. Pecalium. [*l. Peculium.*] lii.

ſulch Gelt of guet werben of maken. Peculiaris.

maynt Gelt dat men ghebet. Epymenia. orum.

umb Gelt of metale ymang gueren. Inerare. oberare. Suberare.

Geltgyrich. Cupidenarius. philargius. inde philargiria. e i. avaricia et philargicus. a. um i. avarus.

vol Gelts. Pecunioſus. tas.

Gelte. in B. Bzermate.

Geluck. in A gude Aventure.

onGeluck. ongeval. wederſpoit. rampſpoit. Difforunium. adverſitas. contrarietas. malus eventus. in A. onAventure.

Geluckelich. in A. Aventurlich.

onGeluckelich. in A. onAventurlich.

Ghelde an en rat. Timpanum. ni.

Ghelde des waters die an dat land ſlyt. Venilia. lie.

Ghel

Ghelde des wercks van wederhouwende tot an dat lant gestagen wordt Salaria. rie.
Ghelve opt water. in B. Bulle.
Ghelven verbum. Abundare. Exabundare. Inundare. Stagnare.
der Ghelven stygginge. Ceramna ceramnorum.
dal Ghelven. Undosus.
Ghelvich. Undositas. Abundus. a. um.
Gelupt. in D. Doene.
Gelutte. in L. Lecker. adiectivum.
Gemach. bzede. rast. ruwe. Commodum. Quies. ei. Quies. etis. Pax. Requies. Otium. Vacacio. Pausa. Tranquillitas. Pausacio. Quietudo.
anGemach. anrast. anbzede. Incommodum. inquietudo. Disturbium. Inquies. Boema. Boatus. us. Strepitus. us. strepor.
anGemach anbuen. in B. Bedzoeben.
Gemachsam. gemechelich. Commodosus. a. um. tas.
Gemechlic. ongering. in L. Langzam.
Gemelich. wonderlich. noetlich. bertozen. Mirus. Mirabilis. Pertinax. Intricativus. Imbractativus. prodigiosus. Monstruosus. Admirabilis. Tediosus. anadiosus. provocativus. implicativus. involutus. perplexus i. involutus. inflexus.
berOzelich. bzuslich. empessich. epaffelich.
Gemelich. lechlich. in C. anCozlic.
Gemoede. in G. Gedanchen.
Genade. in B. Barmhertichheit.
Genade. gunst. hulde. Favor. gracia. Affectus. Affectio.
Genade gaihs. in B. Barmhertichheit.
Genade. bergifnisse. Gratia. Venia. veniola. remissio. condonacio. indulgencia.
gude Genade. Eucharistia.
anGenade. in H. Stupricheit.
Genaden. begenaden. in B. erBaemen.
beGenaden. bergeben. bertyhen. Indulgere. condonare. dimittere. remittere. parcere. ignoscere. propiciari.
dyner Genaden name. Trigarium.
Genadelich. Venialis. le. ter.
Genedich. in B. Barmhertich.
anGenedich. Acharis. ris. vel idis. in B. onBarmhertich.
berGenclich. Transitorius. Temporalis. Mundanus.
berGenchlich. Ruinosus. Caducus. peribilis. et [*l. in*] B. anWyflich.
berGenchlich. in D. anDuzelich.
anberGenchlich. in B. Bigflich.
berGenchlich. in D. berDarflich.
beGenckunsse. Exequie arum. Funeralia. Iusta iustorum.
anbergenchlichheit. in E. Ewicheit.
des ter beGenckinissen hoerende is. Exequialis. le. Funeralis. le.
Ghegn. Nullus. Nemo. Neuter.
Ghegnreley wyss. Nequaquam. Nullatenus. Nullomodo. Absit.
Generht. Terminus a iure datus. Inducie. arum. dilacio.
Geneden. bozen. in C. Coene wesen.
Geneme. in B. Bequeme.
anGeneme. in B. anBequeme.
Ghenen. in G. Gapen.
Genehen. Appropinquare. approximare.
Genesen. gesont werden. Valescere. convalescere. reconvalescere. sanari. vires. resumere.
Genesen. gesont maken. in A. Artzedyen.
Genesen. heyl. gesont. Sanus. salvus. columis. incolumis. valens. validus. sospes. pos. compos. potens. robustus. fortis. virtuosus. salvificus. et in G. Gesont.
Genguer. Zinziber. ri.
burGengher. Precessor. antecessor.
Gengeren. in B. Bangelien.
Genogch. Satis. sufficiencia.
Genogch doen. Satisfacere. satisdare. contentare.
Genogch doenyng. Satisfactio. contentacio.
Genogch wesen. Sufficere.
Genogch hebn. in H. burhebich wesen.
Genoychlic. lustlic. in B. Bigbelich.
Genoychlic. wallustich. wreidich. wunlic. Delicios. tas. voluptuosus. tas. vescus. a. um. vesculus. a. um. vesculosus. vesculentus. lencia. lenter. affluens. ter. cia.
Genoychlic platze. Amenium. nii.
Genoychlic. berfedelic. in H. gerloichlich.

anGenoechlic. onderſcheic. in N. ongenoechlic.
Genoecht. weelde. wunne. ſolijt. walluſt. Delicie. arum. unde deliciolus. tas. affluencia. galacticie. arum. unde galacticioſus. voluptas. genialis. le i. voluptuoſus. genialiter. tas. laucioſitas. lauticioſitas. apricitas. apricus. a. um. amenitas. amenitudo. ſolacium. iocunditas. gaudium. leticia. delectacio. delectabilitas. oblectacio. oblectamen. luxus. us. ui. et luxus. a. um. ſportale grece i. delicie.
Genoegen. Sufficere. contentari.
Genot. proffijt. Emolimentum. adventagium. obvencio. cetera in B. Bate.
hapſs Genoten. laten. hyen. Lato. onis. larones in plurali. curialis. les. pares curie.
gerichtsGenoten. Pares iudicii. Scabinus. ni.
eyts Genoten. Coniuratus. coniurati. aſtricti.
ſpeelGenoten.
Ghent. Anſer. herbilis.
Gentzlych. gantz. in N. Alſamen. et in N. Alzuch.
Ghere. laſſ. lappe. Pecia. commiſſura.
Ghere. ſippe. Ora. re. fimbria. e. unde fimbrio. as. lacinia.
myſ Ghere. Ornamenta. orum.
Gherhamer. Veſtibulum. armarium. ſacriſtia. archanum. archinum.
Gerade. ſnel. in B. Bald.
Gerade. bozdel dat dye bruwen ſterbende geben an achtergelaten. clepnode. Exuvie. arum.
Gherdde. ruede. Virga virgula.
Gerdde of ruede in en ſchyp dair men dye duppte deꝛ waters mede ſoeckt. Amentum. ti.
Gerdener. Ortulanus.
Gheren. begheren. luſten Deſiderare ſ. celeſtia. afficere. affectare. optare. Exoptare adoptare peroptare. gliſcere. cupere. concupiſcere. appetere. ambire. nae eeren. Avere caret ſupino. geſtire. inhiare. fero fers. anhelare. libere. libeſcere. porlibere. perlibeſcere.
Geren. bynſen als wyn of dyer et cetera. Blictrio. tris. trire. bilbio. bis. bire.
Gerich. Avidus. Cupidus.
Gerichheit. Aviditas. Cupiditas. Concupiſcencia. Cupido. inis.
beGerich. Deſideranter. Affectanter. Affectuoſe. Optato. Optative. Exoptanter. Cupide. Anhelanter.
beGerichheit des vleſches. Libido. Concupiſcencia.
beGerte. Optacio. optamen. deſiderium. affectus. affectio. appetitus. libitus. us. ui. libitum. ti. libido. concupiſcencia.
Gereytſcap. hupſrait. rachheit. Requiſita. inſtrumenta. utenſilis. le. utenſilia. ſupellex. ſupellectile. lis. lacunar. ris.
ſchypGereytſcap. Armamentum.
Gherynng. ſnel. in B. Bald.
burGereyde of burdracht an en perde. Antela.
achterGereyde. Poſtela. ind die ryem dar af die heim perde onder den ſtart ghent. Subrela.
Gericht. Iudicium.
Gericht heghen. in B. Banchſpannen.
voir Gericht trecken of laden. Trahere. Evocare. Citare.
die int Gericht ſaken burdyenght. Apparitor.
Gerichtſtede. Auditorium. conſiſtorium.
bur Gerichtſtede dat geremptſe. Caula. le.
Gherme. ouwe. Ovis Femella.
Gerne. willichlich. Libens. Libenter. Voluntarie. Sponte. Spontanee.
onGerne. node. Invite. illibitus. illibite.
Gernicheit. Libencia. libitus. us. libitum. libiti.
Gerucht. Clamor. Strepitus.
Gerucht meere. ſpraicke. Rumor. Fama. Sermo.
guet Gerucht. Adoria. Eulogium.
Gherwen. louwen leder. Cerdare. Purgare. Preparare.
Ghermer. lebertouwer. Pelliparius. Alutarius. Cerdo. onis. Gallarius. Gallicarius. a. um.
Geſell in der noit. Socius.
in den ampt. Collega.
in den wege. Comes. Commeator.
in den loen of verdienſt. Conſors.
an der taiſten of in geſelſchap. Sodalis.
mytGeſell. Conſocius. conſodalis. conſors. complex ſ. in malo.
mitGeſell in der taveernen. Attibernalis. lis.
Geſelle. in C. Claut.
Geſellen van enen ampt. Collega. ge.

Geſelſam weſen. geſelſcap hallden. Sociare. consociare. aſſociare. comicare. participare. converſari. conſortiri.
Geſelſcap vrehen. Diſſociare. abſociare.
die onGeſelſam iſt. Aceronicus.
Geſelſamheit. Socialitas. ter. ſodalitas. ter. ſodalicium. ſocietas. comitacio. Familiaritas. ter.
Geſelſamlich wandereu. Converſor et obverſor idem. inde converſacio et converſativus et converſabilis. le. ter. tas.
Geſelſamlich. Socialis. Familiaris. peculiaris. comiter. contubernalis. lis. et contubernalis. le. ter. tas.
Geſelſcap. In C. Compange.
Geſelſcap. maſſcap. werſſcap. haeberie. geſterye. Convivium. Epulacio. Comeſſacio. allogium epigna. ſimphuſium. ſitapolium.
Geſelſcap. maſſcap. werſſcap hallden. Convivor. aris. epulor. aris.
Geſelſcap maken. Collegiare.
Geſelſcap anboen. Aſſociare. comitari. concomitari.
Geſelſcap omtzyngelt. Amplecia.
Geſynde. Familia. pergula.
Geſynde der gzoter herſcappen. Aulicus. aulanus. auletus. auleus. aularis.
HuysGeſynde. Domeſticus familiaris.
des ſoens Geſynde. Filiusfamilias. [*denkl. te lezen filiifamilias.*] filiifamiliaris ſ. filii nobilium.
des Geſynds heer oū [*l. of*] beſozger. Paterfamilias. paterfamiliarum.
des Geſynds ſozghbzeger. Maſſarius. et in H. Huyſſ ind geſynds regierre.
Geſlecht. hercompſt. in A. Art.
van en Geſlecht bye oeverſte. Genarcha. inde Genarchia.
Gheyſſel. ſwepe. ſmytche. Flagellum. maſtigia. gie ripiſtes. tis. verberaculum.
Gheyſſel van dublen ſtrenghen. Scorpio. onis.
Geyſſel of geyſſel ſlege van oſſen of barren leder.
Geyſſelen. Flagellare.
Geyſſeler. Flagellator. magigoffras i. Flagellarius.
Gheſte. Blictrum. fex. fermentum. zima me.
Gheſten. Blictrare. fermentare. zimare.
dat ongeGeſtet iſt. Azimus. a. um.
Geſte. Hoſpites. convive.
Geſtery. in G. Geſelſcap. maſſcap.
Geyſt. ſyel. Spiritus. anima. ſiche.
Geyſtlich. Spiritualis. le. ter. tas. ſpiritalis. le. ter. tas. religioſus. tas. cerimonialis. le. eccleſiaſticus.
onGeyſtlich. Irreligioſus. tas.
Geyſtliche cleyder. Religio. habitus. us.
Geyſtliche ſtede. perſonen of ſaken te aberwelden. Prophanare.
onGeyſtlyche ſtede. perſonen of ſaken. Prophanus. a um.
Geyſtlich guet buten recht te verkopen. Symonia.
dye Geyſtlich guet buten recht koept off verkoept. Simoniacus. a. um.
Geyſtlicheit. Religio. religioſitas. ſpiritualitas.
gedingde Geyſtlicheit. Ypocriſis. ypocriſia. ſuperſticio unde ſuperſticioſus.
Geyſtlic mynſch bynnen ſynen pzoebeliair. Novicius. cia. Nuperus. ra. unde Nuperitas. tis.
Geyſtlicher perſonen of der ſchoelre ſtrayffyng dye men oen an doet. in D. Diſciplijn.
ontGheſten. upt den ſchzanck ſtellen. Diſſipare. dispactare.
Geſtalt. geſteltniſſe. Diſpoſicio.
wal Geſtalt. wal geſchyckt. Compoſitus. beneformatus. benedispoſitus.
onGeſtalt. ongeſchikt. Deformis. diſtortus.
Geſont. ſtarck. in G. Geneſen.
onGeſont. in C. Czanck.
Geſont weſen of werden. Salvio. is. ire. Valere. convalere. convaleſcere. valeſcere. et in G. Geneſen.
Geſont maken. heylen. in A. Artzedyen.
Geſontmeker. heylant. Salvator. ſanator.
Geſont ſyen wij ons. blijſt geſont in A. Abdee.
Geſuntheit. Sanitas. Incolumitas. Soſpitas. valitudo. Valencia. Convaleſcencia. Validitas.
weder Geſont maken. Reſanare. Recurare.
Ghet. wat. dyſt yet petſwat. etſwat. Aliquid. aliquantum. quantisper. aliquantisper. tantum. tantillum. tantisper. quicquid.
Ghezte. tzeeghe. huechſuen. Capra. Capreola. Capreolus. Edus. Capella. Ibex. Segena.

Gheyten. tzeghen. Caprinus. a. um. Caprilis. le.
Gheyten ſtal. Caplis. pilis.
Gheyten herde of verwaerre Caprarius.
dat van Gheyten gebaeren is. Caprigena.
geligt der Gheyten ſamen of los dat is van ſtinckende materien. Tragerdia. die.
Gheyten hart. Stirellum.
iong Gheyte. iong tzeghe. hoechſten. Capreolus. la. Edus. Edulus. Ediculus. Edellus. omnia di.
ſan eynre Gheyten ind hertte gebaeren. Tragelophus. Hircocervus.
verGeten. verſuymen verwarloſen. Oblivifci. negligere. detractare. vel detrectare i. negligere. obliterare i. oblivioni tradere. deſcio. is. ire. ſimiliter.
die tot verGetniſſ of verſuymniſſ geneyget is. Obliteratus. oblivioſus. negligens. lethens. a. um. letargicus. a. um.
verGetnisse verſuymeniſſe. verwarloſtheit. Oblivio. Omiſſio. Negligencia. Obliteracio. Obliteramen. tum. Oblivioſitas.
verGetenheit. Oblivio. Anneſia. Negligencia.
Gheten. Manſus. a. um. Comeſtus.
half Gheten. Semeſus. a. um.
Ghetten. barnſteyn. in A. Agetenſteyn.
verGetzen. vermaken. in A. verLuſtigen.
Gheve. in B. Beqweme
onGheve. in B. onBeqweme.
Ghevel van en huyſſ. Ortogonium. nil.
Gevelle. op den lande. Deſcenſus. us.
Gevelle op den water. Decurſus. us.
Gevellich. in B. Beqweme.
onGevellich. in B. onBeqweme.
onGevellich. onfelich. in A. Arm.
Geven. Dare. Donare. Tribuere. Prebere. Tradere. Preſtare. Erogare. Conferre. Edere. Duo. is. ere Impendere. Aſſignare. Largiri. Commodare. Impartiri deponentaliter. vel Impertire active. Dependere i. tribuere.
aeverGeven. verzyhen. uytgaen. Renunciare. abrenunciare. reſignare. effeſtucare.
aeverGeven ſyhen in B Becken.
beGeven. verlaten. verzyhen. Derelinquere. Dimittere. Deſerere. Deſertare. deſſo. is. fire. deſivi. deſitum. Polluceo. es. ere. Pretermittere. Deſtituere i. deſerere.
myltich Geven. Largiri Diſpendere. Diſpenſare.
mylt Gever. Duo. nis. largitor. diſpenſor. Diſpenſator.
wederGeven. Reddere. redonare. refundere. reſtituere. reſignare. rependere. retribuere.
myt ſamenGeven. Collargiri. Contribuere.
toeGeven. toeſchryven. Attribuere. Aſcribere.
toeGeven. Addere. adiungere. apponere.
toeGevyng. Addicio. additamentum.
voirGeven. voedel geben. Predo. dis.
underGeven. Subdere. Submittere. ſubſternere. ſubicere. ſupponere. ſubiectare. ſubicitare.
umbGeven. in D. umbGeylen.
verGeven. vergyftigen. in F. Fenijnen.
verGeven. verzyhen myndaegt. in G. beGenaden.
Gevynge. gyftinge. ind vyſunder ter geyſtlicheit. vyenende. Collacio.
Geven ſich gehangen. Deo. dis. dere.
almiſſ Geven. Erogare.
averGeven. verſmaden. verſtyhen. verſpiten. verwagten. verduyſten. vermieten. verontwerdigen. verſnoeden. ſmelichen. ſchenden. verſchemen. Dedignari. confundere. ſpernere. refutare. confutare. contemnere. annichilare. vilipendere. nichilipendere. criminari. inſultare. ferocio. cis. cire. aſpernari. deſpicere. deſpectare. deſpicor. aris. faſtidire. avertor. teris. eciam de hoc in B. Blameren. abicere. proicere. Reſpuere. beſe voorgeſchreven verba hebn oick verbalia.
averGever. verſmader. Cathaſtonitus. eyn verſmader.
inGeven. inblaſen. raden. Conſulere. lucinare i. ſuadere. inſtigare. cenſere. ſuggerere in malo. indere. ſuggillare. hortari. adhortari. exhortari. cohortari. Nota dye contrarien hyr af in A. ontRaden.
inGevelic. inblaſyc. toeradelic. Conſultabilis. le. ter. tas. lucinabilis. le. ter. tas. ſuaſibilis. le. ter. tas. inſtigabilis. le. ter. tas. ſuggeſtibilis. le. ter tas. hortabilis. exhortabilis. adhortabilis. le. ter. tas.

in-

inGeber. inblaeſer. toerader. Conſultor. lucinator. ſuaſor. perſuaſor. perſuaſorius. a. um. inſtigator. ſuggeſtor. indicor. ſuggillator. hortator. adhortator. exhortator. cohortator.

inGebyng. inblaeſyng. toeradyng. Conſultacio. lucinacio. ſuaſio. ſuaſus us. ſuadela. perſuaſio. perſuadela. inſtigacio. inſtinctus. us. ſuggeſtio. indicio. ſuggillacio. hortacio. hortamen. tum. adhortamen. tum. adhortacio. exhortacio. exhortamen. tum.

dye gern Gebet. Dativus. a. um.

Gebeliet. Pollucibilis. le. ter. tas. Donabilis. le. ter. tas. preſtabilis. le. ter. tas.

derGebelt der myſdayt. Remiſſibilis. le. ter. tas. remiſſivus. condonativus. condonabilis. le ter. tas.

derGebyng. dergyfyng. in F. Fenijngh.

derGebyng der miſdait. Indulgencia. remiſſio. condonacio. venia.

Gebal. in A. Abemure.

onGebal. in G. unGeluck. [*l. unGeluck.*]

onGebenlich. in A. Aenlich.

Gebopchlit. gehantſam. Tractabilis. dicibilis. placidus contentabilis. contentivus. racionabilis. diſcretus.

Geuleu in eren ind bzuchen. in B. Bzaſſen.

Gebouecht.

inGewede. penſen. tripen. Inteſtinum. exta. torum. abeguina ſunt partes inteſtinorum. viſcus. ceris. viſcera.

dye inGewede beſuyht der beeſten am dait nyt to wijchen. Abeſtis. tis.

Gewonte. in A. Angle.

Gehuen. ghemen. Offitare. hyare. exippitare. pandiculare. bataclare.

Gewer. Offitator. hyator. exippitator. bataclator. pandiculator. pandicularius.

Gewyng. Offitacio. offitatus us. offitamen. bataclacio.

Ghy. pr. Vos.

Gycht int gemeyn. Paraliſis.

Gycht in den handen. Cyragra.

Gycht in den voeten. Podagra.

Gycht in den knochelen. Arthetica.

Gycht in den hoepen. bijs totten lingen. Sciatica.

Gycht lopende na allen leeden. Gutta.

Gychtich. Paraliticus. Cyragricus. podagricus. artheticus. ciaticus. guttoſus. Arthraicus.

derGhift. bergifniſſe. in F. Fenijn.

Ghift. in G. Ghaebe.

toeGhift. Additamentum.

beGiftigen. in G. beGaeben.

Ghyge. bedel. Vigella.

Ghyger. bedeler. Vigellator.

Ghilde. in B. Bzoderſcap.

Ghijen. in B. Bedelen.

Ghijre. in B. Bedeler.

Ghilte. Porca caſtrata. Eunucha.

Ghmme. ſpaene. hijme. Ceſpes. tis. Pulluſa. germen.

beGynne. Principium. Inicium. Exordium.

beGynnen. anheben. beſtaen. anſlaen. Iniciari. Incipere. Intentare. Ordiri. Exordiri. Temptare. Attemptare.

ontGynnen. beſtaen. Exordiri. incipere.

Ghynſter. in B. Bzaeme.

Ghyer. eyn vogel. Vultur. ris. vulterius. rii.

Ghyers. Vulterinus. a. um.

Ghyerbalch. Erodius. dii.

Ghyer. ghyerich. bzach. naeme. Avarus. Cupidus. tas. pido. cupidulus. Cupidioſus. cupidineus. philargiricus. Parabata. ae. verberoſus i. cupidus. Parcus. tas. Infaciabilis. Tenax.

Ghyeren. in G. Ghieren.

geltGhyerich. Cupidenarius.

Ghyerichheit. bzachheit. naeme. Avaricia. Cupiditas. cupidioſitas. Cupido dinis. Infaciabilitas. Philargiria. Aviditas. Pleonexaia. Parcitas. Tenacitas.

Ghyſel. in B. Bozghe.

Ghyſſen. in D. derDuncken.

Ghynlich. meynlich. Opinatorius. opinabilis. Opinativus. Coniecturabilis. Suſpicabilis. Conicibilis. Arbitrabilis. Putabilis. Eſtimabilis. Exiſtimabilis. le. ter. tas.

onGhynlich. onmeynlich. Inopinabilis. Ineſtimabilis inexiſtimabilis et cetera. preponas ly. In de ly. Ghynlich.

Ghijſter. meynre. Opinax cis. Opinoſus Opinioſus et cetera verbalia de ly. Ghyſſen.

Gyſſinge. meynonge. Eſtimacio. exiſtimacio. Coniecturacio. Coniectura re. Autuma me. arbitracio. ſuſpicio. opinio. Opinacio. putamen.

Gyſteren. Heri. Heſternus. a. um.

eerGyſteren. Pridie nudiuſtercius.

dat eerGyſteren geſchach. Pridianus. a. um.

Gyeten. ſtoꝛtten. Fundere. Lybare. Futire.

uytGyeten. uytſtoꝛtten. Effundere. Effontio. tis. tire. Eluere.

inGyeten. inſtoꝛtten. Infundere. Imbuere. Vergo. gis. vergitare. convergere.

derGyeten. derſtoꝛtten. Diffundere.

rondier wegen Gyeten of ſtoꝛtten. Circumfundere. Diffundere.

ouerGyeten. ouerſtoꝛtten. Perfundere. Transfundere.

tegenGyeten. Offundere.

wederGyeten. Refundere.

onder eyn Gyeten. Confundere.

Gyetbat. Fuſorium.

dair dan Gyetens wegen nyet in en dyſt. Futilis. le. Nota dan deſen Gyeten mach men oick dyncken in S. Stoꝛten.

Glantz. ſchyn. Splendor. ſplendificencia. fulgor. fulgiditas. nitor. nitella. rutilus. rutilacio. lubar. candor. Epizama.

Glantzende. in B. Blenckende.

Glaſſ. Vitrum.

Glaſſ dat ſeer eyn iſt. Hyalum. li. unde hyalinus. a. um.

Glaſen materi. Admonitrum.

Glaſen. Vitreus. a. um. hyalus. a. um. hyalinus. a. um. quillenus. a. um.

Glat. ſlibberich. ſlymich. Lubricus. Viſcoſus. Limoſus.

Gelaby. ſpeer. lancy. Haſta. Haſtile. Lancea. Lanceola. Amentum. mucro. Tranſen. Tranſentina. Quirina. Spiculum. brevis lancea.

uyt Gelabyen. ſpeeren of lancien to ſpelen off dair uyt vechten. Lancinare. Lanceare. delancinare.

Glyden. Lubricare.

mitGlyden. mitvallen. Collabor. ris. Dilabor. per. diverſimode. elabor. per. extra. illabor. per. intra. prolabor. per. procul. prelabor. per. ante. preterlabor.

dur hyn Glyden of vallen. Relabor. per iterum. Sublabor. per ſubtus.

Glymmen. gloeyen. Candere. Candeſcere.

Gelynt. Staetheit.

Glynſtren. in B. Blenchien.

Glyppe. in C. Claeve.

Glyſſen. lychen. polyeren. Polire. Depolire. Repolire. per iterum. Oblimare. Limpidare.

tot Glyſſen off lichen hoerende. Politorius. a. um.

Glyſſer. licher. Politor. Oblimator. Limpidator.

Glyſſen. hynſen. Ypocriſare. ſimulare. aſſimulare. Diſſimulare. conſimulare. Fingere.

Glyſſener. guetdunckel. ypocryt. hynſer. Fictor. Simulator. aſſimulator. Diſſimulator. conſimulator. ſimulatorius. ypocrita. ſuperſticioſus.

Glyſſery. ypocryſy. hynſery. Fictio. ſimulacio. aſſimulacio. conſimulacio. diſſimulacio ypocriſis. ypocriſia.

tot der Glyſſerien hoerende. Simulatorius. Ficticius. a. um.

Glogm. in C. onClair.

Glomicheit in der lucht. Aporie.

Glomicheit. in C. onClaricheit. glomichent.

Glome maken. glomen. Turbidare. Turbulentare. Obcenare.

Gloeyen. in G. Glymmen.

Glori. in E. Eereweꝛdicheit.

ydel Glori. Cenodoxia. e. pictuita pompa. pompula. pompulencia. pompoſitas. apparatus. ventoſitas. ventuoſitas. vana gloria.

die ydelre Glorien hol iſt. Cenodoxus. Cedoxus. Pompoſus. Pompaticus. Pompulentus.

hol Glorien. Mactus. a. um.

Glorioes an ſpele int live. Amplides. dis. Amphidoxus amphidoctus.

ydel Glori oeffenen. Pompare. Oſtentare.

Gloſe. Gloſa. Commentum. Expoſicio. Gloſella. Gloſula.

Gloſieren. Gloſare. Commentare. Exponere. gloſellare. gloſulare.

Gloſierre. Gloſator. Gloſarius. Commentator. gloſellator.

Gloſſ.

Gloit. Candor.
Gochelen. in C. Coechler.
Golden. gulden. Aureus. Criſeus. a. um.
verGolden. vergulden. Deaurare.
vol Golds. Aurulentus.
ſtuck Golds. Emblema. tis.
Golt. Aurum.
Goltampt. Aurificium.
Goltmeker. Aurifex.
Goltmeker. ſilvermeker. Alchimiſta. die kunſt heit Alchimia.
Goltſnyder. Auriſcinda.
dair men Golt bewaert. Aurilegium.
Goltkrupt. Affodillum. Agatiſia.
Goltſmyds gadem. werckſtede. potegel. Auriſicina.
Goltſchryber. Aurigraphus.
Goltſchriſte. guldenſcriſte. Aurigraphia.
Goltſchuym. Aurifleuma. aurugo.
catzen Golt dat upt den hoemen loopt. in C. Catengolt.
Golts dry deil ind ſilvers eyn deyle. Electrum. tri.
die Goltfarwich hair heft. Auricomus.
Goltkunne ſynt dit. Zoab. zaab. ofac. Tarſis. obrizon.
Goltbarwe. Rava. ve.
Goltroit. Fulvus. a. um. ravus. a. um. ravulus. Rauſtelhus.
Goltſmydt. Aurifaber. bri.
Goltgrueve off goltkuyle. Aurifodina.
Goldemer. eyn vogel. Aurificeps. Fraudula.
Gordel. Cingulum. Cingulus. li. Cinctorium. Cinctura. balteus. balteum. Caculum. zona. zonula. zonella.
Gordel rycm. Maſtigia. e.
Gordel van golt off ſilver. proprie en Duyſinck. Tropheum. phii.
Gordelmeker off des totten gordel hoirt. Zonarius. a. um.
Gordelbrekynge. Zonifragium.
ſonder Gordel. Azonus. a. um.
Gordel ter bruloeſt. in B. Bzuloftsgordel.
bzegt Gordel. Cintus. ti. faſciale. lis.
ſmal Gordel. Semicintium.
Gordel der dyere. Cingula. le.
huyſch Gordel. Ventrale. lis.
lenden Gordel. in L. Lendener.
Gordden ten ſtrijde. Accingere.
Gordden to wandereu. Precingere.
Gordden to dyenen. Succingere.
Gordden gemeynlich. Cingere. Accingere. Succingere. Circumcingere. precingere. Incingere.
Gordeler. Cingulator. Balteator.
Gordel off pijp des ghoenen dje hoiſtman iſ van honderden. Antecenturialis. lis.
Goere. molwozm. moiſtwozm. Talpa. Hasfala. le.
Goir. in B. Bzoick.
Gozte. Gruellum.
Got. Deus. El. in G. namen Gaids.
den Golt lief hebet. Theophilus.
Got onſterflich. Athanatos.
Got des doids als mercurius. Theutates.
Got behued u. } in A. Alder.
Got gelegd u.
Got ſeghen u.
Got bpl u geleſden.
Got moit u behueden.
Got moit u geſegenen.
Gotliche oeffenyng of ere. Theuſeubia.
Gotliche guedertyerenheit. idem.
die Got offent. [*l. oeffent.*] Deicola.
die Got doedet. Deicida.
umb Got geben. Exogare.
en haiſ Got die allegn dan der moeder of des vader wegen got iſ. Hemitheus thei. Semononis. Centhaurus. ri.
Gotheit. gotlicheit. Deitas. Divinitas. Theotica. vel theoreta.
Gotlich maken. Deificare.
Gotliche antwerde. Oraculum. li. ind die ſtede dair dat ſo ſchuydt heit oick Oraculum. Elogium.
Gotlich dzanck. Marina ne.
Gotlick gedanck. Pronoee. es.
die Gotliche ſaken handelt of ſpzeert. Theologus.
Gotlich handel of ſpzaick. Theologia.
Gotliche ſaken to handelen of dair dan to ſpzecken. Theologor. aris. Theologicor. aris.
Gotliche dyngen bemerchen. Theorare.
die Gotliche dyngen bemerct. Theoricus.

Gotlick. Deificus. Divinus. Deicus. a. um. archanus. aporetus. theoricus. indiges. tis. cerimonialis. misticus. theologus.
Gotshuyss. in B. Bedehuyss.
Gouwe. beschyde, in C. Civick.
Gra barbe. Griseus. a. um.
Gra. grys werden. Caneo. es ere. ui in preterito caret supino. Canescere et canisscere.
Gra. grys. Canus. a. um. canutus. a. um.
Gra hair. Canus. ni.
Graheit. Canicies. ei. Canitudo.
Gra. grys eer tyts. Precanus. a. um.
to samen Gra. grys werden. Concanere. Concanescere.
Grabben. grypen. rapen. in G. Grippen.
Gradail. eyn sangboick ouder missen. Gradale. graduale.
Graff. Sepulchrum. Sepulchrutum. sepultura. mausoleum proprie principum monimentum. Sirophagus. Tumulus. tumululus. unde tumulosus. tas. puticulus. Seron. Sarcophagus. Tumba. Fossa. Poliantrum i. sepulchrum. Cippus pi. Bustum ti. Bustulum ti.
ledich Graff. oder graff. Scenotaphium.
op Graff der doden die schrift Epitaphium. phii.
op eyn Graff gehoighde erde. Tumulus. Tumululus. unde tumulosus. tas.
Graun. gil hergramyt. in B. der Bolgen.
Grammen. Coernnen. in B. Belghen
derGrammen. bertoernen. hergelen. Irritare. provocare. commovere. incitare. excitare. exacerbare. conturbare. perturbare. forifacere i. offendere. infendere. infensare. cetera in B. Bedroeven.
Granaten appel. Malumgranatum. Malumpunicum.
Granssen. gallen. grimmen. Substomachare. murmurare. mordescere. sevire. irasci. cetera in B. Grammen. et in B. Belghen.
Graye. pot in B. Deghel.
Gras. syner Gramen.
Gras bergaderen. Graminare. Congraminare.
Gras pluchen of snyden. Degraminare.
myt Gras verbullen. Ingraminare.
afGraben. Degraminare. agramінare.
Grasich wesen of werden. Graminere. granescere.
vol Grases. Graminosus. a. um. tas.
Grasich. Gramineus.
Grashoff. pheel Viridarium. orcus. ci.
Grait trap. Gradus. us. Ambo onis. Ambitrum tri.
Grait van en visch off byete. Spina.
Grait. stait. Gradus. status. habitus.
hoych Grait. Altigradus.
Grave in C. Civile.
van Grave to grave. Fossatim.
Grave der doden. in G. Graff.
van Grave to grave. Tumulatim.
Graven. Fodere. arapagare. cespitare. follare. fodare. fodicare i. leniter parum summatim fodere.
beGraven die doden. Sepelire. Tumulare. tumorare. Humare pollingere.
myt den Graven off ant der erden opgraven. Effodere. defodere. exhumare.
Graven. imagen. in E. Eerbeden.
Graven. wormen wroeten. woelen als die beesten. [*l. verken.*] Scrobare. inserobare.
Graven. snyden. segel. muntsteren off des gelycke. Incudere. Incidere Sculpere. Celare.
ruwe woiste Graven off kuylen. Anfractus. us. ui. unde anfractuosus. tas.
umbGraven ter bestnisse. Circumfodere. Circumvallare
samen mit beGraven. Consepelire.
Graven wyder wegen. Dissepelire.
opGraven Exhumare. dissepelire.
der Graven herouder als aver die dode inghaenen hair in wesende. Vespilio. nis.
die beGraven is. Humatus. sepultus. Tumulatus.
onbeGraven. Inhumatus. Insepultus. Inops pis.
samen beGraven. Consepelire.
samen Graven. Confodere.
Graven manigerley wysse. Circumfodere. Disfodere.
Graven to rugge. Defodere. refodere. Retrofodere.
inbeGraven. Infodere.
utGraven. Effodere.

der-

durchgraben. Perfodere. transfodere. traicere i. perforare. in B. durchgraben.
hinder Graben. Prefodere. Refodere.
under Graben. heymelich graben. Suffodere.
wegnicy Graben. idem.
vber Graben. Transfodere.
Graben buplithen off bode ſchynnen. Pollingere. xi. ctum. ſ. linxi. linctum.
des totter be Grabungen hoirt. Sepulchralis. le.
Grede. ſpaine. trapp. in G. Gmit. trap.
Gredt off trappen to ſtellen. Degradare.
mit Greden off trappen to bertzieren. Gradare. as. ate.
Gredych
Greckenlant. Grecia.
Greckiſch mynſch. Grecus. ca. cum
Grei. in B. ver Bolgen. [*L. ver Bolgen.*]
Grenſynch. eyn tzupt. Potentilla.
Greepe. Tridens.
Gretp den men gifft. Raptus.
Grefe. Comes. Comitellus.
Grefſtap. Comitatus. us.
Grefynne. Comitiſſa.
Van den Grefen die ofterſte. Comarchus. ſyn herluchheit heit. Comarchia.
Der Greven verſaſſerung off vlaſſerung. Comicium placitum. Sulche ſpele to hantyeren heit. Comiciare. ymant in dat ſpels to bringen. Incomiciare.
in eyns Greven ſtede weſende. Vicecomes. Vicecomitiſſa.
Grefel. eyn dyer. in D. Daſſ.
Greber. Foſſor. Foſſator.
doden Greber. Buſticera. pollinctor.
Griffel. Stilus. Fragidita. te. graphius. phii. graphium. phii.
Grgl. in B. ver Bolgen.
Grillen. in G. Granſen.
Grimmen als dyere. in B. Brueſchen.
Grimmen als lupde. in B. Bramen.
Grimmen. in G. Granſen.
Grynt. wardt. Arena. Inſula. mediamnis. Salictum. alluvius.
Grynt. rupt. ſchorft. Scabus. ei. ſcabicula. ſcabritudo. ſcabia e. ſcabiola. ſcantus. alopicia. porringo. ginis.
Grundich. ſchorft. ſeerich. ſchebbich. rudich. Scabioſus. tas. ſcaber. bra. brum. ſcabidus. ſcabidulus. ſcabus. a. um. i. ſcabioſus. tinioſus. porriginoſus. pruriginoſus. pruridus. prurilentus. alopicioſus ſ. in capite.
Grundel. Obex. repagulum. propagulum claſtrum. tri. hic Vectes. tis. Vecticulus. Obſtaculum.
Grundelmeiher of dat tot Grundelen hoirt. Vectiarius.
Grynen. tregnen. hupfen. ſchreyen. Flere. Lugere. Lacrimari. Plangere. Plorare. Eiulare proprie feminarum. Lamentari. Luctuare. Elugere. lugeſcere. Elugeſcere. Neniarius.
Grynen als ſwyn. Grynnire.
Grypp. eyn boget. Griffo. onis.
be Gryp. hait. Capcio. Capcioſitus. Obſervatio.
be Gryppen. hatten. in A. Anthyllien. et in C. dat Comen.
Gryppen. gripen. tapen. Comprehendere. deprehendere. apprehendere. capere. rapere. captivare. prendere. raptare. rapcitare.
in Gryppen. bringen. entfain. Capere. captivare. apprehendere. comprehendere. arripere. circumcapere. damo. as.
be Gryppen. verſtain. in A. ver ſtennen.
be Gryp der ſaken. in A. Synne. verſtant der ſaken.
umb Gryppen. in B. umb Bangen. umbgryppen.
ſamen Gryppen. mitgryppen. Corripere.
Gryppen hier und dair. Diripere.
to rug Gryppen. Deripere.
Gryppen van herre of hair. Proripere.
hair Gryppen. Preripere.
Gryppend. in B. Bytende.
Gryppende. Rapax. rapidus. rapaculus. undę rapacitas. tis. ravus. a. um.
Gryppende weſen of werden. Ravere. raveſcere.
Gryppung. Raptus. us. rapacitas. rava. ve.
Gryſſ. gra. in G. Gra.
Gryſſlich. ſchrecklich. verfertlich. Horridus. Horridulus. Horribilis. Terribilis Territus. Perterritus. Pavidus. Formidoloſus. Metuendus. cetera in A. Anxtſelticht.

Gryſe-

Gzeben. in C. Caegen.
Gzoff. Groſſus. groſſulus. bafer. a. um.
Gzof. dum. in D. Dul.
Gzof maken. Groſſare. Congroſſare. Degroſſare.
Gzof weſen of werden. Groſſeo. es. ere. groſſeſcere.
Gzofheit. Groſſitudo. groſſicies. ei. groſſitas.
Gzoegen. gedyhen. Vigere. eſcere.
Gzoegſam. luſtich weſen. in B. Bloegſam weſen.
die Gzoegſam. luſtich is. in B. die Bloegſam is.
in der Gzoegſamheit onderhalden. Vegetare. unde vegetabilis. le. ter. tas.
Gzoene. Viridis. de. Praſius. a. um.
Gzoen. barſch als vleiſch. viſch. Recens. Friſcus. a. um.
Gzoen weſen of werden. Virere. eſcere. Evirere. Evireſcere. per. extra. invirere. Invireſcere. per. intra. Convirere. Convirescere. per. ſimul. Revirere. revireſcere. per. iterum.
Gzoenen. tuygenen als boeme. Frondere. Frondeſcere. Comare.
Gzoenicheit. Viror. Viriditas.
Gzoene platze. Viridium. dii. Viridarium. Viretum.
Gzoepe. pot. in D. Deghel.
Gzoepen meker. potmeker van erden. Lutifigulus.
Gzoſſoen. Groſſus.
Gzoit. Michel. Magnus. Ingens. Grandis. grandiusculus. Pergrandis. Tamgrandis. quamgrandis. eximius. Immanis. ne. Vaſtus.
hoe Gzoit. Quantus Quantulus. Quantillus. unde Quanticas. Quantisper.
ſo Gzoit. Tantus. tantulus. tantillus. Tantum. inde Tantitas. Tantumdem. Tantidem. Tantisper.
wat Gzoit. Aliquantus. Aliquantulus. Aliquantillus. Aliquantulum adverbium.
die Gzoit gehalden is onder den wolck. [*l. volck.*] Magnas natis.
Gzoit weſen off werden. Grandere. Grandescere.
ſeer Gzoit. Permagnus. premagnus. Quammagnus. tammagnus.
Gzoit maken. verheffen. verhoegen. werdych maken. Exaltare. Magnificare. dignificare. extollere. ſublimare Culminare. Vaſtigiare.
Gzoter maken. Maiorare.
wat Gzoter. Maiusculus.
die Gzote dyngen doit. Magnificus. Magnalis. le.
Gzoitheit eyns menſchen. Statura. Vaſtitas.
Gzoitheit. Magnitudo. granditudo. Grandites. Quantitas. Vaſtitas.
Gzoitheit in weſen. Magnificencia.
Gzoitlich. wegdelich. ſtatlich. in H. Herlich.
Gzoitlich. Magnifice. Magnificenter.
die Gzoitſte. Maximus. quammaximus. Tammaximus. permaximus.
dzmail die Gzoetſte off werdichſte. Termegiſtus.
Gzummen. gzummen. in B. Bzummen.
Gzunt. Fundus. ſundulus. fundamentum. Baſis.
afGzunt. Abiſſus. ſe. ge.
Gzundelynch. eyn cleyn bydden. Fundulus. fundiculus.
Gzundyſeren off ſoeher in den putte. Arpax. arapax. arrapax. araspax Canicula. lupus.
Gzunden. gzunt maken. Fundum pertingere. Baſem tangere.
Gzuntlich. Funditus adver. fundamentaliter. Fundamentalis. le. ter. tas. Radicitus adver. radicaliter. radicalis. le.
Gzuntbeſtyng. Fundamentum. fundacio.
Gzuppel. Puſtula. Pupulus.
Gzuppelich. Condilomaticus. Pupuloſus. Puſtuloſus. tas.
Gzupſen. in A. Anxten.
Gzupſelich. in A. Anxtfeldich.
Gzupſing. gzuwel. in A. Anxt.
Gzuete. Salus. ſalutacio. eulogia.
Gzuetſtede. Salutatorium.
weerſt. ſidt. dis. ſijs. weſe Gegruet. Ave. Avete. aveto. avetote. Salve. Salvete. ſalveto. ſalvetote.
tot Gzueten gehoerende. Salutatorius. a. um.
Gzueten. Salutare. Soſpitare. Soſpire.
Gzuetendzeger. Salutifer. Salutigerus. Salutigerulus.
Gzunt. Fermentum.
Gzupter. Fermentator.

Gzuwel. in A. Anxt.
Gzuwelen. eyſen. in A. Anxten.
Gzuwelich. in G. Anxtſamlich.
Guedeholden. witte bzouwen. Belewitten. Penates.
Guedenhogen. bzolich. in B. Blyde.
Guede. pluraliter. Bona.
Guederhand. guedertyeren. guetlich. in B. Berde.
Guederhand lugde. Maior natu. optimas atis. Pocior. Sanior.
Guedertierenheit. in B. Barmhertichheit.
Guedertierlich. guetlich. guedich. Benigne. Benigniter. Humane. Humaniter. Humanitus. Pie. Clementer. Mite.
Guedesdach. mpwene. Dies mercurii. Feria quarta.
Gugle. in G. Gozre.
Gulden. dat dan Golde is. Aureus. Criſeus.
Gulden. Florenus.
derGulden. aebergulden. Deaurare. Criſare.
Gulden mont. Criſoſtomus.
Gulden iair. Annus iubileus Annus gracie. Annus remiſſionis.
derGuldet. Deauratus. Criſatus.
Gulfich. bzaid. Guloſus. Crapuloſus. vorax. ambroſius. a. um. catilioſus. avidus. dorco. onis. cetera in B. Bzaid.
Gulfichheit. Crapula. Crapuloſitas. gula. guloſitas. Edax. Edacitas. Apoliſtria. Apreleſtia. Apleſtia. Voracitas. Caſtrimargia. cetera in B. Bzaidſtap.
Gum. Gummi Electrum.
Gummich. Gummoſus. tas.
Gunnen. beleben. geſtaden. toelaten. Favere. Annuere. Connuere. Acquiere. Acquieſcere. Aſſentire. Condeſcendere. cetera in C. Conſentieren. et in H. derHengen. Parciari.
derGunnen. hengden. Diffavere. invidere. Livere. Liveſcere. Emulari. Demulari. Simultare.
ſemen derGunnen. Collivere. Colliveſcere.
Gunre. Fautor.
derGunſte. Diffautor. Invidus. Lividus.
Gunſt. huld. in G. Gnade.
Gunſt in gwaiden. Faucio onis. unde Faucioſus. Faucioſitas. Agapitus.
wanGunſt. aefgunſt. nyt. Invidia. invidencia. Livor. Lividitas.
wanGunſtich. aefgunſtich. nydiſch. Vegetus. a. um. Invidus. Lividus.
den men wanGunſtich of nydiſch is. Invidioſus. a. um. tas.
Gunſtich. holt. lieff. weert. gemynt. Dilectus. Carus. Amabilis. Diligibilis. Favorabilis. Favoroſus. Favoralis. Fautorius. Favorabiliter. Favoraliter.
Guet. Bonus. Bellus i. aliquantulum bonus et comparat. bellior. liſſimus. frugi. indecl. Bellatulus. Bellulus.
Guetheit. in D. walDait.
die Guet wete. Calędemon. qui et ſunt angeli.
der Guetheit liefhebber. Philocalus. in D. der walDait liefhebber.
Guet to beſchziben. Annotare. Conſcribere.
Guet dat die lugde hebn of beſitten. Res ſ. bewegelic. Bona ſ. bewegelic of onbewegelic. Predium ſ. acker guet. belt. allodium ſ. erfguet. hereditas ſ. aireley erfguet. Peculum [*l. peculium*] ſ. gelt off anders dat men dan klegnre haben off cleynen gwich neempt. poſſeſſio ſ. aireley dat men in beſete heft.
Guet der hupffrouwen hynder off gheſyndes dat oir bzy eggen is. peculium. unde peculiaris. reter. tas.
ſulch Guet werben of maken. Peculior. aris.
Guetlich. in B. Berde.
des Guets beelheit dat in guder bewaringen is. Entheca. ce. unde enthecarius.

H.

HA.

Ha. Interiectio.
Hacht. Hechtniſſe. Tenaculum. Retentaculum.
Hacht. gebeenshniſſe. in H. Herchener.
beHacht. behalden. gebangen. Captus. Captivatus. detentus. Mancipatus. Vinculatus. incarceratus. inturratus. Inſippatus. ligatus. Cathenatus.
die ombeHacht ind to maſſbyn iſs. Eliſius. a. um.
tantHay. eyn viſch. Dentrix.
Hachten. hâlden. in H. Hangen.
ontHachten. loiſſen. in B. ontBynden.
Hachtmoeder. in B. Beermoeder.
Hach. Hotwele. Ligo. onis. foſſorium. Marra.
Hachen die erde. Ligonizare. marrare.
Hache. berſſe. Calx Calcaneus.
mit Hachen off berſſen ſlaten. Calcare. Mulcare.
Hachen.
Hachiel. ſnytzel an den hlepberen. Fractillus.
Hachelen die hlepber. Fractillare.
Hadelen. twiſten. in H. Hamplen.
Haich. Uncus. uncinus. acclivus. acclivatus. apodiſtus. arapax. ferreus eſt hamus.
doirHaich. hynſterhaich. Tore. heſpe. Cardo. dinis. vertinellus. vertebra bre. vertibulum.
an en Haich wat hangen. Uncare.
mit en Haich wat gripen. idem.
Haichen. Uncare. aduncare reduncare. per. iterum. Subuncare. per. aliquantum.
van den Haich ontfallen. Abuncare. Obuncare. per. contra.
Hadelen. ut hic ſupra in H. Hamplen.
anHaff. in B. Beginne.
Haifman. ſchiltknecht. Armiger. Scutifer. Aulicaris. Procer.

HA.

Haiſſtede of haiſſtat. Area. Domiſtadium. aula.
Hage. hegge. ter beſtniſſe. Indago ginis.
Hagel tzuyſſ. haiche. in B. Baiche.
beHagen. behallen. in G. Gaben.
myſHagen. in G. myſGaben.
Haeghboeche. Cornum.
Haeghboern. Cornus. Arbutus.
Haghel. Grando.
Hagelen. Grandinare.
Hagelechtich. Grandineus. grandinoſus.
Hagelgauſſ. Falica.
Haeghbotſſ. Inguen nis. glans tis.
Haeghſtaeck op der iacht. hec Hamis tis.
Halden int gemeyn. Tenere. Tentare. pertentare. retinere. retentare. per. iterum.
Halden. bewaren dat behoelen iſs. Servare. obſervare. cuſtodire. conſervare.
Halden. leiſten dat men laiſt. Satisfacere. Contentare. cetera in D. boiDoin.
berHalden. berlengen. berſten. berſchoyten. bertrechen. uytſtellen. Prolongare. prorogare. protrahere. extendere. diſtendere. protelare. procraſtinare. ſuſpendere. Inducias dare. Induciare. producere. Differre. Dilatare. Dilongare.
boirHalden. wege laigen. laighleggen. Inſidiari. Obſervare. Coo. as. are. Cubare. Inſidias moliri.
ontHalden. detinere.
Halden. wachten. in B. Beyden.
berHalden. Suſtinere. Expectare. Preſtolari.
an ſich Halden. ſparen. Continere. Parcere.
onderHalden in der groeyſamheit. Vegetare. unde vegetabilis. le. ter. tas.

underHalden. Suſtentare. manutenere. fulcire. affulcire. effulcire. perfulcire, Con. pre. Re. Suf. que omnia habent fultus. a. um.
underHaldyng. Subſtaculum. fuſtentaculum. fuſtentamen tum. ſuſtentacio. manutencio. fultura re. fulcimen tum.
vorHalden. anhangen. teſtuen. Adherere. Affiſtere. Conſortiri. Conparticipare. Coherere.
vntHalden. kuyſlich leben. Continere. Caſte vivere.
vntHalden gantze dat ſyn Detinere. Detentare. Diſtinere.
ſo wair men wat mede Halden of veſten mach. Retinaculum.
vorHaldyng. vorgelaggyng. Inſidie arum.
verHaldyng. uptſtellyng. opſetzyngh. verſtyng. verlengyng. Indicie arum. terminus. prorogacio. prolongacio. Suſpenſio. Dilacio. Dilatacio. Extenſio.
verHaldſam. haltſamkeyt. in G. Gehucht.
verHaldſem. dair men wat in verwaert. Teca ce. Repoſitorium.
Hail. Pendulum.
lengeHail. Perpendiculum.
Hail. heymelic. in B. verBoggen.
Halen. in B. Bzengen.
anHalen, antrechen. lecken. tochen. Allicere. Allectare. Inducere. Attrahere. Incitare. Provocare. Prolicere. per. a longe.
verHalen dat verloeren is. Recuperare. Reſumere.
verHalen dat eyns geſacht. gedacht of geleſen is. Recapitulare. Repetere. Relegare. Reſumere. Recitare. Iterare. Reiterare. Referre.
verHallen. in B. verBoggen.
Halff. Dimidius. a. um. Medius. a. um. Semis. Semiſis. indeclinabiliter.
Half mahen. Mediare. Dimidiare.
Halffheit. helfte. Medietas. Dimidietas.
neder. meer dan Half onvolkomen. Semus. a. um.
Hallers moen. in B. Budde.
Halle. Porticus us. fe. ge. Trabea.
Halm. Calamus. Scipula. Canna. Culmus.
Halm mit der aeren. Calama me.
Halmis haiſe die umb den halm gheit. Scipula.
Halmich. Culmineus. a. um.
Halſſ. Collum.
Halſſ gzyen. Helſen.
Halſſ affſtehen. helſen. heben. ſtellen. Iugulare.
Halſſ ſlaen. Colaphizare.
Halſſ ſlach. Colaphus. Cervica. Condolum. Intrabus. Intabus. Talaſtrus.
Halſſ gſeren. Columbar aris.
Halſſbant. bantyng. in B. halsBant.
Halſs ſuycte. Gutturing. Squinancia.
die die Halsſuycte heſt. Gutturinus. Gutturoſus. tas. Squinanticus.
Halsaffſtekyng. keelaſſnydyngh. Iugulus. iugulacio iugulamen. tum.
an den Hals of annen groſſ vleiſch. Torus ri. unde Toroſus. tas.
ban den Hals dat yerſte beyl. Gula le. Guttur.
ban den Hals dat achterſte beyl. Cervix cis. Apoſtela.
Halsbeyn. Centrum tri. Crocola.
Halsbant ban eyn bier. Collarium. loramentum. lorum. ri. unde lorarius.
Halt dair die ruter halden. Armiluſtrium. Preſſidium.
ſchyftlich inHalt. Tenor. ſeries.
Halter. helfter. Capiſtrum. habena. habenula. lorum.
Halteren. hynden. Capiſtrare. habenare.
Ham of ſchulder of ſchenck. Laganum. Ancha.
Hame to viſchen. Hamus mi.
perdHame. Abdoma. Angiſtrum. Chamus.
Hamey off ſtaechet. Faſcennina.
Hamel. eyn gelubt ſcaip. Muto nis. Berbix cis. Berbicus ci.
Hamer. Malleus. malleolus. Cudis dis. martellus li. marculus valde parvus malleus. Tudes. Tudatus.
Hamplen. kybbelen. twiſten. ſchelden. tantelen. hedelen. ſnarren. nozren. Rixari. obiurgari. disceptare. cavillare. decertare. controverſari. concinnare dolos. litigare. contendere. Increſcere. latrare. relatrare.
mit Hameren ſlaen. Malleare. Tuditare.
Hamerſleger of ſmyt. Malleator.
Hampler. kybbler. twiſter. ſchelder. hedeler. Rixator. controverſator. litigator. obiurgator.

cauſarius. cavillator. diſceptator. rixoſus. rixuoſus. tas. rixabundus. rixatum adverbium.
Hamplyng. in B. Bamplyng.
Hane. Gallus. gallulus. Todnnus. Caſtrus.
der Hanen voirvechter. Archigallus.
gelubt Hane. in C. Capuyn.
weder Hane. Cherutus. ventilogium.
Haenbalck. Laquearium.
Haen die kreyet alſs eyn hennc. Gallus gallinacius.
der Hanen kraut of ſanck. Gallinacium. Gallinatus. us.
aſſHanck erghent an getymmert. Apedium indecli. Appendix. Appendicium.
die Hande dan bzauden to ſamen ſlaen. Plaudere. unde plauſus. us. complaudere. complauſus. us. complodere. complosus. us. plodere. ploſus. us.
die ſyn Hand ſo to hoip ſlept. Plauſidicus. plauſificus. a. um.
Handſlachtlick. Plauſibilis. le.
Hand op ind toelupchen. Displodere. Explodere.
beyder Hand uptrechyng. Ulna ne.
in den Handen reeten. ſpleeten of keenen. Plemen nis.
Handelen. habenen. in D. Dedyngen.
Handelinge. Ventilacio. Tractatus us. Contractus.
mißHandelen. Afficere. plagare.
Hangen. active. Pendo. dis. dere.
Hangen neutraliter. Pendeo. des. pendere.
opHangen. Suſpendere. furcillare. Affurcillare ſ. ad furcas.
anHangen. Appendere.
anHangen. to ſtaen. in H. to Halden.
ſamen Hangen. Compendere.
neder Hangen. Dependere vel dependere.
twijtweldych Hangen. Dispendere vel dispendere.
aſſHangende an en berch. in C. Clebende.
dat Hangende of clebende iß ergent an. Appendicius. a. um. appendix. appendicium.
dat Hangende iß. Pendulus. a. um.
Hangſtede. Furcelles. lium.
Hanſe der coplude. Hanſa.
to Hant. in B. Bald.
Hant. Manus.
Hantbaych. Armilla.
dan der Hant of voit dat hall bynnen. Vola. le.
in der Hant wat belupchen. Involare.
myt der rechterHant leiden. Addextrare.
ter rechterHant. ter bozderen hant. Dextrorſum. dextroverſum.
dye gzote Hand heſt. Manutus. a. um.
Hant doyn of handen en guet. Manuare.
den dye Hant aſ iß. Mancus. a. um. unde mancatus i. manu truncatus.
wat men myt der Hant bangen of beſtreſtigen kan. alß munſch. pert. ſchaip off anders. dat hept Mancipium.
ter luchter Hant. ter ſlyncher hant. Sinistrorſum.
ſych dan der Hant mahen. in D. ſych Herren.
bozder. rechter Hant Dexrera.
luchter. ſyncher. lopetze Hant. Sinistra. leva.
Hantlick. Manualis. le. ter. tas.
Hantbat. waterbat. laboir. Lavachrum. lotorium. lavatorium. ciminile lis. bacinum. malluvium.
geHantſam. bozchlick. in G. Chebozchlick.
Hantſeſte an en bocre of bynſter. Capulus.
Hantſol. Manipulus. pugillus. inde. pugillaris. re.
Hantſchzift ſchzyben. Cyrographare.
Hantſchzifte. Cyrographus en cyrographum.
Hantſchzibynge. Cyrographya.
Hantwerch. Opificium.
geHantſemlick. Tractabilis. le. ter. tas.
onHantſemlick. Intractabilis. le. ter. tas.
Hantghicht. Strena. ne.
Hantberchen. in B. Berchen.
Hantdwele. in D. Dwele.
Hantboick. Manuale. enchiridion.
Hantſche. Cyroteca.
Hantſchen meker. Cyrotecarius.
Happ. toeverſycht. Spes. ſperancia. elpis.
wanHapp. mpſhapp. Deſpetacio. deſperancia. diffidencia. expes.
Happen. Sperare. fidere. confidere.
mpſHappen. mpſtruwen. verzwpfelen. Deſperare. diffidere.

ver-

verHaypt. Speratus. confiſus.
onverHaypt. Inſperatus. diffiſus.
Hayr. Crinis. criniculus. pilus. capillus. capillulus.
Hayr dye haeven dur hyn ſchyeten. Cincinnus. ni. capiolus. li.
Hayr dye aever dat voirhoyſt nederhangen. Ancile. lis. ancilia. ancie.
Hair ryſynge van ſchoſthyt. Alopicia.
Hayren hempt. Cilicium.
Hayren. Crineus. cilicinus.
tzuyſſ Hayrich. Verticoſus. tas.
tzuyſſ Hayr to maken dat heete yſeren men hair toe tzuyet. Calamiſtrum. cinerarius.
Hayr verlichtgende. Crinere. crineſcere.
Hayr af to neemen. Pilare. depilare. Expilare.
Hair aſſnyden. Decapillare.
die Hair haeven den ogen. Cilium. lii. Supercilium. lii.
Hairſnoir. Diſcriminale. lis.
die lanck Hair of vlechten heſt. Comatus. Comatulus.
des Hairs tzierheit dur die iouffreen. Discriniculum. li.
die vele Hairs heſt. Capilloſus ſ. in capite. crinicus. crinitus. ciriacus. piloſus. unde piloſitas. cetera in H. Huwe.
Harck. Traha. he.
verHardden. verſteynigen. Indurare. Obdurare. Obſtinare. Ingravari. Depungere.
Hardicheit. Duricia. Duricies. ei. Duritas.
Hardicheit af to ſtellen. Dedurare.
verHardyng. Induracio. Obſtinacia. pertinacia. pertinacitas. impenitencia.
verHardt. tzebelmoedich. eynmoedich. eynſynnich. verſteynicht. Induratus Obſtinatus. Ingravatus. Obduratus. Impenitens. Pertinax. Obſtinax.
Hardmaynt. Ianuarius.
Harn. ſeyck. myghe. poſſ. ſtreule. Urina. Urinula. Minctura. Mictus. us. ui. Lotium. tii.
Harneſch. wapen. Arma orum. Armatura.
Harneſch of wapenſtede. Armamentarium. Scaphium. phii.
in Harneſch mechtich. Armipotens.
Harneſch tzeger. Armiger.
die licht Harneſch an heſt. Veles. litis. Veliſtaris. re. Velitarius. a. um.
in lichten Harneſch vechten. Velitor. aris.
ſonder Harneſch. ſonder wapen. Inermis. me. Inermus. a. um. Exermis. me. Exermus. a. um.
half geHarneſch. Semermis. me.
all Harneſch of wapen dat licht iſt. Parma. me.
Harpe. Cithara. re. hec Celis. celis. lim in accuſativo.
Harpen ſpeelre. Citharista.
Harpen ſpelen. Citharizare.
Harpen ſnair. Fidis. dis. Fidicula.
Harpen yſerken dar men die ſloettelen mit umbtzeyet. Plectrum. plectellum.
Harren. wachten. in W. Beyden.
Harſſ. Reſinus. Reſina.
Harſt. tzay. in W. Waide.
Harſten. roiſtren. in W. Waiden.
Hart. Durus. per. pre. quam. e. omnia per valde. Dure. durior. adverbium. Silicernus. Salebroſus. tas.
Hart werden. Dureſcere. indureſcere.
Hart maken. herden. Indurare.
verHart. eynpeſſich. eynbeghel. eynwillich. verſteynicht. Pertinax. Obſtinatus. Induratus. Obduratus. Depunctus. Incompunctus.
Haiſe. in C. Colſch.
Haiſenboitling. Pedana. ne.
Haiſenboitlyng anſetten. Pedanare.
Haſe. Lepus. Lepusculus.
Haſich. Leporinus. a. um.
Haſele. Porulus.
Haſelwoytel. Porulum.
Haſyel. Alabrum. Alibrum. Vertilabrum.
Haiſt. ſuel. in W. Wald.
Haiſten. ylen. ſnellen. touwen. ſpueden. Jagen. Accelerare. Feſtinare. properare. aginare. ſatagere. calerare. celerare. manicare. cieo. es. ere. cito. as. are. approperare. deproperare.
verHaiſten. in C. vurComen.
toe aiſten. Accelerare.
mede. ſamen Haiſten. Concelerare.
voyrt Haiſten. voyrtylen. Precelerare. prefeſtinare.

Haiſtende. haiſtelick. Properus. properanter. properans. feſtinus. feſtinans. feſtinanter. accelerativus. accelerans. ranter. aginativus. aginans. nanter. cetera in A. Altohant.
Haiſtick. haiſticheit. in B. onBeſtur.
Haiſtinge. ytinge. ſnellinge. Feſtinancia. aginane. properancia. calerancia. celerancia. accelerancia.
Haiſtede. Area. fundus. ſolum.
Hat. nijt. hugge. Odium. odiolum. invidia. averſio. animadverſio. zelus. emulacio.
Hat aſſtellen. Abverſare. redintegrare. reconciliari.
Hat dye lichtlick berghelt. Favonium.
Hat dye berbozgen iſs. Miſtrum. tri.
Haten. in G. berGunnen.
gehatet. Odioſicus. a. um. Odio. habitus.
Hater. Oditor. oſor. emulator. zelotes. zeloſus. zelotipus. zelotipicus. odioſus. a. um.
Haetſch. Teſus. a um i. odibilis. le. exoſus. peroſus. unde oſe. exoſe et peroſe. adverbium.
Habe. dat ſyn berlien. ſchapp ind bergelijſſen dingen habe. Pecus. dis. grex.
Habe dye graſt iſs alſs perde. oſſen. koeyen. Pecus. coris.
Habe mit der weyden indzijben. in B. Beeſten.
Habe dan den ſtal in die weide dzijben. in B. Beeſten.
Habe. erfniſſe. in E. Erfe.
dan Haebe to haebe. Curiatim.
totter heren Haebe gehoerende. Curialis. le. ter. tas. curio. onis. decurio. onis. decures. tis.
mit den Haebe geſtalt. Decurio. onis.
Haebelick. wyttich. tijdich. ſtaitlick. reael. Curialis. urbanus. legalis. liberalis. realis. temporalis. aſterimicus. ſuavis. comis. me. unde comiter. lepidus humanus. frugi. indecli.
Haben dur die ſchepe. Portus. us. ſinus. us. baia. e. Porneus ei. navale. lis.
Haben mit den handen gemaect. Cotones.
in die Haben komen. Appello. lis. lere.
der Haben beelheit of boſheit. Portuoſus. tas.
ſonder Haben. Importuoſitas. importuoſus.
Haben. pot. in D. Deghel.
Haeben. merſcappen. Convivari. comeſſare.
Haeberi. in G. Geſelſcap.
Haeber. in E. Even.
Haeber geber. baebermeiſter. Abatis.
Habenen. handelen. in D. Dedyngen.
Habenen. gereiken. in B. Bimen. habenen.
geHabent. gerect. in B. geBumet. geyabent.
ongeHaebent. ongereect. in B. ongeBumet. ongeyabent.
Haeberegdynge. heymoit. in G Behucht.
Haebemeiſter. Edilis. lis. Edituus. us.
Haebemeiſters ampt. Edilicium. Edilitas. tis.
des tot des Habemeiſters ampt gehoerende iſs. Edilicius. a. um.
Habich. eyn vogel. Accipiter. Auſtur. Pipiunculus. la.
He. hy. er. Ipſe.
Hebben Habere.
weder Hebben. Rehabere.
Heblick. Habilis. le. ter. tas.
unHeblick. Inhabilis. le. ter. tas.
Hechte. heſſte. Manubrium.
Hechte maken. Manubriare.
Hechte. ſnoick. Lucius. cii. Lupus aquaticus.
Hechten batten. in C. Cleben.
Hechten. marren. beſten taeben. Firmare. ſiſtere. ſtabilire cetera in B. Bynden.
Hechtſel of ſpelt off naild of pynem of clamp of haichſſen daic mit men dat eyn op dat ander hechtet Firmaculum. ricinium. reſolutoricinium. fibula. armilla. ſpinter. ris. ſpinter. indeclinabiliter. ſpinterculum.
Hechtels. boirſpan. in B. Bzaidſch.
Hechte balder. Semioſtium.
Hederick. Lolium. zizania. e. pluraliter zizania orum et zizanium. ii.
bol Hederichs. Lolioſus. zizanioſus. tas.
Heſſen boeren. in B. opBoeren.
opHeſſen in die lucht. in B. opBoeren.
ontHeſſen. in B. ontBoeren
anHeſſen in B. Begunnen.
Heſſen onder ghheſte. in B. Barme.
Heſſen maken of mit heſſen menghen of mit heſſen eynen bupl maken. Feco. as. are.
Heſſen. afneemen. Defecare.

in

ir der Heſſen die Boernelien of gedemelſien. Fecinium. nii.
vol Heſſen. Feculentus.
velg Heſſen. in D. Dzoff dan velg.
ſuyr Heſſen. peerſt heſſen. Acor. ris.
dzuyden Heſſen. Acinarium.
verHeſſen. verhoegen. in G. Gaitmaſien.
beHeghelich. Placitus. complacitus. a. um.
beHeghelic. bedeklich. in B. Begiweme.
unbeHeghelich. Diſplicitus a. um.
Heghen. eyn gericht. in B. Banck ſpannen.
Heghen. moegen. in B. Bedzogen.
Hegge. ſtruych. Rubus. Dumus.
dair Heggen waſſen. Rubetum. dumetum.
Heggen maſien. Dumare.
Heggbich weſen of werden. Dumere. Dumescere.
vol Heggen. Dumoſus. tas.
Heyde. Merica. yga. ge. tramacia.
Heyde die riſenden dair af. Stipa. pe.
Heyden. Gentilis. le. ter. tas. Gens Paganus. Sarracenus Ethnicus.
Heydenſch. Gentilicius. Genticus. Paganicus. Gentilis. le.
Heydenſcap. heydens gelove. Paganismus. Gentilitas. Paganitas.
Heydens gelove halden. Paganizare. Gentilizare.
Heyl. geluck. in A. gude Aventure.
Heylſam. ſelich. Saluber. a. um. ſalubris. bre. ter. tas. ſaluter. ra. rum. Felix. ter. tas. proſper. a. um. tas.
Heylſam. in A. Aventurlic. geluckic.
Heyl. geſont. in E. Geneſen.
Heylen. in G. Geſontmaſien.
Heylen. boeten. in A. Artzedien.
Heylen. lubben. in B. Bueten.
Heylant. in G. Geſontmecher.
Heylant. wilt bliederen.
Heyldom. in H. Hilichdom cum ſuis.
Heyldoms bayde. Stacionarius. ſtatinus.
Heylſte. Medietas. dimidietas.
Heilſte. hechte. Manubrium.
ſtatHelder eyns geſten heeren. A commentariis. indecli. Locum tenens. vice dominus.
Helen. ſwygen. Celare. occulere. occultare. abſcondere. palliare. clamdeſtinare. clanculare. tacere. ſilere. ſubſilere. ſileſcere. ſubſileſcere. eciam in B. Barghen.
Helen. ſwijgen alretwegen. Diſſilere. Diſſileſcere.
ſamen. myt Helen. Concelare.
weder Helen. Reſilere. leſcere.
verHelen. vermomplen. in B. verBargen.
Helyng. in B. verBoygen.
Heel. geheelich. gantz. ſtendich. in A. Alynch.
Heel. gantz maſien. in A. Alynch maſien.
Heelheit. in G. Gantzheit.
Hel. luyde. Sonorus. ſonoroſus. ſonanter. reſonus. argutus. ſtridulus.
Hellen. luyden. in D. Doenen.
hoygh Hellende of luydende. Altiſonus. altitonus. altiſonans. altitonans. reboans a reboare.
wederHellyngh. Echo. onis. ycoſonus. ni.
wederHellen. tegenhellen. in D. tegenDoenen.
tegenHellynge of doenynge. Reſonancia. obſonancia. reboancia.
Helle. Infernus. baratrum. flegeton. tis. cahos. inferus. lethes. this. ſtix. gehenna. tartarus. abiſſus. ſe. ge. orcus. ci. palus. acheron. avernus. herubum.
die die Helle buwet. Infernas. tis.
der Hellen burburcht. Lymbus.
dayr men ter Hellen neder ſtyght die berch of dat dal is gheheyten Trenarus. ri. pluraliter trenera. orum. ind deſ dayr toe hoyrt heit trenareus. a. um.
Helſch. Infernalis. le. ter. tas. flegetonteus. flegetonticus. letheus. ſtigius. a. um. ſtigialis. le. ter. tas. tartareus. tartarinus. tartaricus. a. um. gehennalis. le. ter. tas. abiſſalis. le. ter. tas.
Helſche ſpelen. Manes. indeclina. februus februi.
Helſche offerhand dur dye baden. Inferie. arum.
deſ Helſchen ſchyps ſchyppman. pormeus. ei. Caron. onis.
Helſche got. Pluto. Summanus. ni.
Helſche raſerien. Emenides. erinis. nis. vel dis. mania. megera. re. euminis. dis.
ueber dat Helſch; dzuych eyn ſpelenbeger. Pormeus. ei.

Helſhont. Cerberus. ri.
Helſpnck. Obulus. ratitum. ti. ſtips. ſtipis. ſe. ge.
halff Helſpnck. Semiſſis. as. aſſis, maſ. ge.
drij Helſpnck. Treſſis. ſis.
vijr Helſpnck. Quadreſſis.
vijff Helſpnck. Quinqueſſis.
ſeſſ Helſpnck. Semeſſis. ſexis.
ſeven Helſpnck. Septeſſis.
achſt Helſpnck. Octuſſis.
hondert Helſpnck. Centuſſis.
dye twe Helſpnck mpt ſynen arbeyde verdyent. Dioblatrius.
Helm. Caſſida. de. pelliris. ris i. galea ex coreo et eſt peditum. galear. aris. idem galeola. calo. onis. caſſis. idis ex ferro et eſt militum.
des Helms oeberſte of helmteken. Conus. ni. apex. criſta. buccula.
Helmen. Galeare. criſtare.
ontHelmen. Degaleare. decriſtare.
gehelmpt. Galeatus. criſtatus.
Helpen. bpſtaen. Iuvare. adiuvare. adiutare. ſubpeditare i. auxiliari. concenturiare. ſuccenturiare. patrocinari. ſuffragari. ſubvenire. ſuccurrere. inſtipulari. aſtipulari. aſtare. aſſiſtere. miniculari. amminiculari. preſidiare. fulcire. af. ef. per. con. pre. re. ſuf. unde fultus. affultus et cetera. et fultura. affultura. fulcimen. affulcimen. tum. et cetera.
ſamen mpt Helpen. Coauxiliari. Coadiuvare. conſtipnlor. aris. cooperari.
weder Helpen. Readiuvare. Reauxiliari. reſtipulor. aris.
Helſen. in A. Armnemen.
Helſen. gripen mit den halſe.
Helſen. keten. ſtreken. Iugulare.
ontHelſen. onthoiſden. Decollare. Decapitare.
Heelt. in D. Deghen.
Heelt. dzaff. in A. Agt.
beHeltlick. in maten. in dem. in dyen. in A. byAlſoe.
Hegm. heymoit. in G. Gehurht.
inHeymſch. inlendſch. Indigena. incola. compatriota noſtras. tis.
ontHeymſch. in B. Buytenlandſch.
Heymelick. in B. verBorgen.
Heymelick maich. Cognatus. a. um. Agnatus. a. um. Conſanguineus. a. um. Affinis. netas.
Hemelike ſtede. in A. Aſilde.
den Heymelike ſaken bevolen ſyn. Secretarius. Miſta. te. Simiſta. te i. conſecretarius.
dair men Heymlike dyngen bewart. Secretarium. rii. repoſitorium. rii. conſervatorium. rii. Archanum. nii.
Heymlicheit. Secretum. reconditum. Abſconſum. Celatum. contectum. taciturnum. Clanculum. Clandeſtinum. Abditum. Occultatum. Palliatum. Ablucidatum. Velatum.
Heymlicheyt weter. Intimus. a. um. intimas. atis. ſecretarius. creditarius. Conſiliarius.
Heymlicheit. gheit. ſelle. ſecret. Latrina. cloaca. inde Cloacarius. ſecretum. birſa. ſe. ſpidormum. mi.
Heymken dat by dem dur ſynghet. Cicada. de.
Hem. dem. den. om. oen. gn. in D. Dem.
Hemelen. in B. Bargen.
Hempt. Camiſia. Camiſiola. interula ſubucula.
die en Hempt an heft. Interulatus.
haiten Hempt. Cilicium.
Henne. Gallina. Gallinula. Gallinella. Sephora. re.
afHendich. Abſens.
afHendich maken. onſerren. onbzemden. Alienare. abalienare. unde Abalienatus. eciam in D. ontDzagen.
berHendelen. bermomplen. in B. berBargen.
Hengel an en bate. Anſa. ſe.
berHengen geſtaden. toelaiten. Permittere. ſinere. deſinere. diſſitare. annuere. admittere. conniveo. es. ere. connivio. is. re. affirmare. aſtruere. aſſeverare. eciam in G. Gunnen.
die wat anHengt. Appendicius. a. um.
berHenging. toelating. ſtading. Conivencia. permiſſio. Aſſentacio. diſſitacio.
Henger. in B. Boedel.
Hennep. Canapus. Cannabum. Canabum. bi. Cannabis. bis. Esdrita.

Hen-

Hennep of blaſſ. Stupa. ſtupula.
mit Hennep of blaſſ ſtoppen. Stupare. Deſtupare per. valde. vel deſtupare. ontſtoppen. reſtupare. per. iterum.
Hennepꝭ. Canapeus.
Hennepen ſeyl of touwe. Cannabis. bis.
Hennepbynck. Canapeus.
Hennepich of blaſſich. Stupeus et ſtupoſus. a. um. tas.
ſtreene Hennepꝭ of blaſſeꝭ. Strena. ſtrenula. et ſtrenoſus. tas.
Hent. bꝭ. thent. untz. in B. Biꝭ.
Hengſt. paghe. pert. oſſ. roſſ. Equus. ſellio. onis. caballus. badius. ſpadix. frenecatus. cornipes. dis. ſaginarius. ſaginaria. equa.
Hepe. eyn kromm meſſ daer men den wijngart mede ſnÿdt. Vanga. ge.
Her. herwaert. Huc. iſtuc.
waer Her. Unde. quorſum. cuias.
daer Her. Illorſum. iſtorſum.
anderſwaer Her. Altrorſum.
Her. herbaet. hertoch. Exercitus. us. expedicio. caſtro. orum.
Her. ſchare. manichte. beelheit. Legio ſ. bi. duſent bi. hundert lxbi. Cohors. tis ſ. b. hundert. Manipulus ſ. ii. hundert. Centuria ſ. eynhundert. Turma vel ala ſ. xxx. ſed turma eſt peditum. turmula et turmella. ala eſt militum. Decania ſ. x. Multitudo. turba. concio. grex. cetus. agmen. caſtra ſcilicet militum. clanga. ge. cuneus. ei. cripra. Caterva et cohors ſunt ruſticorum.
die in den Her of ſchare ſteetlich iꝭ. Catervarius.
deꝭ Herꝭ uterſte oghe. Cornua.
Herſchilt. Clipeus.
Herſchouwen. in B. Blaſengeren.
Herſchouwynge deꝭ Harneſch. Armiluſtrium.
Her to verleggen of to vertrecken op en ander ſtede. Caſtrametari. unde caſtrametator. et metarpus idem.
Heer. Dominus. dominellus. herus. ra. Eguminus. na.
Heer van herlicher daet vernoempt. Agoranomus mi.
die deꝭ Heeren weten verbrÿnght. Arimannus.
clopſterlich Heer. Dompnus. na.
werntlich Heer. Dominus. domina.
Herlicheit. macht. Dominacio. dominium. dicio. onis. dominatus. us. poteſtas. heritudo. herilitas. mundium dii.
Herlicheit deꝭ gerichtꝭ. Iurisdicio.
Herlicheit. gebiede. in B. geBiede.
vol Herlicheyden. Dominoſus. tas. imperioſus. tas.
Herlic. ſtantlic. weydlic. goetlic. Heriliter. ſollemniter. egregie. glorioſe. feſtive feſtivaliter. magnifice. center. exquiſite. excellenter.
Herlic. Glorioſus. ſollemnis ne. clitus. inclitus i. valde glorioſus. magnificus. dapaticus. a. um. dapatice. feſtivus. excellens.
Heralt. Heraldus. fecialis. feſtialis.
Herberghe. Hoſpicium. hoſpiciolum. cetera in C. Caeberne.
eerſame Herberge der pylgrym. Xenotrophium.
ind der Herbergen verwaerre. Xenotrophita.
Herbergen of geherberght werden. Hoſpitor. aris.
dye gern Herberghet. Hoſpicialis le. ter. tas.
die ongern Herberget. Inhoſpicialis.
Herbergynge. Hoſpitalitas.
Herbergyerre. Hoſpes. hoſpiciator. hoſpiciarius. Ce. in C. Caberngerre.
Herberghgerreſche. Hoſpes. hoſpitatrix. hoſpiciaria. Ce. in C. Cabergerreſche.
Herberghꝭ teyken. Teſſera. re. teſſecula. teſſella. teſſellula.
Herdde int gemeynt. [*l. gemeyn.*] Paſtor. paſtorculus. Argus. gi.
Herdde der cleynre haben. alꝭ ſcaip. verken. ghey-ten et cetera. Pecudiarius.
Herdde der verken. Porcarius. der ſuwe. der ſwyne. ſweene. Subulcus.
Herdde der Coeyen. Vaccarius.
Herdde der ſcaip. ſcheyer. Opilio. Ovilio. onis. malonomus. mandra.
ouerſte ſchaipꝭ Herdde. Archimandrita.
Herdde der oſſen of coeyen. Bubulcus. Armentarius. Mandra. dre.
Herdde der eſel. Agaſo. onis.

Herdde die pypt. Turturus.
der Herdden ſpeelſtede in den walde. Lupercal. alis.
der Herdden hutte of huyſſken. Magale. lis.
der Herdden tlept. Paniceum.
der Herdden kromſtaff. Pedum. di.
Herdſch. Paſtorius. Paſtoricus. a. um. Paſtoralis. le.
Herden. in D. Duren.
verHerden. verderven. in D. Dilligen.
verHerden. matmaken. mordemaken. laßmaken. Fatigare. Laſſare. Fatiſcere. defetiſcor. Exhaurire. Exercitare. Carporare. Sauciare. Extenuare. Exinanire. Evirare i. Enervare. Debilitare. Evacuare.
anHerden. Hortari. Adhortari. Exhortari.
Herden. hartmaken. Indurare.
verHerder. verpeire. in D. verDeliger.
dal Herdicheit. in E. Edicheit.
verHerd. verhillicht. verarbeyt. verlegghen. vermoedt. laſſ. Fatigatus. laſſus. Exhauſtus. Exercitatus. Fatigatus. Laſſatus. Sauciatus. Carporatus. Extenuatus. Exinanitus. Evacuatus. conſumptus. faceſſitus. Elaboratus. debilitatus. Enervatus. Teſus. Vietus. Defeſſatus. Feſſus. a. um.
Heremyt. in C. Cluſener.
Heremiten leven. in C. Cluſeners leven.
Herſſte. Autumnus.
Herſſtlich. Autumnalis. le. ter. tas.
Herynch. Allec.
Herynghenger. Alleciarius.
Herynghmengerſche. Alleciaria.
Herke. Traha. he. raſtrum. ri.
Hermelen. Migale. lis.
Hernaemalls. in C. toComende.
Hern. in B. Beghen.
Hernyan. Teſta. Teſtula. Teſtu. indecli. unde Teſteus. a. um.
vol Hernnich. Crebroſus. a. um. tas.
Hernſch. wueſt. in K. Kap.
Hery. cum ſuis. in H. Harp.
Herren. verwachten. in B. verBeyden.
Herſſbach. in B. Hymbach.
Hert. Cor Corculum di.
gemHert. gemoedt. Cordatus. Animatus. Fretus. a. um.
onHert. ontmoedt. Decordatus. deanimatus. Deiectus. conſternatus. Cetera in B. Vloede.
weeHertich. Vecors.
weeHertichheit. Vecordia.
half Hert hebnde. Semicors unde Semicordia.
ſonder Hert. Ecors. Excors unde Ecordia. Excordia.
buddel of twe Herte hebnde. Corbius. bii. Corbinus.
des Hertten alre myddelſte. Corclava.
van gantzen Hertten of meynongen. in A. van gantzer Andacht.
Hertte. Cervus.
van en Hertte ind ghente geboeren. Tragelaphus. hircocervus.
en Hertte van metall of holt. Xerolophus.
Hertten. Cervinus. a. um.
long Hertken. Hynnulus. unde hynnulinus. a. um. et hynnuleus. a. um.
Hertoch. Dux
ertzHertoch. Archidux.
Hertoginne. Duciſſa.
ertzHertoginne. Archiduciſſa.
Hertochdom. Ducatus. us.
ertzHertochdom. Archiducatus. us.
Herbogermalls. in E. Eermalls.
Herbeſt cum ſuis. in H. Hertſt.
Herwart. herdenne. Huc iſtuc.
Heeſelven. Ipſemet. illeipſe. idem. idemipſe.
Heeſch. rauw. Raucus. raucidus. raucedulus. rauculus. raviatus et ravicio. onis.
Heeſch weſen of werden. Raucio. cis. cire. ravio. as. are.
Heeſche ſtemme. Rava. ve.
Heeſcheit. Raucitas. raucedo. dinis. raucitas. us. Arteriaſis.
Heſlych. lelych. in E. Eyſlych.
Heſpe. in D. Dagrhaych.
Heſpe.
Heſſenlant. Haſſia.
Heſſenſch mynſch. Haſſo.
Heyt. warm. alidus fervidus. Eſtuoſus. formidus unde formus. a. um. vaporus. vaporeus. vaporoſus i calidus.
Heyt bernende van toern. Vehemens. impetuoſus. tumultuoſus. fervidus. Commotus.

tuſchen Heyt ind kalt. in N. Natie.
tuſchen Heyt ind kalt weſen. in N. Natie weſen.
tuſchen Heyt ind kalt maken. in N. Natie maken.
Heyt werden. warm werden. Calefieri. calere. caleſcere. incalere. incaleſcere. fervere ferveſcere. igniri. conſervere. conſerveſcere. deferveo. deferveſcere. confervo. defervo. ferbere. Efferbo. efferbeo. hec omnia per valde ferviſco. flagrare. eſtuare. exeſtuare. ineſtuare.
Heyt maken. heyten. warm maken. Calefacere. calificare. calidare. incalidare. ignire. fovere i. caleſacere. vaporare idem fervidum facere.
Heytſte. warmde. Vapor i. calor. caliditas. fervor. eſtus. eſtuacio.
Heytſten bregher. Eſtifer. a. um.
Heyten. noemen. nennen. Nominare. Appellare. vocare. vocitare. nuncupare. aufare. cenſere.
geheyten. in B. Beheit.
Heyten. geheyden. in B. Beheiten.
Heynk. Toga. togula. togilla.
Heynk. mantel to beiden ſyden repen. Armilauſa. armillacio. acaſis. armelaus. pallium. palliolum. mantile. lis.
Heynk anboen. Pallare. togare.
pupo Heynk. Togipurium. rii.
Heyrich. toernich. in B. beerBelgen.
Heyrich. toernich weſen. in B. Belgen.
boerHeyrich weſen. rijch weſen. Heyrich weſen. hinſen. genoich Heyrſen. Abundare. ſufficere. uberare. exuberare. inuberare. affluere. fluvio. as. et fluior. aris i. abundare. unde affluenter. abundanter. copioſe.
boerHeyrichheyt. rijchheyt. Divicie. abundancia. affluencia. copia. copioſitas. ſufficiencia. lucioſitas. lanticoſitas. locuplecitas. opulencia. ubertas.
boye boirHeyrich. rych ijs. Affluens. Affluus. a. um ubertus. abundans. copioſus. Sufficiens. Lucioſus. Lauticioſus. Exuberans. ranter. Dis ditis. Dives. tis. Locuples. Opimus. opulens. opulentus. Oppacous. Cops. pis.
boirHeyrich maken. Heych maken. Ditare. Opulentare.
Heylen. ſchyfen. Pilare. Globare. Rotare. Contundere.
anHeyren. anſlaen. in G. beginnen.
neverHeyren. wijten. in C. Cyhen.
Heyrel. boirboem. Levatorium.
Heyren. hymmel. in F. Firmament.
berHeyren. berhogen. gotmaken. Extollere Sublevare. Elevare. Sublimare. Magnificare. Exaltare. Inaltare. Faſtigiare. Efferre.
Heyſtulaten. in H. Heiſſegenoten.
Hyjlde. beter. Compes. dis. Ergaſtulum. Pedana ne. Pedica. ce.
in Hylden. in beteren ſluten. Compedio. dis. dire. Compedicare. Incatenare.
echt Hylich. in E. Echtſchap.
onecht Hylich. Lenocinium. Scortum. Meretricium.
Hylich maken. in E. Echtſchap maken.
Hylichen. hichamlich to bekamen. Coire. unde Coitus. us. Concumbere. unde Concubitus. us. Commiſcere. unde Commixtio.
ſamen Hylichen. Connubere. Innubere.
boirHylichen. Prenubere.
maget die bald Hylichen ſal. Pronuba. Paranympha. domiduca.
Hylichlich. berailich. beſtedelich. Nubilis. le.
gehylicht. berailden. beſtedet tot echt. Nuptus. a um. uxoratus. Maritata.
ongehylichte maget. Innupta. Innuba.
Hyllich. hoen. Sanctus. Sacer. Miſticus. Almus. Celebs. Ageus vel Agius. Sacernus. Sacroſanctus.
Hyllich maker. die hyllich maecht. Sacrificus. ſacrator. ſacrificator. conſecrator. Dicator. dedicator ſanctitor. ſanctificator.
dat Hyllich gemaect is. Sacrificium.
ſtede dair men Hyllich maecht. Sacrificia. e.
Hyllich bach. in D. bierBach.
Hyllichdom. Reliquie. arum. Sancta. Sacrata. Dicata. dedicata.
dair men Hyllichdom ſetj. Sanctuarium. Sacrarium.
die dat Hyllichdom bewaert. Sacriſta. ſacriſtarius.

Hylligbomes halve. Stacionarius. Statinus.
die Hyllige dyngen geeft. Sacerdos.
der Hylligen getal. Cathalogus. gi.
Hyllich maken. hylligen. Sacrare. Conſecrare. Reſecrare. Dicare. dedicare. Sanctificare. Sanctio. tis. tire. ſanctivi vel ſanxi. ſanctum vel ſanctitum.
Hyllicheit. Sanctitas. Almitas. Almicies. ei. Almitudo. Sanctitudo. Sanctimonia.
verHyllicht. vermoegt. in A. verArbeydt.
Hyllich maken. mat maken. in H. verHerden.
en Hyllich wylt dyer. Ferifera. inde Furiferus. a. um.
Hylligen. moegen. in B. Bedzoeven.
Hylte an en ſwerde. Capulus.
Hymmel. Celum. Tronus dei. polus. Cous. coi eciam dicitur pars celi qua celum continetur. Ether. ris. Olimphus.
Hymmel heven. in F. Firmament.
Hymmelrich. Celeſtè regnum.
Hymmelront. Convexus. devexus. tas.
to Hymmel vliegen. baren of homen. Evolare.
burige Hymmel. Uranus. ni. Empireum. celum.
in den Hymmel of in den meer die wech bair die ſchyplude na baren is geheiten Strataria.
namen dan Hymmelen. Celum. empireum. Celum igneum. Celum criſtallinum. Celum ſtellatum. Celum ethereum. Celum firmamenti. Celum aqueum.
Hymmelſch ſchyn. Ethra. thre.
des Hymmels loip to kennen dat gereytſcap bair toe heit Aſtrolabium. Sirtota. ſpera materialis.
Hymmelſch. Celeſtis. Archanus. Celibus. Celicus. Celtus. unde Celicus et celebs uranicus. etherius. uranius. olimpius. olimpiacus. pluraliter celices. cium.
die Hymmelſche dyngen oeffent. Anagogeteticus. antropos. celicola. celigena. deicola. archanus. ſupernas. atis.
Hymmelſche pijp. Urania. nie. vel Uranie. nies.
des Hymmels of der ſperen helfte haben ons. Emiſperium. die ander helfte is beneden ons.
des Hymmels hoicheit. Oboliſcus.
Hymmelen. ſtoppen. in B. Bargben.
Hymmelen. rueben. wulben. Teſtudinare. Arcuare. Lacumare.
Hymmels rueſſel. gewult. Arcus. Lacumar et Lacunar. aris. lacus. us. lacunarium. laquear. aris. laquearium. Teſtudo unde teſtudineus. teſtudinetum ubi teſtudines abundant.
Hyn. Abhinc. abinde.
Hyn. entwech. Vias. recede. vade. declina. declines. recedas. vadas.
Hynchen. Claudicare. ceſpitare. manch gaen. Vacillare. nutare. varicare. divaricare. Claudeo. es. ere.
Hynchier. Claudicanus. a. um.
Hynde. Cerva. cervula.
Hynden. nae. in A. Achter.
Hynderwart. in A. Achterwart.
Hynder den men to ſchade lyt. Intereſſe Damnum lactura ſcienter paſſa vel illata. preiudicium.
Hynder. indzacht. wederſtant. Impedimentum. obſtaculum. offendiculum. obex. offenſaculum. diſpendium. trica. ce.
Hynderen. weren. Letten. hyeren. wederſtaen. Impedire. obſtare. reſiſtere. contravenire. prohibere. inhibere. contrariari. opponere. obicere. reniti. adverſari. preoccupare. obniti. interpellare. obſtruere. tricare i. impedire. intricare. obſiſtere. preiudicare.
Hynderen. ſchaden. in D. Deren.
Hynderlic. ſchedelic. in D. Derlich.
onHynderlic. onſchedelic. in D. onDerlic.
Hynderniſſe. were. wederſtant. in H. Hynderindzacht.
Hyngderen.
Hynt. wente. in B. Bis.
Hynt. to nacht. Denocte.
Hynxt. pert. in H. Henxt.
Hyey in H. Heye.
Hyepel in B. Buttel.
Hyer. Hic. in hoc loco.
Hyernae. hyrnamails. toercomende. in C. toerComende.
Hyſſen. kreytzen. in B. Bedzoeben.
Hyſſen. in K. Kreytzen.

toe-

toeHyſſen. toeſtoichen. to maken. bewegen. ſtijmmen. Incitare. inſtigare. ſuggerere. concitare. ſuadere. perſuadere. commovere. occaſionari.

Hyſſen. blaſen als ſlangen of ganſe. Sibilare. inde Sibilus. li. Fiſtulor. aris.

Hyſſende. in E. Keptzende.

Hyſſinge. in E. Keptzinge.

ſamen Hyſſen. Conſibilare.

dan Hyſſen off hyſſen af to laten. Deſibilare. Re. per. iterum. Ex. per. extra. Ob. per. contra.

na weynich ſtillich Hyſſen of hyſſen. Subſibilare.

Hyſtorij. legende. Hiſtoria. Legenda.

Hyſtorien ſchrijver. Hyſtoriographus unde hyſtoriographia. a commentariis indeclinabiliter. Antiquarius.

Hyſtorien ſchrijven. Hyſtoriographare. Hyſtoriare.

Hyſtorien veelheit. Poliſtoria. oſus.

Hobbelrey. ydelich danſſ off ydel geſelſchap.

Hobbelen. in W. Wyntelen.

Hoey. in C. Culle.

Hoey. wach. wedich. wey. Serum. ſeri.

Hoey. Fenum.

Hoeyende mate weze. in B. Heude.

Hoey hoip. Arthomus et Archomum.

Hoeyſuyonck. ſuynkel. in C. Cuiſuyonck.

Hoeyſtede. Fenile. lis. ſenilium. lii.

Hoeymaynt. Iulius.

Hoych. Altus. ſublimis. Excelſus. Supernus. Electus. Arduus. Celſus. Culminoſus. Editus. faſtigiatus. poloſus. Superus. Archanus. Apicoſus.

Hoych in werden. eren. edelheit et cetera. Celticus. Illuſtris. Magnatus. a. um. Magnas. atis. optimas. atis. Nobilis. Ingenuus. Inſignis. Celſus. excelſus. Excellens. Altigenitus. ſublimis. eximius. precellens. Magnificus. Eminens. preminens. prominens. Supereminens. Egregius. Spectabilis. Generoſus. Elegans. Preſtans. Preſtabilis. Clarus. preclarus. quamclarus.

Hoych. edel. werdich. eerlich maken. Sublimare. Efferre. Extollere. Exaltare. Culminare. Venerari. Revereri. honorare. honorificare. Nobilitare. Inſignire. Magnificare. Clarificare. Faſtigiare. Colere. Ornare. Stipare. Elevare.

Hoych ſtede off hoygh bynſter off leuwe off ſteyger dair men der affuydt. Specular. aris. ſpeculare. ris.

Hoychde. hoycheit. Altitudo. Sublimitas. Excellencia. Culmen. Apex. Celſitudo. Superioritas. Faſtigium. Faſtigiolum. Supernitas. Extollencia. Anagoga. Summitas. Supremitas.

Hoycheit. edelheit. werdicheit. Illuſtreitas. Magnificencia. center. Nobilitas. ter. Ingenuitas. ter. Celſitudo. Excellencia. Extollencia. ter. Claritas. Sublimitas. ter. Eximietas. Eximie. Egregietas. Spectabilitas. ter. Generoſitas. Elegancia. ter. Preſtancia. Preſtabilitas. ter. Altigenitura.

Hoycheit furſtendom haldende. Architenens.

dat Hoychſte dan eenighen dyngh. Apex. cis. Vomex. cis. Summitas. Arx. Cacumen. Supercilium. faſtus. us. Cucurnium. Crepido. dinis. Pinna. pinnaculum. Scapus. pi. Vertex.

derHoychſel der planeten in eren begyn. Abſis. abſidis.

Hoychniſſe. in D. geDechtniſſe.

Hoychtijt. in D. dyerDach.

Hoychtijt. dzuloſt. in B. Dzuloſt.

namen der dyer principail Hoichtyde. Nativitas. Criſti. Paſcha. Penthecoſtes. Aſſumpcio virginis marie.

namen der ioeden Hoichtyde. Sabbatum. neomenia. faſe penthecoſtes. Feſtum clangoris. feſtum propiciacionis. ſcenophegia. encenia. iubileus. furim.

Hoichtyt dair men dele waſſertzen gebruyct. Cerimonie. arum.

Hoichtytlic. dyrlich. Cerimonialis. le. ter. tas. feſtivus. tas. ſollemnis. ne. tas. celebris. bre. ber. tas. feſtalis. le. ter. tas. feſtivalis. le. ter. tas.

Hoichtytlicheit. Cerimonialitas. Feſtivitas. Sollemnitas. Celebritas. Feſtalitas. Feſtivalitas.

Hoichtytlic ſpiel. Olympias. adis. Olympica. ce. olympiacus. a. um.
Hoichtytlicheit halden. in H. Bieren.
Hoich. in A. Angel.
Hoich. hoymch. in C. Cant.
Hoich. Toga cum ſuis in H: Heuch.
wendel Hoich. Vertitoga.
halff Hoich. Hemitogium.
Hoide. hoy. in C. Culle.
Hoide. ware. bewarung. Cuſtodia. cuſtódela. conſervancia. obſervancia. Cautela. providencia.
Hoider. Cuſtos. Cuſtodiarius.
boirHoide. boirwarde. vangarde.
Hoiden. bewaren. ſtoppen. in B. Bargen.
Hoiden. berhoiden. boirſyen vur ſchade. Cavere. precavere. previdere.
Hoiden bye. gwich of have. Paſco. cis. cere.
berHoidlic. bermydlic. ſchuwelic. Vitabilis. evitabilis. devitabilis. vitabundus.
berHoiden. ſchuwen. myden. laten. Cavere. precavere. vitare. evitare. devitare. abſtinere dimittere. deſiſtere. abſiſtere. deſinere. quiescere. ſupersedere.
onberHoidlich. in M. onber Mydlic.
onberHoidig. Accidenter. Accidentaliter. Eventualiter. Fortuito.
Hoff der Heren. Palacium. Curia. Curiola. unde Curialis. le. liter. tas. tagmata. te i. Curia.
Hoff. Curia.
gras Hof. Viridarium. viretum.
hoyHoff. huwhoff. Curtis.
rumHoff. Areola.
Hoff bur moiff et cetera in G. Garde.
Hofwerwaerre. in G. Garden. hofwerwaerre.
Hofſtede. Domiſtadium.
Hofſgenoten. in G hafſGenoten.
Hoiff ban perd off hae. Ungula.
Hoifyſeren Babatum.
Hoifyſerens raghel Gunghus.
beHoif. beHoiſich Hoit. Hoitdoyſtich. Neceſſarium. Oportunum. Indigens. Egens. Indiguus. Serius. feria ſerium. quamneceſſarius. Perneceſſarius. Neceſſarius. Oportunus. a. um.
beHoiſt. bouff. Indiget. Eget.
beHoiſtheit. noitdoyſtichheit. Neceſſitas. Oportunitas. Indigencia. Egencia Neceſſitudo.
Hoiſt top. ſchedel. Zeza i. Caput. teſta. hic Cupus. heo Cupa.
die ſyn Hoiſt gedect. heſt. Capellatus.
Hoiſtorchen Capellare.
bur dat Hoiſt off lieff gilt to nemen off ſyndich to geſchyen. Capital alis. Capialis. le.
beatmen oyt Hoiſt ſett umb warmden will. Caliendrum. dri. Calor. ris.
Hoiſtgelt des iars bur ſyn oyhond. Capitecenſus. a. um.
op dem Hoiſde eyne hale ſtede. Glabella. le.
des Hoiſdes dechſel. Pilleum bur die manne. Mitra bur die vrouwen Infula. Mitra der biſſchoppen. Birretum der geiſtlicher manne. Velam der nonnen. Cuculla der munchen. Capuciam int gemeyn.
des Hoiſdes echterſte deyl. Occiput. Occipicium. Cervix.
des Hoiſdes vorderſte deyl ſ. voirhoiſts ſtrenne. Sinciput. frons. gula.
Hoiſt negen Conquiniſco. ſcis. conquexi.
eynen voie ſyn voirHoiſt an tos ſyen. Frontiſpicium.
voirHoiſt. ſtirne. Frons. frontícula. Sinciput
gout voirHoiſt hebende. Frontoſus. a. um.
ſonder Hoiſt Acephalus. Truncus. a. um.
Hoiſtman. hoiſtſake. hoiſtyeff. Principalis. tas.
Hoiſtman dieben anderen. Capitaneus. Principalis.
Hoiſtman aber hondert. Centurio.
Hoiſtman aber ten. Decurio.
Hoiſtheer. Patronus. principalis.
Hoiſtvrouwe. Patrona. patroniſſa Matrona.
Hoiſtherſcap. Patronatus. us. Principalitas.
Hoiſtyen mit ſeiden. Sintoria. rie.
des Hoiſdes ſchedel off werbellen. Vertex. cis. maſ. ge. unde verticoſus. diſcrimen.
onHoiſden. Decapitare. decollare. Truncare.
die lang ſmal Hoiſde heben. Cillo Cillonis. Cillones.
twyeHoiſtich. Bieeps. Bifrons. Aneeps.

die

die twe Hoffde hebet dat eyn woire [*l. voir*] dat ander achter als Janus had. Bifrons. tis.
dryHoifdich. Triceps.
veelHoifdich. Multiceps.
unHoeffch. in D. Dogerheit.
Hoeffch. ferdich. tuchtich. fchemel. Facetus. honeſtus. moroſus. morigeratus. Diſciplinatus. compoſitus. placidus. tranquillus quietus. urbanus. dicax. efferus i. verecundus. verecundioſus. modeſtus. moratus. moriger. morigeratus. comedus. Pudorus. pudoroſus. pudoratus. pudibundus. fineſcatus i. pudicus. ethicus.
Hoeffheit. tucht. ferdicheit. fchemelheit. Facecia. honeſtas. moroſitas. morigeracio diſciplinacio. tranquillitas. quies. quietudo. urbanitas. dicacitas. verecundia. modeſtia pudoroſitas. pudicicia. legalitas. curialitas.
unHoeffheit. in D. Dogerheit.
verHoegen. in H. verHeven.
geHoegen. in D. Denchen.
gueden Hoegen. in B. Bifde.
mate van Hoighden. Altimentum.
Hoighde. hoicheit. Altitudo Summitas.
verHogen. verheffen. in G. Gotmaken.
Hol. in G. Gat.
Hol. ydel. Vacuus. Concavus. Inanis. e. Caſſus.
Holſtede. Cavea. e.
Hol. ydel maken. Cavare. Concavare. Decavare. Evacuare. Vacuare.
Holicheit. Cavitas. Concavitas. Vacuitas.
Holenter. bineveren. Sambucus. ca.
tot Holenter hoerende. Sambucinus.
dair Holenter weſſet. Sambucetum.
guede Holden. in G. Gudeholden.
verHoelen. in B. verBorgen.
Holſter dat leder dair men en armboſt mit beſchuert. Coritus. ti.
Hollant. Hollandia.
Hollants mynſch. Hollandrinus.
Holſteyn. eyn lant. Holſacia.
Holſte of holſteyns mynſch. Holſaticus. ca.
Holſch. trey. ſtillegantſch. platteyn. Colopes. Colopedium. Colopodius.
Holt. lieff. weert. in G. Gunſtich.
Holt. Lignum.
Holt of rich tyen voit lanc. Decempeda.
Holtſchip dat holt voirt. Calaria.
Holt dragen. Calerare.
Holt dreger. Calo. onis. Caligarius. pomilio. onis.
Holt als eyn buſch of walt. Silva. Lucus. ci.
Holtſchaver. Striglarius.
Holteter. Xilophagus.
Holtſtede. Lignarium.
Holthop. Strues. lignarium.
Holtmenger of tymmerman. Lignarius.
des Holts aſſchaffel. Quisquilia. lie.
Holten. Ligneus. a. um.
Holtwoym. Teredo. inis. Coſſus. ſi.
Holtappel. in A. holtAppel.
Holtappelboem. Maçeanus. ni.
Holtwortel. Ariſtológia.
Holt dair men die dode lychamen mede verberget. Buſtum. ti.
Homoit. hovart. hovertge. Superbia. Arrogancia. Elacio. Extollencia. ambicio. inflacio. pompa. ampullóſa. ſupercilium. animoſitas.
Homoedich. hoverdich. opgeblaſen. Superbus. Elatus. Arrogans. ambicioſus. pompoſus. inflatus. ampulloſus. tuberoſus. yperbericus. yperphanus. grippus. animoſus. barridus. faſtigioſus. faſtidioſus. faſtuoſus. cathafronitus. poloſus. ſupercilioſus. coturnus. cervicoſus.
ſich in ſich ſelven Homoedich. hoverdich maken of doen. Gliſcere i. ſuperbire. extollere. ambire. inflare. ampullari i. verbis inflatis et ſuperbis uti. ſublimare. pompare. arrogare. efferre. elevare. tumere. tumeſcere. tuberare. turgere. eſcere. conturgere. conturgeſcere. per. ſimul. inturgere. inturgeſcere. per. valde. Obturgere. obturgeſcere. per. contra. vel undique returgere. returgeſcere. per iterum.
Supplecio in ly. Homodich. [*l. Homoedich.*] Ventoſus. Pompaticus. pompulentus. toroſus. tumidus. tumoroſus. tuberoſus. contumax. tumidulus. turgidus. turgidulus.
Supplecio in ly. Homoit. Ambicies. ei. Ambi-

biciositas. Fastus. us. phalera. fastuositas. fastidium. fastigium. fastidiositas. tuberositas. yperphania. pompa pompula. pompositas. pompulencia. torositas. tumorositas. Tumiditas. contumacia. contumacitas. turgiditas. turgor. oris. Ventositas. Ventuositas.

Homoitlick. hoverdelick. Superbe. Extollenter. Arroganter. Animose. ampullose. ambiciose. inflate. fastuose fastidiose. fastigiose, tuberose. pompose. pompatice. pompulenter. tumide. tumorose. tuberose. contumaciter. turgide.

Hoen. Pullus.

waterHoen. Anas.

der Hoentre scharren off schrubben. Ruspor. aris.

Hone. schand. spijt. laster. Vicium. Viciolum. Convicium. conviciolum. obprobrium. Contumelia. verecundia. Erubescencia. Scandalisacio subsannacio. Iniuria. scandalum. dedecus. elogium. aspernacio. despectus. us. spretus. us. Contemptus. offendiculum. offensaculum. Ignominia. infamia. nota. probrum. probrositas. Obprobriositas. obprobriolum. Improperium. vituperium. Contumelia. Invectivum. Invectiva.

Hoenen. in B. Bedzegen.

derHoenen. lastren. in B. Blameren.

Hoenlick. spee. smelick. spijtich. Subsannativus. aspernativus. blasphemus. contumeliosus. Improperativus. obprobriosus. Probrosus. iniuriativus. Iniuriosus. cetera adiectiva recipe ex verbis in B. Blameren.

Hoentre. deschijter. in D. Dzygher.

Honich. Mel. melculum. Timinum.

Honich seeme. Favus. brisca mellis. favillus. li. favulus.

Honich hoick. Turta. mellitura. Libus.

Honich douwe. [*l. douwe.*] roedde. Aurugo. Rubigo. Arugo. Erugo.

Honich douwen. Eruginare. Auruginare. Rubiginare.

Honich douwe asdoin. Deeruginare. Exeruginare. Erubiginare. Deauruginare Exauruginare.

Honich douwich. Auruginosus. tas. Rubigineus. rubiginositas. rubiginosus.

Honigwch. Melleus. mellicus. mellinus.

Honichhuat. Mellarium.

dan Honich ind edick en dzanck. Oximellum.

dan Honich ind wijn en dzanck. Ynomellum.

dan Honich ind water en dzanck. Ydromel. lis, ydromellum.

dan Honich ind wijn off water en dzanck. Mulsa se. mulsum. si.

Honich ind wijn onder eyn gemengt. Melliogratum. ti.

Honich maken. Mellificare.

Honich vloegende. Mellifluus. a. um.

Honich wijn ind rosen to hoip ghemengt. Rodomellum.

Hoppe dzanck. Hupa.

Hopp czupt. Humulus.

Hoppenstrupt. Tumellium.

Hoppen garde. Humularius. humuletum.

Hope ens mans. Femur. oris.

Hope eyner dzouwen. Femen. nis.

Hope. trobbel. Cumulus. grumus. grumulus. acervus dan hoern. ind Strues. struecula. lignarium dan holte. Ind oick Ratis. tis. raticula. redulus idem. Ind Glomus. ris. glomer. eris dan kyndceren et Glomus glomitellus Ind Congeries. Saburra. re dan steynen. ind Archomus. mi. archomum. mi dau hoey off hoyne Ind Aggestus. us dan stubbe off aschen Ind Multitudo int gemeyn Ind Nodus di dan boitboilch in enher Ind Tumulus. Agger dan erden Ind Sorica. ce klegn sant hoip Ind Tabularium dan taislen dzeberen off planchen.

to Hoip. in B. Bp eyn.

to Hoip. to samen in G to Gader.

ontHoipen. Decumulare.

Hoipen versamenen. in G. derGaderen.

Hoere. snoedwijff. in B. Boedynne.

Hoerhuyff. Lupanar. scortum. prostibulum.

Hoiren waight. Leno ruffianus.

Hoiren knecht. Aquariolus. aquanolus. aquebaiulus. cetera de hoir cum suis in H. Hoyr.

Hoirdom. Lenocinium. meretricum. [*l. meretricium.*]

Hoeren. Audire.
toeHoeren. Auſcultare. advertere. accipere.
opHoeren. Sinere. deſinere. ceſſare. deſiſtere. frigere i. ceſſare. dimittere. demutere. demuteſcere. linquere. derelinquere. diſſitare. faceſſere. ſuperſedere. ſuperſidere. deſidere. deſideſcere. circumſiſtere i. ceſſare. Abſtare. abſtinere.
verHoeren. twiden. Exaudire. Obtemperare. Annuere. Aſſentire. Conſentire. Affirmare. Concrepare. eciam in G. Ghunnen.
ontHoeren. nyet verhoeren. Obaudire.
toeHoeren. ſyn. weſen. Pertinere. Spectare. Attinere.
to beHoerich. Appendicius. a. um.
toebeHoerynge an getymmer. Appendicium.
geHoerich dat is waſtynſich ſ. cerocenſualis. off curmodich ſ. Curmedalis. of eyghen. in E. Eyghen mynſch.
ſulke geHoerichheit. Cerocenſualitas. ter. Curmedalitas. ter. unde Curmeda quod datur domino ſuo pro iure defuncti. Servilis condicio.
Hoeren. Cornu. Corniculum. Cornus. us Claſſicum.
ynchtHoern. blachhoern. Incauſtorium.
eynHoern. Unicornis. Rinoceron tis.
ſmalHoern. Lituus. litui.
Hoernblieſer. Cornicen. nis. Cornicens. tis. Liticen tis. hec Liticina et cornicina. cornetus. a. um. cornicrepa.
Hoern blaiſen. Corno as.
Hoernbeger. Corniger.
mit den Hoznen ſtoten. Cornupetare.
dat Hoznen boete heſt als perde. oſſen. ſchape. ſwyn et cetera. Cornipes. dis.
twyHoznich. Bicornis.
dryHoznich. Tricornis.
Hoznte.
Hoznynck. wynckel. in C. Cant.
geHoirſam. in G. Gebuichlick.
unHoirſam. Inobediens. Contumax. percontumax. cathafronitus. wederſtrebich. Rebellis. Repugnans.
Hoirſam maken. in D. onderDenich maken.
Hoirſam weſen. in D. onderDenich weſen.
Hoirſamheit. in D. onderDenicheit.
onHoirſamheit. wederſtrebicheit. Inobediencia. repugnancia. rebellio. contumacia. contumacitas. contemptus. us.
Hoirt. van holt gebluchten. Plecta. plectula.
Hoeſch. ſchemel. in H. Hoeſch.
Hoeſcheit. in H. Hoeſtheit.
Hoeſe van en halm. Culmus. mi.
Hoeſe. in C. Coute.
Hoſveter. ryem. naſtel. neſtel. Corrigia. liga. ligula. corrigiola. ſubligar.
Hoſveteren of ryemen maken. Corrigiare. Incorrigiare.
myt Hoſveteren of ryemen bynden. idem Ligulare.
mit Haſveteren of ryemen gebonden. Corrigiatus.
Hoſveteren of ryemen op to loiſſen off ontbynden. Decorrigiare. Discorrigiare. excorrigiare.
Hoſpitail. in G. Gaſthuyſſ.
Hoſſ. hetter. Huſiſta.
Hoiſte. Tuſſis. Tuſſicula.
Hoiſten. pzuyſten. nyeſen. Tuſſio. ſis. ſire. Tuſſitare.
Hoſti. Hoſtia.
Hotte van meich. Balducta.
Hoyt. Pilleus. pilleolus. pilleum. pilleolum. Capellus. li. capellum. li. Comarium. Capitulum. capedulum. Caleptra. tre. Galarus. Calamacus. Caliendrum.
pilgzyms Hoyt. Galerus. ri.
yſeren Hoyt. Galerus. ri.
lederen Hoyt. Galerus. ri. Galerum. ri. Galerium. rii.
vynger Hoyt. Digitabulum. li. digitale. lis.
die ſo geHoyt is. Galeratus.
Hoyt hebn off opt hoiſt ſetten. Pilleare.
Hoyt aſdoen. Depilleare. expilleare.
Hoebel off cleyn berch of dat oeberſte van en berch. Collis. Colliculus.
Hoebel nedertwart ſighende. Clivus. vi.
Hoebel voit an der vozſt. Struma. me. unde Strumoſus. tas.
Hoebel op den rugge. Gibbus. bi. inde Giboſus. tas. Gibber. ri. Gibberoſus. tas.
Hoebelich. ſtrubbelich. in E. onEben.
beHoeben. in B. Bedecken.

beHoebende. in B. Boſtich.
beHoofflicheit. Indigencia Egencia.
Hobart. hoverdy. in H. Homoit.
Hobardy. in H. Homoit.
Hoberdych. in H. Homoedych.
Houwen. Capulare. Secare. Cecare. Occare. Exoccare.
Houwen. ſlaen. in B. Boſſen.
afHouwen. Amputare. detruncare. Preſcidere. Mutilare. demutilare. emutilare. admutilare.
inHouwen. Inſecare.
burHouwen. Proſecare. preſecare.
ingt off ſeer Houwen. Execare. inſecare.
ſamen of mgt Houwen. Conſecare.
afHouwen. Detruncare. reſecare. abſecare.
ontwee of to ſtuchen Houwen. Diſſecare. diſſiciare. horum omnium preterita in cui.
geHouwen buten tjts. Inciſivus.
Houwelich. Sectilis. le.
ſteynHouwer. Sculptor. lapiſcida.
Huethſhen. long tzeghe. Edus. capreolus.
Hunch in den halſe. Squinancia.
Hunch ſolde. in B. opBzehen der hyſſe.
Hunchen neder. Inclinare. declinare. Reclinare. Incurvare. flectere.
die Hunde off belle berendt. Pelliparius. Parmentarius.
Hunde. in D. Halynch.
dat Hunden ig. Hodiernus. a. um. tas. Modernus. a. um. tas.
Huſſen. ſtoten. in H. Hzhelen.
Hugg. in H. Hatt.
Hulle. in D. Doich hulle.
montHulle off doichſhen bur den monde. Orarium. rii.
Hulde. in G. Genalde.
Huldynge. Omagium ſ. feuda Iuramentum fidelitatis.
Hulen. Ululare. Rugire unde ululatus. Rugitus. us.
Hulpe. hyſtant. onderſtant. Adiutorium. iuvamen. tum. Auxilium. Subſidium. Coragium. ſuffragium. ſuſtentamen. tum. Ops. opitulacio. lamen. tum. opitulatus. us. Opitulancia. opera. opella. ſubſtaculum. ſubſiſtencia. confugium. confugela ſ. Adiutorium. cicopleum. adiumentum. Miniculum. amminiculum. amminiculacio. Subvencio. ſuccurſus. us. aſſiſtencia. Subſidium. auxiliamen. patrocinium. Preſidium. iuvamen. adiuvamen.
beHulp. bolleſt. ſtugee. Subſidium. Succurſus. ypocanſa. adventagium. Subpedium. Suppecia.
beHulplich. Adminiculatorius. auxiliatorius.
Hulper. Subpeditator ſ. auxiliator. auxiliarius. adiutor. patrocinator. ſuffragator. ſuffraganeus. a. um. in verbis opifer.
Hulſe. eyn boem altgt gzoen. Taxus. Camelion. Vaſcarago ruſcus. ci.
Hulſen. Taxeus. a. um.
Hummel. by. Brucus.
en Humpler in ſynre honſt. Sarga. ſarge.
Hunt. roedde. Canis. caniculus. la.
long Hunt. in W. Welpe.
der Hunde coppel. Copula. Copularius. rii.
wolf Hunt. Luparius. a.
Hunt ban en wolf ind ban en hunt geſcheiden Liciſcus. ca.
Hunts loich. Cepa canina. crominon.
bzach Hunt. Culpar.
gzoit Hunt. Moloſus.
mugsHunt. in C. Catte.
Hundsdaghe. Caniculares.
Hundsbilzege. Cinomia. ciniphes. Ricinus. ni.
Hundsſ halsband. Collarium. Lora. Millus. li.
Hundsſ tande. Columnelli. lorum.
en raſende Hundsſ ſchumm. Lympha. lymphe.
Hundwoeder off berwaerre. Molocenarius.
Hundſch of hunden. Canicius. Canicus. a. um. cinicus. cinedus. a. um. caninus. a. um.
Hundſtap. dogg. in B. Burſtap.
Hundert. Centum.
die Hundertſte. Centenus. centeſimus.
twe Hundertſte. Ducenteſimus.
dzy Hundertſte. Tricenteſimus.
Hundertwerff of hundertmall. Cencies.
Hundertiarich. Centenarius. a. um.
ban Hundert ponden gewicht. Centenarium. rii.
Hundertbeldich. Centuplex. centupliciter.

Hun-

Hundertvelvich maken. Centuplare. Centuplicare.
over Hundert eyn. overſt. Centurio. onis.
Hundert mynſchen in den ruterwerck. Centuria. rie.
van Hunderden to ordinieren of to beyen. Centurio. as.
van Hundert boeten en mait. Centuria. rie.
twe Hundert. Ducenti te. ta.
twe Hundert mail. Ducencies.
die twe Hundertſte. Ducentenus. Ducenteſimus.
twe Hundertvelvich. Ducentuplex. Ducentupliciter.
twe Hundert. Ducenti te ta.
twe Hundert eyn. Ducenti unus.
twe Hundert twe. Ducenti duo.
twe Hundert dry. Ducenti tres. Meet ſus voytan bis tot Duyſent.
Hundert eyn. Centum unus.
Hundert twee. Centum duo.
Hundert dry. Centum tres. Meet ſus voytan bis tot twe hundert.
getal van Hundert. Centenarius. a. um.
getal van twe Hundert. Ducentenarius. a. um.
van dry Hundert. Trecenarius. a. um.
van iiii. Hundert. Quadringentenarius.
van viff Hundert. Quingentenarius. a. um.
van ſes Hundert. Sexcentenarius. a. um.
van ſeven Hundert. Septingentenarius. a. um.
van acht Hundert. Octingentenarius. a. um.
van negen Hundert. Nongentenarius. a. um.
viff Hundertſte. Quingenteſimus. quingentenus.
viff Hundertmail. Quingencies.
van viff Hunderden getal. Quingentenarius. a. um.
viff Hundertvelvich maken. Quingentuplicare.
Hundert duſent. Centum milia.
Hunger. ſmacht. Eſuries. fames.
ſeer groyt Hunger. Bulismus. bulima.
Hungerich. ſmachtich. Eſuriens. fameſcens. famelicus. fameticus. famereus.
Hungeren. ſmachten. Eſurire. fameſcere.
Hungeren of ungherien dat lant. Hungaria.
Hungerich mynſch. Hungarus. hungaricus. ca.
Hupp. eyn vogel. Uppupa.
Hupplen. ſprungen. Saltare. ſalire. amontare. aſſilire. aſſultare.
Hupling. voyſch. Rana. ranunculus. ranula. ranella. rubeta est venenoſa in ruberis habitans. calamites tis ſunt ſine voce viridiſſime.
der Hupling of voyſchen roppen. Coaxitare. inde coaxicacio et coax coacis dicitur vox ranarum.
Huppich. mog. in A. Abel.
Huppich maken. in S. Schoen. ſuperlit maken.
Hupr. megn wijf. in B. Boedynne.
Huprhupff. in B. Boyderl.
Huprenieger. Agagula. genecearius, leno. lenunculus. rutellus. fornicator. meretricarius.
Hupr weſen of werden. Meretricari. proſiſtere.
Hupr maken. Proſtituere.
en Hupr daroun eyn man ſyn echte wijf [*l. wijf*] verdrijft. Pelex. cis. Dye man dye ſus doet hept Pelicator.
Huprdom. Pelicatus. us. concubinatus. us. meretricium. lenocinium. fornicacio. pormina. ne. proſtitucio.
Huyren ingen. Lenocinor. aris. meretricor. aris. pellico. as. ſcortor. aris.
Huyren iacht. Lenocinium. meretricium. ſcortum. ti.
Huyren. myeden. Conducere.
verhuyren. vermyeden. Locare.
Huyring. dachhuyrre. Mercenarius. negocita.
Huyſſ. Domus. lar. caſa. manſio habitacio. edes. dis. domuncula. manſiuncula habitaciuncula. edicula. domicula. domicilium.
kranch Huyſſ ſonder guet fundament. Abaſo. onis. abaſa. ſe.
gaſthuyſſ. in G. Gaſthuyſſ.
cleyn Huyſſ. Caſa. caſula. domuncula.
Huyſheer. weert. Domeſticus. hoſpes. paterfamilias. herus. agro.
Huyſfrouwe. werdynne. Domeſtica. uxor. coniunx. marita. maritella. hera. hoſpita. conthoralis. matrona. Materfamilias.

deß totter Hupffrouwen hoꝛt. Uxorius. a. um. domeſticalis. le. ter. tas. coniugalis. uxoralis. le. ter. tas.
en Hupffrouwe neemen. Uxorare. Contrahere. nubere. matrimonizare. copulare.
Hupfraꝛt. in G. Gereꝛtſcap.
deß Hupfraꝛts ſtede. Lacunar.
deß Hupff hoꝛchſte deylen. Adaltuatria.
Hupff dair dele lupde in wonen. Andron.
Hupff dat twee onderſiege hebet alß kremerhupſe. Bicellium. biclivium.
deß Hupff heymelichſte ſtede. Penetral. lis. penetrale. lis.
deß Hupff hoighd. Domicilium.
hoiphupff. gemeyn hupff in der ſtat. Meritorium.
Hupfhoeder. Edilis. lis. edituus. ui.
Hupfhoꝛer. Apercularius.
Hupff dan dꝛen bedden. Architriclinus.
ſnoed Hupfken mit ſtroe gebeꝛt. Capana.
vleiſch Hupff. in S. Scharn.
Hupfken der herdden off ſcheper. Magale. lis.
hpnnen Hupfchen. Penates ſ. ydola.
Hupfe der edelyng. Penates.
Hupff der armen dair ſy bidden. Proſeuca. ce.
Hupff off dack duten to witten. Decalcare. dealbare.
Hupfken. huthen armer lupde. Gurguſtrum.
roiphupfken. Opella. le.
Hupff der gemeynheit toebehoerende. Diverſorium.
Hupffrouwe eyns manneß. Unicuba. univira.
dat Hupf ind geſynde to regieren. Adminiſtrare. diſpenſare. villicare et villicari deponentaliter.
deß Hupfes ind geſyndß regieren. Diſpenſator. villicus. adminiſtrator. villicator. procurator. magiſter domus.
Hupfe. eyn viſch. Lopetus. ti. huſo.
Hupfloick. Barba iovis. polipodium.
Hupffen ſynt hetter. Huſſita.
Hupft dan hoern. in C. Coernhaip.
Hupte. ſchopp. in B. Boide.
Hupt. belle. Cutis. cuticula. pellis. pellicula.
Hupt off belle dan wollen. Hapſum.
Hupt of belle dat dan ſuychlen blond off ſwart wurdt. Gangrena. ne.
man op dye Hupt werpen. Petaurare.
op die Hupt werppnge. Peturus. ri.
in der Hupt eyn reete of ſpleets. Talatrum. tri.
en Hupt die alt ind verſleten iß. Verapellina. ne.
tuſchen Hupt ind Vleiſch eyn ſupete. Intercus.
tuſchen Hupt ind Vleiſch. Intercutaneus. a. um. intercutanus. intercutus. a. um. ſubtercus. tis. ſubcus. tis.
die mit Hupten of bellen gefylt iß of deß ſyn Hupt gꝛoſſ iß. Pelliceus. a. um.
Hupde. Vitta. vittulá. redimiculum. reciolum.
Hupde. weſterclept. Veſtis baptismalis.
pmHupde. in C. pmCare.
dan eynre Hupden dat endelſte dat her afhengbet dan barmen. Tena. ne. tenia. nie.
Hupden. Vittare.
Huedecken in B. Beyden.
Huwen. hyſchen ter echt. in H. Hyſchen.

J.

IA. IA.

Ja. ummer. ſoe. Ita, eſt. Utique. ſic. ymo. revera.

Jaclie. trope. ſchuve. iope. ſchelle. Dyplois. dyploidis. iopa. hamboſium.

Jacht. Venacio. ferina. ne. venatus. us.

Jagen, wylt. Venari. convenari.

Jagen, anders, wat. Fugare unde fuga.

Jagen. in D. Dryven. Repellere. propellere.

Jagen. yten. in H. Hayſten.

derJagen. in D. derDryven.

uytJagen. uytdryven. Expellere.

derJagen dan ſych herre. Auſugare. profugare.

ſamen Jagen. Confugare, dif. per. diverſimode. Ef. per. extra. per et Trans. per per et trans. pre. per ante. Re. per iterum.

Jagen dander eynre ſtede tot der anderre. Defugare.

Jaghhupff. Venatorium.

Jagelic. Venabilis. le. ter. tas.

Jachtlich. Venatorius. venaticus. a. um.

Nota. dyt Jagen mach men ock op dryven duytſchen.

Jamer. in C. Czot.

Jameren. in B. erBarmen.

Jamerlic. ungewelſych. Miſere. miſerabiliter.

Jair. gewoentlic. Annus uſualis. criſcus. ci. dan xii. maynden.

gulden Jair. Annus iubileus. annus aureus. annus remiſſionis.

ſon Jair. Annus ſolaris.

mayn Jair. Annus lunaris.

Jair als xiii. nyhe lichte ſynt. Annus embolismalis.

Jair int gemeyn. Annus. Vertumnus.

Jairbuych dayrmen dye geſchichten des iairs in ſchryft. Annalis. lis. li.

eynJarich. Annualis. annalis. anniculus. annotinus.

twyJarich. Biennis. ne. bimus. a. um.

twe Jair alder. Bimatus. us. biennium. diennium.

dryJarich. Trimus. triennis. eciam deinde quadriennis quinquennis et cetera. trimatus. us. ui.

dryJarich alder. Trimus. a. um. trimiſius. a. um. triennis. ne. inde triennium.

dyerJarich. Quadrimus. a. um inde quadrimatus. us.

dyfJarich. Quinquennius a. um. Quinquennis. ne. unde quinquennium. nii. quinquennalis. le. ter. tas.

dryf Jair tyts. Luſtrum. tri.

ſesJarich. Sexennis. ne unde Sexennium. nii.

ſebenJarich. Septennis. ne unde Septennium. nii.

achtJarich. Octennis. unde octennium. nii.

negenJarich. Novennis. e unde novennium. nii.

tyenJarich. Decennis. ne unde decennium. nii.

eylfJarich. Undecennis inde Undecennium. nii.

twelfJarich. Duodecennis. ne unde duodecennium. nii.

dyff Jairs. Hornus. a. um. hornotinus. a. um.

nyhJair dat eyn dem anderen ten nyhen iare geeft. Encenium. nii. ſtrena. ne.

nyhJair geben. Enceniare. ſtrenare.

dye nyh Jair gern geeſt of nempt. Strenicus. a. um.
dan Hondert ind tyen Jaren dye tijt. Seculum. li
dan eynen Jair. dan ſeven Jaren. dan hondert Jaren of eenige geſatte tijt dat heyt Etas.
Jairlich. Annuus. a. um. annalis. le. ter. tas.
Jairlichs. Annuatim. annualiter. annaliter.
voi Jarich. Annoſus.
Jairgetijde der doeden. Anniverſarium. annuale. lis.
eyn Jarich recht off gelette. Annaria. annuaria.
Jairmarcht. Nundine. narum.
die ta synen Jairen komen is. Adultus. vegetus
Ich, ich. Ego.
Icht. yet. byſt. Aliquid.
Ichteswat. yetswat. byſtwas. Aliquantum. aliquantulum. aliquale. quicquam. quicquid.
Idel. hol. in H. Hol.
Idel maken. ruymen. ledich maken. Vacuare. Reſtipare. Extipare i. evacuare. Evare. Exhaurire. Dehaurire. Inanire. Exinanire. Deplere.
Idel. onnutte. Vanus vacuus. ocioſus. inanis. inutilis. futilis i. vanus. frivolus i. vanus. vaſcus. vanidus. evanidus. abnormis. enormis. Innormis.
Idel weſen of werden. Vanere. vaneſcere.
ſamen mit Idel weſen. Convanere. eſcere.
Idel reder. idel redich. Vanidicus. vaniloquus.
Idel rede. Vaniloquium.
Idelheit. onnuttigheit. Vanitas. inanitas. abnormitas. innormitas. denormitas. enormitas.
Idelheit ſpreken of laeden. Vanitare.
Idel. luter. Totus. purus. merus. ſincerus. immixtus.
Jegen. tegen. Hegen. tgheen. weder. Contra. Econtra. Contrario. Econtrario. Apoſtus. Adverſus. Oppoſitus. Exoppoſito. Atergo. Exadverſo. Exindirecto. Exobliquo. Econtrario. adverſum. adverſus. Erga in bono.
Jegen weſen. tegen. Hegen. wederweſen. Contrariari. Controverſari. Adverſari. Opponere. Taminare i. adverſari. attaminare idem.
Jegen weſer. tegen weſer. Adverſarius. Adverſariator. Contrarius. Contrariator. adverſator. oppoſitor. controverſator.
Jegenheit. tegenheit. wederheit. Contrarietas. Adverſitas. obliquitas. oppoſitum.
Jegenen. in G. beGegenen.
Jegenwordich. Preſens. inpreſenciarum.
Jeger. Venator.
Huyren Jeger. in H. Huyreniger.
Jegers ſpyet. Exupulum. venabulum.
Jehen reden. in C. Callen.
Jewele. in C. Clegneit.
Jheruſalem die heylige ſtat. Iebus Salem Iheruſalem.
Igelich. malch. yderman. elman. Quisque. Unusquisque. Singulus. a. um. unde Singuladim. Quivis. Quibusvis.
Ignoren. ytzont. nu. in A. Noetue.
Jheſus. geſuntmeher. Salvator.
Ilen. in H. Haiſten.
der Ilen. in C. dat Camen.
Ilende. ſnellich. in A. Attoſſant.
Ilynge. in H. Haiſtynge.
Im. in. yen. yin. in D. Dem.
Imagineren. in D. dyen Denchen.
Imans. immende. Quidam. aliquis. Quisquam. quispiam. ullus.
Incare. in C. ynCare.
Imme dan dyen. Examen.
In. In. intra. intus.
Ind. end und. in C. End.
Ingeſegel. Sigillum. ſignetum. ſecretum.
Ingeweide. Extum. ti Exta. orum. inteſtinum. ni. viſcus. ris. tomatulum. li. la. lorum. burbilia. Sicena i. inteſtina. Omenta ſunt inteſtina. macia. orum. profectum. ti. ſcruta orum i. exta orum. tripe arum.
Ingeweide des herten. Precordium.
eyn Ingeweide heit Lactis. tis. dair dye melch in rennet.
dye Ingeweyde der beeſten dogrefuyt of doirſchowet. Abeſtis. extiſpex. cis.
in dat Ingeweyde wat doyn. Conviſcerare.

der

dat Ingewepde uytdoen. Dívíscĕrare. eviscerare. exenterare.
alreley Ingewide. Viscus. ris. viscera. rum.
Ingewide dat seer dette is. Magmentum. magnamentum. divinamentum.
eynreley Ingewepde. Rien. nis.
eynreley Ingewepde an den nyeren. Ylc. ylis. vel ylium. ylii.
eynreley Ingewepde. Ieiunium. nii.
dair dat Ingewepde dess in leyhet in den lyue. Mappa. ventris. Omentum ti.
dapr des Ingewepds ander deyl in leyhet. Omasus. tripa. pe. ventriculus.
Ingewiepde der maghen. Stomaculum. li.
des Ingewepds yerste of boyderste deyl. Prosicum. ci.
Inlenter. in H. Heymlich.
erInnen. in T. Teren.
erInnen. in M. der Memen.
Innich. Devotus. supplex. cernuus.
Int. intr. inth. in B. Blach.
Intbloern. in B. Blachbloem.
Intstock of intlaydc. Surculus.
vander Inten dat ouerste lynt. Sagitta. sagittella. sagittula.
Inten. Surcula.
Inter. in M. Wert.
Io. alsoe. ummer. ye. Utique. ymo. enimvero. revera. certe. serioso. omnino. sine fallo. infallanter. indubie.
Iock. speel. in B. Buerde.
Iocken. in B. Buerden.
Ioecken. Prurio. is. ire. titillare.
Ioecke. Pruritus. us.
vol Ioecks. Pruriginosus. Prurilentus. pruridus.
Iorde. Iudeus. hebreus. Israhelita. israheliticus. Apella. le. verpus. pi.
der Ioeden ouerst. Archisynagogus.
der Ioeden schole of vergaderynghe. Synagoga.
der Ioeden hernisse dan oeren tabernakel. Scenophegia. in H. namen der ioeden Hoichtijde.
der Ioeden hoichtijt in der nyher maynen. Neomenia.
Ioedsch gelove to halden. Iudaizare. Hebraizare.
der Ioeden eetue. Lex mosayca. lex iudaica.
Ioedsch. Iudaicus. a. um.
Ioedscap. Iudaismus. hebraismus.
Iodoch. in I. Ia.
Ioeghcit. touchheit. Adolescencia. indoles. lis. iuventus. tis. iuventas. tis. iuventa. te.
Ioeghdlich. iuvenilis. le.
Ioijt. in B. Blijtschap.
Iope. in I. Iache.
Iordane. Iordanis.
Ioroe. nu. yzont. ummeotue. alnyjle. Iam. iamque. iamiamque. nunc. pronunc. modo. presencialiter. inpresenciarum. iamactu. admodum.
Ipocrijt. in G. Gijsseur. et in B. Beggart.
Ipocrijtscap. Ypocrisia. superstitio. ala. ipor.
Irst. adver. Primitus. prius. primo. primum. primarie. primicie. pristine inicialiter.
Irst. nomen. Primus. primulus. prior. primarius. primordialis. primicius. primevus. priscus. pristinus. prothus.
Irsticheit. Prioritas. primordialitas. Anteritas. primicie. arum.
ter Iester platze of stede. Priorsum adverbium.
Is. Est.
Isse. Glacies. glaciecula.
Iss vriesen. Glaciare et est activum i. glaciem stringere.
Isselick. Glacialis. le. ner. num.
vol Iss. Glaciosus tas.
Isenhart. eyn vogel geheert alss golt. Aurifex.
Iser. Ferrum.
Iser panser. Lorica. panserium. bilix. Trilix. squamata. torax. acis.
Iseren. Ferreus. a. um.
halss Iseren. Colombar. aris.
Iseren hoit. Galerus. ri.
vern Iseren dair men vyeren mede titlient. Caracter. teris.
vern Iseren dair men seeren of spechheidere mit hernet. Cauterium. cauteriolum. mit dem selven hernet men oich die schelche to hantin. unde cauteriare.
Iserenhart. eyn cruyt. Verbena.
Iseren vonth. Fomes. tis.
Iseren werch. Ferramentum.

Ise-

Iseren smyt. Ferrarius. a. um.
Iseren schere. Forceps. maſ. ge.
dat Iser van geschutte. ſ. en dop. Gaida. giſeleu. haſtilia.
Iseren anslaen. Afferrare. conferrare.
Iseren asslaen. Auferrare. deferrare.
Iseren uptrecken. Deferrare. offerrare.
Iseren inboegen. Inferrare.
Iseren bupe anslaen. Preferrare.
Iseren weder anslaen of to rugslaen of achter slaen. Referrare. ſed achterslaen. eciam Retroferrare.
Iseren onderslaen. Suffernare.
Iseren oeverslaen. Transferrare.
des Isers hepte materie als men dat upt den buste trecht. Formum. mi.
des Isers sontelen. Scoria. rie.
Isope. Yſopus.
Ist. ietswat. in G. Giet.
Itzont. nu. in A. Aotoe.
Iu. u. uch. Vos.
Iwe. eyn tzunt dat altijt groen is. Edera.
Iuchte. in B. Bzoede.
Iucke. Iugum.
sonder Iuck. Iniux. ſeiux. iniugis.
samen Iuckich. Coniugus. ſiniugus. Sinzugus.
Iuckelick. Iugalis. iugabilis. le.
onder dat Iuck dingen of bengen. Subiugare. coniugare.
onder dat Iuck gestalt. Subiux. gis.
Iussen. tzeggeren. in C. Czeggeren.
Iunck. Iuvenis. nis.
Iunck werden of wesen. Iuveneo. es. ere. iuveneſcere.
weder Iunck werden. Reiuvenere. neſcere.
Iunckheit. in I. Ioeghde.
Iunckelick. in I. Ioeghdelick.
Iunghiunck. Adoleſcens. puber. ris. puberculus. la. adoleſcentulus. la. et adoleſcentulus. a. um.
Iunckſent. pardſe. in F. Fent.
ber Jungen. in J. Iunck werden.
weder ter Jungen. in J. weder Iunck werden. Repuberare. repubertare. repubeſcere.
Iungh. ſtarck. Baiularis. re.
Iuns. ſpel. loick. Cepum. cepa. porrum. cepe in ſingulari numero non declinatur ſed in plurali cepe arum. cepiceius. cii. cepicium. cii.
gherdener van Iuns ſpel off loick. Ceparius. ria.
Iunckher. Domicellus.
Iunsser die maget is. Virgo. virgunicula. puella.
en Iunsser in onecht to bekennen. Inceſtus. a. um. dat werck hier van heit inceſtum. ti. inceſtus. us. dat werck to hebben heit inceſtuare vel inceſtare i. talem impudicare.
Iunsseren myter of mutsse. Amiculum. redimiculum.
Iunsserlick. meeghdelick. Puellaris. re. virginalis. le. virgineus. a. um.
Iunsserlick to leven. Virginare.
om Iunsseren. iunsserschap nemen. Corrumpere. deflorare. devirginare.
Iunsserlicke monstrung. Coragium. gii.
Iunsserlick teycken. Coragium. gii.
Iunsseren mantel. Collobium. bii. ſiropheum. phei.
dat dye Iunsseren des haers tzierheit. Diſcriniculum. li.
Iunsserschap. meeghdom. Virginitas. integritas. celebatus. us.
Iuvent. in H. Heuch.

K.

KA. KE.

Ka. vogl. Monedula.
Kabel. touw. ſeel. reep. Reſtis. reſticula. funis. Funiculus.
Kaetkel. Piropus.
Kaeck. in C. Cake.
Kaff. Palea.
Kall gait. Canale. lis.
Kalff. Vitulus. li.
Kam. Pecten. inis.
Kam als die dieren gehn. Criſta. te.
Karick. wagh. in C. Carick.
Karden. kraſſen. Cardo. onis.
Kebbeck. kick. in H. hoperkebbick.
Kerckeren. eynreiey. bygkant eritten. Cicerum. ri.
Kevel. wenckel rocket. Subtijl als die vrouwen haeren dragen. Recidinna. natis. vel recidinnum. ni
Kevel. Anaboladium. amiculum. teriſtrum ruſticorum.
Kegen. tegen. in A. Aegen.
Kegel. Pyramus. mi.
Kegelen. Pyramizare.
Kele. ſtrate. gorgel. Guttur. ris. brancus. ci. gula. lugulus. li.
Keelbant. in H. Halsband.
Keelgat van eynre geucken of rock. Patagium. gii.
Kelen die kele ſpijſe of dranck in to laten. Ructare. ructuare.
Der kelen enghe pijpken dair de ſtemme uytgheyt. Faux. faucis.
Der kelen oeverſte deyl daer die ſpijſe of dranck den ſmacck ontſeyt. Frumen. nis. ructus. us. ructa, te.
Der kelen nederſte deyl. Gurgulio. onis. ructa.

KE.

te. rumen. is. ſtorax. acis. Int dat tuſchen den twen beiden is. Ruma. me. rumen. nis.
uyt der kelen oprupſen. in K. opkeepſen.
der kelen of ſtraten afſnijdinghe. in H. Halsſnijdinghe.
waterkele. Faux. cis.
kelenſteken. in H. Halsſaſſteken.
Kelde. dorſt. Frigus. frigiditas. algus. us. ui. algor. oris. inde algidus. a. um. algiditas. algoſus. a. um. tas. Gelu unde gelidus. a. um. geloſus. tas.
ſonder kelde. Aprilax. cis.
morgens kelde. Bruma. me. unde brumalis. le. ter. tas.
Kelnerie. Celleraria.
Kelner. Cellerarius. cellarius. penarius.
Kelck. Calix. caliculus. carapota.
Kelck myt tween oren of hengkelen. Plecta. plectula. le.
Kelcken. Cementare. calce linire.
Kellen. clepn ketel. Cacabus.
Kellen. dyeſen. Frigere. frigeſcere. Algere. alſi. alſum. algeſcere. exalgeſcere. alginare.
Kelling. pijn van dorſt. Algor. algina. algenia.
Kelre. Cellarium. penus. ni. penus. us. penum. ni. penu indecli. penus. oris. promus. mi.
wijnkelre. Vinaria. rie.
totten kelre gehoerende. Penarius. a. um.
Kelter. wynparſſ. Torcular. Girale. bachinal. lis.
Kelterboem. Prelum. li. preſſorium.
Kelveren. Vitulinus. a. um.
Kemerling. Camerarius. cubicularius. creditarius. ſimmiſta. ſte. blaſco. onis. maſ. ge.

Kemenade. in C. Camer.
Kemerken. Camerula. paſtoforium.
Kemmen. Pectere. depectere. pectinare. pectuare. pexare. pexitare compectere. per. ſimul. De. per retrorſum. Re. per iterum.
gekemmt. Pectinatus. a. um. pexus. a. um. unde pexim adver.
ongekemmt. Impectinatus. impexus. a. um.
Kemp. verhter. Pugil. pugillator. duellator. duellio. onis. duellis. lis. et eſt inter duos inde duellum. li.
en hoem Kemp bis in den doit. Athleta.
ſulchs hoomen Kemps oeverſte heit Xiſtarches.
Kempen. verhten. Duellare. pugillor. aris.
Kene. in C. Clahe.
Kennen. weten. Noſcere. cognoſcere. agnoſcere. ſcire. pernoſcere. noſcitare.
bekennen. belijden. ghven. Fateri. confiteri. profiteri. recognoſcere.
erkennen. in D. verDenen.
bekennen. belijden anderwerf. Refiteri.
lang to vorents wat bekennen off weten. Precognoſcere.
vorbekennen. Precognoſcere. prenoſcere.
bekentlich. in D. Danckber.
bekenninge. Agnicio. cognicio. ſcitus. us.
Kenninge. kentniſſe. Noticia.
onbekentſam. in D. onDanckber.
bekentſamheit. in D. Danckberheit.
onbekentſamheit. in D. onDanckberheit.
Kercke. in B. Bedehuyſ.
en deyl van der Kercken. Antica. trefuna.
die by der Kercken wonen of dair to gehoeren. Subbaſilicanus. a. um.
Kercke die eyn dope heft. Delubrum. bri.
der Kercken dupch of mydel. Atrium. Saphorium.
Kercken bede ter tymmeringen. Sartatectum.
in der heiliger Kercken twydrechtichheit. in D. twyDrechtichheit in der heiliger kercken.
der Kercken voorſte deyl heit Frontiſpicium.
Kerckhoff. Cimiterium. cimiteriolum. emunitas. pollinctorium poliantrum.
Kerckmiſſe. kermiſſe. kerckwyhynghe. alterwyhynge. Dedicacio templi. Dedicacio altaris ſeu conſecracio.
Kerckher. parner. kerſpelſpaey. Paſtor. plebanus. archimandrita. Nomus.
Kerckener. gevenckniſſ. hebyen. Pyxfuym. hacht. ſteyn. ſtynck. ſtaken. ſtock. Carcer. captivitas. ſippus. lacumia. lautumia. lautumnum. liminium. ergaſtulum. cathamayn grecum.
Kerckener of gevenckniſſ verwaerre of maher. Carcerarius.
in Kerckener ſetten. in ſtocken. pyxſuyn ſetten. Incarcerare. inſippare. Mancipare.
Keren. hynderen. in H. Hynderen. weren.
Keren. wenden. ſtoipen. Torrere. Torreſcere. Volvere. revolvere. girare. regirare.
afkeren. aſwenden. Avertere. declinare.
wederkeren. wederwenden. Reverti. Remeare. Repedare. Repeditare.
ſich keren wyder wegen. Divertere.
umbkeren. umbwenden cirkelſche wyſe. in C. Cirkelſche wyſe.
umbkeren. umbwenden. umbleggen anders wat. Vertere. verſare. Verſitare. Girare. Regirare. Congirare. Volvere. Revolvere. Volutare. Vergere. Vergitare. Circumvertere.
wederkeren wandel doin. in G. verdelden.
omkeren dan gwaiden tot gude. Convertere. Converſare. Eruere.
omkeren dan gude tot gwaide. Pervertere. Evertere.
upkeren. in A. upAagen.
afkeren. Depellere. Avertere.
verkeren eyn ordinanci. Preposterare.
verkeren ten archſten. myſwenden. Pervertere.
uptwart keren. Evertere.
inwart keren. Invertere.
tegen keren. Invertere.
to rug keren. Obvertere.
weder keren. Reverti.
achterwart keren. dan eyntre ſiede ter andere keren. Devertere.
bekeren. Obvertere i. Convertere. Converſare. et Convertor eris.
verkeren. verlegben. Pervertere. Evertere. Subvertere. Seducere.
ſich keren torug af an dele eynden. Tergiverſor aris.
dan beneden op Keren. [*denkl. te lezen Keren.*] Subvertere.

ueber hoich keren. Transvertere.
ay en anderen ſtait off ſonne keren. idem.
berkeren onder die lude. in G. umGaen.
bekerynge. Converſio. Anaſtropha.
berkerynge. Everſio. perverſio.
umbkerynge. umbwendynge. Verſio. Verſacio. Verſus. us. Giracio. Volucio. Volutacio. Vergitacio.
umbkerlich. Verſibilis. le. ter. tas. Verſatilis. le. ter. tas.
bekerlich. Convertibilis. le. ter. tas.
onbekerlich. Inconvertibilis. le. ter. tas.
umbgekerde ordinanci. Prepoſterus.
verkert. in A. Awijſich.
verkertheit. in B. Boſſheit. et in S. Schoit. Perpera. re et perperam. perpere adverbia.
keren. ſchuddren. beghen. reyn maken. Scopare. ſcopere. Purgare. mundare. verro. ris. rere. vergitare. Converrere per. ſimul. Everrere. per. extra.
kergereitſchap. Verriculum. Scoba.
kerle. tabbart. Tabbardus.
kerle. bogman. in B. geBuere.
kerlicheit. in D. Dogerheit.
kermeſſe. in K. kerrhmeſſe.
kerne. Nucleus. nucleolus.
kerne in den holte. Mediculum.
kernhuyſken in der appel. Arolla.
ontkernen. uthernen. Enucleare.
ontkernlich. Enucleatim.
kern. in C. Carff.
kernne tot hotteren. Lactibuſia.
kernnen. Latibuſiare.
kernnelich. Balbuca.
kereen alſ en wagen of karre. Plauſtrio. tris. trire.
kerren. rappen. Strepere.
kerſpel. Parrochia unde parrochialis. le.
kerſpelkerke. parrekerke. Eccleſia parrochialis.
kerſpelſwape. in K. kerrhöger.
kerſpelman. parreman. Parrochianus.
kerſſe. eyn crut. Nanſturcium.
kerff. eyn licht. Candela. funale. lis.
kerffgewanden off gegoſſe umb eyn bylde. Statuarium. rii.
kerff ſnutten. Mungo. gis. gere. Commungere. De. E. In. per. Re. Eligmare.
kerffen ſnutter. Emunctorium.
kerff. en bucht. Ceraſum.
kerffboem. Ceraſus.
kerven. Dicare.
afkerven. Abdicare.
kervekoch. Dica. ce.
kervel. en crut. Cerifolium.
kerſten. in G. Gelobich.
kerſtenheit. in D. Dope.
kerſtenen. in D. Doepen.
noch ongekerſtent den men doepen ſall. Catechuminus.
nyh gekerſtent. Neophitus.
entkerſt. Anticriſtus.
baiſch kerſten. Pſeudocriſtianus.
keſe. Caſeus. caſeolus. tirus. ri.
die weechen keſe gern ytt. Fiſcellus.
keſe bat. Formella. formula. caſeale. ducis. ce. fiſſura. re.
keſelmch. Silex. focarius. ſaxum. xi.
bol keſelyng. Saxoſus. a. um.
keſelyngs. Siliceus. a. um. ſilicinus. a. um. ſaxeus. a. um.
keyſer. Imperator. auguſtus. ceſar. baſileus.
keyſerynne. Imperatrix. auguſta. baſilea. baſilla. baſiliſſa.
keyſerrich. Imperium.
boir den keyſer of koenyng die ouerſte rudenbeger. Primivirgius.
die by den keyſer of koenyng die alre ouerſte iſ. Conſtabularius. ind ſyn hupffronunge conſtabularia. ind ſyns ampts werdicheit heit conſtabulariatus. us.
keyſer rechten. Leges.
die in keyſer recht ſtudiert of doir in geleert iſ. Legiſta. te.
keyſers of koenyngs ſoen. Clito. onis.
keyſers of koenyngs kirone. Dyadema. corona.
keyſers of koenyngs ſchoe. Milleus. lei.
keyſers of koenyngs ſtrijtkleit. Paludamentum unde paludamentatus. vel paludatus. a. um ſic indutus.
keyſers of koenyngs rude. Sceptrum. ind die die dreghet. Sceptriger.

Keyſers gaerde. Congiarium.
Keyſers huys. Concitarium.
Keyſers cleet. Trabea.
Keyſers of hoenyngs ſtoll. Altithronum.
des Keyſers ſchattbertwaerre. Apocrifarius.
des Keyſers rebelicheit die he dan ſych gebet. Auguſtea.
Keyſerlich. Imperialis. le. ter. tas. auguſtalis. le. ter. tas. ceſareus. a. um.
Kreſtich. verſticht.
twykreſtich.
dryKreſtich.
Ketter. in G. onGeloevich.
Ketter oeverſte. Hereſiarcha.
Ketternmeiſter of ſtraiffer. Inquiſitor heretice pravitatis.
Ketterye. in G. onGeloeve.

Namen van kettzeryen.

Ketteryen oeverſten
Apoſtolici die alle die ghene verſmaden die get eyggens beſitten.
Antidocomarite die wegen unſer lieber vrouwen ionfferſchap ſpreken.
Antropormorphite ſeggen dat got mynſcheliche lerde hebbe.
Apolonite.
Aquarii doyn allegn water in den kelck ind ghegnen wyn.
Abrabite ſeggen dat die ſiele myt den lychaem ſterbe ind en ionxten dage te ſamen verrijſen.
Angelici die die engien oefnen als got.
Appellite.
Apollinariſte.
Arguychiachi ſeggen dat die ertzengelen alle dat ghoene geſchapen hebn dat wy ſeggen dat got geſchapen heft.
Anoterite conſerrieren vroit ind lieſe vur gaidz lychaem.
Konoſiaci ſeggen dat cziſtus ghees eygen ſoen mer eyn verhaeren ſoen gaidz is.
Bardeſaniſte.
Circumcelliones of ſcotopite dat eyn iuyde ſyn ſeggen des gelijchen.
Caynnaniſte die anbeden cayn die ſynen broeder abel doit ſloich.
Carpocraciani ſeggen dat cziſtus alleyn pure mynſch was ind op erden baber ind moeder beyde had.
Cathafrigii en geloſten myet dat die apoſtolen den heiligen geiſt ontfangen hadden.
Cathari ſeggen als en wedewe en anderen man neempt dat ſy dan aeberſpeel doe.
Cheruchiani hielden die ioedſche beſnijdynge.
Cerdoniani a cerdone.
Ebionei vel ebionite ſeggen dat cziſtus ghegn got mer allegn eyn rechtferdich man was.
Eludiani ſeggen dat nae cziſtus geburte unſe lieve vrouwe van ioſeph kynder hadde.
Ephenii beiſs ioeden ſeggen dat cziſtus is die ſy geleert heb [*l. hebn*] alle abſtinencie.
Ermogeniani geliiken myet die nature mer die matery den ongeboeren gaide.
Eraclite ontfangen allegn die monſken Echtſtap verboemen ſy ind en geloeven myet dat die kynder to hymmel komen.
Euticiani ſeggen dat cziſtus nae ontfanegyng ſyns vleiſches allegn godliche ind ghegn mynſchliche natuer hadde.
Fotiniani ſeggen dat ioſeph cziſtus baber was.
Floriani ſeggen dat got dat gwait geſchapen heb.
Gemiſte afgetreden ioeden byſunder in derre echtſtap.
Gnoſtici ſeggen dat die ſiele ſy die nature gaidz ind dat got guet ind gwait geſchapen heb.
Haeriani verſmaden offerhande te doyn dur die doeden.
Hechiani of eunomiani ſeggen dat die vader ind die ſoen ongelych ſyn ind die heilige geiſt ind die ſoen nicht ongelych ſyn.
Iovinianiſte ſeggen dat ghegn onderſcheit in ſy tuſchen der ionfferſchap ind echtſtap dan verdyenſt noch tuſchen den baſten ind etem.
Macedoniani verſaken dat die heilige geiſt got ſy.
Manichei ſeggen dat twyerley naturen ind twyerley ſubſtancien ſyn ind dat die ſyelen uyt got bigeten als uyt eynen vedyer.

Man-

Marbonci ſeggen dat die ghoene cziſtus was die ſy geleert heb [*l. hebn*] in allen dyngen to byeren.

Marchioniſte ſeggen dat die eyn got guet ſy ind die ander got rechtferdich ſy als twee begynſel des ſcheppers ind der guetheit.

Melchiſedechiani ſeggen dat melchiſedech eyn prieſter gaids ind gheyn mynſch en was ind dat he weere dye macht gaids.

Menandriani ſeggen dat dye werlt aebermitz den engelen ind nyet obermitz got gemaect ſy.

Meriſte en geloeben den prophęten nyet alle. ſeggende dat ſy nyet all uyt eynen geyſt prophetirt hebn.

Montani dye ſchuylden in den geberchte op dat ſy ſich beylden ban der heyliger kerken in tijt der verbolgyngen.

Neſtioriani ſeggen dat maria eyn moeder was des mynſchen alleyn ind nyet gaids.

Nictages oer ongeloue ſtont op ſtrapffyng der nachtraſt.

Nicolaite hielden als pmans umb gaids dyenſtes wylle ſyne hupffrouwe achterlyete dat aſdan malich der bzuychen moechte.

Noeciani ſeggen dat cziſtus oych dye vader ſy ind dye heylige geyſt.

Ophite dye eren die ſlangen. ſeggende dat dye ſlang in den paradiſe bekennyng der doggheden bzacht hebbe.

Patripaſſiani ſeggen dat got die vader gecziuet wart.

Novitiani wolden anderwerf doepen.

Paterniani ſeggen dat dye dubel dat nederſte deyl des lichams geſcapen heb.

Patriciani ſeggen dat dye dubel dye ſubſtanci des mynſchlichen lichams geſcapen heb.

Paulian ſeggen dat cziſtus altewege nyet geweyſt ſy dan he heb ſyn begyn genomen ban maria.

Pelagiani ſerten den bzijhen will baeben of boye die genaede gaids ind dat dye wylle allegn genoich ſy alle dyngh bolbzacht to hebn.

Sabelliani ſeggen dat dye vader dye ſoen ind dye heylige geyſt eyn perſone ſy.

Saducei ſeggen dat dye ſiele myt den lijchame ſterbe ind en geloeben dye verriſſyngh der doden nyet ten iongſten dage.

Samariſte halden alleyn moyſes Ee ind gheyn prophęten.

Sechiniani halden dat ſeth adams ſoen cziſtus was.

Taciani wederachten allerley vleiſch to eten. dye ſelben heyten ſich Encratice.

Theodociani ind gaianite ban theodoſio ind gaiano.

Tertullianiſte ban tertulliano prieſter.

Teſſereſſe decatite dye halden op den dyerzyenden dach der magnen oyr payſchen myt den doeden.

Tritoite ſeggen dat dye drij perſonen drij gaide ſyn.

Tropoformite dye oeffenen dye engelen gaidsgewijſe.

Symoniaci ſeggen dat dye creaturen nyet dan gaide mer dan andere macht dan daeben geſcapen ſyn.

Umerobapriſte waſchen alle dage oyr lichame ind oyr klęyder.

Ketel. eckeren. Cacabus. caldaria. Enum. nu. enulum. lebes. betis.

Ketten. Catena. catenula. lacumia. lautumia. lautumnum.

Ketten dair men die dyeren myt bindet. Numella. le.

myt Ketten bynden. Numellare. catenare.

to hoip. to ſamen Kettenen. Concatenare.

Ketelen. Catillare.

Kebgen of kebenghe. in Kl. Kerkener.

Kieber. Brucus. ci.

Kieberen. in E. Ederhoutwen.

Kyblen. in H. Hamplen. et in Kl. Kijben.

Kijcken. in L. Luwen.

Kyblyng. in B. Bzab gag.

Kychlen. in L. Lachen.

Kijff. ſlachting. geberht. ſtrijt. mangelyng. Pugna. Certamen. Luctamen. Colluctamen. Luctacio. Colluctacio. Occiſio. Latrocinium. Bibix. cis. Bellum. lugulacio. Certamen. Sedicio. Cedes. dis. Caphio. onis. Conflictus. us. Lucta. te. Gignaſſis dis. polemos. Polometum. Prelium. Prelíolum. Rima. me i. pugna. anelia idem.

Kijf onder den neesten. Bellum inteſtinum.
Kijf tuschen tween. Pugna. duellum.
ind so to Kijven. Duellor. aris. pugnare.
die so Kijst. Duellator. duellio. onis. duellis. is. pugil. pugillator.
die desen Kijff wael bolheerdt. Perduellis. lis. campio. onis caphio. onis.
Kijff myt den buysten. Pugna. ne.
Kijff yrst begonnen. Prelium.
Kijff bolbracht. Bellum. Conflictus. us.
Kijff sonder sieghe. in B. Bzabijng.
Kijff onder den bozgeren. Tumultus. Sedicio.
Kijff int recht to bilghen off op to setten. Tranſigere. decidere.
Kijff dan wozden. Argumentum. diſputacio.
die Kijst unnd lopn. Furtuoſus. a. um.
Kijghen. Gozghelen.
Kijle of beytel. in B. Beytel.
Kijlen. Cuneo firmare.
Kijle dan linosloich of der geijsen. Speica.
Kijnne. spzuyt. in G. Gpnme.
Kijnnel. kijnrep.
Kijn an den mond. Mentum. ci inde mentoſus.
Kijn. reele. spleere. Rima. fiſſura.
Kijndskijnt is en neue. Nepos. tis.
inde of meer Kijnder dan eynre bzacht. Gemellus. li. la. le. Gemini. ind off der eyn in der geburten bait blijst so heit dat iebendighe kijnt Vopiſcus.
twijf die twee Kijnder gebeert. Gemellipera.
der Kijnderhuyff of herberge dair men die opbaldt. Bephotrophium. ind oer berwaerre heit Bephotrophita.
der baderloſer Kijnder ind der weysſen huyff of herberge. Orphanotrophium. ind oer berwaerre. Orphanotrophita.
Kijnder meuse of sop die sy maken dan kaff ind water unnd dair mede to speien. Aplauda. apluda.
bzende Kijnder baiden megnende dat die syn synt Cucurare. ind die dat bait Cucura. re.
Kijnder cop of schottel. Alpharius.
twee of meer Kijnder gelijch suygende. Collacreus. tei. collacteus. a. um. collactaneus. a. um.
Kijnder berlyesyng. Orbitas. tis.
der Kijnder eten. Papo. as. are.
der Kijnder schyen. Vagire. vagitare. ind oer schyynge. vagitus. us.
myt Kijnds bluede eynen to beblerchen. Bulbitare.
des Kijnds groste dach als it gebaeren wurdt. Luſtricus ci.
in Kijnds stede eynen to ontsangen. Adoptare. adfiliare unde adopcio adfiliacio. die so ontsangen wurdt. adoptivus.
ugbaeren Kijnt gegwetzt dan synre moeder. Agrippa.
Kijnt dat onklugsch off lozn is. Hirquitallus.
Kijnt dat gebaeren wurdt als syn bader bait is. Poſtumus. opiter. teris vel tris.
Kijnt dat lang sugget. Mammotrepus.
Kijnt eyns gemeynen wyss of dat in oeberspele gewonnen is. Manzer. ris.
die echte Kijnt off Kijndere heft gewonnen. Matrona. ne.
en Kijnt dat synre moeder dan seeden of dan ansicht gelich is. Matrimes. mis.
Kijnt dat eynen alder bader iebendich heft ind gheynen bader doe dat gebaeren waert. Opiter. teris vel tris.
Kijnt sonder bader. Orphanus. patrimes.
Kijnt sonder moeder. Pupillus unde pupillaris. re. ter. tas.
Kijnt dat noch bader noch moeder heft. Orbus. bi.
Kijnt dat synen bader gelycht in seeden of leeden. Patrimes. mis.
Kijnt des baders name hebende. Patronomicus. a. um.
cleyn Kijnderchen. Puſinnus. Puſio. onis. Puſiunculus. Puſiolus.
die en Kijnt maken mach als in synen xiiii. jaren wesende. Puber. eris. Pubis. eris. Pubes. bis.
Kijnt sonder bart. Impubes. bis. Impuber. ris.
en Kijnt dan allen dyer to bliege off ghae. Pullus. li.
dair dat Kijnt ongebaeren in leghet. Secunda. Secundina. ſtera. re inde Stericus a. um. ad ſteram pertinens vel in ſtera paciens.

dair

bair en Kynt ongeboeren ſyn boedſel baire entfengt. Umbo. onis.
Kynt dat nyt reggiment ſyns baders of mombers byn geloten wurdt dat byn laten heit Emancipare ind dat Kynt heit Emancipatus.
en Kynt bis tot vii. iaren to. Infans.
Kynt weſen off werden. Puerare. pueraſcere.
verKynden. Repuerare. in V. Vaſen.
Kyntlich ſich an to leggen. luvenor. aris.
die ſich Kyntlich anleyght. Puerilis. le. ter. tas. luvenilis. le. ter. tas.
vol Kyntheit. Infancioſus.
Kynt maken. Generare. Gignere. Creare. procreare. Patrare. Filiare. Fetare. Gravidare. Pregnare. Repregnare. per iterum.
Kynt entfangen. Concipere unde Conceptaculum i. locus concepcionis.
Kynt geberen. Parere. Fetare. filiare. Edere. Nitor habet nixa ſum.
Kynt gebererſche. Genitrix. propagatrix. Puerpera. Pariens. Parturiens.
Kynt. Puer. Puerulus. Infans. Infantulus. Soboles. lis. proles. lis. Nefrendis. Puerculus. puellus. puellulus.
Kyntberichtich. ſwanger. Pregnans. Impregnata. Infinta. Gravida.
Kyntheit. Puericia. Spargena i. Infancia.
en Kynt dat geboeren wurdt alſs ſyn bader dan der haut iſs. Proculus. la.
Kyntlich. Filialis. le. ter. tas. inde filiacio.
Kynen. ſchoeren. ryten. ſpliten alſs die erde off anders wat. Hyulcare unde Hyulcus. a. um. dat ſo geKenen iſs.
Kyppe. in C. Coff.
Kyſen. wyſchen. ghonnen. in G. Gunnen. et in H. berHengen.
Kyeſen. Eligere. deligere. Optare. Adoptare.
voir uytKyeſen. Preeligere.
uytKyeſen. uytleſen. Excipere. demere. Eximere. excerpere. diligere. ſeligere.
uytKyeſynge. Excepcio. exempcio. Excerpcio. excerptus. a. um. Delectio. Delectus. us. ui.
Kyeſynge. Opcio. electio.
Kyſſen. dat iſs ſullen geiuyt to maken. in H. Hyſſen.
Kyſſe in den perdſtal.
Kyſt. Archa ciſta. cerapis. ciſtula. Ciſtella.
Kyſt umb boich in to leggen. Forulus. li.
Kyſten berwaerre. kyſtenmeker. Archanius. archarius. archalarius.
Kyven. ſtryden. mangien. berchten. pranghen. Bellare. combellare. preliari. Confligere. certare. concertare. agonizare inde agonista. pugnare. compugnare. colluctari. agonicare. belligerare. conflictare vel conflictari deponentaliter. defligere. bellicare. lacinare. lacinniare. Dimicare. pugillari.
Kyven ſonder ſleghe. in H. Hamplen.
Kyver ſonder ſleghe in H. Hampler.
ackermitz Kyven ind ſtryden to wynnen. Triumphare inde triumphalis. le. ter. tas. Expugnare inde expugnabilis. le. ter. tas. Vincere. devincere. debellare.
die to Kyven ſtaitet. Adagoniſta.
Kyven uyt waden. Diſputare. diſceptare. arguere. argumentare. argutare.
Kyvyng ken worden. Argumentum. Argucio. argumentacio. diſputacio. diſceptacio.
Kyven. kyvelen. Litigare. rixari. imbractare. obiurgari. altricari. contendere. decertare. concertare unde cercopa. pe. implicare. intricare. iurgor. aris et iurgo. as. obiurgor et obiurgo as.
ſamen uyt Kyven. Compugnare. concertare. conbellare. compreliari. conbelligerare. confligere. conflictare. conbellicare. condimicare. ſimachus.
Kyver. Cercopa. pe. litigator. bellator. proliator. conflictor. certator. concertator. agonizator. agoniſta. pugnator. compugnator. luctator. colluctator. conflictor. conflictator. deflictor. bellicator. lacinator. dimicator. laciniator. pugillator. belligerator. pugil. pugnax. cis. pugnaculus. pugnabundus.
Kyewen by den wangen. Brancca. cee. mandibula. le.
overſte Kyewe. Mala le.
underſte Kyewe. Mandibula. le.
Kyewe in den viſche. Senecia. cie.
Kyever op en Kent. Collirium.

Klyer. dzoiſſ. in C. Clyer.
Klynck. Peſſulum.
Klyſſen. eſt coctum de capone ſeu pullo fruſtratim inſciſo.
Kloick. in B. Beyend.
Kloit. klotz. Globus. globulus. orbiculus.
Kloten. knoten. Abrameſcere. putare.
Knaide. knope. Condilus. li. Nexus. us. complexus. us. Nodus. nodulus. nodellus. offendix. cis.
bol Knaiden. bol knope. Nexuoſus. tas. nodoſus. tas.
Knagen. knauwen. tanen. Rodere. corrodere. arrodere. De. E. Circum. oblimare. Eluere. edere. peredere. adedere. exedere.
Knagen. ſchzaiden. Opizare.
Knagen. tozznen. in E. Ethelen.
Knager. taenre. Roſor. corroſor. oblimator. opizator. opicus. a. um.
beknaeght. beknauwt. betaent. Roſus. corroſus. eſus. coeſus. oblimatus.
half beknaeght. half betaent. Semeſus. Semicorroſus.
umbeknaeght. umbtaent. Ambeſus. Circumroſus.
Knaicke. butt. Os. oſſis.
Knaicken. butten cum ſuis. in B. Butten.
Knape. in D. Dzener.
Knecht. dzenre. knape. Famulus. Famellus. Miniſter. Verna. vernaculus. Servitor. pedisſequus. pedagogus. Aſſecla. cle. Redius. dii.
Knecht die eggen ig. Servus. ſervulus Librarius. Manceps. pis. Ambi ſervi. ab ambiendo.
die Knechtſcap heit Mancipium off Servitus. tutis. Mancipiolum. And hijr af ſteit in E. ban der Eggenſcap geroirt. And in D. Dzenre der lugde.
Knecht die balſch ind ſnoede ig. Pſeudulus. Maſtigia.
beelre Knecht bergaderyng. Cliens. Clienculus. la.
myt Knecht. Conſervus. Conſervitor.
ſchiltknecht. in H. Haſman.
Kneden begch. Paſtare. Comprimere. Piſtrio. is. ire.
Knebehupff. in B. Bachhupff.
Kneder. Piſtricus. Piſtrio. onis.
Knele. Cynamomum. Cynnamomum.
die den Knele berſament. Cynnomulgus.
Knerſſen mit den tanden. Strideo des. dere. Strido. dis. Frendere. eſcere Perfrendeo. eſcere. Infrendeo. eſcere. Affrendeo. eſcere. Fremo. is. ere.
to hoip Knerſſen. Confrendere unde Confreſus. a. um. Con. per. ſimul. Re. per. iterum.
Knerſſynge. Fremor. oris. fremitus. us.
Kneeſten. in D. Dzenſen.
Kinge. Genu. fragus. gi. poples. tis. Geniculum.
Kingen. kingeboegen. Geniculare. Genuflectere. Suffraginor. aris.
Kingeboeggyng. Geniculacio. Genuflexio. Fragus. gi. Suffraginacio.
Kingeboeger. Suffraginator. Geniculator. Genuflexor.
geboighder Kinge. Geniculatim. genuflexim. Suffraginatim.
Kingeboeghelick. Genicularis. re. ter. tas.
onder den Kinge die boeggng. Poples. tis.
die ſyn Kingen hart by eyn heldt ind ſo hyn ghent. Vagius. a. um.
Kinijf. ſnydmeſſ. Cultellus. Arranus.
Knyppen. nippen. Comprimere. Contorquere.
Knoſloych. Allium.
Knope. in Kt. Knade.
Knopchel. Internodium. Condilus. li.
bol Knoepe. Nodoſus. nexuoſus. tas.
Knope ban en ſwerde. Pinna.
tuſchen den Knoepen dat ſpatium. Internodium.
Knoepen. Nodare. Nectere.
twe. dzy. vier. bijf et cetera Knoepich. Binodis. de. Trinodis. de. Quadrinodis. Quinquenodis. de.
ongeknoept. Enodis. de.
Knop ban en boeme off ban anderen tzugde.
Knoppen als boeme off tzugt. Fruticor. aris. Pullulare.
Knoten off kloten die boeme. Putare. Abrameſcere.
half Knoten. Semiputare.

Knote

Knote of bolle beer Blaſ. Adula. he.
Knuppen. in B. Bynden.
Knuppluck. Nexilis. le. ter. tas. nexibilis. nodabilis.
uytKroeſeien. in K. uytKegeſen.
Krencken. ſwaken. in C. Cranken.
beKrencken. Sauciari.
Krencken. weberleggen. Infirmare. invalidare. enervare.
Krijt. knijt. Nitrum.

L.

LA.

Kabberen. in D. Cunchen.
Lachen. Ridere.
toeLachen. Arridere.
wegnick Lachen. Subridere.
Lachſel. in C. Cachinnus.
ſmuntz Lachen. Subridere.
beLachen. in Pr. Aſſen.
anLachen. Arridere.
Lachend dat hoyd ſich ſchamp ter gheit. Dicacitas.
bis ſoo Lachet. Dicax. acis. acibus.
eyn Lachen. Riſus. ſus.
Lachlick. Riſibilis. lis. ter. cas.
die mynner Lachet. Agillaſten. agellaſten. agiaſtus.
Lach ongeſalten. Inſulſus.
Lack. in B. geLecken.
Laick. hal. in Gelaat.
Lachen. laſtren. in B. Blameren.
Lauwe. Lucuo.
wilde Lattiue. Sardalia. lie.
Laube. ſpute. Palmes. Propago. flagellum. flagrum. virgultum. cespes. tis. cocolmo. malleolus. ſtolo. malleolus. ramus. ramex. f. in preruptis montibus.
gutLaube. Surculus. hit dat oeberſte tyet dare aen. Sagina. ſaginula. ſagitella.
onbuchtber Laube. Spado. onis.
Laube ſonder loder. Spurcus. a. um.
Laube gheſpraken uyt ſchynigher reden. Vibex unde vibicoſus. tas.
Lauden aeberbloedich f. maate lauden op boemen. Aborigenes pluraliter tamen eciam habet ſingulare f. aborigo. inis.
Laude. doſe. ſchyn. in C. Cofferen.
Lauen. noeden. bidden. invicare. corrogare.
Lauen to gerichte. in B. geBarden.
Laduynge. in B. Baſdyng.
Lauen op en wagen of anders. Onuſtare.
beLauen. belaſt. Gravatus. turbatus. Inquietatus.
opLauen. baten. Onuſtare.
geLauſte. Sponſio. promiſſio. ſtipulacio. addictio. obligacio.
die wat geLaiſt heft gaude of den heiligen. Votus. a. um. convotus.
dat geLaiſt is gaid [*l. gaide*] off durch goe op den heiligen. Votivus. ua. uum.

geLaiſte die men gaue off den heiligen dede. Votum. ti.
die geLaiſt wurdt. Inconſpretus i. Laudatus.
den men Laiſt upt ſprangh. Pangericus. a. um.
die geLaiſt. gepryſt wurdt anderwerff. Palmodius. a. um.
die Laiſt off pryſt anderwerf. Palmodicus.
Laighe. wegelaighe. Infidie. obſervacio.
wegeLaighen. in H. buchhalden.
geLaigen. ontwair. Mentitus. confictus.
geLaigh. Simbolum.
Lallen myt der tongen. Balbucere.
Laſſen dan wullen. in D. Doich.
Lamen. Lachen. Linchenmen linenum. panno de neus.
Laſſen. berſnoeden. in B. Blameren.
Laſſen. bermaſſen. in C. achterClappen.
Lam. Agnus. Agnellus. Agniculus. Arna. Ovicula.
Lam nyghebaeren. Arvilla.
Lamſch. Arvinus. Agninus.
Lam. manch. in C. Coepel. Arthaleticus.
Lame maken. lemen. Mutilare. proprie. gn ipt afdoin.
die Lam geweert is. Mutilus. a. um.
Lam. Lampas. Suffoforium. Infuſorium. lampada. de.
Lamp bernende in den lucht. Lucuna.
Lampreiſ. Lampreda. Murena. Muneruba.
Lampreiſch. Murenalis. le.
Lancy. in C. Gaſtelijen.
Lanck. Longus. quamlongus. umlongus. Longevus. protenſus. prodituus.
Lanck dan tijt. Prolixus. longevus. Diuturnus. diutinus. a. um.
Lanck. adverbia Diu. diutine. diuturne. longeve. longiturne.
Lanck. regtich dan ſijde. Procerus. a. um.
halff Lanck. Semilongus.
Lanck maken. in L. Lengen.
Lanckheit der tijt. Diuturnitas. longiuitas. longevitas. vetuſtas.
Lanckheit. Longitudo. prolixitas.
Lanckmoedich. Longanimis.
Lanckſ. in C. Caetlich.
Langherchtich. Oblongus.

Lange. Longe. Diutiſſime.
Langſt. Longiſſimus.
Langer dan tijt. Diucius.
Langer. Longius.
wat Langer. Aliquamdiu.
Lanche. ſijde. Latus. teris. latuſculum.
an die Lanche off ſijde wat hangen. Lateralis.
Collateralis. Allaterare.
dan den Lanchen off ſijde wat aſſtellen. Dilaterare. delaterare.
Langen. rychen. in H. Hantreychen.
derLangen. Anhelare. Expectare. Reexpectare. Aſpirare. Attonizare.
derLangen. in D. derDagen.
Lant off lantſchap. Provincia. provinciacula. Regio. regiuncula. Patria.
totter Lantſchap hoerende. Regionatus. us.
tot uwer Lantſchap weder wanderen. Repatriare.
Lantſchap die bedwongen is onder tribute. Provincia. cie.
Lantſchap dan dryen ſteden. Tripolis. die heer dair dan. Tripolitanus.
Lantſchap dan iiii. ſteden. Tetrapolis. die heer dair dan. Tetrapolitanus.
Lantſchap dan vijf ſteden. Pentapolis. die heer dair dan. Pentapolitanus.
Lantſchap dan ſeſſ ſteden. Exapolis. die heer dair dan. Exapolitanus.
Lantſchap dan negen ſteden. Neapolis. die heer dair dan. Neapolitanus.
Lantſchap dan tyen ſteden. Decapolis. die heer dair dan. Decapolitanus.
tot ſo vele Lantſchaps dat ſich die menſch dair onder verwandelt. Climatis. Als den ſonn dair in den bewoinlichen cruſch gedraicht is. Dyameroes. Diameter. Dialeucidis. Dyaromidium. Dyaromes. Dyelleſpontum. Dyaboriſtenes. Dyamfros.
en Lantſchap dar ſich ſelben. Climatis. Regio. Plaga. ge i. Clima. Patria. Diſtrictus. Territorium.
der Lantſchappen berloip allenteiren. Climatesium. rii.
diuer. of vere. of vele Lantſchappen ſich rueren de. Confinium. biſinitas. triſinitas. multiſinitas. diverſiſinitas. interſinitas. confinium.

bi-

bifinium. trifinium. multifinium. diverſi-nium.

ban Lantſtappen beſ boicks bergaderyng. Nacio. onis. naciuncula.

Lantſman. Patriota. compatricius.

Lantſtaplick. Patrius. a. um.

Lant. belt. eſch. Rus. ruſculus. arvum. Pratum. pratellum unde pratenſis. ſe eciam in A. Acker.

Lantoaichen thut der ploich. Porcare.

ban eyns Lants hierbeden eyn pynos. Tetrarcha, ſyn herſchayt heit Tetrarchia. ſyn thun heyſchen heit Tetrarchare.

Lantmate. Ertmate.

Lantmeter. Ertmeter.

Lantmeten. Metor. aris.

Lantmen. beginen. in B. geBueren.

Lantmate ban boſſ ſchaden lanck. Levia. e.

Lantgebe. Lantgravius.

Lant ruereu. lenden. Attichorare. litus contingere.

Lanterne. luchte. abſcons. Lucerna. lucernula. lucernella. laterna. laternula. crucibolum. lacuncula. abſconſa. abſconſula.

Lanternen maker. Lucernarius. a. um.

ter Lanternen hoerende. Lucernarius. a. um.

bol Lanternen. Lucernoſus.

Lantzem. merckich. laſſe. loey. traich. bupl. bromich. luyggich. laſſ. Hebes. tis. moroſus. piger. ſucceſſivus. lentus. argus. accidioſus. negligens. protractivus. iners. deſes. dis. ſegnis. ſubleſtus. bardus. blennus. ſuſpenſivus. diſpendioſus. pigrus. a. um. inexpeditus. ſerus. ſomnolens. ſomnolentus. tardus. tardiusculus. tepidus.

Lantzem weſen. Loey. bupl. traich. Bromich weſen. Luggen, bupien et cetera. Pigrere. Pigreſcere. Pigritare. Repigreſcere. Repigritare. Repigricior. Tepere. Tepeſcere. Laſcivire. Tardere. Tardeſcere. Accidiari. Deſidiari. Geſtire. Geſticulo. as. et Geſticulor. aris.

Lantzemheit. Traicheit. Loeyheit. Buplheit. Luggern. Laſſicheit. Lauwicheit. Tarditas. Moroſitas. Pigricia. Pigritudo. Hebetudo. Inercia. Deſidia. Accidia. Accidioſitas. Segnicies. Torpor. Laſcivia. Seritas. Tepor. Tepiditas. Negligencia. Somnolencia. Argira. re. Subleſtia. Argia. Languor i. pigricia. Lalitudo. Ignavia. Tabitudo. Tabiditas.

ber Lantzemen. in L. ber Leeren. vertoeven.

Lapp. onder en ſtyge of beſe of bergelycken. Subuncula. Quadrillus.

Lappe ban boick. Pecia. Commiſſura.

Lappen die men onder den ſtyeuen off ſoyet. Succiſiva. orum.

Lappen. Peciare. Repeciare.

Lappen. in B. Boeten.

ber Laeren umbuſt. umbſuſ. to bergieſs. Gratis. Inane. Inaniter. fruſtra. Fruſtratim. Vane. Invanum. Caſſe. Incaſſam.

Laeren. tolig uytſlaen.

Laſſ. eyn gerecht ſtilm. Eſor. ſocis.

Laſſ. muede. in H. verſmerdt.

Laſſ. muede maken. in H. verſmerden.

Laſſ. Cyaich. in L. Lantzem.

Laſſ. Lay. in G. Gheer.

Laſſen. in L. Lappen.

Laſt. moeyniſſe. in C. Cyot.

Laſt. in B. Boeden.

beLaſt. in L. beLaden.

Laſt. verdruet ijoen. Perielkot. aris. Gravari. Turbari. vexari. Tribulari. habes de hiis in C. Cyot.

Laſt af to ſtellen. ontlaſten. Degravare. Deonerare. Exonerare.

Laſt off boeden eynen op to leggen. in B. Boeden of laſt.

beLaſtheit. moeyelicheit. Onerositas. Tedioſitas. ſubleſtia. vexacio. in C. Cyot.

Laſt der perde. Cliptella.

beLaſten. beſweeren. Onerare. gravare. Aggravare. reaggravare. Ingravare. degravare. per valde Moleſtare. eciam in B. Bedroeven.

beLaſten. beſweeren bur en anderen. Pregravare.

Laſten. in B. Boeden.

omLaſten. in B. ontBoeden.

omLaſten. berichten. troiſten. Exonerare deonerare. Supportare. Solari. Conſolari. Amoliri. Recreare. Refocillare. Allevare. Alleviare. Relevare. Sublevare. fulcire i. ſublevare. Affulcire. Effulcire. Suffulcire. Per.

Con. Fre. Re unde fultus et fultcius. a. um. fulcimen. fulcimentum. Fultura in eodem ſenſu.

Laſtich moeyelick, ſwerlick. Onerosus. Tediosus. difficilis inde Difficulter. difficiliter. difficulens. difficilius. difficax. cis. difficacitet. difficacia. Infeſtus. Subleſtus.

Laſter. ſpijt. in H. Hoene.

Laſter. hoen ofmeten. Devicjare.

Laſtren. ſchenden. in B. Blameren.

Laſtren bedagen. in C. achterClappen.

Laſter lijden. Inclunicor. aris.

Laſterſanck of laſtergedicht. Tragedia. die.

Laſterlick. in E. oncerlick.

Latt. Tegula. tegla, ymbrex. cis.

Late. ſpaide. Tardus. tarde. ſerotinus. a. um. ſerotine. ſero. Cordus. a. um.

Laten. hyen. in E. heenſenden.

bloyt Laten. Fleubothomare. Minuere.

bloyt Latynge. Fleubothomia. Fleubothomacio. Minucio.

bloyt Later. Fleubothomator.

Laithop. Ventoſa. Angiſtrum.

Laten. lotwerpen. Sortior. iris. Conſortiri. Reſortiri. per. iterum. unde Sors. tis.

Laten. vflaten. in H. verHoeden. ſchuwen. et in H. opHoeren.

verLaten. achteriaten. Relinquere. derelinquere. Dimittere. Omittere. deſinere. derelinquere. deſerere.

vytLaten. Emittere. Emancipare.

verLaten. vertyhen. in B. Begeven.

verLaten. vſſtaten. in E. in Elende verlaten.

verLaten. aberſuen. in P. verDragen.

inLaten. Immittere. Intromittere.

toeLaten. in H. verHengen.

Laten ſchijnen. in B. gaBeren.

bij Laten van verachtingen. Dimittere. Emancipare.

bij Laten van gehoerichheit off Eygenſchap. Manumittere. libertare unde libertacio. Manumiſſio et libertatus. Manumiſſus.

toeLaten. ſtarcken eyn beſtrenen.

beLaten. verghen. in B. bygijven. Conſentieren.

onderLaten. Demittere. Submittere.

afLaten. in H. opHoeren.

verLaten. verſpaiden. Serotinare. Tardare. retardare.

Laetticheit. ſpaedicheit. Tarditas. ſeſitas.

geLatich. ſtendich. rijplich. Maturus unde maturitas. gravis unde gravitas. grandevus unde grandevitas. Venerabilis. le. tas.

Later claten. hadem in C. Claſter.

Latijn. Latinum. latinitas.

Latijn ſpreken. Latinari. aris. latinizare unde latiniſta.

Latijnſch Latinus. a. um. latinicus.

Laetſte. leſt. Alias. vltimo. vltimo. Vltimate. nuper.

Lattich of lactuke. eyn cruit. Lactuca.

wilde Lattich. Seralia. lactuca. agreſtis.

Lattiken ſtede. Lactucetum. lactucarium.

Lattijen hantierre. Lactucarius.

Latwe dat is tuſchen heyt ind halt. Tepidus. tepidulus. tepidiculus.

Latwe weſen of werden. Tepere. intepere. conper. ſimul. dis. per. diverſimode. aut a tempore ceſſare. hiis compoſitis adde inchoativa in peſcere. tepefieri.

Latwe maken. Tepidare. tepefacere.

Latwicheit. in L. Lantzemheit.

Latwen. lauwe weſen. in L. Lantzem weſen.

Latwe. traich. in L. Lantzem.

Laeven. myſen. loff. ſuerlen. Laudare. commendare. recommendare. approbare. lauso. as. are.

Laeven in tuych. Adulari. applaudere.

Laeven gaube of den heyligen. Vovere. yotare. yotitare. convovere. per. ſimul. devovere. per. valde. revovere. per. iterum. dicare.

ſamen Laeven. ſamen myſen. Collaudare.

Laeven. gelaeven. Promittere. ſpondere. addicere. polliceor. ceris. pollicitor. aris. polluceo. ces. cere. obligare. reſtringere. vador. aris.

ſamen Laeven. Conſpondere. compromittere.

Laeven bue en anderen. in B. Bygijven. verben.

geLaeſte. Promiſſio. promiſſum. pactum. fedus. votum. obligacio. reſtrictio.

Laeveſanck. Ymnus. ymnulus.

Lae-

Laebesenger. Ymnista. ymnicista. ymnicanus. ymnidicus.
Laebesingen. Ymnio. is. ire. ymnizare.
Laebesanghs schrijver. Ymnigraphus.
Laebesanghs singher. Ymnidicus. ymnilogus.
Laebesanghs inhoudt of rede. Ymnilogia.
Laebelick. prijslick. Laudabilis. commendabilis. recommendabilis. le. ter. Epicus. a. um. laudabiliter. tas.
onLaebelick. onprijslick. Illaudabilis. ter. tas. incommendabilis. le. ter. tas.
geLaebelick. Pollucibilis. le. ter. tas.
Laben. verwicken. serchen. Refocillare. reficere. recreare. refoverc.
Labendel. Lavendula.
Labour. in H. Hanthat.
Lauweren boem. Laurus. ri.
Lauwersch. Laureus. lauinus. a. um.
mpt Lauweren bertzieren. Laureare unde laureatus. a. um.
Laxeren. Laxare.
Lazerye. in M. Malleficium.
Lebbe onderste inv. Labrum.
beLech. buyen. slot of slot. Obsidio. onis. vallum. li. circumvallacio. circumdacio. municium. cii.
Lechlick. in C. tijt Coytlick.
Lech. eyn water. Lecka.
Lechen. Lingere als hvere. lambere als hvnde. ligurire alliguriare.
die Lechr. Lictor. oris.
eyn Lecher. eyn boebe. Leccator. agula. agagula. ambro. onis. ardelio. onis. lurco. onis. manducus. vappa. popino. lictor. labeo. onis. ganeo. onis. gulonus. ni. epulo. onis. dorco. onis. barathro. balatro. parasitus. vel tr. commu. ge. Colax. ctor vel trix. mando. onis. mandox. ocis. gluto. eluo. nebulo. onis. pandox. pulposus. parasitus. parasitulus. parasitaster. stri. di. valetro.
Lecher bynch. Delicatus. a. um.
Lecher gelutt adiect. Lautus. delicatus. gulosus.
Lecher spijse. pluraliter hec Cupes. pium. galacticie. laucie.
Lecherye. Lecherheit. Ganea. leccacitas. delicacitas. laucitas. lecta. te. pulpa. pulpula unde pulposus. sas. pandocium. cii.
boir men Lechery bijst off neffent. Ganeonnei.
samen Lechen. Collingere. Collambere. dilambere i. diversimode lambere.
boir Lechen. Prelingere. prelambere.
weder Lechen. Relingere. relambere.
Lechen. in D. Douwen.
van Leede to leede. Membratim. articulatim. artuatim.
Leede to scheyden. Dimembrare. emembrare.
der Leede gewerff. Compago. inis. Junctura. re. fibra. bre unde fibrosus. tas.
die grote Leede hest. Membrosus. tas.
sonder Leede. Emembris. bre.
tuschen tween Leeden hat spacium. Internodium.
eyn Leedich. twyleedich. dryleedich. buir. bijf. seeleedich. Unimembris. bre. bimembris. trimembris. quadrimembris. quinquemembris. sexmembris. bre.
Leyden. Ducere. ductare. ductitare. Ducare. deducere et perducere. per valde.
inLeyden. Inducere. introducere. intronizare.
uytLeyden. Educere.
herLeyden. in B. Behengen.
afLeyden. Deducere. abducere.
geLeyden. Conducere. perducere. deducere. conviare.
geLeyde. Salvusconductus. salvaguardia.
geLeydsman. Salvusconductor.
onderLeyden. Subducere.
Leyden an die ander sijde. Adigo. gis. gere.
aeverLeyden. Transducere.
inLeyden. inbueren. in B. inBrengen. Inferre. introducere. intronizare. ysagogare in litteris.
inLeydynge. Intronisacio. ysagoga. ge in litteris i. introductio.
inLeyder. Introductor. intronizator. ysagogus in letteris.
weder Leyden. in B. weder Brengen.
boir of aever Leyden of brengen. Traducere.
torLeyden. Adducere.
samen of myt Leyden. Conducere.
umbLeyden. Circumducere.

wechtwelich Teyden. Deducere.
Teydelich. Ductilis. le. ductibilis. le.
verTeyden. leyt maken. walgende maken. Fastidiare. nauseam inferre.
verTeyden. wonken. in B. Blanneren. et in C. achterClappen.
verTeyden. wonghen. neu. Nauseare. abhominari. abhorrere. tabere. tabescere. Contabere. escere. extabere. escere. intabere. escere.
verTeyden. vergangen. Preteritus. a. um. elapsus. a. um. transactus. a. um.
omTeyden. Dimembrare.
Teyder. Corium. coriolum. lorum. ri.
Teyderhansen. in T. Terssen.
tuyden Teyder. Alutum inde allutarius.
Teydertouwer. in G. Ghetwer.
tydeTeyder. Scordiscus. ci.
int Teyder wat steken. Incoriare.
dye wyt Teyderen gestreydt is. Corioſus. a. um.
Teyderen bant. Lorum. ri.
Teyderen. Coreus. a. um.
Teyder dayr men op klimpt. Scala.
Teyder sitzen. Scalaris. scalare. ris. interscalare. ris.
Teyder. o. och. ochtum. wach. Proch. prochdolor. heu.
Teydich. loss. vry. qwyt. Solutus. liber. quitus. acquitatus.
Teydich. vry. seker. Liber. securus. assecuratus. Tutus.
Teydich. sonder arbeyt. muetich. Ociosus. vacans. vacuus. oclabundus. vagurioſus. tus. lentus.
Teydich wesen. muetich wesen. Ociari. vacare. vagurio. ris. rire.
onTeydich. onmuetich. Occuparus. preoccupatus. impeditus. propeditus. actuarius.
onTeydich. schefferlich. in D. Doenitch.
Teydich maken. ruimen. in A. Avel maken.
Teydich. vry. Liber. liberatus. exemptus. solutus.
Teydich. vry van gehorsahm et cetera. in E. Eygentsap.
Teydyghen. losssen. vryyhen. qwyten. Quitare. liberare. acquitare. absolvere.
Teydyghheit. Ociositas. ocium. ociolum. vacacio. vacancia.
Tesnisse. in M. Metynghe.
Teghe. sede. in M. Meder.
verTeghen. vernederen. in D. verDwangen.
dye Teghste. dye underste. in M. dye Mederste.
Teghelen. in K. Flesch.
Tegende. in H. Hystorij.
Tegher dayr men tegher leget. Commodum. Commoditas.
Tegher dayr men op leget. Stratum. ti. stratus. us. ui.
Teghertighich. Residens. persistens. Quiescens.
Teggen. setten. Ponere. locare.
voreTeggen byteggen of setten. in D. voreDoen.
to hoop of byTeggen maich syn deil. Contribuere.
anTeggen. yeren. anstellen. Dirigere. regere. gubernare.
uyt of outTeggen. in C. Cieren.
hynTeggen. afstellen. Abdicare. seponere. deponere. abicere. amovere. removere. demovere.
wederTeggen. straffen. in M. wederMeghen.
wederTeggen. in K. Wreken.
wederTeggen. tegenleggen. wederwerpen. Opponere. obicere. obiectare. obsistere. obstruere. obdere. contrariari.
wederTeggung. in M. wederAchtung.
voreTeggen. Proponere. antreponere.
uytTeggen. Exponere. edere. expendere. dispensare.
opTeggen. aeverheven. wysen. in C. Eyhen.
umbTeggen in K umbsteren.
umbTeggen. umbsetten. umbzyngheken bestallen eyn slot. stat. huys of plaetze. Circumponere. circumdare. vallare. convallare. circumvallare. circumgirare. circumcingere. circumplectere.
onderTeggen. ondersetten. Subponere. interstitiare.
achterwart. to ruggc Teggen off setten. Seponere.
tuschen Teggen of setten. Interponere.
inTeggen of setten. Imponere.
neder of afTeggen of setten. Deponere.

Legioen bat fent bi. bufent bi. ubi. Legio. onis. phalanx. gis. phalanga. ge. die meiſter ÿbir of hett legionarius. phalangarius.
unter Legionen hoerende. Legionarius. phalangarius.
Leye. ſheverſteyn. Petra. petrella.
bey Leyen of ſheverſteyn ſheyber of ſtuchen. Petro. onis.
Leyech. ſheverſteynich. Petruus. a. um. petrinus. a. um. petroſus. ta.
manigher Ley. Muleiformis. me. ter. tas. diverſus. ſe. tas. diverſimodus. de.
plher Ley. De quolibet.
oick Ley. De quocunque.
watter Ley. Cuiuslibet.
uyntLey. Uniformis. me. ter. tas.
Leye. leeck. Laicus. epibata.
Leyelich. leeckilich. Laicalis. le. ter. tas.
Leylich. heetlich. in E. Eyſlich.
Leeme. Argilla. glitea. glis. glitis. gleba. glebula. glebella.
Leemplecher of becker. Argillator. Glebator. alutarius.
Leymen. Argillare. Glebare.
Leemenhuyſſ. Domus lutea.
Leemen ban leem. Argilleus. Glebeus. Gliteus. a. um.
Leemich. Argilloſus. Glebeſus. Glireſus. ta.
Lemmel. Lamella.
Lemmen. lam maken. Mutilare i. aliquod membrum ampotare.
Lemmeren. lacmiſch. Agninus. a. um.
Len geiſtlich. Beneficium.
beLenen. beriſen. Beneficiare. provvidere.
Leen medelich. Feudum. pheodum.
beLeenen. Infeudare. inpheodare.
Leenman. Vaſallus. feudalis. pheodalis.
Leenedt. Omagium.
Leenheer. Infeudatarius. infeudator. dominus feudi ſeu pheodi.
Leenrecht. Ius feudale.
Leenſtap. Infeudacio.
ter Leenſtap hoerende. Feudalis. le. ter. tas.
Leenen. luhen. Concedere. commodare. accommodare. preſtare i. mutuare. appodiare. ypothecare ſ. ſine pignore.
beLeenen op guet. Impignorare. ſubhaſtare.
berLeenen. Concedere. indulgere. impartiri. largiri. elargiri.
Leengnge. Conceſſio. accommodacio. mutuacio. mutuum. appodiacio. ypotheca et apotheca ſ. ſine pignore.
ofLeenre. Ypothecarius et apothecarius.
Leene. eyn water in ſuberland. Leyna.
Lende. Lumbus. lumbulus. li.
Lendenyer. Femorale. lumbar. aris. lumbale. lis. lumbare. ris. bracile. lis. bracarium. renale. lis. redimiculum. Coxale. lis. lumbatorium.
Lenden. in L. Lantraken.
inLendiſch. in H. Heymiſch.
upLendiſch. in B. Butenuymiſch.
Lengen. lanck maken. Longare. allongare. delongare. diſtendere. extendere. diſtrahere.
berLengen. berſten. in H. berhalden.
berLengnge. in H. berhalengne.
aſLengen. aſraken. Pertingere. attingere. contingere.
berLengnge. bertuchung. Mora. cunctatio. tardacio. retardacio. protractio. ſuſpenſio.
Lengelhaek. Pendulum. prolongale.
Lennemyt tot herſſen. Lichnus. mi. funale. lignis. ni. licinium. nii.
Lepel. Cochear. aris. cocula. le.
Leren. leiych. in N. Jeb.
Leren. onderwiſſynge. der meyſter lerynge. Doctrina. documen. num. docimen. dogma. informacio. inſtructio. fintagma i. dogma. yſagoga. ge. cathesis. marbesis. causesis. ſtudium. ſtudiolum. erudicio. erudimen. num. didaſcalicum.
Leeren. onderwiſſen. rynen. underrichten. Docere. addocere et edocere. per. valde. condocere. per. ſimul. inſpicare i. informare. inſtruere. dogmatizare. eruditre. imbuere. enhecciſire. litterare.
Leeren ban en anderen of by ſych ſelbe. Discere. addiſcere. informari. inſtrui. Dueert. ediſcere. ſtudere. reſtudere. per iterum.
Supplementum de ly. Leeren. onderwiſſen. Cathegorizare. didaſculare. diſcipulare. doctrinare. dogmaticare.

nyet Leeren. Dedocere. dediſcere.
boyr Leeren. Predocere. antedocere.
ban gwader Leere en opſat. Secta. te.
anderwerf. weder Leeren. Rediſcere.
ſamen myt Leeren. Condiſcere.
ge Leerich. Docilis. docibilis. le. ter. tas.
ge Leerſamheit of leerſamheit. Capedo. inis. ſtudioſitas. capacitas. ingenioſitas. litteratura.
der ge Leerden diſputerſtede. Togiſerium.
der Leerynge ingancke of begyn. Rudimentum.
der Leerynge blijtich. Studioſus. tas. diligens. cia.
der Leerynge ſtede. Catheſis. caxeſis. ſtudium. ſcole.
Leerre. onderwijſer. meyſter. Doctor. Inſtructor. magiſter. informator. eruditor. imbuctor. catheziſta. cathezizeta. didaſcalus.
on Leerlich. Indocilis. indocibilis.
Leerlich. Docibilis. docilis. doctrinalis. le. ter. tas. mathematicus.
bge ge Leert boarde. Diſcipulus.
halff ge Leert. Semidoctus.
ge Leert. Doctus. litteratus. eruditus.
onge Leert. Indoctus. illitteratus. ydiota. inſcius. neſcius. ignarus. agramatus. imperitus.
ge Leert. Gnavus. allers. cathezizatus. inſtructus. exercitatus. doctus. doctim. docte. adverbium. dogmaticos. litteratus. litteralis. le. ter. tas. unde litteratoriu. a. um. ad litteraturam pertinens. eruditus. peritus.
Leerſe. lederhoeſe. Ocrea. oſa. ſe. oſula.
Leerſen meker. Ocreator. oſator.
Leerſen maken. Ocreare. oſare.
Leerſen anboen. Ocreare. inocreare.
Leerſen uytboen. Exocreare.
Leſen ſchrift. Legere. legitare. loctare. leſtitare.
weder Leſen. Relegere.
Leſen wat op myt der hant. Legere. colligere.
Leſen. vergaderen. bloemen. gebruyde. beuchi. in B. Bychen.
ouer Leſen. Perlegere.
voor Leſen. Prælegere.
up Leſen. in H. uytleſen.
achterwaert of to rug Leſen. Seligere.
Leſe ſtede dair men leſt. Lectorium. ri.
Leſchen. in D. Delighen.
Leſchen. delgen eynen ijſſ of dwalle of twijfel. Sopire litem. ſedare. Extinguere.
Leſchlich. delegelich. Delibilis. le. ter. tas. extinguibilis. le. ter. tas. ſuffocabilis. le. ter. tas. ſopibilis. le. ter. tas. ſedabilis. le. ter. tas.
on Leſchlich. Indelibilis. inextinguibilis. inſuffocabilis. inſedabilis. inſopibilis. le. ter. tas.
Leſt. in L. Laetſte.
Leſte. Ultimus. noviſſimus. poſtremus. extera. um. exterus. a. um.
Leſtwerff. ten leſten. Ultime. ultimo. poſtremo. noviſſime. finaliter. conclusive.
Leſt. uterſt maken. Extremare.
Leſt ayn eyn. Penultimus.
Leſt ayn twen. Antepenultimus.
Leſt van allen. Poſtremus. noviſſimus. ultimus.
Leſticheit. Poſtremitas. poſterioritas.
Leyſt tot leerſen. ſchoenen of tzijen. Calopedium.
Leyſt tot ſchoenen. Calciarius.
Leyſten in den herbergen.
Leyſten dat men laiſt. in H. Halben dat men laiſt.
Leſterlich. onſchemel. ſchentlich. ſchemlich. Impudicus. impudens. impudorus. impudoratus. impudoroſus. impudibundus. propudioſus. inverecundus. blemmus unde blemmonis. frontoſus. ignominioſus. ſcandaloſus. turpis. turpicer. probroſus. Obprobrioſus. dedecoroſus. deteſtabilis. vicioſus. convicioſus.
Leſterlicheit. onſchemelheit. ſchentlicheit. Impudicicia. impudencia. impudoroſitas. epudoroſitas. invereoundia. frontoſitas. turpitudo. propudioſitas. ignominioſitas. ſcandaloſitas. opproprioſitas. deteſtabilitas. Vicioſitas. convicioſitas.
die dicke af Lett of ophoirt. Caſſabundus.
et Lett. et hijet. in B. ge Beert.
Letten. in H. Hynderen. weren.

Let-

Letten. vertrieben. in A. verJagen.
verLetten. vertrechen. vertueben. Tardare. tarditare. retardare. retardicare. ſuſpendere.
verLetten. vertueben. verſumnemen. Protrahere. differre. morari. demorari. prolongare.
verLettynge. vertuebynge. Mora. remora. re. demoracio. protractio. prolongacio. remoramen. tardacio. retardacio. ſuſpenſio.
Lept weſen. in K. Koumen.
Lept vngemacht. in C. Cot.
Lept maken. in T. verLeben.
Leuen Dogere. viverb. viviſcere. advivere. adviviſcere tr. vnmittelt. convivere. conviviſcere. vpet ſimul.
Leben. nomen. Vita. Zoa.
weder Leben. Revivere. reviviſcere.
ſamen vpt Leben. Convivere.
ouer Leben. Supervivere.
Lebelich. Vitalis. le. ter. tas. Vitabundus. zoticus. a. um. i. vitalis.
Lebendich. Vivus. vividus. vivificus.
Lebendich maken. Vivificare. animare. vegetare.
halff Lebendich. Semivivus.
Lebendych. wacher. in D. Vocalic.
ſamen vpt Leber. Convictor.
des Lebens verlenginge. Lacheſis.
den ſyns Lebens beraubt. Depontanus.
Lebeſtock. eyn tzunt. Libiſticum.
Leber. Epar. i. epatis ſ. hominum. Iecur. ris ſ. animalium. ficatum ſ. volucrum.
Leunen. verſaken. Negare. denegare. excuſare. abdicare. diffiteri. infiteri. abnuere.
Leunen. verſaken in ſtneſen. Abnegare.
voorLeunen. verſaken andersweriſſ. Renegare.
Leungynge. verſakynge. Negacio. negaciuncula. ſuperabdicativa. ſupernegativa. abnegacio. apotaſis. inficie. arum i. negaciones.
Leunlich. verſachlich. Negativus. negabilis. le. abdicativus. excuſativus. a. um.
Leue. Leo. leunculus. ariel.
Leuynne. Leena. leuncula.
Leuen ſoen. Leoſilius.
Leuen dochter. Leoſilia.
Leewiſch. Leoninus. a. um.
Leuerich. lerich. eyn vogelken. Alauda. cirris.
Leye. lettze. Lectio. lectiuncula.
Lyhart. Leopardus.
Lyhzy. in B. Beychſtebe.
dat Lycham vnſſ lichen heren in den heyligen ſacramente. Corpus. criſti. ſacramentum altaris. euchariſta.
Lyſcham. Corpus.
Lyſchame der doden gebeinte. in B. gebeinte.
ſtede dayr men dye Lyſchamen verbernet. Uſtrina. ne.
Lycht. vpet ſwayr. Levis. ve. ter. tas. penſilis. le. ter. tas. perpenſilis. le. ter. tas.
Lycht des dages of des luyes. Lumen. luminare. lux. epus. pi.
Lycht. eyn kertze. Candela. lumen.
Lycht. klayr. in B. Baet.
Lycht dat vpet dupſter en ſs. Lucidus. luminoſus. lumineus. radioſus. ſerenus. a. um.
Lycht. klayr maken. Lucidare. clarificare. fulgidare. ſerenare. illuſtrare. illuminare. illucidare. perluſtrare. pralutrare. prelucidare. perlucidare. luculentare.
by den Lycht des nachts waken. Lucubrare.
weder Lycht. klayr. maken. Reluzidare. reluſtrare et cetera.
tot den Lycht hoerende. Luminens. luminaris. re.
Lycht ontweert. in A. ungeNicht.
Lycht. ſacht to doin. Facilis.
Lycht. byllycht. ſugue. in A. by Aventuren.
Lychtblondich. Luciflavus. a. um.
Lychtlich. Leviter. penſiliter. perpenſiliter.
Lychtlich. Facile. tes. tas. leviter. tas. efficaciter. tas. perfunctorie.
Lychticheit. Facilitas. penſilitas. perpenſilitas.
Lychtende of luchtende genoechlich. Luceblandus. a. um.
wegnich Lychtes. Lucubrum. bri. lucubra. bre. lucubraciuncula.
wegnich Lychten. Lucubrare.
Lychtdreger. Lucifer. ſofforus.
in den Lycht geboren. Lucigena.
vol Lychtes. Luminoſus luculentus. radioſus.
Lychtheit. Luminoſitas. luculencia. radioſitas. claritas. luculentas. tatis.

Lichten. licht machen. Lucere. eſcere. clarare. eſcere. radiare. allucere. Elu. Illu. Par.

vorLichten. Prelucere. eſcere.

mitten Lichten. Interlucere. eſcere.

wederLichten. Reluccre. eſcere.

vorLichten. Translucere. eſcere.

to wart Lichten. Allucere. eſcere.

ſamen mit Lichten. Collucere. eſcere.

under tuſchen Lichten. Interlucere. eſcere.

wechwerdich Lichten. Delucere. dilucere.

uytLichten. Elucere.

inLichten. Illucere.

derLichten in vorlichten. Illuminare.

derLichter. Illuminator.

derLichterye. Illuminatura.

derLichten. in L. unLaſten.

derLichtynge. troſt. Solamen. ſolacium. ſolacioſitas. refrigerium. recreacio. refocillacio. refocillamen. alleviamen. recreamen. allevacio. ſublevamen. ſublevacio. conſolamen.

geLich eyn dem anderen. Similis. le. ter. tas. conſimilis. le. ter. tas. perſimilis. le. ter. tas.

ungeLich. Diſſimilis. le. ter. tas.

geLich. to ſamen. in G. to Gader.

geLich ſtecken. in G. Eden.

geLichen. eben maken. planare. complanare. equare. adequare

ungeLich. in E. unEben.

geLich maken. in G. Eben maken.

Lichniſſe. geſtaltniſſe. bildynge eyns dynghes. Effigies. ymago. ſimilitudo. diſpoſicio. ſpecimen. forma. exemplificacio. appropriacio. aſſimilacio omouſion.

geLichen. geLich maken in geſtaltniſſen. Similare. aſſimilo. las et aſſimilor. aris. conſimilare. inſimilare. aſtruere i. aſſimilare. comparare. equiparare. equare.

unLichen. Diſſimilare. abſimilare.

desgeLichen. Similiter. equiformiter. pariformiter equiparanter.

Lichlich. redelich. et ghept ſynne. Competens. co petenter.

derLichen. ſlichten. rechtmaken dat eyn tughen dat ander. Compenſare. recompenſare. reciprocare. equare. collibrare. vicinudinare. complanare.

derLichung. ſlechtmaking. ſlichtyng. Compenſacio. recompenſacio. reciprocatio. equacio. collibramen. tum. collibracio. viciſſitudo complanacio. equamen. equamentum.

ter geLichniſſen en rede. Paradigma. tis. parabola. ſimilitudo.

ter ungeLichniſſen en rede. Parcemia. e.

Lich. geliich. Equalis. ſimilis. par. parilis. compar.

ungeLich. Inequalis. diſſimilis. impar. dispar. disparilis. imparilis. ſepar. ſeparilis.

Lichte der doden. Funus. ris. funale. lis. funuſculum. capulus.

Lichſteyn. Lapis funeris.

ter Lichen gehoerende. Funalis. Funeralis. le. ter. tas. funeroſus. ta. feralis. le.

Lichwech. Iter funeris.

Lichtwijſe. lichter maet. Eodem modo. ſimilimodo.

Lichniſſe in worden. in 2B. Byſtel.

Lichhuyſ. Porticus. us.

Lichlatue. Cicatrix. cicatricula. obductio. ſtigma. tis unde ſtigmaticoſus.

Lichlatwich. Stigmaticoſus. ta. cycatricoſus. tas.

Lichteyden. Interſignum. interſignium.

Lichen. paſſen. in D. Dyenen.

Lich und recht doen. Equitare. iuſticiare.

ungeLich. unrecht doen. Inequitare. in 2B. Bedoenen.

geLich weſen of ſchynen. Equipollere. Equivalere aſſimilari. conſimilari.

geLichniſſe. Similitudo. equipollencia. paritas. equiparacio. equipolencia. proporcio. proporcionacio. proporcionabilitas. paritas. aſſimilacio equalitas. ſubparitas.

ungeLichniſſe. ungelichheit. Diſſimilitudo. disparitas imparitas ſeparitas. disparilitas. inequalitas. improporcionacio. inequivalencia.

dat ter geLichniſſen ſtede. Similiculinarius. a. um. ſimilitudinaritas. tis.

geLichniſſ of ſaeme des gheeuen dat men nyet en ſupt ind anſpenuch is. Forma. typus. pa. unde typicus. a. um.

ge-

geTijchlick. Comparabilis. le. ter. tas. comparativus. a. um. equabilis. le. ter. tas. proporciónabilis. le. ter. tas.
ongeTijchlick. Incomparabilis. le. ter. tas. inequabilis. le. ter. tas. inproporciónabilis. le. ter. tas.
Tijchoop. wijnkoop. Vinicopium.
Tijchoops. wijnkoops pennynck. Arra. re.
Tijchoops. wijnkoops pennynck geben. Subarrare. inarrare.
Tyden. glijffen. paſſieren. in G. Gijſſen.
Tijden. no. in C. Cyt. et in D. derOyet.
Tijden. verbum. in D. Doeghen. Allere. ui. caret ſupino. dolorare.
Tijden. nomen. in D. geDolt.
medeTijden. verbum. in B. erBarmen.
beTijden. ghyen. in K. beſtennen.
Tijden ſeer inde lancke. Perpecior. eris. perpeſſus ſum.
tuytTijdorſche. Compatrix. genetura.
vaſtelick Tijden. Durare.
des Tijdens rede of onderſtheit. Parologia.
dye ſteedts Tijdt. Perpeſſicius. a. um.
Tijdſam. in D. Duldych.
Tijdſamheit. in D. Duldycheit.
onTijdſam. in D. onDuldych.
onTijdſamheit. in D. onDuldycheyt.
onTijdſamlick. in D. onDuldelick.
medeTijdych. in B. Barmhertich.
medeTijdycheit. in B. Barmhertichheit.
beTijdynge. Profeſſio. onis.
anderwerff beTijden. Refiteor. teris.
beTijder. Profeſſor.
in Tyeden of geſeyngh eyn ſumpel verklaryngh. Strophe. phe. inde dat dayr in contrari is of dayt. Antiſtrophe. phe.
Tyen. wanderen. in K. Ieyſen.
Tyeckelen dye dye moeder of amme ofte broederſche den kynderken voirſpynghet. Feſcennini. norum. feſcennine. narum.
Tijff. Corpus. Corpuſculum.
an Tijff inde an ſpele ſtarck. Bicanor. noris.
Tijffijch. Corporeus. corporalis. le. ter. tas.
Tijffijcheit. Corporalitas. corporeitas.
onTijffijch. Incorporeus. incorporalis.
onTijffijcheit. Incorporalitas. incorporeitas.
Tijffijck maken. Corporare.
des Tijffs ſcharpheit. Scabrieudo.
des Tijffs bouderſte deyl bijs an dye ſnaghe. Torax. acis.
Tijfflant. Lyvonia.
Tijfruchte. Uſufructus.
Tyeff. in G. Gunſtich.
Tyeff. duyr. durbet. in C. Coſtel.
Tyefde. dyuntſcap. gunſt. mynne. Amor. caritas. dilectio. amicicia. agapa. pe. agapes. pes: pei. amicabilitas. zelus. emulacio. zelotopia.
Tyefde der echtſchap. in C. der Echtſchap lieffde.
Tiefhebben. mynne dragen. Diligere. amare. colere. dedere. emulari. demulari. zelare.
ſeer Tiefhebn. Adamare. deamare. peramare. proamare.
weder Tiefhebn. Redamare.
Tiefhebber beelre lupde of dynghen. Polidamas. me.
Tiefhebber. mynne. Amator. amatoriculus. emulator. zelator. zelofus. zelotipus. zelotipes. pis. zelotes. tis.
Tiefhebbende. Caritativus. amatorius. zelotipicus.
Tiefhebberſche. Dilectrix. amatrix. Amatricula.
Tiefhebbynge. Amatus. us. amacio. amamen. amamentum.
Tieflick. mynlick. Amabilis. amoroſus. amaticus. amabundus. amatorius. amicabilis. agaticus.
Tiefniſſ dogn. ſchenchen. Propinare. propinitare.
Tiefniſſ ſchenchyngh. Propina. propinacio.
Tyeghen. Mentiri. fingere. nugor. aris.
Tyeghen tegen die warheit. Inficior. aris.
tos Tyegen. Adnugor. aris.
ſamen uyt Tyegen. Connugor. aris.
weder Tyegen. Renugor. remencior.
han herre to warts Tyegen. Pronugor. aris.
Tyggen lacere.
derTyggen. in B. geBeken.
onderTyggen. Succumbere. ſuccubare.
onderTygger. Succuba. commu. ge.
beTyggen. beſtallen. in K. andTeggen.
Tyly. Lilium.

Lylychs. Lilialis. le. ter. tas.
Lyllen myt den oren.
Lyme Bitumen. aſpaltum. viſcus i. gluten. inis et glutinum. ni quo aves capiuntur. glutinarium. affalcion. onis.
myt Lyme wat bangen. Viſcare. conviſcare. per. ſimul. deviſcare et eviſcare. per. valde. Inviſcare. per. intra. reviſcare. per. iterum.
ont Lymen. Deviſcare. eviſcare.
Lymen. Glutinare. bituminare. agglutinare. conglutinare.
Lymych. Glutineus. glutinoſus. viſcoſus. butiminoſus. butimineus. a. um.
Lymlich. Glutinanter. Glutinatim. viſcoſe.
Lyen paſſeren. in O. Gaen.
Lynſait. Linum. ni.
Lynen bleſſen. Lineus. linoſus.
Lynen laken. Lintheum. lintheamen. Lintheamentum.
Lynen. ſnoir. Zona. corda.
Lynen dat ſeer blenckende wyt is. Biſſus. ſi. inde biſſinus. a. um.
Lynen cleyt. Biſſinus. a. um.
Lyn of ſnoir of cozde an eyn loyt dair men die dungte des waters mede onderſoickt. in C. Cozde an eyn loit.
Lyn dair die ſcheepperde an treckien. Remulcum. ci unde remulco as. are.
die op der Lynen ſpeelt. Funambulus. funabulus.
dat dan Lynen ind dan wullen onder eyn gewracht is. Linoſtema. atis.
Lynen weben. maken of bereyden. Linificare.
Lynen weber. Linifex.
Lynen ampt. Linificium.
Lynen doick ſeer wyt ind vlemlich. Papas. patis.
die op der Lynen ſpeelt. Funabulus. Scenobates. tis. funambulus.
Lynen of ledderen bant Lorum. ri.
Lynchs ſynchs. luchters. Sinister. tra. trum. levus. a. um. levius. a. um. Siniſtrarius. a. um.
Lynckerhant. luchterhant. ſyncherhant. Siniſtra.
ter Lyncker. luchter. ſyncherhant. Siniſtrorſum. levorſum.
die an der Lyncker. luchter ſyden is. Siniſtrarius. a. um.
ter Lyncker. luchterhant leyden Siniſtrare.
der Lyncherhant gebuycken Siniſtrare.
ter Lyncker ſyden ſych keren. Siniſtrare.
Lynde. eyn boem. Tilia.
Lynden. Tiliacus. tiliaceus. tilioſus. a. um.
Lynye. eyhe. Linea. regula. ordo. ſeries.
eyne Lynye of regel doir dat rechte mydel dan en zyrkel of anders doir her geſtrecken. hoc Dyametrum. tri. hec dyametrus vel tros. hic dyameter tri.
Lynie of regule recht wt trecken. Liniare. colliniare. per. ſimul.
dan Lynye tot lynye. Lineatim.
tuſchen den Lynyen dat ſpacium. Interlinium unde interliniaris. re. ter. tas.
der Lynyen geſtelteniſſe. Liniamen. liniamentum.
Lynyen die ſych verre dan malchanderen ſtaen ſych nyet ruerende. Paralella. le.
Lynye die umb ind umb ſych bermydet.
Lynſen. Lens. tis. lenticula. le.
Lynſen eritten bonen dat ſeinen Ligumina. die dat verwaert of verhuyt. Liguminarius. ria. dat men ſpyr af maket. Liguminarius. a. um.
Lynten. Hybernus.
Lyntwozm. Linx. cis. linea. ce.
Lyntwozmich. Linceus. a. um.
Lyppe. eyn cleeſſche ſtat. Lippia.
Lyppe eyn water dair langs. Lippia.
Lyppe der manne of die neverſte Lyppe. Labium. bii.
Lyppe der vrouwen of die onderſte lyppe. Labrum. bri.
des ſyne neverſte Lyppe dycke is. Broccus. bructus. a. um.
die hoyt Lyppich is. Achilles. lis. achilleus. a. um penultima longa et achilleus. lei. le broſus. labioſus. a. um. oſitas.
Lyppen wenchen. nycken. in O. Ogen wynchen.
Lyppogen. Lippo. pis. pere.
Lyppoych. in O. neverOgich.
Lyere. eyn ſeyden ſpele. Lyra.

totter Lyeren hoerende. Lyricus, a. um.
Lyeren ſpeelre. Lyricen. nis. lyricina, ne. tibicen. tibicina i. mulier in lyra Aules. Auledus.
verLyeren. verlyſen. Perdere. amittere.
Lyſe. ſtillike. ſachte. mekelich. ſuverlick. lantzem. Lentus. te. moroſus. ſe. tacitus. te. tractim. quietus. te. ſilenter. paulatim. ſucceſſive.
Lyſe gaen. Pedetare.
Lyſt. behendicheit. in C. Cloickheit.
Lyſtich. kunſtich. in B. Behend.
Lyſtigheit. [*l. Lyſticheit,*] in A. Argeliſt.
Lyſt. rant. ſoum. in B. Boird.
Lyſten. voirden. ſoumen. Lymbare. Faſciolare. philacteriare.
Lyet. Carmen. cantilena. conducta. canticum. camena.
Lyet maken. Carmino. as. carminor.
Lyetſpreker of dichter van herlichen ſaken. Comedus. perſona. ne.
Lyetſpreker of dichter van herlichen ſaken. Tragedus.
Lyet off ſpreke van herlichen perſonen in leſterlicken materien. in T. Loff off rede.
Lyet off ſpreke in gebuyrs off herls materien. in T. Loff off ſanch.
Lyet off gedicht van herlichen ſaken. Comedia.
Lyet off gedicht van herlichen ſaken. Tragedia. die.
Lyet off gedicht van twen verſen. Diſticum. Diſticon. Diſticium. cii.
Lyetſch. Carmineus. a. um.
Lyt int gemeyn. Membrum. Membrulum.
groit Lyt als arm off beyn. Artus. us. unde Artuoſus.
klein Lyt als teyne off vyngher. Articulus.
Lyt afhouwen. ſplenten off ſnyden. Artuare.
Lyt ſlecht afhouwen. Mutilare. Demembrare.
Lytter. in B. Buchſtabe.
Lyey. in G. Gheyl. et in T. Tantzem.
beLyeven. in G. Ghunnen. et in C. Conſentieren.
beLyeven dat lieſt. Delectare. delectat.
van Lyve reyſich. ſtarck. Procerus. a. um unde Proceritas.
twa Lyvich. bynlyvich. burlyvich. Bicorpor. Tricorpor. Quadricorpor.

Lyve. lyve. ſlye. eyn viſch. Polipus.
Lve.
Loekupp. loekom. Nautea. tee.
Loerre.
Lobben. eynreley groit ſtuckviſch. Strumulus.
Loch. in G. Gat.
Loche. vlechte. Coma. me. Trica. ce.
Loich. ſuppl. in A. Jane.
poirLoich. Porrum. ri. pluraliter hii Porri et hec porra. Porrulum. li.
bol poirLoichs. Porroſus.
mit poirLoch gehoert. Porrata. te.
poirLoichs ſtede dair dat weſſet. Porrarium.
hunſLoich. Barba iovis. polipodium.
knoflLoich. Allium. lii.
Louchshoiſt. Bulbus.
Loichrupp of hoilrupp. Urica. ce.
Loichen [*l. Loickende*] mit den oghen. in G. ether Gegich.
enLoichung of anloichſel. Alliciatorium. Alliciamentum.
Loeden. tzallezen. Conſolidare.
Loeden dat van lode is. Plumbeus. a. um.
Loeden cloete die men wourt. in B. Blyen cloete.
Loedich. gewichtich. in A. Swaer.
Loeder. mehe to ſoelen.
Lodder. in B. Boebe.
Loddereg. in B. Boebereg.
Loff. pryſſ. in E. Eere.
Loff ſpreken. Pryſen. in T. Taeben.
Loff anderwerf geſprathen of geſangen. Palmodium. dii.
Loff off rede off ſanch off ſpraich die men duet van groten edelen perſonen in eynre leſterlicher materien dat heit Tragedia. And die dat duet heit Tragedus. a. um. And die ſulchs ſchrift heit Tragedus. di. And des hier toe hoirt heit Tragedicus. a. um.
Loff off ſanch off rede off ſpele off ſpraiche die men duet in gebuyrs of herls materien dat heit Comedia. And die dat duet heit perſona. ne. Comedus. a. um. of Comicus. a. um ſ. ſcriptor. And dat hier toe hoirt heit Comedicus. Comicus. a. um. And tuſchen deſen twen beyden burſchuyen als Tragedia ind Come-

dia heit pretextata. nit comedia dan edelre perſonen ſalien.

Loiff blat. Folium.

Loiffwerck. hyldwerck of metzeiry die dan bogel thoenöet is. Emblema. tis.

Loghe. Lixivium. locium. cii.

Loeghen. unwairheit. Mendacium. mendaciolum. nuga. ge. nugula. nugella. figmentum. ficticium. cementum. gerra. re. fictio. commentum. ti. compoſitum. ti.

Loeghen ſtichter of bruder. Fabulo. onis. nugoſus. tas. nugicanus. nugidicus. nugiſonus. nugiparus.

Loeghenachtich. unwairachtich. Nugas indecit. nugiger. nugigerulus. nugoſus. nugatorius. mendax. Mendoſus, tas. fictus, frivolus l. mendax. gerroneus. gerronaceus. mendaculus. nugaculus. vaſcus. a. um.

Loeghener. Mendax. nugax. nugigerulus. mendoſus. fictor. ficticius. Fabulo. onis. nugator. gerro. onis.

eyn Loeghener in dey herten. bedzechtich waire ſeger in den monde. Trucannus. trucannulus. trucanna. ne. dat hyr toe hoirt. trucannicus. a. um.

Loeghen des herten ind bedzechtige wairheyt des monds. Trucannia. e. dit alſus to doyn. trucanniſare.

Loey. in S. Oyeyl. et in T. Lantzem.

Loey traich. bugl. Accidioſus. piger. iners. tis. deſes. dis. ſegnis. negligens. torpens. glirius. gliricus. a. um. hebes. tis. deſidioſus. tabidus. torpidus torpidulus. ignavus. tardus. Laſcivus. remiſſus. muriſcidus. licencioſus. lentus.

Loey. traich maiken. Pigritare. lentare.

Loey. anrechtich. in H. berechtet.

Loey of onhuyſch ſynt. Hyrquitallus.

Loeyen. bugien. traighen. Pigre. greſcere. pigritari. accidiari. deſidiari. geſtire geſticulo. as. geſticulor. aris. eciam in T. Lantzem woſen.

Loeycheit. bugheit. traicheit. Pigricia. accidia. deſidia. negligencia. Segnicies. ei. ſegnicia. cie. tarditas. Argira. ſubleſtia. inercia. argia. torpor. torpedo. hebetudo. languor i. pigricia. laſſitudo. ignavia. tabitudo. Tabiditas. eciam in Lantzenheit.

die dan Loeycheit gheit of den die rugge ontwee were die heit Reſes. dis.

Loibzoeder. in B. Baggart.

Loyn. in D. der Dyenſt.

dach Loyn. Diarium. rii.

Loyn aenet ingde. Agapa vel agape. pes.

Loyn dat men dan den acher reinpt. in H. Acherloen.

die tot buer Loyn hoirt geſt. Vecturarius.

buer Loyn. Vectura. re. vectigal.

ſchyp Loyn. Naulum.

wagen of carren Loyn. Vectigal.

waegh Loyn. Portatura ſeu vectura.

weghter Loyn dat ſy boeren. Vecturarius.

weid Loyn. weyh Loyn. Viaticum.

buer Loyn op eyniche ſteden. Veredarium.

ſtenger Loyn. Stipiarium. rii.

huyren Loyn. Meretricarium.

Loynen. loyn geben. Premiare. appremiare. appreciari. mercedem dare. retribuere. remunerare.

Loyn dat men to gaſte tredyent. Bravium. palma. laurea. aureola. collarium. corollarium quando defertur collo.

die ſuich Loyn geben of antfanghen. Braveta. te communis generis.

Loynghever als dat herſcap. Mercedonius.

Loynghever als die dyenet dan wegen ſyns heren. Mercedarius.

Loenen. reſten enghent op. Cubare. Incumbere. Podiare. Apodiare. Superpodiare. Sufflare i. apodiare. ſubnitor.

Loenſtaff. Podium. dii.

Loenſel. wenung dair men op reſtet. Cubatorium. Reclinatorium. acclinatorium. podium. dii. apodiacio. apodiamen. Bicubitus. Tricubitus. us. Sufflamen i. Apodiamen. Pontellus.

Loip. Curſus. us. Curſio. onis. Curriculus. li. Curriculum. li.

op Loip der ingde. Tumultus. tumultuacio unde Tumultuoſus. tas Coniuracio.

op Loip der ingde maken. Tumultuor. aris.

die op Loip der ingde maect. Tumultuarius.

den

ban op Loy tot oplop. Tumultuarius.
aber Loip. in B. Biegfel.
Lopen. Currere. Curſare. Curſitare.
ſeer Lopen. ummen. Curſitare.
hyn Lopen. wyſchen. wyſghen. voorſtreken. Anfugere. Diſcurrere.
aber Lopen. Tranſcurrere.
aber Lopen. voelopen. Supereſſe. Abundare. Superfluere. Reſtare. Reſtituere. Superſtare. Superare. Exuperare.
aber Lopen. beſpringen. trijffen. tranſeneren. overvallen unde eynen to bangen. Invadere. Inſultare. Impecere. Inſurgere. Aggredi. Impugnare. Irruere. Aſſultare. Aſſilire. Inſilire. Circumſiliire. Circumſultare. Proſiliire. proſultare.
die der Lopen iſ ut den orden. Apoſtata. Apoſtaticus unde Apoſtaſia.
der Lopen ut den orden. Apoſtatare.
Loper. in B. Baide.
Loipſch. turkiſch. ſwiſch.
der Loip der tijt. Curriculum.
wijſt. hijſtig. wijſtuchtich Lopen. Mulivagus. Fluctivagus. Girovagus. Erronis. Nomida. de. Deſultor. Devius. a. um.
allein Loper. Solivagus.
aber Loip. Superaeſt. ſuperfluitas. ſuperabundancia. proficinum. us. a. um. ſucciſinum. us. a. um. inciſinum. prociſinum. us. a. um. E in B. Biegfel.
aber Loptich. Superfluus. a. um. proficinus. a. um. Inciſinus. a. um. ſuperſtes. Superabundans.
der Lopen. Accurrere. Accurſare. inde Accurſus us.
dar Lopen. Procurrere.
to mucte Lopen. in G. beGeghenen.
ſamen ut Lopen. Concurrere. Concurſare inde Concurſus. us.
loplich. hijſtig. wijſtuchtich Lopen. Diſcurrere. Diſcurſare. Diſcurſitare unde Diſcurſus. us. Vagari. Palare cetera in B. Bijſtern.
af Lopen. to ruge lopen. Decurrere. Decurſare unde Decurſus.
in Lopen. Incurrere. Incurſare unde Incurſus. us.
ut Lopen. Excurrere. Excurſitare unde Excurſus. us.
tuſchen Lopen off bydden. Intercurrere. Intercurſare unde Intercurſus. Intervenire.
vorre Lopen. Procurrere.
ten eynd Lopen. Percurrere.
ledich Lopen. Vagurio. ris. rire. Ocior. aris. ere. wijt. hijſter Lopych. Vagus. Vagulus Vagibundus. Pervagus. per valde. palabundus. errabundus. Diſcurſivus.
hijſter. wilt Loppnge. Erraticus. Vagicus. Deviacio. Vagacio.
Loye. bachel. Fax. cis. facula. le. di.
Loyre. ledertouwer. in G. Oſenwer.
Loſſ. en dyer. Linx. cis.
Loſſ. hys. in T. Tedisch.
Louſſen. in B. ut Bynden.
Louſſen. bynden. ledigben. quijten. Liberare. Acquitare. Aſſecurare. Solvere. Redimere. Eripere. Eruere.
der Louſſinge. beſchermynge. beſchudynge. redynge. Defencio. tuicio. proſecio. Liberacio. erepcio. redempcio.
der Loſſen. beſchermen. beſchudden. redden. vorren. Liberare. Defendere. Eripere. Eruere. Tueri. Redimere. Eximere. Patrocinari i. defendere.
der Louſſer. beſchermer. Liberator. redemptor. Defenſor. Patronus. Patrocinator i. defenſor. Tutelator.
der Louſſyng. beſchermynge. Patrocinium i. defencio. Redempcio. Tuicio. Patrocinacio.
Loſſ. dat bergenckliich iſ. in D. anDuricb.
Louſſ. ondycht alſ beſe. hoit. ſwam. Porosus. tas. Rarus.
hoter Louſſ. Oſphaeus. Patrimes.
moder Louſſ. Pupillus unde Pupillaris. teritas.
hoter ind moder Louſſ. Orbus. bi.
eer Louſſ. labeloſſ. trumeloſſ. Infidelis.
Loſſ. in B. Bedwanger.
Louſſert. in B. Aegidi en in B. Bedwangſtijden.
Lott. murche. Sors. Sorticula. Sorciunculus. Adriſterium.
Lott werpen. in L. Taten.

Lott

Lott werpyng. Sortilegium.
Lott. in B. Bly.
Lottwyt. in B. Blywyt.
Lott gewicht. Lato. onis. Semiuncia.
twe Lott. Uncia.
anderhalf Lott. Uncia et semis.
Lottkupse. Librilla. le. Pegma. atis.
eyn Lott unit eynre copden of moir dair men die dinghte des waters mede underscirlt. in L. Cozde an en lott.
Lott an en reym gedeslicht niede to werpen und weder nae sich to trechen. Cestus. us.
geLobe. Fides.
recht geLobe. Orthodoxa fides. Catholica fides. Credulitas.
mysgeLobe. letterye. Perfidia. Dolus. Heresis.
geLobe. truwe. in G. Gelobe.
geLobe. wyfheit. in G. Gelobe.
geLoben. truwen. in G. Geloben.
et Loben. in C. Cunfeteen. Cetera huiusgeLobe. in G. Gelobe.
Lubbe. eyn bisch. in L. Lybe.
Lubben. in B. Bubben. geben. lubben.
Lubber. Castrator. eunuchisator. tesenator.
Lubsteke daer men die derssen lubt. Testiculorum.
dyc geLudt is. Spado. onis. eunuchus. eunuchisatus. castratus. exsticulatus.
Lubsteke. eyn tuyt.
Lucht. Aer. ris.
in der Lucht glotmutheiden. Aporie.
der Lucht beyspage of onderscheydynge. Casma. ris. fulgetra. tre.
der Lucht beweghelicheit. Cecerates. tis.
Luchter. candeler. Candelabrum. candelarum. Lucernarium. funale. lel. luminare. lucernare. deluminare. lustrare.
berLuchten. Illuminare. irradiare. Illustrare. lucidare. illucidare. aurorare.
dan Luchten of suychten besmetynge. Contagio. onis unde Contagiosus. sa. sum.
byLuchten. naeluchten. Allucinare. Alluminare.
afLuchten. Abluminare.
samen mytLuchten. Collucinare. Colluminare. Collustrare.
to rugge afLuchten. Deluminare.
berre inLuchten. Illuminare. Illustrare.
boirLuchten. Preilustrare.
onder beneden Luchten. Sublustrare.
Luchtelich. Luminalis. lustrabilis. lustralis. le. ter. tas. lucinabilis. Deluminabilis. le. ter. tas.
boirLuchtich. Illustris.
boirLuchtheit. Illustreitas.
Luchtich. Aereus. Aerius. a. um.
boirLuchtich. in B. Ware.
Luchter. in L. Lanterne.
ter Luchterchint. in L. ter Lynterchint.
Luchtes. lotrig. in B. Lyndig.
Luchtes und wegis beyde. Ambidexter. tra. trum. Equimanus. Mancinus. a. um.
geLuch. geval. in B. Woenige.
angeLuch. ongeval. in G. unGeluck.
geLuchen. Fortunari. prosperari. felicitari.
berLuchten. bzonen. in B. Baten.
toeLuchten. in S. Slugten.
omtLuchten. in B. Slyenen.
Lugde dan wesden. Aurendus. Celticus.
Lugdeter. Antrophagus. realiter.
geLud simplicieer Sonus. Sonulus. Sonitus. Canor. Canorus. Canoritas. Canorositas. Tonus. tonabulum i. sonus. Bombus. bi. Crepor. oris.
geLudt. in L. Cluch in D. Doene.
geLudt dan ondersanch off dan schellen. Venor. oris.
half geLudt. Semitonus. semitonium.
heel geLudt. Sintonus. ni.
Ludden clocken off schellen. Pulsare.
samen to hoip Ludden. Compulsare.
samen Ludden off gelupt geuen. Consonare. Consonare.
Ludden. cleppen. schellen. dus dan dorren. in B. Bochen. schellen.
schlich Ludden. Subsonare. subsonare.
inLudden. Insonare. intonare.
Ludden. simpliciter Sonare. Tonare. Boare. Bombidare. Crepare. Crepere.
Ludden. hellen. in D. Doenen.
Ludden. in C. Clynghen.
Ludden. in D. Dugren.

Ludde.

Lupde. in H. Helle.
dat Lupdende is. Sonorus. ſonoroſus. tas. Conſonus. Conſonorus. Canorus. Canoroſus. tas.
Lupde. volck. Homines. populi. vulgus. Gentes. Plebs. Plebicula.
geLupdt dat rupſchende. liraſchende off bzechende geſchupdt. Fragor unde Fragoroſus. Fragoſus. tas.
qwalt geLupdt. Cacephatus. ti. vel Cacefatus. ti. Cacefaton. Cacophonia. Cateſonicus. Cacefaticus.
guet geLupdt. Euphonia.
half geLupdt. Semiphonium. Semiſonium.
gzof geLupdt in geſengh. Ypolidius. Sublidius. ypodous. ypodoreus.
geLupdt alre gzaiſſte ind leſt in geſenghe. Ypatheſi.
ſuet Lupdende. Melusi a. um. Melicus. a. um. Meloſonus. a. um.
Lupden engelick. Agregare. Abgregare i. Diſonare.
geLupdt onepndzerlick. Aſſimphonia. Inconſonancia. Diſſonancia.
hoigh Lupden of ſchallen. Altitonare unde altitonans. altitonus. altiſonus. altiboans. ter.
wael Lupdende. Euphonicus. a. um. liricus. perliricus. a. um.
uebel Lupdende. Cacophonicus.
gelijck geLupdt. Symphonia inde Symphoniſta et Symphonicus. a. um. conſonancia. crepitus. us. crepitaculum. concrepancia.
Luppich. in L. Lantzem.
Lummel pletten. Abdomen.
Lunche. blecke. ſmette. Macula. labes. menda. nota. notula. notella. Mendum. di ſ. in libris. turpitudo. ſordes. ſordiuncula. lues. luvio onis. Contagium. gii. contagio.
Lunche upten ſwerte. in E. Etterploch.
Lunchen. ſmetten. ſubben. blecken. ſoelen. beſmodden. beclabben. ontreynen. Maculare. deturpare. ſordidare. inquinare. coinquinare funeſtare i. inquinare inde funeſtus. a. um. labefacere. polluere. contaminare. commaculare. inficere. fedare effedare. Defedare. In. Re. linire inde litura i. ſeditas. oblinire. emplegaciare. luere. colluere. interpolare. ſtercorare. impurare.
Lunchich. blechich. ſmettich. ſubbich. Turpis. fedus. ſordidus. ſordidulus. funeſtus. maculoſus. pollutus. Contaminatus. labefactus. infectus. effedus. lividus. tabefluens. tabidus. luridus. a. um.
Lunghe. Pulmo. onis.
Lugne. lugnſch. in A. Anghe.
Lugngnch. ſperlgnch. muſch. eyn vogelken. Paſſer. paſſerculus. paſſerinus eli filius paſſeris.
Lunſchen. wegbelen. ſtreplen. ſmeyken. oghendpenen. flatteren. Adulari. applaudere. palpere. palpare. palpitare. blandiri ſuggillare. alludere. faſcinare. aſſentor. taris. aſſencior. aris.
Lunſchende. bleſſen. ſmeychende. lieſkoſende. Adulans. applaudens. palpans. blandiens. Luggillans. blandus. blandulus. blandicellus. blandicioſus.
eyn Lunſchende. ſmeychende. flatterende wijfe van ſpraechen. Pangericum. ci. unde pangeriſta. die ſo laiſt ind luighr.
Lunſcher. ſmeycher. oghendpenre. flattrere. lieſkoſer. Adularor applauſor. palpo. onis. palpaniſta. Blanditor. ſuggillator. alluſor faſcinator. delinificus. lamiro. onis. blandiloquus. pangeriſta i. cum cantico et mendacio.
Lunſchery. ſmeychynge. flatterynge. oghendpenſt. lieſkoſynge. Adulacio. Applauſus. us applauſio. palpitacio. blandimentum. blandicia. e. blandiloquium. alluſio. faſcinacio. pulpa. pe. pulpula unde pulpoſus. tas. blandicies. ei.
Lunſe van en rade.
Lupen. luren. Obſervare. inſidiari.
Lupper. Obſervator. inſidiator.
Lupſſ. Pediculus. pedo. onis. pedunculus. ſenipes. ſexcupes.
berkens Lupſſ. Uſia.
buyck Lupſſ. Amicium. [*l. Amicinum.*]
der Lupſe en gzoten haip. Fruriaſis.
Lupſych. vol lupſe. Pediculoſus. tas. pedicoſus. tas. hispedicoſus. tas. ſexpedicoſus. tas.

Luesch leder. dat ys eynreley leder op eyn syden roit op der andere wyt. Rubricorium.
Luesch swerdelen. Gladiolum.
sweer Luesch. Alga. ge.
hoich Luesch. Ulva.
Lust. genoicht. in B. Blijtstap.
Lust. in G. Genoicht.
wal Lust. weelde. in G. Genoicht. welde.
rt geLust. Libet. Delectat.
Lusten. in G. Geren.
Lustlich genoichlich. in B. Blydlich.
Lustlike stede. Tempe. indecli.
wal Lustich. in G. Genoichlich. wallustich.
Lustich wesen. in B. Bloeysam wesen.
der Lustigen. vergetzen. vermaken. verquehen. Recreare. Renovare. Reficere. Oblectare. Refrigerare.
der Lustinge. vermakynge. verquehynge. ergetzynge. Recreacio. Recreamen. Renovacio. Renovamen. Refectio. Refrigerium. Refrigeramen. Refrigeracio.
Lustren nae eyns anderen woirde. Auscultare. Advertere.
Lustren. Eygnen eynen heymlich toe. Revelare auriculam. Susurrare.
Lupstrynge. wispelinge. Susurrium.
Lupsterer. Susurrator. Susurrio. onis.
geLuyt. in L. geLuydt.
die eyn geLuyt nae conterseyten kan. Factictus. a. um
sulch geLuyt heit Facticium. cii.
Luyte. eyn seyden syel. Lutina. ne.
Luyten speire. Lutinista.
Luyter. claer. in B. Baer.
Luyterdanck. in C. Clareyt.
Luyterheit. zuyerheit. Puritas. limpiditas. Claritas. Serenitas.
Luttick. weynich in C. Cleyne.
Luttick. weynich adverb. in C. Cleine.
Luwe. eyn visch in L. Lywe
Luwen. syen. schouwen. Conspicere. Respicere. Inspicere. aspicere. spectare. Conspicor. aris. Vido. dis. dere. Video. des. dere. Viso. as. are. Iustrare. Cernere. Intueri.
Luwen. schouwen. syen. myt begerten ligchen. Viso. sis. sere. Convisere. per. simul. Inper. intra. Per. per extra. Pro. per. ante seu remote.

M.

MA.

Mach in C. Can.
Maich heymlich. Cognatus ex parte matris. Agnatus ex parte patris. Consanguineus. Confinis. Propinquus.
Maichmael. in A. Art. et in S geSlecht.
Maich geschege.
van Maychstap eynen. bestaen of toehoeren. Attinere.

MA.

Macht bieden anderen. Potestas. Potencia. Potentatus. Primatus. Magistratus. Auctoritas.
Macht. herlicheit. in H. Herlicheit.
Macht starckheit in sich selben. in C. Cracht. starckheit in sich selven.
Machschuen. in A. by. Aventuren.
Machteloyss in H. berHeerdt. et in L. Koep.
geMach. rast. in G. Gemach.

Mae-

Machen. bereyden. Facere. perficere. Efficere. Conficere. Fingere. Confio. fis. fire. confivi. confitum · ponitur active pro machen et dicitur confitur i. efficitur. Sternere et Struere i. preparare. Formare. Componere. Gerere. Fabricare. Conſtruere.

Machen. ſchepppen. Creare. Plasmare. Condere. Formare.

gaen Machen. in H. verheffen.

toe Machen. oeffenen. rollen. Exercitare. temptare.

wyt Machen. in B. Wegchen.

toe Machen. ſtoppen. Obſtruere.

heet. warm Machen. Calefacere.

lauw Machen. Tepefacere.

nat Machen. Madefacere. humectare.

verbeert Machen. Terrificare.

to nyet Machen. Nichilifacere. nichilipendere.

Makyng. Factura. plaſtes tis.

cleyn Machen. Parvifacere. floccifacere. parvipendere.

to gewynne Machen. Lucrifacere.

huys Machen. Domificare.

vers Machen. Verſificor. aris. metrificare.

Machen wat dan nyeys. Inſtaurare.

op Machen dat verbeten is. Reſtaurare. reparare. reformare. reficere.

ver Machen dan der geſtaltniſſe. Transformare.

ver Machen. vermonyen. in B. Vergen.

ver Machen in genoechten. in L. verLuſtigen.

ver Machen. vedzagen. in C. achterClappen.

ver Makynge ter luſten. in L. verLuſtynge. et in B. Wijtſtap.

ge Macht. geſchapen. Creatus. plasmatus. formatus. conditus. factus. plaſtus. a. um.

Marchſel. in C. Cyrnare.

vol Macht. in C. volComen.

ver Makynge. in B. Wijtſtap.

vol Machtheit. in C. volComenheit.

Made. mogn. Tarmus. mi. termes. tis. cimex. cis.

ſpech Made. Tarmus. mi. lendex. cis.

Madich. Tarmoſus. tarmoſus. tas.

Maghe. Stomachus. chi.

der Maghen ingewande. Stomatula. le.

die in der Maghen gebreck heft. Stomaticus.

Maghet die iongſter is. Virgo. puella. puellula. virguncula. iuvencula. puera. re. puerula. puercula.

geleerde Maghet. Cathapuera.

Maghet gaeds. Agapeta. te.

Maghet die bedzechlich is. Cariſia.

Maget die daeden den anderen ontruwt ind loſſ is. Cathacariſia. maſtigia.

Maget die dyent. Verna. fama. me. famula. famella. ſervitrix. pediſſequa.

camer Maget. Pediſſequa. abra.

iong Maget. Puellula. puella. adoleſcentula. iuvencula. nympha. lar. laris.

Maghet die eyghen is. in D. Deerne.

Maghet die eyghen was ind gedzyhet is. Abra. bre. in E. die dan der Eggenſcap et cetera.

die eyns anderen eggen Maghet tot eynre echter hyysfrouwen neempt. Tinxio.

Maeghdelich. ionferlich. Puellaris. re. ter. tas. virginalis. le. ter. tas.

Maeghdom. in A. Junfferſcap.

Maeghdom neemen. in A. Junfferſcap neemen.

Magher. in D. Dozre.

Magher werden. Macere. ceſcere.

Magher maken. Macerare. decraſſare. diſcraſſare. auſternare.

Maghericheit. in D. Dozricheit.

Male nae to ſchieten. Signum. ſignetum. meta te.

te Mail. gantz. gentzlich. geheel. Omnino. Penitus. integre. integraliter. tas. totaliter. tas.

eyn Mail. twee mail. reyſe of poſe et cetera. Una. bina vice. binis. trinis. vicibus. binies. trinies et cetera.

bur. wan. eer Mails. in D. wanDaghes. et in E. Eermails.

Mall. mallart. Sot. in D. Dwaiff. et in A. Aff.

Malich. in A. Igelich.

Malder. en mate. Maldrum. dri.

Maledyden. verſpreken. in B. Blameren.

Maledyder. oebelſpreker. in B. Blaſphemyerre.

Maledydynge. Maledictio. Execracio. Imprecacio. deteſtacio.

Maledyt. Maledictus. Anathema. et tunc est indeclinabile.

Malen op der moelen. Molere. Immolere. Emolere permolere. per valde.
uyt Malen. Emolere.
in. binnen Malen. Immolere.
weder Malen. Remolere.
myt. samen Malen. Commolere.
wevel Malen. Demolere.
der Mallen. versetten als gy nu ich dan. Dissociare unde dissociatim. Alternare inde Alternatim. Vicissitudinare inde Vicissitudinarie.
Mallen als meelre. Pingere. depingere. Pictare. Picturare.
samen Mallen. by eyn mallen. Compingere. Compictare.
der Mallen. Repingere. Repictare.
Mallre. Pictor. Picto. onis. Zographon. onis.
Mallre dan manigerley varwen. Polimitarius.
die naege Mallt of contersept wundt. Zographamenos.
ge Mallts off mallizel dur den herben. pluraliter Anaglipha orum.
Mallaitsch. Leprosus.
Mallaitsap. lazerye. Lepra. leprositas. Alapicida. morphea.
Mallaitsche bale. wittichheit. Alber. boris.
Malt. Brasium.
Malt mallen. Brasiare.
Maltmeller. Brasiator. trix.
Mailtijt. pmpsen. Prandium.
Mailtijt to eten des middages. Prandere.
Mailtijt des avends. Cena. cenula inde Cenare.
bette Mailtijt. Adipatum. ti.
Mailtijt aever de boden. in D. Duitbier.
Man. Vir. Mas. masculus. Cubio. onis. Maritus maritellus.
starch Man. Acer.
Man die twe wijst [*l. wijff*] hest off gehadt hest. Virbius.
Man die twye man werch voit. idem.
Man die dan den dode weder oy. vertweihet is. idem.
eyn Man die dur syns wijffs eere anpt hevet. Zelotipus. inde syn wijf heit Zelotipa. inde die ongenoycht off hat dair dan tuschen is heit Zelotipia. inde sulchs in herten dragen. Zelotipare.
der Man menlicheit. Virga virilis. eo ceretra. Testiculus unde Testicularis. re. ter. tas. et Testiculosus. tas. et Testiculare i. Testiculos dare.
dan Manne tot manne. Viritim.
half Man. Semimaris. Semimasculus.
die twe Man. dry man. vyr. vyf. ses. seven man onder oen hest. Duumvir. ri. Triumvir. Quadriumvir. Quinquiumvir. ri. Septemvir. ri. unde Duumviratus. Triumviratus. quadriumviratus. Quinquiviratus. Septuviratus. ti. Septemviratus. ti i. talis dignitas vel officium.
eyn starch. eyn wijse. eyn mechtich Man. Heros. herois.
eyn Man vye weert. ind des swijcht dat syn wijff aeverspeelt [*l. aeverspeel*] duet. Ninnarius.
Man dan vele wijven. Multicuba.
Manlic. menlic. Musculinus. maritalis.
Manlic. menlic. in Ct. Coene. virilis.
Manber ter echtscap. Nubilis.
Manber na den alder. Pubes. bis. pubis. ris.
Manhent. Virilitas.
Manhent. gemecht. Membrum virile. virga virilis. cadurcum. veretrum. virilia. genialia verenda nates. mentula. le.
Mannen sych ter echtscap. Contrahere. Nubere. maritare. coniugari.
starch Man. Ariel. vir fortis.
Man vye vele wijve hevet. Multigamus. multicuba. polidamas.
Man dan tween wijven. Bigamus. bimareus. inde bigamia. bimaria.
Man vye wijffich ind onmenlich is. Cinicus. effeminatus. mollis. le. uxorius is proprie uxori deditus. femineus. muliebris. femellarius. mulierarius. storeida. de.
Man vye seer ontrey dan leven is ter onkuyscheit. idem.
dan tween Mannen eyn. wijf. Bivira. deinde trivira. quadrivira. fici deinceps.
Mans ind wijffs kunis gelijc. Hermafroditus. hermofraditus. anbrogeus. a. um. androgeus. androgenus. anbrogenus. a. um.

unreyn

uwes Mangs of wijfs bader. Socer inde foce-
rinus. a. um. ind des bader is uwes. Pro-
focer.
Mangs of wijfs bzoder. Levir. ri.
uwes Mangs of wijfs moeder. Socrus. us. ui.
ind air bader is uwe Profocer. ind oere moe-
der is uwe Profocrus. us.
ont Mannen. Emasculare. evirare.
Manck. onder. tuschen. Inter.
Manck. iam. in C. Czoppel.
ge Mankt. gemengt. Mixtus. a. um.
Magn. Luna. noctiluca. nocticula. Dyana.
urina. lucina. proserpina lucifera. tytania.
vol Magn. Plenilunium. amphitrix. amphi-
tricus. panselenos.
nyg Magn. Novilunium. incensio. lunacio.
sonder Magn. Illunis. ne.
half Magn. Semilunium.
clein Magn. Lunula. le.
dye Magn is so sere dept so groit als ertrijch.
dye Magn is so xviiii. dept clepnre dan dye
sonne.
Magntsiech. Menstruosus. us. unde men-
struum. i.
Magnsiech of magnsuetich. Lunaticus. astralis
astruosus.
der Magnen of sonnen gebrech. Eclipsis.
dur den Mainen gelaetum. Proselenus.
tuschen der Magnen krympen ind wassen die tijt
of dat spatium heyt Intenlunium.
Magnlich. Lunaris. re.
Magnsayt. Papaver. ris. lethea. thee.
Magnsayts. Papaverinus. a. um.
Manen eyn perds of andere dyere. Caprona. ne.
iuba. be.
grote Manen hrbube. Iubosus. tus.
Mande. in C. Coeff.
stoyt Mande. in C. stoyt Coeff.
Maendach. Dies lune. feria secunda.
Mandel. Amigdalum. nucella.
Mandelboem. Amigdalus.
Manen. Monere. ammonere. Cio. cis. cires.
cieo. es. ere.
ber Manen. Admonere. ammonere. permone-
re. sollicitare. avisare.
be Manen. in C. ber Czijgen.
myt samen Manen. Commonere. pre. per. an-
te. re. per iterum.
nae heymlich Manen. Submonere.
Mangnge. Monicio. monitorium.
der Mangngen gedechtnisse. Monimen. moni-
mentum.
Maenlich. Monibilis.
Maenstede. Monitorium.
wie Manich tair. Quotennis. ne.
soe Manich tair. Totennis. ne.
Manigerley. Diversus. tas. diversimodus. va-
rius. a. um. tas.
Manigerley maken. Diversificare. variare. di-
variare. divaricor. aris.
Manichfeldich. Multiplex. cior. cissimus. pluralis.
le. ter. tas. multiplus. diversus. a. um. mul-
tipharius. plurimus. complurimus. quam-
plurimus. perplurimus.
Manichfeldigen. Multiplicare.
woe Manichfalt. Quotus.
Manigerley. adver. Multimode. multiforme.
multiformiter. multipharium. multiphariam.
diversum. diversimode.
wie Manich. werf. Quotiens.
soe Manich werf. Totiens.
Manichwerf. balc. in D. Dyche.
Mangere. wijse. Modus. maneries. in C. Ge-
wonte.
Magndt. Mensis. mensiculus.
namen van den xii. Magnden. Ianuarius. hart-
magnt. hebraice thebeth. Februarius spat-
hiel. hebraice syrath Marcius merta. he-
braice ader. Aprilis apryl. hebraice nisan.
testri. xanticus. Meye. Maius. hebraice
ydar. Iunius hoepmagnt. hebraice ciban. ta-
neus. Iulius hymagnt. quintilis. hebraice
thamus. oist. Augustus. hebraice ab. Sep-
tember herfstmagnt. hebraice ebon. Octo-
ber offermagnt. hebraice tragelion. Novem-
ber allerheiligen magnt. hebraice marthe-
soan. December wyntermagnt. hebraice Ke-
sepheph.
twe Magndich. Bimensis. se. bimestris. stre.
bimestris.
dry Magndich. Trimensis. se. trimestris. stre.
trimestris. stre.

vijr Maendich. Quadrimenſis. ſe. quadrimenſtris. ſtri. quadrimeſtris. ſtre.
ſeſ Maendich. Semenſis. ſe. ſemenſtris. ſtre. ſemeſtris. ſtre.
Maentgelt dat men ter maent uytgheeft. Epymenia. orum.
Maentſtonde hebbende van eniger crancheyt of gebreke. Menſurius. a. um. menſtruus. a. um. menſtruatus. a. um. unde menſtruoſus. tas.
Maentſtunde der vrouwen. Muliebria. menſtruum. oſus. tas. Item dair mede wort to vueren. bubinare. Item die materie heit bubinarium vel bibinarium.
Maentſtunde der boden. Tricennarium.
Maentſtundelich van kranckheyden. Menſtrualis. le. cer. tas.
Mauſe. vucht. Riguus. a. um.
Mangel. gebrecht. in M. Ghebr.
Manghlen. brechten. in M. Ghebben.
Manichte. Multitudo. maior pars.
Mantel. in C. Cloch.
Mantel to beiden ſiden open. in H. Heuch.
Mantel der iunfren. Collobium.
Mantel der vrouwen. Recinum. recinium. nii. ſtola. le.
Mantel umb to hangen. Stolo. as. are.
paſtoirs Mantel. Glomerum. ri.
des Mantels ſnoer of hechtniſſ umb den halſe. Naſtale. lis.
Maer. eyn ſtil water Lacus.
Maer. eyn gedweſniſſ nachts dye lude in den ſlaep gweldende. Effialtes. olphaltes. ſuccubus. incubum.
Marmoren dat of ſteyn. Marmor. Alabaſtrum. in A. Alabaſters.
March. Medulla.
des rugbeyns voyrgaende March of vet. Micha.
March. xii. ſchilling. Marca. ce. ferto. onis.
March tegken der copplude. Signum. ſignetum.
March dye graeffen tuſ ij der cleeſcher heeren. Marka.
Marchgrafſchap. Marchionatus. us.
Marchgrave. Marchio. onis.
Marchgravinne. Marchioniſſa ſe.
Marcht. Forum. forulum. li. forus. ri.
ſeir Marcht. Nundine. narum.
Marchten. topen. in C. Copen.
op den Marcht gaen ſpatieren. Foro ras. rare.
dye in of buten den Marcht bligft of woent. Forenſis. ſe.
Marcht of ſtede daer men beylynghe heft. Forum. ri. apparatorium.
Marchtdyeff. in D. marchtdyeff.
Marchten. Forare. afforare. per. valde. vel iuxta circumforare. De. per valde.
heymlic Marchten. Sufforare.
dynnen of in Marchten. Inforare.
to rug Marchten. Deforare. re. per. iterum.
ueber Marchten. Perforare. transforare.
dur Marchten. Perforare. con. per. ſimul.
dye dye Marchten umbloipt of dit die marchters beſteelt. Circumforarius.
Marchtynge. Foracio. foramen. tum.
Maria. Benedicta dei genitrix.
Marmoren dat of ſteyn. in M. Alabaſters.
Marmoren. in A. Alabaſtren taiſſel.
Marmoren dat groen is Cariſteum.
Marmoren dat wyt is Carinum. ni.
royt purperen Marmoren Purpuratis. tis.
Marren. turben. in B. Beyden.
Marren. beſetten. in C. Cummeren.
Marren. beſſen. in H. Herſtoit.
Marſch. eyn groen plaen. Paſcua. Pratum.
Marß die planete geheiten. Mars.
Marteler. Martir. teſtis.
Martely Martirium.
Martelgen. in C. Caſtyen.
Maſſele dye men berret. Serpedo. inis.
Maſſeap. in G. Geſeltſcap.
Maſt op en ſchyp. Malus. altea.
Maſt. bermaetyng. Saginacio.
Maſtboems hol of ghat. Ampotra.
Maſtboems wynpel. Cheruchus. chi.
Matte. Plecta matta.
Matt gebluchten van ſtro huſen of hoit. idem.
Matten in ſchaichſpil. Siſtere.
Maut moede. in H. herheerdt.
Mate wende. in B Bend.
Mate. Menſura. metreta. cenſura.
Mate of dat akreleg. Theſſera. theſſecula. teſſella. teſſellula.

Matemaker. Teſſellarius.
Mate van eenen heelen voet. Sexquipes. dis. unde ſexquipedalis le. ter. tas.
Mate of wijſe allen dingen to geven. Deſcribere.
Mate hebn. matighen. mate ennen ding geven. Temperare. attemperare. contemperare.
dage gheene Mate noch feaerheyt en is. Intemperium. rii.
edick Mate. Oxifalus. acitabulum. Ocitabulum.
Mate van en palm van der hant. Palmus. palmulus. li.
lant Mate. in E. Erdmate.
Mate van vijf mudden. Medinus. ni.
Mate van lant van vijf hundert ſchreden lanck. Levia. levie.
Mate van vijf ennneren. Gomor.
Mate van dry of vijr of van xxx. mudden. Corus ri.
Mate van hoighden. Altimenſum. ti.
Mate op al dynck. Modus analogia. temperancia. diſcrecio.
Mate van hundert boeten. Centuria. e.
Mate van anderhalf. Dragma. cotula. le.
Mate van en halven ennner. Coclia. coclie. emna. ne.
Mate van ennen ennner. Sextarius. rii. ſextariolus. lum.
Mate van i. ennneren. Bacus ci.
Mate van bi. ennneren. Congius. gii.
Mate van bi. ennneren. Metreta. miridiada.
Mate van xliii. ponden dat ſyn xxii. ennner. Modius. dii. ſtatum. ti.
Mate van anderhalf mudde. et proprie huyymate. Statum. ti.
Mate. Menſura rabo. onis.
Matebrechtich ſtyppen des circkels. Matheſiſcentrum.
Matigen. Modero. as. moderor. aris. modificare. temperare.
Maitlick. Menſuralis. le. ter. tas. unde menſuratim adver. menſurabilis. le. ter. tas. moderabilis. le. modificabilis. le. ter. tas. modicabilis. temperabilis. moderate. rim adver. moderanter. temperantur. [*denkl. te lezen temperanter.*]
Mate. matichheit. maitſamheit in allen dingen. Modus. modulus moderancia. moderamentum. moderacio. modicacio. modificacio. bris. e. temperamen. tum. temperancia. temperanciuncula. diſcrecio.
on Maitſem. Immoderatus. intemperatus. indiſcretus.
on Maitlick. Immoderanter. intemperanter.
ont Matigen. Diſtemperare.
midde Matich. Mediocris. cre. ter. tas.
wat midde Matich. Mediocritulus. a. um.
Matiger. Moderator. modificator. modicator. temperator.
Maitſem. ſober. Sobrius. frugalis. le. ter. tas. moderatus. modificus. modeſtus. temperatus.
Maitſamheit. ſoberheit. Sobrietas. frugalitas. moderacio. temperancia. parcimonia. modeſtia. eciam in A. Abſtinencie.
in Maten. ſo verre. in dem. mat onderſcheyde. beſcheitlick. in A. by Alſoe.
in wilker Maten. in wilker wijſe. Cuiusmodi. qualismodi. qualiter qualiformiter.
in ſulker Maten. in ſulker wijſe. Illiusmodi. talismodi. taliformiter. ſiccine.
in deſer Maten. in deſer wijſe. Iſtiusmodi. huiusmodi. huiuscemodi.
Maten. lijcken. evenhomen. in V. Dyenen.
in gheenre Maten. gheens ſinnes. gheenre wijſe. Nullatenus. nequaquam. nullo modo.
eenigerley Maten. Aliquatenus. aliquomodo. ullatenus.
Mater. egn eynt.
Matery. Materia.
dan Materien wurdt al dynck gemaect dat die creaturen maken ind dat heit Materia. materiola. materies. ei.
dan Materien wat maken. Materiare.
tot Materien horende. Materialis. le. ter. tas.
Mauwen als en catt. Glatire.
Me Mecht. [*l. geMecht.*] in M. Manheit.
Mechtich. ſtarck. in C. Czechtich.
Mechtich. Poſſibilis. le ter. tas.
Mechtich maken. ſtarck maken. in C. Czeſtich. mechtich.
Mechtich. machtelogs. in L. Lorg.

Mo

onMechtich. Impos. impotens.
onMechtich tot naturlijken saken. Impotens unde impotencia.
bur. seer Mechtich. Prepotens. quampotens.
alMechtich. alweldych. Omnipotens. cunctipotens.
alMechticheit. alweldicheit. Omnipotencia. cunctipotencia.
Mechtlich. in T. Tantzen.
Mechtlich. heymlich. in T. Tijse.
geMechtlich. sachte. synlych. Sensim. remissim. leniter.
Mede. eynreley dzanck. Medio. onis medus. di. mulsum. si. ydromellum. ydromellis.
Mede wesen. Interesse.
Mede. myt. Cum.
Medicijn. in A. Artzedy.
Medicijnre. Medicus. phisicus. anthidotarius. creticus. egerosus. empericus. comedicus. experimentator.
van den Medicijs dye oeverste. Archigenes. psillus. li.
Medicijn der medicijnscap. Farmacia. e.
dayr men Medicijn bereydt. idem.
Medicijn verhoeper. Farmacopola. apotecarius.
Medicijn boitch. Dynamedia.
Medicijnlich. Medicinalis. le. ter. tas
Medesuete of marienbloemken. Solsequium. elitropium.
Mey. meymaynt. Maius. ii.
Meytijt. Sudum. di. subudum. di. ver. veris. vertulum. li.
Meyboem. buerkenboem. Fagus. gi.
in der Meytijt bertziert. Veractus.
Meyen. Vernare.
Meyelich. Vernanter. vernalis. le. rer. tas. unde vernancia.
Meysch. Vernus a. um. vernalis. le. rer. tas.
Meyboych. eyn lant. Magdeburga.
Meyen hozn of graff. Metere. demetere. emetere. defalcare. truncare. abruncare.
te Meyen begweeme. Messorius. a. um.
Meyer dye meyet. Messor. defalcator.
Meyer op en hoff. Villicus in B. geBuer.
Meyerr. in C. onderCoeper.
Meyeler bayen in en getymmer. Festum. ti.
Meele. Far. farris. farina. farinula.
Meelbudel. in B. meelBudel.
Meelsychten. in B. Budelen meel.
swaMeel op der moellen. Molimola. amolum. li. pollis. inis. pollen. inis.
saegh Meel. Quisquilie. arum. unde quisquiliosus.
vol Meels. Farinosus. tas.
Meelich. Farreus. a. um.
van Meel gemaect. Farraceus.
weyten. bonen. garsten Meel of hzn bayr van geboerlit. Polenta. te.
Meelbzn. Mola. le. farracum. ci.
des Meels cleynlike bloeme. Pollis inis. pollen. inis similа. le. similago. ginis.
dat van desen Meel geboeckt is. Pollineus. a. um.
Melch. Lac.
hern Melch. Balbuca.
geronnen Melch of parsmelch of prolsliese. Balducta. iuncata. te.
Melchen. Mulgere.
Melchbat. Multrale. lis. multrum. tri. multra. tre. sinum. ni. uter mulgarium. civibia. lacticapium. lactigerulum. obba. fidelia. cuperadolium.
samen myt Melchen. Commulgere.
aff off to recht Melchen. Demulgere.
Melchens tijt. melchens stunde. Multrum. tri. multra. tre. mulcrum. mulgarium.
upt Melchen. Emulgere. In. per in. re. per iterum. per aeber. boir.
nph Melch. Mulcrum. cri.
nph Melch na der geburte s. hyest. Colustrum. tri. colustrium. trii.
Melch in der boyst geronnen idem.
der Melch ryntzels stede in den lyue. Lactis. tis.
Melch [*l. Melck*] spijse. Lactatum. ti. lacticinium. ii
Melchich. Lacteus. lacteolus. a. um.
Melde. eyn cruyt. Atriplex.
Melden. in A Apenbaeren.
Melder. in C. Clepper.
Meelre in M. Mailre.
Meelzel gemaict of schyst bur den kerchen of in boghen steden. pluraliter. Anagl pha. orum.

Meelt-

Meetlyel. Pictura.
Memme. in B. Boyst.
ossen Memme. Bumasta.
sonder Memme. in B. sonder Boyst.
Memmen bloeten. Expapillare.
Memmen tpppel. Papilla.
Memoriail dair men in teyhent beş men gedenken wil. Emphimeris. dis. memoriale. lis. manuale. lis.
Memori gehoichniss. in D. geDechtniss.
ge Meyn. Publicus. universalis. communis. generalis. le. ter. tas.
Meyne. meynonge. in G. Ghyssinge.
ge Meyn guet. Respublica.
ge Meyn guet stelen. Peculor. aris.
ge Meyn maken. Communicare. publicare. eciam in A. Openbaeren.
Meynen. in D. Dunchen.
ge Meynlich. Generaliter. universaliter. publice. publicitus. communiter.
ge Meynlicheit. Generalitas. universalitas. publicitas.
ge Meynscap. Communio onis.
ge Meynte. gemeynheit. Communitas.
Meynlich. in G. Ghyslich.
on Meynlich. in G. onGhyslich.
woe wat Meynstu. Quid putas.
wye Meynstu. Quis putas.
Meyneydich. Periurus.
Meyneyt. Periurium.
Meyneyt sweren. Periurare pciurare.
Meyn wijss. in H. Hoere.
Meynonge. Intencio.
Mengen. myschen. plengen. Miscere. Con. per. ad pro. conserere. diluere. conficere inde confectio.
in Menghen. Immiscere. inmiscere. Inserere. interserere. insertare. intersertare.
weder Mengen. Remiscere.
Mengen twyerley nat in eyn. Sinalympha-re.
Menghynge. Mixtio. mixtura. commixcio. commixtura. miscillum. li.
Mengsel dan twyerley nat. Sinalympha.
dan hele Mengsels eyne hantherre. Gaurus. liquamen. zyma. tis.
ge Mengt werck. Mixticius. a. um. miscellanus. miscellaneus. a. um. promiscuus.
Menlich. moedich. Animosus. tas. virilis. le. ter. tas. viritus. cetera in C. Coene.
Menlich doen. Virissare.
Menlicheit. genecht. in M. Manheit.
Meensch. in L. Lupnsch.
Meensch. in M. Maynsieck.
Mentz. eyn lant ind stat. Maguncia. maguntina.
Meer. mee. Plus. quamplus. perplus. pluris. quampluris. perpluris. compluris. ultra.
weynich Meer. Quamplusculus. complusculus. a. um.
boyt Meer. Ammodo. perammodo. amplius.
boyt Meer. Item. Insuper. ultra. ulterius. rursus. rursum.
Meere. saghe. Fabula.
Meere. syzache. in G. Gerucht.
ver Meeren. boytseggen. in B. ver Baytschappen.
ver Meeren. vermaken. in D. ve Dagen. et in C. ve Clappen. et achter Clappen.
Meerren. verren. Augere. augmento. as augmentor. aris. ampliare. superaddere. multiplicare. augescere passive.
Meer. see. Mare. pelagus. gi et pelagum. gi. equor. fretum. pontus. pontulus. salum. adera. adria. inde mare adriaticum. amphitrix circuit totum orbem Amphitrices. cis. thetis. tis. thedios. occeanus. nereus. ei. neptunus. ni. talapsum.
Meer. see westwart an. Mare occeanum.
Meer by senedyen. Mare mediterraneum.
Meer of see by lubeke. noytwegen et cetera. Stagnum.
dat by den Meer of see is. Maritimus. a. um.
by den Meer of see dat ertrick of lant. Maritima. me.
tuschen. twy. dobbel Merich. Bimaris. re.
twyer Meere of see samenhompste. Bitalapsum. si. alias bitalassum. si.
beş Meers of see wassen of krympen. Dodrans. tis.
beş Meers of see stighen ind wassen. Exundacio. ledo. onis.
beş Meers of see krympen ind ebben. Malma. me. Refluctuacio. gurgitacio. gurges. tis.

des Meers of see gheben of underlaten. Salaria rie.
des Meers of see onsenchtheyt. Sinus. us.
Meerschyps meher. Strator. oris.
in dem Meer of see dye wech varn dye schyplude naebaren. Strataria. rie.
des Meers haven of oeber. Portus. us. Sinus. us.
Meersch. seesch. Marinus. marinarius. a. um. talassius. a. um. pelagaris re.
Meerwonder. Monstrum. belua unde beluinus. a. um.
Meermynne. Syren. nis. sirena. ne.
Meerredych.
Meerschyum
Meerstyn } an lant geslagen. Alga.
Meerkrupt
Meer of see suyet. Alosa.
Meerswyn. Delphin. nis. delphinus. ni.
Meerhat. in A. Aff.
namen van des Meer of see persculen pluraliter. Acroceramina. cirtes. tis dat syn sant hoevelen. anfractus. ampulla. altanus. scilla. le. unde scilleus. á. um. tempestas. fretum. ti. hiberna. reuma. tis i. tempestuosa maris inundacio. reumatisma idem. euripus. pi i. exestuacio maris. tempestas caribdis. naufragium. fundi inequalitas. bitalassum scopuli. aura turbulenta. Venti. nebule. navis parva seu confracta. naucleri imperiti. requisita vilia. salaria. e.
Merche teyken. Signum. signetum signaculum.
Merchen. proeven. Perpendere i. considerare. signare. probare. circumscribere. Sentire. notare. attendere. animadvertere.
Merchlich. proestich. Notabilis. le. ter. tas. considerabilis. le. ter. tas. probabilis. le. ter. tas. sensibilis. le. ter. tas.
an Merchen. anteyckenen. Annotare. assignare.
bysonder Merchen. uptteyckenen. Enotare. exsignare.
oeber Merchen. Pernotare.
in Merchen. inteyckenen. Innotare. insignare.
heymlich Merchen of teyckenen. Subnotare. subsignare.

Merchyng. proevyng. Notamen. consideramen. consideracio. probamen. tum. probacio.
die Merchlichste onder den volch. in B. die Beste.
Mergel erde. Glaria rie.
Merye. moedervert. Equa. saginaria.
Merye onbzuchtber. Vola. le.
Merle. eyn vogelken. in D. Dzoissel.
ber Meeren. oecken. Augere. augmentare.
ber Meerre. oecker. Auctor. augmentator. augustus.
ber Meerryng. oeckyng. Auctio. auctus. us. augmentum. augmentacio. adaugma. tis. intencio i. adauctio
Meerre. neutra. groter werden. Accrefcere.
Merse. in C. Came.
hzemer Merse. Merx. cis mercula.
Merssyerye to laeven. Preconisare. dat laeven heit preconatus. us. preconium. nii.
Mess. Cultellus. culter. tri. cultrum. tri. paxillus. li. pauxillus. li.
Mess dair men der perde voete myt hoztet. Absidile. lis. absidilium. lii.
Mess der schoemeker Alisolium.
scher Mess. Novacula. rasorium. rallum. li. hic sorex. soriculus. soricillus.
nagel Mess. in B. Baseler.
wyngarts Mess. eyn heye. Vanga. ge.
Mesmeker. Cultellifex.
Meyse. eyn vogelken. Parix.
aire Meyst. adver. Maxime. maximum. potissime. potissimum.
Meyster die nyh dyngen maect. Autor.
Meyster. in T. Leeren.
eleyn Meyster. Magisterculus.
Meysterssche. Magistra magistercula.
Meyster wesen. in T. Leeren.
tucht Meyster of bysonder meyster eyn yongen. Pedagogus. papas. antis. des selven vervele hait pedagogium. und die stede dair die leerynge gheschyndt heit oick alsoe.
Meysterschap of kunst. Magisterium. magistratus. us. argasterium. Archisterium. didascaliatus. us. magistratus. tas. tus.
Meysterssche die an eynte oetrichte gehyndt die kunst und stede heyten beyde Ergasterium.

Mey-

Meyſterlich. Didascalicus. a. um. magiſtralis. le. ter. tas.
des Meyſters leere tot ſynen diſcipulen. Didascalicum. doctrina.
Meyſteren. in M. Meeren.
Meeſten. vetmalien. Saginare. impinguare. crassare. con. et de. per. valde. crassor. aris. ineſcare. limare. farſio. ſis. ſire. pinguefacere. corporare.
Meeſten. bet werden. Impinguaeſcere.
dat men Meeſtet umb to eten als dyere vogele. hic et hec Altilis. le.
Metale. in E. Eere.
Metalen. in E. Eeren.
dun enigen Metale eyne dunne plate of blat. Lamina. ne. crusta. crustula. le. pluraliter brathea. orum vel brathea. ee.
dun alreley Metale dye ſchume. Scoria. figinus. ni.
dye dun Metale werckt. Erarius. a. um.
des tot Metale hoert. Erarius. a. um.
dun Metale werchen. Ero. as. are.
dun Metale dye roſt. Erugo. rubigo. erisma. eriſeba.
Metale to vergaderen. Erucare. eruſcare.
myt Metale gelupt maken. Eriſonare.
die myt Metale gelupt maect. Eriſonus. ericanus.
dye Metalen boete heft. Eripes. dis.
Metael ghegeten. Affare.
ſo wye myt Metalen inſtrumenten ſpeelt. Liticen. nis. liticinator.
ſtuck Metaels. Maſſa ſe. maſſageta. te.
Meten. Menſurare metior. tiris.
Meetroide. Abacus amonia.
ſamen myt Meten. Commenſurare. commetiri.
af Meten. Demenſurare. Demetiri.
tuyderwegen Meten. Dimenſurare. dimecior. tiris.
Metens honſt. Geometria. theorema. tis. theorisma. tis. unde geometricus.
myt Meten. Ementurare. emecior. tiris.
weder Meten. Remenſurare. remecior. tiris.
erd. lant Meten. Metor. aris.
unge Meten. Immenſus. a. um. tas.
ber Meten. beroemen. in B. Baighen.
ber Meten of vermeten. vlyſt. in E. Eene.
ber Meten myſ to doen. Preſumere. pretendere.
ber Meetheit. in B. Boch.
ber Meter. beroemer. in B. ber Baigher.
Metten. Matutinum. ni.
Mettelich. Matutinus. a. um. Matutinalis. le. ter. tas.
Mettzen. Metzelen.
Metzelry. Sculptura. celatura.
Metzeler. in S. Steynmetzeler.
ſteyn Metzlev byle of bicke. Vanga. vange.
ſteyn Metzler trupffel. Trulla. lula.
ſteyn Metzler ſnoir daer dat loit an is. Amuſis. ſis. Amuſſa. ſe.
Metzelry. bildwerck of loſwerck dat dun bogel toender is. Emblema. tis.
Meuſe pap. in B. Byg.
Meute.
Meutery.
Meutmeker.
Metwe. eyn bogel.
My. myr. mich. Michi. mis. me.
Myſelven. Michiipſi. meipſum.
Mychel. in G. Groit.
Mycke. in B. myt Broyt.
Myden. ſchuwen. in H. ber Hoeden.
Mydelick. Vitabilis. in H. ber Hoedelick.
onwer Mydelick. [*l. onver Mydelick.*] onſchuwelick. Inevitabilis. le. ter. tas. Necarius. a. um oportunus. a. um. indevitabilis. le. ter. tas.
Myden. hueren. in H. Hueren.
ber Myden. verhueren. in H. Hueren.
Mydach. Meridies.
Mydwecke. in G. Gudesdach.
Mydſomer. Solſticium eſtivale.
Mydwynter. Solſticium hyemale.
Mydbaſten. Dominica leare.
Mydweck. Medivium.
Mydden. Medius. mediānus. a. um.
Mydde. mydbelhom. ten halben. Medium. medietas. mediullium.
dat Mydde of platze uſſchen dat eyn ind dat ander. Medium. ſpacium. ſpaciolum. intercapedo. intervallum. interſpacium. interſticium.

tuſchen Myddel ind uterſte. Medioximus. a. um.
in dat Myddel geſtalt myt dwangh. Mediarcitus. a. um.
int Myddel ſtaende. Mediaſtinus. a. um.
Myddelen. Mediare. dimidiare.
Myddelen en ſake tuſchen den meerren ind den myndren. Incesſo, ſis. ſere. ivi.
Myddeler. Mediator. interventor. ſequeſter.
Myddelmatich. Mediocris. gre. ter. tas.
Myddelmatichet, [ſ. *Myddelmaticheit.*]. Mediocritas.
wat Myddelmatich. Mediocriculus.
Myghe. ſeychē. in H. Harne.
Myghen. ſeychen. ſtrenten. Urinare. mingere. emingere. demingere. per. valde. mictare. mictirire. minſare. micturire. minſtare.
ſamen myt Myghen. Commingere.
in Myghen. inſeychen. Inmingere.
be Myghen. beſeychen. Permingere.
weder Myghen. wederſeychen. Remingere.
Myghelich. ſeychlich. Urinalis. le. ter. minſatilis.
Myghet. ſeycher. Mictor. minſator. urinator.
Myghe bat. ſeych bat. Urinale. minſatorium. minſaterium.
Myghestede. ſeychſtede. Minſatorium.
Myle. Miliare. leuca. miliarium. rii.
Myle in greeckſ Stadium. in walſch Leuca. in egyptſch Signes. in perſen Paraſanga.
der Myle eyn achte deyl geheiten. Miliarium. ſtadium. dii. ind dat ſtadium. ſtadiolum, et ſtadiolum et ſtadialis. le. ter. tas heldt eyn hundert xvb. ſchreden of trede ſ. apud grecos.
Mylien ſait heirſe. Milium. centenum.
Mylde. lym. Munificus. ſtrenus i. Largus. Largifluus. Liberalis. Copioſus. Dapaticus. dapiticus. munerosus. collativus. dativus. Largiusculus.
Mylde in doighden. Pius. clemens.
ſeer Mylde. Prelargus. quamlargus. Dilargus. Largifluus.
Mylde ſonder mate. Prodigus. prodigalis. le. ter. tas.
Myldelich. Large. Largiter. Largifluc. collative. dative. munifice. copiose. liberaliter. dapice. dapitice.
Mylte. Splen. lyen.

Mylticheyt. Splenericus. linoſus. lieuoſus.
Myn. Meus. mei.
Myns ſelven. Meipſius.
Mynne. Minus.
Mynre. Minor. minuſculus. minorculus.
Mynre. cleynre werden. Diminui. decreſcere. diſcreſcere.
Mynre. cleynre worden. Minoratus. Decretus. discretus.
Mynre. cleynre maken. Minorare. minuere. diminuere. immituere. comminuere. minutare. carpere. ſubtrahere. ſemare.
Mynrebroeder. barvoite. Frater minor. barvotus.
weder Mynre maken. Reminorare.
dat eyn der Myndret des he bruycken ſolde. Defrutare.
der Myndrynge. Detrimentum. diminucio.
Mynne. bruntſcap. in T. Lieſde.
Mynnen eerlich. in T. Lieſhebben.
Mynre. mynner eerlich. in T. Lieſhebben.
Mynlich. in T. Lieflich.
Mynlich in gaide. Carixativus.
Mynſch. Homo. homuncio et homunculus. Homulus.
gheyn Mynſch. Non homo.
half Mynſch. Symo. onis. ſemiunculus. ſemunculus.
half Mynſch half eſel. Onocentaurus.
half Mynſch half pert. Ypocentaurus.
eyner dyſſ Mynſchen eyn oeverſte. Penthaeontarchus.
eyner tyen Mynſchen eyn oeverſte. Decurio.
eyner hondert Mynſchen eyn oeverſte. Centurio. demarchus.
Mynſchen dyenſt. Hominium.
ſtede dair men die Mynſchen verbernet. Boſtaris.
Mynſchen verhoeper. Plagiator. plagiarius. plagioxippus.
Mynſchlich. Humanus. humanitus. adver. et humaniter. tas.
on Mynſchlich. Inhumanus. abhominabilis. le. ter. tas.
Mynſchlike anneempnge. Humanacio.
myt Mynſchlicheyt begheyt. Humanatus. a. um.

Mynſchlicheit. Humanitas.
gemynt. holt. lief. in G. Gunſtich.
Mynte. eyn kruyt. Menta.
coern beit Mynte. Menta agreſtis. pluraliter colocaſſia orum. calamentum. nepita. te.
Mirakel. wonder. in C. Cepchen.
Mirre. Mirra.
Mirren bucht. Xiromiricum.
Mirren bate. Mirrinus. a. um.
Myſſ. oneben. Impar. diſpar.
Myſſdait. in B. Bzoerche.
Myſſedich. oebeldedich. Reus. malefactor. maleficus. transgreſſor. prevaricator. ſceleratus.
Myſſdoen. mystreden. Prevaricari. Excedere. ſorifacere. transgredi. malefacere.
Myſſdunchen. bewagnen. Suſpicari.
Myſſgaen. Errare. deviare. in E. Erren. dwalen.
Myſſhagen. Diſplicere.
Myſſhandelen. in D. Dzoeden.
Myſſballen. Diſplicere. Dilabi. Relabi.
Myſſbuychen. Abuti.
Myſſen. Deficere.
Myſchen. in M. Mengben.
Myſſe. Miſſa. ſe.
Miſſe halden. miſſe doin. Miſſare. miſſitare. celebrare.
die Myſſe ſtreflich buet. Miſſaticus.
Myſſe boich. Miſſale. lis.
Myſſgewaidt. Ornamentum. preparamentum.
tot der Myſſen hoerende. Miſſalis. le.
Myſlich. in A. Abenturlich.
Myſpel. Eſculum.
Myſpelboem. Eſculus.
Myſſanch. myſſynch. Auricalcum. electrum.
Myſſyngen. Auricalceus.
Myſſyngbs betehen. Lechitus. ti.
Myſſen. nyet treffen. in F. Falgen.
Myſſen dat lant. Miſſena.
Myſt. Fimus. mi. letamen. nis.
Myſtbzegen. Olitor. oris. fimarius. a. um.
Myſtſtede. baelt. Fimarium.
Myſten. Infimare. ſtercorare.
Myt. mede. Cum.
Myt my. Mecum.
Myt dy. Tecum.
Myt u. Vobiscum.
Myt oen. Secum.
Myt eyn ander. Unanimiter. invicem. ſimul. una pariter.
Myt eyn. to mail. in A. All.
Modde. ſlijm. in D. Dzeck.
Modſtede. in D. Dzeckſtede.
Modderich. ſlyckich. in D. Dzeckich.
Moede. in M. Matt.
Moeden. moit maken. Animare. Confortare.
der Moeden. meynen. in D. Dunchen. gyſſen.
an Moeden. anſynnen. bergben. Petere. exigere. requirere.
gwait der Moeden dat men heft. Suſpicio. Suſpectio. onis.
gwait der Moeden to heben. Suſpicio. cis. cere. Suſpicor. aris.
dait dat der Moeden gwait is. Suſpectus. a. um.
die gwait der Moeden heft. Suſpectivus. ſuſpicioſus. ſuſpectuoſus. a. um.
gwaide der Moedynge. Suſpicio. ſuſpectio.
der Moedynge. in G. Gyſſynge.
der Moedelich. Coniecturalis. le. ter. tas. Coniecturative. opinabilis. le. ter. tas. opinative.
gaids Moeder. Theotocos. dei genitrix.
Moeder. Mater. matricula. parens. Genitrix. Tama. me.
Moeder alre ſiguren. Aliotheca.
dyn alder Moeder. Ava. Avia. e.
dyn aber alder Moeder. Proavia. e. der Moeder Proavia. der Moeder Attavia. der Moeder Tritavia.
Moeder dan echten kynd off kynderen. Matrona unde matronalis. le. ter. tas.
der Moeder in zeden to gelichen off to volgen. Matriſſare. matrizare. Und die alſo is. Matrimes. mis.
des Moeder dyn is ſonder eyghentſcap off gehoere. Aldius. a. um.
Heer Moeder. hacht Moeder. in B. Beermoeder.
twyſe Moeder. hevelmoeder. Obſtetrix.
der twyſe Moeder ampt to doin. Obſtetrico. as. are.

Moeder uwes mans off wijfs Socrus. us. Ind oer vader is uwe Prosocer. ind oere Moeder is uwe Prosocrus. us.
dit Moeder inder vrouwen lichaem. Matrix. matricula. hymen. nis.
des Moeder doit is Matrimes.
dye uyt synre Moeder buyck gesneden is. Ceso. onis.
die Moeder off alder moeder levendich heft. Matrinius.
myt Moeder. Commater.
des Moeder ind vader uyt tzwen landen synt. Bigens. tis. omnis ge.
styf Moeder. Novercа. matrina.
styf Moederisch. Novercalis. le. ter. tas.
styf Moeder werck dryven. Novercor. aris.
Moedermoerder. Matricida.
Moedermoerdery. Matricidium unde matricidalis. le. ter. tas.
Moeder des gesyndts. Materfamilias.
Moeder die meer dan eyn kynt gehadt heft. idem.
Moederlicheit. Maternalis. le. ter. tas. Maternus. a. um.
Moederlicheit. Maternitas. maternalitas.
Moederloss wenssen. Pupillus unde pupillaris. re. tas.
Moederlick guet. Matrimonium.
Moedich. in C. Coene.
gynt Moedich. Magnanimis. me. ter. tas. Inanimis i. valde Animequior.
lanck Moedich. Longanimis me. ter. tas. Longanimus. a. um.
gelick Moedich. Equanimis me. ter. tas.
eyn Moedich. in D. eyn Oechtich.
licht Moedich. in B. Blyde.
half Moedich. Semianimis. e. ter. tas.
kleyn Moedich. Pusillanimis. me. ter. tas. pusillaris. re. ter. tas microsichus.
sware Moedich. in B. Bangh.
on Moedich. in A. Anxteu. in B on Blyd.
uyt Moedich. Exanimis. me. ter. tas.
ass Moedich. Deanimis. me. ter. tas.
herdel Moedich. in H. herhardt. in P. eyn Pessich.
ho Moedich. in H. Homoedich.
bitter Moedich. Rancorosus. tas.
dobbel Moedich. bedriechlich. Biplex. alterplex.
oit Moedich. in O. Oitmoedich.
ont Moedt. verslagen. in A. Anxtelich. in B. Bloede. in D Dzoedich.
ge Moede. in D geDanck.
des Moeds verlupff. Dyastasis.
sacht Moedich Mansus. a. um. mansuetus. suavis. tranquillus. quietus. Placidus. blandus. lepidus. lepidosus. mitis.
sacht Moedich wesen. Mansuere. mansuescere. mitere. mitescere.
sacht Moedich maken. in M. be Mogen.
sacht Moedicheit. Mansuetudo. Suavitas. lepiditas. mititas. micia. cie. placiditas. placabilitas. tranquillitas.
onsacht Moedich. in S. Strupff.
onsacht Moedicheit in S. Stupricheit.
sucht Moedich. in G. Gehyttzich.
ver Mogen. Posse. queo quis quire. valere. valescere. convalere. lescere. equivalere. lescere. per. equaliter. prevalere. lescere i. pre aliis Evalere. invalere. lescere. per. valde.
nyet Mogen. Nequeo. quis. quire.
Mogelick. Potis. te i. possibilis. le. et potis comparatur f. pocior. potissimus.
Mogelick. in B. Bylichen.
Mogelicheit. Possibilitas. facilitas.
on Mogelick. Impossibilis. le. ter. tas.
on Mogelick in B. on Bylichen.
Moy. in A. Abel.
Moeye moddere. moyne. wasse dan des vader wegen. Amita. oit soen amicius dan der moder wegen matertera. matruelis.
synre Moeyen synt. Matruelis.
Moeyen. verstoeren. in B. Bedroeven.
Moyelick. [*l. Moeyelick.*] in T. Tastich.
Moeyelicheit in T. be Tastichett.
Moeyeniss. in C Cyot.
Moll. wich. eyn fenyn dyer. Gamaleon. camaleon. stellio.
Moll moyne. weerk. Mollis. le. ter. tas. unde mollitas et mollicia et mollicies. quammollis. premollis. permollis.
Mollwoym. mollwoym. in G. Ghoere.
Molde. in B. Back.

Moele. Molendinum. molinellum. mola. le. piſtrilla. le.
walch Moelle. in W. Walchmoellen.
water Moelle. Aquimola.
wynt Moelle. Ventimola.
wyn Moelle. Trapeta. te. trapetum. ti.
peper Moelle. Fractillum. li. fritillum. li.
Moellen ſteyn. Molaris. ris.
dair men die Moelle myt umbwendt. Molucrum. cri.
Moellehen dair mede die kynder tegen den ſwynt lopen. Giraculum. li.
totter Moellen hoerende. Molaris. re.
Moelner. Molitor. molendinarius.
Mollken. Lacticinium. mulcedo.
Molt iſs eyn mait dan iii. maldzen.
Molter. molſter. Multa. te. emolumentum.
Momozter. in C. Cement.
Mogne. eyn viſch.
Mogne. waſe. in M. Moeye. modderre.
Monich. Monachus.
Monich die dicke dan celle tot cellen loipt. Circumcellio. onis.
Monſken dient. Epedicen.
Monichs. Monachalis. le. ter. tas. Monachicus. monaſticus. a. um.
Monſter. Monaſterium. monaſteriolum. aſſiſterium. archiſterium.
Monſtren. herſchouwen. in B. Blaſeneren.
Mont. mugl. in B. Berk.
Monſel. in B. Beete.
die myt den Mont ſyngt na der vogel ſanck. Oſcen. nis.
krumchen Mont. Lura. re.
die den Mont ſteeds toe heldt. Duribuccius. cii.
des Munts toedruckyng. Cinnus. ni.
guilden Mont. Criſoſtomus a. um.
die ſymen Mont nyet oplupchen will. Oriducius.
die mit den Mont gelupt maect. Oriſonus.
die mit den Mont ſyn ſpraich maect. Oridicus.
die mit den Mont geſeng maect. Oricanus.
Moir. Ethiops pis. Ethiopus. pi.
Moirynne. Ethiopiſſa.
Morenlant. Ethiopia.
Moren. wozelen.
Mozch. marcb. Medulla.
Mozchlich. Medullitus. a um. medullinus.
toe Mozdelen. in Q. Qwetzen.
toe Mozdelt. in Q. geQwetz.
Moerden. Latrocinor. aris. in D. Doeden.
Moerder. ſchercker. Latro. latrunculus. Sanguinarius. homicida. Iugulator. Vispilio. onis. ſiccarius. mit pynemen.
der Moerder geſelle. Satelles. tis.
Moerder ſyns baders. Patricida.
Moerder ſynre moeder. Matricida.
Moerder ſyns bzoeders. Fratricida.
Moerder ſyns kyndts. Prolicida.
Moerder dan eenigen ſynre alderen. Parricida.
dair men Moerder ind dyeve henght. pluraliter. Furcelles. lium.
Moerderye. Latrocinium.
Mozghen. Cras. Craſtinus. a. um.
ueber Mozghen. Procraſtinus. a um. procraſtinum. perempdie. poſtridie.
Mozgenſtonde. in D. Dagheraſt.
dair Mozgenſtonde. Crepusculum.
Mozgenſtern. Lucifer. Diana.
Mozgenbzoit. Ianctaculum.
Mozgengaebe. Dos. tis. Dotalicium.
Mozſeel. beete. montſel. Buccella. in B. Beete.
Moert. in D. Doitſlach.
Moertkugl. Anfractus. us.
Moertpypem verbozgen in eynen ſtabe. Sica. ce. ind die dair mede moert. Sicarius. a. um.
Mozter. in C. Cement.
Mozterſteyn. bzſel. Mortarium. Mortariolum. Trimorium. Crucibolum. Pila. le. Trigona. ne.
Mozwe. weerke. in M. Moll.
Mozwe. weich. ſlap werden. Mollere. Mollescere. Emollere. leſcere. Lentere. teſcere. Laxari.
weder Mozwe werden. weder weych. ſlap werden. Remollere. leſcere. Relenteſcere. Relaxari.
weder Mozwe. weych. ſachte maken. Remollcere.

he-

be.Mozwen. berſachten. berſueten. berſoynen. ſtillen. bedigen. bewegken. reſtich maken. Pacare. pacificare. placare. lenire. dulcorare. mollire. Demollire. emollire. mulcere. remulcere. permulcere. demulcere. contentare. delinire. ablinire. macerare i. mollificare. mollitare. emollitare. demollitare. Mitigare. mitificare. demitigare. Commollire. permollire. remollire. ſubmollire. mulcare. paragorizare. ſedare. quietare.

be.Mozwyng. berſachtyng. berſuetyng et cetera. Placacio. placamen. pacificacio. Delinicio. delinimentum. lenimen. tum. Dulcoracio. emollicio. mulcibilitas. mulcedo. inis. paragoria. e.

wat Mozwe. Molliculus. a. um.

Mozwicheit. wegchicheit. Mollicia. e. mollicies. ei.

be.Mozwelich. bewegchlich. berſoynlich et cetera. Pacabilis. placabilis. le. ter. tas. pacificabilis. lenibilis. ter. tas. dulcorabilis. mollibilis. emollibilis. demollibilis. ter. tas. mulcibilis. demulcibilis. ter. tas. contentabilis. ter. tas. delinibilis. ablinibilis. mitigabilis. ter. tas.

Moſſ op den boem of anders. Ulmus. quisquilie. arum. unde quisquilioſus. tas.

Moiſſ. in C. Coil.

Moiſſ ſtelen. in C. Coil ſtelen.

Moiſſ planten. in C. Coil planten.

wat Moiſſ. in B. Bey.

Moſchel ſchoelpe. Murex. icis. Inter. ris. concha. coclea. di. die viſch dare bynnen heit oſtrea. e. conchile. lis. conchilium. lii.

Moſchlen leſer. Conchilegus. gi.

Moſchlen berkoeper. Oſtrearius.

Moſt. Muſtum. carenum. ni. mulſum. ſi.

Moſtdranck. Muſtacium. cii.

Moſtdrencker. Muſcio. onis.

Moſtart. ſney. Sinapium.

Moſtart ſant. Granum ſinapis.

Moſtartz. Sinapicus. a. um.

Moiſſe. moke. ſtunde. Tempus. oportunitas. intervallum. vacancia. pauſa. mora. interpolacio.

Mott. in B. gedanck.

ont.Mott. in B. berdget.

ge.Moedt. in H. gehert.

ont.Moedt. in H. ontbert.

eyn heilich Mott. Sacernus. ni.

wederom Mott geſippen. Reſipere. reſipiſcere.

Mott maken. Animare.

ont.Moeden. Deanimare. exanimare.

Moeten. Poſſe. licere.

Moeten. in G bedegenen.

Moetelen. ꝓoetelen. in C. Cgoenen.

Moeten. Oportere.

die ont.Moetende. begegenende iſ. Obvius. a. um. unde obvie et obviam adver.

ont.Moetynge. Occurſus. us. obviacio. ypopanti. indecli.

Motte. Tinea.

Mottich. vol motten. Tineoſus. tas.

Mudde. Modius. dii.

Muede. in A. Arbeit.

Muede. laſſ. in H. berheerdt.

Muede. lasmaken. in H. berherdert.

Mugchie. in T. Tott.

Mugchen. trechen. in T. Taten.

Mugchen alſ die perde an den boeten.

Muſſen. ſtynchen. Fetere. olere. perolere. ſordere. ſordeſcere. abſordere. deſcere. inſordere. deſcere. reſordere. deſcere. per. iterum. tabere. beſcere. putrere. treſcere. putere. puteſcere. computere. teſcere. deputere. teſcere. rancere. fratere. teſcere. ſqualere. leſcere. cleo cles clere.

Muſſende. ſtynchende. Sordidus. ſordidulus. fetens. olens. ſordeſcens. Cenoſus. fetoſus. fetulentus. fetidus. cenoſus. cenulentus unde cenulencia. olidus. putidus. putulentus. ſpurcus. contagioſus i. ſordidus. hyrcoſus. oletus. a. um. exoletus. per. valde. olax. acis. ter. tas. rancidus. rancidulus. ſqualidus. ſqualidulus.

Muſſende. ſtynchende ſtede. Oletum. ti.

Muſſery in S. Stanch. muſſery.

Muſſen. ſtynchen. in B. Doenen.

Mugge. Culex. zinzala.

Muggen nett of vlygen nett bieben den bedde. Canopeum. pei.

Mul.

Mul. ſtubbe. ſtoff. Pulvis. eris. Pulver. eris. Athamus.
Mullich. ſtubbich. ſtaebich. Pulvereus. a. um.
vol Muls. ſtubs of ſtaebs. Pulverōſus. tas. Pulverulentus. lencia.
Mullheit. ſtubbicheit. ſtaebicheit. Pulverōſitas. Pulverulencia.
Mupl. mont. in B. Berch.
Muple. en byer. Mulus. dat en henxt an eyne eſelynnen teynt. Burdo. onis.
Muplynne. Mula.
Muplen verwarre off leyder. Mulius. lii. mulio. onis.
dat toe den Muplen verwaren off leyden hoirt. Mulionicus. a. um.
Mupber. Morum. ri.
Mupberboem. Morus. ri.
Mum. in B. Bub.
Munmen. Larvales.
Mumber. boirmumber. boirmeſter. beſugger. Mumburnus. Ecōnomus et Ycōnomus i. dispenſacio. ſuper familiam. Dispenſator. Administrator. Tutor. Curator. mumburnus. Syndicus. Procurator.
Mumberſcap. boirmumberſcap. procuratoſcap. Procuracio. adminiſtracio. Dispenſacio. tutela. tutoria. villicacio ſ. ſuper dispenſacione domus.
der Mumplen. verſtoppen. in B. Bangen.
Mumplen. Rumor. aris.
Mumpling. Rumor. murmur.
Munſter. in M. Monſter.
boir Mumber. in M. Mumber.
Munte. Moneta. calophiſta. era. re.
Munten. in G. Geltſlaen.
Munter. Monetarius. Erarius. Numamularius. Trapezita. Trapezieta.
Muntſter.
Muntſtede. Monetarium. rii. moneſum. ſi.
der Munter anbilb. Trapetum. ti. Trapeta. te.
der Munter of weſter taiffel. Trapezia. e.
Mupre. Murus. murulus. Ticus. grece.
Mupe die verballen off verdogen iſt. Saricus. ci.
bur Mupre. in B. bur Boechte.
eyn hoge Mupre. Palanteum. tei.
Mupre of want af to byehen. Parietare. Disparietare. Exparietare.
der Mupren off want nebebalt. Parietina. Parienna.
by der Mupren eyn ſpatium. Promurium. rii.
Mupre. Cementarius.
der Mupre off ſteynmetzlerre. Norma. me.
der Mupremeiſter off ſteynmetzler loit mit der liſnen. Amuſſis. ſis. Dependiculum.
Mupren machen. Murare.
tot Mupren hoerende. Muralis. le. ter. murale. lis. ter.
Mupremeiſter. Cementarius. lapicida. et in H. Steynmetzler.
Murmureren. in C. Coenen.
Mupſſ. Mus. muſculus.
Mupſſ in den handen byehen ind armen. Musculus. Lacertus unde maſculoſus. tas. Lacertoſus. tas.
bleder Mupſſ. Vespertilio. Blacta. Blata. te.
dan der bleder Mupſſ dat dunne velle an eren vloegel. Membrana. ne.
belt Mupſſ. ſchermupſſ. waſſermupſſ. maſ. ge. Sorex. ſoriculus. ſoricillus.
Mupſſbenger. Muriceps. muricida. de. muſcipulator.
Mupſſval. Muſcipula. muſtricula. Paciſcola.
Mupſſvangen. Muſcipulor. aris.
Mupſſverck. Muſcerda. de.
Mupſſeneſt. Muſium. ſi.
Muſch. in L. Lymmich.
Muſchait appel. Muſcatum. ti.
Muſcaten boem. Muſcatus. ti.
Muſchaten bloem. Flores muſcati. Macis.
Muſyck. Muſica.
dan der Muſyſchen inſtrumenten die namen. Fidis. dis. vel fida. de eſt corda inſtrumenti muſici. cicuca. te. barbitum de oſſe elephantis factum.
Muſyſchen inſtrumenten dair men op ſpeelt die namen dairdan. Organum. tuba. buccina. tibia. calamus. muſicalis. ſambuca. tympanum. cithara. lira. ſalterium. cymbalum. clavicordium. cornu. ciſtrum. tyntinnabulum. fiſtula. vigella. lutinum. quinternus. poſitivum.

Muſtus. in D. Deſem.
Mupt dur die vogel. Cavea.
Muyten. Caveare. explumare. mutare.
Muetich. in T. Tedich weſen.
on Muetich. in T. on Tedich.
Mutſche. in B. Byrreet.

Mutte. ſoghe. in C. Cyeme.
Muwe. Manica. manulea. lee.
dair Muwe. Mantus. ti.
Muwen meker. Manularius.
Muwen maken. Manicare. manuleare.

N.

NA.

Nae. in B. Bp.
Nae. adver. Secundum.
Nae den preſen. Secundus. a. um.
Nae. hynden. in N. Achter.
Nae. wal bepl. in C. gudts Cnipg.
Nae eyn ander. Succeſſive. ordinarie. viciſſim. ſuccurſim. alternatim. interpolatim.
bei Nae. bynae. Quaſi. fere. fera. Circa. propemodum. pene.
Naemails. hernae. Poſt. Poſtmodum. poſtea. Dehinc. Depoſt.
ban Nae. Aprope. Deprope.
dair Nae. Poſtubi. Poſtquam. Acubi.
dair Nae. Deinde. Dehinc. Poſtremo. Poſterius. Poſtea.
Nahen. genehen. Propinquare. appropinquare. proximare. approximare. appropiare. vicinare. convicinare. luxtare. appellere i. applicare. attingere. contingere. Contignere. vergo. gis. gere. vergitare.
Naheit. Proximitas. vicinitas. vicinium. nii. propinquitas. contiguitas.
Naher. naerre. negher. Propior. propius. propinquior. propinquius. vicinior. vicinius. citerior. citerius.
Naeſte. neghſte. Proximus. Citimus. Citerrimus. propinquiſſimus. Viciniſſimus.

NA.

Nahur. Ancho. onis. Anterius. a. um. Confinis. ne. tas. affinis. ne. tas. conterminus. a. um. ergata. te. finicinus. a. um. apodiſius. a. um. tas. apodiſcus. a. um. vicinus. a. um. tas. vicinulus. convicinis. vicanus. convicanus. a. um. vicaneus. convicaneus. a. um.
ſich Naberlich halden. Vicinare. Convicinare.
Naberlich. Viciniter. Conſiniter. affiniter.
on Naberlich weſen. Abvicinare.
Naberſtap. Vicinitas. Convicinitas. affinitas. Conſinitas. Affinium. nii. Conſinium. nii. vicinium. nii. vicinia. e.
Nacht. Nox. Nocticula.
to Nat. in H. Hynt.
Nachtlich. Nocturnus. a. um. nocturnalis. le.
Nachtſtunde. Nocturno tempore.
Nachtegale. Philomena. accredula.
Nachtrabe. Nicticorax. Noctua. Cecunia. alias Cicunia. hec Nitimene. nis.
Nachtbyld. Cipariſſa.
hebt gueden Nacht. ter guder Nacht. Got helpe u. in N. Abbe!
dat Nacht ſyrſte bepl. Crepuſculum. Veſperum. dat ander bepl Conticinium. dat berde bepl Gallicinium. dat vierde bepl Intempeſtum. dat byſte bepl wederumb Gallicinium. dat ſeſte bepl

beyl Matutinum. dat ſeyende beyl Diluculum [illegible] Crepuſculum i dubia lux.

Nacht ind dach even lanch. Equinoctium. Equidium. Licitum. ti unde Equinoctialis. le. tas. Equidialis. le. tas.

Nachtſtunde alſ men nyet langer wat en doet. Immaturitas.

be Nachten. Pernoctare. nocturnare.

gelijch Nachtlich. Equinoctialis. le. ter. tas.

twe, dry, vyer, vyf, gelijch } Nachtich. { Binoctius. Trinoctius. Quadrinoctius. a. um. Quinquinoctius. Equinoctius.

Nachts gedweſniſſ. Fasma. me. vel Fasma. tis.

Nachts. Metilius. a. um. nocturnus. a. um.

Nachts waken. Nictor. taris et nicto. tas et nictito. tas et nictitor. taris unde nictanter i. vigilanter. noctare. pernoctanter.

Nack. Occiput.

Nackenſt. in E. dair men be Ellenbaigen.

Nackt. bale. in B. Blogt.

Nader. eyn cruyt. Serpentina. Colubrina.

Nagel. Clavus. vi.

Nagel dair myt men holt an holt negelt. Epigrus. gri.

Nagel an handen of doeten. Unguis. is. maſ. ge.

muſchaten Nagel. groſſels nagel. Gariophilus.

Naggen. taggen. pzeheten. tergen. Czeyzen. teytzen. Irritare. provocare. Stimulare. Inſtimulare. pungere. Stigare. Inſtigare i. Stimulare. Rodere. Carpere. Invidere. Odire. eciam in B. Bedzoeden.

Naghelen. Conclavare.

Naeyen. Suere. Conſuere. Sartire. Millare.

ont Naeyen. optrennen. Diſſartire. Abſuere. Diſſuere. Obſuere. Displodere unde Disploſus et Diploſus. a. um.

ber Naeyen. webernaeyen. Reſartire. Reſuere.

to hoip Naeyen. to ſamen naeyen. Conſartire. Conſuere. Aſſuere.

umb Naeyen. Circumſuere.

to cuy Naeyen. Deſuere. Inſuere. per. in.

tuſchen Naeyen. Interſuere.

voir Naeyen. Preſuere.

[illegible] Obſuere.

Naeyelich. Conſutilis. le. ter. tas.

onge Naeyet. Inconſutilis. le. ter. tas.

Naeyer. Sartor. Sartorius. ſutor.

Naeynge. Sartimen. tum. ſartura.

Naeyſtede. Sartorium. rii.

Nalde. naeynalde. Acus. us. fe. ge. Splynter et Calamiſtrum.

ſtick Nalde off ſpelde.

holten Nalde dair men die bothkleyder mit toenaeyet. Brocca. ce. inde Imbroccare. dat heit alſo toenaeyen.

Name. Nomen.

toe Name. Cognomen. Cognomentum. Agnomen.

toe Name. in B. Bynaine.

toe Namen. Cognominare. agnominare.

eyns Namen bernoemynge of berwandelynge. Anthonomia. cathacriſis.

die Name ſyns vaders heyet. Patronomicus.

die Name eerre moeder heſt. Matromonica.

voir Name. Prenomen.

eyn Name van ſunderlynger werdicheit gegeven alſ david propheta iſ genoempt ind ſent pauwel apoſtolus ind ariſtoteles philoſophus. Anthonomaſia.

Name van dzyen genaden. Trigarium.

die den Name gheeſt den anderen nae ſynen ampt. alſ her praiſt. her delen. her dzoſt. her richter. die heit Nomenculator. nomunculator.

die Namen heſt. twee. dzy of vele. Dionimus. a. um. trionimus. a. um. polionimus. a. um. binomius. trinomius. polinomius. a. um.

twee Namen. dzy namen. vier namen. Binomen. trinomen. quadrinomen.

voir Namen. Prenominare.

her Namaſig. in C. to Comende.

Naymc. roiff. Spolium. ablacio. ſcavillum. ſepolia. lie ſ. veſtium. preda. van den naberen ſonder beede. rapina. van den vyanden. rapinula. pancra. cre. ſarapia. e.

ge Nanne. Cognomius.

Nappe. in B. Beker. et in C. Cop.

Nappy myt tween oren of henghlen. Crater. ris. cratulus. li. cratera. re.
Nappen. taggen. betschyn. nyppschen. nijdich syen. Pungere. stimulare. mordescere.
Narre. ghech. in A. Aff.
Naerre. in N. Nayer.
Nase. Nasus. nasellus. nasicellus. nasculus.
sonder Nase. Anasus.
Nase gater. Naris. ris. ri.
tzom Naseych. Aquilus. a. um.
Nase snutten. Mungere. emungere. mucare. demucare.
der Nasen snotter of onreynicheit. Carunca. ce. mucus. ci.
Nase afhouwen of snyden. Narire.
deg Nase altijt onreyn is. Naricus. a. um. brutus. a. um.
dat die Nase beschermpt. Nasale. lis.
der Nasen gater buteyste. Pirula. le.
der Nasen gater rechter sijde. ind luchter sijde. Pennule.
der Nasen gater dat middelste onderslach. Interfunium. nii.
der Nasen stanch. Polipus. pi.
der Nasen rechtheit dan baeven neder. Columna.
an der Nasen dat noch vleisch noch beyn en is. Cartillago. ginis. dat is dat weych dur an den tyhen.
Naselich. Nasalis. le. ter. tas.
groit Naseych. Nasosus. a. um. tas.
aever Nasich tzom. Proboscis. dis. promuscis. dis. simus. a. um unde simitas.
Naschen. ghijlen. in B. Bedelen.
Nasch. in D. Dose.
Nait. Consutura.
Nater. slang.
Nat adiectivum. in C. Clam.
Nat maken. netten. Humectare. humescere. madidare. madefacere. austrare. humidare. rigare. irrigare.
Nat werden. Madere. descere. demadere. demadescere. humere. escere. humefieri. Madefieri.
Nat substan. Liquor. vapor. succus.
seer Nat werden. Demadere. dimadere. immadere. emadere. permadere et faciunt descere negativa.
samen Nat werden. Remadere. Commadere. Remadescere. Commadescere. Re. per. iterum. In. per intra.
tweyerley Nat toe hoip gemengt. Sinalympha. phe.
tweyerley Nat toe hoip menghen. Sinalymphare.
vol Natcheit. Humorosus. a. um. tas. Mador. onis. i. Maditas.
Natmacking. Humectacio. humectamen. humectatim adverbium. Madificacio. Madidacio.
Nature. complexi. in A. Anghe.
Nature. complexi. Natura. Complexio. Endogonia. Endogenitus. a. um i. naturalis. Endogenite i. naturaliter. Genesis. sis. vel se.
die van der Naturen callet. Genealogus.
der Naturen const. Phisica. ce.
Naturen arden. Naturare.
dat tegen der Naturen loip schynt te wesen dat heit Monstrum unde Monstruosus. a. um. tas.
dat in der Naturen ongeseert is als sess hoyger an eyare hant. Portentum. ti unde portentuosus. tas.
afgot der Naturen. Genius. nii.
Natuer. Complexi als schone vollike lupde heben. Sanguineus. a. um.
Natuer. Complexi als bytterneighe lupde heben. Colericus. a. um unde Colera. re.
Natuer. Complexi als dette duchte vol lupde heben. Flegmaticus. a. um unde Fleuma. tis.
Natuer. Complexi als bleyche erthaerwige lupde heben. Melancolicus. a. um unde Melancolia.
Naturlich. Naturalis. le. ter. tas. Endogenitus. Phisicalatus. a. um. Genuinus. a. um i. naturaliter.
Naturlich kunster. Phisicus.
die van Naturlihen saken spreeken off wercken. Phisiologus.
Nabe van en rat. Meditullium Timpanum. ni
Nabel. Umbilicus. ci. Glomon. onis.

Na-

Nabel van en wolff. Ciccum. ci.
Nauwe. in C. Com.
Nauwe. engh. in D. beDzongy.
Nauwelick. in C. Com.
be.Nauwen. berengen. in D. beDzangen.
be.Nauwer. in D. beDzanger.
be.Nauwelick. in D. beDzanglick.
be.Nauwet. in D. beDzangt.
Neerhen. in N. Nahen.
gen.Neerhen. [*l. geNeecken.*] anstaen. Instare unde Instancia. ter. Imminere. Ingruere. Incumbere. Impendeo. des. dere. Insistere. Propinquare.
ge.Neben. bygen. in C. Cosy wesen.
be.Neben. under. unden. Sub. Subter. Subtus. Infra. Inferius.
Neder. leghe. sijde. Bassus. a. um. tas. Ymus. a. um. tas. Depressus. Infimus.
ber.Nederen. berleghen. in D. beDzangen.
die Nederste. leeghste. sijdste off underste. Inferior. Inferius. Infimus. Infimas. atis.
Neggen. in B. Bucken.
Negen. Novem.
Negentyen. Decemnovem.
getal van Negenen. Nonarius. a. um.
getal van Negentyenen. Denarius. nonenarius.
getal van Negentigen. Nonagenarius. a. um.
getal van xcj. Nonagenarius unarius.
van xcij. Nonagenarius binarius. ind so voran bis tot hunderden.
Negenste. Nonus. novenus. nonarius. novenarius.
Negenmail. Nonies.
Negentich. Nonaginta.
eyn ind Negentich. Nonaginta unus.
twe ind Negentich. Nonaginta duo.
dzij ind Negentich. Nonaginta tres.
vyer ind Negentich. Nonaginta quatuor.
vijf ind Negentich. Nonaginta quinque.
sess ind Negentich. Nonaginta sex.
seven ind Negentich. Nonaginta septem.
acht ind Negentich. Nonaginta octo.
negen ind Negentich. Nonaginta novem.
Negentichste. Nonagesimus. nonagenus. nonagenarius. a. um.
eyn ind Negentichste. Nonagesimus primus.
twe ind Negentichste. Nonagesimus secundus.
dzij ind Negentichste. Nonagesimus tercius.
vijf ind Negentichste. Nonagesimus quintus.
sess ind Negentichste. Nonagesimus sextus.
seven ind Negentichste. Nonagesimus septimus.
acht ind Negentichste. Nonagesimus octavus.
negen ind Negentichste. Nonagesimus nonus.
Negenbeldich. Nuncuplus. a. um.
Negentich mail. Nonagies.
dat Negenberley gelupdt hest. Enneaptongon.
Negen hondert. Nongenti. te. ta.
Negen dusent. Novem milia.
Negen oghe. eyn vysch gehegten en pynck. Murenula. nonoculus.
Negen oghe. eyn gwait swere. Apostema. ulcus. ceris. glans. tis.
Neghelen. Conclavare.
ge.Neggt. in B. geBoeght.
Neggen. in B. Boegen.
toege.Neggt. Aclivis. ve. deditus. a. um. promptus. sedulus. aclivatus. cernuus. cernulus. a. um. inclinatus. proclivus. a. um. proclivis. ve. pronus.
toe.Neggonge. in A. Anghe.
toe.Neggonge. Inclinacio. acclinacio. Enclisis. affectio. affectus. us.
Negen cum suis. in N. Naeyen.
tusschen Neggen. Interclinare.
tusschen ge.Neggt. Interclinus. a. um. interclinis. ne.
toe.Neggen. Inclinare. acclinare. afficere. vergere. vergitare. versare.
toe.Neggher. Inclinator. inclinus. a. um. inclinis. ne. acclinator. acclinus. a. um.
toe.Neggelick. Inclinatinus. a. um. encleticus. a. um.
Nemen. ontsangen. in B. opBoeren.
Nemen. roven. schynnen. Rapere s. van den vyanden. spoliare. praedare et depredare s. van den dye nyet vyande synt. pilare. compilare. depilare. expilare. predor. aris. diripere. subtrahere.
ber.Nemen. byeysehen. in E. Erbaren.
ber.Nemen. verstaen. erynnen. begrypen. Intelligere.

gere. capere. concipere. percipere. comprehendere. cognoſcere. ſentire. animadvertere. capeſſere habet preterium. in ſum. percipere. intelligere. advertere. incorporare.

arm.Nemen. umbbangen. helſen. Amplecti. amplexari. circumdare.

onder.Nemen. Surripere. ſuppellere.

hyn af.Nemen. affſtellen. hyn doen. Auferre. tollere. decutere. devertere. intercludere. precludere. abdere. adimere. extremare. amolior. liris. avertere. amovere. demovere. emovere. removere. ſummovere. detrahere. ſubtrahere. Evador. daris i. removere. avellere.

af.Nemen. in S. Stelen.

af.Nemen. in D. ontDragen.

laſt af.Nemen. in L. ontLaſten.

an.Nemen. anbangen. Acceptare. aſſumere.

uyt.Nemen. Excipere. eximere. demere.

voir.Nemen. Pretendere.

onder.Nemen. onderwynden. in C. Czoeden.

ber.Nemelich. Perceptibilis. ter. tas.

Nemelich. ſunderlyng. in S. by.Sunder.

Neyn. Haut. non. neque.

Nennen. noemen. in H. Heyten.

Neren. voeden. optrechen. Nutrire. enutrire. fovere. confovere. alere. Paſcere. depascere. per valde Reficere. recreare. fomentare. educare. tollere i. nutrire. nutrico. cas. care. alumnare. panagorizare. foculare. focillare. refocillare. adoptare i. nutrire.

Nerung. voedung. Nutricio. nutrimentum. victus. us. victuale. paſtus Fomentum. fomentacio. refocillacio. Refocillamen. Recreacio. Recreamen. Refectio. Lomentum. ti. altus. us. alitus. us. ales. lis. alimen. tum. alcio. alicio.

Nerung. gewyn. comanſtap. Queſtus. lucrum. porisma tis. queſtura. queſtuacio. mercimonium. negociacio.

Neren. wynnen. werven ter comanſtap. Queſtuare. mercari. negociari. Lucrari. victare et victitare i. victum querere.

die Nerung duet. Queſtor. oris. queſtuarius. negociator.

dat ter Nerungen hoert. Queſtorius. a. um.

Nerung doen. Queſtionor. aris.

Neraſtich. Queſtuoſus. a. um.

ſchentliſke Nerung doende. Turpilucrus. a. um.

ſchentliſke Nerung. Turpilucrum.

Nergben. Nullibi. nusquam. nuncubi. neutrobi. neutrobique.

Nerren.

ge.Neſen. geſunt werden. in G. Geneſen.

ge.Neſen. geſunt maken. in A. Artzedyen.

Neſte. Nidus. nidulus.

Neſtmaken. Nidificare.

Neſtlyng. Pullus.

Neſtelen. naſtlen. exem. in H. Hoſtelen.

Neeſt. Proximus.

die Neeſt. Poſterus. die Neeſt nae den dich Poſterus. ind ſo allet voertan i. ſequens. poſticus. a. um.

Nett. polyt. caſſ. in A. Abel.

Nete van luyſen af vloen. Lens. dis.

Nete. Rethe. reticulum. reciaculum et reticula. le. hamus. caſſis. ſis. caſſicula. caſſillus. ologium.

onder Nette trechen. Irretire. illaqueare. aucupare.

tot den Nette hoerende. Reciarius. a. um. recialis. le. ter. tas.

vlegen Nette baeven den hoſde vur die muggen of vliegen. Canapeum. zinzalarium.

Nettemaker. Caſſiarius. reciarius. lamarius. linarius. plagiarius. plagarius.

myt Nette vangen. Rethio. tis. tire.

eyntelege Nette. Tragum. gi.

warp.Nett. Funda. de. iaculum. li.

warp.Nettmaker of werper. laculator.

viſcher Nett. Gurguſtrum. tri.

id cleynſte Nett. Gemiplagium. gii.

an den Nette dye lyjnen of coeden. Plage.

eyntelen Nett. Verriculum. li.

Nettevoede lodder in V. Voede.

Netten. in N. Natmaken.

Netele. Urtica. ce.

Netelen ſtede. Urticetum.

in Neteſen wyntelen. Urticare.

Neteliſch. Urticinus. urticarius. a. um.

Neve. Nepos. nepotulus.
Neve dat iß kyndß kynt ind heit in onſer tongen en enpnclynck. dat neeſt dair nae Pronepos. dat neeſt dayr nae Subnepos alias Abnepos. dat neeſt dayr nae Trinepos alias Adnepos. dat neeſt dayr nae Subternepos. dayr nae Adnepos. Nota dat Huguciõ ſeget alſus Neve dat iß kyndß kynt. Nepos. dye neeſt dayr nae Pronepos. dye neeſt dayr nae Abnepos. dye neeſt dayr nae Adnepos. dye neeſt dayr nae Trinepos.
verhte neven of vedvere twyer bzoeder kyndere of twyer ſuſter kyndere. Conſobrini.
Nevel. Nebula.
Nevelen. Nebulare.
Nevelich. Nebuloſus. tas.
be Neven. beſijden. A latere.
Nye. Nunquam.
Nyh. nuwe. Novus. novellus. recens.
ver Nyhen. Renovare. innovare. pernovare. opipare.
ver Nyhynge. Innovacio. renovacio.
dan Nyheß wat opmaken. Inſtaurare.
Nyh mayne. Novilunium. incenſio.
Nyh lende. Novalis. le. novale. lis.
Nyhycheit. Deuteroſis. novitas.
Nyh werck. Novum opus.
dye Nyhe ind alde dyngen ſchzijft. Librarius. cronographus.
ver Nyhen. vermaken. in T. verLuſtigen.
ver Nyhynge. vermakynge. in T. verLuſtinge.
Nyb. ſnab. ſnabel. Roſtrum. roſtellum. li.
deß Nybß of ſnabß bozſte deil. Proroſtrum. proroſtellum.
ge Nybt. geſnabt. Roſtratus. a. um.
Nycht. nyet. nupſt. Nil. nichil.
ver Nychten. vernyeten. Annichilare.
Nychte. Neptis. nepticula.
eyn Nychte bleiſchlich to bekennen. Inceſtus. us. inceſtum. ti inde inceſtare i. talem impudicare.
Nychte dat iß uwes kyndß dochter. Neptis. tis. der dochter Proneptis. der dochter bozt Abneptis. der dochter bozt Adneptis. der dochter bozt Trineptis.
Nychten nyt den eyen. in E. Eyenuytnichten.
Nychten nyt den hoifde. Inclinare.
Nychten nyt den knyen. Incurvare. genuflectere. geniculare.
be Nyden. haten. in G. verGhunnen.
Nyder. verghunre. Diffautor. invidus.
weder Nyden en nagel. Recurvare. retundere.
Nijghen. in B. Bughen.
ver Nyeten. in D. Delighen.
Nylyng. in C. Coztlich.
Nymang. Nullus. nemo. neuter.
Nymen alß dye kynder dynchen. Bibere. ſugere. potare.
Nypen. in K. Knypen.
Nypſchen. in N. Nappen.
Nyere. Ren renis. Renunculus. rien nis.
tot den Nyeren hoerende. Renalis. le.
Nyeſen. in H. Hoiſten.
Nyſen. [*l. Nyeſen.*] pzupſten. Sternutare.
Nyeſyng. pzupſtyng. Sternucio. ſternutus. us.
Nyet. in N. Nycht.
tuſchen Nyet ind wat. Yle. yles.
Nyet to mynne. in D. Doch.
to Nyet maken. Caſſare. annullare. Irricare. derogare. annichilare. enervare. evacuare. reſcindere. abolere.
to Nyet mahyng. Recipe verbalia de ly. to Nyet maken.
umb Nyet. umb ſus. in G. to verGeeſs. et in T. verLaeren.
ver Nyeten. verwaten. in B. Blameren. et in G. aeverGeven.
ver Nyeten. verſtoeren. in D. verDerben.
ge Nyeten. in B. geBzupchen.
Nijt. in G. wanGunſt. et in H. Hat.
Nijtſch. in G. wanGunſtich.
den men Nijtſch iß. in G. den men unGunſtich iß.
Nijtſchen. in N. Nappen.
Nobel. Nobilianus.
Noch. Adhuc.
Noch eyns. in A. Anderwerf.
Nochtan. in D. Doch.
ge Noich. Satis. ſat. ſufficiens. ſufficiencia. ſufficienter. habundancia. habundanter. copioſe. cas. ſuppetencia. ſuppetenter.

ge-

ge.Noich. baſt. ſeer. Satis. ſufficienter. competenter.
ge.Noichlich. berſedelich. Contentivus. contentabilis. ter. tas. ſaciabilis. ter. tas.
ge.Noichlich. luſtlich. in B. Bichdlich.
onge.Noichlich. onſedelich. Incontentivus. incontentabilis. inſaciabilis. le. ter. tas.
ge.Noich weſen. genoegen. Sufficere. contentari.
be.Noegen. gaben. in G. Gaben.
ber.Noegen. in D. bolDoen.
npet ge.Noegen. in G. mpßGaben.
ge.Noicht. luſt. in B. Blijtſcap.
Noede. in G. onGern.
Noeden. bidden. laden tot eenigher ghenoichten. Invitare. corrogare.
Noedigen. benauwen. in D. Dzyngen.
ge.Noedicht. in D. geDwongen.
Noemen. nennen. in H. Heyten.
Noemelich. Nuncupativus. nominabilis.
ber.Noempt. in C. wijtbeCant.
dat uptge.Nomen of uptgeſcheyden wurdt. Exceptorius. a. um.
uptge.Nomen. Excepto. dempto. preter. ſalvo.
None. mpddach. Nona. meridies.
Nonen. eten. Prandium.
Nonne. in C. Cloiſterbzouwe.
eyn Nonne vleiſchlich to bekennen. in M. eyn Nichte vleiſchlich to bekennen.
Noppe of vlo op den doich. Lanugo. ginis.
Noppen.
Nozden. nozden wynt. Septentrio. onis. aquilo. onis.
dan Nozden int ſuyden die ſtreeck recht uyt heit Cardo. dinis.
Nozdelich. Aquilonaris. ter. tas. ſeptentrionalis. le. ter. tas.
Nozdoiſt. Vulterinus.
Noirdſtern. Polus articus.
Nozdweſt. Boreas.
Nozmandyen. eyn lant. Normandia.
Nozren. twiſten. in H. Hamplen.
Nozwegen dat konynchrijch. Norwegia.
on.Noeſel. in A. Alnwer.
wal.Not. Nux gallicana.
Notboem. Nucus.
haſel.Not. Avelana. corilus. li.
haſel.Noten ſtede dayr ſy waſſen. Coriletum.
wal.Noten ſtede dayr ſy waſſen. Nucetum. nuclearium.
muſchaten Not. Muſcatum.
dan eynre Not dye uterſte bolſter of ſchale. Culeola. le.
alb Note wittechtich. Albane. arum.
Not dye alt ind hart iß. Moracia. e.
dander Not dye harde ſchale of oich dye dunne ſchale dayr dye kerne onder iß of oich dat tuſchen der kernen ſytt. Nauci indeclinabiliter.
Note. wijſe in den ſanghe. Tonus. nota.
Noit. in H. beHoiff.
Noit. berdzyet. in C. Czot.
Noit hebn. in B. Bederben.
Noiturſtichheit. in H. beHoiſtycheit.
Noit. ſozgh. in A. Anxt.
Noit. ſozgh lijden. in A. Anxt lijden.
Noitlich. in C. tijtCaztlich.
Noitlich. wunderlich. in G. Ghemelich.
ge.Nott. berbalt. in B. Bate.
Notarius dat iß eyn gemeyn ſchzijber dan paues of keyſer gemechtycht. Tabellio. onis. notarius. ſceptor. ind ſyn ampt heit notaria. notariatus. us. ſceptoria.
deß tot Notarius gehoirt. Sceptorius. a. um.
Notariauſcap. tabellionaitſcap. Notariatus. us. tabellionatus. us.
Noitſtal. Angarium. artabulum. li.
Noitſtern. Cometa. te. maſ. ge.
Nouwe. in C. Com
Nu. in A. Foetoe.
Nu ter tijt. Hodiernus. tas. a. um. modernus. tas. a. um. pronunc.
ber.Nunſt. in K. Kede.
ber.Nunſtich. in C. Cloich.
Nu alß waye. Nuncubi.
Nummermeer. Nunquam.
Nurenberg. eyn ſtat in franckeu. Nurenberga.
Nutte. noſytlich. nzberlich. Conveniens. oportunus. neceſſarius. ſerius. a. um. utilis. le. ter. tas. expediens. proficuus. fruibilis. le.

le. ter. tas. fungibilis. frugalis. fructuarius i. utilis. frugi indecli i. utilis. commodus. accommodus. tempeſtus. Tempeſtivus. a. um.
Nutticheit. nßber. in B. Bate.
Nutticheyt. in A. Welheyt.
Nutlicher. nßberlicher. in B. Betlich.
Nutte. Inutilis. frivolus. gurdus. in B. on Begweme.
Nutten. gengeten. in B. Bungchen.
Nutten. ſmaechen. in C. Coeren.
Nume. in N. Nyh.

O.

OI. OF.

O. iepber. wach. och. in L. Kepber.
Och. ind. in E. End.
Ochen. in M. ber Meeren.
Ocher. eynreley gheleerde. Ocra. cre.
Off. ober. in A. Aber.
Off in maten. in A. by Alſoe.
Oedber. oebber. ſtorch. Ciconia. Ibis.
Offer. offerhand. Oblacio. oblaciuncula. agea. orum i. victima pro rebus agendis. prodigna i. hoſtia multum conſumens. offertorium. fertum. holocauſtum. holocauſtoma. tis. ymolacio. hoſtia. adoria. orum. pluraliter. Cremunium. offerenda. delibamen. libacio. victima.
Offeren. Immolare. offerre. litare. libare. delitare. delibare. perlitare. polluere. ſacrificare. iniciari. februare.
Offerman. in C. Clochener.
Offerſanck. Offertorium.
dat tex Offerhand begweme is. Immolaticius. a. um.
Offerhand umb die ſtat to dragen. Ambarvalis. le. amburvale. arvanbale. amburbalis. le. amburbium.
die Offerhand hoit. Sacrificativus. Cerimonialis.
Offerhand dan wyroch in den bunr. Thuricremulum.

OF.

Offerhand die eermalich bur die ſpeien geſtlach. Februa. orum.
helſche Offerhand bur die doden. Inferie. arum.
Offerhand die men dacht bort dat is en afgot des wijns. Orgia. gie.
Offerhand to dogn den doden alderen. Parentare.
Offerhand bur die ſunden. Piacularis. re.
Offerhand des dubels. Sacrilegium.
Offerhand dan waſſerſſen. Cerimonia. orum.
Offerhand dat. Armellum. li.
Offerſtock of kiſt. Corbona. ne. vel corbonan. indeclina. gazophilacium. paſtoforium. donarium.
Offerhande taffel. Anclabus. bi. anclabris. bris. libatorium.
tijn den men Offert. Fertum. ti.
bor Offeren. Prelibare. prelitare.
ſamen Offeren. Cooffere. collibare. Collitare.
weder Offeren. Relibare. relitare.
Oeffenen. oeben. bijſtigen. Exercere. exercitare. frequentare. ſtudere. ſatagere. conari. niti. inherere. inhyare. anniti. obire. eciam in A. Anderchtich weſen.
Oeffenynge. bijſt. Exercicium. exercitacio. frequentacio. ſtudium. ſtudioſitas. niſus. us.

conatus. us. conamen. gignaſium. diligencia.
Oeſſenen. in E. Eeren.
Oeſſenen. in M. toe Maken.
Oſte. baſe. in B. Dieſe. duche.
Oghe. Oculus. contuoſus i. oculus.
Oighappel. Pupilla.
Ogen artzet. Oculiſta.
Ogenbyenre. Adullator. ſuggillator. ypocrita. palpaniſta. ſafarro. bilundius. eciam in T. Tunſcher.
Ogen byenen. in T. Tunſchen.
Ogenbyenſt. in T. Tunſcherye.
Ogenblick. wynck. in B. ogenBlick.
Ogenbzaid. ombzaid. wynbzaid. Sinus. us. palpebra unde palpebroſus.
Ogenwynchen of nychen. Conniveo. es. connivio. is. nicto. as. nictor. aris. annictare. annictari. annicticare. annicticari.
Haer haren den Ogen an dat ye dat men nyet ingete Supercilium. lii. cilium. lii.
Ogen wyt. Albugo. albumen.
Ogen ſterm. Ocellus. aries.
Ogenbel dair men die mede bacht. Cliuus.
Ogen ſpytz. Acies.
tuſchen den Ogen ind den oghaeden. Intercilium. lii.
der Ogen beſlieſſung. Orbitas. tis.
dair Ogen gebn. verſchaden. in B. derOgenen.
die dry Ogen ap. dobbelſtreynen wogt. Ternio. onis. trio. onis.
Ogenwynchinge off nychinge. Nictus. us. nictatus. us. nictamen
myt den Ogen luechende. Nubiloſus. ſupercilioſus. a. um.
dye ſyn Ogen myt woullen dooch bzoget. Lanoculus. lanoſculus. a. um.
Ogenbleich. Glaucoma. tis. glaucoma. me.
Ogen toe luychen. Conibeo. bes. bere.
der Ogen hoenich of wynckel dair dye hod begaevert. Hirquus. qui.
Ogenſuppen. Lippio. pis. pire. lippiſcere.
Ogen maken. Oculo. as. are.
Ogen geben. Oculo. as. are.
Ogen uptwerpen. Exoculare.
Ogen toeſluiten. Conquiniſcere. conquexi.
in den Ogen eyn ſweer of gwaept vleiſch. Egilopium. pii. egilopa. pe. ind dye ſo iſt dye heit egilopicus. a. um.
ander den Ogen dye hoebelen of bunchen dan den hynbachen. Mala. le.
myt den Ogen wat kunt to doyn. Innuere. Annuere.
der Ogen betoberyng. Preſtigium unde preſtigialis. le. ter. tas et preſtigioſus. a. um. tas.
Ogen betoberen. Preſtigiare.
den dye appelen ſynre Ogen ſych ſnel her ind dar bewegen. Petus. ti. guelcus.
eynOgich. Monoculus.
eynOgich in den boirhoyfde. Ciclops. pis. agriophagita.
ſijnOgich. loirOgich. aberOgich. ſtickſynnich. Linus. a. um. linis. ne. ſtrabus. bi. ſtrabonis. obliquus. guelcus. petus. ti.
geOight. Oculatus. et oculoſus. et oculeus. et oculiſſimus. a. um.
ſcheelOgich. Luſcus. a. um.
ſijnOgich. Lippus. a. um.
Ogenſijnyng. Lippitudo.
Oelent of aſhanck dan en geſtanken. Appendix. appendicium. appendium. appendiculus. a. um.
Oelg. Oleum.
wilt Oelgboem. Oleaſter.
tam Oelgboem. Oliva.
Oelg bzucht. Olea. lee.
boem Oelg. Oleum olivarum.
Oelgſtede daer he weſſet. Oliveum. ti. olivarium.
Oelgmoellen. Trapetum. ti. trapeta. te.
Oelgbanck. Velabrum. bri.
Oelgbat dan leder gemaect. Scoria. e.
Oelgbat. Emicadium. dii. olearium. rii.
Oelgheſſen of darm. in B. Dioſſ dan delg.
dan den Oelg dat oeberſte. Muria. e.
dat dan Oelg iſt of daer toe hoirt. Oleaginus. olearius. a. um.
deſ tot den Oelgboem gehoyrt. Olivaris. re.
Oelgbzuchtbzechtich. Olivifer. a. um.
Oelgboemen hegten ſommigen Orcas. orcadis. radiole. paſie. lucinie. pavie. panſie ſirie.

Oelg

Oely ut witter bucht gedruckt. Spanum. ni.
Oely dat ut dynre moddere buche komt. Viride. ſuppde oleum.
Oely dat ut heelre cippet buche komt. Commune. ſuppde oleum.
heylich Oely. Crisma. tis.
Oelyen. smyren. Inungere.
Oliant. in B. Byech.
Olm. alſ dimich holt. Caries. ei.
verOlmen. Caslo. as. are.
Olmich. Cariosus.
Om. umb. Propter. propterea.
darOm. darumb. Eapropter. propterea. ideo. ergo. ideo. idcirco. igitur. profecto.
Om. umb den werh. Circum.
Om. dem. in D. Dem.
Ome. vedder. vaders broder. Patruus. barbanus.
Ome. vedder. moder broder. Avunculus.
Ome van vaders of moders wegen. Tius. di.
Oen. en. hem. in D. Dem.
Onder. tuſchen. in M. Middel.
mit Onderscheyde. in mates. in A. dyffloe.
Onderscheit. bedwange. in C. neverCompynghe.
Onderstom alſ de wynt ut umbdrayen die erde stof of sant in die lucht dryft. Turbo. onis. ſecundum antiquos Turben. binis. vertigo. ginis unde vertigineus et vertiginoſus. a. um. tas.
Onderstondich. Turbineus. turbinoſus.
Ondertuſchen. Alternatim. alterinſce. diviſim. viciſſim. viciſſitudinarie.
Onderscheit. Differencia. cathadia. diſcrimen. diſtinctio.
Op. Super. ſupra. ſuperius.
Operment. Auripigmentum.
Op. ut. quatenus. uti.
Open. pachen. in C. Cuſſen.
Openen. onſlapen. in N. Nepenen.
Opwart. Surſum.
Opwart verheven of hoeven. Suſtollere. efferre. levare. elevare. erigere.
Oir. Auris. auricula.
han en Oir dat oeverste deyl. Pennula. le.
Oircuſſen. in C. oirCuſſen.
Oerendyeger. in O. Ogendyenre.
Oren tynck of ciegnott. Inauris. ris.
der Oren af der noete ouregnicheit heit Pedora. rorum.
die in den Oren geſmelle hebet. Parocidus. a. um.
Oren pyne. Otalgia. gie.
gzoltOrich. Auricus. a. um.
Oren hair. Auricus.
Ogber. poſſit. in B. Bate.
Ogberlich. poſſytlich. in M. Mutlich.
Ogberlicher. in B. Bethlich.
Ogdel. vondeniſſe. wyſſynge. Sentencia. diffinicio. diffuncio. determinacio. cenſura.
Ogdelen. ogdel wyſſen. rechtwyſſen. vondeniſſ wyſſen. Sentenciare. pronunciare. diffinire. definire. decidere. decernere. cenſere. percenſere. iuſticiare. iudicare. abdicere. disceptare i. iuſte iudicare. diiudicare.
toeOgdelen. toewyſſen. Adiudicare.
afOgdelen. afwyſſen. Abiudicare.
gelyck Ogdelen of wyſſen. Equipenſare.
verOgdelen. verwypſen. Damnare. condemnare. circumſcribere.
Ogdels ſtede. gerichtes ſtede. Tribunal. conſiſtorium. auditorium. audiencia. iudicatorium. epicauſtorium.
des leſten Ogdels ſtede of ſontegne. Cades. indeclinabiliter.
verOgdelt. verwyſt ten dode. Addictus. condemnatus.
Ogdeler. in R. Richter.
Ogden. ogdenonge. ogdinancie. Ordo. ordinacio. ordinancia. textura. re. eulogium. ſeries. ei.
Ogden. Ordo. dinis.
die ut den Ogden verlopen is. Apoſtata unde apoſtaſia.
Ogdentlich. Ordinate. analoyce. ſeriatim. proporcionabiliter.
Ogdinieren. ſchaffen. ſchicken. beſtellen. Struere i. ordinare. diſponere. centuriare. expedire. diſpenſare. ſeriare. texere. concinnare. conſenturiare. dirigere. regere.
Ogdinanci ſetter. Ordinarius.
Ogdinanci to verlieren. Deordinare.
Ogdinglich. ſchicklich. Ordinalis. le. ordinatim. ordinate. digeſtim.

vnOzhemelich. Inordinatus. a. um. inordinate.
Ozgel. Organum.
Ozgelpfype. Amena. ne. cantes. cium. aule pluraliter.
Ozgelſpeelre. Organiſta.
vp Ozgelen ſpelen. Organizare.
Ozgel ſuete. Aulidus. a. um.
Ozgel gelupt. Ydraula. le.
Ozhonde. beſtniſſe. ſtedycheit. tuychniſſe. Teſtimonium. robur. munimen. firmitas. firmamentum.
Ozhonde dye men gheeft. Arra. re.
Ozhonde dair men getuych vp epſcht. Poteſtacio. [*l Proteſtacio*]
berOzhonden. Subarrare.
Ozhonde epſchen. Proteſtari.
Ozloſ volbunt. in C. Conſent.
Ozloſ geben. in C. Conſenteren.
Ozloſlich. Licenter. licencioſus.
geOzloſt weſen. in G. Gelupuen.
geOzloſt. Licitus. a. um. te. fas. faſtus. a. um.
vngeOzloſt. verbaden. Illicitus. nefas. nefaſtus. prohibitus. vetitus.
Ozloben tegen dat recht of gewonte. Diſpenſare. diſpungere.
Ozloben. in C. Conſentieren.
Ozloch. bede. in C. Czeghe.
Ozlogen. beden. in C. Czeghen.
Ozſſ. pert. in H. Hewet.
Ozſahe. in C. herCompſt.
Ozſahelich. ozſyzunthlich. Origineus. a. um. originalis. le. ter. tas. fontalis. le. ter. tas. fundamentalis. le. ter. tas. Occaſionalis. le. ter. tas. Cauſalis. le. ter. tas. radicalis. le. ter. tas.
Ozſahe. in C. herCompſt.
Ozſyzonth. in C. herCompſt.
Ort. vpnſuel. in C. Cant.
Ozt. in B. Blepſſel.
Ozten. in B. Blepben.
berOzten ſpyſe. walgen. Nauſeare. tabeſcere. tabefacere. faſtidire.
Ozbede die ſahe nyet te wzehen. Orveda.
berOzbeden. verſweren. Abiurare.
Oſſ. vpnt. Bos. bovis Trio. onis.
ioug Oſſ. Iuvencus. ci.
Oſſ. pert. eſel. Iumentum. ti unde iumentarius ad id pertinens aut cuſtos eorum.
Oſſ dye gelubt ſs. Semibos.
wilt Oſſ. dye oſſ. Urus. ri.
Oſſen hupt Byrſa. ſe.
daye men Oſſen berhoipt. Boarium. bovarium. bovilla. le. vel boville. arum.
Oſſen ſtede daye ſy to ſtuen plegen. Boſtar. taris. penulis. longa. bucetum.
Oſſen weyde. Bucetum. ti.
Oſſen bergaderynge. Bubetum. ti.
Oſſen herdde. Bubulcus. buſſecus.
Oſſen doeder alſ vleiſchouwer. Boſcida. bocida. macellarius.
Oſſen meume. Bumaſta. te.
Oſſen pant of werch. Boſſorus.
Oſſen hoigh ind crom. Camures. rium.
eyns wilden Oſſen ſtart. Colurus. ri.
wynſch dye eyns Oſſen hoift hebet. Monocentaurus.
Oſſen ſonder tuch. Inſux. gis. ſeiux. gis.
Oſſen hayer of vell onder den halſe dye der hoyſt. Paleare. ris. palearium. rii.
Oſſen tung. eyn crupt. Bugloſſa.
Oſſen. Bovinus. bucerus. bucerinus. a. um. Bucolicus. a. um.
Oiſtmaynt. Auguſtus.
Oiſten. Oriens. tis. anacole.
Oiſten wynt. Subſolanus.
Oiſt ſuyden. Euroauſter. tri. Eurus. ri.
Oiſten wynt. idem.
dan Oiſten int weſten recht uyt die ſtreech heit Decumanus. ni.
Oiſtlich. Orientalis. le. ter. tas. eous. eoy.
Oiſtren paiſchen. Paſcha. che. anaſtaſis unde paſchalis. le. ter.
Oiſterrych dat lant. Auſtria.
Otter. en dyer opt lant ind in den water ſych behelpende. Luter. fiber.
Oitmoedich. demoedich. Humilis. ſupplex.
Oitmoedlich. Humiliter. tas. ſuppliciter. tas.
berOitmoedigen. Humiliare.
Oevel. boeſe. in A. Archſtrichen.
Oevelbait ondait in B. Boiſyelt.
Oevelboym ſundigen. qwait doen. Peccare. de-

lin-

linquere. forifacere. malefacere, transgredi. prevaricari. excedere. admittere. committere. ſcelero. as. ſceleror. aris. et.
ingt Ouerdoen. Conſcelerare.
Ouen. in O. Oeffenen.
Ouen in tu backen. Furnus. fornax. clibanus.
Ouen. in B. Backen.
Ouer en bynck. Trans. per.
Ouer ÿn den water. in B. Beÿt.
deß Ouers of ſchaers aſbrÿngh. Allivio. onis. alliveis. ei.
Ouerſch. ouerrechtich. Litoreus. litoralis. leter. tas. margineus. marginalis.
Ouerſant. Sabbura. re.
Ouer of ſchare dat ſmal off engh iſt. Stemon. onis.
Ouerlonp. in B. Vlepſſel.
Ouerlopen. in T. ouerLopen.
Ouereren. in T. ouerLopen.
Ouerlopen. Inquietare. moleſtare. invadere. cetera in T. ouerLopen.
dem nyet en Ouert. Cathaleticus.
Ouerich. in B. Vlepſſel.
Ouerſte. Supremus. ſummus. altiſſimus. excellentiſſimus. architipus. monarcha inde monachia.
Ouerſte ouer all. Monarcha. che. ſyn hoicheit heit monarchia. monarcha.
Ouerſte ouer twat of all. Toparchus unde toparchia. e. toparchatus. us. ui.
Ouerſte deß ſolckes. in B. die Beſte.
Ouertredyng. in B. Vaiſheit.
Ouermoygen. Poſteras.
Ouertoynnen. ouergaen. Superare. vincere. excellere.
Ouerhloedich. Superhabundans. exceſſivus. excedens. ſuperfluus.
Ouerhloedicheit. Superhabundancia. exceſſus. us. ſuperfluitas.
Ouet. hoycht. in A. Aiſt.
Ouee. in T. Teyder.
Ouwe. Ovis femelle.
Ouwe. [*in A. Anger.*]

P.

PA.

Pachen. in C. Cuſſen.
Pacht. Pactum. ti.
Pachten. Pactare.
derPachten. Exponere. locare.
Pack. in B. Bogden.
Pack dan cleyderen dat men op en perde duert. Mantica. ce. ſagina. ſaginula.
alſo Packen. Manticare.
Pad. ped. in B. Vgeedwogn.
Padouwe. eyn ſtat. Padua.
Pacds. long. in F. Fent.

PA.

Paghe. pert. in H. Henxt.
Pale. Sudes. dis. palus. paſillus. di.
Palmeher. Sudas. datis. ſudates. tis.
Palen. bepalen. Palare. ſudibus firmare.
gePalt. Sudatus. a. um.
Palle. erthſchode. Eſcaneus. nee.
Paley. twynde. trijſſe. Tenſorium. tentorium. trochea. chee.
Pallas. Pallacium.
deß tot den Pallas hoirt. Palatinus. a. um.
Palm. Palma. me.

Palmboem. Palma. me. Spatha. ae. Spatica. ce.
dair Palmbome wassen. Palmetum. ti.
Palm tzyff. bracht of dat. Spatula.
Palmbucht. Dactilus. palmula. cebaicus. mustalis. Cirica.
Palmsch. Palmalis. le.
Palm van der hant. Vola. palma. palmula. la. le.
Palmatorium dair men dis schoelte mit slecht. Palmatorium. horatorium.
Paltzgrave. Palatinus.
Paltzgraffschap. Palatinatus. us.
Pan dair men in koecht. Cultrum. tri. frixorium. confrixorium. ferrotrium. sartago. ginis. patina. patinula. patinarius. i. ad patinam pertinens. hec strigilis. lis. patella.
hailPan ten alter dienende. Arula. le.
hernPan. Testa. testula et testu indeclina. inde testeus. a. um.
Pan op den dake. Alveola. cetera in O. Dachsel der stynen dachen.
Pannen maker. Patinarius.
dat in der Pannen gehoert is. Frixorius. patinarius. a. um.
Panstricke. strenge. Plarenea. tibia.
Panglen. cupden. in B. Buptten.
Panser. in A. Iser.
Pant. Pignus. noris. arrobona. ne. Arrabo. onis. vadimonium. vadium. dii.
Pant dat to bozgh stept. in B. eyn pant dat Bozgh is.
Pant to bozgh setten. in B. to Bozgh. pand setten.
Pant dan der bozgscap byhen. in B. dan der Bozgscap.
Pant to bozgh setten of bozgh werden. in B. Bozgh werden.
dat men dar eyn Pant sett. Pigneraticus. a. um. pigneraticus. a. um.
Pant der gelaisten. Sacramentum. ti.
Pant setten of ontfangen. Pignerare.
samen Pant setten of ontfangen. Conpignerare.
Pant antreffen. Oppignerare.
Pant loissen. Depignerare.
wedder Pant setten. Repignerare.
dair Pant. Antibolum. [illegible] li.
der Panden. besetten. Impignorare. Sob. affiare. diffiduciare. infiduciare. effiduciare.
Pant off sepie dair men water dreen in of mede bynt. Capulum. cassis. is.
Pantzer anedoen. Loricare. illoricare. deloricare. per valde. Colloricare. per simal.
Pantzer uytdoen. Eloricare. doloricare.
Pantzerhemt. Hamus. mi
Pantzer dair anedoen. Prelorium.
Pantzer weder anedoen. Relorichel.
Pape. in C. Clerck.
Papestap. Cleros.
Papen byff. Patrina. Sacerdotissa.
Pappijr. Papirus. fe. ge.
Par. dair. Pari paris.
derParen. in G derGaden.
Parabel. in B. Bywoirt.
Parck. kreptz. Parcus. circulus.
Parijs eyn stat. Parisius.
Pargament. Pergamenum.
Parma. eyn stat.
Pargament of francyn onbeschreben. Carta. te.
Pargamentmaker. Pargaminista. pargamentarius. pelliparius. pargamentator.
Pargamentsch. Pargamenteus. a. um.
Parner. in C. Capellaen. in K. Kerckher.
Parre. in K. Kerspel.
Parrekerck. in K. Kerspels kercke.
Parrehuyss wedem. Domus doris.
Parreman. in K. Kerspelman.
Parss. in K. Kelter.
wynParss. oleyParss inde dergelicken. Trochea. chee i. Torcular. aris. vel torculare. ris. calcatorium. prelum. li.
Parss. Girale. pressorium. prelum. li.
Parssboem. Prelum. li.
Parssen. stampen. Torquere. Comprimere. Agitare. coagitare. tundere. contundere.
Parsebant. Perficialis. fecialis. festialis.
Party. Pars.
wederParty. Adversarius.
die twen Partyen in loisheit gunstich is. Duplicanus.
Partych. partyklich. Parcialis. le. ter. tas.
Partyklicheit. Parcialitas.

eyn

eyn Paſſ. eynnicht. Pertinacia. obſtinacia. obduracio. induracio. Incompunctio. depunctio.
eyn Paſſich. Immanſivus.
bereyn Paſſen. verharden. Indurari. obdurari. obſtinari.
bit Paſſ. bit maſſ. Pronunc. hac vice.
Paſch. wepde. in B. Weend. [*l. Bend.*]
Paſſ. pauwes. Papa. Summus pontifex apoſtolicus. princeps principum. pater patrum. vicarius criſti. ſponſus eccleſie. Gerarcha inde gerarchia. monarcha inde monarchia. Toparcha inde Toparchia. Archicherarius.
Paſdom. Papatus. us.
Paſtlich. Papalis. le. ter. tas.
Paſchen. in O. Oſteen.
Paſchlich. Paſchalis. le. ter. tas.
Paſſen. en bobbelhet. Taxillare.
Paſſen. raechen. in O. Oeyen.
Paſſen. lychen. in P. Yeuen.
Paſſbouck. Paſſionarius. paſſionale. lis.
Paſtepde. Pallia. paſteda.
Paſtoir. in M. Herdyger.
Paſtoirſch. Paſtorius. paſtoricus. a. um. paſtoralis. le. ter. tas. Nomas. a. um.
Pat. pyſſe. pate. Patrimus.
Pat. wech. Iter hominum. ſemita f. duorum pedum. Callis f. pecudum et ferarum. Via. cetera in W. Weth.
Patene. Batura. re. Patena. patenula.
Paten. in P. Ysmen.
Pater noſter. Oracio dominica. Pater noſter.
Patriarch. Patriarcha. per is dz als Romanus. Alexandrinus vel theroſolimitanus. Antiochenus vel conſtantinopolitanus.
Patriarchlich. Patriarchalis. le. ter. tas.
Patriarchſtap. Patriarchatus. us.
Patmen. in D. Deir.
Paulwyn. tent. Papilio. onis. Tentorium. Cadurcum. ci. Cadurcus. ci. peripetasma. tis.
Pauwe. eyn ſchoen voget. Pavo. onis.
Pauwe. eyn rebyer in Junbardyen. Padus.
Pauwes. in P. Paſſ.
Pech. Pix. cis. piſſa. ſe.
Pech dit hart ind dwigh is. Piſſaxera. te.
Pech die weich is. Piſagra. gre.
Pechen. Picare.
Pechen. Piceus. a. um.
Pechel. in F. Zolyet.
Pechſlen. in B. Bolbelen.
Pedde. in B. Beedwogen.
Peddenſtall. in B. Bille.
Pegge. pyn. in D. Dobbe.
Pegge. in B. Beytel.
Peggen. Caviſſare.
Pegſſien. long hetchſſien. in C. Cochlea.
Pele. ſchappele. in C. Cantz.
Pele of ryncke op den hoyſde dair men wat op dreeghet. Ceſticillus. li.
Peleggym. wendter. Peregrinus. advena. aligenigena. adventicius. Viator. cetera in H. uptheymſch.
Ter Peleggym of wendter eerſam herberghe. Xenotrophium. ind die verwaerre hier af heit Xenotrophita.
Peleggymaedſe wanderen. Peregrinari.
Peleggyms hoit. Galerus. ri.
Pelg. Pellicia. e.
Pelg wirchen. Pelliçare.
Pennebogel. vivaker. in C. Chapelle.
Pemſe. Pumicium. ſingla. e. pumex. cis.
Pemſen. Pumicare.
bol Pemſen. Pumicoſus. a. um. tas.
Pemſych. Pumiceus. a. um.
Penne. veder. Penna. ne.
in der Penneh dit nyddeſte dat men dair upt trect. Hilum. li. Hilus. li.
Pene. Pena.
gelt Pene. Mulcta.
Pene af to dyngen. Mulctare.
en Pene is ayderley in herferecht. als ſchade f. Damnum. gedenthniſſ ſcilicet vincula ſleghe f. verbera. wraeche eyn mait dat ander f. talio. onis. herſchemenſſ f. ignominia. des lands verdyffyng f. exilium. eygentſcap ſcilicet ſervitus. tutis. die dolt ſcilicet mors.
Penlich. Penale. lis. ter. tas.
Penne weder cum ſuis ut hic ſtatim ſupra et de eodem in W. Veder.
Penden. pant nemen. in P. Pant ſetten.
ter Penden. verſetten. in P. ter Panden.

Pen-

Penningh. Denarius. denariolus, moneta, nummus per ſimplex m. numulus. numullus. nummisma. aſſaſtum.
ſylveren Penningh. Argenteus. argirus.
gaids. wynkops. lijchkops Penningh. Arra. re.
en half Penningh. Obulus. clocertum.
truw uwed gaids Penningh. Arra. re. meſſionis.
die mpt Penningen hantiert. Nummularius. monetarius. menſarius. campſor. banckerius. negociator numarius. a. um.
dan Penningen eyn ingeſette. Numaria. e.
vol Penningen. Numoſus. tas. numatus.
Penningheriegh. Cupidenarius.
Penitencie. in B. Boete. correctie.
Penſen. in G. in Gewende.
Penſn. rente. in G. Gulde.
lijf Penſn. lijfzucht. lijfrente. Uſufructus. viteductus. us.
Peper. hoc Piper. ris.
tot Peper gehoerende. Pipereus. piperinus. a. um.
mpt Peper koecken of bereyden. Piperare.
Peper redich. Raphanus minor. mer ſommen redich of meerredich. Raphanus maior. vel raphanus maior vel raphanus. marinus.
Peperlynch. pebbenſtoil. in B. Bulte.
Pere. bere. Pirum. ri.
Perboem. berboum. Pirus. ri.
Perle. Margarita.
Perſike. eyn bzucht. Perſicum. ci.
Perſikenboem. Perſicus. ci.
dale Perſiken waſſen. Perſicetum. ci.
tot Perſiken hoerende. Perſiceus. a. um.
Perſone. Perſona.
Perſoenlich. Perſonalis. le. ter. tas.
Pert. paghe. in H. Hengt.
Perſoenſtap of perſonait. Perſonatus. us.
long Pert. baſſe. boellen. Poledrus.
ſeumer. ſommpr Pert. Emiſſarius. Admiſſarius. Apompeus. Apogeus.
gelubt Pert. rugn. Cabo. Scabo. Spado. onis. Incanterius. rii.
telbende Pert. Dextrarius. Gradarius. palafredus. ductrimannus. Mannus. Aſturco. onis.
moeder Pert. merye. Equa. ſaginaria.
Pert dat die ſiede tzect. Veredus. di.
Pert dat appelgra is. Spadix. cis.
ſee Pert. Ypotamus. mi.
half Pert half mynſch. Ypocentaurus.
Pert weteren. Aquor. aris.
Pert dat gewapent is. Cathafractus grecum eſt.
Pert mit hallen boeten. Cabo. onis.
ſnoed Pert. Caballus.
bzauende Pert. Trotator. Subcuſſator. Gradator.
Pert bertzuren. Epythiare. falerare.
mpt Pert in der ſtait gebzidt. Equiferus. ri. fera. re.
Pert. off. eſel. Iumentum unde iumentarius. a. um. ad id pertinens. die hoedet hije aſ. Iumentarius. ria.
Pert dat mpte bolle heft. Peculus. li.
Pert dat gelynſtrende appelen hebet. Scurulatus.
dan Perden bierſpennich off bierſpannich. Quadriiugus. a. um. quadriiugis. ge.
der Perde laſt. Cliptella. le.
der Perde renbane. Circus. ci.
dyer Perde der ſonnen. dat yeſte Atteus off Eous. dat is rait mpt der ſonnen opgancb. dat ander heit Ericeus off pirous. dat is blynckende geſpch den bupr in der ſonnen opſtygen. dat derde heit Lampas off phlegon. dat is yſeren ſunckende in den middage. dat bierde heit Ethon. dat is ſawende inb nederſtyggende to nacmiddage in der ſonnen nederganch.
der Perde namen nae eeren barwen off ſeeden. Spadix. Glaucus. Gilinis. Albus. Subalbidus. Candidus. Sentulatus. Varius. petulus. Emiſſarius. Admiſſarius. Cervinus. Eranes. Mirtus. Doſius. doſinus. Retrogradus. Suffuſor. Ceſpitator. Sternax. Cinereus. Redorſatus. Edorſatus.
der Perden off coyen bergpering. Equiricia.
der Perde bozbzecht. Antela.
der Perde erſter geregde. Poſtela.
der Perde toem. Frenum.
der Perde ſadel. Sella. ſelle.
der Perde gebyt. Chamus.
der Perde halter. Capiſtrum. Habena. Habenula.

twe Perde die eyn karre trecken yich heit Biiugus a. um. vel biiugis. ge. of ſy heiten vnder den bende Biiugi. biiuges. is. der Perde dry off mehr. Triiugus. gi. vel Triiugis. Quadriiugus. gis et cetera.

dat men onder of op deſ Perts ſadel legt of bynder van tzierheit. Subſellium. lii.

Perts off anderre dyeren manen. luba. be.

deſ Perts tzierheit. Epitia. orum. falera. re unde Epithiare. Falerare.

der Perde beelheit. Equitatus. us.

der Perde rydynge. } idem.
der Perde draven. }
der Perde telden. }
der Perde lopen. }

der Perde ſtrumelen. Ceſpitare.

Perdſchyp. Ypogabus. bi.

dyr Perdyghe wagen of carre. Quadriga. ge. die dryver dair af. Quadrigarius.

Perts ſtart. Penis. nis. ni.

Perdſtal. Ypodromus. Equiſtacium. cii.

Perdhueder. Equarius.

Pepſe. bzede. in S. Sopne.

Pepſen. bzeden. in S. Sopnen.

eyn Peſſych. in H. derHardt.

Peſſer. cirkel. Circinus. truellum.

Peſtilenti. ſterfte. Peſtilencia. clades. dis. cladecula. clandecula. Lues. Luecula.

Peter. pade op der dopen. Patrinus.

Petercilie. Petrocilinum. petrapium.

Pyech. Haſta.

Pychart. Piccardus.

Pychardyen dat lant. Picardia.

Pychen als hoenre.

Pyl. geſchot. Pilum. li. telum. ſagitta. Spiculum. ſparus. ri. miſſile. cacabulta. obeliſtus. obelus. tragula.

dyr Pyl. Falarica. ce.

Pylhuicher. Pharetra.

Pyl. in C. Columne.

Pyl. pat op der dopen. Filiolus. la. in P. Pat.

Pylle ter medicinen. Pilla. pillula.

Philoſophen taiffel dan eren figuren. Abacus. ci. pinax. cis.

Pyne. wetwede. in C. Caſtyhynge. et in C. Czot.

Pyne. wetwede liden. Dolere. allere. ui. et caret ſupino.

Pyne of verdyget u en ander anbaet. Allopoſia. e.

Pyne liden. in T. Tyden. pyne hebn.

ſonder Pyn. Impunis. ne. impunitas. impune. impuniter.

Pynynge. in C. Caſtyhynge.

alreleye Pyn. Terribolum. li.

Pyngereitſcap. in C. Caſty. pyngereitſcap.

Pyn werdich. Cruciatorius. a. um. cruciabilis. le.

ſo wat Pynicht. Cruciatorius. a. um.

Pynigen. in C. Caſtyen.

to Pynigen die lude die dair aever gebot hebet. Pretor. toris. prefectus. ti. queſtor. ind ſyn herlicheit heit pretura. prefectura. deſ dair toe hoirt. pretorius. a. um. prefectorius. a. um. dat huyſ of platze dair men dit handelt heit pretorium. pretoriolum.

Pynre. Tortor. anger. geris. in B. Boedel.

Pynboem of pechboem het Pinus. ni.

dair Pynboem waſſen. Pinetum. ti.

Pynbomen taiffel. Pinax. acis.

Pyn. en nagel. Pinna.

Pynappel. Pinnaculum. conus. tolus. li.

Pynſel to maiken. Ponſellus.

Pynſen. in D. dyep Dencken.

Pynſen. in D. Dzeven.

Pynſelich. in D. dyep Denckelich.

Pynta et byrdel dan eyner quarten. Pynta. te.

Pynxten. Penthecoſte. tes. vel penthecoſten indeclina.

Pyp. fleute. Fiſtula. muſa. piplea. Canna. calamaula. ſiriga. ge. ſirinx. ringis.

ſpoil Pyp. Panus. ni.

ozgel Pyp. in O. Ozgelpyp.

Pyppen. Fiſtulare. muſare.

die myt Pyppen ombyheit. Muſaticus. piericus.

eyntreley Pyp. Talia. lie. idem teſſera. teſſecula. le. teſſella. teſſellula.

die ſullie Pyppen maect. Teſſellarius. teſſerarius.

en Pyppende herdde. Turturus. ra.

hymmelſche Pyp. Urania. nie. vel uranies. nie.

Pypper. Fiſtulator. Calamaularius. Muſator.
Pypper eyneriey ſchyp. Navis.
Pyr. Lumbricus. ci. Lumbriculus.
Pyrſch. Lumbricoſus. tas.
Pyſſe. ſtreute. in H. Harne.
Pyſſen. ſtreulen. Urinare. Mingere.
Plache. Placca.
Plach. gyynt. ſchyſt. in G. Gyynt. tuyt.
Plachtich. in G. Gyynbych.
Pladzen. callen. ontnutlich pladzen. ſnacken. clappen. ſleſſen. ſlaffen. ſnatteren. ſnappen. Fabulari. garrulare. verboſor, aris. gannio. nis. garrio. ris. aggarrire. degarrire. pregarrire. oggarrire. per. contra. re. per. iterum. micolor. aris. menior. aris.
Pladdyſe. ſchoſſe. Pecten. nis.
Plaghe. Plaga.
Plaghen. in C. Caſtyen.
Plaggen. Veſtes attrite. cincinnus. ni.
Plamen. Planare.
Plaen. in A. Anger.
Planch. in B. Boorde.
Planete. Planeta.
der Planeten hoichſtel in den begynne. Abſis. dis.
die ſich der Planeten onderwynt. Planeticus. planetarius. planetaris. re.
der vii. Planeten namen. Sol. Luna. marcurius. mars. iupiter idem. diespiter idem. ſoratinus. venus. ſaturnus.
Plant. Planta. plantula.
Plant dan en coll. Braſſica. planta. plantula. unde plantaris. re.
Plant dan en boem. Plantatorium. plantare. ris ſ. rapta de arbore. planta ſ. cum radicibus.
Planten. Plantare. Complantare. per. ſimul. deplantare. per. valde. replantare. per iterum. Serere quando habet ſerui.
derPlanten. Transplantare. replantare.
Planten uyttrecken. Explantare. Deplantare.
ſamen Planten. Conſerere. Complantare.
umb her Planten. Circumſerere. Circumplantare.
inPlanten. Inſerere. Interſerere. Inſertare. Interſertare.
Plantyng. Conſicio. Conſercio. plantacio.
Plaſſ gebacken. Placenta. collirida. Laganum. Tortella.
Plaſter. Epilema. tis. Cathaplasma. tis. Emplaſtrum. Implaſtrum.
Plaſter tot muyrwerch. in C. Cement.
Plaſter tot ſteynwerch. Plaſticen. nis.
Plat. Planus. a. um.
Plat der clercheſcap. in C. Czupne.
Plate. Torax. racis.
goltPlaten. in B. goltBlader.
Platenmeker. Torifex.
Plattyn. tryn. in H. Halſch.
Platons naevolger. Achodemicus. platonicus.
Platteel. grote ſchottel. Diſcus. diſculus. Lanx. cis. Catinus. Trublium i. parapſis. dis. Scutella. ſcutellula.
Pleerlien. in M. Maſeren.
Pleerte. in M. Maſer.
Pleederen holt.
leemPlecker. Glebator. argillator. Alutarius.
Pledieren. pleyten. Placito. as. placitor. aris.
Pledyeryng. pleyte. Placitum. ti. placitacio. placitamen. tum.
deſ tot den Pleyt hoert. Placitorius. a. um.
Pleytſtede. Placitorium.
Pleghe. bierde. gelegenheit. Situs. us. Situacio.
Plegen. Solere. ſoleſcere. aſſolere. aſſoleſcere. inſolere. inſoleſcere. conſolere. conſoleſcere. perſolere. perſoleſcere. aſſuere. aſſueſcere. conſuere. conſueſcere.
nyet Pleghen. Diſſuere. diſſueſcere. abſuere. abſueſcere.
derPleghen. Tractare.
Plenghen. in M. Menghen.
Pletten. Planere.
Pletten. ſmeer. Abdomen.
Plicht. myſdait. in B. Boiſheit.
Plichtich dan ſcholt. ſchuldich. Debitus. obligatus. aſtrictus. obnoxius. a. um.
unPlichtich. onſchuldich. Innoxius. Innocens, apoollogicus. innocuus. Immunis. ne. expers. tis. inſons tis. ter.
Plichtich. ſchuldich dan boiſheit wegen. Reus. obnoxius. culpabilis. le. ter. tas. nocuus. ſons. tis. cetera in A. Arch.

onPlicht. onſchult. Innocencia. ter. immunitas.
Ploich. Aratrum. Aratellum.
Ploichſtart. Buris. ris. capulus. vomer. vomis.
Ploichboem dair die heeſten an treckien. Themo. onis.
Ploichcolter. Vomer. ris. vomis. is.
Ploichſtarts eynde dat men mit den handen heldt. Stina. ne. ſtutula. le. di.
Ploich helder. Stivarius. a. um.
Ploichmecker. Stivarius. a. um.
Ploich der timmerlude dair mit ſy boeren rytzen in dat holt. Scrophina. ne.
Ploegen. buwen. in A. Acheren.
dair men Ploeghet. Aratorius. a. um.
Plock wollen of dan ſneé. Floccus. flocculus.
Plock wollen. Villus. li unde villoſus. tas.
Plock. Globus. globulus.
Plog. balde. Plica.
Plottzen. in W. Wyngarts bladen plottzen.
Pluckien. roppen. Vellere. pervellere. vellicare.
Pluckien. roppen meckelick. Vellico. cas.
nae ſych. tot ſych Pluckien. Advellere.
ſamen Pluckien. Convellere.
um her Pluckien. Circumvellere.
der umb Pluckien. Provellere.
utPluckien. Evellere.
wyderwegen Pluckien. Divellere.
tegen Pluckien. Obvellere.
weder Pluckien. Revellere.
under of opwart Pluckien. Subvellere.
ueber of doirPluckien. Transvellere.
to Pluckien. to ruckien. to ſplyten. to ryten. to ſchoeren. to roppen. Divellere. convellere. displodere. labefacere inde laceramen. tum. dilacerare. elacerare. laniare. macerare i. dilaniare. rumpere. abrumpere. corrumpere. disrumpere. vel dirumpere. interrumpere. ruptare. abſtrahere i. lacerare. diſtrahere i. Dilaniare. Diſcerpere. lacinio. as. are. lacino. as. laceſſo. ſis. ſivi. tum.
ſamen to Pluckien. to ryten. Collacerare. Collaniare.
utPluckien. uptruppen uter erden. Evellere. runcare. unde runco. onis. cetera in U. uptRaiden.
eyn Pluckier. ryter. ſchoerre. Lanio. onis. Laniſta. ſte. Lanius. nii. divulſor. diſploſor. Lacerator. Dilacerator. Laniator. Ruptor. Diſcerptor. Lacinator. Laciniator.
Plugme. Pluma. plumula. plumella.
Plugmhuſſen. in C. oreCuſſen.
Plugmenſtryckier. in T. Tunſchier.
vol Plugmen. Plumoſus. a. um. tas.
ſonder Plugmen. Implumis. me.
ontPlumen. Deplumare.
tot Plugmen hoerende. Plumarius. a. um.
mit Plugmen decken. Plumare.
mit Plugmen gedeckt. Plumatus. a. um.
Plugmich. Plumeus. a. um.
Plugmich weſen off plugmen heben. Plumere. plumeſcere.
Plump. groſſ. in D. Dul.
Plump. ſtump. ſlee. Retuſus. Recurvus. a. um. Stupidus. a. um.
Plump. ſtump. ſlee maken. Stupefacere. Obturare. Retundere.
Plump. ſtump. ſlee werden. Stupere. Stupeſcere. Stupefieri.
Po. in P. Pawe.
Pock. Morbilla.
Pocken. Morbillare.
vol Pocken. Morbilloſus. tas.
hoigh Poicken. in B. Baighen.
hoigh Poicker. in B. derBaiger.
Poider. poider. Czugt gepoidert. Species. Aroma. tis.
Poete. Poeta.
Poeten ſchrift off gedicht. Poetria. Poeſis. poema.
Poets hugffrouwe. Poetiſſa. poetrida.
Poetry dichten. Poetor. aris.
Poetſch. Poeticus. a. um. poetricus. poetridus. a. um.
Poets werck van vele boicken. Poeſis.
Poets werck van eynen boick. Poema. tis.
ſulke Poete. Poematicus Poemaneus. a. um.
Poil. in A. Adelpoil.
Poley. eyn czugt. Pulegium. gii.

Polity. Policia. politica. ce.
dat ter Politien hoirt. Politicus. a. um.
Polen. in E. Critſchoden.
Polen lant. Polonia.
Polender. Polonus.
Polijt. nett. caſſ. in A. Abel.
Polieren. lichen. in G. Glijſſen.
Polver. in P. Poeder.
Polver tonder dupr in te ſlaen. Araula. Tuber. ris.
Polw. Pulvinar.
Pomerantien appel. appel van arangen. Pomerancia.
Pont. eyn ſchyp toe beiden eynden apen. Navis.
Pont gewicht. Libra. talentum. pondus. ponduſculum. libella. di.
tine Pont. Dipondius.
die derdehalf Pont an geld of gude om gaids wil gheeft. Sexquiterciarius.
Popel wylligh. Populus. malva. Altea.
Popel wylligh. Populeus. populinus. a. um.
dupr Popelwilligen waſſen. Populetum.
Popelcy. Apoplexia.
dye dye Popelcy heft. Apopleticus.
Pozren. moeyen. in B. Bedzoeben.
Pozren. in K. Kepzen.
Pozrende. in K. Kepzende.
Pozrynge. in K. Kepzynge.
Pozte. Porta. portula. portella
ſtat Pozten. Amburbiales. amburbium.
Pozter. Portarius. portenarius. portitor. portenſis. hoſtiarius. excluſarius.
Pozter. in B. Bozger.
Pozterſche. in B. Bozgerſche.
Pozteil. Portale. lis. Porticus. us. fe. ge. Veſtibulum. li.
eyn. twe. dry. et cetera Poſe of repſe. in M. eyn Mail.
dye myt Poſen of verſchozynge wat doyt. Viciſſitudinarius. interpolaris. re.
Poſen. reſten. ruwen. Quieſcere. requi. pauſare. repau.. ociari. vacare. intervallare. reſpirare. interpolare.
verPoſen. in A. verAbemen.
verPoſynge. Reſpiracio. reſpiramen. pauſacio. repauſacio. inpolacio. intervallum. intervallium.
Poſt. ſtijl. ſtander. Poſtis. tis.
Poſteyde. Archicopus. artocrea. paſtillus. li. paſtilla. le.
Poſteyden verker. Artocopus.
Poſteyden of vladen cop. Arcopta.
Pot. in D. Deghel.
Pot. in C. Can.
erden Pot in te hoerken myt dryen ſtumpen. Sitropes. peder.
erden Pot myt vier ſtumpen. Seitropedis. dis.
erden Potmaker. Figulus. lutifigulus. ollarius.
Poterde. baerde. Opis. pis. glis. glitis.
Pot verkel. Ollifera.
Pzactijck. Practica. ce.
Pzactiferen. Practicare.
Pzaghe of Pza. eyn ſtat in bemen. Praga. ge. pragis. gis.
Pzalen. pzoten. coeyeren. in C. Callen.
Pzaelyng.
Pzaelyng. plentlyng.
Pzampeten.
Pzangen. zwzangen. rangen. wzaſſelen. raſſelen. wozſtlen. rongen. Luctari. colluctari. duellare. concertare.
Pzangen. in K. Kijven. ſtrijden.
Pzangen. in H. Hanplen. hubien.
Pzangh. wzangyng. wozſtlyng. ra'lyng. rongyng. Lucta. luctamen. tum. luctacio. hiis eciam prepone col. duellum. concertacio. paleſtra. tre.
gen Pzangende of wozſtlende. Luctabundus.
tegen Pzangen. Obluctari. reluctari.
Pzangſtede. Lucta. te. paleſtra. tre.
Pzanger wzanger. wozſtler. ronger. Luctator. gignociſta. duellator. Concertator. paleſtricus. a. um. pranſſ.
Pzaiſt Prepoſitus. ta.
Pzatten. pzuplen. Muſitare. drenſere. ſubſtomachare. mutio. tis. tire. muſſare.
Pzedijken. ſermonen.
Pzeuchen. pzijſten. in B. Bzumchen.
Pzeetſel. Aporia. punctorium. ſtiga. ge. ſtimulus unde ſtimuloſus. tas.

Pzeu-

Pzeckelen. Stimulare. pungere. tondere. contundere. pungitare.
Pzeckelen. tzerren. in M. Naggen.
myt ſamen Pzeckelen. Compungere. contundere. depungere. per. valde. dis. per. diverſimode. in. per. intra. re. op. per. contra.
Pzeckelechtich. Punctorius. a. um. Stimulatorius.
Pzeckelyng. ſtotyng. huffyng. Punctus. us. punctator. tonſio. ſtimulacio.
Pzedigen. ſermonen. Predicare. Sermocinari. cathegorare. cathegoricare.
Pzedige. ſermoen. Pzedicate. Predicacio. predicaciuncula. ſermo. ſermunculus. ſermocinacio. cathegoria. omelia. rabulo. onis i. ſermonacio.
Pzedichſtoll. Ambo. onis. analogium.
Pzediger. ſermoenre. Predicator. Sermocinator. hic et hec cirix. cis.
Pzefacij. Prefacio. prefaciuncula.
Pzelate. Prelatus. ti. prelatiſſa.
Pzelatyſchap. Prelatura.
Pzelaturſchap. Prelatura.
Pzente.
Pzenten. dzuchen. Premere.
inPzenten. indzuchen. Imprimere. inculcare.
Pzeſentieren. in C. Chroenen.
Pzetie. Nonoculus. Murenula.
Pzime. Prima. me.
Pzimem. in E. Eiſſen ſutwel.
mozPzimem of pzyel verbozgen in eu ſtaff. Sica. ce. dolon. onis.
Pzimdzeger in ſtede eyns meſſ. Sicarius.
Pzince. eyn furſt. Princeps.
Pzince der hellen. Pluto.
Pzinceſſe of princeſter furſtynne. Princeps. principiſſa.
Pzincipalich. in H. Hoifdelich.
Pzynden. ſtelen.
Pzioz in en cloiſter. Prior. priorculus.
Pziozſche. Prioriſſa. Antiſta.
Pziozſchap. Prioratus. us.
Pzyſſ. ioſſ. in E. Eere.
Pzyſen. in L. Laeven.
Pzyſlich. in L. Laevelich.
Pzyſten. pzyſchen. in B. Bzuchen.

Pzieſter. Sacerdos. Sacerdotulus. presbiter. Geron. rontis. et hic Geronta. te. Vates. tis.
Pzieſterynne. Sacerdos. Sacerdotula. Sacerdotiſſa.
Pzieſter des hzoids. Lupercus. ci.
Pzieſter dat eyn gebuyr off achterman iſt. Eco. onis.
Pzieſter off cuſter in der afgaide tempel. Phanaticus.
Pzieſterlich. Sacerdotalis. le. ter. tas. presbiteralis. le. ter. tas. Geronteus. Gerontiicus. a. um.
Pzieſters dochter. Sacerdotula.
Pzieſters hoit. Tyara. re.
ertzPzieſter. Archipresbiter. Archiſacerdos unde Archipresbiteratus. us.
Pzieſterſchap. Presbiterium. Sacerdocium. Antiſticium. cii.
Pzyſuyn. gedenchniſſ. in H. Herchen.
Pzyvait. in H. Heymlicheit.
Pzobe. Proba.
Pzoceſſie. Proceſſio. onis.
Pzocurator. in F. ontfenger.
Pzocurator. in M. Mumber. Adminiſtrator.
Pzoffen. in D. toeDzuchen.
Pzofes doin. Profiteri.
Pzofeſſi. Profeſſio. onis.
Pzofijt. verher. in B. Bate.
Pzofijtlich. verherlich. in N. Nutlich.
Pzofijtlicher. in B. Beth.
Pzophete. wyſſagher. Prophera. vates. tis. videns. tis. prefagus.
Pzophetiſſ. Prophetiſſa. Sibilla.
valſch Pzopheta. [*l' Prophete.*] Pſeudo propheta.
Pzopheetſch. Propheticus. a. um. prophetalis. le. vaticanus. vatidicus. a. um.
Pzophetieren. prophetiſieren. prophezen. Prophetare. prophetizare. vaticinari.
Pzophecie. Prophecia. vaticinium. preſagium.
Pzou. pegge. in D. Dohe.
Pzoyer. in A. Abel.
Pzoiſche. Balducta. balbuca.
Pzoetelen. wederzauwen. in C. Czoeneu.
Pzoten. todzen. in C. Claffen.
Pzoyhotel dat iſt eyn hoyze ſchuſtlike anterchenym-

ge der heelre materien woe men eynre saken verrornnen is. Prothocollum. li. scēda. de.
Prothocols schrijver. Prothocollarius. Scedarius. a. um.
des tot den Prothocol hoyrt. Scedularius. a. um. prothocollaris. re. ter. tas.
Proeven. in M. Meerken.
Proeven. in S. onder Soecken.
Proevynge. in S. onder Soeckynge.
Proevynge. Apodixis. apodixia.
Proevende. Prebenda. prebendula. Prebendicula.
Proevend gever. Prebendator. prebendarius. collator. trix.
Proevender. Prebendarius.
Pruysen. in P. Paruen.
Prunme. krieche. Prunum. ni.
Prunmboem. Prunus. ni. spinus. ni.
dayr Prunmen wassen. Pronetum. ti.
Prunmsch. Pruneus. a. um.
Prunssen lant. Prussia.
Prunss mynsch. Prutenus. a. um.
Prunstkruyt. Sanguinaria.
Prunsten. in N. Neesen.
Prunsten. in H. Hoysten.
Psalm in den psalter. Psalmus. spicames. psalmulus. psalma. tis. psalma. me.
in den Psalmen en wegnich sweggens. Dyapsalma. pausa. pausacio. punctuacio.
Psalm setter of meker. Psalmista.
der Psalmen lesyng of geseng. Psalmodia. cetera de Psalm. in S. Salm in den psalter.
Psalter. Psalterium. rii.
Puder. polver. in P. Poeder.
Pug. ped. in B. Beedwangen.
Puggen. long verkrisschen. in C. Coeckken.
Puylen.
Puylre. verdoyven meyster. Ignavus.
Puylerye. Ignavia.
Pulyt umb boricke op to leggen. Pulptum. ti. analegium. analogium. ambo. onis. lectrum. tri. legium. gii. legitorium.
Pulss. Pulsus.
Pulsader. Vena pulsatilis.
Punte. artikel. Punctus. ti. punctum. ti. articulus.
Punt. stippen. streeckssken. Punctus. stigma. tis unde stigmaticosus, Virgula. iota. apex. mas. ge.
groyt Punt. Periodus. se. ge. paragraphus.
ban Punte to punte. Punctatim. articulatim.
Punten maken. Punctare. punctuare. articulare. repunctare. per. iterum. rearticulare.
Puntteren. idem.
Punten uytdoen. Dispunctare.
twy Puntich. Bipunctalis. le. ter. tas.
dry Puntich. Tripunctalis. le. ter. tas.
dyer Puntich. Quadripunctalis. le. ter. tas.
dyss Puntich. Quipunctalis. le. ter. tas.
sess Puntich. Sexpunctalis. le. ter. tas.
Puppe. in D. Docke.
Puppe als water off ander nat meskelich rynnet. Vermiculare.
Pure. Purus. merus. impermixtus.
Pure. clare. luter. in B. Baer.
Purgeyt. in L. Luterseyt.
Purpur. Purpura. blata. te. ostrum. tri.
dat Purpuren to samen is. Olosetrus. a. um.
dayr men Purpuren maert of verhoyrt. Baffium. fii.
Purpuren werker. barwer of verhoeper of hoeper. Baphiarius ostrarius.
Purpuren dat men ober meer voirt seyt. Strataria. rie.
Purpuren meker. Strator. oris.
gePurpert. Purpuratus. purpuritus. a. um. ostratus. a. um.
Purpursch. Purpureus. bapharius. a. um. blateus. a. um. blatealis. le. ostreus. purpurinus. sarranus. stratarius. a. um.
Pupst of pupsken an den lyve. grumpel. Pus. indecli. pustula. pustella.
vol Pupsten. Pustulosus. pustulentus.
Pupsticheit. grumplicheit an den lyve. Pustulositas. pustulencia.
Pupsten in den hoede.
Pupster. in B. Balch.
Pupster. cappencogel. in B. Blaesbalch.
Putte. Lacus. puteus. puteolus.
Putstede of reitsay to putten. Hausorium. hauritorium.

Putrat. Anclia. girgillus. hauſtra. tre. hauſtrum. tri.
ciepn Putrat. Trochea. chee.
lang Putſwyngel alſ dat lang opgaende holt. Ciconium. nii. telo. onis. ciconia. nie. tollinum. ni.
tot Putten of ſcheppen hoerende. Haustorius. a. um.
Putten, ſchoppen. Haurire. anclare. exanclare. dehaurire. per. valde.
Putlick. Anclabilis. hauribilis. hauſibilis.
ſamen Putten. Cohaurire.
Putſepl. Situla. le.
Putepmer. Situla. le.
Putſch. Putealis. le.

Q.

QW.

Qwacheien. bijſchaſen. Floccifico. cis. cire. fraſcilego. gis. gere. Struntſaghen.
Qwachelge. bijſchaſe. ſtruntſaghe. Floccificium. fraſcilegium.
Qwachley. Floccifactor. fraſcilector.
Qwail. in C. Caſtyhynge.
Qwail. in D. Doeſniſſe.
Qwalm. ſolde. wall. Bulitus. us. bulicio. bullor. oris. bullio. onis. ſcaturies.
Qwalm. in B. upt Berſtynge.
Qwalmen. in B. upt Berſten. qwalmen.
Qwalſter. onreynicheit upt den monde of der naſen. Caruncа. ce. ſcrea. ee.
Qwalſtren. Screare. excreare.
Qwalſtrpng. Screatus. us. ſcreacio.
Qwantzeſ.
Qwapp. eyn viſch. Allota.
Qwart. eyn mait. Quarta.
Qwartaen. Febris quartana.
Qwartenſpyl. in C. Cartenſpyl.
Qwartieren. vyrdeien. Quartare.
wyQwaſt. Aſperſorium.
vigeghen Qwaſt. Muſcarium. flabellum.
Qwaſt.
Qwait. boeſe. in A. Arch.
Qwait. boeſe maſen. in A. Argheren.
Qwait boen. in O. Oelel boen.
Qwait wunſchen. vloicken. in B. Blaqueren.
Qwaitheit. in B. Boſſheit.
Qwatern dat ſynt achte blader. in A. Acht blader.
Qwatter. Quatuor.
Qwatter meyſter.
Qwatertemperen. hoeen daſſ. Quatuor tempora.
Qwede. Coctinum. ni.
Qwedenboem. Coctinus. ni.
Qwedelen. Modulari.
Qweken in den acker. Ruſcum. ruſculum unde ruſcoſus. a. um. tas.
Qweien. ſuychten. Languere.
Qweien. in C. Carmen.
Qweilen. ynnygen. in C. Caſtyhen.
Qweilen. bynden. in D. Dyck werpen.
Qweilen. qwicken. opſpryngen alſ water uter erden of berghe. Scatere. ſcaturire. ſcateare. rarefieri.
Qweilick. in A. Archlick.
heQweem. Oportunus. conveniens. in B. Bequeme.
heQweeme. in A. Angeneme.
heQwemycheit. in A. Angenemycheit.
heQwemycheit. Oportunitas. convenientia.

onbeQwemelijck. Disconveniencia. inconveniencia. importunitas. Inoportunitas.
onbeQweme. Ineptus. incongruus. Intempestus. intempestivus. cetera in B. onbeQweme.
Qwene en alt bijf. Vetula. anus. us.
Qwene.
Quentijn. en byrdel laitg. Quentinus.
Qwerdel an en ſchoen. Liripipium.
Qweſten. baedſtoben. Balneare.
Qwetzen. wonden. werren. Ledere. Vulnerare. plagare. plagiare.
Qwettzen. modelen. Quaſſare. quaſſitare. conquaſſare. conquaſſitare. concutere. ſuccutere. ſecuſſare. quatere. decutere. excutere. criſpare. illidere. perlidere. collidere. allidere. elidere. fredo. dis. dere. freſare. furcillare. affurcillare. conterere. labefacere. macerare. contundere. compilare. diplodere.
Qwettzen allenteleh. Interlidere.
burQwettzen. Prelidere.
tegen Qwettzen. Oblidere.
boeber. achter Qwettzen. Prelidere.
geQwetzt to modelt. Quaſſatus. contritus. leſus. confreſus. defreſus.
ongeQwetzt. Caploſus. illeſus. a. um.
Qwettzynge. Leſio. colliſio. contricio. concuſſio. leſura. conquaſſacio. et cetera ſecundum verba ceterorum terminorum formanda ſunt.
Qwetzlick. Ledibilis. leſibilis. le.
Qwych. in H. Have.
Qwych of have dan eyn ſcheyden. Abigere.
Qwychdwyff. Abigeus. abactor.
Qwych off dye uter weyden in dyffen. Inigere. in B. Weeſten.
Qwych of dye beeſten ſtall in die wegde dyffen. in B. Beeſten.
Qwych bewaerre. Peculatius. a. um. armentarius. a. um.
dye groiſs Qwichs bele heft. Pecoroſus. ras.
dye cleyns Qwychs bele heft. Pecudoſus. cas.
Qwychen. in Q. Quellen.
erQwichen. in I. Laven.
Qwich. ſpynch. Fons. fonticulus. ſcaturies.
upt of opQwychen als en fonteyn of dyffant. in B. uptBeeſten. ghoelmen.
opQwychung. in B. uptBerſtynch.
Qwychſilber. Argentum vivum. mercurius. ſervus fugitivus.
Qwynt in den ſanghe. Quinta.
Qwyntern in en boich dat ſyn tyen blader. in C. Tyen boichblader.
Qwyntern. ſeyden ſpil. Quinterna.
op Qwyntternen ſpelen. Quinternizare.
Qwyſpelen.
berQwyſten. in D. Daemen. ſidemen.
berQwyſten. in D. berDeughen. perſtoreen.
berQwyſter. in B. berSloemer. et in I. Leeſer.
berQwyſter. in D. berDeliger. berdeliber.
berQwyſtynge. in D. berVerſuiſſe. et in D. berDeleggung.
berQwyſtlick. in D. berDelgelick.
Qwyt. tom. loſſ. in I. Ledych.
Qwyt maken. in I. Ledigen. et in I. Loſſen.
Qwyt maken. ontferren. in D. onDeghen.
Qwytſchelding. Quitacio. acquitacio. acceptilacio. abſolucio.
Qwitanci. Quitancia. acopa. apocopa.
dye nynne Qwytſchildt dan he ontfengt. Disnoicus. a. um.
dye ſo bele Qwytſchildt als he ontfengt. Ortonoicus. a. um.

K.

Kae an den schyp. Anthena. antemna.
Kaych in en vysch. Poligranum. ova.
Kachhegt. hynstratt. in G. Gerechtsap.
Kayden. uptraden. uttrecken. Evellere. eruere. eradicare. extirpare. Extrahere. obturare i. extirpare.
Kaiden. raitgeben. in G. inGeben.
bekaiden. besynnen. in D. beDencken.
bekaiden. besonnen. in D. wolbeDacht.
onbekaiden. onbesonnen. in D. onbeDacht.
uitkaiden. wederraiden. Dehortari. Diſſuadere. disconsulere.
verkaiden. Tradere. prodere.
wederkaidynge. Dehortamen. num. dehortacio. diſſuaſio. diſſuaſus. us.
tot kaidynge. dyenende. Hortatorius. a. um. consultorius.
tot wederkaidynge hoerende. Dehortatorius. diſſuaſorius.
bekaiden. bestaden. in H. Hystichen.
Kaidermeker. Rotifex. rotarius.
Kaidermaken. Rotare.
Kaiderzuyt. Zizania.
gekade of wedel dat die vrauwen geben als sy sterben. in G. Gerade.
gekade. snel. in B. Balde.
Kaiſſen. crothen als die raben. Crocitare.
Kake in den monde. Palatum. ti.
tot den Kake hoerende. Palatinus. a. um.
opkake. opragme. in D. onbeDacht.
Kaken. treffen. in D. Dreffen.
Kaken. ragmen aeder werch. Tractulare. notare.
afkaken. in L. afLengen.
Kaiſen. onnutlich kaiſen. in P. Plaideren.
Kame dair men wat op spennet. Extenſorium. diſtenſorium. aculeus. eculeus.
Kamen. in D. Dreyen.
Kapmstake. Paxillus. in W. Wynstocks stacke.
Kamen aeder werch. in K. Kaken.
Kamp. rampoit. in A. Armoede. et in A. on Aventure.
Kampspoedich. in A. Arm. et in A. onAventurlich.
Kanck. magher. in D. Dager.
wynkanck. wynstock. Vitis.
Kanck. twych. telch. Ramus. palmes.
Kangen. twangen. in P. Pzangen.
Kanſſ.
Kanſſen. in P. Pzangen.
Kant. in B. Bant.
Kap. roe. woest. in B. onBestuyt.
Kappyng. cupschyng. woestheit. Inſolencia. diſſolucio. ventricoſitas. turgiditas. cervicoſitas. frontoſitas. cerebroſitas. importunitas. impetuoſitas. Iniugitas. vehemencia. turbulencia.
Kappen. cupschen. Inſolere. leſcere. curbulentare.
Kappen. herren als en boere. in K. Herren.
Kapen. in G. Gzyppen.
Kusch. [*l. Raſch.*] snel. in B. Balde.
Kaſen. ontspinnen. in D. Doeven.
Kaſelen. Kaallen. [*denk. te lezen kallen.*]
bur anderen Kaiſen. Prefuro vel prefurio. ris. rere.
Kaiſende maken. in D. Doevende. rasende maken.
Kaſerne. onspinnicheit. Mania. demencia. amencia. excordia. ſecordia. Veſania. inſania.

Rede dye bellet tuschen der lueggher ind anthwerder so wes dair vut geleert wurdt. Dragmaticus. a. um.
Rede dye bellet tuschen den meyster in den discipel. Didascalicus. a. um.
Rede dye eyn allegn seghet ind die ander of anderen swiggende hoeren toe. Hermeneuticus. a. um.
wayre Rede. Veriloquium.
dye wair Redet. Veridicus. veriloquus. a. um.
Rede of spraiche dye men doit dan goten of edelen personen in eyre lesterliher materien. in T. Toff of rede.
Rede of spraiche dye men doit in gebuyrs af heerlis materien. in T. Toff of sanch.
Rede to barwen. Fucare. colorare. Phalerare. comere.
eynsam Rede. Soliloquium.
dye so Redet. Soliloquus. a. um.
gheche Rede. Stultiloquium.
dye so Redet. Stultiloquus. a. um.
schandRede. Turpiloquium.
schandRedet. Turpiloquus. a. um.
hele Rede. Multiloquium.
hele Redet. Multiloquus. verbosus. policus. a. um.
burRede. Anteloquium.
dye burRedet. Anteloquus. a. um.
lang Rede. Macrologia. firma. tis.
lang Redet. Macrologus. firmaticus. a. um.
corte Rede dayr men den gantzen synne vut bestreet. Epilogus. epilogium.
also to Reden. Epilogare.
sensynlich Reden. Foncio. is. tire.
suete Rede. Dulciloquium.
suete Redet. Dulciloquus.
dye en Rede kleert. Interpres. tis. interpretativus. hermeneuticus. a. um.
der Rede tzyrheyt. Phalera. phaleracio.
Reden to tzyeren. Phalerare. comere.
Rede of sanch des lovss. Ymnilogia. Eulogium, gii eulogia. e.
Redet des lovss of des labesa. gs. Ymnidicus. ymnilogus.
Rede tot behoif des buychs. Ventriloquium.
dye so Redet. Ventriloquus. a. um.

vbel Rede. Vaniloquium.
vbel Redet. Vaniloquus. a. um.
Rede verhoyten. Epitomar. aris.
der Rede verhoytynge. Epitoma. tis.
die sun Rede verhoytet. Epitomaticus. a. um.
Rede off handlyng dan gotlihen sahen. Theologia.
Reden off tractieren dan gotlihen sahen. Theologari. theologicari.
Redet of tractieren dan gotlihen sahen. Theologus.
en Rede dair men dat echterste hoir sett. Siterologia.
die so Redet. Siterologus. a. um.
goite Rede. Magniloquium. grandiloquium.
goitRedet. Magniloquus. grandiloquus.
corte Rede. Breviloquium. micrologium. Brevilogium.
cortRedet. Breviloquus. a. um. micrologus. brevilogus. a. um.
coichlers Rede. Mimilogium et mimilogus. a. um.
disputerlich Rede. Probleuma. tis.
die so Redet. Probleumaticus. a. um.
bedrechlich Rede off die hemoren ind doch tot beyder mennungen bewyslich is. Paralogismus. mi. sophisma. tis.
die so Redet. Paralogisticus. sophista. sophismaticus. sophisticus.
also to Reden. Paralogizare. sophismare. sophismatizare. sophismaticare.
geleerde Rede. Doctiloquium.
geleert Redet. Doctiloquus. a. um.
Rede die dunckel is. Enigma. tis.
also to Reden. Enigmatizare.
wair Rede. Ethimologia.
wair Redet. Ethimologicus.
wair Reden. Ethimologizare. of dunckel Rede tegen die waerheit.
Rede tusschen got ind der heiliger herhen. Allegoria. ind die dair af Redet. Allegoricus. a. um.
Rede tuschen got ind der spelen. Moralis. tropologia. ind die dair af Redet heyt. Tropologicus. a. um. ind hyr af to Reden heyt. Tropologicare. tropologizare.

en Rede gehiert an den afweſende. Apoſtropha. phe.
epn Rede alſo to kyeren an den afweſende. Apoſtrophare.
umbſpreiende Rede. Periſraſis. circumlocucio. circuicio.
die ſo Redet. Periſraſicus. periſraticus. a. um. perifraſticus. a. um.
clerende Rede off ſchrifte alß men die gelegenheit verhoet heft. Ypographia.
die ſo Redet off ſchrifft. Ypographus.
Rede van den tyen gebaiden. Decalogus.
daire van to Reden. Decalogizare.
Rede boeven die warheit. Yperbolica locucio.
Rede die verſakende ind toelatende iß. Apoſaſis.
wederhalende Rede. Anacaphaleoſis.
geſt off oeverſte off burRede. Archilogium.
die ſulke Rede doit. Archilogus. ariologus.
alſo to Reden. Archilogizare.
Rede die ſtraiffende. weygerende off entſchuldigende iß. Apolliga unde apolligus et apolligare. apollogizare.
Rede van den oeverſten comende. Antilogus unde antilogia. antilogizare.
Rede ter gelijchniſſe. Analogia.
ſo Reden. Analogizare et analogus. a. um.
contrari Rede. Antiſraſis. anticeta.
corte Rede den ſynne beſlutende. Brevilogus. brevilogium. brevilogia. breviloquium. amphorismus. afforismus. aporismus. formabis ex hiis verba.
ſonder Rede. woirde of ſprake. Alogus.
herdende Rede of hallynge. ſamengeknupte rede. Anxioma. tis.
ontbyndende Rede. Analetica.
Rede dye geijt of gelijchmakende iß. Analogia.
dye ſo Redet. Analogicus.
Rede dye wedwerne iß. Antisma. anthiteca.
Rede dye twyvelechtich iß. Ambago. ginis. ambages gis. amphibolia. amphibologia inde amphibolus. amphibologicus et amphibolicus. a. um.
ſo to Reden. Ambagiare vel zare. amphibologare. amphibologizare.
bgrmde Rede. Allegoria. alienaloquium et huius ſunt vii. ſpecies ſ. Yronia. antiſraſis. enigma. tis. carientismos. paroemia. ſarcasmos. aſcismos.
omgekyerde Rede. Antemetaboles. anaſtrupaſtomachi
Rede kunſtich ind tzierlich. Rethorica.
dye ſo Redet. Rethor. rethoricus.
Rede van meer woirden dan noit iß. Periſologia.
dye ſo Redet. Periſiologus.
Redebgrynge. Diſſologia unde diſſologus et diſſologare et diſſologizare.
Rede dye ſtraiffende off beſchedende iß. Satiricus.
ſonder Rede. Barbiſterilis. le. buribuctius.
bgrmder Rede of tongen ſtraiffing of lakyng. Barbarolexis.
eggenre Rede of tongen hallyng of ſtraiffyng. Barbarismus.
die deſer Reden of ſprakhen bol iß. Barbaroſtomus.
Rede tuſchen tween weſſelende. Dialogus. Dialeticus. diſſologia.
tzyvelbygge Rede. Dipla. ple.
Reden. ſprechen. ſeggen. in C. Callen.
Reden. coſen. claffen. in C. Codzen.
Redeſelich. Facundus. eloquens. diſertus. lepidus. reſolutus.
licht van Reden. Gaus. a. um.
dye Redet van der naturen. Genealogus.
alſo to Reden. Genealogizare.
alß in den Reden anders wat getaigen wurdt dan dye woirde lynden. Involucrum. cri.
Reden dye ſchoen ſynt. Ydeo.
waelReden. Eloqui. ediſſere. diſſerere. diſertare.
waelReder. Eloquens. dicax. facundus. diſertus. lepidus. lepidoſus. benelinguatus.
waelRedynge. Eloquencia. facundia. Elogium. diſertitudo. lepor. poris. lepiditas.
Reden to bewaren. Affirmare. aſſeverare. allegare. approbare. confirmare. aſtruere.
epn Reden waelſtaen of guede maniere. Tropus. pi.
Reden bloedelic of ghetbilt ſonder ſake. Blaterare.
waelReden. Cathaepilogium i. ſecundum racionem.

ſwair Riedende. Gravidicus. graviloquus.
ſneeds Riedende. Frequentidicus. frequentiloquus.
waelRiedende maken. Diſerare.
des Riedens burwoirt dair he ſyne materie op ſtut. Thema. tis propoſitum. ti. propoſicio.
Rieder of werckher dan ſaken die nature antreffende. Phiſiologus.
ſcharp Rieder. Oridurius.
Rieder der onregnicheit. Spurcidicus.
Rieder umb geit of logn. Mercidius.
wonder Rieder. Miridicus.
Rieder of ſpreker tot den volck. Concionator.
ſo to Rieden. Concionor. aris.
dye Riedet ten gelijckniſſ. Paradigmaticus. parabolicus. paraboliſta. Similitudinarius. methaphoricus.
ſulke Riede heit Paradigma. parabola. ſimilitudo methaphora.
die Riedet tot den volck off die des heren gebot verkundicht. Logoteca.
die Riedet onverſtentlick. Opicus. a. um.
Riedſel. Enigma. tis. paradigma. tis. probleuma. tis.
Riedſelbragen. Enigmatiſta. communis gene. enigmaticus.
Riedſel bragen. Enigmatizare.
Riedelick. beſchedelick. Racionalis. le. ter. tas. racionabilis. le. ter. tas. racionativus. discretus.
Riedelick. lijcklick. et gheyt hyrne. et mach lijden. beſchedelick. adver. Competenter. mediocriter.
Riedelicheit die die heyſer dan ſich ghebet. Auguſtea. tee.
onRiedelick. onbeſchedelick. Irracionalis. le. ter. tas. irracionabilis le. ter. tas. indiscretus.
beRiegden. in M. Maechen.
beRiegdſel. Preparamentum.
beRiegdſel der brouwen.
haiſ Riegdynge. in G. Gehucht.
berRieder. Traditor. proditor. factioſus. detractor. obtrector. obtrectator.
berRiederge. Tradicio. tradimentum. prodicio. prodimentum. ti.
Riedden. beſchermen. in T. berToiſſen.
Riedynge. beſchermynge. in T. berToiſſynge.
Riedick. Raphanus maior et minor. raphanum maius et minus.
Riepff. in B. Bant.
Rieſſch. in C. Clepſch.
Rieſter. Refectorium.
Rieghel. Regula. norma. canon.
ſunder Rieghel. Irregularis. re. ter. tas.
Rieghel. ryh. in R. Rymp.
Riegulier. Canonicus. regularis.
Riegulierſche. Regulariſſa.
Rieghel halden. Obſervare.
Rieghel haldende. Oſervant. obſervans.
Rieghel haldyng. Obſervancia. reformacio.
Riefogmaci. Obſervancia. reformacio.
Rieghen. Pluvia. pluviola. criſcus.
ſtofRieghen. Ymber. ymbriculus.
Rieghenen. Pluere. pluitare.
ſtofRieghenen. Ymbrere. ymbreſcere.
Rieghenechtich. Pluidus. pluvioſus. tas. pluvialis. le. ter. tas. ymbricus. ymbricoſus.
Rieghenblaiſſen off ſtyppen op den water. Bulla. le. ampulla. le.
Rieghenbaighe. Yris. dis. arcus celeſtis.
dan Rieghen nat maken. Compluere i. pluvia. irrogare unde complucio et compluor. eris in paſſivo.
dan Rieghen nat gemaect. Complutus. a. um.
Rieghen ſtede dair des vele to ſamen blut off velet. Compluvium. contiquia. e.
Rieghen die warm iſt. Cauma. tis.
Rieghen ſchuym. Fluſtrum. tri.
Rieghen ind wynt to hoip gemenght. Niblus. bli.
Rieghen die ruechloiſ kompt. Nymbus. bi.
Rieghen die in eyn getymmer vellet. Impluvium. vii.
bynnen Rieghenen. Impluere.
weynich. bunne Rieghenen. Pluvicinare.
vol Rieghens nyt unveſtuyt. Nymboſus.
Riegeren. beſchicken. ordineren. in O. Ordineren.
Riegierre. beſchycker. ordinerre. Rector. gubernator. director. diſpoſitor. diſpenſator. factor.
op'vart. wal Riegeren. Arrigere. ſurrigere.
dach Riegierre dat iſt eyn die dan guden regimente iſt. Dieticus. a. um.

Rie-

Regiment. Regimen. tum.
Regger. en vogel. Ardea. patrium. tartalus. rantalus.
Register dair men boicke mit bindet. Appendex.
Register. een boick. Regiſtrum.
Regiſtrieren. ſchrijven in een regiſter. Regiſtrare.
Regnieren. Regnare.
mit Regnieren. Conregnare.
Regnanci.
Reyr. in D. Dantz.
Regen. in D. Dantzen.
Regen als wijn.
Regen. Oſcillare.
Regenſchalle. Oſcillum. li.
Remmen. ſtil doen ſtaen. Siſtere.
gerremt. ſchaemich. vralp. Gerre. arum. cancellus. li.
gerremt dur en richtſtede. Caula. le.
Reune. in C. Canail. et in G. Gaite.
Reynen als kese off melck. Coagulare. concreſcere. coaleſcere.
Renſſel. Coagulum. li.
Rennen. in L. ſeer Lopen.
Rennen een pert.
Renbane. in B. renBane.
Reyn. in C. Cuyſch.
onReyn. in C. onCuyſch.
Reyn. vledich. onvlediert. onbeſmett. Mundus. immaculatus. inconcaminatus infedatus. illibatus. deliquus. eliquus. Elutus. purus. perpurus. quampurus. Merus. ſudus. perſudus.
onReyn. onvledich. vlekt. beſmet. verladt. beſmudt. Immundus. fedus. Maculatus. maculoſus. contaminatus. ſqualidus. aceratus. brumoſus. cenoſus. cenulentus. obcenus. Mendus. a. um i. maculoſus. ruceus. Squalidulus. ſordidus. ſordidulus. ſpurcus. contagioſus i. ſordidus.
Reyn maken. reynighen. in D. Dingen.
Reyn maken. reynighen. Mundare. mundificare. purare. depurare. purificare.
onReyn maken. onReynen. in L. Lunchen.
onReyn weſen. Sordere. ſordeſcere. ſqualere. ſqualeſcere. turpere. peſcere.

Reynicheit. Mundicia. mundicies. puritas.
onReynicheit. Immundicia. immundicies. ſpurcicia. feditas. pus. indecli. Putredo. putriditas. quisquilie. arum. id eſt pulverum. quisquilioſus. turpitudo. caries. ei ſ. lignorum. ſordes. dis. ſordecula. ſorditas. ſqualor. oris. ſqualiditas. contagium. gii. contagio. onis i. putredo. labes. macula. maculoſitas. Menda in libris. nevus in corpore.
der onReynicheiden werckter. Spurificus. ſpurcificus.
der onReynicheiden ſpreker. Spurcidicus.
Reynighen. ſuberen. ſchoen maken. Purgare. purgitare. purificare. expurgare. purare. depurrare. compurare. repurare. per. iterum. mundare. mundificare. emundare. extremare. februare inde februarius. a. um i. Purgatus. defecare. elimare unde elimatim. adver. liquare. eliquare. luere. colluere. diluere. eluere. luſtrare. illuſtrare. colluſtrare. per. ſimul. perluſtrare. preluſtrare. per ante. ſubluſtrare. per. ſubtus. Piare i. purgare. expiare. putare i. purgare. tergeo. ges. gere. tergo. gis. detuberare. extuberare ſcilicet quo ad terram. Verro. ris. vergitare i. purgare. convertere. per. ſimul. evertere. per. extra.
Reynmakinge. renynge. Purgacio. Mundificacio. aporogia. luſtracio. luſtramen. tum. purgamen. tum. elimamentum.
Reynmakelich. Luſtralis. le. ter. tas. luſtrabilis. le. ter. tas. purgabilis. le. ter. tas. depurabilis. le. ter. tas et cetera verbalia iuxta verba in ly. Reynigen. meracus i. purgatorius. a. um.
alreley onReynicheit mit der erden begiten of trecken. Eruderare. ind dat men ſo uytbegiet heit rudus. eris. ind dye dat ſo begiet heit rudiſta. te.
der onReynicheiden bergaderyng overmitz den. water. Colluvio. onis. colluvium. colluvies. ei.
Rente. in G. Guide.
ijſſRente. in P. ijſſPenſe.
Rentmeiſter. in F. onFenger.

Rente

Rente der heeren. Fiſcalis. le. vel fiſcale. lis. want all gemeyn guet der heren heyten fiſcalia.

dye Renten uytgheeft of pachtet. Penſionarius.

Repe. eyn ſeyl of touwe. Reſtis. reſticula. funis. funiculus. cirogia. e.

Repe of ſeyl tot den ſegel of ſeyle op den ſchyp dyenende. Apifera.

Repe of ſeyl inden ſchyp der men in den wynt-ſtorm gebruyct. Curculia. e.

Repe dair men dat ſegel in den ſchyp mede op-treet. Rudens. tis.

Repe of touwe uytgetreet. Tranſentina. tranſethna.

Repe of ſeylmeker of bertoeper. Reſtio. onis. reſterio. onis. reſticularius.

tot Repen. touwen of ſeylen hoerende. Reſticularius. a. um.

Nota. dan Repe ſteet baſt meer in H. Heel geſchreven.

Repe dayr men blaff mede reept. Ratera. re.

blaff Repen. Raterare.

Repperen tot blaff. Tritorium.

Reppen. in C. Clymmen.

opRepſen uyt der kelen. Ructor. aris. Eructare. eructuare. ructuare.

opRepſer. Ructuoſus. eructuoſus. tas. eructuator.

opRepſlych. Ructanter. ructatim.

Reren. in C. Cryten.

Reren. bellen als koe. kalber. oſſen. Mugire unde mugitus. us. boare unde boatus.

Reren als eyn ſchaep. Balare unde balatus.

Reſe. hupne. Gygas antis.

der Reſen ſtrijt tegen dye afgaede. Gyganthomachia.

des tot Reſen of hupnen hoirt. Gyganteus. a. um.

Repſe aver den wech. Provectio. profectio. profectus. us. tranſitus. us. ambulacio.

eyn. twe. dry et cetera Repſe of poſe. in M. eyn Mail.

Regſen. wanderen. wallen. yen. Ambulare. pergere. bitare. perograre. meare. commeare. Peregrinari cetera in G. Gaen.

Reyſch. lanck van lijve. Procerus. a. um.

Reſponſorium dat men in der kerken ſynghet heit Reſponſorium.

des Reſponſoriums verwandelyng tot den verſſe heit Stropha. phe. Strophula. le. ind als dat verſſ uyt is ind men dan dat reſponſorium weder begynnet dat heit antiſtropha. phe.

Reſten. ruwen. gemach nemen. Quiere. equieſcere. requiere. requieſcere. conquiere. conquieſcere. appodiare. eciam in M. Poſen.

Reſten op den ellenboegen etende. Accumbere. accubare. diſcumbere. diſcubare.

Reſtlich. reſtich. bredſam. ſachtmoedich. Pacificus. quietus. tudo. tranquillus. tas. mitis. tas. manſuetus. tudo. lenis. ne. ter. tas. lenimen. portunus. tas. paciens. cia.

Reſtich. bredſam maken. bemogen. [*l. in M. beMorwen.*]

onReſtich. onbredſam. onbertredlich. Impaciens. inquietus. immanſuetus. immitis. importunus. turbulentus. cetera in B. onBeſtyr.

onReſtich maken. in B. Bedroeven.

Rete. ſpiete. in C. Clave.

Rete off ſpiete in den handen. Plemen. nis.

Rete off ſpiete in der hupt. Talatrum. tri.

to Reten. to ſchoirt. Lacer. a. um. laceratus unde laceroſus. tas et lacertoſitas. dilaniatus. diſcerptus.

half to Reten. Semilacer. a. um.

die to Reven clepper an hebet. Lacinoſus. a. um. tas. laceratus. a. um. panoſus. tas.

Reptzen. hyſſen. pozren. Provocare. Incitare. ſtigare. inſtigare. ſtinguere. inſtinguere. cetera in B. Bedroeven.

Reptzende. hyſſende. pozrende. Provocativus. incitativus. inſtigativus. inductivus. a. um.

Reptzyng. hyſſyng. pozrung. Provocacio. incitacio. incitamen. tum. inſtigacio. inſtigamen. inductio. inſtinctus. us.

geReptſcap. touwe tot allerley ſaken. Inſtrumenta. correquiſita. armamentum. armatura.

geReptſcaps ſtede die to bewaren. Armarium.

Refenter. eethuyſſ. Refectorium.

Refyer. in M. Waer dat dieselve is.

en Refyer uyt eyner ſonegnen to leyden. Dirivare.

beel

Ryel Rebyrken upt eyare fontegnen to maken. Derivare.
Rebyerlick. Rivalis. le.
vol Rebyers. Rivoſus. tas.
Ryh. regel. in R. Rynge.
van Ryhe tot ryhe. Lineatim. rigatim.
Ryhen. ſetten off ſtellen. Ad ſeriem ordinare. ad ordinem locare. lineare.
tuſchen den Ryhen dat ledige ſpatium. Interlinium. nii.
Ryhelick. Linearis. re. ter. tas. linealis. le. ter. tas.
tuſchen Ryhelick. Interlinearis. re. ter. tas. interlinealis. le. ter. tas.
Ryb. Coſta. coſtula. coſtella.
wepche Rybbe. Ypocondria. drie.
Rybben ſtede. Coſtarium. rii.
ontRybben. Decoſtare. diſcoſtare. excoſtare.
geRybt. Coſtatus. a. um.
geRychte. Iudicium. iudiciolum. cenſura f. eccleſiaſtica. coma. tis.
des tot den geRycht hoirt. Iudiciarius. a. um. iudicialis. le. ter. tas.
geRychtſtede. in O. Odelſtede.
Rychther. Iudicatorius. a. um. iudicabilis. le. ter. tas.
Rychten. in O. Odelen.
ſamen Rychten. Coniudicare.
uptRychten en ſake. Expedire. exoccupare.
uptRychten alle dyneh. in O. Odinieren.
Rychter. odeler. Iudex. iuſticiator. iudiciarius. iuſticiarius. iudicator. pronunciator. determinator. diffinitor. deciſor. commiſſarius. conſervator. executor. delegatus. ſubdelegatus. creticus. Cenſor qui iudicat de moribus. idem Cenſorius et Cenſorinus inde Cenſura. Straneus i. pretor Tribunus.
des tot den Richter hoirt. Iudicatorius. pretorius. a. um.
des Richters ampt off werdicheit. Tribunatus. us.
des Richters richtſtuel. Tribunal. lis. Tribunalis. le. ter. tas. Tribunale. lis.
Richtſtoil van elpen beynen. Driſtin.
en Richter off furſt die wyff inh Rleich is. Satrapa.
des Richters ruede. Rudis. dis.
verhoeren Richter. Arbiter. arbitrator.
van verhoerenen Richteren eyne vergaderynge. Arbiterium.
des geRichts heelheit. Raſides. dei.
Richthuyſ. Pretorium. Conſiſtorium.
tot geRicht eynen eyſchen. Citare. evocare. Vador. aris.
des geRichts herlicheit. Iurisdicio et Execucio.
uptRichten. in B. Baitſcappen.
uptRichtynge. Expedicio.
Richten. recht maken dat brom is. in R. Rycht maken.
ontRichten. betalen. in D. volDoen.
beRichten. beſtellen. in A. Antwerden.
beRichten. beraiden ter ee. in H. Hylliken.
beRichten mit gaide. Communicare.
onderRichten. in B. Beſcheyden.
opRichten dat gy ſculdich ſyt. in D. volDoen. et in G. herſtellen.
wat opRichten in die lucht off in die hoychde. in B. opBeren.
geRicht van ſpyſen. Ferculum. Epulum. Edulium. Eſculentum. Dapſile.
Reſt geRicht nae den abentmail. Impometum. ti.
Rich off holt tyen boit lanch. Decempeda. de.
Rich dair men wat opHengt. Partica. Phalanga. ge. Litrum.
Rich. in H. boirHebich.
Rich maken. Ditare. Locupletare. et in H. boirHebich maken.
Rich weſen. in H. boirHebich weſen.
Rich maken. in A. van der Armoeden.
eyn Rich. Regnum.
aver en Rich eyn eynich pynſ. Monarcha. che. inde Monarchia et Monarchatus. us.
Richte lude. Divites. Culmites. micium.
Richdom. Divicie. Opes. Abundancia. Copioſitas. Superfluitas. Divicioſitas. Faculus. Mammona. ne.
vol Richdoms. Divicioſus. Copioſus. Opulentus. Abundans.
Rich werden. Ditari. Locupletari. Diteo. tes. tere. Diteſcere. Opulentari.
Richlich. Abundanter. Affluenter. Opulenter. Opipare.

Rich van romen. Imperium.
die des Richs gheyn hopl en hebet. Ethronus. a. um.
Ride. woest. in H. Hay.
Riden. Equitare. Grauare.
Rider. Eques. tis. Equester vel hic Equester. hee stra. hoc stre.
Ridynge. Equitatus. us.
Ryl dur eyn bat.
Ryten.
Ryme. Rigmus. mi. Rigma. tis.
Rymen. Rigmatizare. Rismor. aris.
Ryeme. in H. Hosseter.
goedelRyeme. Mastigia. gis.
die Ryem an dat middel des speers geheyt. Amentum. ti.
die Ryem daer myt men dat suel an den trechboemen spennet. Cohum. hi.
an en Ryem of snoer en clupt lotis gebestigt daer mede van sych to werpen ind weder na sych to trecken. Cestus. us.
roeplRyem in en schyp. Remus. remulus. remillus. tonsa. tonsilla. tonsita. te.
roeplRyem meher. Remi. igis.
roeplRyem stede in den schyp. Calterium. rii.
roeplRyem gater in den schyp. Columbaria. rie.
des roeplRyems bleese. Tonsus. si. palmula. le.
Rymp. runtzel. in C. Czoerchel.
Rympen. runtzelen. in C. Czoerchelen.
van Rympen. runtzelen soict dozt in C. Czoerchelen.
Ryn. eyn recht edel rebyer in duytschlant. Renus. ni.
Rynch. in C. Cirkel.
Reyn Rynch. Tinnius. nii.
Rynch. dyngerlijn. Anulus. clipeola. dactilus. vagulus.
in en Rynch dat gat daer men en hoskelen steyn in settet. Pula. le.
Rynch hostlich bestaynt. Ungulus. li.
Rynch die gulden is myt eyntre yseren hantfeste. Samotracius.
Rynchdzegher. Anulatus. anularius.
Rynchstede rynghe to malen. Annularium. rii.
Ryngsmeder. Anularius.
in en Rynch signet. Apofragisma.
Rynch off peel op den hoisde daer men mat op dzeeghet. Cesticillus. li.
to Ryngh umbsyttynge. Cavea. ee.
Ryngel duyve. Palumbus.
Ryngen. wozstlen. in H. Hangen.
Ryngben. streben. in A. Arbeiden in eyntech e.
Ryngbauue. eyn lant. Rincovia.
Rynnen. lepchen. in D. Duppen.
Rynnen als meich cum suis. in M. Mensel.
Rynsen als eyn die onreynicheit uyt den monde wozpt. Screare. excreare.
dat men Rynsende uytwozpt. Screa. ee. carunca. ce.
Rynsynge. Screacio. screatus. us.
Rynt. in O. Oss.
Rynderen. Bovinus. a. um.
Rijp. Maturus. a. um.
Rijp maken. Maturare. maturire.
onRijp. Acer. immaturus. crudus. a. um. commaturus. inchoativus. a. um.
Rijp werden. rijpen. Maturere. maturescere. permaturere. permaturescere.
Rijp van seden. stendich. in L. geZatich.
Rijpheit. Maturitas.
onRijpheit. Commaturitas. immaturitas. cruditas.
Rijss. eyntreley pottasy. Risum. si.
Rijss. tellich. twijch van en boem. Virgula. ramus. ramusculus. cuna. ne. coma. me. frons. dis. frondicula.
vol Rijser. vol telgher. vol twyghet. Frondosus. tas. frondatus. ramosus. tas.
Rijserich. Frondeus. Ramalis. le. ramale. lis.
ontRijseren. rijser afnoen. Defrondare.
Rijsere verlieren. Defrondere. defrondescere.
Rijser wederum krijgen. Refrondere. descere.
Rijser leser of dzeher. Frondator.
Rijserich werden. Frondere. descere.
Rijsere werch maken of geven. Frondare.
Rijsen afvallen. Cadere. decidere inde decidivus i. cito cadens.
haerRijsyng van schoystheit. Alopicia.
verRijsyng der doeden. Anastasis. resurrectio mortuorum.
Rijsen. verrijsen. opstaen. Surgere. Resurgere.
opRijsen. swellen. in D. Dyck werden.

ryſſyng. byndyng. gwellyngh. ſwellyng. byeſſwerdyng. Grumatus. us i. Tumiditas. tumeſcencia. Inſufflacio. Inſpiſſacio. Tuberoſitas. Turgiditas. Tumeroſitas.
Ryſch. wachter. in W. Wail.
Ryſch. magher. in W. Dogre.
beRyſſyen. in W. Berſyen.
Ryſt hennep ſ off blaſſeſ. Roca. ce.
Ryet. Canna. cannula. arundo. cannella.
Ryet in den byoich waſſende. Carexis.
Ryetſtede daer dat weſſet. Cannetum. Caretum. Arundinetum.
Ryetſch. Arundineus. Canneus. a. um.
to Ryten. ſchoeren. in W. Vellita. et in W. to Pluchen.
Ryten. ſpalden. in C. Cloeven.
Ryten als die erde. in K. Rynen.
Ryting der erden. in C. der Erden ryting.
Ritter. Quiris. ritis. Miles. tis. Milito. onis. Tiro. onis. Ala. le. Donus. ni. als he tzolt verdyent. Eques. tis. ſtrates. tis. Sterion. onis. Stragilis i. miles ad ſternendum.
en nyh Ritter. Tiro. onis. Tirunculus.
Ritterſchap. Milicia. cie. Stracia. Sterna. ne.
nyh Ritterſchap. Tirocinium. ii.
myt Ritter. Commilito. onis.
Ritterſchare. Alares. tis.
die dry Ritter onder een heſt. Ternio. onis.
Ritterlich. Militaris. re. ter.
dan twen hundert Ritteren eyn geſelſchap. Manipulus. li. ind die Ritteren heiten Manipularius. rii. vel Manipularis. re.
der Ritteren ueberſte. Stratilates. tis.
Ritters ſper. Alarica. ce.
Ritters ſwert. Acinacis.
Ritters gordel. Balteum. Balteolum vel lus inde Balteatus. a. um. Bulla. le.
Ritters knecht. Calcula. le.
Ritterſchap dryven. Militare. Cicurare.
Ritter mit lichten harneſch. Veles. tis. Velitaris. re. velitarius. ind alſo in derſten heit Velitor. aris.
die Ritter werch uebet. Miſſirius. a. um.
Ritterwerch dryven. Militare. Commilitare. Quiritare.
die den Ritteren off dem volke rechten ghebet off behulp deit. Tribunus. ni.
doit dat Ryde. coenlich. in C. Coenlich.
Ryde dair men wat of ryſt. Strigula. Terula. Arpica.
Ryden. Strigulare. Conſerere. Terulare. Arpicare.
Rie. in G. onGare.
Rie beſtaen to werden. Crudero. Crudeſcere.
Rie. woeſt. in K. Ray.
Rieve. Rapa. rapula. rapulum.
Rieven ſtede. Raparium. rapularium.
Rieven ſpyſe. Rapulatum.
Riech. eyn dyſch.
Riechlen. in C. Choyerlein.
Riechlen. roepen. in C. Cayten.
Riech. eyn cleyt. Strica. ce. Tunica. Tunicula. Tunicella.
Riech anduen. Tunicare unde tunicoſus.
Rieche. Odor bonus et Odoris et Redolencia. Fetor malus et Olor. odorancia et Odoratus. us. fragrancia boni. alatus. us Olfactus. us. indifferenter Nidor oris bonus proprie carnis.
die gueden Rieche heben. Odorifer. a. um. fragrans. tis. odoriferus. a. um.
die den Rieche volget. Odoriſequus. a. um. ut canes.
dat gueds Rieche. Odoris. a. um. odoratum. ti. odoriſequum.
Roich. Fumus fumulus. citor. toris.
Roichghat. Epicauſtorium.
Roichen. Fumare. fumigare. fumidare i. fumidum facere.
beRoichen. ſmoichen. Fumare. fumigare.
onderRoichen. Subfumigare. defio defis defire defivi defitum i. ſubfumigare.
Roichen in ſych ſelben. neutra. Fumeo. es. fumeſcere.
inwendich Roichen. Infumare. infumigare.
wederRoichen. Refumare. refumigare.
torRoichen. Affumare. affumigare.
durRoichen. Prefumare. prefumigare.
gelich Roicherechtich. Fumigabundus a. um.
onderRoichong. Subfumigium. ſubfumigacio. refumigium. refumigacio. per. iterum. pre.

fumigium. preſumigacio. per. ante. infumigium. infumigacio. per. intra. affumigium. affumacio.

Nota. fumigare et fumidare et eorum compoſita activa ſunt.

ſpynRocken. Colus. li.

Rochenen.

Roechen. in A. Achten.

Roechet. in R. Rebel.

Rochet. ſubtijl lijnen cleit neben die cleder. Subtile. ſindon. onis. canobolagium. anaboladium.

Roede. in H. Hunt.

Roide. in G. Gherde.

Roide ſonder knope of eſte. Virga. ge.

Roide uyt knopen und eſten. Scorpio. onis.

vol Roiden. Virgoſus. a. um.

volheit der Roiden. Virgultum. ti.

dait. bele Roiden waſſen. Virgultum. ti.

geRoidt. Vergatus. vergulatus. a. um.

Roide dair men die huyte deß waters mede ſoickt. Aweptum. ti.

ſtat Roide. Scipio. onis.

hepſers. hoyrungs Roide. Sceptrum. in die die dreghet. ſceptriger.

neberſte Roidendreger hur den hepſer of hoyrungh. Primivirgius.

Roidendreger umb ennen geſlagen to werden. Caſtifer. a. um.

Roidendreger dan ampts wegen. Preco ſ. civitatis. bedellus ſcilicet univerſitatis. Angarius i. arreſtator. Exactor. Inhibitor.

Roidich. Virgeus. a. um.

Roideken. Gerdken. Chene. Weede. Virgula. Vimen unde viminous. a. um. et viminetum. ti. vibex unde vibicoſus et vibicetum. vibernum. ni. clein roideken unde viberno-ſus et vibernetum. Butiligo. ginis.

Roidelechtich. Fulvus. a. um.

Roidelechtich werden. Fulvere. veſcere.

Roidichheit. Fulvedo. rubedo. bicunditas.

Roidelſteyn. Bolus. Creta rubea.

Roidde. in D. houtchDoume.

Roeden. uptroeden. in K. Kalden. uptralden.

Roider an en ſchyp. Gubernaculum. amphuſtre. tris. themo. onis. plectrum. tri.

Roiff. in N. Nayme.

Roiff den men nae der mangblungen den branden neempt. Exuvi. arum. manubie. arum.

Roiffich. Predatorius. predabundus. Predabilis. le. ter. tas. vecticularius. a. um. Rapidus. rapidinoſus. tas.

Roiffrede. Spoliatorium. depredatorium. Spoliatorium. rapinatorium.

Roiff. Rapina.

Roiff. en ſchyp.

Roig. Siligo. ginis.

Roggen. Siligineus. a. um.

Roepen. Remigare. Navem ducere.

Roepampt. Remigium. gii.

Roeper. Remex. igis. remigator.

anRoepen. Adremigare.

ſamen. mitRoepen. Conremigare.

Roepen herwart und darwart. Diremigare.

Rolle. Rotulus. li. rotula. le.

Rolle. ſchyve.

Rollen. in M. toeMaechen.

Rome. ſwant ban der melch.

Rome die grote ſtat. Roma.

Reomſch lant. Romania.

Reomer. roemſch mynſch. Romanus. na.

Roime. vermetelheit. in B. Boch.

Roimen, vermeten. in B. Baighen.

beRoimer. in B. derBaighen.

geRonnen als melch. Concretus. Coagulatus. a. um.

Roepe. Clamor. Vociferacio.

Roepen ennen tot ſich. Vocare. Vocitare. Cio. Cieo. Adſcio. is. ere i. advocare. Adſciſcere. Calo. as. are inde kalende. Advocitare.

Roepen. Clamare. boare. Bombicare. bombinare.

Roepen. reren. in C. Cayten.

toeRoepen. Acclamare.

uptRoepen ennen. Advocare. Evocare.

uptRoepen. Exclamare.

toe ſamen Roepen. Convocare. Conclaſſare. Eccleſiare. Eccleſiazare. Concionari. Compellare.

Roepe

Roepe der ſchyplude. Celeuma. tis.
wederRoepen. wederſpreken. Reclamare. revocare. reſponſare i. Contradicere. Retrectare. oblegare i. contradicere. convenire. obnitor et oppedere i. contradicere.
anRoepen got of die heiligen. in B. Beden.
achterwart toe rug Roepen. Sevocare.
anRoepen mit bydingen. Advocare. Invocare. Interpellare. Efflagitare.
toe ſamen Roepen in eynre ſtymme. Conclamare. Conboare.
beRoepen an en anderen rechter. in A. Appelleren.
beRoepen. ſchelden. in B. Berypen.
Roepter die heylynge vproept. Pariſcus. ci.
anRoeper. Advocatus. paraclitus.
anRoepynge tot got of ſynen heyligen. in B. Bedynge.
wederRoeplich. Revocabilis. le. ter. tas. cetera ex verbis in ly. wederRoepen.
unwederRoepelich. Irrevocabilis. eciam cetera iſta formabis a contrario ſenſu ex verbis in ly. wederRoepen.
Roppen uptrecken vut der erden. in K. uytRaiden.
Roppen. in P. Plucken.
Roere. eyn rebyer. Rura.
Roere in den bugch. Fluxus ventris.
Roere. roerynge. Tactus. contactus. tactura.
Roeren. raken. in D. Dzepen.
Roeren ſachtlich. Fodicare. fullare. affullare.
beRoeren. antreffen. in D. anDzepen.
Roeren. taſten. boelen. Palpare. tangere. Sentire. Contrectare. palpitare.
Roeren. umbroeren. Volvere. Circumvolvere. movere. girare. circumgirare.
beRoeren. waglen. weghen. in S. Swanchen.
Roeren. wagen. gewach heben. Mencionari. Movere. Allegare. tangere. Notare. Volvere.
Roerynge. gewach. Mocio. mencio. Allegacio.
beRoerynge. beweggynge. Motus. us. mocio. Agitacio.
Roerynge. taſtynge. boelynge. Tactus. us. contactus. us. attactus. us.
unbeRoirt. Illibatus i. intactus.
Roſſ. pert. in H. Hengſt.
Roſſtupſcheer. Mango. onis.
Roſſham. Strigilis. lis. ſe. ge.
Roſſdeken. Sandalium. lii.
Roſſhamen. Strigilare.
Roſe. Roſa. roſula. roſella.
Roſen bloem. Rodantes. tis.
Roſen wijn ind honich to hope ghemengt. Rodomellum. li.
Roſen ſtede. Roſarium. roſetum.
Roſen krantz. Roſacea.
Roſechtich. Rodicus i. roſeus. a. um. roſeolus. roſaceus. a. um.
Roiſdommel. eyn bogel. Onocrotulus. li.
Roeſel. ſmoer. Abdomen. nis. anxungia. gie.
Roſſynen. Racemus. mi. uvapaſſa.
Roſt. rueſter. Rubiga. erugo. erisma. me. eriſeba. be. ſcoria. ſiginus. ni. ferrugo. ginis.
Roſt aſdoen. Deeruginare. exeruginare. derubiginare. exrubiginare.
Roſterich. Rubigineus. rubiginoſus. erugineus. eruginoſus. ferrugineus. ferruginoſus.
Roiſt. roiſter. Crates. tis. ſe. ge. craticula.
Roiſteren. harſten. in B. Bzaiden.
Roit. Rubeus. rubicundus. burrus. vermiculus. punicus. puniceus. fenix. cis. feniceus. fulvus. a. um. ruber. bra. brum. ruſus. a. um.
uythen Roit ind ghele. Coccus et cocceus et coccineus.
Roit of wyt. Flavus. a. um. flaveſcere. flavere.
Roit maken myt barwen. Minio. as. rubricare unde minium et rubrica talis color unde miniator. rubricator.
Roitbarwich ſchryver. Miniator. Rubricator. miniographus.
Roit ſchrifte. Miniographia.
Roit ſchryven. Miniographare.
Roit gemaert van bloide. Ruſatus. a. um.
Roit weſen of werden. Rubere. beſcere.
Dair men Roit myt barwet of ſchryvet. Minium. rubrica.
gelRoit. Fulvus. a. um. ravus. ravulus. raufellus. a. um.
Roitheit. Rubedo. Rubor. oris.

Roitechtich. Rubicundus. rubicundulus. rubriculus. rubellus. rubeculus. ſpadix. cis. ſubrubeus. a. um.
die Roit is. Rufus. birſus. a. um.
wat Roit. Rubriculus. rubellus. rubeculus. a. um.
Roitoghe. boern. eyn viſch. Rubecula.
Rotte. geſelſcap. in C. Company.
Rotten. buylen. Putreſcere. putrere. Cunio. is. ire.
Roven. ſchynnen. in N. Nemen.
beRoven. Deſpoliare. depredare. expoliare.
beRoven boitshalven van hunden of maighen. Orbare. deſtituere unde orbus et orbatus et orbitas. tis.
ſamen myt Roven. Compredor. aris. Conſpoliare.
Roever. ſchynre. nemer. Spoliator. Predator. Depredator. Veſpilio et veſpillio. onis. Stratilates. tis. predo. onis. pilator.
beRoever der erden. Veſpilio. onis.
dair men Roever dyeve ind mozder henght. Furcelles. lium.
ſeeRoever. Pirata. te. viſpilio. onis. Piraticus. a. um.
ſeeRoevery. Piratica. ce.
ſeeRoever ſchyp. Paro. onis.
Rouw. raſt. in G. Gemach.
Rouwen. in R. Reſten.
Rouw. Contricio. Dolor. penitudo.
Rouwen. leytweſen. Dolere. Tedere. pigere. penitere.
beRouwelich. Dolens. ter. Tedens. pigens. penitens.
onbeRouw. Impenitencia.
onbeRouwelich. Impenitens.
Ruw. Hirſutus. Piloſus. Setoſus. Hiſpidus. Crinoſus. Gruſus. Reburrus a. um.
Ruw ſtrublich. hoevelich. in E. onEben. ongelich.
Ruwe ſcharpe ſteve. Abrupta. Scopuloſa. rupoſa. Aſpera ſ. loca Tesqua habet tantum nominativum accuſativum et vocativum. Tuberoſa.
Ruw in den walden off ſtrunchen. Frondoſus. tas. Condenſus. tas.
Ruwicheit. Hirſucia. e. Hirſucies. ei. Piloſitas. Setoſitas. Hiſpiditas. Crinoſitas.
Ruwicheit van ſcharpen ſteden. Scopuloſitas. rupoſitas. Tuberoſitas. cetera in E. onEvenheit.
Ruwart. in S. boirStender.
Rubzich. in C. Cinober
Rubzicieren. Rubricare. Miniare.
geRucht. Clamor. Vociferacio. clamoſitas.
geRucht. Fama. me. famen. nis.
bot. anRuchtich. Famoſus. tas.
myſRuchtich. Infamis unde infamia.
geRucht maken. Famare.
myſRuchtich maken. Infamare. Diffamare.
heymelich geRucht. Rumor. rumorculus. rumuſculus.
heymelich geRucht maken. Rumare. Adrumare. Corrumare. rumitare. Adrumitare. Corrumitare. rumificare. rumigerare.
die heymelich gerucht maert. Rumigiculus.
vol geRuchts. Rumoroſus. tas.
Ruchen. afruchen. Abſtrahere.
en werch Ruchen. Movere de loco.
wael Ruychen. Odoro. as. Odoror. aris. Olfacere. redolere. Fragrare. Aromatizare. Alare. Nidere. proprie gebzalden vleyſch.
vevel Ruychen. Fetere. Olere.
wael Ruychende dyngen. Aromatica. redolencia. fragrancia. aromatizancia.
vevel Ruychende dyngen Fetencia. Olencia.
waelRuychlich. Odorabilis. Fragrabilis. le. ter. tas.
vevelRuychlich. Fetibilis. Fetidus. fetiditas.
Ruychende maken. Olefacere vel Olfacere.
Ruechen. in A. Achten.
Ruede. Virga cum ſuis in G. Gherde et in R. Roide.
Ruydich. plachich. in G Gzyndich.
Ruydicheit off ruyt in G. Gzyndt.
Ruffyaen. in H. Huerenyeger.
Rugge. Dorſum. Dorſiculum. Tergum. Tergulum.
op den Rugge wat laden. Indorſare. Indorſellare.
to Rugge. in A. Achterwart.
Rugge der vierboetiger beeſten. Tergus. geris.

Ruggich. Tergoreus. a. um.
ganz Ruggich. Tergoſus. a. um.
den Rugg van voir toe te ſnijden. Edorſare. achter in. Redorſare.
Ruym. wijt. hẏnt. Spacioſus. amplus. latus. diſtenſus. ſetenſus. capax. capaculus.
Ruymen. in A. Adel maken.
ontRuymen. wijcken. in G. ontGaen.
Ruymen van den leven. verſchepden. ſterben. Mori. obire. occumbere. obdormire. oppetere i. mori. emori. permori. interire. decedere. emigrare. defungi. vitafungi. evolare i. ſine purgatorio celum petere.
Ruymycheit. Spacium. ſpacioſitas. Capedo. dinis. capacitas. amplitudo. latitudo.
Ruymycheit tuſchen tween wenden. Intercapedo.
Ruymyng. wijchyng. Ceſſus. us. diſceſſus. us. receſſus. us.
Ruym. pert ſonder kullen. in P. gebult Pert.
Ruynen. lubben. in B. Boeten. heylen.
Ruynen. in K. Kuyſteren.
Ruynynge. in K. Kuyſtringe.
Rungh in zu dwaghen. Racra. cre.
beRungben. ſtouwen. in D. Dwyngen.
Runchen. ſnoechen in den ſlapp. Stertere.
Runt. ſeydwel als eyn ſtuck. Teres. tis.
Runt als eyn cloit. Rotundus. orbicularis. re. ter. tas. circularis. re. ter. tas. Congialis. le. ter. tas. ſpericus.
ſo wat Runt iud bewegelit iſt. Spera. re. ſperula. le. als bal. cloit et cetera.
Runt maken. Globare. agglobare. Conglobare. inglobare. rotundare.
Runtheit eyns cirkels of enichs dynghs. Convexitas. devexitas. rotunditas. orbicularitas. circularitas. congialitas. ſpera.
Runtheit eyns langwoynels dynghs. Teritas. tis.
in Runtheit gebolght als dye hymel. Convexus. devexus. a. um.
en halve Runtheit. Semiſperium. Emiſperium.
Runde ſchijve of cloit. Orbiculus. li.
Runde ſoym. Scuta. te.
Runtzel. rymp cum ſuis in C. Czoechel.
Rupppe. Erugo. eruca.
Rupppp op den coel of loick. Urica. ce.
uptRuppen upt der erden. in P. uptPlucken.
to Ruppen. to rijten. in P. to Plucken.
opRuppen upt der keien. in K. opKepſen.
Rupſchen als boeme. in C. Czaechen.
Rupſchen. in B. Bolderen.
Rupſchen. in K. Kappen.
onRuſtich weſen. in B. Bolderen.
Ruſtyer. in B. geBuyr.
Rupt. eyn czupt. Ruta.
abeRupte. Abrothonum.
Rupten dat iſt mpt eynen ſwerde of anderen dyngen eyn wpat gelupt to maken. Vibrare. criſpare. choruſcare.
Ruter. Ruterus. ruterulus. ſatelles. tis. factapa. decurio. onis.
der Ruter halt. in H. ruterHalt.
in den Ruterwerth hondert perſonen. Centuria. rie.
Ruterp. } Satellicium. cii.
Ruterwerch. }
Ruter lopn of tzolt. }
Ruet in den ſchairſteyn. Fuligo. caligo. ginis.
Rueterchtich. Fuligineus. a. um.
bol Ruetz. Fuliginoſus.
Rueff.
Rueffel. in H. geHymmelz.
Rueben. in H. Hymmelen.
Ruben. reſten. in P. Poſen.
Ruwart. in A. boirStender.

A.

S.

SA.

Sabel.
Sabelen.
Sabben.
Sachte. ſanſt. weych. Mollis. Lentus. Lenis.
Sachte. mehelich. in T. Tijſe.
onſachte. onſuete. we. Penalis. le. ter. tas. Doloroſus. tas. Leſivus. a. um.
Sachtelich. weychelich. Leniter. tas. Molliter.
verſachten. verſueten. in M. verſoeten.
Sachtichheit. Mollicia. e. Mollicies. ei. Lenitas. Lenitudo.
Sachtmoedich. Manſuetus. Mitis.
Sachtmoedelich wat doen. Cicurare.
Sack. Saccus. ſacculus.
lederen Sack daer men gute oelebeer in boeget et cetera. Culleus. Culleolus unde Culleare et Culleatus. a. um. daer men dan mede in boeget eyn aye of ephat eyn ſlang ind en haen.
ayſack. ſwedeler. Saccellus. Burſa. Pera.
Sacken. Saccare.
inſacken. Inſaccare.
uytſacken. Deſaccare. Eſaccare.
Sacrament. verborgenheit. Sacramentum. ſecretum.
Sacrament. onſſ lieben heren lijchaem. Corpus criſti. ſacramentum altaris. euchariſtia.
dat men an Saide wynnet. Seminium.
Sadel op to rijden. Sella. Exedra. dre. ſagina. ne. ſalma. me.
dat men onder den Sadel dan tzijrheit leghet of byndet. Subſellium. ii.
Sadelen. Sellare. Arces ſternere.
Saden. ſat maken. Saciare. ſaturare. Reſaciare et reſaturare per. iterum. Conſaciare. Conſaturare. per. ſimul. ſpectaculare.

SA.

Sadicheit. Sacietas. Saturitas. Ampleſtia. tie.
geSaiden. Elixus. Lixatus. a. um unde lixatura. lixamen. tum.
uytSadelen. Deſternere. Abſellare.
Saffraen. Crocus. ci.
Saffraenen. Croceus. a. um.
Saffyr. Saphirus.
Saffyrſch. Saphireus. a. um.
Saghe. in K. Ede.
waerSaghe des monds ind bedwechlike loegen des herten. in T. Loegen des herten.
Saghe. ſabel. in A. Aventure.
Saghe hoilt mede to ſuyden of anders. Sarra. ſarrula.
Saghen. Sarrare.
Saghenele. Quisquilie. arum unde Quisquilioſus. tas.
Saike. Cauſa. Occaſio. Pracma. e.
Sayen. ſeyen ſayt. Seminare. Serere. ſementare.
Sayelick. Seminalis. le. ter. tas. Sationalis. le. ter. tas.
Sayer. ſeyer. Seminator. ſator.
woirtSayer. Semiverbius. a. um.
ſamen uyt Sayen. Conſeminare. conſerere.
hier ind daer Sayen. Diſſeminare. diſſerere. obſerere. Proſerere.
inSayen. Interſeminare. Inſerere.
weder Sayen. Reſeminare. Reſerere.
tuſchen Sayen. Interſeminare. interſerere.
tegen Sayen. Obſeminare. obſerere.
Saike. Cauſa. occaſio. pracma. me.
wederSaike. in P. wederPartije.
Saike walt. Actor. principalis.
Saike dyftich off dychtich. Cauſativus. pracmaticus.

Saike

Salle dye tortz boir bolbzacht is. Paraseymenon.
en Salle æverstellen. to bestaen laten. Suspendere. transigere.
ten in Salle. Quin. nisi. nisiſi.
oir Salle. Occasio. origo.
Sallen. Causare. occasionare.
ber Sallen. mysſallen. in T. Teunen.
an Sallen. in C. Claghen.
ber Sallyng. leunyng. Negacio. cetera in T. Teunynghe.
ber Sallyng off ghyeyng. Apotasis.
Sall. Debet.
Sale. Aula.
Sale eyns tempels. Pastophorium.
Sale hoeder off geſynde der heren. in G. Geſynd der heren.
Saelſch. Aulicus. a. um.
Sall onder den boit off anders. Solea. ee.
Sall. sloitze. Sandale. lis. sandalium. lii. solea. ee. soleola. le.
Sallen. sloitzen maken. Soleare.
bur dye Sallen bueren. Obsoleare.
ont Sallen. Dissoleare. Exoleare.
Salcijſken. eyneley woyſt. Salcicium. cii. laucanica. ee.
Salde. wunne. in A. gude Aventure.
Salm. eyn vysch. Salmo. onis.
Salm spyſe. Salmentum. ti.
gedroeght Salm. laſſ. Esox. soqis.
Salm in den salter. in P. Psalm in den salter cum suis.
ber Salmen eyndzechtichept. Siripsalma. tis. siripsalma. me.
ber Salmen beſchzyvyng. Psalmographia.
ber Salmen schzyver. Psalmographus.
Salpeter. Salpetre.
Salſſe. beprnyſſ. sapoir. Salsa. veriusa.
Salt. Sal. salis.
Saltbat. Salinum. salserium. sulzica. ce.
dair men Salt maect off verhoipt. Salina.
Saltmeker off verkoeper. Salinarius.
Salt soide. Salsugo. ginis. Salina. ne.
deſ ter Saltſoiden hoirt. Salsugineus. salsuginosus. tas.
Salten. Sallo. is. ere. sallio. lis. lire.
ge Salten. Salsus. sallitus. a. um.
onge Salten. Insulsus. a. um.
Saltyng. Salmentum. salsamentum. salsum. si.
Salter. eyn boick. in P. Psalter.
Salbe. Unguentum. pigmentum. aromatum.
Salbe bercoeper. Miropola.
daer men Salbe berendt. Farmacia. e.
Salbehuyſſ dair men sy verhoipt. Miropolium. propola. le. seplassum. si.
Salbe stede to bewaren. Miroteca.
Salbe dye droeghe is. Xeromirum.
Salben verkoper. Farmocopola. propola. seplassarius.
dan Salben of seepen eyn mengſel. Migma. tis. smigma. atis.
Salben dat off ruſſe. Olfactorium. olfactoriolum.
deſ ter Salben hoirt. Unguentarius. pigmentarius. a. um. aromaticus. a. um.
Salbe. dan verkens smere. Axungia. axuiga. ind deſ dair toe hoirt off dye dat verkoipt. axungiarius. ind daer mede to salben off to smeren. axungiare. exungiare i. axungiam auferre.
Salben meker of verkoeper. Mirocopus. Cirocopus. Farmacopola. Unguentarius. mirononis. mirocopista. pigmentarius.
myt Salben smeren. Ungere. Unctare. Unguentare. Unctitare. Adungere. Perungere. Inungere. Linire. Arvinare. Pigmentare. Delibuo. buis. bui. butum. tu. Delibutus. a. um.
Salbyngh. Unctura. Unctio. Linicio. Linimen. tum.
der Salbyngen stede. Terme. arum.
Sam. myt eyn ander. in A. All myt eyn.
Sam. buchs. in C. Clun.
Samme. samt. in C. Coern.
Samen to gader. in A. All myt eyn.
to Samen. in G. to Gader.
to Samen. in C. Clocheloiſſ.
to Samen. in B. Byn eyn.
ber Samenen. in G. berGadereu.
Sampt. syden. Coctinum. sericum.
Sampsdach. sonnavend. saterdach. Sabbatum. ti.
myt Sampt. in A. All myt eyn. et in G. to Gader.

Sanck. Cantus. us. Cantus. ti.
boeben Sanck. Diſcantus. us.
under Sanck. Succentus. us unde Succentor.
groff Sanck. Tenor unde Tenoriſta.
hymmels Sanck. Armonia unde Armonicus. a. um.
Sanck den men dem bruedegom ind der bruyt ſynget. Epithalamum unde Epithalamicus. a. um.
lave Sanck. Ympnus. ympnulus.
lave Sanck ſyngen. Ympnire. ympnizare.
laiſ Sanck ſyngen. Ympnizare.
laiſ Sancks ſchriffter. Ympnigraphus.
laiſ Sancks ſpreckter. Ympnilogus. ympnidicus.
laiſ Sancks ſchrifte. Ympnigraphia.
laiſ Sancks rede. Ympnilogia.
den Sanck rechtſtapen volbrachte. Orthoneumenus. a. um.
des Sancks off liedts beginſel. Exodium. dii.
Sanck den men doet dan groten off edelen perſonen in leſterlicher materien. in T. Toff off rede.
Sanck den men doet in gedinges off hertz materien. in T. Toff off ſanck.
Sanck anheffen. Intonare.
des Sancks off der liede loff. Odepoſium.
schrey doef Sanck. Delos. Trenum. ni. Trena. ne. Lamentum. ti.
Sanck der cleynſter vogelkien. Mimurielo. onis.
in den Sanck wat bertoebringen. Pauſa. Pauſacio. Diaſtema.
Sanck off geſette dan twen verſſen. Diſticum. Diſticon. Diſticium.
Sanck eyns mynſchen. Scicinum.
Sanck twyer mynſchen. Bicinum.
Sanck veelre mynſchen Chorus. ri.
laſter Sanck dan ſtynckender ſnoeder materien. Tragedia.
dulof Sanck. Hyſmenechion.
ſuet Sanck. Liricus. Perliricus. Melos. lodis et Melos inde Neuma. tis. Modulacio. Melodia. Melodiama. tis. Symphonia Armonia. Melopeius. Modulamen. Modulancia.
boden Sanck. Nenia. nie. Delos.
des tot dorp Sanck gehoert. Comedicus. Comicus. a. um.
dorp Sanck. Comedia. e.
dan Sande of erden eyn anſchoet dan waters wegen. Alluvium. ii. Alluvio. onis. Alluvies. ei. Colluvium. Colluvio. onis. Colluvies. ei.
dye ge Sandt is. Angelus. apoſtolus. legatus. miſſus. paranymphus. nuncius.
Sanſt. weych. in S. Sachte.
Sanſtlich. in S Sachtlich.
Sanghboich. Cantuale. gradale.
Sant. Arena. ſabulum. li.
Sandich. Arenoſus. ſabuloſus. tas.
Santſtede. Arenarium. rii.
veber Sant. Sabbura. re.
Santſteyn. Lapis arenalis.
cleyn Santhoip. Sorica. ce.
Santroſe. in C. Carthuſer.
Sapp. Succus. ſucculus.
ut Sappen. Exuccare.
Sappich. Succulentus. ter. ſucculencia.
vol Sapps. Succoſus. ſuccidus. tas.
Sappich maken. Succare.
Sarch. Tumba.
Sarchſteyn. Sarcophagus.
boden Sarch. Tumba. ſarcophagus.
Sardoich. buſteyn. arreſt. Arracium.
Saſſe. Saxo. onis.
Saſſenlant. Saxonia.
Saſſens mynſch. Saxonicus. ſaxo. onis.
Saſſen ſprach. Saxonicum.
Satt. Satur. faciatus. ſaturatus. a. um.
Satt maken. in S. Saden.
Sait. in C Corn.
altreley Sait. Semen. ſementum. ſeminium. ſeminarium. ſementis. tis. ti ſcilicet frugum.
Sait tijt. Sementis. tis.
Sait bat. Seminarium.
Saitlich. tot ſait gehoerende. Seminalis. le. ter. tas. ſacionalis. le. ter. tas. ſementinus. ſeminarius. a. um.
bur Sate. opſate. Propoſitum. exprecogitato. deliberate. deliberanter. voluntarie.
Sait der naturen. Sperma. tis. virus. ſemen.
dat be Satt wurdt in teſtament. Legatum. ti.
den wat be Satt wurdt. Legatarius.
op Sate dan gwaden leere. Secta. te.

be-

be Satt. bekommert. Arreſtatus. detentus.
Saterſdach. in S. Sampſdach.
Schab. eyn beſubt onreyn wiff.
Schabben. in C. Cyouwen.
Schabbende. in C. Cyouwende.
Schabber. in C. Cyouwer.
Schaich. in B. Beyn.
Schaichen. Scacare.
Schaichſpel. Ludus ſcacorum. ſcacarium. ſtipadium.
Schade. in H. Hynder.
dye ſteeds Schaden ijdt of beit. Iactuarius. rii.
Schade dogn. ſchedigen. in D. Deren.
Schade. ſcheme. Umbra. umbrella. ſcena. ne. tipus ſ. inviſibilis.
Schade of ſcheme der dudde dye dupt maken. Fugillatores.
Schade of ſcheme dye dzent beggynnet inb ſmal eyndet. Conoides. dis.
Schade of ſcheme die gelijt int lang ſpelß recht. Chelyndroydes. dis.
Schaderende of bebende hald ijden. Frugucio. tis. tire.
Schaffen. beſtellen. in O. Ordinieren.
Schaffener. rentmeiſter. in F. ontFenger.
Schafriet. Iuncus. papapirus. corroſivus.
Schaffel ban holt. Aſſula. le.
Schaffel ban enighen dyngh. Periſima. quisquilie. arum. quintilie. arum. ramen. nis. ramentum. ti. ſtrigmentum. ti.
Schall. gelupdt. in C. Clanch.
Schallen. lupden. in C. Clynchen.
Schale. verſlagen alß dzanch. Defectuoſus.
Schael. baſt. in B. Barch.
Schael ban appel of beren. Periſoma. Peripſima. me.
Schael ban en ey off anders. Teſta. Cortex.
Schael of bolſter ban der not. Culleola.
Schaile upt te dzynchen. Phiala. Crather. Ciphus.
Schailſchat. Arrabo. onis. arrabona. e.
gewicht Schaile. Trutina.
der gewicht Schaile gat dair ſo in werbet. Agina. ne.
Schaich. Nequam.
Schaich weſen. Nequitare neutraliter. Nequitari deponentaliter.
Schalchheit. Nequicia. Nequiciola. Ribalderia. Felonia.
Schamen. antſyen. Verecundor. aris. Erubere. beſcere. vereri. pudere. perpudere.
Schamen. antſyen umb en anderen. Propudere. Prepudere.
weder Schamen. Repudere.
Schamgnchel. Cephat. in A. Aff.
Schamp. ſchymp. in S. Schymp.
Schampen. ſpotten. in A. Affen.
Schampliden. in B. Boitze.
Schampen. aſtſchampen. Fallere.
et Schaenpt. Pudet. Dispudet. Depudet. pet valde.
Schande. laſter. in H. Hoen.
Schande. in E. enEere.
te Schanden maken. in D. derDeligen.
Schape. ſpynde. in C. Caſt.
Schaip. Ovis. Ovicula. Bidens. Duidens. Ovilla. Ambidens habens ſuperius unum et inferius unum. Arva. ve. Balans. tis. Laniger. ra. rum. Berbica. ce.
dupt Schaip. Mala. le.
bet Schaip. Baſſa. ſe.
Schaip bat manß kumme iß ſ. weber. Aries. Vervex.
Schaip bat mpt twen lameren geoffert wurdt. Ambega. ge. Ambigena. ne. Ambogna.
Schaip bat onber den bupch haile iß. Apica. ce.
Schaip bat aſſighe waebe hebet. Cinerica. ce.
Schaip bat gelubt iß ſcilicet hamel. Muto. onis.
alt Schaip Odaſia. ſie.
Schaipsherdde. Ovilio. oplio. onis.
beverſte Schaipsherdde. Archimandrita.
Schaipstoug. eyn tzupt. Agnigloſſa.
Schaipen. Ovinus. a. um.
die der Schaipe ingewende beſupt umb dair upt wiſchien. Oviſpex.
Schaipshupt. Moleſtra. tre.
Schapelier der geodender lynde. Scapularis. re. ſcapulare. ris. Armelaus.
ge Schapen. in M. gemaecht.
ban Schapen. leuch. in E. Engliſch.

ge Schapen. geſtalt. Diſpoſitus.
yrſt ge Schapen. Prothoplaſtus hic prothoplastes huius Prothoplaſte.
weder. anderwerf Schapen. Replasmare.
Schappnge. ſchapeniſſe. Plasma. plasmatura. factura. formatura.
Schare. in H. Hereſchare.
Schare van perd ruteren. Alaris. ris.
van Schare tot ſcharen. Catervatim.
die in der Schare of here ſteeds iſ. Catervarius.
ge Schart. Turmatim. Turbatim. Aciatim. Catervatim. Coatervatim.
Scharen. Coatervare. Catervare.
Schaire. weder. in B. Boirt by den water.
des Schairs of weders bynpng. Allivio. onis. Allivies. ei. Allivium. vii.
Schairpoſt. ſtutte. Pila. le. Suſtentaculum. Suſtentamen. tum. Fluſtrum. Deſtines. Tibicen.
Schairen. ſtijnen. Suſtentare.
ge Schairen. Raſus. tonſus.
ongeSchairen. Intonſus.
Scharff. Teſta. teſtula et teſtu indeclinabiliter unde teſteus. a. um.
der Scharber bele by eyn. Teſtacium. cii.
Scharff. eu half penningh. As. aſſis. obulus.
Scharlaken. Scarleticus.
Scharley. eyn cyupt. Scarlegia.
Scharn. vleiſchuyſſ. Macellum. macelſulum. carnarium. rii. carnificina. lanitorium. macera. re.
Scharp. ſupr. in A. Amper.
Scharp. Acutus acumineus. fragoſus i. asper. oxus. ſalebroſus. centus. centicoſus. ſcaurus. ſcrupoſus a. um i. asper.
dat Scharp of ſpytz van enighen metall of yſeren plump. ſtump of ſlee maken. Obturare. retundere.
dat Scharpe hanten of eggen heft. Oxiganus
Scharp. ruſych. ruwe. Abruptus Scopuloſus. tas. rupoſus. tas. asper. a. um. tas.
Scharpe. ruwe ſteb. [*l. ſtede.*] in H. Ruwe ſcarpe.
Scharp maken Acuere. a perare. molere. proprie terrum acuere.
Scharpicheit. Acucio. acutus. us. acuitas. acutela. ſcrupoſitas. acumen.
Scharplich. Acutim.
Scharpwegich. Ruptuoſus. tas. rupoſus. tas. amfragoſus. tas. anfractuoſus. tas. ſcopuloſus. tas.
Scharren. ſchyubben. Scalpere.
Schairſteyn Caminus. ignearium. Focarium.
Scharven alß hoil. Conſcindere.
Schat. Thezaurus. gaza. gazula.
Schat gaderen. Thezaurare. thezauzare.
Schat bertwaerre. Thezaurarius.
Schatwaerre des heyſers. Arricharius. apocriſarius. archanius.
Schatter. Exactionator. exactor. angarius. extortor. bedellus. compulſor.
Schatſtede. Thezaurarium. gazophilacium. corbonan. erarium. rii. Exedra. dre. gazetum. ti. gazophilax. cis vel gis.
Schatten. Exactionare. talliare. exigere. extorquere.
Schatten. werdeynen. in A. Achten.
Schattyng of tribuyt dat dye huyren tegen tzijnsmiſſe veren herſcap geben. Nefrendicium. cii.
Schattyng off tribuyt int gemeyn. Exactio. Exactionacio. Extorſio. Tributum. Munium. nii. Tallia.
die Schattyng geeſt. Tributarius. Muniacus.
Schatwaerre des gemeynen landts. Tribunus.
Schait umb have dair in to ſchutten. Incluſura.
Schaiter. Incluſarius. Incluſor.
Schataiſſel. in S. Schaichſpel.
Schattze. in C. Czuche.
Schatren. in G. Gaſelen.
Schave. Dolabra. dolabella. dolabrum. dolabellum. dolumen. planatorium. Levigage. ſcabrum. ſcabrellum. aſcia. Aſciola. Bipennis.
Schaven. Dolabrare. exaſciare. aſciare. levigare. radere. corradere. abradere. Raſare. raſitare. verro ris. rere. verritare. Converrere. per. ſimul. everrere. por extra.
der Schaven yſer of beytel. Scobs. bis. Bipennis.

Scha-

Schaber des holtes. Striglarius. dolator. exasciator. levigator. rasor. Corrasor. abrasor. rasitator.
Schabynge. Dolatura. Dolacio. Rasura. Corradium. Corrasio.
Schassel. Dolatura. Rasura. Quisquilie. arum.
dat to Schaben hegweme is. Dolatilis.
Schaberstede. Dolatorium.
Schebbich. in G. Gzindich.
Schepde. Vagina. Vaginula. Bagina. Baginula.
Schepdemeker. Vaginator. baginator.
dan Schepden trecken. Evaginare.
Schepden maken. Vaginare. baginare.
Schepden. repsen dan malchanderen. Recedere. Abcedere. Abire
Schepden die echtscap. Divorciare.
Schepdynge der echtscap. Divorcium.
Schepden. depsen dat i egn. in D. Depsen.
onder Schepden. onderdeylt. Indivisus. Inseparatus. Indisiunctus.
onder Schepden. Distinguere. substinguere. Dividere. subdividere. Determinare. Designare. Punctare. specificare. Discernere. Dignoscere.
Schepden. in S. Sopnen.
durde Schepden. egn tu of stede. Prefigere. Prefinire Prestituere. predestinare. Prenotare. presignare. determinare.
uptge Schepden. behalden. in A. Agn.
de Schepden depl. in A. Antale. [*l. Andeyl. Antael.*]
de Schepden. derichten. in A. Antwerden.
der Schepden. sterben. in K. Kupnen dan den leden.
onder Schepden. in D. onder Daen.
Schepdynge der wege. Divorcium. Diverticulum
Schepdynge dan twen off meer lantscappen. in A. twe off meer off dele Lantscappen.
der Schepdelick. Divisibilis. le. ter. tas. Partibilis. le. ter. tas. segregabilis. le. ter. tas. Distinguibilis. le. ter. tas. separabilis, le. ter. tas. sequestrabilis. le. ter. tas. Discernibilis, le. ter. tas. secernibilis. le. ter. tas Disiungibilis. le. ter. tas.
onder Schepdelick. Indivisibilis. le. ter. tas. et cetera. prepone in hiis precedentibus adiectivis in ly. der Schepdelick.
der Schepdelick adverbialiter Separatim semotim. segregatim. Disiunctim. Divisim. Distinctim. sequestratim.
Schepdsman. sopnre. vreedmeker. Compositor. Pacator. Pacificator. Placator. sequester. Concordator. Conciliator. Reconciliator. Opipator.
dat uptge Schepden wordt. Exceptorius. a. um.
de Schepdelick. in K. Kedelick.
upt Schepden. Excipere. Demere. Eximere.
onde Schepdelick. in K. onkedelick.
dat uptge Schepden is. Exceptus. Exemptus. Demptus. a um
onder Schept. bozwarde. in O. Onderscheit.
onder Schept wesende. Differre. Distare Differenciare. Referre.
sonder onder Schept. Indifferenter.
mpt onder Schepde. Dempto. salvo. Excepto. Condicionato.
onder Schepdenheit. Discrecio.
Schedel. hoist. in C. Cop.
Schepdel op den hoisde. Discrimen. Grana. Glabella.
Schepdel off werbeltop. Vertex unde Verticolus. a. um.
onder Schepdelick. Distinctim. sparsim. Divisim. segregatim. Disiunctim. Differenter. Partitim.
de Schepdelick. in K. Kedelick.
Schepdelick. in D. Derlick.
on Schepdelick. in D. on Derlick.
Schedigen. hynderen. in D. Deren. et in S. Schaden doen.
on Schedelick. Indemnis. ne unde Indemniter. Indemnitas.
Schepff. slym. to warff. Obliquus, tas. Transversus. tas. Transversalis. le. ter. tas. Plagius a. um.
Schepff. slym. to warff maken. Obliquare. Exequare. Transvertere. Transversare.
Schessener. in M. Mumber.
Schesserlick. onderwyndelick. in D. Doenlick.
Schestick. in D. Dail.
Schel. in C. Clanck. et in B. ge Bzech.

des Scheeps touw. ſeyle off. reepe die den maſt halden. Antempna. ne.

des Scheeps halch geheytten. en. ra. dair dat ſeyel of ſeyle angebeſticht is. Antempna. ne.

des Scheeps roeybencke. Tranſtrum. tri.

des Scheeps roeygater dair dye ryemen in liggen of doirgaen. Forus. ri. Columbaria. rie.

des Scheeps maſtboem. Malus. li. ind dat hoichſte bad den maſtboem dair die reepe of lijnen ſich tergaderen. Carthesium. ind dat wympel op den maſtboem. Cheirutus. ti.

des Scheeps holter dair die maſtboem an gebeſtet is. Parastrata. te.

Scheep reytſcap dair myt men die ſcheep in die haven brengt. Pulvinus. ni.

in den Scheep die lederen of lijnen dienden dair men die roeyryemen myt byndet. Sturpus. pi.

in den Scheep eyn ſtuerboem. Trudes. dis. Conus. ti.

des Scheeps anker. Anchora. re.

tot den Scheep ſteren of holten dair die man op dat lant in die erde ſlecht dat ſcheep dair an to merren. Tonſilla. le.

in den Scheep dair men die ryemen an beſtet. Scalinus. ni.

des Scheepmans hemerken of reytſcap dair myt he den roeyluden en teyken dunt. Porticulus. porticulus.

des Scheeps wech dem wynden. Ageo.

des Scheeps oirt by den maſt. Anquina.

in den Scheep die ryemſtede. Caſterium. rii.

des Scheeps eyne helfte als die bynch dair aff. Carina ne.

des Scheeps underſte deyl neyſt den water. Cumba. be vel Cuba. be.

des Scheeps ſegel of ſeyle. Velum. Arthemon. Carbasus. in plurali Carbasa.

des Scheeps eygn ſegel geheyten hemelken of bonet. Dalum. li.

Scheepbrechyng. Caribdis. Naufragium. gii. Naufrigium. gii.

des Scheeps wech gheloende dair dat hynne gheit. Sulcus. ci.

eyn Scheepſeil of reyp. Camellus. li.

des Scheeps alreley gereytſchap. Armamentum. armamenta.

Scheepbrechich werden. Naufragor. aris.

die Scheepbrechich wurdt. Naufragus.

dair die Scheepluyde nae baren in den meere of nae den hymmel dye wech heit. Stratarius. rie.

meer Scheepsmeſter. Strator. ris.

der Scheepluyde roeyer. Celeuma. tis.

Scheepvart. Navigium. gii.

Scheephaven. in H. Haven boy die ſchepen.

Scheeps. Navigus. a. um. Navalis. le.

des Scheeps bewaerre of meſter. Naviculatius.

des Scheeps patroen of meſter. Patronus. Nauticus. Navarchus.

des Scheeps regiment hebende bynder hant ind anderen berichte. Nauſtologus.

Schepel mudde. Scapelinum. modius.

Schepen. Scabinus.

Schepen ſtoll. Sedes ſcabinatus, vel ſcabinalis.

Schepen dair men recht ſchept. Hauſorium.

Schepen. in M. Mutten.

Schepen. in M. Maechen.

Schepper. Creator. Plasmator. factor. Conditor.

Schepſel. in C. Creature.

ſamen Schepper. Concreare. Nota. dan Schepper cum ſuis in H. Herde.

Reſiduum de Schep iam ſequitur.

Schenckinge of ſtede. Propinatorium.

Schencken. laſtern. in B. Blaneren. et in G. æverGeben.

Schenen ind beyne der lude. Sarabellum. li. la. lorum.

uſeren Schenen of beyn gewant. Caliga. gerocree ferree. et in H. Been gewant.

tot den Schenen of ſchenckel horende. Tibianus. a. um.

Schene. Tibia. bie.

Schentlich. in E. onErlich. et in L. Leſterlich.

Schentlike perong hebende. Turpilucrus. a. um.

Schentlike winninge. Turpilucrium.

Schere tot hoick. Forfex. forficula.

Schere dair mit to ſnijden. Forpex. Forpicula. Tonſilla.

Schere

Schere der smede. Forceps. forcicula. pluraliter hii Formicales. lium.
Scheren. Radere. abradere. rasare. rasitare. tondere. tonditare. tonsitare. attondere. detondere. per. valde contondere. per. simul. retondeo. per. iterum. subtondeo per. parum vel post vel subtus. circumtondeo. per. circum.
Scheren to grunde. Arradere.
afScheren. Abradere.
samen Scheren. Corradere.
uytScheren. Eradere.
Scherynge. Tonsura. rasura. Corradium. Corrasio unde Corrasim adver.
Scheerhupsse off stede. Tonstrina, Tonsorium.
Scheerre. Rasor. Tonsor.
Scheerreschе. Tonstrix. Tonstricula.
Schermesse. [*denkl. te lez. Schermesse.*] Rallum. Rasorium. Rasoriolum. Novacula. le.
Scherbeer cum suis. in S. Schenckber.
Scherme. in B. Bitze.
Schermen. Dimicare. Gladiare.
Schermer. in S. Swertspelre.
beSchermer. in T. derTosser.
der Schermer spysse. Miscellaneum. nei.
beSchermen. beschudden. Defendere. Defensare. Tuor. eris. sed raro Tueor. eris. Tutor. taris. Tutelare. Protegere. Cluere. precluere. stipare unde stipatim adver. Instipare. per. in. aut valde Obstipare. per. undique vel contra. Re. per. iterum. sub. per. subtus. vel post vel parum Tendere. Tensare. Tensitare. Protensare. Protensitare.
beSchermlick. Tutelarius. a. um. Protectorius. Defensorius et reliqua adiectiva de verbis in ly. beSchermen.
beSchermynge. beschuddynge. Defencio. Defensaculum. Tutela. Tutelacio. Tutelamen. Tutelatus. us. Tutamen. tum. Protectio.
beSchermynge. in A. derAntwerdynge.
die sich beSchermt. in A. die sich derAntwert.
beSchermynge. in T derTossynge.
beScheren. Fatare. Periodare.
beSchert. Fatatus. Periodatus. a. um.
Schertz. schymp. in B. Buerde.
Schertzen. schympen. in B. Buerden.
Schebe. bese. Festuca. Napta.
Scheberstepn. in T. Lepe.
geSchicht. in D. Dait.
wanSchicht. in D. onbeDacht.
Schicken. bestellen. in D. Ordineren.
Schicken. bigen by synden. Seponere Reponere.
Schicken. senden. Dirigere. Destinare. Legare. Translegare. Portendere. Deputare. Transcludere, Grumare. Mittere. Mittitare. Missare. Missitare. Vovere hec omnia pro destinare.
beSchicken. beteemen. Ordinare. Deputare. Disponere.
beSchicken. in K. Regieren.
beSchicker. in K. Regierre.
geSchickt. gestalt. Compositus. benedispositus. beneformatus. beneordinatus. a. um.
ungeSchickt. ongestalt. Indispositus. Deformis. Distortus.
Schicken. bigen. buegen by eyn. Iungere. Coniungere. Applicare. Iugare i. Copulare. Coniugare. Dirigere. Apponere. Combinare
beSchicken dat got vp eynen doit. Fatare. Periodare.
uytSchicken. uytsenden. Emittere. edere.
inSchicken. insenden. Immittere. Indere.
die to Schicken begweme is. Missibilis. Emissibilis. Transmissibilis.
doirSchicken. doirsenden. Premittere. Predestinare.
wederSchicken. wedersenden. Remittere. Redestinare.
averSchicken. aversenden. Transmittere.
durSchicken ter ewiger salicheit. Predestinare.
uytSchickyng. uytsendyng. Emissio.
beSchickyng dan gaide. Fatacio. fatum. ti. periodacio hec periodus. di.
tot sulker beSchickyngen hoerende. Fatalis. le. ter. tas.
Schickelick. doirlick. Iungibilis. Applicabilis. Conbinabilis. Dirigibilis. Iugalis. Iugabilis. Coniugabilis. le. ter tas.
Schickelicheit. doirlicheit. Forma ex adiectiv's in ly. Sickelick. [*l. Schicklich.*] doirlick.

Schlick. [*l. Schicklick. Zie in O.*] in O. Ordinerlick.
die steeds geschickt wurdt. Missaticus.
dat geschickt wurdt snellick an velen enden als eyn oghe of hertte. Emissicius. Emissirius. a. um.
de Schyde. listych. in C. Claick.
dyppel Schyde.
geschyen. Fieri.
et geschye. Fiat. Amen.
mach geschyen. in A. by Aventuren.
geschyen. geballen. Accidere. Evenire. Contingere. Cleopare. Vergo. gis. gere.
et is geschyet. in B. et hest sych geboirt.
Schilling. Solidus. Ciclus.
twelf Schilling. Ferto. onis. marca. ce.
der Schilling ontsenget off die dair umb dyent. Solidarius.
Schilt. in B. Boheler.
eyen Schilt die sozm dan eynre mayren hebende. Pelta. te.
Schiltknecht. in H. Haffman.
Schiltpad. Tortuca. decades.
mit en Schilt sych te decken. Clipeare.
die mit Schilde bedect is. Clipeatus. Scutatus.
die mit den Schild sych behelpen han. Scutatus.
Schildmeker. Scutarius.
dair vele Schilde synt. Testudinetum.
Schilt die ront umgebullet is. Testudo unde Testudineus. a. um.
Schilden.
Schym. stech. bonderen. Methadus. Vadum. Braceum.
Schymmel in den byde. Mucor. coris. Mucus. ci.
Schymmel maken. Mucidare.
Schymmelych. schymmelechtich. Mucorosus. tas. Mucidus. a. um.
Schymmel barwe. Subgriseus. a. um.
der Schymmelde wtwerchtige noete. Albane. narum.
Schymp. schertze. in B. Buerde.
Schymp. spot. Derisio. Illusio. Subsannacio. Ridiculum. Ludibrium. Ludificacio. Derisus. us.
Schympen. in A. Affen.
de Schympen eynen spelende. Ludificor. aris.
Schympende. spottende salue of materie. Ridiculus. a. um.
de Schympend. bespottend woirt. Vah.
Schymper. spotter. Derisor. Illusor. Ageneus. Subsannator.
Schymps. schamper. spoetsch. Ridiculosus. tas. Ridicularis. le. ter. tas. Ludibriosus. tas. subsannativus. Derisorius. Irrisorius. sarcasmicus. a. um.
Schyn. in G. Glantz.
Schynen. in B. Blencken.
Schynen. in B. geBeren.
voir Schynen. in B. voirBlyncken.
seer Schynende. Ephebus. bi. als eyn schoen iouch gesel sonder bart. Ephibiolus. di.
der Schynyng. in A. Ayenbairyngh.
der Schynygen. in A. Ayenbairen.
dair Schynich. claire. in B. Baer.
Schynlick. schynberlick. in A. Ayenbairlick.
et Schynt. et lett. et blick. in B. et geBeert.
Schyndele Chilindrum. dri.
Schynnen. villen. hupt afstrecken. Excoriare. Discoriare.
Schynnen. roben. in M. Nemen.
Schynre. in K. Roeber.
Schynre. bylre. Excoriator. Discoriator.
Schynren. lugden. in D Dynren.
Schyp cum suis et cetera hyr af steit vele in S Scheep.
Schyper. snel. in B. Bald.
Schyper. altomail. Penitus. Totaliter. Integraliter.
Schyper. asdan. in B. Bald.
der Schyperen. verroepen. Imprecari.
Schyeten. Sagittare. Iaculari. Crispare. Obellare.
myt Schyeten. Coniaculor. aris.
der Schyeten. verschyeken. in A. Anyten.
der Schyetyng. in A. Anyfeldich.
der Schyeten als water. Defluere.
de Schyten bedyrven in D deDyegen.
de Schyter. in D. deDyeger.
Schyve. Rotunda.
Schyve. taiffel. in D Disch.
Schyve. trille. Circulus. Circularis.
Schyve in den wozlaiffel dyede. in B Byecke.

Schyffben. in H. Heulen.
Schoe. Calcius Calciamentum. Ypodema. tis.
Schoe eyn hepsers of huenyngs. Milleus.
bzowen Schoe. Baxe. Baxea. ee.
but Schoe. Sotular. ris. sotularis. ris.
gebuyrs Schoe. Pero. onis. Culponeus. ei.
sulke Schoe an hebbende. Peronatus.
Schoe den men myt repmen to byndet. Obstrigillus li.
Schoesnoir of reem. Pedux. cis.
ban den Schoe eyn lepst. Calciarius.
Schoemeker. Sutor. Calcifex. Calciator.
Schoyn upsboen. Excalciare. Discalciare.
Schoebubel. hallers. in B. Bubbe.
des Schoemekers afgesneden lappen. pluraliter. Succisiva. orum.
Schoemekers mess. Allifolium. Ansarum. Ansarium.
Schoemekers neybynge. Sutura.
Schoemekers gadem of nepstede. Sutorium. sutrinum.
des tot des Schoemekers neybynges hoirt. Sutilis. le. ter tas.
Schoen antrechen. Calciare et Calcerare.
in of onder den Schoenen die bzeck. Baltea. tee.
Schoebe ban en bisch. Squama. e. Squamula.
Schoeben asdom. Squamare. Desquamare. Exquamare.
Schock is eyn getal ban lx.
Schol. eyn bisch. Pecten. nis.
Scholder. in A. Assele.
Scholder der myntschen. Scapula.
Scholder der bzere. Armus. mi.
tusschen den twen Scholderen dat spatium heit Interscabulum. li.
Scholderen bzeken. Expatulor. aris.
gzoit. bzeydt Scholderich. Spatulatus. spatulosus. tas. scapulosus. tas.
Schole. Scola. le. Studium. Studiolum.
en hoghe Schole. Gignasium. sii.
cleyne Schole. Gignasiolum.
die oberste Scholmeister hpr af. Gignasiarches.
in der Schole eyn meyster of doctoir. Gignasophista.
Scholmeister. Rector scolarium. Magister scole.
Scholaster. Scolasticus.
Schoelre. in D. Discypel.
der Schoelre off geistliker lupde straspnge die sp liden. in D. Disciplin.
des ter Schoelen hoirt. Scolaris. re.
seltzen gwalt Schoelre. Discolus.
myt Schoelre. Conscolaris.
der Schoelre bergaderyng of beelheit. Farrago. ginis.
Schoels. Scolasticus. a. um. Scolasticalis. le. ter. tas.
Scholpe ban en bysch. Ostra. tre.
Scholpe. in M. Moschel.
Scholt die den schuldich bist. Debitum.
Scholt die men dy schuldich is. Creditum unde Debitor et Creditor.
Scholt. sunde. in B. Boisheit.
Scholt. tzyht. Culpa. noxa. Crimen. Reprehensio. Culpula.
Scholtbzieff. Cyrographum. Apocopa.
Scholt redel. Dica. ee.
Scholtiss is so vele als en richter. Sculcetus.
Scholtmeyer. in B. geBuyr.
Schoen. in A. Abel. huppsch.
Schoen. suberlick maken. smucken. huppsch maken. tzyeren. Ornare. exornare. deornare. perornare. per. valde. decorare. fulcire. amicire. colere. comere compsi. accomere. excomere. decusare. Incorrigiare. Condecorare. Redimire. Predere. frigere. pulchrare. Pulchrificare. Fullare i. decorare. sufflare i. fulcire. palliare i. ornare. Appalliare. Oppalliare. Subpalliare. componere i. ornare s. verba. stipare unde stipatim adverbium. instipare. per. in. vel valde. obstipare. per. undique. vel contra. restipare. per. iterum. substipare. per. subtus. vel post vel parum. Phalerare s. verba. Venustare. convenustare. per simul. devenustare. per. valde. vel venustatem auferre.
ber Schonen. berlaten. in D. berDyagen.
ont Schonen. ontzieren. Depulchrificare. devenustare. dedecorare. abornare. cetera contraria sume ex precedentibus verbis in ly.
Schoen. suberlick maken.

Schoenheit. huppscheit. suberlicheit. tzierung. Polchritudo. decor. species. venustas. formositas ornatus. us speciecula. specimen. conspicuitas. opiparitas. citrositas. speciositas. proceritas. elegancia conspicacia. conspicacitas. ornatus. forma. formula. formella. speciositas. decorositas. eucrepia. eupre-pia.

Schepe mede to gneten. Fundibulum.

Schop hutte. in B. Bode.

Schoere. in B. Bzoerche.

Schoeren. in B. Bzeken. et in P. to Plucken.

Schoerung. rijtung der erden. in E. der Erden schoerung.

Schozst. in G. Grundich.

Schozsoricheit. in G. Grundicheit.

bzoegh Schozsoricheit. Impetigo. ginis inde impeti inosus. tas.

Schozpioen. Scorpio. onis. scorpius. ii.

Schozpioens armen. Chele.

Schozen. Cingere.

boir Schozen. Precingere.

op Schozen. Succingere. subcingere. Subfarcinare.

umb Schozen. Circumcingere.

ber Schozen. berlengen. in H. berhalden.

Schozelbouch. Lintheum. Lima. tis. Limus. mi. Tibiale. lis. Tibricus. ci dat ban der bzoich haugende op die schenen decht.

die mpt der Schozungen of mpt berposungen mat duet. Interpolatus. Vicissitudinarius.

Schozsnoir. Succinctorium.

Schossen. werschappen. Convivari. Epulari.

Schot is gelt dat men den raide gest. Exactio. Xenia e.

Schotten. Exactionare.

Schot. in P. Pijle.

Schotspele. Trama. me.

De Schot ban glaschen in hupse off cameren. Loramentum. ti.

Schote die geschoeten wurdt. Iactus. sagitta. sagitacio. ctus us.

senijnt gr Schot. Scorpio onis.

an Schoet ban sa de of erden als ban waters wegen. in S. Sand of erde.

Schoit. sijn. Sinus. us. Gremium. Gremiolum unde Gremiosus et Gremiatus. a. um. Ethus ti.

op den Schoit nemen. Aggremiare.

Schoit maken. in den schoit nemen. Gremiare. Aggremiare. Ingremiare.

ban den Schoit setten. Degremiare. Egremiare.

samen Schoten. Congremiare.

Schoit of sijn hoger op to boeren. Subgremiare.

Schotel. in P. Platel.

erden Schotel. Catinum. Catillum. di.

Schotelhoff. Catillum.

Schotelbzeghet. Discoferus.

Schotelwater. Squalor.

Schotelmaker of bercoeper. Patinarius. scutellarius.

Schottel stede. Scutellarium.

Schotsant. Scocia.

Schotsender. Scotus.

Schouwen. spen. in T. Tuwen.

Schouwen hymmelsche onsienliche dingen. Contemplari.

Schouwen ban binnen anderre saken. Specular. ymaginari.

got Schouwinge. Contemplacio. Contemplamen. tum. Apotheosis. Theorica.

die eyn de Schouwende leben legt. Contemplativus unde Contemplabilis. le. ter. Theoricus. a um.

durch Schouwen. doirsien. Pervidere. Perspicere. Perspectare. Transpicere. Transpectare.

an Schouwen. ansien. Aspicere. Aspectare. Inspicere. Inspectare Conspicere. Conspicor. aris unde Conspicabilis. le. ter. tas et Conspicabundus. Attendere. Intendere. Intuoeris. Intueor intueris. Contueor contutus sum. Contuor contuitus sum. Detuor et detueor. per. valde. vel deorsum. Obtuor et Obtueor. per. undique. vel contra vel ob aliquid.

an Schouwinge. Aspectus. us. Intuitus. us. Contuitus. Inspectus us.

ber Schouwinge mpt den harensch. in H. Herschouwinge.

an

an Schouwelick. Conſpicabilis. le. Conſpicabundus.
umb Schouwen. umbſyen. Circumſpicere. Circumſpectare.
Schouwynge. Luſtracio. Luſtramen. Spectacio. ſpectamen. ſpectaculum. Viſus. us. Viſio.
Schouwſyele. Theatrum ſpectaculum.
Schouwſtede dair aff men bremde dyngen ſchouwet. Specular. ris Conſpiculum. Conſpicillum ſpeculare. ris. ſpectaculum. ind dat werck dat dair ſo geſchuydt heyt ock Spectaculum ſpectamen.
alſo to Schouwen. Spectare. Conſpicere. Conſpicor. aris.
dan verre Schouwen off ſyen. Proſpicere.
Schouwelick. Spectabilis. le. ter. tas.
Schrae. in D. Dozre.
Schraden. in K. Knagen.
Schraven.
Schraider.
Schraffieren.
Schraghe. Carpenta.
Schram. rete. in C. Clabe.
Schram. ſtalbroeder. Dirus.
Schranck. traip. in K. Kremptz.
up den Schranck ſtellen. in G. antCheſten.
Schra uzbozden.
Schramzeudant. Retica. ce.
Schrappen. Strigilare
Schreede. ſtreede. trede. Paſſus. us.
der Schreede hundert ind xxb. maken eyn ſtadium ind bui. ſtadia maſſen eyne myle nae gerechſcher maten.
Schrepel. dün. mager. in D. Dozre.
Schricken. in A. Anxten neutraliter.
Schricken. in A. Anxtfeldich maken active.
der Schrickende wonderen. Stupere. ſtupeſcere.
der Schrickhlick. Glirius. gliricus a. um i ſtupidus. cetera adiectiva formabis ex verbis in ly. Anxten et Anxtfeldich maken. et in G. Grijslick.
der Schrickyng. in A. Anxt.
onver Schrickt. onverveert. Interritus. Imperterritus.
Schryden. Paſſare.

wyt Schrydende. Greſſicus. a. um. Paſſutus. a. um. Lixabundus.
Schryen. weynen. in G. Gryinen.
to Schryen. Allacrimari.
ſamen. myt Schryen. Collacrimari. Collugere. Collugeſcere. Conflere. Complangere.
vele teer Schryen. Illacrimari.
der hynder Schryen. Vagire. vagitare.
der hynder Schrynge. Vagitus. us.
de Schryen. Deflere. Efflere. Deplangere.
Schrytraen. Lacrimá. Lacrimula.
Schrynſanck. Trenum. ni. Delos.
gheyn Schryen. Infletus. a. um.
vol Schryens. Lacrimoſus. luctuoſus. tas.
wederer Schryen. Relugere. Reflere. Replangere. Relacrimari.
Schrynge. Fletus. Luctus. us. Lacrimacio. Planctus. us Ululatus. Flebilitas. Lacrimoſitas. Eiulatus. us. lamentum. lamentamen.
Schrynlick. Flebilis. le. ter. tas. lacrimabilis. le. ter tas. plangibilis. le. ter. tas. lamentabilis. le. ter. tas. lugubris. bre. ter. tas. feralis le. ter. tas. funebris. bre. ter. tas. circa funera. plorabilis. le. ter. tas. plorabundus. funeſtus funereus. a. um.
Schrynende. ſchryen. beteykenende ind die beſchryet wurdt. Luctificus. a. um.
Schrift. Scriptura. ſcripturula. pagina. paginula. graphia agraphia.
gotlike Schrift. Theologia. Agiographia. Analogia.
geiſtlichs rechten Schrift. Canones. decreta.
keyſers of wertlichs rechten Schrifte. Leges.
medicinen Schrift. Medicina.
hiſtorien Schrift. Hiſtoriographia.
twyvelechtige Schrift. Apocriphia.
rechte Schrift. Ortographia.
wederlachte Schrift. Improbata. Reprobata.
Schrift die tot gueden ſeden ind leven dyent. Tropologia. Moralis.
Schrift die tuſchen got ind der heyliger kerchen dyent. Allegoria.
up Schrift. naeſchrift up anderre ſchrifte. Copia.
Schrift twe up en anderen geſneden of geſchrefen ſchriftoerre twe manſlanderen geben. Singraphis vel phum unde Singraphia.

ſamme Schzift ſchzyben. Singraphare.
boir of baeben Schzift of titel opt tozſte tneren-de ban dat daer nae tolghet. Epigrama. tis. Epitaphium.
balſche Schzift. Plaſtographia.
der heiliger Schzift verbozghen ſynne off onder-ſoechynge. Theodoria.
Schzift die nae verhoerynghen des werchs die ſa-ken kleert. Ypographia of ypographicels.
Schzift gmaeckt to laeve gemaect. Eulogium. gii.
Schzift die rait is. Miniographia. Rubrica.
Schzift to trechen opt anderen ſchziften. Excer-pere. Compilare. Copulare. Colligere. Commentare.
Schzift ſonder verſſe of rijme. Proſa. se unde Proſaicus. a. um. ind alſulke schzift maken. Proſaicare.
Schzift ban verſſen ind ſonder verſſe onder eyn gemengt. Proſimetricus. a. um.
Schzift opttelligen. Abſcribere.
der Schzift kunſt ind gewoente. Stilus.
der Schzift kunſt ind gewoente gmaeckt to leren. Stilare. Inſtilare.
Schzift baeben der doden graeve. Epitaphium.
die die onderſaten Schzift tot den gemeynen ge-bzupcht. Yponematographus.
Schziftlick. Scriptilis. Scripturalis. le. ter. tas.
umb Schziftlick. Circumſcriptibilis. le. ter. tas.
onumb Schziftlick. Incircumſcriptibilis. le. ter. tas.
Schzifſtede. Scriptorium.
Schziftlick adver. Graphatim. ſcriptim. Seria-tim.
Schziftlick inhalt. Tenor. ſeries.
Schzyben. Scribere. ſcriptitare. Exarare. Gra-phare.
be Schzyben guet off ſaken. Annotare. Conſcri-bere. pro hocollare.
Schzyben nae gewoenten. Stilare. Conſtilare. Inſtilare.
be Schzyben die derit. Cosmographare.
be Schzyben eyn lant. Geographare.
be Schzyben die pſalmen. Pſalmographare.
Schzyben rait. Miniographare. Rubricare.
to Schzyben. to teychen. to tekenen. to beteck-nen. Aſcribere. Aſſignare. Deputare. At-tribuere.
weder. anderwerff Schzyben. Reſcribere.
onder Schzyben. Subſcribere.
baeben Schzyben. Supſcribere.
opt Schzyben. Exſcribere. excopiare.
opt. aeber. nae Schzyben. Tranſcribere. Cata-graphare.
hant Schzyben. in H. Hantſchzyben.
hantſchzift Schzyben. Cyrographare.
reyn Schzyben opt eynen antwarp. Ingroſſare.
an Schzyben. Aſſcribere.
aff Schzyben. Abſcribere. deſcribere.
be Schzyben dye geſtalt of gelegenheit eyns dynghs. Deſcribere.
mit. ſamen Schzyben. Conſcribere.
in Schzyben. Inſcribere.
ſych in Schzyben of verbynden tegen eynen ande-ren in eynre ſaken umb den to verwynnen. Inſcribere.
dye ſych ſo in Schzift. Inſcripticius.
tuſchen Schzyben. Interſcribere.
aber Schzyben. Perſcribere. tranſſcribere.
bur Schzyben. Preſcribere.
Schzyber. Scriptor. graphus.
des lands be Schzyber. Geographus unde geo-graphia i. talis deſcripcio.
be Schzyber der pſalmen. Pſalmographus unde pſalmographia.
Schzyber ban hyſtorien. Hyſtoriographus un-de hyſtoriographia. ac [l. a] commentariis indeclinabiliter.
Schzyber ban tzonijken. Cronographus unde cronographia.
Schzyber ban nyhen ſaken. Librarius.
Schzyber ban alden ſaken. Antiquarius.
Schzyber ban twyvelechtiger ſchzift. Apocrifa-rius unde apocrifia.
Schzyber der meyſteren. Autorius.
Schzyber der heiliger ſchzift. Agiographus un-de Agiographia.
dane men der Schzyber guet verhuipt. Aſtra-rium. rii.
be Schzyber der werlt. Cosmographus unde cosmographia.

de Schrijver van der hoemynnen werchen. Tragedus. coturnus.
Schrijver die roit schrijft. Miniographus. miniator. rubricator.
Schrijver die vanghude beschrijft. Comicus. Comedus.
Schrijver van onschemelen sueven materien. Tragedus. tragedicus.
Schrijver die sonsleijs testament beschrijft. Olographus unde olographia.
valsch Schrijver. Plastographus unde plastographia.
Schrijver van sendbrieven. Epitaphista.
de Schrijvynge der werlt. Cosmographia.
de Schrijvynge. mate. off wijse allen dingen to geven. Describere.
Schrijn. in C. Cossen.
Schroeder. snijder. Sartor.
Schroederen. snijden. Sartire.
Schroederscap. Sartoria.
Scrupel dat is eyn hoernken sanders. Scrupulus. lapillus.
Scrupel in der conscientien. Scrupulus. sinderisis. remorsus. us.
Scrupel. eyn gewicht. Scrupulus.
Schruve.
Schube. in J. Jack.
Schub. in G. Garbe.
Schubben. schrubben. in Kt. kleren. schubben.
Schuebe van vyschen. slangen off anders. Squama. squamula.
vol Schueben. Squamatus. squamosus.
Schueben. ontschueben. Squamare. desquamare. disquamare. exquamare.
Schuebich. Squameus. a. um.
Schubben. Quatere. conquatere. quassare. conquassare. quassitare. conquassitare. Concutere. decutere. excutere.
Schubbynge. Quassacio. conquassacio. Quassitacio. conquassitacio. concussio. Decussio. excussacio.
Schubbelich. Quassabilis. le. quassatilis. le. ter. tas. quassabundus et quassatim adverbium.
Schubben als eyn swert off speer. Vibrare. librare.
sulke Schubbynge. Gradivus. vi. Vibracio. libracio.
de Schubbynge. in T. der Toissynge.
Schudzen. in B. Beden.
de Schubben. in A. der Toissen. et in S. de Schermen.
der Schulden. in D. der Dyenen.
Schulder die dat sin eynen anderen kent of verhoipt. Creditor.
Schulder die sulchs ontsyngt. Debitor.
dese Schulder als he synen schulder betoghent geest in schriften so wes he den betaelt die schrift hegt Antipota.
die sych ont Schuldicht. in A. die sych der Antwert.
der Schuldyng. in D. der Dyenst.
Schuldich. in P. Plichtich. schuldich.
Schuldich. in P. Plichtich van botsheit.
Schuldynge. Fac verbalia ex verbis in B. ly. Berispen.
ont Schuldynge. Excusacio. apollogia.
die Schuldige. Reus. noxius. Culpabilis. sons. sontis et sontiter. Viciosus. tas. eciam de hiis in B. Berisplich.
Schuldigen. in C. de Clagen.
ont Schuldigen. Excusare. negare. Abdicare. Contradicere.
on Schuldelich. Insonter. Innocenter. Innocue. Innoxie.
Schugl.
Schuplen. sloppen. in B. der Borgen.
Schuplstede. Latibulum. Latebra.
Schulle. slinger. Funda. in S. Slynger.
Schume. Spuma. me. Alga. ge.
Schumen op den water. Flustrum. tri.
Schumen van rosenden honden. Lympha. phe.
silber Schumen. Litargirium.
Schumen. affschumen active. Despumare.
Schumen neutraliter. Spumare.
samen. mit Schumen. Conspumare.
ut Schumen. Expumare.
in of seer Schumen. Inspumare.
weder Schumen. Respumare.
Schumich. Spumeus. a. um.
vol Schumes. Spumosus. a. um. tas.
Schunnen. in H. Hussen.

Schuppe. Pala. le. foſſorium. rutrum.
Schuppen. in D. aſDyngen.
Schuppen. Precipitare.
Schupſtoll. in C. Cake.
Schuyre. Horreum. tugurium. grangia.
reghen Schuyr.
to Schuyr lopen.
Schupren. ſchupien. in B. Barghen.
Schupren. reyn maken.
Schuytte. Navicula.
Schuytte. Sagittarius. baliſtarius. Ferentarius. Iaculator.
Schutt to perde. Arquites. tis.
die geSchutt dreghet of boirt. Sagittifer.
geSchutt. Telum. li. ſagitta. miſſile. lis.
berbozgen geSchutte. Dolon. onis.
ban geSchutte die bop of dat pfer. Giſeleu. Gaida. de. Haſtilia. lie.
wes tot geSchutte hoirt. Iaculatorius. a. um.
Schutten habe. Includere.
Schutſchait. Incluſura.
Schutter. ſchaiter. Incluſarius. Incluſor.
water Schutte. ſluyſe. Catharacta. te.
Schutten. ſtouwen als men water ſtouwet.
Schuyben. Amovere.
aſSchuyben. Abmovere.
Schuyberen. ſchaideren ban haltheit. Frugutio. tis. tire.
Schuwen. Horrere. Horreſcere. Abhorrere. abhorreſcere. Pertimere. pertimeſcere. et in A. Anxten.
Schuwen. myden. in H. berHoeden. ſchuwen.
Schuwelich. in H. berHoedelich.
See. in M. Meer.
See. eyn gzoit ſtainde water. Stagnum. ni.
Seeroeber Pirata. Piraticus. Viſpilio. onis.
der Seeroeber oeberſte. Archipirata.
Seeſuycht. Aloſa. ſe.
Seekrupt ſeeſtym. in M. Meerkrupt.
Seeroeder ſchеep. in S. waiſSchеep.
Seeroeberye. Piratica. ce.
der See of meers perichel in M. des Meers. perichel
Mota. ban der See ſoecht bozder in M. Meer
Seyche. in H Haene.
Seychbat. Macula. le. Metallum. li. Urinale. lis. Urinarium. Urinaria. e. Siſon. onis.
Seychen. in M. Myghen.
Seychen. gelich. Micticius. a. um.
ban der Seychen dat gloem of gzontſop. Sedimen. Ypoſtaſis. ſis. Pitaſis. ſis. Crinodis. dis. Subſiſtencia.
Seycheved. Submelos. dis.
tzaid Seych. Stringirla. ſtranguiria.
Seckilen. in B. Bugdel
Seyzet gzbait. in H. Heymlichheit.
Seyzet. cleyn ſegel. Secretum. ti.
Seyzetarius. eyn heymlich ſchzijber. Apocriſarius. Apocriſiarius. Secretarius.
Seede. gewoente, Conſuetudo. Aſſuetudo. uſus. us. uſitacio. ritus. ſtilus. Cultus. aſſuefactio. Mos. mosculus. Moſcillus. moralitas. Solitudo a ſoleo.
Seede. in A. Anghe.
Seede. in H. Haeſtheit.
Seeden. in G. Gebere.
gwaide Seede. Cacebes. tis.
gwaide Seeden afnemen. Deviciare.
beſtedyng op Seeden der lunde. Ethiopeia. e.
Seedich. in Haeſtich. ſeedich.
on Seedich. [*l. onSeedicheit.*] in D. Dogerheit.
Seedelick. in H. Haeſtlick.
nae dynen Seeden of gewoenten of nae Seeden of gewoenten dyns lands of dyns volcke Tuatim adverbium. ind des gelichs maghmen seggen ban Meatim. Suatim.
guede Seeden heben. Morigeror. aris.
Seedelick. gewoentlick. Moralis. le. ter. tas. ſolitudinarius i. conſuetudinarius. ſolitarius a. ſoleo. ſolitus. conſuetus. Uſualis. le. ter. tas. tropitus unde tropus. pi i. moralitas et Ethica idem.
Seyde. ſnair. tzyde. Fidis. dis. Fidicula. le. Corda. Cordula.
Seydenſpel. Armonia.
Seyden of ſnairen ſpeelte. Cordiciſta. communis. ge. Fidicen.
Seyden of ſnairen meher. Cordex. cis.
ban tyen Seyden of ſnairen. Decacordus. a. um.

Sedele op to ſitten. Sedile. lis.
eyn Sedel. in C. Cluſener.
der Sedelmit. in M. ongeMuchlich.
onder Sedelick. in M. ongeMuchlick.
Seder der tijt. ſynt dor tijt. Interim. Hucusque.
Segel. ingeſegel. Sigillum. li.
Segel graven. in G. Graven. ſnijden.
Segelen of ſegel maken. Sigillare. Deſigillare, per. valde.
ſamen mit Segelen. Conſigillare.
manigerleg of ont Segelen. Diſſigillare. Deſigillare.
achterwert of weder Segelen. Reſigillare.
beneden of onder Segelen. Subſigillare.
Segel. ſegle. Velum.
Segelen. ſeylen. Velare.
Seggen. biſchers nett. Sagena.
des totter Seggen hoirt. Sagenarius. a. um.
dit mit Seggen umb gheit. idem.
Segge. verwynnynge. Triumphus. Victoria. Laurea.
Seggeverchten. verwynnen. Triumphare. victorizare. ſuperare. vincere. convincere. devincere. expugnare. debellare. ſaterizare, conficere. depugnare. agonizare unde agoniſta et anthigoniſta et agonizeta et agonita et agonator et Iuſticus i. victoriouſus.
Seggeverchter. verwynner. Triumphator. victor, ſuperator, ſupplantator. expugnator. debellator. ſaterizator. cetera ut hic proxime ſupra in ly. Seggeverchten.
der Seggeverchter crone of krantz. Donatica. ce. ovule. lis. palmarium. Laurea. aureola.
Seggeverchtlich. Triumphalis. le. ter. tas. Victoriouſus. tas. Palmoſus. tas. Victorialis. le. ter. tas.
Seggeverchtlich cleyt. Adorea. ree.
die in der Seggeverchtingen ſyns opſtaiges herden de is. Pervicax. cis unde Pervicaciter. pervicacia. pervicacitas.
Seggen. ſprechen. in C. Callen. et in N. Reden.
anderwerff Seggen. Redicere.
weder of tegen Seggen. Contradicere. Obdicere. Replicare.
voir Seggen. Predicere.
to Seggen. in L. geLaeven.
to Seggen of aufzaiche tegen ymans to heben. in C. Cleghe.
eyn Seggen. Dictum. ti. Dictus. us.
nae. voir Seggen. in M. Apenbaren.
wair Seggen. in B. Boeten.
wair Segger. in B. Boeter.
voir Seggen. Pronunciare.
voir Seggen. in B. der Wairſtappen.
hedzerchlich wair Segger ſyns monds ind loeghener ſyns herren. in L. Loeghener in den herten.
Nota. dan Seggen of ſprechen vyndet men dese in N. Reden.
Seghe. tzeghe. in G. Gheyte.
ſyns Seghe huechſten. Edus.
dan Seghen of gheyten. Capreus. a. um. Caprinus. a. um.
Seygher.
Seygher als die wyn reydt. Pendulus.
Seyen cum ſuis. in S. Saien.
Seechel. Falx. cis. falcicula.
Seechelen meher. Falcarius.
Seecher. seecherlich. in D. voir Wair.
Seecher. beylich. bey. Tutus. Liber. Securus.
Seecher. wiſſe. certeyn. warachtich. bey. vaſt. ontwijfelechtich. ayntwijfel. Indubius. Indubie. Indubioſus. Indubitanter. Certus. Certitudinarius. Certe. Certitudinarie. Fixus. Fixe. Securus. re. riter. Firmus. me. ter. Inheſitabilis. le. ter. Inheſitanter. Verax. Veraciter. Verificus. ce. Indubitatus. te. tive. tanter. Indubitato. adverbium. Examuſſim adverbium i. valde ſine Dubitacione et omnino ſine dubitacione Verus Vere.
on Seecher. [*denkl. ste lez. onSeecker.*] wanechtich. onwiſſe. twijfelechtich. Dubius. Dubioſus Dubitabundus. Dubitativus. Dubitabilis. Incertus. Frivolus i. incertus. Ambiguus. Apocriphus. Ambiguoſus. Ambigioſus. Creperus. Creperius. Anceps. Amphibolicus. Amphibologicus. Heſitativus. Heſitabilis. Heſitabundus. Nutabundus.
Seecher. vaſt maken. verſeckeren. Certificare. Cerciorare. Firmare. Securare. Aſſecurare. Verificare.

Seeherheit. wisheit. in G. Gelerde.
Seecherheit. heylicheit. in G. Gelerde.
Seeherheit. wairheit, ontwyfelechticheit. Veracitas. Veraculus i. aliqualiter Verax. Certitudo. Indubietas. Indubioſitas. Securitas. Infallibilitas. Inheſitabilitas. Inambiguitas.
Seeherheit. wisheit. Securitas. libertas. Tuicio. Tutela. Confugium. Confugela i. Securitas.
ſtede der Seeherheit. Preſidium. Subterfugium. Perfugium. Confugium. Confugela. Protectaculum.
dair gheyn Seeherheit noch maitſamheit en is. Intemperium. Intemperium.
on Seecherheit. twyfelechtich. Incertitudinarie. Incertitudinaliter. Dubitanter. Dubioſe. tas. Ambigue. Ambiguoſe. tas. Dubitative. Muſſim i. Dubitanter. Muſſitanter. heſitanter. Heſitative.
Seel. touw. in H. Reep.
Seel an den wagen. Trahale. ſequitur hic poſtea.
Sele. wagel. in H. Waghalſant.
Seyl. segel an en ſcheep. Velum. Velulum. Velare. ris. Velarium. Arthenum. Carbaſus pluraliter Carbaſa.
totten Seyl of segel gehoerende. Velarius. a. um.
die ſtede die eyn Seyl of segel neverſtreckt. Velarium. rii.
tleyn Seyl of segel bonet hennehen genamt. Dalum. li.
Seyl of segel maken of optrechen of dair mit seylen. Velificor. aris.
dat meyſte Seyl of segel in den ſcheep. Achateon.
des Seyls of segels roede. Antemna.
des Seyls of segels twe reep beneden an yſſer oirt eyn. Pes. pedis. Propes. dis.
Seylen. segelen. Velare. Navigare.
Seylich. segelich. Velaris. re. ter. tas.
Seyl. segel optrechen. Advelare.
Seyl of segel neverſtrichen. Develare.
Seyl of segel umb werpen. Circumvelare.
Seele. reepe of touw totten [*l. tot*] den Seyl of segel dyenende. Apifera.
Seel. touw. in H. Reepe.
Seel an den wagen. Trahale. lis.
Seel reepe maken. Scenofacere.
Seel of reepe of touw totten segel of seyle dyenende. Apifera.
Seele. reepe of pant dair men wilde dyere mit benght. Capulum. li. in P. Pant.
Seel of reepe uptgeweert. Tranſentina. ne.
Seel of reepe onder an den uyten hoeken ſeylt of seyle. Pes. pedis. propes. dis.
dat Seel of reepe dair men dat seyle of segel mit regiert. Antemna. ne.
Seel of repemeker. Scenofactor.
Seel of reepe of weele dair men ſich langhs twers mit den ſcheep aber eyn maer. Antemna. Intenena.
des to Seele of repemaken dyent. Scenofactorius a. um.
Seel of repemakers kunſt. Scenofactoria.
Selich. Felix. proſper. beatus. dexter. a. um. dextimus. eutex. cis. ſecundus. a. um.
on Selich. in N. Arm. et in N. on Aventurelich.
Selicheit in N. Aventure.
on Selicheit. in N. Armoede.
Selich maken. Beare. Beatificare. Felicitare. Secundare.
Selicheit. in N. goede Aventure.
on Selich maken. Infeliciare. Infelicitare.
Selden. seltzem. Rarus. a. um. raro adver.
Seltzen weſen. Rarere. Rareſcere.
Seltzen. byemd. ungewoentlich. Alienus. Inſolitus. inconſuetus. pauciens. externus. extraneus. extranus. a. um. extrarius. Inuſitatus. eciam de hiis in W. Butenmynſch.
Seltzen. byemd maken. Rarificare. Externare. alienare.
Seltzenheit. Raritas.
Selve. eyn tzuyt. Salvia. xiliphon.
he Selve. die selbe. Idem. Idemipſe. metipſe. Ipſemet. Itidem. Itenitidem.
Selfs perſoenlich. Perſonaliter.
Semele. in C. Clyen.
Semele. wegge. in B. byt Bloet.
Seemſchleder. Semeſtinum. mellicorium.
Senatoir. Senator. ris ſinclecius.
Senatoirs cleyt. Ambolla. ambulla.

Senatoirſtap. Senatus. us. ſinclerus. us.
des ter Senatoirſtap hoirt. Senatorius.
dair ſych die Senatoren vergaderen. Senaculum.
Senchen active. Mergere. demergere. Submergere. Merſare. Merſitare. Demerſare. demerſitare. Submerſare. Submerſitare.
in Senchen. Immergere. Immerſare. Immerſitare.
myt. ſamen Senchen. Commergere. Commerſare. Commerſitare.
dyep Senchen. Profundare i. in profundum. Demergere.
weder Senchen. Remergere. remerſare. remerſitare.
upt der Senchynge trechen. Emergere. Emerſare. Emerſitare.
Senden. in S. Schichen.
upt Senden. in S. upt Schichen.
in Senden. in S. in Schichen.
der Senden. verbannen. in V. Vaillynghe leggen.
Sendynge. ſchichynge. Miſſio. Legacio. legaciuncula ſtolia. e i. miſſio. Directio.
der Sendyng. in V. der Vannynghe.
Sendelich. ſchichlich. Miſſilis. Miſſibilis. le.
Sendbaide. in V. ſend Vaide.
Seene an en dyer of mynſch. Nervus, Nervulus.
ſonder Seene. Enervis. ve.
dan Seenen ſamen ſetten. ſeenen geben. Nervare.
an den Seenen to krenchen. Denervare.
Seenen uptrycken of ſuſchden. Enervare.
gzoit. vol Seenich. Nervoſus. nervicoſus unde nervoſitas. nervicoſitas.
Seene an en armboyſt. Amentum. ti. Trama. me.
Seene. ſnoir. Sona. ne.
Senewel. in K. Kunt. ſenewel.
Seney. in M. Moſtart.
Senghen. verſtelen.
Sengher. Cantor. Bardus. Fabarius.
der Sengher meyſter. A cantariis indeclinabiliter. Peraniphoniſta. phonicus. Themelicus i. Muſicus.
Sengher die gelich ſtymmich ſyn. Paritonius.
der Sengher lyra. Siparium. rii.
loff Sengher. Ymnidicus. ymniſta. ymniciſta. ymnicanus.
voir Sengher an den dantz. Corauia. le. Coraules. lis.
vaeven Sengher. Diſcantor. Florator.
onder Sengher. Succentor.
gzoff Sengher. Tenoriſta.
ſuet Sengher. Modulator. Neumaticus.
voir Sengher. Precentor. Exordiarius. Rarophoniſta.
totten voir Sengher hoerende. Exordiarius. a. um.
Sengher dan ſnoeder verperlicher materien. Tragedus. ind des vaie toe hoirt. Tragicus. a. um.
Sent. wroeghe der geſtlicheit. Synodus. ſe. ge.
Sentlich. wroegber. Synodalis. le. ter. tas.
Seepe. Smigma tis. ſapo. onis.
dan Seepen of ſalven eyn mengſel. Migma. matis.
Seer. baſt. in H. ge Hoich.
Seer. Valde. nimis. maxime. oppido. Affatim. antigion. apprime.
ſo Seer. Adeo. Intantum.
Seerich. in G. Gzyndich.
Sermoen. in P. Predike.
Sermonen. in P. Prediken.
Ses. Sex.
die Seſte. Sextus. ſenus. a. um.
Seſſeldich. Sextupliciter. ſextuplex.
Seſſeldich mahen. Sextuplare. ſextuplicare.
Seſteyn. Sedecim.
Seſtegende. Sedenus. ſedenarius. Sedecimus. Decimusſextus.
Seſtyenmail. Sedecies.
Seſtich. Sexaginta.
Seſtich iair alt. Sexagenarius.
eyn ind Seſtich. Sexaginta unus.
twe ind Seſtich. Sexaginta duo.
dzy ind Seſtich. Sexaginta tres.
vier ind Seſtich. Sexaginta quatuor.
vyff ind Seſtich. Sexaginta quinque.
ſeſſ ind Seſtich. Sexaginta ſex.
ſeven ind Seſtich. Sexaginta ſeptem.
acht ind Seſtich. Sexaginta octo.
negen ind Seſtich. Sexaginta novem.

Seſtich mail. Sexagies.
Seſtichſte. Sexageſimus. Sexagenus.
eyn ind Seſtichſte. Sexageſimus primus.
twe ind Seſtichſte. Sexageſimus ſecundus.
dry ind Seſtichſte. Sexageſimus tercius.
vier ind Seſtichſte. Sexageſimus quartus. et cetera.
getal van Seſſen. Senarius. IV.
getal van Seſſentyen. Sedenarius. Sesdenarius.
getal van Seſtigen. Sexagenarius.
van ixti. Sexagenarius unus.
van ixii. Sexagenarius binarius. ind ſo voꝛtman [*l. vortan*] biß tot ixx.
Seßhondert. Sexingenti. te. ta. ſecenti. te. ta. ſexcenti. te. ta.
Seßfeldich. Sextuplex. Sextupliciter.
Seßmail. Sexies.
Seſte. Sextus. a. um.
Seß boichbladen dat heꝛt eyn tritern to hoip gebonden. Triternus. Triternulus. Triternunculus. Tzitternen maßen. Pritternare. Tzitternen to hoip ſetten. Contriternare. Tzitternen van eyn onderſcheyden. Diſtriternare. Retriternare. per iterum. van Tzitternen tot Tzitternen. Triternatim.
Seyſſen to meyen. Falcaſtrum.
de Sete. beſyttinge. Poſſeſſio.
de Sete of beſyttinge eyns dynghs ſo lang to heben dat deß in den rechten genoch iſt to behalden. Preſcripcio. a Preſcribere.
Seuel cum ſuis. in S. Stoll.
de Seten myt den dubel. in D. myt den Dubel.
de Seten van eynen merhtigen dubel. Architenens.
ge Sette. Statutum. Inſtitutum. Inſtitucio. Decretum. ſcitum. ti. Plebiſcitum. xanctio. Conſtitucio. Ordinacio. Condictum.
ge Sette. in D. geDichte.
Setten. inſetten. Statuere. Cenſere. Condicere. Inſtituere. Conſtituere. Siſtere. Ordinare. ſanctio. tis. tire. ſanxi vel ſanctivi. ſanctum vel ſanctitum.
Setten. legghen. Ponere. Locare. Locitare.
in Setten. Inſtituere. Inveſtire. Imponere. Indere. Compociare i. Inveſtire.
Setten van eynre ſtede op die ander. Transferre. Translocare.
aeber Setten. Appodiare.
ut Setten. Impociare i. Disveſtire. Deſtituere.
ont Setten. aſſetten. affſtellen. Deponere. Deſtituere. amovere. debaſſare. Calare.
to Setten. in L. to Leggen.
weder Setten. Reponere. Relocare.
onder Setten in ymans ſtede. Subponere. ſubſtituere. Obdere. ſubrogare. ſurrogare. ſubſiſtere.
bur off voꝛt Setten. bur off voꝛt trecken. voꝛderen. helpen. Promovere. Provehere. Prodeſſe. Preſicere. Proficere. Predere. prorogare. Preferre. Anteferre. Provectare.
baeven Setten. Superponere.
bur Setten. Preponere.
bur Setten. burleggen. Proponere.
de Setten. in C. Cumuneren.
der Setten. in P. der Panden.
ont Setten banden cummer. Dearreſtare.
ont Setten ſtede of ſtaete die delegen ſint.
tegen Setten. Opponere. obdere. Contrariare. Obſiſtere. in L. tegen Leggen.
tegen of contrary Settinge. Anthiteſis. ſis. Oppoſicio.
in Setten in ſchyſten off woꝛden. Inſerere. Inexere. Imponere.
tuſchen Setten in ſchyſten of woꝛden. Interſerere. interponere. intexere.
tuſchen Setten. Interponere. Interçalare. interſcalare. interpolare.
tuſchen Setlich. Intercalaris. re. ter. tas. Interſcalaris. re. ter. tas. Interpolaris. re.
aber Setten die eyn ſpraich in die ander. Transferre. Translatare. interpretari.
alſulken aber Setter. Translator. interpres. interpretator. Hermes. me. Hermes. mis. metis.
af Setten eynen van ſynen ſtaide off werdicheit alꝛen paye to ontpayen. Degradare.
weder an Setten totter eren ind werdicheit. Regradare.
to hoip. to gader. to ſamen Setten. hoꝛghen of bynden. Componere. Contungere. Applicare. Adiungere. Adhibere. Amicire. Copulare. Arcere. Conſtituere. Stipare. Conſtipare. Inſtipare. per. in vel valde. Ob-

per.

per. undique vel contra. Re. per. iterum. ſub. per. ſubtus vel poſt. vel parum.
onder Setten. in B. onder Bebelen.
be Setten geben in teſtament. Legare.
be Setter in den teſtament of den wat beſat wurdt. Legatorius.
bes tot der be Settingen hoirt. Legatarius. a. um.
be Setten. umbſetten. umbtzingelen. beliggen. beſtallen. in T. umb Leggen.
be Setten en ſtede mit tzuyde of boemen. Conſerere. rui. ſertum. Inſerere.
umb Setten. umbtzingelen. in T. umb Liggen.
in Setten in eyn ſtede. Illocare. Imponere.
boir Setten in eyn ſtede. Prelocare. Preponere.
af Setten van der ſtede. Delocare. Ablocare.
ſamen. by eyn Setten in eyn ſtede. Perlocare. Collocare.
ber Setten. bermallen als ich nu gy dan. in M. ber Mallen.
be Setten van der hant in teſtament. Ablegare.
ſamen. mit be Setten. Collegare.
to rug. achterwart Setten. Seponere.
Settende. Teticus i. poſitivus.
ſamen Settinge. Sinteſis i. compoſicio.
Setter. Locator.
Settich. Localis. le. ter. tas.
uyt Setter van Schrift. Commentator. Commentarius.
ueber Setter van eyner ſprachen in die ander. Translator. Interpres. tis.
Seve. ſyff. temff. Cribrum. in B. meel Budel. Setarium. ſetacium.
Seven. ſyffen. in B. Bindelen.
Seven. Septem.
Seventyen. Decem et ſeptem.
Seventyende. Denusſeptenus. Denusſeptenarius. Denariusſeptenarius. Decimusſeptimus.
getal van Seven. Septenarius. a. um.
getal van Seventyenen. Denariusſeptenarius.
getal van Seventich. Septuagenarius.
van yxti. Septuagenarius unus.
van yxtil. Septuagenarius binarius. und ſo voyt an bis tot yxtx.
Seventich. Septuaginta.
eyn und Seventich. Septuaginta unus.
twe und Seventich. Septuaginta duo.
dry und Seventich. Septuaginta tres.
dyer und Seventich. Septuaginta quatuor.
vyff und Seventich. Septuaginta quinque.
ſeff und Seventich. Septuaginta ſex.
ſeven und Seventich. Septuaginta ſeptem.
acht und Seventich. Septuaginta octo.
negen und Seventich. Septuaginta novem.
Seventichſte. Septuagenarius. ſeptuagnus. ſeptuageſimus. a. um.
eyn und Seventichſte. Septuageſimus primus.
twe und Seventichſte. Septuageſimus ſecundus et cetera.
Sevenveldigen. Septemplex. ſeptemplicier.
Seventich. Septuplare. Septuplicare.
Sevenveldich mail. Septuagies.
Seven mail. Sepcies. ſeptuplum.
Sevenhondert. Septingenti. te. ta.
Sevenſtern. Septiſtellium. plyades alias pleyades ſ. pleyas in nominativo ſingulari. Virgille. Septentrio. onis.
andere Sevenſternen. Hyades. ſuccule.
Seyver. Saliva. Oſſedo. dinis.
vol Seyvers. Salivoſus.
Seumer. in P. ſeumer Pert.
Sy of ſe. Illa. Ipſa in ſingulari.
Sy. ſe. in plurali Illi. ipſi.
Sybbe. geſlecht. in A. Art.
Sibille. eyn wyſe vrouwe. Sibilla. prophetiſſa.
Sich. ſichſelben. Sibi. ſibiipſi.
Sychte mit to meyen. Runco. onis.
Sychtemeher. Runcator. runcarius.
mit der Sychte meyen. in M. Meyen tozn.
tober Sicht. in H. Haip.
tober Sicht. Reſpectio. reſpectus. us.
ge Sicht. beſchowyng in den ſlaipe. Viſio. onis. Viſus. us. Oroma. tis.
ge Sicht. geſuyn. Viſus. us.
Sichtlich. in S. Synlich. ſichtlich.
on Sichtlich. in S. on Synlich.
ont Sichtich. in A. Anzeſelbich.
ont Sichtniſſ. in A. Arzt.
ont Sichtich. Reverens. Reverendus.
boir Sichtich. in B. Beſchey den.

voir Sichtich. Providens. providens.
onvoir Sichtich. Improvidus. Imperſpectivus.
voir Sichticheit. Providencia.
onvoir Sichticheit. Improvidencia.
voir Sichticheit of toversicht te hebben. Proſpectare. Perſpectare. Reſpectare. proſpicere. perſpicere. Reſpicere.
merkende Sichtich. Conſpicuus. conſpicax unde Conſpicacia. tas. ter.
voir Sichtich mynsch. Speculativus. Speculatorius. Perſpectivus.
verre Sichtich. Proſpectivus.
voir Sichtlick. Perſpicabilis. le. ter.
verre voir Sichticheit. Proſpectus. us.
die toe of voir Sichtlick is. Reſpectivus. proſpectivus. proviſivus. providus.
Sichten. seven. in B. Budelen.
Sichte. budelseve. in B. meelBudel.
Speck. in C. Czanck.
Speck wesen. in C. Czanckien.
Speckien bzanck. in D. speckien Bzanck.
stede dair men die Speckien heylet. Noſoconium.
Speck maken.
Sijde. legge. in N. Neder.
Sijde an den lijve. in T. Tancke.
op dese Sijde. Cis. Citra.
op ghene Sijde. Ultra.
Sijde. sijdwerck. Sericum. Coccinum. Bombicinum. Tramiſericum.
dat van Sijden is Sericus. a. um. Coccineus. bombicinus. a. um. Tramiſericus. a. um.
Sijdwoym. Bombax. acis. lanugo unde Lanuginoſus.
Sijdwolle Bombicinum. ni.
Sijdwerck maken. Bombicinare.
Sijdwercker Bombicinator.
Sijden cleyt. Tramiſerica.
Sijden ingebzagen in lijnen schersel. Tramiſericus. a. um.
te samen Sijden oick dat verhaven is van bildwerck of figuriert. Oloſtricus. a. um.
mit Sijden te tzieren of van sijden wercken. Sericare.
De Syden. in B. Beneden.
Sijdelick. Lateralis. Collateralis. Allateralis. ter. tas.
op Sijdt op dunt. Eſtis.
Sijdt. weset dunt. Sitis. Sitote. Eſtote.
Speden. wallen. Bulire. Lixare et Lixere. Elixere active.
dain Seyden. Fervo. vis. vere.
dain Speden gelick. Lixabundus.
samen Speden. Collixare. Combulire.
weder Speden. Relixare. Rebulire.
aeber of upt Speden. Elixare. Ebulire.
half Speden. Semibulire. ſemilixare.
dan Speden ophoeren. Debulire.
Spedynge dan gzonen tzuyde. Aposma. Apozima.
Spdoick. Colum. li. Colatorium.
Syhe. Cola. le.
Syhen. Colare. Excolare. Eliquare.
Syff. teniſſ. seve. Cetarium. Cetacium. in B. meelBudel.
Syffen. in B. Budelen.
Sijghen. lepchen. in D Bzuyppen.
Sijghen allentelen nederwart. Declinare.
Signet in eyn eynck. Signetum. Apofragisma. Apophiasma.
Spel. in G. Geyst.
Spellen. Animula. Animuncula.
an Spel ind an lijve starck. Bicanor. oris.
Speltaghen. Agonizare.
Speltaigher. Agoniſta. agoniceta.
Speltaighyng. Agon. onis. Agonia.
Spelen bzegher aeber dat helsche bzoick. Porneus. ei.
der Spelen oeberste deyl. Sacernus. ni.
Spelen in der hellen. Manes indecli.
der Spelen strijt. Sichomachia.
der Spelen gerste instozynge in dat lijcham. Animacio
Silbe. Sillaba. Bannitá.
Silben to hair boegen. Sillabare. Sillabicare.
dan Silliben tot silliben. Sillabatim. ſillabicatim.
eyn Silbick. Monoſillabus. monoſillericus. et ſic de ſingulis hic iam ſequentibus.
twe Silbick. Biſſillabus.
dzy Silbick Triſillabus.

hier

vier Silbich. Tetrasillabus.
vijf Silbich. Pentasillabus.
sess Silbich. Exassillabus.
seven Silbich. Eptasillabus.
acht Silbich. Octisillabus.
negen Silbich. Nonisillabus.
tyen Silbich. Decasillabus.
epif Silbich. Indecasillabus.
veel Silbich. Polisillabus.
Sylver. Argentum.
Sylver vegher. Comator. toris.
Sylver smyt. Argentarius.
die Sylver steelt. Argiropata.
ver Sylvert. Argentatus.
Sylver gruve. Argentifodina.
Sylver verdierre. Argentarius.
Sylver verderver. Agiropata.
Sylver meter. in G. Goltmeter.
gruich Sylver. in G. Gruichsylver.
Sylverschuym. Litargium. litargirium.
stuck Sylvers. Emblema. tis.
Sylveren. Argenteus. a. um.
ver Sylveren. Deargentare.
Sylverich. Argenteus. a. um.
weynich Sylverich. Argenteolus.
Sylvers eyn deyl ind goldes eyn deyl. Electrum. tri.
Sye. Ecce. Vide. Aspice. Intuere.
Sym. merkat. in A. Ass.
Sympel. in A. Alwer.
Sympelheit. in A. Alwerricheit.
Syen. in L. Luwen.
sever Syen. in D. ver Dagen.
ont Syen. ontfruchten. in A. Nutten.
int Syen. in S. Schamen.
umb Syen. in C. Capen.
ver Syen. verlenen. Providere, beneficiare.
an Syen. in S. an Schouwen.
voir Syen. in S. voir Schouwen.
weder Syen. Revidere.
vur sych Syen. Previdere.
umb Syen. Circumspicere. Respicere. Circumspectare.
samen Syen. in S. samen Schouwen.
verre Syen. Prospicere. prospectare.
opwart Syen. Suspicere. suspectare.
neder Syen. Subspicere.
ver Syen. verschulden. in D. ver Dyenen.
ver Syen. veroegen. Explorare.
ver Syen. veraiden. bewegen. in D. voghe Dacht.
onver Syen. onveraiden. in D. onde Dacht.
voir Syen. voirshade. in H. Hoeden.
onver Syenlich. in A. Aventurlich.
Syenlich. sichtlich. Visibilis. le. ter. tas. Spectabilis. le. ter. tas. Conspicabilis. le. ter. tas. Lustrabilis. le. ter. tas.
on Syenlich. onsichtlich. Invisibilis. le. ter. tas. Incontemplabilis. le. ter. tas.
on Syenlicher dynge betrachtong of bescouwerong of kunst. Theorica. ce. ind die sulchs handelt heit Theoricus. a. um.
Syn. moit. in G. Gedanck.
Syn. verstant. begrijp der saken. Intellectus. us. sensus. us. series. Capacitas. Effectus. us. sentencia. sentenciuncula unde sentencios sus.
die vele Synne hebet. Polisenus. sensuosus. tas. sensatus. cetera in A. Abel.
to Synne nemen. Animadvertere.
to Synne hangen. wederkieren. Resipiscere.
ver Synne verluchtynge. Porisma. tis.
on Syen of verstant die bedwongen stene. Stropha. phe. strophula.
an Synnen verghen. anmoden. Requirere. petere. expetere. exigere. et in M. an Maten.
ver Synnen. besynnen. in D. be Denckten.
Synlich. Sensualis. le. animalis. le. ter. tas.
Synnerijch. in A. Abel.
dat vele Synnes of vereynynge hest. Polisenus. Polisenius. Polixenius. Equivocus. a. um.
gheyns Synnes. in M. gheynre Maten.
ont Synnen. raisen. in D. Doeven.
uys of on Synnich maken. in D. Doevendich. raisende maken.
dat vol Synnes is. Sentencios us. tas.
veel gantz. Synnich. Ulixes. is. ulixens. et. et ulixeus. a. um. sensatus Rosus. a. um.
Synlich. sechtlich. in M. gemechlich.
eyn Synnich. in H. verhart.
an Synnich. ontsynnet. in D. Doevendich.

Syn-

Synlick. verſtentlick. Sentencialis. le. ter. tas. Intellectualis. le. ter. tas.
Syn. des. dyſs. Sui. illius. huius. iſtius.
Syn. weſen verbum. Eſſe. Exiſtere. Perſiſtere. Conſiſtere.
wy Syn. Sumus. Exiſtimus. Conſiſtimus.
ſy Syn. Sunt. Exiſtunt. Conſiſtunt.
by Syn. bywesen. Adeſſe.
aff Syn. affweſen. Abeſſe. Deeſſe.
bur Syn. burweſen. Preeſſe. Celleo. es. ere. lui.
Syngen. Cantare. Cantitare. Canere. Pangere. Pangitare. Pſallere. promere. Decantare. Modulari.
ſamen Syngen. Concinere unde Cocentus. us. Concantare.
bzolick Syngen. Calamicare. Iubilare.
by Syngen. Accantare.
Syngen diſcant. Diſcantare. Excantare. Florare.
achter of weder Syngen. Recantare. Recinnere.
gelick Syngen. Accinnere unde Accentus. us. Symphonizare unde Symphonicus. Symphoniſta.
ſuet Syngen. Modulor. aris. Meditor. Symphonizare.
boir Syngen. Precinere unde precentor et precentus. us.
tegen of alrewegen of ymande to laſter Syngen. Occinere. Occentare unde Occentus. us. Occamen.
onder Syngen. Succanere. ſuccinere unde Succentor et ſuccentus. us
cleynlick Syngen. Mimurio. ris. rire.
die Synght mit den monde nae der vogel ſanck. Oſcen. oſcennis.
Syngens konſt. Muſica.
Synghſtede dair oerre dele to ſamen ſyngen. Pangitorium.
Syngzoen. eyn tzuyt. Potentilla.
Synt der tzyt. in S. Seder der tzyt.
Smateten uyt der ſmede aeben. Scoria.
Snippen. lecken. in D. Dzuppen.
Snpel. loick. in A. June.
Syrope. in D. ſyrcken Dzanck.
Syſſ. dis. weſe. Eſto.
Syſe ban beginnen. Axiſia.
Sitten. Sedere. ſidere idem.
be Sitten. Poſſidere.
be Sittynge. were. Poſſeſſio.
be Sittynge. in E. Erbe. Erffniſſe.
Sitten loyen ind traigen. Reſidere. Reſidescere.
Sitten ſich to reſten idem.
beneden. onder Sitten. Subſidere. Subſido. dis. dere
bur Sitten. Preſidere.
bur Sitter. Preſes. dis.
boicomlick Sitten. Perſidere.
umb ind umb be Sitten. Obſidere. Obſidere.
Sitten op eyn geiſtlick leen. Reſidere. Reſidescere.
Sitten of liggen in coipmanſchap. idem.
by Sitten. Aſſidere. Aſſeſſere. aſſidescere.
ſamen. mit Sitten Conſidere. Conſidere. Conſeſco. Conſidesco.
umb her Setten. Circumſidere.
in Sitten. Inſidere ſ. Inſideo equo. Inſidere ſ. Inſido equum.
be Sittende. Teticus i. Poſſeſſivus.
boigh Sitter. Altithronus.
Sittinge to rynghe umb. Cavea. vee. Caveola. le.
Sittinge. Seſſio. onis.
Sitlick. Seſſilis. le. ſeſſibilis. le. ter. tas.
Slabben.
Slabbart in B. Blaffart.
Slabben. in B. Blaffen.
Slach. Ictus. aporia. percuſſura. percuſſio Ictio. Verber. cetera verbalia fac ex verbis in B ly. Boerken.
onder Slach in B. Bzyttze.
onder Slach. Interſticium. Intervallum. Intervallium. Intercapedo.
backen Slach. Alpha.
hals Slach. in H. Halsſlach.
boit Slach. in M. Moert.
boir Slach. temps. in B. meelBudel.
Slach op wozp der blijden als die den ſteyn loſſ gheeft. Verber. ris.
Slachten bzeh. in D. Boeden.

Slach-

Slachten. gelichen. Assimilare active. assimilari passive. Comparare. ri. Equiparare. ri.
Slachtyng onder den boggeren. Sedicio.
Slachtyng. in K. Kyff.
wat men Slachtet van dyeh dat heit Magmentum. Magnamentum.
Sladeren. slaffen. in P. Pladeren.
werden geSlagen. Vapulo. as. are.
derSlagen. verfuft. in A. Anxtfeldich.
derSlagen. in B. onBlijde.
derSlagen als dzanck. in S. Schale.
Slaen. in B. Boken.
opSlaen. verfehemen. in C. Caechen.
anSlaen. in C. anCleben.
anSlaen. beftaen. in G. beGynnen.
affSlaen. in B. affBzechen.
derSlaen. fpoeren. in E. Erbaren.
doirSlaen. derftoemen. in D. Doemen.
tegenSlaen. in B. tegenBoeken.
derSlaen. nederflaen. fenchen. omfwellen. Detumere. efcere. Diftumere. efcere. Extumere. efcere. Difturgere. efcere. Exturgere efcere. Deturgere. efcere.
derSlaen. derflagen maken. in A. Anxtfeldich maken.
uptSlaen. Excutere.
to hoip of famen Slaen. Concutere.
derSlaen. derwilden. derfweren. in D. inDzagen.
weder of achter Slaen. Referire. repercutere. Reverberare.
Slaenlich. Verberabilis. Percuffibilis. Referibilis. le. ter. tas.
die Slaens verdient heft. Verbero. onis.
die Slaens gerich is. Verberofus. Flagellofus. tas.
Slang. Serpens. Serpentulus. Afpis. Coluber. Anguis.
Slang mit twen hoifden. Amphibena.
Slang die fpzeckt. Offiulcus. ci.
Slangen derwaerre. idem.
Slang die des wynters oer hupt aftreet dat alle andere flangen des fomers doin. Scita vel fcitalis.
eyn Slang of aber die oeren man dat hoift afbit And oere tongen bijten fich upt oeren lijde. Vipera unde vipereus et Viperinus a, um.
bijnder Slang. Salpiga. cecula.
eyn Slangen art dat mit fynen. geftchte mynfchen ind dyeren doedet. Baſiliscus. Regulus. li.
Slang die bloegelen hebet. Syrena. ne.
Slang goltdarwich. Amotides.
Slang die nu in den water ind dan op den lande is. Chelindrus et Cerfidrus.
Slang die rait is. Emorois.
Slang mit vele hoifden. Ydrus.
waterSlang. Enadros.
Slang die oer iongen verteert behalven eyn die oer op den rugge fitt.
Slang die dat water fenijnt. Natrix et Rinatrix. maſ. ge.
Slang cleyn ind ftippich van varwen. Ophites. men heit fy oich itellio. onis. dat is en unck of moll.
behalven de Slangen dur genoemt volgen meer namen van flangen herna.
Dipfas is cleyn ind doedet eer ment voilt.
Tirus tegen fynen beet is nain remedium.
Ydra heft vele hoifde.
Saura befchermpt den mynfchen tegen andere flangen.
Quadragmus leeft int fuyr.
Salamandra leeft oich fo.
Centris fpyngt allet recht upt.
Iaculus is eyn vliegende flang.
Boas fupght dat gwick ind doedet dat.
Ceraftes heft hoern ind verderft vele dyeren.
Ypaialis doedet eynen in den flaip.
Preſter doedet mit gzoter fwellyngen.
Seps is raifende ind feer fenijnt.
Cacoblephas doedet mit anfyen.
Botrax is feer kalt in fynen fenijn.
Rubeta.
Cocodrillus heft vier voit ind woynt opt lant ind in den water.
Linx van fpure urinen weffet en coftel fteyn.
Draco heft wele tande wyant des elephants.
Scorpio ſtreckt lachende myt den ſtart.
Spuens doedt myt fynen ſpyhen.

nyh Slangen hupt of velle die ſy antrecken. Induvie. arum.
Slangen hupt off velle die ſy uytſtruppen. Exuvie. arum. Reduvie. arum. Redivive. arum.
Slangen blaſyng. Sibilus li unde Sibilare.
Slangen ſtart. Strepia. e.
van Slangen gebaeren. Serpentigena.
Slanghs. Serpentinus a. um.
ter Slangen ſyngen. Serpere.
Slap dat nyet vone en is. Remiſſus. Laxus.
Slap. weich werden. in M. Mozwe. weich.
Slap maken.
Slaip. Dormicio. ſomnus. ſomnellus. ſomniculus ſopor.
die ſonder Slaip is. Inſomnis. ne. Exomnis. ne.
ſonder Slaip. Inſomnium. nii. Inſomnia. e.
Slaiphupff. in D. Dozmpter.
Slaipcamer. Cubile. lis. Thalamus.
Slaipen. Dormire. Dormitare. Lallo. as. are. Somniare. ſomnitare. ſomnio. nis. nire.
dun Slaipen. ſlupmeren. Sopire. Soporare. Conſoporare. ſoporizare unde Sopor. poris.
Slaiperen. baicken. idem quodammodo.
Slapperich. baicherich. Somnolentus. ſomniculentus. ſomnoſus. ſoporifer. ſomnifer. ſoporoſus. glirius. Gliricus.
dun Slaiperich. Soporus. a. um. ſoporabilis. le. ter. tas.
Slaiperichheit. baicherichheit. Somnolencia. Somniculoſitas. Soporoſiras.
be Slaiten. Clauſus. concluſus. Incluſus.
be Slaiten adverbium Clauſim. ſeptim.
be Slaiten ſtede. getzerht. Septum. ti.
Slee als en bzucht of anders wat. Accaſus. ſtupidus. a. um.
Slee werden. Stupere. eſcere. Obſtupere. eſcere. Stupefieri.
Sleyicheit. Stupor. Stupiditas. Accaſia. ſie.
Slee die op en ſleedoern weſſet. Accaſium. ſii.
Sleedoern. Accaſius. ſii.
Slee. plump of ſtump. onſcharp. Obturoſus. Obtuſus. Stupidus a. um. Retuſus.
Slee. plump of ſtump maken. Obturare. Obtundere. Retundere. Stupefacere.
Sleyhen ſap. Accacia.
Slecht. in E. Eben.
Slecht maken. in E. Eben maken.
geSlechte maichhſcap. in A. Art.
van den ſelven geSlecht. Tribulis. le.
mede van den ſelven geSlecht. Contribulis. le.
van geSlechte tot geſlechte. Tributim.
eyns geSlechtes oeberſte. Genearcha.
die ſonder of van fnoeden geSlecht is. Deneger. aborigenes.
van tween geSlechten. Bigenus ut mulus.
Slecht maken. ſlichten dat eyn umb dat ander. in T. berTiſchen.
Slechtmakyng ſlichtingh. in T. berTiſchyngh.
Slechter. in V. Vleiſchhouwer.
Slecke. Teſtudo. dinis.
Slecken dop. Conchile. lis.
Slecken ſynt manigerley als ſee Slecken.
ſuet bateriche Slecken.
walt Slecken.
bzoich Slecken.
dair der Slecken vele ſynt. Teſtudinetum.
Slecklich. Teſtudineus. a. um.
Sleede. Reda. de. Baſterna. ne. trabea. bee.
van der Sleeden dat boirlogn. Redarium.
Sleeden pert. Veredus. di.
ter Sleeden boirman. Veredarius.
Sleſſen in B. Blaſſen.
Sleſſen. ſnappen. in P. Plabzen.
boirSlegher. bergwiſter verſtoemer. in D. Boemer. et in T. Tecker. Vappa. pe. Vappidus. Ambro. onis
Slegher die ſlept. Fac verbalia ex verbis in B. ly. Boecken.
Sleyer. in D. Doich hulle.
Sleyp. ſwantz Sirma tis.
Sleyppen. ſwantzen.
Siett. in D. Doich hulle.
die den anderen Sleyt. Verbero. onis.
ter Sleten. verdzoeght. veralbet. Xerapellinus. a. um.
Sly. eyn viſch. in T. Lyne.
Slyddetich. in G. Gelat. et in D. Dzerlich.
Slichten. ſlecht maken dat eyn umb dat ander. in T. berTiſchen.
Slijck. in D. Dzeck.

Slijckich. in D. Dyckich.
Slijckſtede. in D. Dyckſtede.
Slijcken. ſluppen. in G. meckelick Gaen.
Slijcken. ſlicken. ſlynden. dzoitſchaip doen. Vorare. Devorare. Ancleare. Cleo. cles. clere. Commeſſare unde Commeſſacio. Degulare. Ingulare. Hyare. ſorbere. Abſorbere. Glutire. Conglutire. Deglutire. Inglutire. Eglutire. Ligurire. Deligurire. Lurcare.
boir Slicken. Preglutire.
weder Slicken. Reglutire.
boir Slicken. Transglutire. Transgulare.
Slycker. ſlynder. in D. Dzaik.
Slym. in S. Schepff.
Slym maken. in S. Schepff maken.
Slym. in D. Dzeck.
Slijmich. in G. Gelat. et in S. Slibberich.
Slynck.
Slynckis. luchts. in L. Lynckis.
Slyncker. luchterhant. Siniſtra. Leva.
ter Slyncker. luchterhant. in L. ter Lyncker.
Slyncken. ontſwellen. in S. neder Slaen.
Slynden. in S. Slicken.
ber Slynden. Abſorbere. Deglutire. Eciam da hiis in S. Slicken.
ber Slyndynge. Fac verbalia de verbis in S. ly. Slycken.
Slynder. ſlicker. in D. Dzaik.
Slyngen. in C. Clyppen.
Slynger. ſchuſke. Funda. Fundula. Fundibula. Amentum. ſinda.
Slynger. werper. Ferentarius. Fundibularius. Fundibulus. Fundibulis. Funditor. Baleator. Baleator.
mit Slynger werpen. Baleſtrare. Fundare.
Slyntwozm. Lyntwozm. Linx. cis.
Slyp. in S. Schoit.
Slyp. in G. Gheer.
Slyp. reete. in C. Clabe.
Slijpen. wetten. Lapſare.
Slijpſteyn. wetſteyn. Cos. cotis. Allo. onis eſt rotundus.
Slijten. verſlijten. Atterere.
Slijtyng. verſlijtyng. Attricio.
Slyet.
Sloemen. in D. Doemen.
ber Sloemen gaet. Dilapidare.
ber Sloemer. boirſleger. Dilapidator. Abligurator. ambro. onis. gluto. nis. Vappa. pe. Vappidus. ſuperfluus. Eciam de hiis in L. Lecker.
Slozppen. ſuppen. Sorbere. ſorbeſcere. Sorbillare.
ſamen of myt Slozppen of ſuppen. Conſorbere.
in Slozppen of ſuppen. Inſorbere. Re. per. iterum. Ex. per. extra.
Slozplick. ſupplick. Sorbilis. le. ter. tas.
dat men Slozpt. in S. Supp.
Slot. Sera. ſerula. Clauſtrum.
Slot. in B. Boxch.
Slot of boxch op eynre lantſcheydynge. Dividiculum.
be Slot. Clauſura. Clauſtrum. Clauſtrellum.
tot be Slot gehoerende. Clauſtralis. le. ter. tas. Clauſtrenſis. ſe.
Slotel. Clavis. Clavicula.
Slotelbzeger of meker of ſluytter. Clavarius. clavicularius. claviger. ri.
Sloit. poil. in A. Abelpoil.
Sloitſche. in S. Saken.
Slupcken. muſſen. in D. Doemen.
Slupmeren. in S. dun Slaipen.
Slupmerynge. Sopor.
myt der Slupmerynge to werken. Abſopire.
Slunt. ſunp. in A. Abelpoil.
Slupppen. in G. meerkelick Gaen.
Slupſe Catharacta. te.
Slupten. toeluycken. toebein. Serare. Claudere. Cludere. Obdere. repandere. Obſerare. Recludere. Spinare i. Claudere.
myt Slupten. in D. af Dzyngen.
myt Slupten anders. Excludere. Precludere. Extrudere i. excludere.
be Slupten en ſake. Concludere. Terminare. Circumſcribere.
tuſchen Slupten. Intercludere.
tuſchen Slupynge. Interclusio. onis. Intercludo. onis.
to rugge of waer of ter Slupten. Decludere. Recludere. Secludere.
in Slupten. Includere. obtrudere i. Includere.
boir Slupten. Precludere.

tegen Sluyten. Obcludere. obſerare.
weder Sluyten. Recludere. Reſerare.
aver Sluyten. Transcludere.
onder of heymelick Sluyten. Succludere. ſubſerare.
uyt of buyten Sluyter. Excluſor. Excluſarius.
op of ont Sluyten. in A. Apenen.
Sluyter. in S Sloetelbeyger.
Smacht. in H. Hunger.
Smachten in H. Hungheren.
Smachtich. in H. Hungherich.
Smack. in S Slach.
Smacken. ſmijten. werpen. lectare. lacere unde lactus. us. Proicere.
Smaeck. Guſtus. ſapor.
Smaecken proeven. in C. Coeren.
die Smaeck is eſterley als:
ſynnlick Smaeck. Sapor ſenſatus.
eyghen Smaeck. Sapor proprius.
ſuet Smaeck. Sapor dulcis.
ſmerich of ſalvich Smaeck. Sapor unctuoſus.
ſalt Smaeck. Sapor ſalſus.
bitter Smaeck. Sapor amarus.
ſcharp Smaeck. Sapor acutus.
ſuyr Smaeck. Sapor acetoſus.
tamper Smaeck. Sapor ponticus.
ſlee Smaeck. Sapor ſtipticus.
Smack. [*l. Smaeck.*] onſmakelick. Sapor inſipidus.
ſamen of mit Smaecken. Conguſtare.
bur Smaken. Preguſtare. prelibare.
weder Smaken. Reguſtare.
upet Smaken. Deſipere.
on Smakelick. Inſipidus. elutus. illepidus.
Smakelick. Sapidus. lepidus.
Smakelicheit. Sapiditas. lepiditas.
on Smackelicheit Illepiditas. inſipiditas. Vappape. Vappiditas.
Smaker proever. tooze. Saporifer. ra. rum. ſaporator. ſaporiſator.
Smadden. verſmadden. in B. Blameren. et in G. aver Geven.
Smaden. verſmaden idem.
ver Smadelick. Contemptibilis. le. ter. tas. Refutabilis Confutabilis. le. ter. tas. Aſpernabilis. Deſpectibilis. le. ter. tas. Dedignabilis faſtidibilis. le. ter. tas. Deſpicabilis. le. ter. tas. cetera adiectiva ſume in B. ex verbis ly. Blameren.
ver Smader of verſmadende. Deſpectivus. Aſpernativus. ſpernax. cis. tas. ſpernaculus i. aliquantum ſpernax. Cathafronitus. Contemptuoſus. tas.
ver Smadynge. Contemptus. us. Cetera ſume in B. Blameren et fac inde verbalia.
Smaheit. ſpijt. in H. Hoen.
Small. in D. Dunne.
Smalt. ſmeer. vet. Sagimen. Arvina. Pinguedo. Adificulus eſt di. ab Adeps. Abdomen.
Smalt van walvisch. Ambra. bre.
verkens Smalt. Abdomen. anxunga. Anxungia. axungia. ſumen ſ. in ventre.
Sant. [*l. Smant.*] vet vander melck. in K. Room.
Smechten.
Smeecken. in L. Lunſchen.
Smeckende. in L. Lunſchende.
Smeckynge. in L. Lunſcherye.
Smeden. Fabrare. Fabricare. Cudere. Decudere. per. valde.
ver Smeden. in B. Blameren.
der Smede ſchere. Forceps pluraliter hii Formicales. lium.
Smelick weſen. Ringo. gis. gere.
ſamen of mit Smeden. Concudere.
Smelick. in H. Hoenlich.
Smelicken. in B. Blameren. et in G. aver Geven.
Smelten active. Liquare. Eliquare. Liquidare. liquifacere. liquefacere. diſſolvere. Diluere.
Smelten neutraliter. Liquere. eſcere. Deſſuere. Decurrere. Deliquere. eſcere. Liquoris deponentaliter.
ſamen Smelten active. Colliquare.
ſamen Smelten neutraliter. Colliquere. Colliqueſcere.
bur Smelten. Preliquere. eſcere.
weder Smelten. Reliquere. eſcere.
Smeltynge. Deliquacio. deliquium. liquido. Liqueſcencia. liquiditas. liquamen. tum.

Smelt-

Smeltlich. wytlich. Liquidus. Fluidus. Fuſilis. le. Deliquus. a. um. Defluus. a. um.
Smere. in S. Smalt.
herbens Smere. in S. herbens Smalt.
Smeren. in S. Salven.
Smerynge. in S. Salvynge.
Smertlie.
Smert. Dolor. livor. pena. plaga.
Smerten. Dolere. Livere. eſcere.
ſamen Smerten. Collivere. eſcere.
Smertlich. Lividus. tas.
Smette. bierke. in T. Tunchen.
be Smet. beſubt. Aceratus i. ſordidus. Cetera participia ſume ex verbis in T. Tunchen.
Smetten. bierken. in T. Tunchen.
Smyck. ſpeerge. in G. Ghepſſel.
ge Smyde. Ornamentum. auratum. argentatum. Gemmatum. decoratum.
mit ge Smyde. berizert. Brateatus. Auratus. argentatus fibulatus.
Smydich. mozwe. Malleabilis. le. Ductibilis. le. ter. tas. Mollis.
Smyt. Faber. fabriculus. Malleator. Ferrarius.
Smyt die tegen synen geſellen ſteyt ſweden. Antifaber.
golt Smyt. Aurifaber.
ſylver Smyt. Argentifaber. argentarius.
yſeren Smyt. Ferrarius.
holt Smyt ſ. tymmerman. Faber. Lignifaber.
Smyts wyff. Fabriſſa.
Smyten. ſlaen. in B. Boecken.
Smyter. werpen. in S. Smacken.
tegen Smyten of ſlaen. in B. tegen Boecken.
be Smodden. in T. Tunchen.
Smoken. in K. berkoecken.
Smuck. nett. polyt. in A. Abel.
Smucken. tzieren. in S. Schoen. ſuberlich maken.
Snab. ſnabel. in N. Nyb.
Snacken. ſnatren. ſnappen. in P. Pladeren.
Snair. cozde. in S. Seyde.
Snairenſpel. in S. Seydenſpel.
die byſte Snair op eenichen ſpeelinſtrument. Nete.
Snairen. ſeyden ſpeeſre. Fidicen.
Snair. ſnel. in B. Bald.
Snarren. ſnatwen. in C. wytlich Callen. et in H. Hamplen.
Snee. Nix.
Sneeplock. Floccus. Flocculus.
Sneewater. Nubata. te.
Sneechtich. Niveus. a. um. Ningidus. Nivalis. le. ter. tas. Ninguidus. a. um.
Snyhen. Ningere. Nivare. Nivaſcere. Floccare. Floccitare.
Snecke. in S. Slecke.
Snede. ſnyt. Sciſſio. ſciſſura. Conſciſſio.
Sneede. wate. in E. Egge.
umb of be Sneeden. Circumciſus. anciſus. acriſus.
unbe Sneeden. Incircumciſus.
be Sneeden als die toeden. Circumciſus. Recutitus.
be Sneeden uytlendiſch wzend die erſt was dan eyne andere geloben. Proſelitus.
dat ge Sneeden wurt dan enigen dyng. in H. dat ge Hauwen of geſneeden.
Sneydich. ſneyſich. in C. Cundich.
Sneydich. ſnel. in A. Altohant.
Sneſſel.
Snel. gerade. in B. Bald.
Snellen. plen. in H. Haiſten.
der Snellen. in C. voir Comen.
Snellicken. plende. in B. Bald.
Snelheit. Velocitas. Celeritas. curſilitas. Curacitas. pernicitas. Tarriditas. alacritas.
Snellynge. in H. Haiſtynge.
Sney. eyn vogel. Coturnix. Ortix. Ortigometra. tre.
Sneven. ſtrupchlen. Ceſpitare. vacillare. Nutare. Titubare.
Snijclen. ſpeken. in G. meechlich Gaen.
Snijden. Scindere. Conſcindere. Diſcindere. Inſcidere. Oſſillare. Putare.
be Snijden. umbſnijden. Circumſcidere. Circumſcindere. Ancidere.
uyt Snyden. lubben. in B. Boeten.
uyt Snijden. Exſcindere. Excidere.
af Snijden. Abſcindere. Abſcidere. Preſcindere. Preſcidere. Demetere. Detruncare. Deſecare. Putare. Amputare. Preputare. Abſtrahere i. Abſcindere.

in Snijden. Inſcindere. Incidere.
tuſchen. onder Snijden. Interſcindere. Intercidere.
beneden Snijden. Succindere. Succidere.
onder Snijdlick. Succidaneus. Succiſivus. a. um.
be Snijden als die voeden. Prepuciare.
voir Snijden. Profcindere. preſcindere.
te Snijden. Diſcindere. Exoſſare.
Snijden of graven ſegel muntyſer of der gelicken. in G.-Graven. ſnijden.
doick of gewant Snijder. Panniſcida.
voir Snijder. Preſcindaneus.
Snijder. in S. Schroeder.
umb Snijdynge. Peritomen. Peritonium. Circumcicio. Anciſio.
Snijdynge. Concisio. Sectio. Ceſio. Sintonia. Sintonomia.
af Snijdynge eynichs dynghs. Abſciſio. preſcicio. detruncacio. deſecacio. putacio. amputacio. putamen. amputamen.
Snyttzel. in H. Hackel.
Snoick. eyn viſch. in H. Hecht.
Snoede. boeſe. in A. Arch.
Snoede maken. in A. Argheren. et in B. Blameren. et in G. aeberGeben.
Snoede werden. dumi werden. Putrere. Putrescere. Auſternare. Putrefieri.
Snoede. ondugt. in D. onDugt. ſnoede.
Snoede. ondugt werden. in D. onDugt. ſnoede werden.
Snoede. ondugt maken. in A ſnoed Achten.
die Snoede dynghen epſcht of ſoecht. Sichophanta.
Snoeder in A. Argher.
der Snoedyng in A. Argheryng.
Snoedicheit. in B. Boisheit.
Snoedelicken. in B. Boisliclen.
Snoeyelyng onnutte teighet of ryſer van den voemen. Sarmentum. ti. Quisquille. liarum.
Snolien. ſnoyren. in E. Eten.
Snop. Catarra. Reuma. tis.
Snoppen. ſnupben de naſe. Emungere.
Snoir. in C Caſſione. [*l. Caſſioen.*]
Snoir. in S. Seene.
meet Snoir der ſteynmetzeler. Amuſſis vel Amuſſa.
Snoir an eyn loit daer men die dinghe des waters mit onderſoecht. in L. Coede an eyn loit.
wyndel Snoir voir de ſchinder. Faſcia. e. faſciola. le. faſciale. lis. inſtita. te.
Snorcken. runchen. in H. Runchen.
Snot of ſnotter uyt der naſen. Mucus. ci. Carunca. ce.
Snot of ſnotter uyt der naſen doen. Mucare. Demucare.
mit Snot of ſnotter ontreynen. idem.
Snotterechtich. Muculentus.
Snotterechticheit. Muculencia.
Snupt. mont. in B. Berk.
Snutten eyn herſſe. in H. Herſſe ſnutten.
Snutter tot den herſſen. Emunctorium.
Snuten. ſnupben die naſe. Mungere. Emungere. Mundare. Purgare naſum.
Snupben. in S. Snop.
Snupbeit. in S. Snuten.
Soe. in A. Alſoe. alſus.
Sober. maitſam. in M. Maitſam ſober.
Soberheit. maitſamheit. in A. Abſtinencl.
Soch an den voit. Pedile. lis. Capetas. Cernuus. Linipedium. Lanipedium. Soccus. ſocculus. ſoccellus.
Soecken. Querere. Queritare. perquerere.
under of der Soecken. groeben. Inquirere. perquirere. Scrutari. perſcrutari. ſciſcitari. Inveſtigare. indagare. Explorare. Perconctari. conctari. Rimari. perrimari. Experiri. examinare.
weder Soecken. wederepſchen. Requirere. Repetere.
uyt Soecken Exquirere.
wijderwegen Soecken. Disquirere.
under of der Soeck. Scrutinium. Exploratio. ſciſcitacio. perconctacio. Examinacio. examen. viſitacio. probamen. tum. probacio. Inquiſicio. Experimentacio. Experiencia. Rimor. oris.
onder Soeckelick. Scrutabilis le. ter. tas. ſcrutabundus. Experibilis. Experimentalis. explorabilis. examinabilis. le. ter. tas.
Soecker. grondyſer in den puth. Arapax.

Soide. walle in den ſpeden. in C. Cwaim.
Soide opgrechen der ſpyſen. in B. opBrechen.
Soide heben. Ructare. Eructuare. ſingultare.
Soedaen. in A. Alſulcken.
Soeghe. ſuchmoeder der werckken. in C. Cyneme.
Soeghe. ſwyn. werckken. in B. Berckken.
Soeghe. ſwyn cum ſuis. in B. Berckken. ſwyn.
Soeghſch. Suinus. ſubillus. ſuillus.
Soeghen active. Lactare. elactare. Lallare.
ſamen of mit Soeghen. Collactare.
Soighſtal. Suarium. et in C. Coeven.
Sol. eyne note in den ſangh.
Soldyeren. in L. Loeden.
Soelen. verlieckken. in L. Luncken.
Solper. pechel. Salſugo. Muria.
Soire. Solarium. Meniarium. meniaunm. ni.
Soire maken. Menianare.
Some. in B. Boirde.
Soymen. in L. Lyſten.
Somer. Eſtas. Eſtatula.
Somerdyeger. Eſtifer. ra. rum.
mydSomer. Calicularium. et hoc idem mydwynter.
Somerlick. Eſtivalis. le. ter. tas. eſtivus. a. um.
Somerhuyſſ. Eſtivale.
Somerhamer. Eſtuarium.
Somerlaide. Virgultum. ti.
des Somers die dach op ſyn langhſte ind des wynters op ſyn hoegſte dat heit Solſticium inde ſolſticialis. le. ter. tas. i. ad ſolſticium pertinens.
Somigen. in E. Eenighen.
Sommels. dewylen. in C. ſommCyt.
Sonne. Sol. Titan. apollo. phebe. bis. phebus. bi. lucifer. Crinius. ypogeus. Elios.
als die Sonne in den rechten mydsomer of oick inden rechten mydwynter op die hoigſte is dat heit Solſticium unde ſolſticialis. le. ter. tas i. ad ſolſticium pertinens.
der Sonnen opganck. Ortus. us.
der Sonnen ondergank. Occaſus. us.
der Sonnen beerſte cirkel. Abſis. dis.
Sonſch. Solaris. re. ter. tas. Phebeus. a. um.

Sonaebend. in S. Sampdach.
Sondach. Dies dominica. Dies ſolis.
Soen. Filius. Filiolus. Natus. proles.
verceeren Soen. Filius adoptivus.
eyn guet Soen. Euchius.
Soen eyns boeſen wijfs. Amorpius.
all echte Soen. Fulbor.
Soen eyns keyſers of koenings. Clito.
ſtijf Soen. Prevignus. ni. Filiaſter.
Soens wijff. Nurus. us.
Soens ſoens wijf. Pronurus. us.
Soenlick. Filialis. le. ter. tas.
Soyne. byede. peyſe. Cyeuge. Pax. Concordia. Sequeſtracio. compoſicio. Reconciliacio. Pacacio. Pacificacio.
Soynen. verdragen. ſchepden. byden. peyſen. Placare. Pacare. Pacificare. Paciſci. Compaciſci. Depaciſci. Componere. Complacare. Concordare. Reconciliare. Conciliare. Optpare i. Recomponere. Sequeſtrare. Sternere i. Pacificare.
weder Soynen of byeden. Replacare. Repacare. Recomponere.
der Soynen. verſueten. bewegken. in M. de Moyven.
Soyne byecken. Depaciſci.
der Soynlick. Pacalis. Pacabilis. Pacificabilis. ſequeſtrabilis.
Soynre. byedmecher. in S. Schepdsman.
Soynreſche. Sequeſtria. et alia verbalia de Ly. Soynen.
Soeny. troch. in B. berckens Back.
de Sonnen. bewegen. in D. durdeDacht.
onde Sonnen. in D. ondeDacht.
Sopp. Offa. Offula. offella. Ypa.
wijn Sopp. Vipa.
hyer Sopp. Cervipa.
Soppen metter. Offarius.
dan Soppen to ſoppen. Offatim.
Sorghe. byeſe. in A. Anxt.
Sorghe. in A. Achte.
Sorghen. ruerken. in A. Achten.
Sorghen. truren. in D Dyeeden.
de Sorgher. in M. Mumber.
Sorghe. noit liden. in A. Anxt liden.
Sorghdyeger des geſpodes. Miſſarius.

Sorgh-

Soxhfeldicheit. blittichheit. in E. Ernſtlichheit. ſoxhfeldicheit.
Soxhlich. in A. Anxtelich.
Soxhfeldich. blitich weſen. in D. anDeshtich weſen.
Soxhfeldich. vzuchtſam. in A. Anxtſeldich.
Sott. gherk. in A. Aff.
Sotheit. in A. Awyſe.
Spacium. ſtunde. tijt. Inducie. terminus. Tempus. Dilacio. Curriculus. cetera formabis ex verbis in H. verhalden. verlengen.
Spacium op off in den boichen. Margo. ſpacium. ſpaciolum.
Spacium. ure. ſtunde. tijt. Hora. ſpacium. ſpaciolum. Tempus. Tempusculum. Horula.
Spacium rugmicheit. in R. Rugm.
Spacium tuſchen twen wenden. in R. Rugmicheit.
Spacium tuſchen dat eyn ind dat ander. Spacium. ſpaciolum. Interſpacium. Intervallum. Intercapedo. dinis. Interſticium. Intercepcio.
Spacieren. vergaen. verwanderen. Solaciari. ſpaciari.
umb Spacieren. Circumſpaciari.
Spacieren willtlich entwech van der hant. Expaciari.
to rug Spacieren. Dispaciari.
Spacieren. ſpelengaen. vergaen. verwanderen. Vagor. aris i. ſpaciari. Deſpaciari. Deambulare. Obambulare.
Spacierſtede. Spacium. ſpaciamen. tum. ſpaciatorium. Deambulum. Deambulamentum. Ambulacrum. Deambulacrum. Imbulus. Inambulus. Porticus. us. Xeracus ci. Lobium. bii. Caldicum. ci. Peribulum. Peribubulum. Peribulatorium.
Spacierſtede op vaigen geſtagen. Ypodromus. mi.
Spacierens aflaten. Deſpacior. aris.
Spach. in D. Doxre.
ber Spachen. in D. Doxren.
Spaide. in L. Late.
Spade to graven. Foſſorium.
Spalde. rete. in C. Clave.
Spalden. ſpiegten. in C. Cloeben.
Spalteren. ſpeetelen. Palpitare. Calcitrare.
eyn Span die men ſpannet mit der hant. Palmus.
Spang eyn boich of anders wat mede to ſlugten. Tetenda. Tenaculum.
bur Span. in B. Baidſch.
bur Span dat tomt is. Clipeola.
Spannen. Tendere. Extendere. Tenſare. Expandere.
Spanhaich. trijff of wonde. Tenſorium. Tenſitorium.
tegen Spannen. Obtendere. Obtenſare. Obtenſitare.
weder of ont Spannen. Retendere.
Spanlich. Tenſilis. le. Tenſibilis. le. ter. me.
Spanninge. Tenſura.
Spaen van holt. Haſtula.
Spanghen. Tenaculare.
Spansgroen. Viride hispanicum.
Spair. Calcar. Calx. cis.
wagen Spair. Orbita. te.
Spair dat men ſpoiet. Veſtigium.
Sparwer. eyn vogel. Sparaverius. Niſus. ſi.
Sparen. verſchoenen. in D. verDragen.
Sparen u guet of anders. Parcere. Continere.
Sparlich. Parce. Parciter. Tenaciter.
Sparlicheit Tenacitas.
Sparre an eyn getymmer. Tignum. Tigillum unde Tignoſus. ſas. Periſtroma. atis.
die die Sparren op den dach verwerckt of beſtellet Tignarius. ſartitector.
des tot den Sparren hoirt. Tignarius. a. um.
Sparren to bewerchen. Tignare.
Spat.
Spee ſmelich. in H. Hoenlich.
Speetay.
Speewijn.
Specht eyn vogel. Picus. Merox.
Sperk. Lardum. Lardulum. Taxea.
ſpde Sperks blicke. in B. Baecke.
Sperkſtede. Lardarium.
vol Sperks. Lardoſus.
Speechel. ſpeeghe. ſpoghe. Sputum. Saliva.
Specularen. in D. bepDenchen.
Speele. in B. Burde.
Speelen. in B. Burden.

Spell-

Spelbôget. wortaiſſelbôget. Alea. Aleoa.
Spelengaen. in S. Spatieren.
Spelſtede. hupff off plaetz. Theatrum unde Theatricus et Theatralis. Amphiteatrum. Cavea. ee. Scena. ne. Proſcenium.
des men in ſulcken Spele van ſchrifften of ſpoeren ſien voirbrengt dat heit Scena. ne. And die dat voirbrengt Scenicus. a. um.
ſeyden Spele. Armonia.
aver Spele. in E. Eebrechynge.
aver Spelen. in E. Eebreken.
aver Spelre. in E. Eebreker.
die in aver Spele geboeren is. Adulterinus.
wortaiſſel Spel. Ludus alee.
des ten wortaiſſel Spel hoirt. Aleatorius.
wortaiſſel Spelre. Aleatorius. aleo. onis. Aleator.
wortaiſſels Spels ſtede. Alearium.
Spel off ſpoiche die men voir van groten edelen perſonen in eyntre ieſterlicher materien. in T. Loff of rede.
Spele of ſpoiche die men doit in gebuyrs of heris materien. In T. Loff of ſanch.
eynreley ſuet Spel. Vitula. le.
ind dair op to Spelen heit Vitulor. aris.
Spel dat men mit wapen of harneſch bruyſt. Armiluſtrium.
des tot den ſelven Spel byent. Adluricum.
Spel dat onſchemel is. Propudium. dii.
Spelſtede. Gignaſium. ſii. Diludium. Luſorium.
dat Spel dat in der ſelver ſtede geſchuyt heit Gignia. e.
Spel int gemeyn. Ludus. Ludulus. Ludicrum.
Spelen int gemeyn. Ludere. Luſare. Luſitare. Perludere.
Spelre. Luſor.
tot Spele gehoerende. Luſorius. a. um.
Spelerhtich. Ludibilis. le. Ludibundus. Ludicrus. Ludicroſus. Ludicris. cre.
Spelkleyt. Ludix. cis.
Spelende beſchumpen. Ludificor. aris.
ſamen of mit Spelen. Colludere.
Spelen manigerley of an dele ſtede. Diludere.
voir Spelen. Preludere, proludere.
voir Spel. Preludium.
cleyn Spel. Preludium. Ludulus.
berre of bois en anderen Spelen. Proludere.
oevel Spelen. Obludere.
nae of weder Spelen. Reludere.
Spelte. kyle van knoiſtwich of anders. in it. kyle.
Spelte coern. Spelta. te.
Spelunche off tymmer onder der erden. Apogeum. Spelunca. Cripta.
ge Spenne in eynen getymmer.
ge Spenne perde.
Spene. wrouwen melch.
Spenen die kynder van der broſt. Ablactare inde ablactatus. Elactare. Abuberare. Exuberare.
dat ge Spent is. Ablactatus. a. um. Exuberis. re.
Spere. in G. Gelaeye.
Sperre voirre off dregher. Haſtifer. Haſtiger. ri.
Spere eyns ritters mit eynen byſchanten yſer. Alarica.
Spere gehroent. Tricuſpis. dis.
Spere mit krantzen bertzyrt. Tyaſus. ſi.
Spere of ſwert ſchudden. Vibrare. And die ſchudynge heit Gradivus. vi i. Vibracio.
in des Sperrs myddel die regem dair an gebeſticht is. Amentum. ti.
Sperlynch. muſch. in T. Lupynch.
Spertelen. in S. Spalteren.
Sperwer. in S. Sparwer.
ſwyn Sperr. Venabulum. Tenabulum.
die mit eynen Speere gewapent is. Verutus. a. um.
Speere dair wat an is. Veru inde.
Speere dair rynt an is. Verutum. ti.
Spyh. ſpeerkel. in S. Speeghe.
Spyhen. Spuere. ſputare.
Spyhen. uebergeben. in B. Brechen.
ſamen of mit of de Spyhen. Conſpuere. Conſputare.
der Spyhen. Deſpuere. Deſputare.
der Spyhen. beraumwerdigen. in B. Blameren.
upt Spyhen. Expuere.
in Spyhen. Inſpuere.

weder of achterwaert Spyhen. Respuere.
Spyhyngh. Sputacio. sputamen.
Spyhyngh. toeryng. in B. Beelding.
Spycken. nomen. in B. Baisen.
Spijcker. coernhuyss. Granarium.
Spijcker ter weye. Forticicium.
Spycker. nagel. Clavus.
der Spyhen. in C. der Clichen.
der Spyerre. in C. der Clicken.
Spyegel. Speculum. Agalma.
Spylle. Fusus. si. Fusellus li.
op die Spylle te wynden. Infusare.
Spyllen meker. Fusarius.
bynder Spyllen wynden. Diffusare.
des totter Spyllen hoort. Fusarius. a. um.
Spynde. in C. Cast.
Spynwyven. Fusarius.
Spynne. eyn wozm. Aranea. nee.
Spynneweff. Tela. sabbatim.
Spynnen. Nere. Pernere. Filare.
Spynrock. Colus. li.
Spynreskijn unde loen. Filaciste.
Spynwerck. Netus. us. filamen. nis.
Spyer. in G. Graff.
Spyerlynck. visch. Spirlingus.
Spijse. eten. in C. Cost.
cloch Spijse. Es. Metallum.
gar Spijse. in C. geCoekte.
lecker Spijse. pluraliter hec. Cupes. pium. Galactine. arum. Laucie. arum.
melck Spijse. Lactarum. lacticinium.
Spijse van kese. van bzoide. van deich ind van botteren. proprie en tarte. Artocira. Artotirista.
vette Spijse. Adipatum. ti. farracum. ci.
Spijse mit vette gehoert. Adipatus. a. um.
Spijse czupden of berepden. Condire.
Spijse berepdyng of czupding. Condimentum.
visch Spijse in en mozterstepn berepdt. Morcissum si.
Spijse van dieynen gesneden of gehaicten vleisch gehoert als salcijsken of postepden. Tucetum. ti.
die sulke Spijse koert. Tucetarius.
Spijse die weich ind bucht of van appelen gekoert is. Pomacium.
Spijse mit poicloich gehoert. Porrata. te.
Spijse van ruoben gehoert. Rapulacum. ti.
Spijse van salm gehoert. Salmentum. ti.
bzoeghe Spijse. Xerofugia. e.
alreley cleyn Spijse. Vesca ce.
alreley Spijse behalven bzoit. Pulmentarium. rii.
dair die Spijse of bzanch in der kelen gest oeren smach ontfangen. Ructus. us. Ructa. te. Frumen inis.
Spijse of bzanch doir die kele in to laten. Ructare. Conructare. Ructuare. Conructuare.
weynich ind lecker Spijse. Obsonium. nii. Companaticum.
en Spijse gericht dat guet is. Sumen.
Spijse geben. mit spijsen voeden. Escare.
en Spijse gericht. Ferculum. Edulium. Gestorium. Esculentum.
Spijse heymlich ind snel to verslinden. Ligurire. deligurire.
Spijse mengher. Miscellio. onis.
Spijse dzegher. Dapifer.
Spijse of bzoitstede die to berepden. Cerealis. le. Cerealium. lii.
Spijse der schermer. Miscellanium. nii.
der Spijse hat. idem.
Spijse mylderlich geben. Dapinare.
Spijse mylde. Dapsilis unde dapsilitas.
Spijse bzolick. Dapax. pacis.
Spijse hat. Gavata. te. Escale. lis.
Spijse hat van weyt of coern. Sitorium.
dair men Spijse in sett. in C. Cast. et Cibutum. ti.
Spijse der asgaide. Ambrosia. sie.
Spijse genome bur nebendeten. Antecenium et Antecenia. e. Merenda.
hat umb Spijse in to dzagen. Ciborium. rii.
Spijse rast of taiffel. hic Curulis. lis.
dach Spijse. Diarium. rii. Diale. lis.
Spijsen. voeden. Cibare. nutrire. fovere. reficere. decibare. excibare. percibare.
meerynq der Spijsen op die taiffel to setten alst die yerste spijse gheten is. Auctorium. rii.
alreley kunne van Spijsen int leste als appel. beren. noeten of kese et cetera.
Spijse taiffel. in D. Disch.

ſamen of mit Spijſen. Concibare.
weder Spijſen. Recibare.
heymlich of weynich Spijſen. Succibare.
die der Spijſen in beelheit verboth hêben. Brumarius. Imbrumarius.
der Spijſen walgyng of verdzot. Faſtidium. Abhominacio.
vol Spijſen. Eſcoſus. Ciboſus. tas.
ter Spijſen roepen. Adeſcare.
die in der Spijſe ſyne ſelicheit ſtelt. Epicurus inde Epicureus. a. um.
der Spijſen lecherliche herlicheit. Laucia. Lauticia. e.
weynich Spijſen an to taſten. Ligurire. deligurire.
der Spijſen alremynſte deyl. Minutal. lis.
van dzoeghêr Spijſen abſtinenci. Xerophagia. gie.
Spyet des iegers. Excipulum. Venabulum.
Spytz van wat ſcharps. Acies. Acucies. Acumen. Penum. ni.
Spytz des ſtrydts of der oghen off des geweers. Acies. Aciecula.
dat Spytz van enighêr wapen alſ gelaghen. ſpere et cetera of geſchot. Mucro. onis.
Spytz van en huyſſe of toern. Pynna. ne unde Pynnaculum.
Spyt. verſmaitheit. in H. Hoen.
Spyten active. in B. Wanneren. et in G. aberGeben.
Spyten neutraliter.
Spytich. ſmelick. in H. Hoenlick.
Spiete. rete. in C. Clabe.
Spiyten. in C. Cloeben.
Spiyten. riten alſ die erde. in K. Krynen.
to Spijten. to riten. in P. to Plucken.
Spoick. in B. Budde.
Spoick. wijcheley. in B. Boite.
Spoicken. wijchlen. in B. Boiten.
Spoiden. ijlen. in H. Haiſten.
Spoidich. ſnel. in B. Baid.
ram Spoidich. in A. vanWhenturlick.
Spongi. ſwam. Spongia. penicium. penicillum. penicilla. peniculum. li.
Spont op en ton. Obſtructorium.
Spoeren. in E. Erwaren.
Spot. in H. Schymp.
Spotten. in A. Affen.
Spotter. in H. Schympêr.
Spotten. beſchympend woirt. Vah.
bur Spoit. in A. gude Aventuer.
weder Spoit. in G. onGeluck.
ram Spoit.
Spzae. eyn vogel. Turdus.
Spzaiche. tale. in K. Rede.
Spzaiche. tale des gantzen landes. Ydeoma. Linguagium. Vulgare. in K. Rede.
by Spzaiche. in B. Byſpzaiche.
to of an Spzaiche mit clagha. Impeticio. Convencio. in C. Clagha.
cozte Spzaiche. in K. cozte Rede.
ſonder Spzaiche. Alogus.
ſamen Spzaiche. Colloquium. Collacio. in C. ſamenCallynge.
to Spzaiche. Alloquium. Allocucio. Affatus. us.
onnutte Spzaiche. in C. onnutlick bele Callonge.
upt Spzaiche. Eloquium. Elogium. expreſſiva.
upt Spzaiche tuſchen parthyen. Pronunciacio. ſentenciacio. Determinacio. Diffinicio. Declaracio.
ſchoen Spzaiche. Facundia inde Facunditas. Eloquencia. Lepiditas.
geleerde Spzaiche. Doctiloquium.
ſonder Spzaiche. Barbiſterilis. Duribuccius.
dzember Spzaichen of tongen laechynge of ſtraiſſynge. Barbarolexis.
twperley Spzaiche to konnen. Bifarius.
van dobbelre Spaiche. [*l. Spraicke.*] Bilinguis. gue. Bifarius. Altriplex.
van dzyerley Spzaiche. Trifarius.
van dyerreley Spzaiche. Quadrifarius.
van beelreley Spzaiche. Multifarius.
dobbel van Spzaiche. in K. dobbel van Reden.
eyghenre Spzaichen laechynge of ſtraiſſynge. Barbariſmus.
die ſulker Spzaichen vol iſt. Barbaroſtomus.

Namen van deyls Spzaichen.

Duytſch. Alamanicum. Theuthonicum.
Joedſch. Hebraicum. Iudaicum.

Griecks. Grecum.
Latijns. Latinum.
Roomsch. Romanicum.
Italiaens. Italicum.
Lumbarts. Lumbardicum.
Walsch Gallicum.
Engels. Anglicum.
Wyesch. Frisonicum.
Frantzoiss. Franconicum.
Hyspaniols. Hyspanicum.
Hughers. Hungaricum.
Beems. Bohemicum.
Caldeesch. Caldaicum.
Egipts. Egipticum vel Egipciacum.
Hybernesch. Hybernicum.
Portegaels. Portugalicum.
Slavens. Solavonicum.
Syriens. Syriacum.
Neapels. Neapulatonicum.
Arrogoens. Arrogonicum.
Indesch. Indicum.
Arabesch. Arabicum.
Armenesch. Armenicum.
Aradesch. Aradicum.
Albanesch. Albanicum.
Atticks Atticum.
Archadesch. Archadicum.
Alamesch Alamicum.
Amazoens. Amazonicum.
Aquitanesch. Aquitanicum.
Alvernesch. Alvernicum.
Navernsch. Navernicum.
Apuglsch. Apulicum.
Asturisch Asturicum.
Babiloensch. Babilonicum.
Bactrijsch. Bactriacum.
Traceensch. Traceanicum.
Belligoensch Belligonicum.
Bytinsch. Bitinicum.
Brytainsch of Brytoensch. Britanicum.
Boetijsch. Boeticum.
Burgundesch. Burgundicum.
Capodoisch. Capodoticum.
Cedarsch Cedaricum.
Canciens. Canciacum.
Cantaberssch. Cantabriacum.
Campanesch. Campaniacum.
Caudesch. Caudaticum.
Cicilesch. Ciciliacum.
Cyprsch. Cypricum.
Ciclatsch. Cicladicum.
Corsijchsch. Corsiticum.
Dalmatesch. Dalmaticum.
Deensch. Daticum.
Delesch. Deloticum.
Doganssch. Doganicum.
Evilatsch. Evilaticum.
Moirlands. Ethiopiocum.
Elladsch. Elladicum.
Eolatsch. Eolaticum.
Fortunsch. Fortunaticum.
Galesch. Galaticum.
Gadesch. Gadicum.
Getulesch. Getulicum vel Getuliacum.
Gordoens. Gordonicum.
Goths. Goticum.
Gyndes. Gyndicum.
Yrchannesch. Yrchannicum.
Ycarijsch. Ycaricum.
Corsijsch. Corsaticum.
Lacedemonsch. Lacedemonicum.
Lectoensch. Lectonicum.
Lijflendsch. Livonicum.
Lisciscsch. Lisciacum.
Liddijsch. Liddiacum.
Lybisch. Lybiacum.
Lusitamelsch. Lusitamelicum.
Mauritaens. Mauritanicum.
Macedoensch. Macedonicum.
Magneesch. Magnesicum.
Mesisch Mesiacum.
Mesopotaensch. Mesopotanicum.
Medisch Medicum.
Melesch. Melocum.
Mydesch. Midicum.
Miceleensch Micelenicum.
Nabateesch Nabaticum.
Noirweghens. Norwegicum.
Normansch. Normanicum.
Numedesch. Numediacum.
Narboensch. Narboniacum.
Ophiersch. Ophiricum.

Orcadesch. Orcadiacum.
Partensch. Particum.
Palethinsch. Paleticum vel Paleſtinum.
Pamphilsch. Pamphilicum.
Pannonesch. Pannonicum.
Paronsch. Paronicum.
Penthapolsch. Penthapolicum.
Peersch. Perſicum.
Pyreensch. Pyrenicum.
Pigmeesch. Pigmeticum.
Pictavesch. Pictavicum.
Pichardsch. Picardicum.
Ramateesch. Ramateticum.
Ruſſensch. Rutenicum.
Sabesch. Sabeacum.
Sambersch. Sambricum.
Sardinsch. Sardinicum.
Sarmaetsch. Sarmaticum.
Samosch. Samoticum.
Sparciaitsch. Sparciaticum.
Sereesch. Sereticum.
Sutimsch. Sutimicum.
Sitichs. Siticum.
Syconesch. Syconicum.
Sirtesch. Sirticum.
Tanaetsch. Tanaticum.
Trabobucaensch. Trabobucanicum.
Tarcisch. Tarticum.
Traconsch. Traconiticum.
Theſalsch. Theſalicum.
Tenedsch. Tenedicum.
Tripolitaensch. Tripolitanicum.
Trogaidsch. Trogadicum.
Vasconensch. Vasconicum.
Umlansch. Umlandicum.
Vitrichs. Victriticum.
Zeugisch. Zeugicum.

Spraitte. trappe. in G. Gede.
leyder Spraite. Scalare. ris. ſcalaris. re. Interſcalaris. re.
Spraiten. inſeitten. Interſcalare.
Spreken. ſeggen. in C. Callen.
to Spreken in gerichte. in C. Clagen.
upt Spreken tuſchen den partyhen. Pronunciare. Decernere. Diffinire. Sentenciare. Determinare. Declarare. eciam in O. Odel wiſen.
ber Spreken. verhoenen. in V. Blameren.
ſamen Spreken. Colloqui. Conferre. Conſabulari. Conſari. in C. ſamen Callen.
bur Spreecken. Preloqui. pretor prefaris. profor profaris. predicere. proloqui.
bur Spreker. Prelocutor. cauſidicus. procurator. advocatus. antica. ravilla.
an Spreken. ſchuldigen. in C. Clagen.
gwalt Spreken. in V. Blameren.
weder Spreken. in R. weder Roepen.
wael Spreken. waelſpreckynge. in R. Reden.
Spreckwoirt. biwoirt. in V. Byſpraicke.
tegen Spreken. Replicare. refricare i. Contradicere. eciam in R. weder Roepen.
an Spreken dat volck. Quiritare.
upt Spreken. Eloqui. Effari. exprimere.
upt Spreklich. Effabilis. le. ter. tas. Expreſſibilis. le. ter. tas. Edicibilis. le.
onupt Sprecklich. Ineffabilis. Inedicibilis. Inexpreſſibilis. le. ter. tas.
an of to Spreken. Alloqui. Affari. Concionari.
hoigh Spreken. Altiloqui unde Altiloquus.
Spreken onnutlich. Fabulari. Garrire. Cornicor. aris. Corniculor. aris. Verboſor. aris.
recht Sprekende. Anologicus.
wael Sprekende. Eloquens. Facundus. Diſertus. Lepidus. Reſolutus. benelinguatus. Facundioſus. Facundatus.
Spreker tot den volck. Concionator.
wael Sprekende maken. Facundare.
geleert Spreker. Doctiloquus.
an Spreker in der clage. Actor. And die antwerder heit Reus. rei.
to Sprekllich. Affabilis. le. ter. tas.
onto Sprecklich. Inaffabilis. le. ter. tas.
die onnutlich Spreet. Loquax. Dicax. Fabulator. Garruloſus. Fabuloſus. Diaculus. eciam in C. die vele onnutlich Callet.
Spreckynge. in C. Callynge.
Nota. van Spreken. ſeggen. reden ind callen vyndt men vele in C. Callen And in R. Reden.

toStaen. anhangen. in C. anCleben.
anStaen. in N. geNehen.
burStaen. Antiſtare. Preſtare i. Precellere.
umbStaen. Circumſtare. Circumſiſtere.
volStaen. Perſtare. Perſiſtere. Subſiſtere.
ſamenStaen. Conſiſtere.
die erghen nae ijs Staende. Incuba. be.
herStant. in H. Hynne der ſahen.
mysStant. wanſeede. wanſchicht. Defectus. Displicencia. Imperfectio. Inmorigeracio.
verStant. verſtentniſſe. in V. Vede.
tuſchenStant. Interſticium. Intervallum. Spacium.
Stanthaſtich. in G. Gantz. heel.
onStanthaftich. Inconſtans. Vacillans. Ambiguus. Levis. Bombinator. Verſipellis. Inſolidus.
byofonderStant. in H. Hulpe.
verStant to oeffenen. Ingenior. aris.
anStaende. in C. toComende.
Stanch. muffery. Fetor. Olor. fetulencia. Cenulencia. Fetiditas. putiditas. Oliditas. Squalor. Squaliditas.
Stanch van ſwevelechtigen water komende. Methis. this.
Stanch der onhuyſcheit. Cenco. onis.
Stanch der boete. Pedor. oris.
Stande. en holten bat. Biota. te.
Stander. ſtyl. in P. Poſt.
Stapp aver to clymmen. Tranſcenſorium.
Stapel van waſſe. Conglobatum.
Stapel dair die ſmede dat yſeren affhouwen. Piſcillus.
Stapel voichs. Fardellum.
Stapelſtede dair men alreley guet verſtapelen moit.
Starch in G. Geſunt.
Starch ſtyff. ſtevich. vaſt. Firmus. Inflexibilis. Silicernus.
Starch vaſt alſs en vynch ſtarch iſs. Fortis. te. rer. tudo. Stipulus. Firmus.
Starch alſs eyn mynſch oft dyer ſtarch off krechtich iſs. in C. Cxechuch. mechtich.
die Starch in den ſtrijde ſyn. Bargines.
Starchen. eyn voirneemen tovallen. in B. byBijven. conſentiren.
Starchen. veſten gelaiſte of ghyſte. Confirmare Ratificare. Roborare. Approbare. Affirmare. Vallare, Solidare. Conſolidare. Munire. Communire. Fulcire. Affulcire. Stabilire. Conſtabilire.
Starchen. veſten ſtaete. ſtede of anders. Firmare. Munire. Communire. Stipare. conſtipare unde ſtipatim adverbium. Inſtipare. per. in. ſeu valde. Obſtipare. per. undique. ſeu valde. Reſtipare. per. iterum. Subſtipare. per. ſubtus. vel poſt vel parum Vallare. Circumvallare i. Circumſepelire unde valloſus et Valeſtris. tre. Fortificare.
Starchen. troiſten. Confortare. ſolari. Conſolari. Hortari. Cohortari. Adhortari.
Starch. mechtich maken. in C. Cxeſtich. mechtich.
Starch an ſpele ind an yſſve. Bicanor. oris.
Starchynge. veſtynge van geloſten of giſten. Confirmacio. ratificacio. robur. Roboramen. roboracio. corroboracio. approbacio. approbamen. affirmacio. affirmamen. vallacio. ſolidacio. conſolidacio. Munimen. munimentum. fultura. fulcimen. tum. affultura. affulcimen. tum. ſtabilicio. Stabilimen. tum. ſtabilitas.
Starchheit. in C. Czacht.
Start. tzagel. Cauda. caudula inde Caudatus. a. um.
Stat dat ghevn hoiſtſtat des landes en iſs. Opidum. Opidulum.
hoiſtStat des landes. Civitas. Metropolis.
Stat des hoenynchrijchs. Urbs. bis.
Statluyde. Opidani. Cives. Incole. Civitatenſes.
Statpoirtten. Amburbiales. Amburbium.
der Stat oeverſte. Monarcha.
Stat of dorp by en water gelegen. Aneſes. ſis.
Statheldet eyns heren. Accommentariis. indeclinabiliter. Vicedominus. locum tenens. Viciſſitudinarius. Vicarius.
cleyn Stat. Civitatula.
Stat die ix. ſtede ander heſt. Neapolis.
Stat die x. ſtede onder oer heſt. Decapolis.
der ſelver Stat here heit Decapolitaus.

boir Stat. Preurbium. ſuburbium. Antemurale. porceſtria. orum.
Stat buwen i. bewoneu of. beſſenen. in B. Bozger maken.
Stat die eyn ſtat onderheſt. Manopolis.
Stat recht. Municipium unde Municipalis. le. ter. tas.
Stat. ſtede. Locus. Loculus. Locellus.
Staſt. in G. Gzaſt.
Staitlich. bittich. in H. Haebelich.
Staitlich. weydelich. in H. Herlich.
Stech bondezen. in S. Schypm.
Stecke. ſtocke. Stipes. tis. ſtilus.
Steecke. Fixura. punctura.
Steecken. Trudere. ſpinare i. pungere.
mit ſpere Steecken. Haſtiludere.
Steeckſpel. Haſtiludium.
boir Steecken. in B. boir Baizen.
in Steecken. Infigere.
ber Steecken. in B. ber Bargen.
Stede. in S. Stat. ſtede.
woen Stede. in G. Gehuycht.
heymlich Stede. in A. Aſſede.
hoigh ſtede. Analogium.
Steede. ſteedich ban moide. in G. Gantz. heele.
on Steede. onſteedich. anhaſt. in L. Lunſch.
in dine Stede ſetten. in S. onder Setten.
Stede off marckt. bair beyling is. Forum Apparatorium.
Stede eyns änderen verbullen. Supplere vices.
Stede in eyner ſtat of lantſcap. dat die alre geberſte is. Capitolium. And die principalich bair to geyoeren heiten. Capitolini ſ. Capitolinus. a um.
Steede. baſt. in B. onder Bzechlich.
Steede. Aſſiduus. Sedulus. Frequens. Creber. bra. brum. Continuus. et in A. Altois.
Steede weſen. Aſſiduare. Continuare. Frequentare.
Steedigen. to wallen in eyn boznemen. in B. by Blijben.
Steeds. in A. Altijt. altois.
Stedelich. ſtaitlich. Localis. le. ter. tas. Topicus. a. um.
de Steedych ſequitur reſiduum poſt Steggerheit.

Steegge. in G. Gaſſe.
Steegrey. Strepa. Scanſilis et Scanſile. lis. ſubſtantivum.
Steggher off leude bair mey aff ſpyht mat te dain. Specular. ris. Speculare. ris.
Steggher bair men op wercht. Machinis. nis. ni.
Stegger. ſteyl. ſtyck als die bergge ſynt. Acclivis. ve. Abruptuoſus. Precipioſus. tas.
Steggerheit. in C. Clippe.
Steedich nae der tijt. Aſſiduus. tas. Frequens. cia. Continuus. Continuitas. cetera in A. Altoes.
Steedicheit. Frequencia. Aſſiduitas. ſedulitas. Continuitas.
Steedigen. beſteedigen. beweren. bebeſtigen. Confirmare. Affirmare. ſtabilire. Approbare. Comprobare. Corroborare. Autorizare. Autorare. Cathecizare. Cathezizare. Cathegoricare. pignorare i. Confirmare amorem. Autenticare. Aſſeverare. Aſtipulor. aris. Inſtipari. per. valde. Conſtipulari. Reſtipulari. per. iterum. Taxare i. Confirmare.
be Steedynge. Confirmacio. Affirmacio. Firmamentum. Approbacio. Communimen. Roboramen. Roboracio. Aſtipulamen. Autorizacio. Cathezizacio. Cathegorizacio. Autenticacio. Aſtipulacio.
Steel bair de bzucht anhengt op den boemen. Pediculus.
Steyl. ſtyck. in S. Steggher.
Stelen. afnemen. outherren. Furari. Anclare. Subtrahere. Admaniculari. Clepere. clepſi. cleptum inde Cleptus. a. um.
ge Stailen. Compilare. depilare. expilare. Surripere. aſportare. auferre. involare a vola. le. legere i. furari ſubligere.
die ſylber Stelen. Argiropara. te.
Stelen gemeyn guet. Peculor. aris unde peculator.
Steelen als dat ban ſtail is. Calibeus. a. um.
ge Stelle ban en waghen of ploich. Themo. onis.
be Stellen. ſchicken. doen. in S. Schaffen.
an Stellen. in G. be Gynnen.
an Stellen. in L. an Leggen.
aſ Stellen. in D. aſ Doen.

ut Stellen. herſten. in H. verhalden.
hyn off af Stellen. in L. hyn af Leggen.
af Stellen. in S. af Setten.
ant Stellen van ſyntre gelijckniſſe. Deformare.
Stellynck. Aforus.
ant Stellen ut den ſchanck. Dispactare.
Stelte dair men op gheit. in C. Czuck.
Stelte. eyn maet. Stelta.
Stemme. Vox.
Stemme is achterley.
dette Stemme. Vox pinguis.
ſcharpe Stemme. Vox acuta.
claire Stemme. Vox perſpicua.
hardde Stemme. Vox dura.
ſcharpe ſchrauwende Stemme. Vox aſpera et vacua.
blynde Stemme. Vox ceca.
wynſche Stemme. Vox vinolenta.
volmaerte Stemme. Vox perfecta.
der Stemmen gereitſchappen off inſtrumenten dair men die ſtemme mede maert als die lungh. Pulmo, onis. die wyntaderen. Arterie. die kele. Guttur. dat eyn tungſken in der kelen. Uvula. le. die mont. Os. oris. die tande. Dentes. die lippen. Labia. die tongh. Lingua.
Stemme maert men guet mit deſen vranck. Fonasgum vel Fonasgo indeclinabiliter.
Stemme uytgeven. Vociferor. aris.
der Stemmen verheſſynge in dem beginne. Arſis.
groſ Stemmich. Graviſonus.
Stemlich. Vocalis. le. ter. tas.
half Stemlich. Semivocalis. le. ter. tas.
gelich Stemmich. Paritonius.
under eyntre Stemmen dele verſchiedenheit. Equivocus. a. um.
dele Stemmich. Multivocus. ſinonimus. a. um.
Stempe. eyn reytſtap der goltſmede. Tuntorium. Formarium.
Stempen. in S. Stampen.
Steyn. Lapis. Lapillus. petra. perrella.
en hart Steyn. in K. Keſelyng.
all edel Steyn. Gemma. me.
mit edelen Steynen vertzieren. Gemmare. Degemmare. Ingemmare. Regemmare.
eyn Steynchen. Lapillus. ſcrupulus. li.
Steynich. Lapideus. ſaxoſus. tas. lapidoſus. tas. Petroſus. tas. Petrinus. a. um.
ſlijp Steyn. Allo. onis.
wet Steyn. Cos. cotis.
Steyn in den lijve. Calculus inde Calculoſus. a. um. tas.
water Steyn. Lapiſta.
dan Steyn die coten of ſtuckien die men mede in die muyren woegt. Rudus. di.
Steyn die bol ind gaterich is als bruſſteyn. peemſe ind dergelijcken. Tabentum. ti.
Steyn die ſcharp ind angelijck is. Tophus. Tophilus. li.
eyn Steyn in den weghe dair men ſich an ſtoitt. Lama. me.
huyr Steyn in den heert of ſchairſteyn. Focarius.
tychel Steyn. Later. teris. Laterculus. li.
Steyn dair men die boite onder mede ſchaept. Fungia. gie.
Steyn. hacht. gedenckniſſ. in M. Merckener.
Steyn hutte. } Steyn loedſe. } Lapidicina. lapicedina.
Steyn kuyle. }
Steynbuch. in B. ſteynbuch.
Steynigen. Lapidare.
die mit Steynen hantiert. Lapidarius.
Steynhouwers werck. Sculptura. Sculptile. Celatura. Celamen. tum.
der Steynmetzler meetſnoir dair dat loit inhengt. Amuſſis. ſis. Amuſſa. ſe.
Steynbyl. Aſcis. cis. maſc. ge. Aſciculus.
Steynkuyl. Lapiſodina.
hoichſte Steyn in der muyren. Antes. antium pluraliter.
Steyntrubſe. in C. Clippe.
Steyngzumt. Adriaticus. Arenoſus. Petroſus. tas.
Steynhouwyng. Latomia. e.
Steynbreche. eyn cruyt. Saxifragia. Antipitium.
Steynbijt eyn cleyn biſſken. Fundiculus.
Steynhouwen of baldwerck houwen. Celare. ſculpere.
Steynmetzler. ſteynhouwer. Lapicida. lapicedius. Latomus. Cementarius.

van Steynen dat affgeschickel of stuckighen. Petronis.
clegn Steynhen die scharp sint. Scrupus. pi. scrupulus. li inde scrupolus. tas. scrupulosus. tas.
ber Steynighen. in H. berHardden.
ber Steynicht. in H. berHardt.
ber Stendel. berinstich. in C. Cloith. ot in K. Kede.
ber Stendelheit. in C. Cloichheit.
Stender. stijl. in P. Pest.
Stender die beg steyt dat je gestijat best.
hur Stender. burwester. ruwart. Administrator. presidens.
hur Stenders amyt doen. Administrare. Presidere. subsio. subsis. subsitet. subsivi. subsitum i. Administrare.
Stendich. [*l. Stendich.*] stijp. in K. gestatich.
Stendich. heel. gantsgansch. in A. Augsch.
un Stendich. wakk. Girovagus. Erro. onis. in K. hijster Loeper.
ber Stentlich. Intelligibilis. le. ter. tas.
onber Stentlich. Inintelligibilis. Inperceptibilis. le. ter. tas.
opper Stentenisse der doeden. Anastasis. Resurrectio mortuorum.
Sterflich. Mortalis. le. ter. tas. Feralis. le. ter. tas. Funereus. a. um. Funestus. Funebris. bre. Moribundus.
on Sterflich. Immortalis. le. ter. tas. Athanatus. a. um.
Sterflicheit. Mortalitas.
on Sterflicheit. Immortalitas.
Sterfte. in P. Pestilency.
Sterfung eynreley munt of geist.
Stern. Stella. stellula. astrum. sydus. sydusculum.
seben Stern. in S. Sebensteru.
moggen Stern. aebendstern. Venus. Vesperus. Affrodita.
nisten Stern. moggenstern. Hesperus. Lucifer. Phosforos.
aebend Stern. Venus. Vesperus. ri. vesperis. Hesperus. ri. Vesperugo. ginis.
grote Stern. Astrum. Sydus.
lebendighe Stern. Zoroastrum. tri.
leyd Stern in den nesden. Polus articus.
leyd Stern in den synden. Polus antarcicus.
ban der Sternen konst eyn regtsay. Astrolabium.
Sternen schoot. Assub. Aporrogia. e.
diwelende Sternen. Planuta. te. Stelle erratice.
beelte Sternen bergaderyng. Sydus. deris.
Sternen schynen. Stellare. Constellare. per. simul.
Sternen teychen. Constellacio.
Sterne seer bienckende. Lapena. ne.
meyster int ge Sternt. Astronomus. Astronomicus. archimetricus. Astrologus habet partem Astronomie. Dat die konst lyt of die is geheiten Astronomia. archimetria. astrologia in parte.
Sternich. sternsch. Astreus. stelleus. Sydereus. a. um.
oghen Stern. Ocellus.
Sternne boir dat hoist. in H. hoichhuist.
Sterben. in K. Augnen dun den leben.
samen of mit Sterben. Commori.
boir Sterben. Premori.
weder Sterben. Remori.
Steetlich. in A. Augt.
Stebich. stiff. in S. Sterck. stiff.
Stichte. bysdom. in B. Bysdom.
Stichte alß eyn dum. Ecclesia metropolitica vel Cathedralitica seu Metropolis aut Cathedralis ecclesia.
Stichten. Fundare. Dotare. Erigere. Condere.
Stichter. Fundator. Dotator. Erector. Conditor.
Sych. [*l. Stych.*] in S. Stepghen. stepl.
Stychsynnich. in O. aberOighch.
Stychen. in D. Drepen.
ber Stychen. in D. berDunpen.
Stychen. bestychen. Stipare.
Stychen. schneyen.
Stycher. schneyer.
ber Stycht. in K. Kestich.
Styff gerecht. in D. Done.
Styste. Stilus.
Styschader. Vitricus.

Styfmoeder. Noverca. Vitrica.
Styffoen. Prevignus.
Styfdochter. Previgna.
der Styft han gaen. Vietus. a. um.
Styghe. twyntich. Viginti. Vigeni.
half Styghe tyen. Decem.
Styghen. in C. Clymmen.
Styckſtoeck. ſtrijtwerck ſtaete off ſtede mit to twynnen. Tormentum. ti. Machina. ne. Machinamentum.
Styl. in P. Poſt.
Styll. ſwijgende. Tacitus. Taciturnus. Tacens. Silens.
Styll. heymlich. in V. der Boggen.
Styl. reſtich als eyn ſtyl water. Tranquillus. Quietus.
Stille. ſtijwait. in H. Heymlicheit.
Stillen. verſueten. in M. de Mozwen.
Stillen. Compeſcere. Cohercere. Tacitum facere.
Still doin ſtaen. reinnien. Siſtere.
Stillich. meheliich. in L. Liſſe.
Stilheit. Silentium. Taciturnitas.
Stympel. ſtoll. Pes. pedis.
Stynche. hacht. ſtijfuyn. in K. Kercheuer.
Stynchen. in M. Muſſen.
Stynchende. in M. Muſſende.
Stynchende ſtede. Methis. this.
Stynchende ſtuyt dair die. luyde nae ſtynchen als loych et cetera. Acromen. Acromentum.
Styp. ſtyppien. Punctus. ti. Punctum. ti. Apex. Iota. ſtigma. tis unde ſtigmaticoſus. a. um.
Styppien dat mydden in eyn cirkel ſteyt. Punctus. ti. Centrum. tri. Centro. pnis. Centron indeclinabiliter.
Styppen maken. Punctare. punctuare.
eenich Styppien des cirkels dair men maite nae dreeght. Methesis centrum.
onder Styppen. Suſtentare.
onder Styppynge. Suſtentacio. ſuſtentamen. tum.
Styppelechtich. in S. Spynchelechtich.
Styperhtich. Punctalis. le ter. tas.
twy. dry. vier. vyff. ſeſſ. Styppich. Bipunctalis. le ter. tas. Tripunctalis. le. Quadripunctalis. Quipunctalis. le. ter. tas. Sexpunctalis. le. ter. tas.

Styer. barre. Thaurus unde Thaurinus. a. um.
Stoch. in S. Staff.
Stock of ſtaff dair eyn ſtrijpzeyn of meſſ verbogen in is. Cica. ce. Dolon. onis.
Stock tot geweynchniſſ. in K. Kerchener.
Stochen. in B. Blochen.
Stockmeyſter. ſtockmeker. Carceararius.
Stockmeyſter. Exactor. Angarius. Exaccidiator.
Stocker. in B. Bodel.
Stockbuſch. Strumulus.
Stoff. in M. Mull.
Stofferhtich. Putris. tre. Putrus. a. um. Pulverulentus.
Stoil op to ſitten. Sedes. ſedicula. Sedile. lis. exedra. dre. ſella. le. ſellula.
Stoil die half ront is. Emicirculus. li.
gaids Stoil. Thronus dei.
herſers Stoil. Solium. Thronus. Altithronus. Exedra.
paiſſ. biſſchops. doctors Stoil. Cathedra. Exedra.
furſten Stoil. Suggeſtus. us.
richters Stoil. Tribunal. lis et Tribunalis. le Tribunale. lis.
predikers Stoil. Ambo. onis. Analogium.
choir Stoil. Stallus. li.
Stoil des oberſten bander ſtat. Curule. lis.
hoderen Stoil of ſetel. Tabularium. rii.
nederſte Stoil of ſitten beneden den hoghen ſitten. Subſellium.
Stoilmeker. Sedentarius. ſellanius.
Stoil ordinierre. Sedentarius.
Stole in der heren hoebe. Sinedre.
in of op eyn Stoil eynen ſetten. Sternere i. Inſellare. Inſtolare.
tot den Stoil hoerende. Sellarius. a. um.
Stoilbregher umb dair op to ſitten. Sellarius.
Stoil of pult des edelyng. Orceſtra. tre.
Stoil ſetten of eweich ſetten. Sellare.
Stoil hier inb dar ſetten. Diſſellare. Deſellare.
dan den Stoil werpen. idem.
Stoil weder ſetten. Reſellare.
in den Stoil ſetten. Inſellare.

Stole

Stole alß de papen dragen umb den halff. Stola. le.
Stole den sy dragen umb den luchtren arm. Manipulus.
Stole an oder om to doin. Stolare.
Stolpe. hulle. in D. Boickhulle.
Stolpen. in K. umklieren.
Stolt. in C. Coene.
Stom. Mutus. Elinguis.
Stom weſen. Mutere. Muteſcere. Obmutere. eſcere. Demutere. eſcere. Immutere. eſcere.
mit oder ſamen Stom weſen. Commutere. Commuteſcere.
ber Stompten. bermompten. in B. ber Bergen.
Stoenen. kneeſten. in D. Dzenſen.
Stoppel. Stipula. Rima. me.
Stoppen. holden. in B. Bargen.
Stopp. Obſtructorium.
Stoppen. dechen dat gepen is. Oppilare. Constundere. Obturare. obſtruere. Obcludere. obtundere. Conſtipare. Obnubere. Linire. allinire. collinire. illinire. interlinire. perlinire. Palliare.
Stoppen mit wlaff oder hennep. Stupare. deſtupare. per. valde. vel ontſtoppen. Reſtupare. per. iterum. Inſtupare. inſtoppen.
ber Stoppen. bermompten. in B. ber Berghen.
be Stoppen. Conſtipare. Conſpiſſare. Confertio. tis. tire. Differtio.
be Stopt. Conſtipatus. Conſpiſſatus. Confertus. Differtus. a. um.
Stoppen. in D. Dechen. ſtoppen.
ber Stopt. in B. ber Bozghen.
Stoir. eyn biſch. Rumbus. ſturio. onis.
ber Stoeren. in B. Bedzoeben.
ber Stoeren. bernyeten. in D. Delighen.
ber Stoeren. in D. in Dzagen.
ber Stoirt werden. in A. Anxten.
ber Stoerung in C. Czot.
ber Stoerre. bernyetre. in D. ber Deliger.
Stozch. in D. Oidber.
Stozm van wynd of weder. Tempeſtas. Tempeſtuoſitas. Procelloſitas unde Tempeſtuoſus. Procelloſus. Turbo. inis. Turbulencia.
Stozmen. wynden. in M. Waigen. wynden.
Stozm. in B. Bulderzunge.
ſo wes tot Stozm of ſtride van reytſcap hoirt dat heyt Machina. machinula. And ſulchs to machen Machinor. aris. And die ſulchs verſucht iß Machinoſus. a. um. tas.
Stozms wynnen. Expugnare. debellare. Devincere.
Stozmen alß men ſtede off ſlaete ſtozmpt. Impugnare. Oppugnare. Impetere. Confligere. Aggredi.
Stozten dat ſynt twe gzote yseren blader an en hangende dair men plat harneſch van maect. Lamine.
Stozten. in G. Ghyeten.
in Stozten in G. in Ghyeten.
upt Stozten. in G upt Ghyeten.
ber Stozten. in G. ber Ghyeten.
to Stozten. to ghyeten. Affundere.
weder Stozten. wederghyeten. Refundere.
Nota van deſen Stozten mach men oick bzuycken in G. Ghyeten cum ſuis.
Stoten. Trudere. Abſtrudere. per. de. Conper. ſimul. De. per. deorſum. vel de uno loco ad alium vel excludere. extrudere. per. valde vel extra. intendere. per. valde vel intra. per. per. perfecte. pro. per. procul. obtrudere vel obſtrudere i. contra vel ob aliquid vel undique trudere. Recludere i. intro vel retro trudere.
Stoten mit den hozne. Cornupetare.
Stoten achter upt mit den hacken. Calcitrare.
tegen Stoten. in B. tegen Boicken.
af Stoten. aſwerpen. Detrudere. Abicere. Deicere. Precipitare.
ber Stoten. berſchuyben. in B. Blameren.
ber Stoten. in D. he Dzangen.
Stoten in en byſel of mozter. Tundere. Contundere. Pilare. in B. cleyn Bzerken.
weder of anderwerf Stoten. Retundere. Repilare.
ſtillick Stoten. Subtundere. ſubpilare.
Stoter. Truſile. lis. Pilus. li. piſtellus. li. Piſtellum. li.
Stoebe. in D. Dozneſche.
Stoebe meyſter. Stubenarius. ſtubenator. Balneator.

Stouwen. berungen. in D. beDwyngen.
Stouwen. schutten als men water stouwet.
Starck. in E. Ernstich.
Starck wesen. in S. Strupff wesen.
Starckheit. in S. Stupricheit.
Straissen. in B. Berysen.
Straisser. schelder. in B. Berisper.
Straisslick. in B. Berisplich.
Straissyng die men clercken of geistlicken personen an doit. Disciplina. Disciplinacio. Correctio.
Straik. eyn geschot mit wederhaicken. Pila recurvata. Catapulta. te.
Strail of radien als die sonne of ander glantz van sich gheest. Radius dii. Radiolus.
sulke Strailen van sich schieten. Radiare. Irradiare.
Strammen. Rigere. Rigescere.
Stranck. garns. Filetum. filactrum. tri.
Stranck. en uytbloet van en water. Fluxus. us. Fluctus. us. Decursus. us.
Straite. Platea. strata. Apia.
Straite. in K. Strate.
der Straiten bezeytheit so vele dair eyn waghen heer veert. Quintana. quintina.
Straitlick. Platealis. le. ter. tas.
Streeck.
Streeckel of strijcker dair men coern mit strijckt van den vate Hastorium. rii.
Strecken. in K. Stricken.
uyt Strecken. in K. uytstrecken.
ciegu Streeckskens in der schrift tusschen tween woirden. Liminiscus. ci. Virgula.
Streelen. smeycken. in T. Tunschen.
Strene blaff of henneps. Strena. Strenula. strenosus. tas.
Strenen gherich. Strenicus. a. um.
Strengh sonder mait. in S. Strupff.
Strengh mit maten. Strennuus. Gravus.
Strengicheit. in S. Stupricheit.
Strengicheit in doeghen. Strennuitas. Gnavitas. Gnavia.
Strenglich doen. Gnavare. auctionari.
Streven in A. Arbeiden.
weder Streven. in S. weder Staen.
weder Strevich. in H. onhoirsam.
weder Strevicheit. in H. onhoirsamheit.
Streule. in H. Harne.
Streulen. in M. Meynghen.
Strick. Nexus. Inflexus. us. Implexus. us. Laqueus.
Strick. ball. in D. Bynd.
Stricken. Nectere. Innectere. Interncctere. Inflectere. Interflectere. Laqueare.
Stricken. hangen. Capere. Captivare. Laquearre. Illaqueare. Allaqueare. Oblaqueare.
ont Stricken. Delaqueare. Elaqueare. Solvere.
ver Stricken. in B. ver Binden.
ver Strickynge. veregnynge. in B. ver Bint.
ver Stricht. veregnicht. in B. ver Binden.
Strijcken. Fricare.
Strijden. manghien. weerhten. in K. stryden.
to Strijde. to werde. Certatim.
Strijden in den dode. Agonizare.
ant Strider. in K. mitstryder.
Stryder die meer gestreden heft. Recertator. antegonista.
die in den Strijde starck sint. Bargines.
Strijder in den doit. Agonista. Agonicota.
Strijt in den doit. Agon. Agonia.
Strijt. in K. Stryff.
Strijtber. Bellicosus. Bellipotens. Agonisticus. Mavorcius. Bellicus. Bellacicus. Bellax.
die ander Strijt. Dibellum.
so wes tot Strijt of stozm van reytstap hoirt. in S. so wes tot Stozm.
Strijt hue en stat. Anterium. anteurbanum.
Strijt der sielen. Sichomachia.
Strijt des scheeps. Navimachia.
des Strijts baide of hundiger. Perficialis. lis. li.
Strijt dair nymans iedendich blijft. Internicium.
eynreley Strijtwerck off stozmwerck getymmert. Musculus. li.
Strijt tzycken mit der hasugnen of anders. Tessera. re. Teffecula. Teffella. Tessellula.
die dat Strijt tzycken doit. Tesellarius. Tesserarius.
en Strijt beggynnen. Velitor. taris.
Strijts beggynne. Velitarius et velitaris. re.
Strijtberheit. Bellicositas. Bellipotencia. Maurocitas. Bellacitas.

Stro. Stramen. ſtramentum. Farrago. ginis.
Stroſen. Stramineus. a. um.
Stroem. Alveus. Decurſus. defluxus. us. profluxus. us.
Strouwen. Spargere. ſparſare. Sparſitare. Sternere. Diſternere. Inſternere. Proſternere. Sipare. Fundere.
ver Strouwen. verſpreyden. Dispergere. Diſſipare. Proſipare. Diffundere. Profundere. Disgregare. Diſicere.
te rug of af Strouwen. Diſternere.
voir Strouwen. Preſternere.
tegen Strouwen. Obſternere. Obſpare.
ſamen of mit Strouwen. Conſpergere. Conſternere.
umb Strouwen. Circumſpergere. Circumſternere.
weſt of ver Strouwen. Diſpergere.
in Strouwen. Inſternere. Inſpergere.
by Strouwen. Aſternere.
mit of ſamen Strouwen. Conſternere et Conſternor. aris.
Strouwſel. Stramentum. ti.
ver Strouwt. Sparſim. Diſperſim. Diſſipatim. Diffuſim. Profuſim. disgregatim.
weder Strouwen. Reſpergere. Reſternere. Reſpare.
die dicke Strouwet of geſtrouwet wurdt. Sternax. acis.
Strubbelich. hoebelich. in E. on Eben.
Strunck. in H. Heggh.
Strunckelen. in S. Sneven.
Strupff. ſtupr. ſtugge. bzſt. ſupr. onſuet. wzeet. ſtreng. ernſtich. bitter. ſtrack. ongenedich. Atrox. ferox. Pervicax i. Protervus. Amarus. Dirus. Frivolus. Auſterus. a. um. Auſteris. re. Acharis. ris vel idis Rigoroſus. Sevus. Severus. Acerbus. Rigidus. ſtrennuus. Serioſus. Acidus. Immanis. ne. ter. alpheus. Arduus. Acer. quamacer. peracer. Aſper. Truculentus. Barbarus. Crudelis. Biloſus. Cauteriatus. Cautieus. Supercilioſus. Inclemens. Immiſericors. Ferus. Efferus. Fervidus. Horridus. Horrificus. Inhumanus. Iniurius. Tortuoſus. Terribilis. Horribilis. Sevus. quamſevus. Tamſevus. Scevus. Scordulus i. Ferox. Teter. tra. trum i. Ferus. Tetricus. Torvus.
Strupff. ſtugr weſen. wzeet. ſtug. bitter weſen. ſtreng. ſtarck. ernſtich weſen. onſuet. verbeterlick. onbarmhertich weſen. Ferocio. cis ciri. Protervire. Amaricari. Acerbari. Exacerbari. Acidari. Exaſperari. Efferare i. crudeliter Agere. Rigere. Sevire. Conſevire. Deſevire. Diſſevire. Inſevire. Obſevire. Reſevire. per. iterum. Crudere. Crudescere.
Strunck. Tirſus. ſi.
Strunt. Merda. de. Merdum. di. Merdulus. Merdulum unde Merdoſus. tas et dicitur Merdare et Merdifer. Stercus. oris. ſterquilinium. et dicitur ſtercorare. Vide etiam in D. Dreck.
Struntich. Stercoreus. ſtercoroſus. tas. Stercoſus. tas.
Struntige ſtede. Sterquilinium.
Struntſtede dair men den op eyn bergebert. Retrimentum. ti.
Struppen.
Strupff. eyn vogel. Struſio.
Struſa. in H. Hanſtich.
Strupbellen. Arbuſtum. Arboretum.
Stub. ſtoff. in M. Muff.
Stuck. ſtump. Fruſtum. Fruſtulum. Antemna.
Stuck dat afgebraicken iſt. Fragmen. tum.
Stuck dat van enigen dingh geſneden of gehouwen iſt. Preſegmen. inis. Proſicius. Proſicuus. a. um. Succiſivus. Succidaneus.
Stucken van enigen metale off van ſteynen off van holt. Cruſta. te. Cruſtula. le.
Stuckelich. Fruſtatim. Fractim.
in Stucken depen. Fruſtare. Infruſtare.
Stuppen.
Stutent. ſchoene. in D. Wiſtpel.
Stugge. wzeet. in S. Strupff.
Stugge weſen. in S. Strupff. ſtupr.
Stuggicheit. in S. Stupricheit.
Stump. plump. in G. Groff.
Stump in der erden blibende van eynen boem. Surus. ri. Surculus. li.
Stump. in S. Stuck.
Stump. plump. onſcharp. in S. Slee.

Stump.

Stump. plump. ſtee maken. in S. Stee. plump off ſtump maken.
Stump. plump off ſtee werden. Stupere. Stupeſcere. Stupefieri. Ebetari.
Stumper. ongheveſligher. Miſer. Miſerabilis. Infelix. et in A. Arm. onſelich. et in A. onAventurlick.
Stunde. tijt. in S. Spatium.
Stunde. ure. tijt. in S. Spatium.
Stunde. betwant. in M. Moite. moiſſe.
ter Stuppſlaen.
Stupp.
Stupre. volleſt. in H. beHuly.
ſonder Stupre. Anormalus. Irregularis.
Stupr. wzeet. in S. Strupff.
onbe Stupr. haſtich. Impetuoſus. a. um. tas. in B. onBeſtupr. et in K. Kap.
onbe Stuprichheit. in B. onBeſtupr.
onbe Stuprichheit maken des webers of waters. Tempeſtare. Intempeſtare. Turbare. Turbulentare.
onbe Stupr van water of weder. Tempeſtuoſus. Turbulentus.
onbe Stuprrichheit van waters of weder. Tempeſtas. Tempeſtuoſitas. Turbo. inis. Turbulencia.
onbe Stupr. rap maken. in B. onBeſtupr. haſtich maken.
Stuprboem in den ſcheep. in B. stuprBoem.
Stuprman van en ſcheep. in S. Scheepman.
Stuprman den [*l. van den*] heiſchen ſcheep. Caron. onis.
Stupren. regieren en ſcheep of anders wat. Gubernare. Dirigere.
Stupren. leren tot guden ſtucken. Dirigere. Inſtruere. Informare.
be Stupren. ſtouwen. in D. Dwyngen.
Stupr weſen. in S. Strupff. stupr. ſtugge weſen.
Stuprichheit. ſtrackheit. wzedicheit. onſuetichheit. ſtrengheit. ongenade. onſachtmoedicheit. ſeiheit. onbarmhertichheit. ſwyndicheit. Auſteritas. Severitas. ſevicia. ſevicies. Rigiditas. Rigoroſitas. Atrocitas. Ferocitas. Protervitas. Acrimonia. Aciditas. arduitas. Biloſitas. crudelitas. indignacio. Acerbitas. Ferocia. Immanitas. Teritudo i. Feritas. tyrannis. dis. Torvitas. Trucitas. Truculencia. Lividitas.
Stuprlich. ſtrackelich. wzeetlich. ſwyntlich. ſtrenglich. Auſtere. riter. Strennue. nuiter. ſevere. riter. Rigoroſe. Atrociter. Ferociter. Proterve. Acriter. Ardue. Crudeliter. Indignanter. Acerbe. Livide.
Stupt. wegge. Cuneus.
Stute. in S. Schairpoſt.
Subben. ſmetten. in L. Lunchen.
Subtil. in B. Behend. et in A. Abel.
Sube. in J. Jacke.
Subtil. rocket. in K. Kedel.
Subſtanci die men verſteet ſonder geſtaltniſſe of ſozme. Ypostaſis.
Subtilheit. behendicheit. in A. Argeliſt.
gheel Sucht. Ictericia.
Such. mutte. in S. Soegh. et in V. Verkhen.
ber Sucht. in E. Erwaren.
Suchten. ineeſten in D. Dzenſen.
Suchten. in C. Carmen.
ſamen of mit Suchten. Congemere. Congemiſcere.
bur Suchten. Progemere. progemiſcere.
weder Suchten. Regemere. Regemiſcere.
optwart Suchten. Aſpirare. ſuſpirare. Anhelare.
den Suchtende [*l. Suchtende*] gelich. Gemebundus.
Suchtynge. in C. Carmynge.
Sucker. Zucarum.
Sucker candy. Zucarum candie.
Suckken. in C. Czanchen.
Suchte. in C. Czenchte.
bzemde Suchte. Alioteca.
Suchte dair men lang an gwelet. Languor. oris. Croma. me.
van Suchten of gwader luchten beſmettynge. Contagio. onis unde Contagioſus. tas.
Suyden. Meridies. Auſter.
van Suyden int nozden die ſtreech recht upt hept Cardo. dinis.
Suyden wynt. Auſter. ſtri.
Suydweſten wynt. Circinus. ni.
Suydſuydweſt. Affricus.

Suy-

Suydelich. Auſtralis. le. ter. tas. hauſternus.
ber Suſt. verſlagen. in A. Anxtſelbich.
ber Suſſen. verbeeren. in A. Anxten.
ber Suſſyng. in A. Anxt.
Suyghen. Sugere. Lactere. Lacteſcere. Evare. Lallare.
gelich Suyghende tine of meer hyndere. Collacteus. tei. Collacteus, a. um. Collactaneus, a. um.
die noch Suyghende iſs. Lactens. tis. Sububeris. re.
Suyle. pilare. in C. Columne.
dan eynre Suylen off pyleynen dat oeverſte hoiſt. Abax. bacis.
Suil. axe. der tymmerluyde. Aſcia. Aſciola.
al Suichen. in D. alſoe Daen.
Suille. in D. Dogel.
Sullen. Debeo. es. ere.
Sulte van tyeren. Amaſium. Sulſa. Exta. torum.
ge Sult of confect van cruyde ind ſuycker. Electuarium. Confectio. onis.
ber Sumen. verwarloeſen. in G. ver Gheten.
ber Sumelich. Negligens. Remiſſus. Obliviosus. Inſollicitus. Incurius.
Summe. Summa. Summula.
Summen. Summare. Taxare.
dan Summen tot ſummen. Summatim.
to ſamen Summen. Conſummare. Contaxare.
Sump. in A. Abel. poil.
inner Sump. Forica. ce. Lama. me. Voragoginis. Lacus. us. Lacuna. ne. Lacunar. aris. Caſtellum. li.
Sump dair ſich die verchen in welteren. Volutabrum. bri.
Sumpich. Voraginoſus. Lamoſus.
Sunde. in B. Boiſheit.
Sunder. Peccator. Reus. Commiſſor. Amasiolus. in A. Arch.
ayentlair Sunder. Publicanus.
Sundich. in A. Arch.
Sundigen. in O. Erbeiden.
Sunder. behalden. in A. Xyn.
by Sunder. inſunderheit. ſunderlyng. nemelich adverbia Precipue. preſertim. Specialiter. ſpecialius. ſingulariter. ſingularius. ſingulatim. ſingilatim. notanter. ſpecifie. nominatim. ſignanter.
uyt of af Sunderen. in D. Depen.
onder Sunderen. in H. onder Scheyden.
by Sunderheit. Singularitas. ſpecialitas. Monas. adis.
Sunderlyng. Specialis. le. ter. tas. Privatus. ſingulus. a. um. ſingularis. re. ter. tas. ſpecificus. a. um. monalis. le. familiaris. re. ter. tas. Peculiaris. re. ter. tas.
Suyne. billicht. in A. by Aventure.
ſtich Sumich. in O. aber Oghich.
ge Sunt. ſtarck. in G. Geſunt. et in G. Geneſen.
onge Sunt. in H. Syeck.
ge Sunt maken. in A. Artzedyen.
ge Suntheit. Salus. ſanitas. ſoſpitas. Salvitas. incolumitas. valitudo.
Suppe. Sorbucium. ſorbuciunculum. Sorbillum. ſorbicies. ſorbiciecula.
Summen. Sorbere. eſcere. Sorbillare.
Suppen. ſwelghen. Ingurgitare. Ocreare potum. Potitare.
ſamen of uyt of weder of in Suppen. in H. Slappen.
Suppens ueberbloedicheit. Bibera. re.
Supper. in D. Dencker.
Suyr. in A. Amper.
Suyr. wreet. in H. Strupff.
Suyr. ſwair. in A. Arbeitlich.
ber Suyren. Acere. Aceſcere. Acetere. Aceteſcere. Exaceſcere.
Suyr maken. amper maken. Acidare.
Suyr maken dat broit. Fermentare.
Suyrheit. in F. Falheit. et in H. Stuyricheit.
Suyrinch. grenſpinch. eyn cruyt. Acetoſa.
Sus. alſus. albus. Sic. Siccine. Eomodo. Taliter. Talismodi.
umb Sus. in G. to ber Geeſs.
Suſſen eyn gwait gericht. in D. Dempen.
Suyſen. weghen. Cunare. Suſurrare. Modulari. Crepundiare.
Suwſtal. in C. Coeben.
Suſter. ſweſter. Soror germana.
meed Suſter. Conſoror. Confratriſſa.
uwer Suſter ſoen iſs u Sororius. Sobrinus.

uwer Suſter dochter is u Sororia. ſobrina.
uwer Suſter man is u Sororius.
twyer Suſter kynder. Conſobrinus. ni. Conſobrina. ne.
Suſter ind broeder kynder. idem.
twe Suſteren van eynen vader ind van twen moederen. Sorores. Sororcula.
twe Suſteren van eyntre moeder ind van twen vaderen. Germane.
den Suſteren in ſeden off geſteltniſſen to gelijchen. Sororiſſare. ſororiſare.
Suſterlich. Sororius. a. um.
Suete. Dulcis. quamdulcis. Suavis. quamſuavis. Ambroſius. a. um. Sirenicus. a. um. Timinus. a. um.
on Suet. in B. Bitter. et in S. Strupff.
on Suetichejt. in S. Stupricheit.
Suetichejt. Dulcedo. Dulcimen. tum. Carisma. atis. Cariſtia. Suavitas. Mellicamen.
on Suet weſen. in S. Sturpff weſen.
der Sueten. to geben ſtellen. in M. beMogwen.
Suet maken. Dulcorare. Dulcificare. Indulcorare. Perdulcorare. Mellicare.
Suetichejt in woſeden. Lepos. poris.
Suetlich. Dulciter. ſuaviter. mellicoſe.
Subel. in M. Mollen.
Suber. in C. Cupſch.
on Suber. in C. onCupſch.
Suberen. in R. Reinigen.
Suberheit. in C. Cupſchejt.
on Suberheit. in C. onCupsheit.
Suberlich. ſchoen, in A. Adel.
Suberlich. mekelich. in T. Tyſe.
Suberlich. ſchoen maken. in S. Schoen. ſuberlich maken.
Swadem. buchtichejt. Vapor. Vaporamen. Vaporoſitas. Fluiditas. Humiditas. Humectitas. Humectamen. Maditas. Mador. Exalamen. tum. Citor. toris. Humoroſitas.
Swademen. Vaporare. Vaporizare.
uyt Swademen. Exalare. Evaporare. Evaporizare.
Swademich. Vaporus. a. um. Vaporeus. Vaporoſus. a. um. tas.
Swager. eyntre ſuſter man. Sororius.
Swager int gemeyn. Affinis.
Swagerſchap. Affinitas.
Swaerke. in B. Boegſtich.
Swaerk. ſperk. in C. Cranch.
Swaerkheit. in C. Crenchte.
Swalwe. eyn cleyn vogelken. Yrundo. dinis. Celido. onis.
Swalwich. Yrundineus. Yryndinius. a. um.
Swam. in S. Spongy.
Swam dryeſyng. in B. Bulten.
Swanchen. wagien. wagen. wiglen active Agitare. Cilleo. es. ere. labo. as. are. labaſco. cis. cere. Movere. motare. motitare. Tremulare. Quatere. Volvere. Revolvere. Subvolvere.
Swanchen. wagen. wagien. wiglen neutraliter Nutare. Titillare. Vacillare. Titubare. Ballare. Cillare. Fluitare. Fluctuare. Tremere. Todere.
Swane. eyn vogel. Cignus. Cignulus. Cicnus. Olor. oris.
roepende Swane. Atlar.
Swanen ſtem. Cignitus. Dremitus. tus.
Swanen roepen. Cignire. Dremare.
Swanenſch. Cigneus. Cigninus. Olerinus. a. um.
Swanger. kyndbagende. in R. Kyndbechtich.
Swantz in B. Dantz.
Swantzen. in B. Dantzen.
Swantz in S. Sleyp
Swantzen. in S. Sleypen.
Swair. loedich gewichtich. Gravis. Pergravis. Pregravis. quamgravis. Ponderoſus.
Swair weſen of werden. Gravere. efficere.
mit de Swairen active Congravare.
de Swairen active Gravare. Pregravare. Aggravare.
Swair. verdrietlich. in A. Arbeitlich.
Swairmoedich. in B. Bauhy
Swair als die lerynge. Difficilis. le. ter.
Swairheit. Gravitas. gravedo. graviedo. Graviditas. Ponderoſitas.
Swarde. Crinea. nee. Cutis. tis.
ſperk Swarde. Callus. li.
Swart. Niger. gra. grum. Aquilus. Aquileus. a. um. Burrus. Furnus. a. um. Teter. tra. trum.

die

die Swartis. Niger. Birſus.
dat Swart. Nigellus. Nigellulus. Pullus. a. um.
Swart maken of werden. Nigrens. eſcere. Pullnere. eſcere. Denigrere. eſcere. Enigrere. eſcere.
Swarterachtich. Fulgineus. Piceus. a. um. Subniger.
Swart maken. Nigrare. Denigrare. Obfuſcare. fuligmare. Pullare.
Swartichheit. Nigredo. Denitudo.
Swartichheit aſnemen. Denigrare.
Swave. Swevus.
Swavenland. Swevia.
Swarden. Swecia.
der Swegen. in B. der Boyhen.
de der Swegen is ſunder deſe wynde. Taciturnus. tacidus et tacitus. a. um.
der Swegenheit. Taciturnitas.
Swegerheere dat is eines mans off wiffs moder. Socer. M.
Swegerbrouwe dat is eines mans off wiffs moder. Socrus. us.
Swegerlich. Socerinus. na. um.
Sweele. Callus. Ri.
ge Sweel. bulſt. in C. Clyet.
Swellen. bynden. in D. Dichtwerden.
Swellyng. Tumor. oris. Tumiditas. Tuberoſitas. Turgor. oris. Turgiditas.
bol Swellyngen. Tumoroſus. tas. Tuberoſus. tas.
ont Swellen. in S. nedder Sitten.
Swellen. gwellen. opſpeden ſyſſe.
ge Swelle an der Hant. in A. Bule.
Swelghen. in S. Suppen.
Swelgher. in D. Dranckert.
Swymen. ſweven in der lucht. Volitare.
Swemmen. blieren. bloten. Nare. Natare. Natitare.
en of to Swemmen. Adnatare. Annatare.
af Swemmen. Abnatare. Denatare.
ſamen of mit Swemmen. Connatare.
up Swemmen. Enatare.
in Swemmen. Innare. Lenatare.
dur Swemmen. Prenatare.
dwer Swemmen. Pernatare.

ouer Swemmen. Transnatare. trānare.
weder Swemmen. Renatare.
onder Swemmen. Subnatare.
guet Swemmer. Anas. tis. Anatinus. a. um. Nator. Natator.
Swemlich. bletlich. Nabilis. le. ter. tas. Nabundus. Natalis. le. ter. tas. Natabilis. le. ter. tas.
Swemſtede. Natatorium. Natatus. us.
Swene. vaghenſwerde. in V. ſwaghſwerde.
Sweepe. ſmych. in G. Geyſſel.
Swerdel. in T. Tuch.
Swere. Ulcus. ris. Apoſtema. tis. Plemen. inis.
blaet Swere. Papula. Carbunculus. li.
bol blaet Swere. Papuloſus. tas. Papulentus. cia.
Sweren aſnemen. Deulcerare. Exulcerare.
Sweren. als en ſwere of wunde ſweret. Sanare. Ulcerare. deulcerare.
bol Sweren. Ulceroſus. tas.
Sweren ede. Iurare. Deiurare. per. valde Peierare idem.
Sweren als en tuych. Feſtari.
ſich to ſamen Sweren. in V. der Bynden.
de Sweren. Adiurare. Coniurare.
de Sweryng tegen den dubel. in D. tegen den Dubel.
de Sweryng. Coniuracio. Adiuracio. Fratria. trie.
Sweryngе. Iuracio. Certe. Mediuſidius. Edepol. Mehercule.
de Sweren. in T. de Taſten.
Swerlich. in T. Taſtlich.
Swerm van byen. Examen. inis.
Swermen.
Swert. Enſis. Enſiculus. Gladius. Gladiolus. Framea ſcindens ab utraque parte. Romphea. Ambigùus. Clunicula. hic Siromaces. cis. Spata. Spatula. Arpes. Arpon. Condilomata. te. Splendona. ne.
bzent Swert. Celidoniacus.
Swert tuyſynbich. Ancepa.
dat cleynſte Swert. Semiſpatium.
lanch Swert an eynre ſyden ſcharp. Machera. ra.
Swertknoop. Pynna. ne.

Swertheyte. Capulus. li.
Swert of speer schudden. Vibrare.
des Swerts of speers schuddynge. Vibracio. Vibramen. Gradivus. vi.
Swertspeelre. schermer. Campio. onis. Caphio. onis. Cirtensis. sis. Condo. onis. Gladiator. Dimicator. Pinnirapus. Emissarius.
der Swertspeelre of schermer dient. Campestre. tris.
des tot den Swertspeelre of schermer hoirt. Gladiatorius. a. um.
Swertspelen. Gladiare. Dimicare.
Schermer. idem.
Swertspel. Gladiatura. Dimicatura.
Swertwercker. bereeper. Anger. ris. Spatarius.
Swertwoirre of dreger. Ensatus. Spatatus.
des Swerts doitslach. Enficium.
mit den Swerde doitslaen. Gladiare.
Sweete. Sudor. oris.
Sweten. Sudare.
Sweptgat. Porus. ri. amphorisma. tis.
der Sweptgater oepeninge. Porisma. tis.
vol Sweptgater. Porosus. tas.
Sweptdoich. Sudarium.
seer of af Sweiten. Desudare.
samen of mit Swepten. Consudare.
upt Swepten. Exudare.
aver Swepten. Persudare.
doir Swepten. Transsudare.
voir Swepten. Presudare.
onder of neynich Swepten. Subsudare.
in of bynnen Swepten. Insudare.
dair men Swept ind die hupt mit reynighet. Strigilis. lis. fe. ge.
Sweptich. Sudosus. Sudorosus.
Sweptlich arbeiden. Aporiare.
Swetzer. in C. die hele Callet. et in B. der Swaigher.
Swetzen. hele callen. in B. Blassen.
Swevel. Sulphur. ris.
Swevelechtich. Sulphureus. a. um.
Swevelechtich stanch. Methis. thia.
Swevelstede. Sulphuretum.
Sweven. Volitare.
de Swijsen.
Swijsen. in H. Helen.
Swijsen. Tacere. Tacescere. Obticere. cescere. Subticere. cescere.
de Swijsen. dan sich selven nemen. Abduci inde abductus. Stupari. Rapi. Sincopari. In extasim labi.
de Swijsynge. Extasis. sis. Raptus. us. Sincopis. pis. Amencia. Amencacio. Abductus. us. Excessus mentis.
Swijsynge of swijsen. in S. Stilheit.
die dat Swijsen gebuyt. Silenciarius.
mit of samen Swijsen. Conticere. Conticescere. Consilere.
weder Swijsen. Reticere. cescere. Resilere.
nae Swijsen. Subticere. cescere. Subsilere.
Swijsende. in S. Styl.
Swymel. Vrtigo. [*l. Vertiga.*] inis. turbo. onis.
Swymelen. Vertiginari.
Swymelechtich. Vertiginens. Vertiginosus. tas.
Swymmen cum suis. in S. Swemmen.
Swija. in P. Perchen.
wilt Swijn. Aper. aperculus. et in E. Eber.
Swijnstal in C. Coeten.
Swijnherde in H. swijnhertde.
Swijn speet. Venabulum. Tenabulum.
Swijnen vleisch. Nefrendicia.
dan Swijnen vleisch en ertgericht. Nefrendicium.
Swijnen. Porcinus. nefrendinus. Nefrendicius. a. um.
long Swijnchen. in C. Coeblen.
Swynde dyst. in C. Coene.
Swynde. swijtmedich. in G. Gehitzich.
der Swynden. verswijnen. in G. verdwijnen.
der Swynden. Evanere. nescere. disparere.
Swynghe. Comptus
Swyngen. Compsare.
Swyngher. Cisarrillinus.
Swyngen. wijcken ter eyner siden. declinare.
Swyngel. Vectis. tis. masc. ge. obex. propagulum.
put Swyngel. in P. Putswengel.
ge Swollen. Tumidus unde Tumiditas. Tumidulus et tumorosus. tas. turgidus. Turgidulus et Turgiditas.

C.

TA.

Coe. Leg. Tenax unde Tenacitas. ter.
Cobbert. in H. Hertz.
Cach. in A. Aſt.
twy Cachich. Bifurcatus.
dry Cachich. Trifurcatus.
Caiſſel. in D. Diſch.
Caiſſel der ſſerſhand. Anclabus, Anclabris. bris.
Caiſſel dair men in ſchrijft. Tabella. Dictica. Pugillum.
Caiſſel dan marmeren of glaſighen.
Caiſſel der philoſophen dan veren figuren. Abacus. Pinax vel Spinax.
die ſyrſte Caiſſel alſs men gtt heyt. Carnium. ni.
die ander Caiſſel alſs men gtt heyt. Fructuum. dat ſynt notte ind appel ind ander bzucht.
ſynſe Caiſſel. Cillida. Aſſideria.
eynreley Caiſſel. Scipadium ſecundum Huguccionem. ſed ſecundum Catholicon ſtephadium. dii.
Caiſſel der weſſeler of der muntmeyſter. Trapezia. e.
ſyn Caiſſel. Dictica.
ſchrijft Caiſſel dan tuen bladeren. Diptica.
Caiſſel dair men by ſittet. Aſſidella.
Caiſſel, ſchrijve in den wox caiſſel bzeve. in A. Buche.
Caiſſellaien. in D. Dyſchlaien.
der Caiſſen bzedere of planchen hoyz of eyrt ſteſte. Tabularium. rii.
Caſſelſch. Tabularius. a. um.
Caggen. trzghen. in D. Raggen. et in D. Nappen.
Cal. Numerus.

TA.

Cal der hylgen. Cathalogus.
dunſter dan gCal. in H. dunſter dan Kelnen.
dal gCalſs. Numeroſus. ras.
Cale. ſpraiche. in H. Kebe. kale.
beCalen. in D. bolDoen.
eyrel Calen. Obſolvere.
weder Calen. Reſolvere. Reſtituere. Reſundere.
Calber. Solvendo.
Calſum. Solutor.
Calyart. in D. Paſter.
Calſure. teiſter. Inſciſorium. Tellerium.
Calmen. bzammen. in D. Polderen.
Calichman. tzelſam. tollich. Interpres. Hermes. me. Hermes. mis. Hermes. metis.
Calichſman of tollichſamt dain. Interpretari.
eyn gwaſt Calichſman of tollichs. Perſtrafen. tis.
Cam dat nyet wilt en is. Domitus. Domeſticus. a. um.
Cam maken. temmen. wennen. Domare. Frenare. Domeſticare. Perdomare. Domitare.
weder Cam maken. Redomare. Redomitare.
Camper. Acer. Acrimonioſus. ras.
Camperheit. Acrimonia. Acrimonioſitas.
Canen. in H. Knaegen.
umbCaent. in H. umbknaeght.
beCaent. in H. beknaeght.
Cangh. in C. Clucht.
Cangher.
Cant. Dens. Denticulus.
dach Cant. Molaris.
Cantlenſch. Dentile. Denuva. Gignia. e.

eyn bedeckinge of bele bedeckinge. Symbolum. a. um.
bele bedeckingen in eynen bedicke. Equivocus. a. um.
Ceder. in C. Cedernlich.
Cegen. wedet. in A. Aegen.
Cegen. legen. in bono Erga.
Cegen wesen. in A. Aegen wesen.
Cegenwodicheit. Presens. Presentaneus. Presencialis. le. ter. tas. Impresenciarum. Presto.
nyet Cegenwodich. Absens. Absencialis. le. ter. tas.
Cegenwodicheit. Presencia. Presencialitas.
nyet Cegenwodicheit. Absencia. Absencialitas.
Cegenwodelich. Presencialiter.
nyet Cegenwodelich. Absencialiter.
Cegenwodich wesen. Adesse.
nyet Cegenwodich wesen. Abesse.
Cegenwodich wesen. Presentare. Representare.
Celbener. in C. Cellarius.
Celgh of laide dan en boem. in K. Kijl. telich.
onbuchdan of laten Celgh of laide. Aborigo, ginis.
hol Celgher. in K. hol Kijser.
Cellen. in K. Kellen.
kunster dan Cellen. in K. kunster dan Kellen.
to of an Cellen. Adnumerare, annumerare.
samen of. mit Cellen. Consumerare.
derdeylt Cellen. Dinumerare.
derCellen. dertellen. dorteggen. Narrare. Narricare. Denarrare. Enarrare. Referre. Recitare. Recenſere. ui. cenſum. Recenſo. ſui. ſitum. Recenſio. ſivi. ſtum. Allegare. Aſſeverare. Nano. as. avi.
derCelling. Narracio Relacio. Relaciuncula. Narraciuncula. Anaphora.
derCellen. herrarre. Honrrare.
derCellich. in M. daeden Maten.
derCellich. Narrabilis. le. ter. tas.
onderCellich. Innarrabilis. le. ter. tas.
Cellich. Numeralis. le. ter. tas. Numerabilis. le. ter. tas.
Celler. de Cellet. Numerarius. Numerator. Calculator. Recenſitor.

Celler. in C. Cellare.
Cheme. Thema, tis.
Cemen. heigen. in G. Gelymmen.
Cemlich. in B. Billen.
Cemelich. in L. geTemplich.
onCemelich. ongedichlich. in G. onGelymplich.
Cemelicheit. Decencia. Codecencia.
Cemmen. temmen. in C. Cam mahen.
Cemmen. stemmen. in D. Dymmen.
Cemmel. in B. Bedehuss.
clein Cempel. Sacellum. li.
tot den Cempel horende. Templarius. a. um.
Cempel der afgode. Phanum. ni.
eyns Cempels sale. Pastophorium. sii.
eyns Cempels of huss hoichste. Pynna, ne. Pynnaculum. li.
des Cempels bewaerre. Templarius.
Cempersel. mystich. in H. Hachelich.
Cemse. sels. in B. mitBuhel.
Ceene. weede. in K. Kuedehen.
dair Ceenen off weeden maken. Viminetum.
Ceenich off weedich. Vimineus. a. um.
deCengen. in B. Bengmnen.
deCengen. noedigen. in D. deDwangen.
Cente. in H. Paulum.
Cente is gestalt als meelre berniss. Tenta.
Chent. untz hent. in B. Bys.
Cepper. Tractor. Ducillator.
Ceren. Consumere.
Ceren gelaich. Cymbolare.
derCeren. Absumere. Consumere.
derCeren. in D. derDuwen.
Cering hoft. Sumptus. us.
Cerende suych. Tysis. sis.
Cerende mpusch dan derselber suychten. Tysicus.
Cerastich. Sumptuosus. tas.
Cergen. breitzen. in B. Bekyeben.
Cering. in D. Dobbelsteyn.
deCemmen. in K. deSchicken.
to deCemmen. in K. to Schicken.
Cermin. Terminus.
Cermynlich. Terminalis. le. ter. tas.
Rota. dan Cermyn cum suis foetis heyt in C. Cynd.
die deCermyt is tot enigen dingh. Aſſcripticius. Deputatus. Ordinatus. Inſcripticius.

dnt.

ontCernen. of opternen. ontnagen. Diffartire.
Cert. Tertz. gy en doyst des nyet geneden.
Certten. Tertzen.
Cerwe. weyt. Triticum. Frumentum. Ceres. ris.
Cerwen of weyten bettichheit. Adeps. Ador.
Cerwe of weyt verſamenen. Frumentor. aris.
vol Cerwen of weytz. Triticoſus. Frumentoſus. tas.
Cerwych. weytich. Triticeus. a. um. Frumenticeus. a. um.
Cest of beghel of dat dair men synich metall in smeltet. Testa. Testula. Testu indecli. unde Testeus, a. um.
Cesten meher. Testarius.
dele Cesten. Testacium, cii.
Casche. in C. Casche.
Cestament. lestewille. Testamentum. Ultima voluntas.
Cestament maken. Testor. aris. Testamentor. taris.
Cestament dat eyn mit synes selfs hant schrijvet. Olographum.
Cestament meher. Testator. trix.
Cestament dat eyn hy sich selven in tedelen of schrijften maert. Codicillus.
sonder Cestament sterben. Abintestato adverbium.
die sonder Cestament is. Intestatus.
die syn Cestament gemaert hest. Testatus. a. um.
Cestamentlich. Testamentalis. le. ter. me.
Cestaments uptrichtere. als testamentoren. executoren truwhanden. Executores. Manufideles. Executor. trix.
Caute. gelte. in B. Bgermaite.
Ceetwe an den boit. Pedica. ce.
Cext. Textus. us.
Cyber en ryuer gheet dair romen. Tibris. bris.
Cychlen.
Cychler. Latrifex.
Cychelsteyn. Later. teris.
Cycht. in S. Schult.
Cychtigen. in C. Clagen.
beyCyerk. Culcitra. tre.
to Cychen. in S. to Schrijven.
die beCycht is tot eyrchen synes. in C. die beCernpt is.
Cijdich. Tempestivus. a. um.
Cijdich mynsch. in H. Hachelich.
onCijdich mynich. Immaturus. Frontosus. Capitosus. Inhonestus. Inverecundus. Ineptus. Inportunus. Eciam in K. Kap.
langCijdich. Longevus. a. um. tas.
grotCijdich. Grandevus. a. um. tas.
yrstCijdich. Primevus. a. um.
Cyhen. wyten. ueberheben. ovleggen. Accusare. Imputare. Imponere. Impingere. Improperare. Obicere.
herCyhen. verlaten. in B. Begeben.
berCyhen op guet. in G. ueberGeben. uptgaen.
berCyhen. vergeben. mysdait. in G. beGnaden. vertyhen.
berCyhen. verlaten. in H. opHoeren.
Cymus. eyn waei ruychende cruyt. ind syn bloeme heit Timus vel Timum. mi.
Cymiame is dan sortigen cruyden tu hoip gemengt walruychende als vyerrich. Thimiama. atis.
Cymiamrich. Thimimaticus.
geCymmer. in B. Buwe.
geCymmer dan holt. Carpa. pe.
eyns geCymmers kuyle. Absis. dis. Absida. de.
en Cymmer of gat onder der erden. Apogeum. gei.
geCymmer dair dele luyde onder wonen. Andron.
en Cymmer dat seer groit is ind vele werchs hevet. Laborintus.
Cymmermeister. Architectus. Architector. ris.
openbair of gemeyn Cymmer. Amella.
Cymmeren. in B. Buwe.
Cymmerman. Carpentator. Carpentarius. Lignarius. faber lignorum.
Cymmeren umb her. Circumsternere. Circumstruere.
dair Cymmeren. Prestruere.
mit of samen Cymmeren. Coedificare. Construere.
weder Cymmeren. Reedificare. restaurare.
dan nyhes opCymmeren. Instaurare. Fundare.
tuschen Cymmeren. Obstruere.
Cymmerynch. in B. Buwe.

Tymmerlich. buwelich. Structibilis. Constructibilis. Edificabilis. le. ter. tas.
Tymmeren meysterlich. Architectari.
der Tymmerlude ploich dair ſy boeren mede tyten in planchen of holt. Scrophina. ne.
des Tymmers tzierheit. Portanus. ni.
des Tymmers alrehoichſt. Arx. Pynna.
Tymp. tzep. Relipendium. Retropendium.
Tynnen pluraliter hec Menia. nium. nibus unde Meniare.
Tynne. Stannum. Stagnum.
mit Tynne umbgaen. Stagnare. Conſtagnare. per. ſimul. vel cum. De. per. valde vel deorſum. In. per. intus vel valde. Re. per. iterum vel retro.
die mit Tynne umbgheit. Stagnarius. Stagnenſis. ſe.
des tot Tynne gehoirt. Stanneus. a. um. Stagneus. ſtagnarius.
vol Tynnes. Stannoſus. ſtagnoſus. a. um.
Tyen. Decem. Decas. dis.
Tyen ſnaitich. Decacordus. a. um.
die Tyen ander den hebet ſo ſy in der kerchen of anders. Decanus. a. um.
dan Tyenen geſelſchap. Decania.
aeber Tyen eyn oeberſte. Decurio. onis. Decures. ris. Decades. dis.
Tyen boichbladet to hoip gebunden dat heit eyn quintern. Quinternus. Quinternulus. Quinternunculus. Quinternen maken. Quinternare. Quinternen to ſamen ſetten. Conquinternare. Quinternen verſcheiden. Disquinternare. Requinternare. per. iterum. dan Quinternen tot Quinternen. Quinternatim.
getall dan Tyenen. Denarius. Decalagus. Decenarius.
Tyeniairich. Decennis.
Tyenbeldich. Decupliciter.
Tyenmail. Decies.
die Tyen gebide. Decalagus Decem precepta.
die Tyende. Decimus. Denus. Denarius.
Tyende deyl. Decima pars.
Tyende mail. Decima vice.
Tyende uyt en gude. Decima. decime. Decimula.
Tyenden. Decimare. Decumare.
Tynſ. Cenſus. us.
Tynſen. Cenſuare.
Tynſich. Cenſualis. le. ter. tas.
Tynſmeyſter. Cenſorius. Cenſorinus
Tynſoyoerre. Cenſualis. lis.
Tynſpflichtich. Capitecenſus. us.
hoyſt Tynſ. Capitecenſus. us.
Tynſ die iemen tobehoirt. Dicenſus. us.
Typpel dan der hoyſt. in M. Memmen typpel ſ. Papilla.
Typpel dat hoigſte dan en tymmer. Apex.
Tyran. Tirannus. ni.
die en Tyran doitſlecht. Tirannicida. de.
die ſelve doitſlach heit Tirannicidium.
Tyranſch Tirannicus. a. um.
Tyranſcap. Tirannia. Tirannis. dis.
Tyeren.
Tyeher.
Tyeren in T. an Teggen.
gudert Tyeren. in V. Verbe.
Tyriakel. Tiriaca. ce. Anthidotum.
Tyſſilien ſuchte gaen in T. Tyſt.
Tyſt. ure. in S. Spatium. ure.
Tyſt. ſtunde. in S. Spatium. ſtunde.
ſom Tyde. ſommeyls. undertuſſchen. bewylen. Interdum. Aliquando. Aliquocies. Quandoque. Quandoquidem.
ſonder Tyſt. Acronicus. a. um.
der Tyſt verloip of beſchryvung. Cronica. corum.
der Tyſt beſchryver. Hiſtoriographia. Cronographia.
der Tyſt beſchryver. Cronographus. Hiſtoriographus.
Tyt die mit des werle began. Evum. vi.
onſe Tyt dair wy nu in ſan. Evum. vi.
Tyt dan eynen iair. dan ſeven iairen. dan hundert iairen of eynche geſatte tyt heit Etas. Etacula.
Tyt der menſchen of der werlt heit auch Etas. Etacula.
Tyt. ſtade. ſtunde. in D. Dach.
Tyt ſo lang dat ſy gaen dat ſy den eynen recht neempt ind den anderen recht geeft. Preſcribere unde preſcripcio.
Tyt iſt dat ſpatium dair onder wy leven. f. Annus dat iar. Menſis die maynt. Ebdomada

of Septimana die hebdo. Dies die dach. Hora die ure. ind Momentum dat ogenblick.
Cijt is oick Aer. die lucht ind dat weder. ſ. Aura.
Cijt is oick dueicheit of walbeglicheit deſ coufs ind hercoufs. ſcilicet Cariſtia et Forl competencia.
Cijt is oick die ſtunde dat in to dein.
Cijt is oick die to halle deſ woirdes of der noten in den ſangh.
deſ tot der Cijt hoiret. Temporeus. a. um. Temporaneus. a. um.
in der Cijt comende. idem.
dat gelijch of ſamen in eynre Cijt is. Idem.
die inder Cijt nyet en doit alſ he ſal. Intemporeus. Intemporaneus.
Cijt verdrijven. Temporare. Temporalizare. Contemporare. Contemporalizare.
nae der Cijt leven. idem.
Cijtlich. Temporalis. le. ter. tas.
unCijtlich. Intemporalis. le. ter. tas.
Cijtlich. vroe. Tempeſtivus. Mane.
Nota dan Cijt alſ dat onderſcheit dan Eternus perpetuus. Sempiternus. Evitternus ind Temporalis ſteyt hier geſchreven in E. Ewicheit.
hur of erCijts. in H. van Daghes.
Cytel in den ſchrijven. in T. Tuttel.
Cytel alſ men an eynen ſchrijft off alſ hair an den boichen ſteyt. Titulus.
Cytel ſchrijven. Titulare.
Cytel inſchrijven. Intitulare.
Cytel vurſchrijven. Pretitulare.
Cytel verſchrijven of anderwerf of achterwart Cytel ſchrijven. Retitulare.
Cytel ſchrijver. Titulator. Titularius.
Coe. to hupff gaen. Ad.
Co. in N. An.
Cò dat nyet aepen en is. Clauſus. Obſtructus.
Co den yerſte mail. Primitus. Prima vice. Primo.
Co den leſten mail. Noviſſime. Poſtremo. Ultimo.
hair wijdy Co Colne. to Kolnen. Coloniam. Romam.
hair is Herman Co Colne. to Kolnen. Colonie. Rome.
Cobben. ſpelen. in B. Burden.
Coch. Tractus. us.
herCoch. in H. Herdoch.
Cochen. kochen. in H. ankaiten.
Coegel. in T. Tony.
Col. kop. in K. Kop.
Col. Theloneum. Theoloneum.
Collen. Theoloneum ſolvere.
Coelner. Theolonarius, Thelonarius.
Coiſch. Theolonarius. a. um.
Collich. in C. Catlichman.
Coem. Frenum. frenula. aurea. ree. Aureas. atis. baiulum. li. oria. rie.
ſcharp of getandt Coem. Liparum. ti.
Choemen. Frenare. Confrenare.
ontCoemen. Defrenare. Effrenare.
wederCoemen. Refrenare.
ungeCoempt. Effrenus. a. um. Effrenis. ne. Infrenus. a. um. Infrenis. ne.
Coenen. wijſen. tzeygen. preſentiren. Diffinire i. Oſtendere. Indicare. Monſtrare. demonſtrare. Siſtere i. preſentare. Repreſentare. Exhibere. perhibere. Intimare. Inſinuare. Oſtentare.
herCoenen. in A. Apenbaren.
herCoenyng. Apparicio. Apparencia. Liquescencia. Oſtencio. Oſtencacio. Oſtencamentum. Oſtencaculum. Oſtentus. us. Demonſtracio. Exhibicio. Preſencacio. Inſinuacio. Apodixen.
Coenre. tzeygher. bewijſer. Monſtrator. Oſtenſor. Oſtentator. Exhibitor. Preſentator. Indicator. Intimator. Inſinuator.
Coenber. bewijſlich. Demonſtrabilis. Oſtenſibilis. Oſtentabilis. Exhibilis. Preſentabilis. Indicabilis. Intimabilis. Inſinuabilis hec omnia le. ter. tas. Demonſtratorius. a. um.
boirCoenen. Premonſtrare.
Coenſel. Apparatus. Apparencia.
Conne. Tonna.
Conne mit twen oren an en boem to dragen. Stunſa. Tina.
Copp. Cirrus. ri.
Cophair. Cincinnus. ni.
Cop of tzupfficheit der boeme. Capillamentum. ti.
Cop die afgehouwen is. Mutilus. li.
Cor. hesye. hair of wynſterhaich. Cardo. dinis. Vertinellus.

Coff. teefche. waſe. Cespes. tis. Sorops. opis. Coxii.
Coyment. in Y. Ym.
Coern. on Moit. grammicheit. Ira. Iracundia. Commocio. Furor. Rancor. Sevicies. ei. Sevicia. Severitas. Indignacio. Fremitus. cetera in B. der Bolgenheit et in S. Stuprichheit.
Coernich. hevich. in B. der Bolgen.
Coernich weſen. in B. Belgen.
der Coernyng. Offenſio. Irritacio. provocacio. Irritamen. tum. Provocamen. tum. Exacerbacio. Apodixis. Perturbacio. vexacio. Infencio. Apodixia.
Coernicheit. in B. der Bolgenheit.
Coynlich. Iraſcibilis. le. ter. tas. Tiliacus. Tilioſus. a. um. tas.
der Coynt. in B. der Bolgen.
ondes Coynt. Inoffenſus.
der Coynnen. in G. der Gramen.
Coern die geymmert is. Turris. Turricula.
Coern die hoigh ind ront is. Coclea.
Coern van holt. Fala. le.
Coernwychter. Arcubius.
hol Coerne of mit toernen herzyert. Turritus. a. um.
Coynen. Torneamentum.
Coynegren. Torneamentare. Torneare.
Coynyere. Torneator. Torneamentator.
Coeſche. waſe. in C. Coff.
Coyteldupde. Tortur. ris.
Coteien. in S. Stameien.
Cötteier. in S. Stameier.
Cotteiynge. in S. Stameiynge.
Cober. in D. Dubel.
Cober. eyn water touine. Tyna. ne.
Coberhuem. Tynale. lis.
Coberye. wiſchelye. in B. Boete.
Coberen. in B. Boiten.
Cobener. in B. Boiter.
Cobenerſche. in B. Baiterſche.
der Coberen die oegen. Prestigiare.
der Cobergnge der oegen. Prestigium unde Prestigialis. le ter. tas et prestigioſus. a. um. tas.
Couive. ſepl. in ſi ſiepe.
Couive: in K. geflechtſay.
Couwen. ijſen. in H. Haiſten.
Couweich. ſnel. in B. Baid.
Couwen leder. in G. Gerwen leder.
lederCouwer. in G. Gerwer.
Czaich. in T. Tantzem.
Czaich. in T. Toey. traich. bwyl.
Czaicheit. in T. Toycheit.
Czaighen. bwyen. in T. Toeyen.
der Czachten. in D. der Denchen.
der Czachter. in D. der Dencher. recipe verba et fac tibi ex illis verbalia.
der Czachtynge. cum hiis fac ſimiliter.
Czachen. tueben. in B. Beyden.
der Czachen. bertueben. active. in T. der Letten.
Czadden. Calcare. Subpedisare.
Czat. trede. in G. Ganch.
Czaghel op der biſchereyen. Alveus.
Czaighen. in T. Toeyen.
Czaley. in K. geklempt.
Czame.
Czaye. in D. Dyey.
Czanſeyeren. uebertwallen. in T. uebertoeyen.
Czanſumpt. vidimus hieſſ. Transumptum. Littera vidimus. Antigraphus.
Czap. ſpaise. in G. Gzede.
Czappanff. eyn vogel. Viſcardus.
mit Czappen of gzeden to bertzieren. in G. mit Gzeden.
to Czat. in G. to Ganch.
Czat trede. in G. Ganch.
Czat ban en gerde.
Czechen. in D. Danſen.
Czechen. wanderen. in G. Gaen.
der Czechen.
Czechen bur gericht. Trahere. Evocare. Citare.
Czechen ban den eynen gericht tot den anderen. Appellare. Provocare.
Czechen eynen in en ſake. Compellare.
ant Czechen. ontferren. in D. ont Dagen.
upt Czechen upt touirden of ſziſten. Elicere. Extrahere. Compilare. Copulare. Exſummare. Excipere. Colligere. Electare. Excerpere. Enucliare.
ant Czechen. ontwanderen.
an Czechen. lochen. in H. anhalen.

anCzechlich. Attractivus. Sirenicus. Inductivus. Allectivus. Provocativus. Incitativus. Sirtus. a. um.
opCzechen. boiden. in M. Meren.
opCzechen. Attollere. Suſtollere. Surſum. trahere. Attrahere.
berCzechen. berlengen. in H. berHalden.
uptCzechen. uptreyſen.
uitCzechen. roeppen. in K. uptKaiden.
uptCzechen clepder. Exuere.
anCzechen clepder. Induere. veſtire.
ſich anCzechen eyns dynghs.
aſCzechen. in D. ontDzagen.
aſCzechen an der eeren. Detrahere. Carpere. Deferre. Derogare. Maculare. Diffamare. cetera in B. Blameren. et in C. beClappen.
toCzechen. Attrahere. Attollere.
by eyn of ſamen Czechen. Contrahere.
uptCzechen. Extrahere.
weynich of onder Czechen. Subtrahere.
heymlich Czechen. Idem.
Czechynge Tractio, tractus. us.
berCzechynge. in L. berLeenynge.
Czechlich. Tractibilis. le.
Czeden. Calcare.
onderCzeden. Conculcare. Subculcare. Peſſundare. Proſternere. Supponere. Obdere.
aberCzeden. in M. Misdoen.
aſCzeden. in G. aſGaen.
weder aſCzeden. in G. wedet aſGaen van eyner ſaken.
toCzeden. in G. toGaen.
toCrat. in G. toGanth.
berCzeden. berſmaßen. in D. beDzangen.
uptCzeden. in G. uptGaen.
uptCzeden. in E. Erbaren.
baeben Czeden. in G. baeben Gaen.
mys of aberCzeden. in M. Misdoen.
mys of aberCzedynge. in B. Bzeche.
Czeſſen. racken. in D. Dzepen.
anCzeſſen. in D. anDzepen.
Czianger. Triangulus. a. um. Ambligonius.
Czibbelen.
Czibunt of ſchattyng. in S. Schattynghe int gemeyn.
Czibunt of ſchattynge die die buren geven herſcap geven. Neſtendicium.
Czicht. en ſtat. Traiectum ſuperius.
uCzicht. en ſtat. Traiectum inferius.
Czichter. Clepſedra.
Czille. in S. Schyve.
Czillen.
Czimp. in H. Holſch.
Czippen. penſen. in G. inGedenke.
Czier. en alde ſtat. Treveris.
Czierlyng. in B. Boeve.
Czijff. wynde. in P. Palen.
Czijſſen.
Czijſſen. aberwallen. in L. aberLopen.
Czitern. in S. Seſſboichbladet.
Czobbel. in H. Hoip.
Czoch. in B. Bach.
beychCzoch. Pinſa ſe. Magis. dis.
Czon. in J. Jach.
Czoyen die grote ſtat. Troya.
Czoyſch munſch. Troianus. na.
Czoſſ. in P. Pach.
Czoſſen. in P. Pachen.
Czoſſen. twozpel. in B. halsBant.
Czotz. terr.
Czottzen. terre.
Czoiſt. in L. berLichtinge.
mysCzoiſt. Deſperacio. Deſperamen. Diffidia. Diffidencia.
Czoiſten. in L. ontLaſten.
Czoiſten. in S. Starchen.
Czoiſter. Conſolator. Recreator. Refocillator. Hortator Confortator. Paraclitus.
Czoiſtlich. Conſolatorius. Hortatorius. Recreativus. Refocillativus. Confortatorius. Confortativus.
Czoiſtynge. Conſolacio. Conſolamen. Recreacio. Recreamen. Refocillacio. Refocillamen. Hortacio. Hortaciuncula. Hortamen. Hortamentum. Confortacio. Confortamen.
mysCzoiſtich weſen. Deſperare. Diffidere.
mysCzoiſtich maken. Deſolari. in B. Bedzeven. bedzuchen.
Czubbelen.
Czupſſel der ſteynmetzler. Trulla. Antrillus.
geCzupſſel op der watermoellen.
Czupſſelen. munten.
Czupſſelen. in B. Boeven.

Czupffler. in B. Boede.
Czuffeley. in B. Bevery.
Czumpe. in B. Baſuyn.
Czumpet. Idem.
Czumpen. trumpetten. in B. Baſumen.
Czumper. trumpetter. in B. Baſuyder.
Czuren. ſorghen. in D. Doeven.
Czuyrich. in B. Bedzoeſt.
Czuyrichheit. in B. Bedzoeſniſſe.
Czuytten boeren. eyn viſch. Tructa. Harena.
Czuive. in G. Geloeve.
die Czuiw ꝑ. Fidelis. Fidus. Fiduciarius, Cernuus.
beCzuiwen. in G. Geloeven.
en Czuiwen berlich. in M. Wair. burWair.
Czuiweloiſſ. in E. Eerloiſſ.
die onCzuiw ꝑ. Infidus. Infidelis. Diſcreditus, Numida.
onCzuiw. Diffiducia. Diffidencia. Infidelitas.
Czuiw of geloeve. toeſeggen of gelaiten. Fiduciare. Affidare. Affiduciare. Confiduciare.
mysCzuiwen. Diffidere.
mysCzuiwen. in H. mysHaiwen.
Czuiwelick. in G. Geloiflick.
den men. beCzuiwet dat he to bewaren. Fiduciarius.
Czuiwynge. Fiducia. Agonia.
Czuiwe. Subarracio.
Czuiwen ter echtſcap. Subarrare.
Czuiw cleynoit ter echtſcap. Arra. re.
Co ſamen. to maſſ. in C. Claclicloiſ.
Cubbe kuyben. in B. Boiden.
Cuych. honde. Teſtis. Arraba. Arbiter. Testiculus.
als en Cuych buer den richter ſtaen of ſyſt tuygende. Anteſtor. aris inde Atteſtor.
Cuych biz ter bloitſtozeynge of biz in den dpit. Martir unde prothomartir, die yrſte tuych als ſent Steffen.
nyt Cuych bzengen of tuych maken. Teſtificor. aris.
als en Cuych ſweren. Teſtari.
Cuych leyden. Teſtari. Teſtes producere.
die walſch Cuych doit ind bair men en doitſlach doit die doitſlach heit. Internicies. ei. Internicium. cii. internicidium.

als en Cuych boirſtaen. } Anteſtor. aris.
Cuych leiden. }
geſt Cuyghen. }
tegen Cuyghen. Obteſtor. aris.
Cuychlick Teſtabilis. Teſtimonialis. le. ter. ra.
onCuychlick. Inteſtabilis. le. ter. ras.
Cuyggen. Teſtari. teſtificari. atteſtari. teſtimoniare.
Cuyggen. gelden. in C. Copen.
Cuyggen. hoiſtſtolen.
Cuychniſſe. in O. Oyſtonde.
Cuychniſſe. Teſtificacio. teſtimonium. eulogium.
mit off ſamen Cuyggen. Conteſtari.
Cuyggen altrewegen. Obteſtor. taris.
Cuyggen erghent umb. idem.
Cuycht. in H. Huyſcheit.
ijſſCuycht. in H ijſſhenſy.
onCuycht. in O. Ongerheit.
Cuychtich. ſedich. in H Hoeſich.
onCuychtich. anſedich. in O. Ongerheit.
Cuychtich. loepſch. en dyer dat bynnen tuil. heelich.
Cuych. in B. Boebynne.
Cuchen. in H. opHoeren.
Cuthen. trechen. Trahere.
Cuyhe. Ceps. pie. Sepes. pis. ſepecula, ſepicula. hic ſeps indeclinabiliter.
Cuynen. Cepire, Sepire.
wiederCuynen. Reſepire. Ob. per. contra. Pre. per. ante.
weder. tegen of onCuynen. Diſſepire.
af of uyt Cuynen. Deſepire.
in of bynnen Cuynen. Inſepire.
tuſchen Cuynen. Interſepire.
umbCuynſel. in S. deSlaiten ede. [*l. ſtede.*]
Cunder poſder buer in to ſlaen. Tuber. ris. Araula.
Cungh in der gewicht wangen. Examen.
Cung Lingua. Lingula. Gloſſa. ſe. Plectrum. tri. Plectellum li.
Cunigh uyttrechen. Elinguare.
ſonder Cungh. Elinguis. gue.
onder der Cunigen die ſteve of eyn blat dat men dair leghet dait mit men lynget nae der vogel ſanck. Sublinguium.

goet Tungich. Lingiatus.
dobbel Tungich. Bifarius. Ambifarius. Ambago. Ambiloquus et Ambiloquium. eſt talis locucio alteriplex. Bilingtis.
Tunne. Tinna.
Tunnen. baten. Invaſare.
Tuſchen. onder. in M. Mantb.
onder Tuſchen. in G. Ondertuſchen.
bair en Tuſchen. in B. boir en Mynuen.
Tuſchen. Inter.
die Tuſchen verre dae wat wechet. Parathecticus. a. um.
Tupſchen. in B. Boeben.
Tupſchen. weſſelen. in B. Bupten.
Tupſcher. in B. Boebe.
Tupſcherp. in B. Boebery.
Tuttel of tytel in en woede. Titulus. Titellus.
Tuttelen of tytelen. Titulare. Titellare.
boir Tuttelen. Pretitulare. Pretitellare.
weder Tuttelen. Retitulare. Retitellare.
achter Tuttelen. idem.
Tueben. Tractare.
Tuebelitk. Tractabilis. le.
Tueben. tracken. in B. Bepben.
Tueben. beſeiten. in C. Tuneren.
Tueben. verletten. verweben.
Tueben. verletten. vertracken. in K. verKetten.
verTuebung. in K. verKettung.
Twae. Twe. Duo. Due. Bini. Bine. Binarius. rii. Dias. diadis.
Twaren. werliken. in W. boirWair.
Twars. verkiert. Obliquus. Transverſus, Everſus. Extransverſo.

getal van Tween. Binarius. a. um. dualis. le. Subſequalter.
van Tween eyn oeverſte. Ducentarius.
Tweelick. Dualis unde Dualitas.
tuſchen Tween eyn weſſelrede. Dialogus. Dialeticus.
Tweelynghe die gelick gebaren ſyn van eynre moeder. Gemelli.
Twelfe. Duodecim.
die Twelffte. Duodecimus. Duodenus. Duodenarius.
Twelfmail. Duodecies.
Twelf buchſtaben tu hop gebunden heit yet eyn Septerin. Sexternus. Sexternalis. Sexternunculus. Sexternen machen. Sexternare. Sexternen or hope ſaten. Conſexternare. Sexternen verſchepden. Diſſexternare. Reſexternare. per. iterum. van Sexternen tot Sexternen. Sexternatim.
Twern. gaen. Duinum. Tuinum.
Twernen. Duinare. Tuinare.
Twiſch. leich. in K. Klyff.
bol Twiſchher. bol teighen. bol boem. Arboroſus. in K. bolklyfer.
Twybracht. in K. Klyff.
Twybrechtich leſſin. in D. tweBrechtich.
Twijden. gemeen. in H. berdheeren.
Twydeylt. Bipartitus. a. um.
Twy of tot twee deylen. Bipartior. dius.
Twyerley. Bifarius. Biformis. me.
Twymael. Bis. Binies. Bina vice.
Twyvolt. in D. Dobbel.
Twyntich. Viginti.
eyn ind Twyntich. Viginti unus.
twee ind Twyntich. Viginti duo.
dry ind Twyntich. Viginti tres.
vier ind Twyntich. Viginti quatuor.
vyff ind Twyntich. Viginti quinque.
ſeſſ ind Twyntich. Viginti ſex.
ſeven ind Twyntich. Viginti ſeptem.
acht ind Twyntich. Viginti octo.
negen ind Twyntich. Viginti novem.
Twyntichſte. Viceſimus. Vigeſimus.
eyn ind Twyntichſte. Viceſimus primus. Vigeſimus primus.

getal van eyn ind Twyntigen. Vicenarius unarius.
getal van twee ind Twyntigen. Vicenarius binarius et cetera.
Twyſten. in H. Hamplen. et in D. twyDrechtich.
Twyweldigen. Duplare. Duplicare.
Twywoldig. Duplex. Dupliciter.
Twywoldich ſlept. Dyplois. dis
Twywoldicheit. Dualitas Duplicitas.
Twywoldigher. Diſplomarius. Duplicator.
Twybel. Dubium. Ambiguum.

Twy-

Twyfelachtich. Dubius. Dubioſus. us. Ambiguus. ua. Dubitativus. Heſitativus. cetera in H. an Hecher.
ontTwyfelachtich. in H. Hechen.
Twyfelachtichheit. Dubietas. Dubioſitas. Ambiguitas. Dubitacio. Heſitacio. Heſitaciuncula. Heſitamen.
ayn Twyfel. in W. bonWan. et in H. Hecher.
Twyfelen. in D. myſDunchen.
derTwyfelen. in H. myſhalten.
derTwyfelt. Deſperatus. Diffidens. Diffiſus. Diſcredens.
Twyfel eyns wercks. Amphibologia.
Twyfelachtichheit. in H. an Hechtheit.
Twyfel deſ ſpruchs. Amphibolia.
Twyfeler. Dubitator. Heſitator. Ambactor.
Twyfelachtige rede. Ambages. Ambagia. Ambago. ginis. Amphibologia.
Twyhentich. Biangularis.
Tzaghe. Febris. in C. Calde.
Tzaghe. hertzaghet. in B. Blode.
derTzaght maken. Tabefacere.
onderTzaeght. in C. Coene.
Tzagel. ſtart. in C. Cgall.
Tzart. teder. in C. Cleynlich.
Tzeughen. bewiſen. in C. Cheenen.
Tzeyen. verbeynen. in A. Abeyen.
Tzeuteren. in B. Beben.
Tzeghe. in G. Gheyte.
ſong Tzeghe. in G. ſong Gheyte.
Tzyl. ſtyt. ſtalt. ſtunde. in D. Dach. ſtabe
unnTzyngien. en ſtyfſ of platze dat. yen dair nyet hyn en moeghe. in A. unnTeggen.
Tzyeren. in H. Schoen. ſuberlich maken.
ontTzyeren Deornare. Dicomere. Ecomere.
Tzyeryng des armſ. Armilla. ſ. an den arm.
Tzyeryng tuyſchen beeren. Antipagimenta.
Tzyeryng. tzyerheit. Ornamentum. Deornacio. Decoracio. Fulcimen. tum. Pultura. Culeus. Culcura. Venuſtas. Ridimiculum. Pulchrificacio. Ornatus. us. Stema. tis.
Tzyeryng der ſzouwen an den arm of bp den beyn. Periſcelis. dis.
Tzyerlich of hertzyert. Ornatus. Comptus. Pleratus. Venuſtus. Decuſatus. Decoratus. Faber. a. um. cetera in H. Schoen. ſuberlich
anderTzyrlich. Infaber. a. um. in C. Cyrlich.
derTzyrt. in der myntyt. Veractus. a. um.
Tzolt. tzolden. Stipendium. Municipium. Donativum. Satellicium. Stipadium. ſecundum. Hugucionem. ſed. ſecundum Catholicon. Stepadium.
Tzoldener. Stipendarius. Municipalis. Municipanus. a. um. Municeps. pis. Solidarius.
die Tzoldye geeſt. Stipendarius.
ontTzunden. in F. outFyngen.
ongTzundyng of ontſteckyng van hyre. Incendium. Cauma. tis.

V.

VA.

geVach. pant.
Vachen waghen. Nutare. Vacillare. Titillare.
Vache. oſte. in D. Typha.

VA.

Vache. ſlapereychtich. Sapor. ſompnolencia.
Vachen. in H. Slapperen.
Vachterich. in H. Slapperich.

Va-

Vadel. in T. Toyte.
Vadejen, maken. Facularę.
Vadem. Filum. li. Apicubus. li.
Vadem later. in C. Claſter.
in den Vadem die dicke hauzen. Tumentum. ti unde Tumentoſus. a um. tas.
Vadem die verrot ind vuyl iſs. Tibicilium.
Vadem in en web geſponnen. Licium. cii. Stamen. inis.
Vader. Pater. Paterculus. Genitor. Parens. Proletarius. abba. arraba.
Vader der naturen. Genitor. parens. proletarius.
Vader den gy gelych ſijdt. Pater ſimilitudine.
Vader die ſorghe voir u draeghet. Pater cure.
Vader die u leert of regiert. Pater formalis vel doctrinalis.
Vader der werdicheit ind eeren. Pater dignitatis. reverencie vel honoris.
Vader van alders wegen. Pater etate.
Vader der geiſtlicheit. Abbas. prior.
Vader des geſyndes. Paterfamilias. paterfamiliarum.
den Vader in ſeeden nae te volgen. Patrizare. patriſſare. patrinare.
des Vaders doit iſs die heit Patrimes.
alder Vader. Avus.
uwes Vaders alder vader. Proavus.
uwes Vaders aelder alder vader. Abavus. vair neeſt. Attavus. vair neeſt. Tritavus.
uwes Vader broeder. Patruus.
uwes Vader broeders ſoen of dochter die iſs u ind gy oen. Patruelis. commu. ge.
des tot uwes Vaders broeder hoirt. Patruelis. le. ter. tas.
alder Vaders broeder. Apatruus.
eyns Vaders ſoens ſoen iſs des ſelven vaders neve ſ. nepos. dat heiten wy en eunynchlyngh. vair neeſt pronepos. van abnepos. van atnepos. van trinepos.
Vader uwer huyſſrouwen iſs u Socer. ri.
Vader uwes manns iſs dick u Socer. ri inde ſocerinus. a. um. tas. ind ſyn vader of oer vader iſs uwe Proſocer.
eyn Vader die noch en alder vader lebendich heft. Patrimus. mi.

des Vader ind moeder dier tzeen landen ſynt die heit Bigens. tis. omnis ge.
eyn by Vader. Bimalcus. ci.
voir Vader. Progenitor.
ſtijf Vader. Vitricus. Patrinus. patreus. patriaſter.
des tot en ſtijf Vader hoirt. Vitricus. a. um.
myt den Vader in eynen weſen ind in eyncr ſubſtantien. Omouſion.
ge Vader of vadder die u of gy den eyn hynt ten heiligen doipen gehalden hebt. Compater.
ge Vaderſche of vadderſche. Commater.
die ſyns Vaders name heft. Patronomicus. a. um.
Vaderloiſs weyſen. Orphanus. na.
Vaderlich. Paternus. a. um. tas. Paternalis. le. ter. tas. Patricus. a. um. tas.
Vaderlich guet. Patrimonium.
van Vaderlich geſlecht edel geboeren. Patricius. a. um.
Vaderlicheit. Paternitas. paternalitas. patricitas.
der Vaderen overſte. Patriarcha.
Vaighet. Advocatus. prefectus.
des tot den Vaighet hoirt. Prefectorius. a. um.
Vaighdye. Advocacia prefectura.
mupſe Vall. Muſcipula.
ratten Vall. Gliriscipula.
Vall. ſynonichel. in V. Vzuwe.
Vall den men vellet. Caſus. caſura. lapſus. lapſura. ruina.
Vallen. Cadere. ruere. corruere. proruere. Labor. beris lapſare. perlabi collabi Dilabi. allabi. concidere. tundere i. concidere.
in Vall. Incidens. incidencia. illapſus. us.
to Vall. Accidens. accidencia.
in Vall des gedanchen. Ennoyan.
af Vall. Decidens. Decidencia.
nae den Vall weder op Staen. in S. op Staen nae den vall.
ge Vall. aventure. in A. Aventure.
onge Vall. in A. qwaide Aventure.
guet ge Vall. in A. Aventure die guet iſs.
to Vallen. volherden. in B. by Vliven. conſentieren.
af Vallen. afſtreden. in G. af Gaen.

weder aſVallen. in G. weder aſVaen.
half geVallen. Semiratus.
to iſs geVallen of geſchyet. in B. to heft ſich geVoirt.
neverVallen. tranſmeren. in L. neverTogen.
beVallen. behagen. in G. Gaben.
beVallen erghent onder. Obruere. ſubruere.
beVallen in en ſuyer. Egrotare. Infirmari. Decumbere.
Vallen. ſtreuchelen. in S. Sneuren.
verVallen ys gequamet. Collidere. Collabi. Ruere. Corruere. Ruinam pati.
verVallen in gene of voicken. Cadere. Incidere.
aſVallen. in H. Uijſen.
geVallen. in S. geSchyen.
to ſamen of mit Vallen. Concidere. Collabi. Corruere.
uytVallen. Excidere inde Excidivus. dat ſnell vellet. ſimiliter Exciduus. a. um.
inVallen. Incidere. Illabi. Irruere.
tuſchen Vallen. Intercidere. Interruere. Interlabi.
to voſt Vallen of voit nevervallen. Procidere. Prolabi. Proruere.
nederVallen. Occidere.
weder of achterwart Vallen. Recidere unde Recidivus et Reciduus. a, um. Relabi.
underVallen. Succidere unde Succiduus et Succidivus. a. um.
aſVallen. afgeſtoten werden. Precipitari.
ſulken aſVall. Precipicium. cii.
toVallich. Accidentalis. le. ter. tas. Enneomaticus.
dick Vallende. Caducus. Cadebundus. a. um.
Vallend vevel. Epilencia. Comicius. a. um. Comicialis. le. ter. tas.
die dat Vallend vevel heft. Epilenticus. Empleticus. a. um.
Nota ban Vallen ſtept vich in G. Gliden.
Vale. in B. Vleeſche.
Vale. wittichheit als wallatſtap. Albor.
Vail. voellen. in P. ſong Pert.
Valde. runtzel. Plica ce.
Valden. runtzelen. Plicare. Complicare.
onValden. Deplicare. displicare. eplicare.
clept Valden. Veſtipliare.
to hoip of to ſamen Valden. Compliçare.
clept Valdende. Veſtiplicus. a. um.
Valdoir. in D. Dotegader.
Valche. Falco. onis. alietus. ti. capus. pi.
gherValche. Herodius. dii.
Valſch. Falſus. a. um. Commenticius. a. um.
Valſch maken. velſchen. Fallare. Falſificare. Falſificare. Refellere.
Valſch poppet. Pſeudo prophera.
Valſch apoſtol. Pſeudo apoſtolus.
Valſch tziſten. Pſeudo Criſtianus et ſic in ſimilibus.
Valſch ſpreker. Falſidicus.
Valſch making. Falſificacio.
Valſcher. velſcher. Fallanus.
Valſchept. Falſitas.
Valſpelick. Fallacicer. Falſe.

eyn		Simplex.
twe		Duplex.
dry		Triplex.
viere		Quadruplex. cicer.
vijf	Valt	Quintuplex. citas.
ſeſſ		Sextuplex.
ſeven		Septiplex.
acht		Octiplex.
negen		Noniplex.

Van. in A. Aff.
vanVan. Inde. Deinde. Abinde. Exinde. Subinde.
Vanden. viſiteren die kranckheit. Viſitare. conviſitare. per. ſimul. invviſitare. per. intra. ſeu valde reviſitare. per. iterum.
Vane. Vexillum vexillulum.
Vanendreger. in B. Banersdreger.
Vanen. baners of wympels neverdeckſel. Claxendix cis.
Vangarde. voirhoede. voirwarde der ſcharen.
Vangen. antaſten. in G. Grippen.
Vangen in woirden. in A. Arreſtwilligen.
onder of verVangen ſint heft. Intercipere. Intervenire.
inVangen. in G. anGrippen.
ontVangen. Excipere. recipere. ſuſcipere.
vanVangen eyn vrucht. Concipere.
verVangen als ſich eyn pert of veeſt verſpronght.

umbVangen. in M. Armmeemen.
umbVangen. umbgzippen enighe dyngen. Circumdare. cirocerere. amplecti. circumplecti. amplexor. aris. complexor. aris. complector. eris. ſtipare i. circumdare unde ſtipatim adver. inſtipare. per. in. ſeu valde. Ob. per. undique. ambire. luſtrare. per. luſtrare. vel contra. Re. per. iterum. Sub. per. ſubtus. vel poſt. vel parum.
umbVanck. Amplexus. us. amplexacio. complexus. us. complexacio. complexio. amplexio.
bur umbVangen. Preluſtrare. preamplecti. preamplexari.
geVangen. in M. begrepen.
berVangen. boirbanck dogn. Preoccupare. prevenire. anticipare. in C. burComen.
berVangen alſs eyn ſiede of ſierbergie. Precaptare.
anVangen. in M. anVennen.
onderVangen. Intercipere.
ſych geVangen geuen. Dedo. dedis. dedere.
die ſych geVangen gebet. Daticius. dediticius. deditor.
alſs ſych eyn geVangen gebt. Dedicio. redicio. onis.
umbVanglich. umbgzippich enighe dyngen. Luſtralis. luſtrabilis. le. ter. tas. circumplectibilis. circumdabilis. le. ter. tas. amplectibilis. amplexabilis. le. ter. tas.
Vair. in G. begzyp.
Vairen. begzippen. in M. Archtuilligen. et in C. burComen.
Vairlich. Capcioſus. a. um. tas.
Vair. ſoegh. in M. Nym.
Varen. wanderen averwech. in H. Reyſen. wanderen.
Varen. vueren active Vehere. vectare. vectitare.
waelVaren to gelueh. in D. Vyhen.
erVaren neutra. in C. Cundich.
erVaren. bernemen. in C. Erkiten.
Varendeihave of guet. Res. bona mobilia.
bredVart. Peregrinacio.
herVart. in H. Herfart.
anVart der ſee of anderre wateren. Oſtium. tii.

Vart wael. got. bejued u. in M. Vdder.
Varre. ſtyer. Thaurus.
Varrich. ſtyerich. Thaurinus.
Varſch. vriſch. Recens. recentulus. friſcus. imputridus.
Varſch. groen alſs viſch of vleyſch. Inſulſus. recens. recentulus. perrecens. quamrecens. inſulſus. a. um.
Varſch maechen. Recentare.
Varſcheit. Recencia. cie.
Varue. Color. Tinctura. Fucus. ci.
Varue bur der vrauwen anſicht maelen. Annulare.
Varue afnemen. ontvarwen. Detingere. Diſtingere. Decolorare. Diſcolorare.
Varwen. Colorare. Fucare. Tingere. Tinctare. Contingere. per. ſimal.
ontVarwen neutraliter. in B. berBlyſchen.
van Varwen manigerley gelyd geweſen. Polimitus. a. um.
dat baw Varwen manigerley geweſen iſs. Polimitarius. a. um.
van Varwen manigerley weber off meeſter. Polimitarius.
Varwen eyn vrau. Fucare. Colorare. Comere. Phalerare.
weber of berVarwen. Recolorare. Retingere.
under of ingerich Varwen. Subcolorare.
Varwer. Colorator. Tinctor.
twy of dobbel Varwich. Bicolor inde Bicoloratus. a. um.
vele Varwich. Multicolor In. Multicoloratus.
dry Varwich. Tricolor Inde Tricoloratus.
ongelich Varwich. Diſcolor unde Diſcoloratus.
manigerley Varwich. Diverſicolor Inde Diverſicoloratus.
eyn Varwich. Unicolor unde Unicoloratus.

wyt	Varwich.	Albicolor.
roit		Rubicolor.
ſwart		Nigricolor.
groen		Viricolor. atus.
blae		Blavicolor.
grae		Griſicolor.
gheel		Glaucicolor.

gemengt Varwich. Mixticolor Inde Mixticoloratus.

boit Varwich. Luridus. a. um.
blond Varwich. Lividus. a. um.
Varwynge. Tinctura. Coloratura.
gheel Varwe. Epadicus. Glaucus. Citrinus.
die ſyne Varwe in ſynen angeſichte van ſchemden nyet verwandelt. Cromaticus.
Varwe krupt. Fenicium. cii.
mydde Varwe tuſchen wyt ind ſwart. Elbus. a. um. Elbidus. a. um.
Vaſt. gewiſſ. in H. Seecher.
Vaſt. ſtarck. in G. Geſunt.
Vaſt. ſtanthaſtich. in G. Gantz. heel.
Vaſt. ſtrede. in B. onderBerchlich.
Vaſt. ſeer. in M. geMoich.
Vaſt. ſtarck alſs eynich dyngh iſs. in S. Starck. baſt.
Vaſt maken. beſtigen ſtaete of ſtede. in S. Sterken.
Vaſt maken. Firmare.
Vaſtlich. Firme. Firmiter.
Vaſte. Ieiunium. Abſtinencia. Angaria.
Vaſten. Ieiunare. Abſtinere.
Vaſten tijt. Quadrageſima.
Vaſtlich. Quadrageſimalis. le. ter. las.
de Vaſt of des avendts nyet en ytt. Incenis. ne. Immorſus. a. um.
die nyet en Vaſt. Morſus. a. um.
Vaſtlaevend. Carnisprivium. quinquageſima.
Vat int gemeyn. Vas vaſis. vaſculum. vacillum. Teſſera. Teſſecula.
waterVat. in H. Hantvat.
boederVat. Bacus. ci.
edichVat. Acetabulum. Acetarium.
ſeychVat. Macula le. Metallum. li. Syphonis.
Vat dair men groen tzuyt in to haſt. Trapeta. te. Trapetum. ti.
Vat dair men garſtenwater in ſuyvt. Ptiſanarium.
ſpijſe Vat der ſchermer. Miſcellaneum. nei.
erden Vat. Fictile.
Vat myt tween oren tot den wyn dyenende. Diota. te.
eynreley ront Vat. Culigna. ne.
Vat wat in to bewaren. Filaxa. xe.
keſs Vat. Caſeale. formella. formula. ducace. fiſſura. re.
appelVat. Apoſoretum vel apoferetum.
vuyrVat. Ignearius.
melchVat. Mulceale. lis. mulctrum. tri. multra. tre.
ſcherbers of ſchenchebiers Vat. Piſanarium.
Vat hand wyt to waſchen. in H. Hantvat.
Vat dair men wat nats of vuchtes in voit. Miſcorium. rii.
Vat dat onder eyn gat heft tot water dyenende. Guttilicium.
Vat but die ſalve meher. Guttus. ti.
Vat dan glaſe. Guva. guina.
Vat dan eynre gewaſſen fleſchen gemaect. idem. ind oick Agula. le.
Vat wyn in to dragen alſs eyn huyt of helle. Hyrnea. nee.
Vat voit in to waſchen. Pelluvinum. Labrum. labellum. li. alveus. vei.
velyVat dan gold of ſylver. Lenticula.
Vat wyndzuiven in to treden.
velyVat. in O. Oelvat.
ſalvenVat of ruſſe. Olfactorium. olfactoriolum.
ſayVat. Seminarium.
Vat dair men appel in dreyght dat onder plat iſs. Apoforetum. apoforica.
Vat dair men den heren eten ind drynchen in bringt. Ariſtophorum.
Vat dair in men die ſpyſe beſyden ſett. idem.
wynVat dat men op den ſchoelderen dreyght. Armillum. li.
wynVat. Arferia. bacharium. lepiſcum. ci. cetera in W. Wynvate.
Vat dair men haver myt ghevet of myet. Bacus. bacillus.
groit Vat water in to dryn. Aqualis. lis. caſellum. li.
Vat ſpyſe in to dryn. in S. Spyſevat.
Vat ſpyſe in to dragen. Ciborium. rii.
Vat ſpyſe in to bewaren. Cibutum. ti.
alreley Vat der boechen. Coculum. li.
drynchVat. Ciatus. ti.
Vat dat kunſtich iſs. Artocapa. artocupa.
Vat myt hengien of oren. Anſatum. ti.
Vat der heiligen of der offerhande. Armellum. li.
Vat dat dry pynappel of pynnen hebet. Tridental. alis.

erden

erden Vat myt bÿre ſtympien. Scitropedes. dis.
eynreley erden Vat. Trulla. le.
Vat dat bynnen gzoſ ind dycke iſ. Turgiolum. li.
Vat ban myſſynck dat cleyn iſ. Lenchicus. ci.
eyn ſnoed Vat. Quadrantal. talis. quadrantale. lis.
rent Vat. Sperum. ri.
Vat berhoeper of meher. Vaſcularius.
eyn Vat waters. Soriscula.
Vat dat gedzeyet iſ. Torneuma. tornatura.
Vat dat neder ind cleyn iſ. Pigella.
doit Vat. Quartallum. li.
Vat dair men buyr myt leſchet. Syphon. onis.
Vate die tot wÿn gehoeren. in M. alreley Wÿnvate.
alreley meſch Vate. in M. Meeſchvate.
alreley eet Vate. in E. Eetvate alreley.
Vate to ſtoppen. Lino. is. ire. Allinire. Collinire.
baſſe Vate onbicht. Futilis. le. Futilia. Fictilia.
der Vate tzierheit. Emblema. tis.
Vatmecher. Teſſelarius. Teſſerarius. cetera in B. Voedeher.
gemeyet off berepdt Vat. Anagliphum. phi. Anceſa. ſorum.
heſſige Vate. Anclabria.
Vaten. tunnen. Vaſare. Invaſare. Convaſare. per. ſimul.
Vat der xii. in eyn en eymer maecht. Ciatus. ti.
eyn Vat dat xii. eymer maecht. Capſax. acis. Cathapulta. Concha. e. ind dat iſ en erden bat.
eynreley erden Vat. Calpar et Catinum. ni. dat ſelbe iſ nich en erden ſchottel.
Vat ban bii. amen dat iſ eyn boeder. Plauſtrum. ſtri. Carrata. te.
Vat ban eynre amen. Ama. me.
Vat ban en eymer. Sextarium. rii.
Vat ban en bjrdel dat ſynt vier quarten.
Vat ban eynre quarten. Quarta. te.
Vat ban en echtel off menghlen. dat iſ en halbe quarte. Menglinum.
Vat ban eynre pynten dat iſ eyn half menghlen. Pynta. te.
Vat ban ruebelen beneden wÿt ind baeben engh. Calatus. ti.

eynreley Vat des men tot wÿn gebzuyct. Crater. ris. Cratera. re.
eynreley nutte Vat. Seria. Seriola.
eynreley Vat. Affrutabulum.
eynreley Vat. Arapagio. onis.
eynreley Vat. Brocca. ce.
eynreley Vat dat men op eſelen off muylen buert mit wÿn off oelÿ ind helt dzy kruycken. Barile et Cadus idem.
Vat ban eynreley maten. Metreta. te.
eynreley Vat. Arpagma.
Vat dat dzy pynappelken heſt alſ dzy tande. Triens. tis.
Vat des men tot water gebzuyckt. Orca. ce. et Urceus idem. off die nap.
Vat dat eyn ſchail heit umb wÿn uyt to dzynckken. Fiala.
Vat dat eyn kruefen heyt nich wÿn uyt to dzynckken. Cruſibulum.
Vat dat eyn eymer heyt dair men water mede puttet of dzeyghet. Situla. le. off urna.
Vat dat eyn boede off kuyben heyt tot water. bÿer off wÿn. Dolium. lii.
Vat dat eyn tonne heyt. Tunna. ne.
Vat dat eyn fleſche heyt. Lagena. Flaſca. Flescula. le. idem. ind iſ ſy groit ſoe heyt ſy Fidelia.
Vat dat en kanne heyt. Amphora.
Vat dat eyn top off nappe heit. Urceus off Orca. ce.
Vat dat eyn koyff of mande heit. Sporta. ſportula. ſportella. cophinus cophinula.
Vat dair men aſch der munſtjen in duet. Urna. ind iſ nich eynreleye mate.
Vaten. in L. opLaden.
Vatten. hechten. in C. Cleben.
Vattynghe. in B. halfVant.
Vate baeden gebildet. Anaglippa. orum. anceſa. orum.
geVecht. in K. Kijff.
Vechten. in K. Kijben.
Vechter. in K. Kemp.
ſeeghVechter. berwynre. Triumphator. victor.
boitVechter. Actionarius. propugnator.
mytVechter. in K. mytkijber.
anVechten. Impugnare. oppugnare.

tegen Vechten. idem.
tuer Vechten. Propugnare.
weder Vechten. Repugnare.
Vede. ozoch. in C. Czeghe.
Veden. ozloghen. in C. Czeghen.
Vedebzieff. Littera diffidatoria.
Vedel. in G. Gyghe.
Vedelaer. in G. Gyghet.
Veder. plugme. Penna. pennula. pluma. me.
Vederen. Pennosus. plumosus. tas.
die Vederen of pennen uyt en vlogel trecht. Pinnirapus.
die Vederen of plugmen eynen van den hoisde nymyt. Pinirapus.
myt Vederen decken of tzyeren. Pennare.
vol Vederen. vol plugmen. Pennosus. plumosus. a um. tas.
Vederen die an pysten straten holten tyeren synt. Tormido. inis.
Vederen. plugmen. pennen uyttrecken. Depennare. expennare. deplumare. explumare.
Vederen. plugmen instecken of myt vederen plugmen vullen. Impennare. Implumare.
ge Vedert. geplumpt. Pennatus. plumatus. a. um.
Nota van Vederen vyndt men dick in V. Plugmen.
Vedder. ogm. mynes vaders zoeder. in O. Ogm.
Vedder. ogm. mynre moeder zoeder. Avunculus.
Veddere rechte neven. twyer zoedere of twyer systere of zoeder ind suster kyndere. Consobrini.
Vedder aireley maich. in N. Neven.
Veygh. sterfsyck. Capularis. re. silicernus. a. um. silicernius. a. um. morlbundus.
Veghel. eynpessich. in H. ber Hardt.
Veeghbuyr. Purgatorium. cartaticum. expiatorium.
Veghen. regnighen. in Kt. Keren.
Veyl. Venum ni i. Venale. lis. ter. tas.
wael Veyl. in C. gueds Coips.
dat Veyl is. Venalicius. vendicius. a. um.
Vele. Multus. a. um. plurimus. a. um. copiosus. a. um. copsus. a. um.
to Vele. Nimis. nimium.
Vele sprechende. Multiloquus. verbosus. cetera in C. die vele onnutlich Cullet.
Veelheit. Multitudo. copia. copiositas. coops indeclina.
Veelre wijse. Multiformiter.
Veele meer. Multus plurimus.
even. of gelich. of soe. of also. of sus. of alsus Vele. Tantum. Totidem.
woe Vele. Quot. Quantum unde quantitas.
soe of sus Vele. Tot. Tantum. Tantidem. Tantillum. Tantisper unde Tantitas.
Velle. in H. Hupt.
dat Velle dair men de ogen mede decket. Cilum. li.
tuschen Velle ind vleisch en suychte. Intercus tis.
tuschen Velle ind vleysch. Intercutaneus. a. um. Intercuticus. a. um. Intercutanus. a. um. Subtercus. tis. Subcus. tis.
Velle of hupt dan vollen. Hapsum. li.
Veplich. bzy in S. Secher.
Veplige bzyplatze off stede als kerck. kerckhoff. heylige ampt off kruyce et cetera. Asilum. li.
Veplicheit. in G. Celeyde. et in S. Secherheit.
stede der Veplicheit. in S. stede der Secherheit.
eyn Veldich. Simplus. a. um. Simplex. cis unde Simplicitas. Simpliciter.
eyn Veldich maken. Simplare. Simplificare.
twy Veldich. Duplex. Duplus. Biplex. Altriplex unde Duplicitas. Dupliciter. Biplicitas. Bipliciter. Altriplicitas. Altripliciter.
twy Veldich maken. Duplicare. Duplare. Duplificare.
bzy Veldich. Triplex. Triplus. a. um unde Triplicitas. Tripliciter.
bzy Veldich maken. Triplare. Triplicare. Triplificare.
byer Veldich. Quadruplex unde Quadruplicitas. Quadrupliciter.
vele of manich Veldich. Multiplex. Multiplus.
vele of manich Veldich maken. Multiplicare.
weder twy Veldich. bzy Veldich maken et cetera. Reduplicare. Retriplicare. Requadruplicare. Requintuplicare. Remultiplicare et cetera.

geVellich. in B. Vegweene.
nederVellich. in V. verVarlick.
ongeVellich. in A. Aamerlick.
ongeVellicheit. in C. Czot.
ongeVellige. in S. Stumper.
die haist oss snel Vellet. Caducus. Todinus. a. um.
Velschen. in V. Valsch maken.
Velscher. Falsarius Falsificator.
Velt. in A. Acker. et in T. Tant.
Veltman. in B. geBuer.
Veme. Judicium vetitum.
Vemschepen.
verVemen.
verVempt.
Venchnisse. in K. Kerckener.
geVenchnissmeyster. stockmeyster. Carcerarius.
geVenckenscap als sich eyn gevangen geest. Dedicio. onis.
Vent paedse long. in F. Fent.
Venit. in C. Clant.
Venne. in B. Bzoick venne.
Vensch. bzoichlich. in B. Bzoichlichtich.
Vere die die lupde oever dat water vort. Nauta. te. Navita. te. Promeus.
Vergelt. verlaen. in S. Schepioen.
Vere. wijt. Remotus. Longinquus. Exterus. Extraneus. Protenus i. procul. cetera sequuntur post Vergwantzes.
Verheren. in A. Anxtselich maken.
verVert. in A. Anxtselich.
tnderVert. in C. Coene.
verVerlick. in G. Gzijslick.
verVerlick. verschzicklich. in A. Anxlich.
Verdzet. noit. in C. Czot.
Verdzot. Tedium. Fastdium. [*l. Fastidium.*] Fastidiolum.
Verdzoten. Attediare. Fastidire.
Verdzotlich. swair. in A. Arbeytlick. et in K. onge Noitchlich.
Verghen. ansonnen. in M. an Moiden.
twyVerdich. in B. Bzabijng. et in V. twyDzacht.
Vergeets. in T. verTaeren.
Veriuss. in S. Slaesse.
Verchen. swyn. Porcus. Porcellus. Porculus. Porca. Porcella. Porcula. Kyrry.
long Verchssken. in C. Coedken.
wilt Verchen dat eyn beer is. in B. Ber.
Verchens stal. in C. Coeben.
Verchens dzanck. Silique. arum. squalor.
Verchens herdde. in H. Herdde der verchen.
Verchens smere. in S. verchens Smalt.
Verchens buyck. Aqualiculus.
dan Verchens vleysch eyn gericht. Nefrendicium.
Verchens vleysch. Nefrendicia.
der Verchens kuple die sy wzueten. Scrobs.
der Verchen wzueten. Scrobare. Inscrobare.
Verchen gebaken dan en wilden beer ind dan eynre tamer soigh. Cicuris vel Cicurres.
Verchen dat gelubt is. propie eyn boych. Nefrendus. di. Maialis.
moeder Verchen. en ghilt die gelubt is.
Verchens. swijnich. Porcinus. Suinus. Subillus. Suillus.
tam Verchen dat eyn moeder is. in C. Cyens.
Verchens harst den men en wech sendet. Nefrendicium. cii.
Verchen verwaerre. Scropharius. porcarius.
Verchensbake. in B. Bake.
Verchen dat noch suget. Depubis. bis.
Verchen wynnen in der naturen. Subare.
der Verchen eynste ingewande. Sumen.
Verchens buyck wael gestunght. Scrotulus. li.
Verchen sump sich in te weltren. Volutabrum.
Vermen. Confirmare.
Vermyng. Confirmacio.
Vermlioen. in C. Cinober.
Vernne alt verlairt.
Vernust. verstant. in K. Kede.
Vernustich. verstendel. in C. Cloick. et in K. Kede.
Verpelyt. in A. Argelist.
Vergwantzes. so te seggen.
Verre. wijt. in V. Vere.
dan Verre. Alonge. delonge. elonge.
Verricheit. Longinquitas.
Verren. Elongare. Abientare. Abvicinare.
ontVerren. in S. Steien. et in D. ontDagen.
so Verre. in maten. in A. by Also.
Verre wesen. Distare. Dispescere.
die Verre is. Absens. asentaneus. absencialis. le. ter. tas unde absencia.

Verste.

Verſſe. in H. Hack.
mit Verſſen ſtoten. Calcitrare. mulcare.
Vers. Verſus. Verſiculus. Metrum. tri.
Vrsmaken. Verſificor. aris.
Versmakinh. Verſificabilis. le. ter. tas.
werck van eynen Vers. Monaſticum. Monaſticium. Monaſticon.
van twen Verſſen eyn geſeugh of geſette. Diſticom. Diſticium. Diſticon.
half Vers. Emiſticus.
Versich. Metricus. a. um.
twyVerſſich. Bimetricus. bimeter. tra. trum.
dryVerſſich. Trimetricus. trimeter. tra. trum.
vyrVerſſich. Quadrimetricus. tetramiter. tra. trum.
vyfVerſſich. Pentametricus. pentameter. tra. trum.
ſesVerſſich. Exametricus. exameter. tra. trum.
Verſſemeker. Verſificus. verſificator. axtricus. metriſta. comaticus.
van weynich Verſſen eyn geſet. Ydilion.
die Veerſte. die voyderſte. Longinquior. diſtancior. remocior.
Verſte van tymmer. Doma. tis. tolus. li.
Verſte, verlengynge. in H. verHaldynge.
Verſten in H. verHalden. verlengen.
Verſtendel. in B. Beſchryden.
Vertten. kraeclaten. Pedere.
Veſayn hoen. Feſanus.
Veſe. ſcheebe. Feſtuca.
Veſpertijt Veſperum. ri.
Veſper dat getijde dat men heldt. Veſpere. orum. et veſpere. arum.
Veſper maken ſyngen of leſen. Veſperare.
Veſpertijt of aevend werden. Veſperare. veſperaſcere. adveſperare. adveſperaſcere.
Veſper ſtonde die wijle men dat veſpergetijde heldt. Veſpere arum.
Veſper die men luydet. Veſpere. arum.
Veſperlich Veſpertinus. a. um.
Veſtman dem men ſchyldt of toeghereft dem veſten.
Veſte. veſtniſſe. veſtynge. bolwerck. verchſtede. Fortalicium. municio. municiuncula. municium. munimen. munimentum. munitorium. municipium. praeſidium. obſidium. propugnaculum. firmaculum. Firmatorium. firmamentum. fultura. fulcimen.
Veſten. veſtigen. vaſt maken ſtade of ſtede et cetera. in S. Starcken, veſten ſtaete.
Veſten. in H. Verchten.
Veſten. ſtarcken gelaiſte of gyſte. in S. Starcken. veſten gelaiſte.
ontVeſten. Diſſipare. Diſpactare.
myt of ſamen Veſten. Communire. conſulcire.
umbveſten. Circumfulcire. circummunire. circumfigere.
voirVeſten. Premunire. prefulcire.
tegen Veſten. Obfulcire. obmunire.
weder of achter Veſten. Refulcire. Remunire.
Veſten an en cruce. Crucifigere.
Veſten van beneden op. Suffigere.
voirVeſten. Transfigere.
Veſten manigerley. Diffigere.
inVeſten. Infigere. effigere.
Veſten voir an. Prefigere.
weder Veſten. Refigere.
Veſten. cleven. Figere. affigere. configere. defigere. perfigere.
Veſtniſſe of veſtynge van gelaiſten of toeſeggen. Solidamen. tum. fulcimen. tum. munimen. tum. communimen. tum. roboramen. corroboramen. tum. foramen. tum. vallamen. vallacio. ratificacio. roboracio. corroboracio.
Veſtniſſe. tuychniſſe. in O. Oyghonde.
Veſtlich. Firmiter. Irrefragabiliter. in B. onverBeerchlich.
Vet. Pinguis. craſſus. perpinguis. Arvinoſus. ſaginarius. carneus. Carnoſus. carnulentus. corpulentus. carnulentus. eſculoſus. eſculentus. eſcoſus. obeſus i. pinguis. colloſus.
Vet ſmeer. in S. Smalt.
Vet weſen of werden. Craſſeo. es. ere. eſcere. pinguere. gliſcere i. pingueſcere. Impingueſcere. repingueſcere. per. iterum.
Vet weſen off werden van buchter materien. Uveo. es. ere. Uveſcere.
dat men Vet maket umb to eten. in M. dat men Meſtet.
geven Vet off meer van vet. Obelus. Obeſus. tas.

dat

dat mit Vetten geheert iſt. Adipatus. a. um.
Vet maken. in M. Meſten.
Vet makynge. Impinguacio. Saginacio.
Vet werden. in M. Meſten.
Vet mynſch off dyer. Adipatus. Incraſſatus.
Vettichheit. Pinguedo. Craſſitudo. Popa. pe. Sagina. ne. Saginum. ni. Saginula. Carnoſitas. Carnulencia. Craſſitas. Craſſicies. Eſculencia. Corpulencia. Callus. Sigimen. Sagimentum. Saginamentum.
Vettichheit des buychs. Aqualicus. Aqualiculus.
Vetſchen. mydich ſpelen. in M. Mappen.
Vych. gwich. in H. Have.
Vychſtal. Stratorium.
Vych in dyben. in B. Beeſten vych.
Vych dan den ſtal in die weyde dryben. in B. Beeſten have.
Vyant. wederpartyy. Inimicus. Hoſtis. Adverſarius. Emulus.
Vyant werden. in A. ont Seggen.
Vyant of onbzunt weſen ſonder ontſachte beede. Inimicari. Contrariari. Contraverſari. Adverſari.
Vyant maken. Inimicari. Simultare.
Vyantbenger. vyantſteger. Hoſticapa. Hoſtiſcinda. Hoſtiſcida.
eyn getzyert Vyant. Toragium. gii.
Vyantſtap. Inimicicia. in C. Czeghe.
Vyantlich. Inimicalis. Inimicabilis. le. ter. tas. Hoſtilis. le ter. tas. Hoſticus. a. um.
Vicarie. cappellrye. Vicaria. Cappellaria.
Vicarius. Vicarius. Altariſta.
Vijch. eyn czanckheyt der viſch. Vicus.
Vijchsbone. Lupinus
Vijchen. vijghen. in T. yon Topen.
Vidimus bzief. in C. Czamſumpt.
Vijf. Quinque.
Vijftyen. Quindecim.
Vijftich. Quinquaginta.
Vijfhondert. Quingenti. te. ta.
Vijfduſent. Quinque milia.
Vijfte. Quintus. Quinus. Quindenus.
Vijftiende. Quintus decimus. Quintanus. Quindanarius.
Vijftichſte. Quinquageſimus.
Vijfhondertſte. Quingenteſimus.
Vijfmail. Quinquies. Quinies.
Vijftienmail. Quindecies.
Vijftichmail. Quinquagies.
Vijfhondertmail. Quingencies.
Vijftich. Quinquaginta.
eyn ind Vijftich. Quinquaginta unus.
twee ind Vijftich. Quinquaginta duo.
dzy ind Vijftich. Quinquaginta treſſ.
dyer ind Vijftich. Quinquaginta quatuor.
vijf ind Vijftich. Quinquaginta quinque.
ſeſſ ind Vijftich. Quinquaginta ſex.
ſeven ind Vijftich. Quinquaginta ſeptem.
echt ind Vijftich. Quinquaginta octo.
negen ind Vijftich. Quinquaginta novem.
Vijftichſte. Quinquageſimus.
eyn ind Vyftichſte. Quinquageſimus primus.
twee ind Vyftichſte. Quinquageſimus ſecundus.
dzy ind Vyftichſte. Quinquageſimus tercius et cetera.
Vyfhunderſte. Quingenteſimus.
getal dan Vyven. Quinarius.
getal dan Vyftyenen. Quindenarius.
getal dan Vyftigen. Quinquagenarius. dan ij. Qinquagenarius unarius dan iij Quinquagenarius binarius et cetera ſo vortan vijf tot ix.
Vijfvoldich. Quintuplex. quintupliciter.
Vyfvoldich maechen. Quintuplare. Quintupliicare.
Vyftyen Voldich. Quindecuplus. pliciter.
Vyftyenvoldich maken. Quindecuplare.
Vyftichvoldich. Quinquigecuplus.
Vyftichvoldich maken. Quinquegecuplare.
Vyghe. Ficus. us.
dzoegh Vyghe. Carica eciam dicitur dactilum ſ. fructus. palme. lappaces.
yrſt gewaſſen Vyghen. Groſſi.
Vyghen eter. Sichophanta.
dair uen Vyghen. dzyven. notte et cetera myt ſteelt dat reytſchap of haichſten heyt Strigilis. lis.
Vyghenboem. Ficus. ci. ruminalis. lis.
cleyn Vyghenboem. Ficulnea. nee.
Vyghenboems. Ficulneus. a. um. ficeus. a. um.
dair vele Vyghen waſſen. Ficulnetum. ficetum. ti.

Vyghen. vijchen. in K. vynLopen.
Vyle. Lima. limula.
Vylen. Limare. delimare.
mpt of ſamen Vylen. Collimare.
Vylſel. Limatura.
Vylnae. Quaſi. pene. ferme.
Vyllichte. in A. vy Abenturen.
Vyllen. huyt uſtwerken. in S. Schynuen.
Vyler. in S. Schyure.
Vylte. Filtrum. cento. onis.
Vyltmeker. Filtor. centor. toris.
Vyltich. Filtroſus. centroſus. a. um.
Vym ſaids ſchoeve. ſchyantze of anders.
Vynnen.
Vyncke. Frigellus. carduellus. achallantida. achallantis. lucuna.
Vynden. Invenire. adinvenire.
weder Vynden dat verlaeren was. Reinvenire. reperire.
onder Vynden die waricheit. Comperire. experiri. in S. onder of ver Soecken.
ont Vynden.
te Vynden.
Vyngher. Digitus. digitabulum. dactilus.
pryſte Vynghet als die duym. Pollex. cis.
ander Vynghet. Index ſalutatorius demonſtrativus.
middelſte Vynghet. Medius. impudicus. verpus. pi.
vijrde Vynghet. Medicus. medicinalis. anularis.
cleynſte Vynghet. Articulus. digiculus. digitellus. auricularis.
Vyngerlynck. in K. Lynck.
Vyngerhoit. Digitale. lis.
daer men en Vynghet in ſteckt. Digitabulum. digitale. lis.
Vynghet wijſen. Digitare. indigitare.
Vynne van en viſch. Penna. pennula. pynna. le unde pynnoſus. tas.
Vynnich. in G. Gadich.
Vynnicheit. in K. Felheit. et in S. Stupricheit.
Vynſen. in G. Glijſſen.
Vynſer. in G. Glijſſener.
geVynſet. Fictus. Confictus. Simulatus. Commenticius.
geVynſet werck. Facti Fictio. Simulacio.
Vynſter. Feneſtra. Feneſtrella.
Vynſter buten wijt ind hunen eyck. Exedra. dra.
Vynſteren maken. Feneſtrare.
Vynſter geſlijt in eyntz huys. Riſcus. ci.
Vynſter. boecher. in B. Wuyſter.
Vynſternijſſe. in B. Wuyſterniſſe.
Vijnden. ketten. Terere. acuere.
Vijr. Quatuor. Theſſera. re. Teſſeron. Tetras. adis.
Vijrtyen. Quatuordecim. Teſſeredecas. dis.
Vijrtich. Quadraginta.
Vijrhondert. Quadringenti. te. ta.
Vijrduſent. Quatuor milia.
Vijrde. Quartus. quaternus. Quartanus.
Vijrtyende. Quartus decimus.
Vyrtichſte. Quadrageſimus.
Vyrhondertſte. Quadringenteſimus.
Vyrmail. Quadries. Quater.
Vyrtienmail.
Vyrtichmail. Quadrageſies.
Vyrhondertmail. Quadringencies. Quadringenteſies.
Vyrtich. Quadraginta.
eyn ind Vyrtich. Quadraginta unus.
twee ind Vyrtich. Quadraginta duo.
dry ind Vyrtich. Quadraginta tres.
vier ind Vyrtich. Quadraginta quatuor.
vijf ind Vyrtich. Quadraginta quinque.
ſes ind Vyrtich. Quadraginta ſex.
ſeven ind Vyrtich. Quadraginta ſeptem.
acht ind Vyrtich. Quadraginta octo.
negen ind Vyrtich. Quadraginta novem.
Vyrtichſte. Quadrageſimus.
eyn ind Vyrtichſte. Quadrageſimus primus.
twee ind Vyrtichſte. Quadrageſimus ſecundus.
dry ind Vyrtichſte. Quadrageſimus tercius.
Vyrhondertſte. Quadringenteſimus.
getal van Vyren. Quaternarius.
getal van Vyrtyenen. Quatuordenarius.
getal van Vyrtigen. Quadragenarius.
getal van eyn ind Vyrtigen. Quadragenarius. unarius. van vijf. Quadragenarius. binarius et cetera ſo voyt an bijs tot vyftigen.
Vyrveldich. Quadruplex. Quadrupliciter.

Vyrveldich maken. Quadruplare. quadruplicare unde Quadruplicator.
Vyrtienveldich.
Vyrtienveldich maken.
Vyrtichveldich.
Vyrtichveldich maken.
die Vyr ritter onder oen heft. Quaternio.
Vyrhant. Quadrus. Quadrangulus. Quadrangularis. re. ter. tas.
Vyrhant maken. Quadrare. Quadrangulare.
tot Vyren deylen. quartieren. Quartare. Quadripartiri. Quartipartiri.
tot Vyren gedeylt. gewyrdelt. Quadripartitus. Quartatus. Quadrifidus. a. um.
Vyrreley wyse. Quadriformiter.
Vyrvoltich. Quadripes. dis.
Vyrspennich. vyrluchtich. Quadriiugus. a. um. quadriiugis. ge.
Vyr iair alt. Quadrimus. quadrimulus. quadrimatus. a um. quadriennis.
Vyrjairige tyt. Quadrimatus. a. um. Quadriennium unde quadriennalis.
Vyrperdich wagen of carre. Quadriga. inde die dzyver dair af heit Quadrigarius.
Vyrreley. Quadrifarie.
Vyrdel. quartier. Quadra. dre. quarta. pars.
Vyrdel of en ort gudens of wyns of anders. Quartale. lis. quartarium. Quartallum.
Vyrdel van maten. Quartalé. lis. quarta pars.
Vyren. in D. vyrDach.
Vyren. hoichtyttheheit halden. Celebrare. festivare. sollemnizare. festare. sabbatizare.
Vyrlich. in H. Hoichtyttlich.
Vyrdach. hoichtyt. in D. vyrDach. hoichtyt.
Vyrpynch. dat vyrdel van eynen pennynch. Quadrans. dodrans. ferro fertonis.
Visch. Piscis. pisciculus.
vol Visch. Piscosus. pisculentus. lencia.
stockVisch. Strumulus.
bicalVisch.
Visch dych. Vivarium piscina.
Vischeter. Xiofagus.
Vischhoyf. Nassa. se.
der Visch beelheit. Pisculencia. piscositas.
Visch vercoeper. Piscarius.
Vischhvait. Piscivorus.
Vischhyetse. Senecia. cie.
Vischschuebe. Squama. squamula.
Vischesbynne. in V. Vynne.
Vischen. Piscor. aris.
uytVischen. Expiscari.
samen of myt Vischen. Compiscari.
Vischer. Piscator. favitor. piscens. piscans. indeclina. piscarius.
Vischerye. Piscina. piscaria. piscatoria.
Vischmenger of vercoper. Bolo. onis.
Vischich. Pisculentus.
Vischlich. Piscatorius. piscabilis. le.
Vysteren. in D. beDenchen.
Vysterre. Fictorius. ficticiosus. fictor. poëta.
Vyst. wat. in G. Ghet.
eyn Vyst. Bombus. bi. Trulla. le.
Vysten. Bombizare.
Vysel. Tritorium. pyla. le.
in den Vysel stoten of wyven. Pilare.
dat men in den Vysel stoit heit Pylumen. inis.
Vysteren. Fingere. defingere. effingere. Diffingere. machinari in malo poyo. poys. poyre.
samen of myt Vysteren. Confingere. commachinari s. in malo.
Vlath. in D. onVyep.
Vlach visch.
Vlach baer lant. Planicies.
Vlade. Placenta. polenta. focacia.
Vladen berher of meher. Placentarius. placentinus.
Vladen of pósteyden cop. Arcopta.
Vlam. Flamma. flammula.
Vlammen in sich selven. Flammere. flammescere.
Vlammich maken. Flammare. Inflammare. Conflammare.
Vlammich. Flammeus. flammivomus.
Vlanderen. eyn lant. Flandria.
Vlanders mynsch. Flandrinus. Flamingus.
Vlempnch. idem.
Vlasf of hennep. Stupa. Stupula.
Vlasf. Linum. lini.
Vlasf knop of bolle. Adula. le.
Vlasf clave. Roca. ce.
mit Vlasf of hennep reten stoppen. Stupare. De-

ſtupare. Extupare idem vel Extupare eſt ſtupam removere. Reſtupare. per. iterum.

ſtrene Vlaſſes of hennepß. Strena, Strenula. unde Strenoſus. tas et Strenicus. a. um ſ. der ſtreenen gerich.

Vlaſſich of hennepich. Stupeus et Stupoſus. a. um. tas.

Vle. eyn vogel. Bubo. Noctua.

Vlechte. in T. Tochte.

Vlechten. Tricare. Plectere. Complectere. Campſare unde Campſatilis. Plexor. aris. Complexor. aris. Capillare.

Vlechtinge des hairs. Capillatura. Capillamentum. Tricatura.

wederVlechten. Retricare.

umtVlechten. Retricare. Diſtricare.

golſar Vlechtich. Auricomus. a. um.

ſlangen Vechtich. Anguicomus. a. um.

Vlechte. ſmette. in T. Tuuchte.

en Vleck rodelich in den anſycht. Ceſa. e. Lenticula inde Lenticuloſus. tas.

en Vleck an den libe. Nevus. vi unde Nevotus. tas. Nevulus. li. di.

en Vleck in boichen of ſchijften. Menda. de.

Vleck tegen die ſpele of cere. Labes. bis. Labecula. Pernicies. ei unde Pernicioſus. tas.

Vlechen. ſmetten. in T. Tuuchen.

deVlecht.

undeVlecht. in N. Neyn.

Vlechtich. in N. onNeyn.

Vledermuyſſ. Veſpertilio. onis.

der Vledermuyſſ of ſlangen got. hol. neſt off wonynge. Scrobs. bis.

Vledich. in N. Nyn.

unVledich. in N. onNeyn.

Vledderen. in H. Hollanten.

Vlegel to derſchen. Tribulas. Tribula. Tribulum. li.

Vlehen. in B. Bidden.

Vleſch. Lagena. Lagunecula. Ampula. flaſca. flaſcula.

goete Vleſch. Fidelia.

Vleſchen ſayt. in C. Coſtetze.

Vleſchen garde.

Vleyſch dat roe yß off mynſchen vleyſch. Caro. carnis. ni.

Vleyſch dat gare iß ind beeſten vleiſche. Carnes. carnium.

Vleyſch op hoelen gebraiden. Carbonella.

die Vleyſch to ſchairt. Carrinator.

Vleyſch ſtede. Carnarium. rii.

Vleyſch ſtede. in S. Scharn.

Vleyſchouwer. mettzigher. Macellarius. Bocida. Boſcida. Macellator. Lanio. onis. Lanius. nii. Laniſta. Carnifex. Macellio. Macerarius. Molarius.

Vleyſchouwer ampt. Carnificium. cii.

Vleyſchen of vleyſchich. Carneus.

Vleyſchen.

des Vleyſch begerlicheit. in G. beGerlicheit.

ſtuck Vleyſch al umb ind umb geliich. Congiarium. rii.

ſtuck Vleyſch. Capodium. dii.

tuſchen Vleyſch ind velle eyn ſuyct. Intercus. tis.

tuſchen Vleyſch ind huyt. in D. tuſchen Velle ind huyt.

Vleyſch bynae baſt. Gangrena. ne.

Vleyſch huwen of ſlachten. Macellare.

groſ Vleyſch an den halſe of an den armen. Torus. ri unde toroſus. tas.

Vleyſſen di. Carnuncula. carnicula.

hol Vleyſch. Carnoſus. tas. carnulentus et carnulencia.

Vleyſch aanneemen. Incarnare.

des Vleyſches annemyng. Incarnacio.

Vleyſch ſonder vette. Pulpa. pe. pulpula le unde pulpoſus. a. um. tas.

hair men Vleyſch ind ſwert mit reynighet. Strigilis. lis. fe. ge. unde ſtrigilare.

Vleyſchlich. Carnalis. le. ter. tas.

Vleſſen. lijnen. Lineus. a. um.

Vleſſen. ſmeychende. in T. Tunſchende.

Vlyhen. in S. Schichen.

byVlyhen. byboegen. in S. to hoip Setten.

byVlyhen ſych ſelben of en anderen erghent by. in D. byBoegen. byVlyhen.

Vlyehen als men eynen iaghet. Fugere. fugitare. aufugere. refugere. perfugere. effugere. defugere.

toe Vlyehen. Confugere. affugere. circumfugere.
wyderwegen Vlyehen. Diffugere.
die so Vluydt. Diffugus. profugus.
verre of to rugge Vlyhen. Desugere.
uyt Vlyhen. Effugere.
voir Vlyehen. Prefugere.
af Vlyehen. Defugere.
verre Vlyehen. Profugere.
Vlyehen van den eynen hoip of her tot den anderen. Perfugere. transfugere.
die soe Vluydt. Perfuga. ge. transfuga. ge.
to rug Vlyehen. Refugere. retrofugere.
die so Vluydt. Refugus.
onder Vlyehen. Subterfugere.
aever Vlyehen. Transfugere unde transfuga. transfugus.
Vlycken. spalden. in C. Cloeven.
Vlyck of sijde spycks. in B. Balke.
Vlyderen. en boem. in H. Hoellenter.
Vlyeghe. Musca. muscula. asilus. li. cenecla. cle. vomica. ce. cenomia id est communis musca.
hondts Vlyeghe. Cinises. sis. cinomia. ricinus. ni.
sentjnde Vlyeghe. Casnomia. spalangus. gi.
groote Vlyeghe. Musco. onis.
Vlyeghen gwasen nette. Muscarium. flabellum. li. muscalarium.
Vlyegen of mucken nette hacben den hoesde. Canopeum pei.
daer der Vlyegen vele synt. Muscetum. musculetum. muscarium.
vol Vlyegen. Muscosus. musculosus. tas.
Vlyegen. verbum. Volare. Voletare.
to hymmel Vlyegen. Evolare.
to Vlyegen. Advolare.
af Vlyegen. Avolare. abvolare. devolare.
bol Vlyegen. Pervolare.
to samen of to of uyt Vlyegen. Convolare.
umher Vlyegen. Circumvolare.
in Vlyegen. Involare.
uyt Vlyegen. Evolare.
tusschen Vlyegen. Intervolare.
tegen Vlyegen. Obvolare.
weder Vlyegen. Revolare.
onder of nae of weynich Vlyegen. Subvolare.
haeven of op Vlyegen. Supervolare.
voir of aever Vlyegen. Transvolare.
lait Vlyem. Fleubothomum. mi.
uyt Vlyemen laten vloit. Fleubothomare.
Vlyemen later. Fleubothomator.
Vlyemen latinge. Fleubothomia.
Vlijt. sorge. in A. Achte. sorge.
Vlijten. in A. Achten. soggen.
Vlijtigen. in O. Oeffenen.
Vlijtig. soechfeldich. in D. anDechtich.
Vlijtich wesen. in D. anDechtich wesen.
Vlijtigen nae en dynck. in A. Arbeiden.
Vlijticheit. Diligencia. Opera. re. in E. Ernsticheit.
Vlijtlick. in D. anDechtich.
Vlyeten. Fluere. Manare. Permanare. Demanare. Fluitare. Meo. as. are. Perluere. Decurrere.
to Vlyeten. Affluere.
voir Vlyeten. Prefluere.
voir hyn Vlyeten. Preterfluere.
voir Vlyeten. Transfluere. Perfluere.
aever Vlyeten. Transfluere. Superfluere.
in Vlyeten. Influere.
uyt Vlyeten. Effluere.
mit of samen Vlyeten. Confluere.
weder Vlyeten. Refluere.
tegen Vlyeten. Obfluere.
af Vlyeten. Defluere.
to rug Vlyeten. Retrofluere.
umb Vlyeten. Circumfluere.
haestlick Vlyeten. Defluere.
wijtwelich Vlyeten. Diffluere.
tusschen Vlyeten. Interfluere.
Hec omnia faciunt adiectiva in Ilvis.
Vlyetlick. Fluxilis. le. Fluxibilis. le. Fluidus.
Vlo. Pulex. cis.
daer der Vloen vele synt. Pulicarium. Pulicetum.
vol Vloen. Pulicarius. a. um. Pulicosus. tas.
Vloe of nop op den doeck. Lanugo. inis.
Vloick.
Vloick.
Vloichen. in B. Blaqueren.

Vloicken ſich ſelven. Imprecor aris.
Vloicker. in B. Blaſphemmerre.
neverVloedlick. in M. baeven Maten.
Vloigh. vlucht. als men vlugget. Alatus. us.
Vlogel. Ala le.
van den Vlogel dat onderſte vlpeghen. Vola. le.
die Vlogel an den voten heft. Alipes. dis.
Vlogelvoirre. Alager. Aliger. Alatus. a. um.
Vloepen als ſtaende water. Stagnare.
Vloepen als die ſee. Abundare. Exundare. Invalere. leſcere.
umbVloepen. in B. umbVlpeten.
Vloepen genoich heben. in H. voꝛHebich weſen.
te rug Vloepen ſ. ebben. Redundare.
Vloit ſ. vlietende Water. in M. Water dat vlietende iſ.
Vloit deꝛs waterꝛs. Inundacio. Fluctuacio. Cathaclismus. Gurgitacio. Gurges. tis. Alluvio. onis. alluvies. ei. alluvium. ii. Colluvio. onis. Culluvies. ei. Eluvio. onis. Eluvium. ii. Proluvies. ei. Proluvium. ii.
umbVloit. Circumluvium. ii.
uytVloit. ſtranck van en water. Fluctus Decurſus.
Vloit deꝛs meerꝛs. Ledo. onis. in M. deꝛs Meerꝛs ſtijgynge.
Vlotten. vlpeten. in S. Swemmen.
Vloittich. vloytſch. Fluviatilis. le. Fluvialis. Flumineus.
vol Vloiten. Fluvioſus. tas.
Vlote. in B. onDpep.
Vlucht. in B. Vloeghe.
Vlucht in der iacht. Fuga.
toVlucht. ontwijck. Subterfugium. profugium. preſidium. Cicopleum. ſepedum. di.
Vlucht wijderwegen. Diffugium.
uytVlucht. Effugium.
ſtede der toVlucht. in S. ſtede der Seeckerheit.
Vluchtich of vlietende. Fugax. cis. profugus. fugitivus. a. um et fugacitas.
Vluchtich van ſynen heer. Fugitivus.
die uytVluchtich iſ. Confuga ge. communis generis.
Vluchtich. ſnel. in B. Bald. et in D. beDpgſtich.
geVluchten. Complexus. Contricatus. a. um.
ongeVluchten. Incomplexus.
Vlugg als die vogel.
Vluchtich. ſnair. in C. Cundich. in B. Bald. in D. beDpgſtich.
Vluesch mit der wollen. Vellus. leris.
Umb. dairumb. Propterea. Ergo. Ideo. Igitur. Ideoque. Idcirco. Eapropter. Eatenus. propter.
wairUmb. Quare. quamobrem. quapropter. Quocirca. unde.
Umblanghs. Circum Circa. Circiter. Prope.
Umb ind umb. Circumquaque. undique. Circumcirca. undiquaque.
Umbſus. inG. tobeꝛGeeſs. [*l. in G. verGeeſs.*]
Ummende. in A. Amangs.
Ummer. in A. Ao.
Ummerſo. Profecto. Corgo.
Ummerto. nu. in A. Aoe to.
Ummermeer. in A. Altijt. Altoꝛs.
Unck. eyn ſenyn woꝛm. in M. Moll.
Uncſ dat ſynt twe loit. Uncia. cie.
half Uncſ. Semiuncia.
mit Uncien weghen of meten. Unciare.
van Uncien tot uncien. Unciatim.
Und. in E. Ende.
Unde. gheive opt water. in B. Bulle.
Unden. under. in N. beNeden.
Underdenich. in D underDenich.
Underdenicheit. in D underDenicheit.
Under enanderen. in A under enAnder.
Underlait. Intervallum. Pauſa. Mora.
Underwijlen. in C. ſomCyt.
Underwynden. in C. Cpoeden.
die Underſte. in N. die Nederſte.
Ungel. Cepum. pi. Cebum. bi. Axungia. e.
Untz. hent. in B Bys.
beVoirchlick. in G. Gevoirchlick.
ongeVoirchlick. in K onHeſtich.
Vocken wepen. Flare.
Voiden. optrecken. in M. Neren.
Voider die voidet. Alumnus. Nutritor. Fotor. Fomentator Refector. Altor. Alitor. Alimons. pluraliter. Alumnator.
Voiderſche. Nutrix. Ales. Altrix, Alitrix. Alumna. Fotrix. Refectrix. Gestara. Nutricula. le. eciam in A. Amme.

die

die Voidt of gevoidt wurdt. Alumnus in maſ. ge. Alumna in fe. gene. Alumnulus. Nutricius. a.

Voitſel. in N. Nerong.

Voitſel. voidynge. Educacio. educatus. us. Nutricio. Alimentum. Fomentum. Fomentacio. Paſtus. us. Refectio. Suſtentacio.

Voidlich. Nutribilis. Fotibilis. Fomentabilis. Refectibilis. Recreabilis. Educabilis. Pascibilis. Fotilis. hec omnia le; ter. tas. Nutritorius.

Voider alſ men den kueren gheeft. Pabulum. li. farrago. ginis. paſtus. us.

Voideren of voider vergaderen. Pabulor. aris.

Voiderynge. Pabulatura. pabulacio.

Voiderbat. Bacus.

Voidermeiſter. habergeber. Abatis.

Voider onder die cleyder. Foderatura.

Voideren die cleyder. Foderare.

Voider hoeys twyns of anders. Plaustrum.

Voiderſche. in N. Nunne.

Voigh. vergaderynge tuyer dynghen.

int geVoighe. ten beſten. ten beeden.

Voigen. bighen. in S. Schicken.

Voigen. themen. in S. Gelyngen.

byVoigen. in S. to hoip Setten.

byVoigen. byvighen ſich ſelben of en anderen engent dy. Applicare. Disponere. Ordinare. dirigere. adhibere. Appellere. aptare.

an eyn Voigen. Copulare. combinare. Coniungere. applicare. feneror. aris et fenero. as. are i. adiungere. meio. is. ire i. iungere. defectivum eſt compingere. Complaudere. complodere. conſerere. conglutinare. compaginare. aſcio. cis. cire i. iungere. aſciſcere. admovere. advicinare. contexere. immeire. defectivum eſt ſinzugere inde ſinzutus. a. um i. conjunctus. conterminare i. coniungere. unire. adunire. unare. adunare. counare. counire.

ben eyn Voigen. Recopulare. reiungere. reconiungere.

Voighlich. in S. Schicklich. unde adiunctim advicinatim. applicatim. cetera ſume ex precedentibus verbis in ly. an eyn Voigen.

Voighlicheit. in S. Schicklicheit.

Voighlich. in S. Gelymplich.

Voiggngh an eyn. Compages. gis. compago ginis unde compagineus. a. um. copula. copulacio. combinacio. coniunctio. adiunctio. applicacio. iunctura. conglutinacio. complauſus. us. comploſus.

umbher Voigen. Circumferere.

Vogel. Avis. avicula. volucris. ales. tis. altile volatile.

tam Vogel. hec Actilis in ſingulari et hec Altilia in plurali.

die Vogel beyle byget. Avigerulus.

Vogel toutne.

Vogeler. Aucceps. aucupator. avicularius.

Vogel bangen. Aucupor. aris.

Vogelbanggng. Aucupium.

Vogel lijme. Viſcus. ci.

der Vogel hemmliche ſtede in den walde. pluraliter. Aviaria. orum.

Vogelwijchlen. Auguriari inde augurium.

der Vogien wech. Aviarium. rii.

die nae der Vogel ſanch mit den munde ſynget. Oſcen oſcennis.

alre cleynſte Vogel gelughe heit Fricinnio. is. ire.

der cleynſter Vogel ſanch heit Minuricio. tis. tire

Vol. Plenus. repletus. refertus.

Vollentlich. Plenarius. pleniter.

half Vol. Semiplenus.

Vol. in D. Dzonthen.

Volheit. in D. Dzonthenſeyn.

Volheit. Plenitudo.

Volbuert. in C. Conſent.

Volbuert in qwaiden. Faucio. onis inde faucioſus. a. um. tas.

Volburden. in C. Conſenteren.

Volburden. toevallen. in B. byBlyben. conſenteren.

Volch. Populares. vulgus unde vulgoſus. tas. et vulgaris. re. ter. tas. populus. popellus. gens. plebs. plebicula unde plebeus. a. um. plebiscula. eciam in T. Tuyde.

tot den Volch ſpreken. Concionor. aris.

tot den Volch ſprecher. Concionator.

dem

ban tween Volcken geboeren alſ die vader cleeſch ind moeder gelreſch. Bigens. tis.
mit Volck verbullen. Populor. aris.
dat dat Volck oeffent of in weerden ſeldt. Plebicola. le.
den Volck to volgen of toſpraken of an to ropen. Plebeo. es. ere. plebeſcere.
die den Volck of den ruteren oere rechten of behulp geeſt. Tribunus. ni. Tribunucius. a. um.
deſ Volcks ingeſette. Plebicitum. ti.
deſ tot den Volck hoerende iſ. Popularis. re. ter. tas. vulgaris. re. ter. tas. plebeus. a. um.
vol Volcks. Populoſus. tas. Populacio. onis.
Vollen in uwen guet dunchen. in D. Dunchen, vollen.
gelich Vollen. in D. ueberDragen.
ongelich Vollen. in E. onEyns weſen.
voirVollent. [l. *voirVollen.*] Preſentire.
wederVollen. Reſentire.
Vollen. taſten. in K. Kolren.
Vollynge. taſtynge. in K. Kolrynge.
geVollich. in C. Caſtlich
ongeVollich. Inſenſibilis. le. ter. tas.
Volgen. Sequi. Imitari. Comitor. aris. Secutor. aris. Sector. aris. Inſequi et perſequi per. valde.
berVolgen. Perſequi. Inſequi et cetera. in B. Bedroeven.
berVolgen umb wat to werven. in A. Arbeyden nae en dynck.
mit Volgen to laten. in H berhengen.
ſamen of mit Volgen. Conſequi.
naeVolgen den anderen in ſeden. Imitari. ſectari. equiparare. moralizare.
Volgen. volburden in B. byBliven.
berVolger. Perſecutor. emulus. demulus. emulator.
naeVolgen in eyns anderen ſtede. Succedere. ſubſequi.
naerVolger. Succeſſor. ſubſecuto. Sequax. ſequaculus.
naeVolchnſſe. Sequacitas. ſubſequela. ſubſecucio.
Vollen. Fullare.
Volre. Fullo. onis.
Volreboem Liciatorium.
Voudelyngh.
der Vondelyng off wegſten hupſ off herberghe dair men ſy opvoidet. Orphanotrophium.
der Vondelyng verwaerre. Orphanotrophia.
Vondenſſ. in O. Odel.
Vonderen. in S. Schym. ſtech.
Voir. Pre. Pro. Ante.
Voirmalſs. ermalſs. in D. vanDages.
Voir alſ dat eyn umb dat ander. Pro.
Voir dat nyet achter en iſ. Ante. pre.
Voire alſ en ploich butwet. Ariuncula. Sulcus. Lyra. Arruncula. Sulculus. urbus. urnus.
Voren maken. lant boren. Sulcare. deſulcare. Lyrare.
uyt der Voiren buwen. Deſulcare. Delyrare. Exorbitare.
tuſchen twen Voren die hoighde off dat ſpacium. Aruncula. Ariuncula. Porea. ree. Porcula. le. Crebro. onis. ind alſulke hoighde of ſpacium maken. Porcare. Imporcare unde Porcator. Imporcator.
Voren meker. Sulco. onis.
Voren wyſtwelbich. Diſſulcare.
inVoren. Inſulcare.
weder Voren. Reſulcare.
die Voyderſte of oeverſte. Primicius. a. um.
Voyderecht an deſ perts ſadel. Anchile. Ancela.
Voyderecht an en ſlot of voirſtat an eyner ſtat. in B. voirBurghte.
Voyder hant. Dextra manus.
Voyder voit. Pes dexter.
Voyder hands of rechts. Dexter. tra. trum.
Voyder. verre. Remocior. remocius. Diſtancior. diſtancius.
Voyder. voyrwat. voytan. Ultra. ulterius. ultroneus adver.
Voyder adver. alſ ge ſal dat voyder doyn dan gy. Pocius. peramplius. amplius. magis.
Voyderen. in S. voirSetten.
Voyderen. bedryven. in A. Arbeyden. et in C. berCryghen.
Voyderonge. Promocio.
die Voyderſte. die pryſt. in Y. die Yrſte.

die

die Vozderſte. die wijdſte. die uterſte. in V. die Verſte.
Vozdel. Prerogativa. ve. privilegium exempcio.
dem Vozdel boirt of geſchuyt. Prerogatus. privilegiarius privilegiatus. prelatus. exemptus.
Vozdel eynen doyn. Prerogare. predere. preferre. privilegiare. eximere.
Vozderen. bzomen. in B. Baten.
Voiren. Vehere vectare. ducere.
inVoiren. indzagen. in B. inBzengen.
aeverVoiren. in B. aeverBzengen.
aeverVoiren aever water. Transfretare. transvadare. traducere.
volVoiren. in B. volBzengen.
toeVoiren. in B. toeBzengen.
ſamen of to hoip of nytVoiren. Convehere. convectare.
umbVoiren. Circumvehere. circumvectare. circumducere.
af of to rugge Voiren. Devehere. devectare. deducere.
uytVoiren. Evehere. evectare. educere.
in of tegen Voiren. Invehere. invectare.
voir of verre Voiren. Provehere. provectare.
op of neder Voiren. Subvehere. ſubvectare.
ſa wair op of wair mede men wat Voiren of dzagen mach. Vehiculum.
Voirman dan eynre ſteeden. Veredarius.
Voirman. Auriga. rutusmata. te. vector. doctor. agitator. elaſius.
Voirman des helſchen ſcheeps. Caron. onis.
Voirloen dan touwe. Vectura. vectigal. alis.
Voirloen dan ſcheppe. Naulum.
die wat to Voirloen nymyt. Vecturarius.
Voirhoeſt. in S. Sternne.
Voirmunder. in M. Mumber.
Vozke. in G. Gabel.
Voern. in C. Czute.
Vozſch. in H. Hupigngh.
beliVozſch. Agredula.
Vozſchen. roepen. Quaxare. quaxquare. coaxitare.
Vozſchen roip. Quaxum. xi. quaſcum. ci. coaxitacio.
Vozſchen ſtede. Ranetum. ti.
Voirſchtich. in C. Cloick.
Voirſpan. in S. voirSpan.
Vozſt. in K. Kelde.
Vozſtich. Gelidus. algidus unde geliditas.
Vozſtkalle. Gelicidium.
die Vozſte. in H. die Hrſte.
Voirt dair men aever wandelt. Vadum. vadulum unde vadoſus. a um. tas. braceum. brevium. vii.
aever en Voirt repſen of boiren. Vadare. pervadare. transvadare. revadare. per iterum.
Vozt. Ultra. ulterius. ultro. item.
Vozdan. bozder. Ultroneus.
Vozdmer. Amodo. Peramodo. Amplius. Peramplius. Deinceps. Dehinc.
Vozte. bzuchte. in N. Anzt.
Vozdte. in C. Czaerke.
Vozdten. in C. Czaerſten.
Voirbare. Predeceſſor. Preceſſor. Anteceſſor.
Vozdwarde. in G. Gelepde.
Vozdwarde. onderſchept. in C. aeverCompngh.
Vozdwart. burhynne. Antrorſum. ultra. ultroneus.
Vozdwart. voirſich. Pronus. a. um.
Voſſ. Vulpes. pis. vulpecula.
Voſſen. Vulpinus. a. um.
Voſſen hupke. Amfractus.
Voit. Pes. pedis.
half Voit. Semipes. dis unde Semipedalis. le. ter. tas.
Voitſpair. Veſtigium. gii. Greſſus. us. Paſſus. us. Peda. de. Calcaneus. nei.
Voitſpair in den bzech getreden. Bitalaſſum. ſi. Talaſſus. ſi.
dat twe Voit heſt. Bipes. dis unde Bipedius. Bipedalis. le. ter. tas.
dzyVoit. Tripes. dis. Tripedius. Tripedalis. le. ter. tas.
vijrVoit. Quadripes. Quadripedius. Quadripedalis. le. ter. tas.
beelVoitich. Multipes. dis. Multipedius. Multipedalis. le. ter. tas.
dan den Voit of dan der hant dat hail dynnen. Vola. le.
dan den Voit dat hail onder wat ſtoppen of berghen. Involare.

twe Voitich als eyn mynsch. Bipedius. Bipedalis.
dry Voitich. Tripedius. Tripedialis.
vyr Voitich. Quadripedius. quadripedalis.
vyss Voitich. Pentipedius. Pentipedalis.
segs Voitich. Senipedius. Senipedalis.
Voitwevel eynreley ghicht. Podagra.
die dat Voitwevel heft. Podagricus.
hynck Voit. Claudipes. dis.
hornen Voit hebende. Cornipes. dis.
die grote Voit hebet. Greſſutus. a. um.
Voitbat umb die boite bair in to waschen. Labrum. bri. Alveus. vei. Pelluvium. vii.
die to Voit ghept. Pedeſtes. tra. trum. Pedestris. tre. Pedeſter. tris. tre. pedulus. Pedullus. Pedes. peditis.
to Voit gaen. Pedirare.
der Voitlupde beelheit. Pedatus. us.
Voitganck. idem.
Voitlyng an den halsen. Pedana. ne.
Voitlyng ansetten. Pedanare.
Voitstanck. Pedor. doris.
der Voit of oren ontreynicheit. Pedora. rorum.
die stynckende Voit heft. Pedicuus. a. um. Pedicuitas et Pedicuoſitas. pedoroſus unde Pedoroſitas.
onder die Voit treden. Peſſumdare. Conculcare. Subpeditare. Supplantare ſed Huguccio negat Supeditare.
des Voite licht synt. Levipes. dis.
des Voite metalen synt. Eripes. dis.
des Voite slechte synt. Plancus. a. um.
des Voits nederste of sasse. Planta. te.
Voitangel. Quadrifidus.
Voitangel of bzet bair nagel boie gaen. Hamus. mi.
lupde mit den Voiten tegen ons gaende. Antipes. dis. Antipos. dis.
barVoits. in B. Barboits.
blaVoit. eyn clam bogel. Ortogolus. Erodius ſed aliqui dicunt Erodium ghyrbolich.
hyVoit. eyn creupt. Arthimeſia.
Voitsel. in N. Nerongh.
Vzacht die men boirt. Vectura.
die Vzacht boirt.
die Vzacht doit boiren. } Vecturarius.
tot Vzacht gehoerende.

Vzack. in C. Carch. [*l. Carich.*]
Vzackheit. in C. Carichеit.
Vzaighe. Interrogacio. interrogaciuncula. queſtio. queſtiuncula. indagacio. inquiſicio. inveſtigacio. ſciſcitacio. peticio. dragma. tis. zetema i. queſtio.
Vzaigen. Querere. queritare. inquirere. perquirere. requirere. indagare. inveſtigare. interrogare. ſciſcitari. petere. conctari. perconctari. excutere. interpellare. queſtionor. aris. ſcitor. aris. ſtipulor. aris i. interrogare.
Vzaighe die heymlich ind swair is. Enigma. tis. proprie eyn reedsel.
die so Vzaiget. Enigmaticus. enigmatiſta. commu. ge.
alse to Vzaigen. Enigmatizare.
upt of asVzaigen. Exquirere. exigere. expetere.
Vzaighsel. in R. Reedsel.
Vzait. gulsch. sluchart. Kataſus. Guloſus. vorax. ingluvioſus. tas. ambro onis. ambroſius. a. um. buccellarius. a. um. dorco. onis. gluto. onis. catilio. onis. catiloſus. degulator. mando. onis. manducus. a. um. comedo. onis. eſtor. oris. edax. edaculus. edulus. lurco. onis. lurconinus. pandox. cis.
Vzaitscap. slurcherey. gulscheit. Ingluvia. e. ingluvies. ei. edacitas. peredia. coneſſacio. orexia. poliphagia. karhaphigia. luvio. onis.
Vzaitscap doyn. in H. Slicheren.
Ure. Hora. horula. in S. Spacium.
Ure tuschen dach ind nacht oss tuschen nacht ind dach. Hespera. re.
Ure tuschen nacht ind dach. Vespera re.
Urewerck of reytscap bair men die uren by kennet. Clepſidra. dre.
Urewerchsmeister. Clepſidarius.
Urewerck. Horologium.
bair men Uren by kennet eynreleye reytscap. Quadrans. tis.
Urewerchs regierre. Horologicus.
des ten Urewerck hoirt. Horologicus.
die nae den Uren sughdt of merckt. Horuſpex. horiuſpex. cis. horoſcopus. Horoſpicus.

der

der Uren merckyng. Horoſcopium.
van Urewerck die wiſſer. Scioterus.
Vyerhter. Vectuarius. vecturarius.
Vyerde. raſt. in G. Gemach.
Vyerde. in S. Soyne.
onVyerde. in G. onGemach.
Vyerdſam. in K. Kerſtlick.
Vyerde maken. vyerdigen. in S. Soynen.
onVyerdſam. in K. onKerſtlich.
onVyerde maken. in B. Bedyoeven.
Vyerdigen. verſueten. in M. beMoyuen.
Vyerdemakyng. in S. derSoynyng.
Vyerdemeker. in S. Schepdſman.
ontVyeden. in B. Bedyoeven.
Vyerde hebnde. Apageſis. pacificus.
die umb Vyerde to maken uytgeſant ys. Caduceator. caducealis. le. ter. tas.
to Vyeden ſtellen. in M. beMoyuen.
ſtait of ſydt in Vyerde adver. Apogeſis. apage ſingulariter. apagete pluraliter.
Vyemd. in B. Butenmynſch. et in H. uytHeymſch.
Vyemd. ongewontlick. in S. Seltzen.
ontVyemden. in D. ontVyagen.
ſeer derVyemden. Abalienare inde Abalienatus. a. um.
Vyeyſchen. bernemen. in E. Erbaren.
Vyeyſchlick. in S. Strumff.
Vyeeſe. in A. Anxt.
Vyeeſen. vyuchten. in A. Anxten.
Vyeeſelick. in A. Anxtlick.
Vyeyſſem. ſeerichheit. Colera. re.
Vyeten. ſluptken. in D. Doemen. et in S. Slicken. ſlicheren.
Vyeter. in V. Vyait.
Vyevelick. in C. dol Coene. [*l. in C. Coene.*]
Vyevelich doin. Temerare.
Vyy. in M. Mylde.
Vyy. loyff. in K. Ledich.
Vyy. wiſſe. baſt. in S. Secker.
onVyy. in E. Eyghen.
die to mail Vyy ind onbehacht ys. Eliſius. a. um.
die Vyy van hyghen rechten angenomen ſynt. Familia.
die Vyy geworden ys van der eygenſchap. in E. van der Eygenſchap.
Vylatyng der kynder uyt gewalt des vaders of mumbers. Emancipacio.
alſo Vyy to laten. Emancipare.
die ſo Vyy gelaten ys. Emancipatus. a. um.
Vylatynge eygenre lude uyt gewalt oers herſcaps. Manumiſſio.
alſo Vyy to laten. Manumittere.
die ſo Vyy gelaten ys. Manumiſſus.
Vyhen. qwijten. in L. Ledigen. et in L. Loiſſen.
Vyheit. in M. Mylticheit.
Vyheit des willen of willkoer. Arbitrium. Electio.
Vyhen. lieſchen. in B. Boelen.
Vyher. hoilre. Procus. Procator.
Vyher. Procabilis. le. ter. tas. Amator.
Vyheit. Libertas. Immunitas. Libertacio. Exempcio.
Vyheit en beſt. in B. burBuchyt.
Vyheit. in S. Secherheit.
ſtede der Vyheit. in S. ſtede der Secherheit.
Vydach. Feria ſexta. Dies veneris.
ſtylle of bone of witte Vydach. Paraſceve. ves.
Vyiſch. wreydelick. in A. Abel.
Vyiſch. in V. Varſch.
Vyeſlant. Friſia. e.
Vyeſch mynſch. Friſo. onis.
Vyeſen. Frigere. eſcere. Algere. eſcere.
Vyeſen boyſt. Gelare. Congelare. Gelaſcere. Congelaſcere. Aggelare.
weder Vyeſen. Regelare.
Urhoen. Ornix. cis.
Vyoe. Mane. Lucubris. bre.
Vyoe moygens. Cras mane.
Vyo. in C. Cyitlick.
Vyo. hyalick. in B. Blide.
onVyo. in V. Vyoevich.
Vyo weſen. in B. Blijde weſen.
Vyo maken. in B. Blijde maken.
Vyo ind hyolick in got weſen. in B. Blijd in got weſen.
Voylicheit. [*l Vrolicheit.*] hyoude. in B. Blijtſchap.
Vyome. gewynne. in B. Bate.
Vyomen. hoyeren. in B. Baten.
Vyome. menlick. in C. Coene.
Vyome. hoeghlick. in B. Berhe.

Vzame. in H. Hyllich.
Vzoen. in B. Baide.
Vzoen. baſt. in Q. Quatertemper.
Vzoit. wijſſe. in C. [*l. in B.*] Beſchheyden.
Vzoitheit. in C. Cloickheit.
Vzoude. in B. Blijtſcap.
Vzouwen. in B. Blijde weſen.
Vzouwe dat eyn wijf is. Mulier. Muliercula. femina. femellula. feminula.
Vzouwe dan ſtaids wegen. Domina. dominella. Hera.
Vzouwe dat huys to regieren. Hospita. Domeſtica. Materfamilias.
huysVzouwe ter echt. Uxor. coniunx. gis. conthoralis.
huysVzouwe als eyn werdynne. in H. Huysvzouwe.
ionctVzouwe. ionffer. Domicella.
alt Vzouwe. Vetula. Anus. us.
alder Vzouwe. alder moder. Ava. Avia.
witte Vzouwen. in G. Gudeholden.
wyſe Vzouwe. Sibilla.
wyſe Vzouwe. wyſe moeder. Obſtetrix.
Vzouwen cleit bijnckende. Arthomium.
Vzouwen varwe tot oeren angeſicht. Anulare.
Vzouwen maenſtonde. Menſtruum unde menſtruoſus. tas. ind dair mede wat to rueren. bubinare. ind die materie heit bubinarium of bibinarium.
der Vzouwen vzouwlicheit. Caduceum.
der Vzouwen tzgrait an den arm of an den beyn. Periſcellis. dis.
dat iytt dan der Vzouwen ſchemelheit dat weetmen wael woe dat heit. ind dat heit nicht Sumenſius.
Vzouwſch. wijffch. Muliebris. bre. ter. tas.
Vzouwſch. tot vzouwen geneyght. Venerius. dioneus. a. um.
Vzucht die weſſet op bomen. in A. Apſt.
Vzucht in den beld. in C. Coern.
Vzucht alreley. Fructus. us.
Vzucht alreley int gemeyn. Arbutum. ti. xiros.
Vzucht of crupt wilt waſſende. Agreſtis. te.
Vzuchte doyn. Fuctificare. fecundare.
Vzuchtdzeger. Frugifer. fructifer. a. um.
Vzuchtber erde. Frugifera tellus. uris. ind oeyr vzucht heit tollinius. nii.
Vzuchtber acker. Frugifer.
vol dan Vzuchten. Fructuoſus. fructuoſus. tas. fructuarius.
die heel alynge Vzucht. Olocarpamen. tis.
die yeſte Vzuchten. Primicie. arum.
Vzuchtber. in G. Geyle als en acker.
dan Vzuchte of aiſte ſnoede gaeben pluraliter. Trajemada. dorum.
Vzuchtberheit. Fertilitas. fecunditas. fructuoſitas. ubertas. ubertuoſitas. feracitas. veroſitas.
Vzuchtberlich. Ubertim. uberter adver.
Vzuchtber maken. Ubertare. fertilitare. fecundare.
Vzucht. ſozgh. in A. Anxt.
Vzuchten. in A. Anxten.
Vzuchten den genen die tot gwaiden vermolden ſteyt. Suſpicere. ſuſpectare.
Vzuchtſam. in A. Anxtfeldich.
Vzucht in den lijcham. Fetus. ti. fetura.
Vzuchtberheit. als vzucht ter werlt vzengen. Fecunditas.
die ſoe Vzuchtber is. Fecundus. a. um.
Vzuchtber maecken. Fecundare.
myt Vzuchte maken. Impregnare. Gravidare.
Vzucht dzagende. Pregnans. fetans. gravida.
Vzucht vzengynge. Parturicio.
dair die Vzucht ongebairen in leyhet. Secunda. ſecundina.
Vzucht maken. Generare ſuſcitare. Propagare. Procreare. Patrare.
Vzuchtmakynge. Generacio. ſuſcitacio. Propagacio. Procreacio. Patracio. Emiſſio. Geneſis.
Vzucht ontſangen. Concipere.
Vzucht ter werlt vzengen. Nitor. nixus. ſum. Parere. Parturire. Gignire. Progignere. Edere. Procreare. Fetare.
Vzuchtmeker. Genitor. Generator. Propagator.
Vzuchtvzengerſche. Genitrix. Editrix. Propagatrix. Pariens. Parturiens. Puerpera.
Vzucht vp ſich hebende. Fetatus.
Vzucht des lichams vorthzengen. in It. Hyntgeberen.

Vzucht-

Vzuchtber. Fecundus.
onVzuchtber. Sterilis. arteſus. infecundus. Stiritus.
Vzucht voztgebzacht. Partus. us. Natus. Genitus. Genitura.
der Vzucht ontfanggng. hezmliſſe ſtede. Virginalis. lis. Virginale. lis.
ſonder Vzucht bp ſich to heben. Effectus. a. um.
onVzuchtberheit. Infructuoſitas. Sterilitas. Infecunditas.
Vzunt. Amicus. Dilectus. Carus.
Vzunt maken. Amicare.
Vzuntlick. Amicabilis. Amicalis. le.
Vzuntlickſte. Amiciſſimus. Cariſſimus. Dilectiſſimus.
Vzuntlick weſen. Amicor. aris. Afficior.
Vzuntſcap. in L. Lieſde.
balſche Vzuntſcap. Fictio. Simulacio.
balſch Vzunt. Fictitius. Fictitioſus. Simulatorius.
Vzt. Ex. E. Extra.
Vztgeben. Expendere. Exponere.
Vterlick of uterlickſte. Extremus. Extremitas. Explicitas. Explicitus. a. um.
Vterlickſte maken. Extremare.
tuſchen Vterſte ſnd mydde. Medioxinius.
Vztlendiſch. in B. Butenmynſch.
Vucht. ſam. in C. Clam.
Vucht dan bynnen. Uvidus. a. um.
Vucht weſen of werden. Humere. Humeſcere. Uvere. Uveſcere.
Vucht maken. Humidare. Humectare. Madidare. Madeficare. Uvovis. vere ſ. ab intra Uvidare ſimiliter.
Vuchtickheit. in S. Swadem.
Vuchtickheit alz water. melck. honich et cetera erghent upt trecken. Elicio. cis. cere. Extrahere.
vol Vuchtickheit. Humoroſus. vaporoſus. a. um. tas.
Vuck en nett geſtalt alz eyn biſchhoff.
Vuck eyn wijd cleyt. Fuca. Diplois. dis.
Vude ſcherm. in B. Bzutz.
Vul. onbarſch. Putridus. a. um. Putris. tre. Putrus. a. um. Putidus. Putulentus. Corruptus Fabidus. a. um.
Vul werden. in S. Snoede werden.
Vul. onbarſch maken. Putridare. Putrificare.
Vul werdlick. Putribilis. le. ter. tas. Putreſcibilis. Corruptibilis. le. ter. tas.
berVulen. vulſchen. onbarſch werden. Putrere. Putreſcere. Putrere eſcere. Computrere. eſcere. Putrefieri. Exputrere. eſcere. Tabere. eſcere. Tabefieri. Intabere. eſcere.
onVul werdlick. Imputribilis. le. ter. tas. Incorruptibilis. le. ter. tas.
onVul. in V. Varſch.
berVulen. in K. Kotten.
Vulſchen. in M. Muſſen.
Vulſickheit. Labes. Tabes. Putredo. Squalor. Putriditas. Corrupcio. Putrifactio.
Vulick. pzide. in A. Apff.
Vulicken. gzaben. Pollingere. inxi. ctum.
Vul. bzack. in C. Carch.
Vulheit. bzackheit. in C. Carickheit.
Vul. traich. in L. Lantzem.
Vulen. tragen. in L. Loepen.
Vulſhept. in C. Cachept.
berVulen. berwaten. in B. Blameren. et in G. aeberGeben.
Vullen. Implere. replere. farcio. tis. tire. farcino. as. are. farſino. ſis. ſire. refertire. Suffertire. confertare. refertare. Pleminare. deplere. opplere. per. valde. ſtipare id eſt replere unde ſtipatim adverbium. Inſtipare. per. in et valde. Obſtipare. per. undique vel contra reſtipare. per. iterum. Subſtipare. per ſubtus poſt vel parum.
berVullen. in B. volBzenghen. et in E. Eynden.
wederVullen. Reimplere. refarcinare.
berVullende. Expletivus. adimpletivus. Refarcinativus.
onberVullet. Inexpletus. incompletus.
berVullyng der diſputacien. Apolesma.
berVullyng. Supplecio. men. tum. Adimplecio. adimplemen. adimplementum. explecio. men. mentum. complecio. men. tum.
Vunckie dye lebendich iſs. Scintilla. Scintillula.
Vunck die doit iſs. Favilla ſ. aymeren.
Vunck die upt en heyten pferen ſpringhet. Fomes. tis.

Vunche de nyt en vuyr of nyt en heyten yseren spyrnghet. Strictura. re.
Vunchen. Scintillare.
vol Vunchen. Scintillosus. tas.
natVnndich. in A. Abel.
natVundicheit. in A. Abelheit.
Vunte. dat dairmen in hersten doit. in V. Vuye.
geVueghe. in V. Vuldich.
ongeVuegh. in B. Bolderen.
Nota. Vueghe cum suis in V. Voighe.
Vuyr. Ignis. igniculus. pyr. focus. foculus. caminus. rogus et pira et bustum de lignis. vulcanus.
Vuyr dair men die doden myt verbernet. Bustum. ti.
Vuyrheert. in H. vuyrHeert.
Vuyrpijl. Falarica. ce.
Vuyrpanne. Sartago. arula.
dair men Vuyr in heldt. Arqula.
kyert dat Vuyr. Arseverse est verbum defectivum imperativi modi secunde persone.
Vuyrich. Fervidus. Ignitus. Ardens. inflammatos. zelosus. flagrans estuans.
Vurich. Igneus. a. um. vulcanius. a. um.
dat men myt Vuyr leschet ind myt water bernende maert. Anteax. acis.
dair men Vuyr myt staict. Fleionarium.
Vuyrgavel. in G. Gabel.
beghe Vuyr. in V. Beghevuyr.
Vuyrstede. Focarium. rii.
Vuyrsteyn dair men vuyr uyt sleyt. Piritis. tis.
Vuyrstaicher. Flammarius. ticionarius.
Vuyrstaichen. Foculare.
Vuyrstaichen of maken van brenden. Ticionor. Atticionor. aris.
Vuyrverchsel des nachtes. Repofocilium.
Vuyrstail. Ignile. lis. Fugillus. li.
Vuyrslaen. Fugillare.
Vuyrvleser. Cinisio. onis.
Vuyrvat. Ignearius. a. um.
Vuyrhaldende. idem.
Vuyrich maken. Ignio. is. ire. Inflammare.
Vurich. heyt werden. Igneo. es. ere. Igneiscere.
Vuyr vyhende. Ignivomus.
van Vuyr gebrant. Ignicremus. a. um.
myt Vuyr bernende. idem.
Vuyrvat dair men vuyr myt leschet. Syphon. onis.
der Vuyrmakende dubel schem die heiten Fugillatores.
myt Vuysten slaen. Mulcare.
Vuyst. Pugnus. Pugillus. Anbelia. e. Lucta. te.

W.

WA.

Wach. o. ech. ay. in T. Teyder.
Wachelberen. wechelberen. Iuniperum. die boem hyr af. Iuniperus. ri.
Wachtel en vogel. Quisquila.
Wachten. tueven. in B. Beyden.
Wachten. waren. in B. Barghen.
Wachten vur schade. in H. Hoiden.
geWacht. in K. Koerynch.
Wachte. waeche. Vigilia. lie. Vigilium. lii. Vigilacio. Decubie. arum. Nictamen i. Vigilamen. Nictatus. us.
die totter Wachten of waechen bereidt is of die dicke waeckt. Vigilax.
Waeche. in W. Wachte.

nachtg-

nachtsWaechte. in W. Wachte.
ſchiltWaechte of ter hoiden waechen myt hoyen. Excubie. arum. manubie. arum.
Waechen. Vigilare. Advigilare. Convigilare. per. ſimul. Re. per. iterum. Per. per. perfecte. Cubare. Decubare et Decumbere et Excumbere et Excubare.
ter hoiden Waechen. Nicto. as. Nictor. aris. Nictito. as et Nictitor. aris. Noctare.
Waechen deſ nachts by den licht. Lucubrare.
ontWaechen. waechterich werden. in S. ontSpryngen.
Waechende. Pernox i. Vigilans.
die vele Waechens vermach. Vigilax.
Wacher. in D. beDzyflich.
Wacherheit. in D. Dapperheit. et in D. beDzyflicheit.
ontWacht. Experrectus.
Wack. wedich. in H. Hoey.
Wade an den beyn onder dat knye. Sura.
Waide. mare. Latus.
Waden in den water. Vadare.
Waffel.
Waffelyſer.
Waighe to weghen. Libra. Penſum. Lanx. Bilanx. cis.
Waigh ſchaal. Lanx. cis.
in der Waighen die tongh. Examen. Stilus. Trutina. Trutinula. Trutinella unde Trutinare. weghen.
van der Waigen die balch. Statera et eciam dicitur Trutina. Trutinula. Trutinella.
Waghen. waglen. in S. Swanchen neutraliter.
Waghen. bewegen active. Movere. Agitare.
Waigen. in A. Aventuren.
Waigen. ghelden. nomen. in B. Bulle.
Waigen. wynden. ſtormen. Tempeſtuare. Procellare. Ampullare.
Wagen myt raderen. Currus. us. Arcera. Quadriga ſ. quatuor equorum. Seiuga i. ſex equorum. Emedium. dii. Eſedum. di. Petorium. rii. Pilentum. ti.
block Wagen. Sarracum. ci.
bzouwen Wagen. Carpentum. ti.
Wagen die ſtelle yſ. Ocina. ne.
Wagen an der lucht. Plauſtrum. Urſa. Artophilax.
Wagenſpair. Orbita. te.
Waggenwech. Actus. us.
cleyn Wagen. Epiredium. Curriculus.
Wagen bair en bedde in yſ. Lectica. ce.
die alſullen Wagen dzyſt. Lecticarius.
geWagen. gewach heben. in K. Koeren.
die in en Wagen reſtet. Arcubeus.
Wagenman of wagendzyver. Auriga.
Wagen bur eyne perſone. Arcula. Benna.
craidWagen. Cirſum. ſi. Moniga. ge.
Wall umb en beſtniſſe. Vallum. li.
Wal adverbum. Bene. convenienter. competenter.
Walbart. in G. Genoicht.
Wal ſoide. in Q. Qwalm.
Walch moellen. Pannimola. Mola. Pannificum. textimola. Mola textorum.
Wallen. qwalmen. in S. Syeden.
Wale. eyn walſch mynſch of anders tot walſch hoerende. Gallicus. Gallicanus. a. um.
Walhyn. Bene Modo Tranſeat.
Waldedich. in B. Berbe.
Waldedzcheit. in B. Berdicheit.
Walgen. vebel werden. in T. derTeeben.
Walgen. in O. Oyten. in B. Bleyben.
Walgyng. Nauſea. Nauſeola. Abhominacio. Faſtidium. Tabitudo. Tabiditas.
Wallen. wanderen. in K. Keyſen. et in G. Gaen.
Wallyſt. in M. geMoicht.
Wallnott. Nux gallicana.
Walnotboem. Nucus. ci.
Walſchlant. Gallia.
Walſche ſpzaiche. Gallicum.
tot Walſch hoerende. Gallicus. a. um. Gallicanus. a. um.
Walbiſch. Cete. maſ. ge. indeclinabiliter. Cetegrandia.
Walbiſch ſmalt. Abra. bre.
Walbiſch benger of bercoeper. Cetarius.
dair men en Walbiſch byngt of bercoept. Cetarium. rii.
Walt. in B. Buſch.
eyn Walt dun van boemen. Saltus. us unde Saltuoſus. tas.

deſ

des Walds ſoym of uterſte. idem.
dair in den Wald hoighe boeme ſtaen. idem.
Walt die dupſter iſs. in B. Buſch die dupſter iſs.
Waltbloeme. Brecanica.
des Wals dychticheit. Feretrum. tri.
Waldſch. Nemoroſus. tas.
geWalt. æverbzacht. Violencia. Vis. Inſultus. us.
geWalt. in M. Macht.
geWalt. in mijre gewalt. Poteſtas. Dicio. Dispoſicio.
geWalt andoen. verweldigen. Violentare. Supprimere.
myt geWalt eyn perſoen beſtennen. Opprimere. Violare.
Wamme tot volderwerch.
Wan hompſtu. Unde.
Wan tot ſayde. Vannus. ni. Ventilabrum. Velabrum. Cumera. Copiſterium.
Wannen. Ventilare. Expaleare.
Wanch. lack. in G. Gebzech.
Wanch. aftrat. Declinacio. Declinamen. tum. Ceſſus. us. Ceſſio.
Wanchel. onſtenich. Labilis. le. ter. tas. Nutabundus. Vacillans.
Wanchel. in K. Kupnſch.
Wanchelen. wigien. in S. Swanchen.
Wandel. Mutacio. Alteracio. varietas.
Wandel doin. in G. verGelden.
Wandel hoite. in B. Beterynge.
verWandelen. veranderſaten. Mutare. Alterare. Alternare. Flectere i. Mutare. Divertere i. Diverſare. Diverſificare Variare. Divariare. Transformare. Transponere.
Wandelen. verbeteren. Meliorare. Emendare.
Wandelber. onſtede. Mutabilis. nutabilis. inſtabilis. le. ter. tas. vacillans. inconſtans. variabilis.
Wanderen. in N. Kepſen. et in G. Gaen.
durWanderen. Preambulare.
mytWanderen. Coambulare.
wederWanderen. Reambulare.
Wanderſtede. in S. Spacherſtede.
Wanderen. umbgaen geſelſamlich. in G. Geſelſamlich wanderen. inde Converſabilis. le. ter. tas. Converſativus.
guet hoeſch ſuet van Wanderyng. Suavis. cuialis. facetus et hoc ex doctrina. hic et hec comis et hoc come et hoc ex natura converſativus legalis.
beWagnen. in D. verDenchen.
beWagnt. in D. verDacht.
Wanghe. hynneback. in B. Backe.
Wangen ſlaen. Alapare. Alapizare.
Wangenſlach. Alapa.
Wanne. wat meynſtu nu.
Wanner. eertyts. in E. Eermails
Wanneere. Quando. dum cum.
ſo Wanneer. Quandocunque. ſiquando.
Wanſchapen. ongeſtalt. in E. Epslick.
Wanſchicht. onſeede. in S. myſs Stant.
Wanſchichtlich. in A. Aventurlich.
Wanſeedich. in D. Dozverheit.
Want. Quia. exquo. quoniam. quoniamquidem. cum.
Want. Paries. Parietulus.
lang Want of bzetz dair wyngart of anders langh her gepoet iſs. Maceria. rie. ind die ſulchs maert heit Macerio. onis.
der Want of muyren nederball. Parietina. parienna.
Want of muyr af to bzeechen. Parietare. disparietare. exparietare.
tuſchen der Want and den dach. Subgrunda. de.
geWant. in D. Doich.
geWanthupff. Pannetum.
Wanthupff. Ciniphes phis.
Wanten. in H. Hanſchen.
beWant.
beWantniſſe.
Wapen io. ſo dupten.
Wapengerucht.
Wapen. in H. Harneſch.
Wapen gewere.
Wapen in den ſchild. Arma. orum.
Wapenen. Armare.
die ſtede ten Wapen. in H. Harneſch.
in den Wapen mechtich. in H. Harneſch mechtich.
ſonder Wapen. in H. ſonder Harneſch.
all Wapen of harneſch dat licht iſs. Parma. me.
Wapelyng. wepener. Armiger. Satrapa. Satelles.

Wapendreghер. Armiger. rl.
half geWapent. in H. half geWarneſcht.
Wair. dat iſ eyne vraighe. Ubi. unde. quo.
Wair ſonder vraighe. Ubi.
voirWair. twairen. ſeeckher. ſeckerlich. eyn twijfbel. entruwen. Verus. vere. certus. certe. certivus. certive. verificus. ce. verax. veraciter. Revera. confidenter. fiducialiter. indubie. infallanter. inconctanter. inheſitanter. examuſſim.
Wairvan. Unde. de quo. ex quo vel quibus.
Wairher. idem.
ſo Wair. alſ twair. Ubicunque. ubiubi.
Wairhyn. warwartſ. Quorſum.
Wairheit. Veritas. Veroſitas.
vol Wairheit. Veroſus. Verificus.
onWairheit. in L. Loegen.
Wairachtich. in W. voirWair.
Wairachtichheit. in S. Seckerheit.
beWairen. wairmaken. weren. Verificare. Certificare. Affirmare. Aſtruere. Probare.
Wairmaekynch. Verificacio. Certificacio. Affirmacio. Affirmamen. Aſtructio. Probacio. Probamen. tum.
tegen die Wairheit ſpeghen. Inficior. aris.
die die Wairheit ſeggen myt gunſten. Faudicus. a. um.
Wairſeger. in B. Boeter.
Warumb. Cur Quare. Obquid. Quapropter.
voirWarde. in H. voirHoide.
Warde. in H. Hoide.
Warde. in C. Cuere.
Warden. bewaren. in B. Bargheu.
Warden. in C. Cueren.
beWaren. hoiden. in B. Bargen.
Warden op en anderen in arch. Obſervare.
Warden dur ſchade. in H. Hoeden.
Warder. in C. Cuerwechter.
geWardſam. hemoit. in G. Gehucht.
berWaren. in B. Bargen.
Waren. warſcap voin ten rechten. Warandiare.
Ware. warſcap. Warandia. e. Manumiſſa.
Waren. weren. in D. Dugren.
Warhaftich. in D. Dugrich.
naeWaren. naeluyren wat eyn ander voit. Obſervare.
die ſo Wardet. Obſervativus.
beWarynge. in H. Hoide. ſ. Cuſtodia. Cuſtodela. Pus. puris.
berWaerre. Cuſtos. Cuſtodiarius.
berWarloſen. in S. berSummen. et in G. berGheten.
Warloiſſ.
Warff op of langhſ en water.
Warm. in H. Heyt.
Warm maken. in H. Heyten.
Warmde. in H. Heytſte.
Warm werden. in H. Heyt werden.
Warmoede. bitter cruyt. in A. Alſſe.
Warnen. warſchouwen. Aviſare. Preaviſare. Monere. Commonere. Premonere. Ammonere.
Warnynge. warſchouwynge. Aviſacio. Preaviſacio. Aviſamen. tum. Premonicio.
Warp. warpſel in doitch. Stamen. nis.
ontWarp van eynre ſaymen. Caraterismus.
Warpen. in S. Smacken.
berWarpen. in D. beDzangen.
berWarpen eyn bynght. Abortire.
weder of berWarpen. in A. wederAchten. Deicere. Reicere, unde Deiectus, Reiectus.
berWarpen. in D. aſDzyngen.
to of hyWarpen. in D. toDoen.
nederWarpen. Deicere. Proſternere.
aſWarpen. Deicere. Abicere. in S. aſStoten.
aſWarpen to gewynne neutraliter. Reſultare.
uytWarpen. Eicere. cetera de ly Warpen. quere poſt in W. Werpen.
uytWarpen. lubben. in B. Bolten.
tegen wederWarpen. Obicere. Opponere.
tegen of wederWarpynge. Obiectio. Oppoſicio. Antipophara.
berWarren. berſtoeren. in D. inDzagen.
berWarren alſ garn netten et cetera. Implectere. transplectere.
Warbogel. Imbractator. perturbator. implector. deſtructor. implicator. intricator.
Warryng. in B. Bzablyng.
Warryng. in K. Kyff.
toWarff. in S. Schepff. ſipm.
toWarff maken. in S. Schepf maken.
Warſchouwen. in W. Warnen.

Warſcap. in W. Ware. warſcap.
Wardt. in G Gyrt.
Wartſpennyngh.
Wartrum.
Waſe. moeye. in M. Moedere.
Waſſ. Cera. re.
Waſſen. weſſen. Cereus. a. um.
Waſſherſſe. Cereus. ſubſtan. cereolus.
Waſſherſſen offerhand. Cerimonia orum.
Waſſherſſen op hoichtijden dele to gebzuychen. Cerimonie. arum.
die Waſſherſſen bzeghet to bercopen. Ceroferarius.
die Waſſ maect of wercket. Cerarius.
die neverſte Waſſherſſen bzeger bur en ſurſten of heren. Primicerius.
Waſchen. in D. Dwaigen.
Waſcher. Lotor. candidarius.
aſWaſchen. in D. aſDwaigen.
Waſch ſtede. Lotorium. apodiſterium.
Waſſen. Creſcere. excreſcere. adolere. leſcere. convalere. leſcere. coalo. lis. lere. coaleo. les. lere. leſcere. crementare. fructicor. aris. exolere. leſcere. gliſcere i. creſcere. inolere. tumere. eſcere.
toe of anWaſſen. Concreſcere.
to rug Waſſen. Decreſcere. diſcreſcere.
to rug geWaſſen. Decretus. diſcretus. a. um.
ſeer Waſſen. Excreſcere unde excretus. increſcere.
anderwerf of wederWaſſen. Recreſcere.
wepnich of onder of naeWaſſen. Succreſcere.
tuſchen Waſſen. Succreſcere. ſubolere.
Waſſen bynnen den laiten alſ eyn hynder maken of bart krijgen mach. Pubere. puberaſcere. inde pubertas. tatis. pubere. beſcere. pubedare. iuvenere.
Waſſen of bloeyen ſtaende watere. Stagnare.
Waſchen. repn maken. habetur hic ſupra.
Waſſynge. waſdom. Creſcencia. excreſcencia. crementum. incrementum. excrementum. tumor. tumoroſitas. tumiditas.
bol Waſdoms. Tumoroſus. tumidus. tumidulus.
Waſdom. in W. Waſſynge.
Wat. pet. in G. Ghet.
Wat in der bzaigen. Quod. quid. quit.
Wat alſ wat. Quicquid. quodcumque.
Wat dan. wee wael. Quamvis. licet. tamenſi.
tuſchen Wat ind nyet. Yle. Yles.
Wate. ſneede. in E. Egge.
berWaiten. in B. Blameren. et in G. aeberGeben.
Watterley wijſe. Qualiter. qualitercumque. quomodocumque.
Water. in B. Bozn.
die dat Water buwet. Amnicola. le.
Water bzynchen. Aquor. aris.
Waterputter. Ancleator. hauſor.
Waterbzeger. Lixa. calcula. aquarius. Lixonis.
Waterſuychtich. Ydropicus.
Waterſuychte. Ydrops. pis vel ydropoſis. ydrop. pis. ydropoſis. ſis.
Waterbzoich. Aquefractus. aquefragium. abluvio. amfractus.
Waterdzencker. Aquebibus. aquebibulus.
Waterſoyger. Aquivomus.
Waterleyde. Aqueductus. Aquaductile. Aquagium. Aqualicium. Colimbus. cetera in G. Gate.
Watererhtich. Aqueus. Aquaticus. Aquatilis.
Watermolen. Aquimola.
bol Waters. Aquoſus. tas.
gzoit Waterbat. Aqualis. lis. Caſtellum.
Waterbloit. Dilvium. Cathaclismus. mi.
Waterhoen. Ana.
Waterſchuym. Fluſtrum. tri.
Water mit roſen oley gemengt. Ydroleon.
berdarffniſſe die dat Water doit. Eluvio. onis. Eluvium. vii. Proluvium. ii. Proluvies. ei.
mit Water mengken. Limphor. aris.
garſten Water. Ptiſana.
Water dat blietende iſt. Rivus. Rivilus quod cito ruit et celeriter decurrit et cito deficit. Fons eſt caput decurſus et naturaliter manat. Torrens eſt repentinus ymbricus factus. Fluvilus. fluviolus eſt aque decurſus generaliter. Flumen eſt aqua decurrens. Alveus. fluentum. fluctus. Mandrus. dri. Mander. dri. Decurſus. us.

Water ind wynheſſen in eyn gemengt boir en ſach geparſt. Saccatum. ti. ind dat ſo to parſſen heit Saccare.
onder Water ſtecken. Submergere. Fullare.
warm Water dat men tot calden water boit. Arſeria.
Water onder der erden. Latex. ticis.
dat men mit Water bernende maecht ind mit buyr leſchet. Anteax. acis.
ſtaende Water van konſten viſch hebende. Stagnum, unde Stagnoſus. a. um.
ſtaende Water van konſten gheyn viſch hebende. Piſcina. ne. per contrarium quod caret piſcibus.
ſtaende of weynich vlietende Water dae viſch of gheyne viſch en hebet. Lacus. us. Laculus. li.
ſtaende Watere bloeyen off waſſende. Stagnare. Deſtangrare. per valde. Inſtangnare.
ſtaende Watere krympen. Deſtgnare. [*l. Deſtangnare.*] Reſtangnare. per retro.
ſtaende Watere verwolſtende. Deſtangnare. Inſtangnare.
van Water ind honich en dranck. Ydromel. lis. Ydromellum. li. Mulſa. ſe. Mulſum. ſi.
warm Water uyt der erden comende.
Water ind wyn onder eyn doch meer waters van wyns. Puſca. ce.
int Water wat gewozpen die vynſlien die bair af comen. Statura. re.
der Wateren perichel. in M. des Meers perichel.
Waterechtich. Aquaticus. Aqueus. Aquoſus. tas. Aquatilis. le. Laticoſus. Liquoroſus.
Waterlegken in der lucht. Aquarius.
Waterſump in S. water Sump.
eyn dat Waters. Soriſcula.
bynck der Wateren. Alveus. Alveolus.
wyc Wauwen. Delirare.
Wee. in S. on Saghte.
Wemoedich. wehertich. Vecors.
Wemoedicheit. wehertcheit. Vecordia.
Wewede liden. pyn heben. in K. Tyden.
Wey. wack. in H. Hoey.
Weyen. wynden. Flare. Ampullari.
Webbe. Tela. le. Trigona. ne.
dat tot den Webbe hoirt. Telarius. a. um.
tot den Webbe eynreley reytſcap bair de baben in gheyt. Inſubulus. ſpoil.
Webbe ſcheren. Ordior. ditis.
des Webbes ſcherynge. Orditus. us.
des Webbes baben of ſcheerſel recht uptgaende. Stamen unde ſtamineus. a. um.
des Webbes ruede die baben ſcheydet. Panus. ni. panululus. canellus. li.
Wech. Semita ſ. hominum. Callis ſ. pecudum. via. iter. trames. limes. tis. maſ. ge.
wagen of karre Wech of bynwech. Actus. us. via. vie. et ſunt duo actus.
Wech in en ſcheep. Agea.
bair men en Wech betreedt die ſtede heit Forus. ri.
wars Wech. Limes. tis.
eyn Wech op ſtede die engh is. Angiportus. us. angiportum. ti.
ſonder Wech. Avius. devius. invius.
Wech der bogele. Aviarium.
die Wech in dem mere of in den hymmel bair die ſcheepluyde na baren. Stratarii. e.
Wechſcheydyng. Divorcium. diverticulum.
cleyn wars Wech aever den acker. hic. Trames. tis.
Wechhoft. Commeatus. us.
Wechlogn. Viaticum. ci.
die bynten den Wech is. Avianus.
en Wech. Advias. in B. Bynnne.
Wechverdich. Iturus. itineraturus. Receſſurus.
Wech wiſen aever eyns anderen lant. Viare.
Wechlick. Vialis. le. ter. tas.
de Wechniſſe alre dyngen. Apotaſtaſis.
Wecken. Excitare. ſuſcitare.
weder der Wecken. Reſuſcitare.
Wecken uyt der ſluymerynge. Abſopire. deſopire. diſſopire. exopire.
weder Wecken. Reſopire.
Wecker. en reytſcap dat weckt. Suſcitatorium.
Weede. teene. in K. Kneden.
Weede. dat barwe crupt. Sandix. cis.
Weedaſch. Cineres. clavellati.
to Wedde. in S. to Strijde.
Wedden. Vadiare. guadiare. inguidiare.
Weddynge. Guadia. die.

Weddyng bzeecken. Deguadiare.
Weddelick. Vadiabilis. le. ter. tas.
Wedick. wack. in H. Hoep.
Wegdelick. ſchoen. in A. Abel.
Wegdlick. ſtaitlick. in H. Herlick.
Weeder. eyn ſchaip. Aries. tis. vervix. ecis.
in deſ Weeders hoernen die wozm. Simulcum. ti.
Weeders hupt. Scortes. tis.
Weederſch. Arietinus. a. um. verveceus. a. um.
Weder. eber. in A. Anderwerff.
Wedermaken. dat ſelbe weder heit Re.
Weder. tegen. in A. Aegen.
Weder in bono. in E. Enthegen.
Weder in der lucht. Aura.
an Weder. Tempeſtas. tempeſtuoſitas. Intemperies. nymboſitas et nymboſus. turbo. inis.
Wederlichten. in B. Blyxemen.
Wederhaen. Vexillogium. cherutus. ti.
Wederleggen. in A. weder Achten.
Wedeman deſ ſyne hupffrouwe doit iſt. Agamus. viduus.
Wedebzouwe. wedewe. Vidua.
der Wedewen hoifdoick dair gulden ſtrijpen an ſynt. Nymbus. bi. unde nymbatus eſt nymbo ornatus et nymboſus. tas.
Wedewe maken. Viduare. orbare.
Wedom. Dos. dotalicium.
Wedom hof. deſ paſtoirs hups. in P. Parre hupff.
Weyden. Paſcuare. exentrare.
af Weyden. bzetten. Depaſcere.
vol Weyden. Paſcuoſus. a. um. tas.
die totter Weyden gemeynſcap heſt. Compaſcuus.
Weedehupp. eyn vogel. Uppupa.
Wegen. in P. Wacken.
Weſſel of werpſel web. Trama. me. Subtegimen. ind dat ſcherſel heyt Stamen. inis.
Weſhupff. Textrinum. Geneceum.
Wegge. wepten bzoit. Cuneus. in B. wit Bzoit.
ſchatpe Wegge. Abrupta. ſcopuloſa. amfractus. us. unde amfractuoſus. tas.
dele Wegge by eyn. Amaria. Diverſitriclinium. Diverſitriclinus. ni. Compitum. ti.
heel Weegklick. Compitalis. le. ter. tas.
Weghen. aever deſ anderen lant. Viare.
in den Weghe cranck of muede. V'etus. et in H. verheerdt.
Weghebrede eyn cruyt. Plantago.
Weghewijſe eyn cruyt.
Weghclaigen. in H. boirhalden.
alre Weghen. Undique. Ubique. Utrobique. Ubivis.
ſcharp Weghich. in S. Scharpwegich.
tuſchen Wegich. Intervius. a. um.
bur Wegich. Previus. a. um.
ſonder of an Wegich. Devius. Invius. Avius.
boir Wegich. Pervius.
twy Wegich. Bivius. Bivialis. le. ter. tas. unde Biuiatim adverbium.
dry Wegich. Trivius. Trivialis. le. ter. tas. unde Triviatim adverbium.
vyr Wegich. Quadruvius. quadruvialis. le. ter. tas. unde Quadruviatim adver.
der Weghe ſcharpheit off bzeeken off bzeckheit. Salebra. bre. unde ſalebroſus.
engh bedwongen Weghe in den bergen off anders. Fauces.
deſ in den Weghe noit iſt. Viaticus. a. um.
Weghen mit gewijcht. Librare. Ponderare. Trutinare. Appendere.
gelick Weghen. Equiponderare.
bur Weghen. Preponderare.
ſamen Weghen. Collibrare.
weder Weghen. Relibrare.
Wegher. Librator. ponderator. trutinator. appenſor. libripens. dis. librarius.
be Weghen active. in S. Swancken. wagen.
be Weghen neutraliter. in S. Swancken. wagen.
bo Weghen. betrachten. in D. be Dencken.
be Weghen tot eynre ſaeken. Movere. Permovere. Emovere. Immovere. Inducere. Incitare.
be Weghen participiam. beſonnen. beraiden. in D. bur be Dacht.
onbe Weghen. onberaiden. in D. onbe Dacht.
onbe Weghen. Immotus.
bur be Weghen. Premovere.
to rugge Weghen. Semovere.

an of to Weghen. Admovere.
wijtWeldich maken. Dimovere.
afWeghen. Amovere. Demovere.
beWeghen dat hert tot gnuchcheit. Compungere. Depungere. per. valde.
beWeghen. toſtaichen. in H. Hyſſen.
beWegelich. Mobilis. movibilis. le. ter. tas.
onbeWegelich. Immobilis. Immovibilis. le. ter. tas.
beWegelicheit. Mobilitas.
onbeWegelicheit. Immobilitas.
Weghelich. in D. Doenlich.
Weghelich. Vialis. le.
Weghelich. Librabilis. Ponderabilis. Trutinabilis. Appenſilis. Appenſibilis. le. ter. tas.
beWeghelich. Mobilis. Movibilis. Volubilis. revolubilis. revolutilis. le. ter. tas.
Weghet. gewegenre. nutlicher. in B. Beth.
Weggeren. in S. ber Seggen.
Weke. Septimana. Ebdomada. de. ebdomadas. dis. ſabbatum. ti.
Wekeheſelder. Ebdomadarius. ſeptenarius. ſeptimanarius.
Wekemarcht.
Weeke. Mollis. lenis. in S. Sachte.
Weeke. mogwe. in M. Moll.
Wekelich. in S. Sachtlich.
Weeke maken. Mollificare. lenificare.
Wekelich. teder. in C. Cleynlich.
geWeghet bzoit. in S. Hop.
Weekehertich. Vecors. mollis corde.
Weekeherticheit. Vecordia. Mollicia. molli cies. ei.
Weeke. ſlap werden. in M. Mogwe. wepch.
Weechicheit. in M. Mogwicheit.
beWeghen. verſueten. in M. beMogwen.
Wekeler bere. Iuniperum.
Wekelerboem. Iuniperus.
Weker. Vigil. vigilator. cubator. excubator.
Well.
Welboem. Chelindrus.
Weldich. in C. Czechtich. et in G. Geſont.
alWeldich. in M. alWechtich.
alWeldicheit. in M. alWechticheit.
berWeldigen. in W. geWalt andoen.
berWeldiger. berbzucher. Violator. violentus oppreſſor. in D. beDzanger.
Weelde. walluſt. in G. Genoicht. weelde.
Weelde hebn. Delicior. aris. ſpatulor. aris.
Weeldich. in G. Genoichlich. walluſtich.
Welp dan honden. iewen. beren et cetera. Catulus. catellus. catellulus. catulaſter. ſtri. ſtra. tre.
geWeltlich. Violenter.
berWeltlich. Violabilis. le. ter. tas.
Weemen. in Q. Quetzen.
Wem to bzaigen. Cui.
Wen to bzaigen. Quibus.
Wenchen myt den eghen. in O. Oghenwynchen.
Wenchen.
Wenden. in K. Keren.
Wenden. aſſteſſen. in K. Keren.
wederWenden. wederkeren. Reverti.
mpsWenden. in K. berkeren ten archſten.
umbWenden. umbkeren cirkelſche wijſe. in C. Cirkelsgewijſe.
umbWenden dich wat anders. Girare. vertere. verſare.
uptWendich. in B. Buytten.
inWendich. in B. Bynnen.
uptWendich. werntlich. Mundanus. ſecularis. terrenus. temporalis. animalis. cronicus. mundialis. mundinagus. a. um.
Wendeler. in P. Pelegrym.
Wene. en ſtat in oeſterrijch. Vienna.
Wene. en buſſe dan vleiſch genant en Carnuſſel.
Weren. meynen. in D. Dunchen.
Weynen. ſchzyen. in H. Huylen.
Wenich. luttich. in C. Cleyn.
Weynich voir. Pauloante.
Weynich nae. Paulopoſt.
Weynich mynne. Paulominus.
Weynich meer. Pauloplus.
Wennekel. in K. Kebel.
Wennen. temmen. in C. Cam maken.
Wennen. gewonen. gewoentlich werden off maeken. Inolere. eſcere. Inſuere. inſueſcere. unde inolitus. inſuetus. perſuere. eſcere. habituare. habituari. aſſuefacere. aſſuefieri. aſſuere. aſſueſcere. uſitare. uſitari. crebreſcere.

Wenſel. Aſſuefactio. uſitacio. aſſuetudo. conſuetudo. habituacio.
onWennen. onwonen. Diſſuere. Diſſueſcere. Abſuere. eſcere. Inſuere. eſcere. Abſolere. eſcere. Diſſolere. eſcere. Abolere. eſcere.
Wente untz hynt. in B. Bys.
berWeent. in D. Darten.
berWerntheit. in D. Dartenheit.
Wentelen. in W. Weltren.
Wer. wye. wulck. wat. als men ſoe vraighet. Quis. Qui. Que. Quod. Quid. Quisnam. Quinam. Quenam. Quodnam. Quidnam.
ſo Wer. ſo wye. ſo wulck. ſo wat. Quiscumque. Quicumque. Quecumque. Quodcumque. Quisquis.
Were. in H. Hynderniſſe.
geWere tot bertoghugen. Arma. Offenſoria ſeu Invaſoria.
geWere of wapen tot beſchuddynghen. Arma defenſoria.
Weren. in H. Hynderen.
Were. ware. in W. Warſcap.
Weren. in W. Waren.
Were. in S. beSuttynge.
Were. woenſtede. in G. Geſuchte.
Weren. in D. Duyren.
Weren. in W. Wair maken.
Weren bur die wpande. in L. berLoiſſen.
beWeren. van weerden maken. Autoriſare. Autenticare.
beWeren. in S. Stedigen.
Werechtich. in B. Bliſlich.
onWerechtich. in B. onBliſlich.
Werachticheit. in E. Ewicheit.
Werck. Opus. Opuſculum. Opificium. Geſtus. us. Actus. us. Factum. Factura.
Werchen doin. in A. Arbeyden.
heymliche Werchynge van dynnen ind van buten anders ſchynende. Sacramentum. unde Sacramentalis. le. ter. tas. Sacramentarius. a. um. Miſterium. unde Miſticus. a. um. Miſterialis. le. ter. tas.
Werchynge. Operacio.
elegn Werchyng. Megera. re.
Werck of herkels. Napta. te.
vol Werchs. Operoſus, a. um. tas.
meyſterſcap in eynre Werckſtede. Ergaſterium. terii.
Werckſtede. Ergaſterium. fabraterie. rie.
Werckman. wercker. in A. Arbeider.
ſnel bald Wercker. Agitator. Aginator.
Werckelick. bapper. in D. Dall.
Werckelick. Effectivus. Operativus. Expeditivus.
Werckelick. in D. Doenlick.
der Werckluyde tzyerong. Fabraterie.
Wercker. Operarius. Actor.
Werckman. in C. Cunſter. et in A. Ambochtsman.
Werckelbach. Dies ferialis.
Weerde. Vis. Efficacio. Effectus. Energia. auctoritas.
die van Weerden ſpreck of ſchrift. Autenticus. Auctorizatus. Auctoricabilis.
van onWeerden maken. Exautorare.
onWeerdich. Indignus. Immeritus.
onWeerdich maken.
onWeerdicheit. Indignitas.
van eegnre Weerdicheit. in D. onDuge.
Weerdich maken. in G. Gwait maken.
geWeerdigen. Dignor. aris.
onWeerdigen. Dedignor. aris. Gliſcere. i. Indignari. Detractare vel detrectare idem.
Werden geſchyen. Fieri.
eyns Werden. in C. oeverComen.
berWerden. bergwynen. in G. berGaen.
eyns Werden gwait to doyn. in C. oeverComen. eyns werden.
beronWerden. in G. oeverGeben. et in B. Blameren.
Nota. die meyſte hoip van den duytſchen woirden die uytgaen op werden dat die ſelve woirde oick mogen uytgaen op maechen als deſer gelijchen hyr na volgende.
groit Werden. Magnificari.
heylich Werden. Sanctificari.
geſont Werden. Sanari.
werdich Werden. Dignificari.
latoe Werden. Tepefieri.
warm Werden. Calefieri.
genoich Werden. Satisfieri.
oebel Werden. Malefieri.

wael Werden. Beneficri.
geeert Werden. Honorari et cetera.
Werdich. dugeber. in C. Coſtel.
Werdigen. werdeynen. in A. Achten.
Werdich. in A. Anneeme.
Werdicheit. in E. Eere.
die Werdichſte onder den boirh. in B. die Beſte.
Werdeynen. in A. Achten. werdeynen.
Werdeynre. in A. Achter. tarjerre.
Werdeynynge. in A. Achtynge. tarjerynge.
ontWerdigen. Prophanare.
Werff. in B. Baitſcap.
Werff langhs eyn water.
Werlichen. in W. boirWair.
Werlt. Mundus. orbis. orbiculus. Cosmus. macrocosmus. ego. onis. ſeculum. li. cetera in E. die Erde of ertrijch.
der Werlt pjince. Cosmarcha.
der Werlt furſtendom. Cosmarchia.
der Werlt dzy deyle. Aſia. Affrica. Europa.
die Werlt in dyeren gedeylt dat heyten dyer Climata.
Werlitlich. Cosmicus. ſecularis. re. ter. tas. Mundialis.
der Werlt tijt als die began. Evum. vi.
die gzote Werlt. Macrocosmus. mi.
die cleyn Werlt. Microcosmus. mi.
Werlitlich. in W. uytWendich.
ter Werlt dzengen. in B. geBeren.
Werlitliche ſtede. perſonen of ſaken. Prophanus. a. um.
geiſtliche dyngen Werlitlich maken. Prophanare.
Werlitlicheit. Secularitas. mundialitas.
die Werlitlichs gueds arm is. Apiternus. a. um.
Wermoede. in A. Miſſe.
Wermen. cum ſuis in W. Warm.
Werpen. in S. Smacken.
uytWerpen. iubben. in H. Heyſen.
Werpen dan ſych. Proicere. amentare.
ueber of durch of dure her Werpen. Traicere.
onderWerpen. in G. onderGeben.
to rug of herWerpen. Reicere. reiectare.
wederWerpen. in T. weder of tegenTeggen.
inWerpen. Inicere. iniectare.
ſamen Werpen. Conicere.
afWerpen. Deicere. deiectare. abicere.
uytWerpen. Eiectare. in D. uytDzijven.
wijderwegen Werpen. Dificio. in S. herStrouwen.
toWerplich. Adictivus.
Werpſel of webſel in den web. Trama. me. Subtegimen. nis. dat ſchierſel heyt Stamen.
Nota. dan Werpen ſteit oich boir in W. Warpen.
Werſcap. in G. Geſelſcap.
aeber en Werſcap die oeverſte dan dyen geſetten. Archiriclinus.
Werſcap maken of halden. Convivor. aris.
die bol Werſcappen is. Epulaticus. Epulonus.
Werſchappen. in S. Schoſſen.
Werſcap geſelle. Conviva. Convivator. Convivans.
Werſcaps ſtede. Epulatorium. Convivorium. Convivatorium.
Weert. woe gueds coips. Cuius precii. Quanti precii Cuius valoris.
Weert. lieff. in H. Holt.
Weert. in H. Huisher.
Werdynne. in H. Hupsdzoutwe.
Werden. in C. herCzijgen.
Werden. in B. herBaitſcappen.
Werder. in B. ſendBaide.
Werdyng. in B. Baitſcap.
Wes is dat. Cuius eſt hoc.
Wes doeſtu dat. in W. Warumb.
Weyſe. baderloiff. Orphanus.
Weyſe. moederloiff. Pupillus.
Weyſe. baderloiff ind moederloiff. Orbus.
der Weyſen hupff dair men ſy upheldet. Orphanotrophium.
der Weyſen holder off bermeerre. Orphanotrophi'.
Weeſe. wijſche. in B. Bende.
aeberWeſel. nederWeſel. twee ſtede up den rijn. Weſalia ſuperior. Weſalia inferior.
Weſels mynſch. Weſalienſis.
Weſelken. en dyer. Muſtela.
Weſelkens neſt. Muſtelarium. Muſtelium.
tot den Weſelken hoerende. Muſtelinus. a. um.
Weſyng. Eſſencia. uſia.
eyn Weſen. Ens. entis. Eſſe. Eſſencia.

We-

Weſen. ſyn. verbum. Eſſe. Exiſtere. Extare.
byWeſen. byſyn. Adeſſe.
afWeſen. afſyn. Abeſſe. Deeſſe.
afWeſer altijt. Abſentaneus.
Weſelick. Eſſencialis. le. ter. tas.
mytſamen Weſelick. Conſencialis. le. ter. tas.
afWeſen maken. Abſentare. Abducere.
Weſen. ſeede. in A. Anghe.
derWeſen. verquijnen. in G. verGaen.
voirWeſen. Preeſſe. Celleo. es. ere. lui. Precelleo. es. ere. Preſulare.
voirWeſer. voirſtender. in M. Mumber. et in S. voirStender.
inWeſen. Ineſſe. Intereſſe.
Weſen aever en weirck. Vacare. inſiſtere.
uytWeſen. blijtigen erghent nae. in A. Arbeyden nae en dynghe.
Weſen. in S. Syn.
vorWeſer des gemeynen guedts als die bader tot ſynen hynde. Patricius. cii.
Weſer. eyn rebye in ſaſſen. Wiſera.
Weſpe. eyne boeſe byghe. Veſpa. veſpula.
dair der Weſpen vele iſt. Veſpetum.
der Weſpen neſte. Veſparium. rii.
Weſſel. Cambium. mutuum. Antisma.
wederWeſſel. Recambium.
Weſſelen. cupden. in B. Bupten.
Weſſelbanck. Campſorium. Trapezia.
Weſſeler. Camſor. Banckerius. Trapezita. Trapezieta.
Weſſelen als geltweſſeler doin. Cambire. Flectere i. Campſare.
Weſſelyng. Campſura. Flexura.
Weſſel kerſſen. Ceruſum dulce.
Weſſen. dat dan waſſe iſt. Cereus. a. um.
Weſſen. verbum. myt waſſe beſtrijchen. Cerare. Incerare.
Weſten. Occaſus. Occidens. Occiduus.
Weſten wynt. Fanonius.
Weſt noirdweſt. Zephirus.
dan Weſten inn oiſten die ſtreeche recht uyt heyt Decumanus. ni.
tot Weſten hoerende. Occeanus. a. um. Occidentalis. le. ter. tas.
Weſtphalen lant. Weſtphalia.
Weſtphaliſch wynſch. Weſtphalus.
Weſter huyde of cleyt. Veſtis baptismalis.
Wet. wyt. ewe Lex.
Weete. Sciencia.
Weeten. in C. Connen.
Weeten. in K. bekennen.
ſamen of myt Weeten. Conſcire.
voirWeeten. Preſcire.
voirWeeten dan ewicheit. Preſcire. predeſtinare. previdere. providere precognoſcere.
voirWeeten totter herdoemeniſſe. Preſcire.
voirWeeten of ſchicken ter ſelicheit. Predeſtinare.
voirWetende. Preſciens. Preſcius. a. um.
voirWetenheit. Preſciencia.
Wetende. in C. Connende.
nyet Wetende. in C. nyet Connende.
Wetenheit. wittichheit. Urbanitas. Curialitas. Legalitas. Liberalitas.
Wetenheit. conſt. Sciencia.
Wetelich. Sciencialis. le. ter. tas. Scibilis. le. ter. tas.
onWetenheit. onwittichheit. in D. Dulheit.
onWetenheit. Ignorancia.
myrWetenheit. conſcienci. Conſciencia.
myrWetenheit of der conſcientien wroeghen. Syndereſis. Scrupulus. li. Remorſus.
myrWetende. Conſcius. a. um.
Weter der heymlicheit. in H. der Heymlicheit weter.
Wete. in C. Cerwe.
Weyten meele. Ador.
Weyten. Triticus. Adorinus.
Weyten wettichheit. in C. Cerwen wettichheit.
des Weyts ſtubbe of haue. Perisma.
Weteren. in D. Dzenchen.
Weteringe. in D. Dzenche.
Wetten. in D. Dyppen.
Wetten. in S. Slippen.
Wetſteyn. in S. Slipſteyn.
Wevel. Cabro onis. Scarrobeus.
art dan Wevelen. Cicendela. Lucula. Lucinium ſ. die des nachtes luchten Noctiluca.
ertzWevel gelick en eghel. Thaurus. ri.
Weven. Texere. Textare.
inWeven dat warpſel off weſſel. Subtexere.

We-

Weben. Texere. Textare. Contexere. per simul. Detexere. Detextare. per valde. off dan den weſtou doin. Distexere. tare. idem. Intexere. tare. per valde. Intertexere. tare. in of tuſchen weben. Pretexere. tare. boirweben. Obtexere. tare. per contra vel undique. Retexere. tare. per iterum. of dat weſſel verderben. Subtexere. tare. per ſubtus. vel parum. vel poſt.

Weber. Textor. Geneciarius.

Weberhupff dair dele wyve bergaderen to weben. Ginecium textrinum.

Weberboem. Liciatorium.

Webergetouw.

geWeben dan darwen manigerleye gebyld. Polimitus. a. um.

Werber of wercher dan manigerleye darwen. Polimitarius.

Webens gereyſchap. Talarium. rii.

der Weber ſtede. Textrina. ne. Textrinum. ni.

Webynge. Textura. re.

Webelich. Texilis. le. ter. tas. Texibilis. le. ter. tas. Textilis. le. ter. tas.

in den Webe getouwe die hame of holt dair myt die baden onderſcheyden wurt. Radius. dii. Radiolus. li.

Weweede. yſine. in C. Czot.

Wyh. eyn vogel. Milvus. vi. unde Milvinus. a. um.

Wy. wyr. Nos.

Wye. wer. Quis. Qui. Que. Qua.

Wyſchien. in B. Boeten.

Wyſchier. in B. Boeter.

Wyſchlye. in B. Baete.

namen dan Wyſchelnen. in B. Baete. toeheryc.

Wycht. kynt. Puer. Puérulus. Puſillus.

geWicht. Pondus. deris.

geWichtich. in S. Swaer.

gelichWichtich. Hoſtimentum. Equamentum.

geWichtſchaile. Trutina. Moveta. Statera. Campana. Examen. Calcus. Ceratim.

namen dan geWicht. Obulus. Scrupulus ſ. vi. Siliquas. Dragma. Coclearium. Olche. Statera. Ciatus. Ocitabulum. Denarius. Solidus. et Nummisma idem vel Sextula. Solidarius. a. um. dat tot ſulchen gewichte hoirt of die dat ontfyngt. Sextula. Stater. Quadrans. Sichen. Uncia. et Unx. cis. Unciola. eyn unci ſynt viii. dragme. dat ſyn xxviii. ſcrupuli. dan Uncien tot Uncien. Unciatim. Unciare. myt uncien weghen of meten. halve Uncie. Semiuncia. vyff Uncien. Quicunx. ſeven Uncien. Septunx. tyen Uncien. Deunx. cis. Libra. Mana. Talentum. Centenarium. Sagina. ne.

deyls namen dan geWicht ind wat ſommich dair dan weghet.

As. aſſis. maſ. ge. dat ſynt xx. uncien. ind eyn uncie dat ſyn twe loit. ind xxxii. loit dat is eyn pont.

As. aſſis. dat heyt in der munten of in den gewicht eyn ſcharff. ind dat is et deydel dan en penningh. ind dat ſelve deydel heyt Triens. entis. of enigen anderen dynghe.

As. aſſis. als dat eyn ſcharff heyt ſo heyten der twe Dipondius.

Bes of biſſe. dis. dat ſynt viii. uncien.

Bilibris. bre. dat ſynt twe pont gewychts.

Calcus. ci. is dat aire munſte gewicht.

Centenarium. rii. is eyn gewicht dan hondert ponden.

Coclear is en half dragma.

Cocula of conculo is anderhalf dragma.

Ceratim. indecli. is eyn gewicht dan en halven hellinch. Semiobulus ſimiliter.

eyn Dragma heldet iii. ſcrupel ind weghet iii. ſchillinch.

hier Dragme dat heyt Statera. re.

xviii. Dragme dat is Ocitabulum.

en half Dragmus heyt Coclear.

Dragma wurdt geheyten Mna. off Mna is derdehalf pont. ind die malen hondert Dragmas.

Dracina. ne. is dat achte deyl dan eyner uncien.

Dipondius is gewicht dan ii. ſcharff.

Dodrans. dis. of Quadrans. tis. dat ſynt iii. uncien.

Ferto. onis. dat is eyn dirlyng of xii. ſchillinch.

eyn half Hellinch heyt Seratim of Semiobulum.

Libra of Libella of pondus of ponduseulum dat is eyn pont of o'tk Talentum. ti.
Medalia is en half pennynck.
Minaeica ind Minagala is eynveley gewicht.
Minutum. ti. is die helfte dan eyntr quadzanten.
Mna is eyn dzagma.
Mna is oick derdehalf pont. makende eyn hondert dzagmas.
Obellus. li. is en half scrupel.
Ocitabulum maert xbii. dzagmas.
Olche synt iii. scrupel. wegende xbiii. siliquas.
dan en Pennynck dat derdel dat is gehey ten Triens. tis.
en half Pennynck heyt Medalia. le.
en half Pont. Semipondius.
en heel Pont. Talentum. Libra. Libella. Pondus. Ponduseulum.
derdehalf Pont gewichts. Sexterctum. cii. ind des dats toe dott heyt Sexterciarius. a. um.
derdehalf Pont gewichts heyt oick Mna. ind die maken c. dzagmas.
twe Pont gewichts. Bilibris. bre. Dipondius.
dzy Pont. Trilibris. bre. Tripondius.
vier Pont. Quadrilibris. bre. Quadripondius.
eyn hondert Pont heyt Centenarium. rii.
dan eynre Quadzanten die helfte heyt Minutum. ti.
lxxii. Pont dat is dy den roemeren dat meyste gewicht ind heyt Talentum. ti.
Quadrilibris. bre. ind Quadripondius dat synt iiii. pont.
Semiobulus of Seratim. indecli. dat is eyn half hellinck.
Siclus. cli. is dat dirdel dan eynre unden.
dzy Scrupel wegende xbiii. siliquas dat heyt Olche.
en half Scrupel heyt Obellus. li.
dzy Scrupus halden eynen dzagmam ind wegen iii. schellinck.
Siclus is in heydenscap eyn unci of ii. lot. dan in der heyliger schrifte so is Siclus eyn half lot.

Semis. semissis. dat synt vi. unden.
Semina is eynveley gewicht.
Statera. re. dat synt iii. dzagme.
Siliqua. que. is dat vier ind twyntichste deyl dan eynen schillynck gewicht.
xbii. Siliqne wegende iii. scrupel synt gehey ten Olche.
xii. Schillynck is eyn vierlynck ind heyt Perto. onis.
eyn Schillynck. Solidus.
Solidus. eyn schillynck.
dan eynen Schillynck dat vier ind twyntichste deyl heyt Siliqua. que.
dan eynen Schillynck dat derde deyl heyt Tremissis. sis.
dzy Schillynck weghen eyn dzagmam die helfe dzy scrupel.
dzy Schillynck halden eynen Staterem of Semiunciam.
Sexterctum heldt derdehalf pont gewichts.
twyer Scharff gewicht. Dipondius.
dan eynen Scharff dat derde off dan en pennynck. Triens. tis.
Talentum off libra. ind libella off pondus. ind ponduseulum. eyn pont.
Talentum. ti. is dy den roemeren dat meiste gewicht ind heldt lxxii. pond. ind yeder pont dy den roemeren heldt xii. unden.
Talentum. ti. dat is dyerley. als dat meiste. dat middelste ind dat mynste. ind noch dat alre mynste. dat meyste is eyn hondert ind xx. pont. dat middelste lxxii. pont. dat mynste l. pont. ind dat alre mynste eyn pont.
Tremissis is dat derdel dan eynen schillynck.
Triens. tis. dat derdel dan en scharff off dat er pennynck.
Trilibris. bre. of tripondius. dzy pont.
dat Dyrdel dan eynre unden. Siclus. cli.
eyn Dyrling synt xii. unden. Ferto. onis.
eyn Dyrpng. Quadrans. tis.
en half Unci is eyn lot. dat heyt Semiuncia off Stater. stateris.
eyn Unci synt twe lot.
dan eynre Unden dat achte deyl. Drachma. ne.
xii Unden. Semis. semissis.

xii.

xii. Uncien hept As. assis. mas. ge. acht Uncien. Bes. bessis. of Disse. dis.
geWychtich. Ponderosus. tas.
Wyckken. toveren. in B. Boeten.
Wyckken. wychten. toeveren cum suis. in B. Boeten.
Wyckken. Cedere. Abcedere. Declinare. Fugere Secedere.
ontWyckken. in C. ontComen.
Wyckte by der water moelten. Presidium. Affug'um.
ontWyckter. Declinus. a. um. Declinis. ne. Declinans. Cedens. Cessor. Declinator.
die dick Wyckt. Cessiosus. a. um. tas.
Wyde. wyllige. eyn boem. Salix. cis.
tot den Wyde of willigen hoerende. Saligenus. a. um. Salicius. a. um. Salicinus. a. um.
Wyden of willigen stede dair sy wassen. Salicium.
Wyden of willigen wart. Salictum.
derWydynge. Uxesis. vel uxesis. i. Amplificacio.
Wyeden onkrupt upt der erden. in C. Gheden.
Wyff. bzouwe. Mulier. Muliercula. Femina. Femella.
eyn boese Wyff die vere bopgheyt onder medicinen bedzyft. Farinaca. ce.
payen Wyff. Patrina. Sacerdotissa.
Wyff ind man gelick. Hermofraditus. ti. Hermafrodita. te. Anbrogeus. Androgeus. Androgutus.
alt Wyff. Vetula. Vetcrata. Anus. us. Duidens. tis. Anicula.
Wyff dan twen. bzyen. bzeven. vyff mannen. Bivira. Trivira. Quadrivira. Pentivira.
meyn Wyff. in B. Boebynne.
Wyff dan vele mannen. Multivira. Multinuba.
sonder Wyff. Agamus.
starck. menlick Wyff. Virago. ginis.
dat geste Wyff doit ind dan en ander to nemen. die man heyt Bigamus. ind die stait heyt Bigamia. Digamia. Deuterogamia.
Wyflick. bzouwelick. Femineus. a. um. Muliebris. bre. ter tas.
uwes Wyffs of mans vader. Socer. ceri. inde Socerinus. a. um. ind sin vader is uwe Prosocer. ceri.
uwes Wyffs of manns moeder is uwe Socrus. us. ind der vader is uwe Prosocer. ceri. ind der moeder is uwen Prosocrus. us.
uwes Wyffs bzoeder is uwe Sororius.
Wyffsche manne. in M. Manne die wyffsch.
sich Wyffsch to regieren. Feminare. Effeminare.
derWyft. Effeminatus.
Wyeghe. Cuna. Cunabulum. Cæpundium. Tirsus s. quadratis. Crocea. cee.
Wyeghen. in S. Suysen.
Wygglen. in S. Swanckken.
Wyghen. in S. de Sprongen.
Wyhen herken of altaren. Dedicare. Consecrare.
Wyhen clerckken of payen. Ordinare.
Wyhynge der clerckscap of parpscap. Ordinacio.
Wyhynge der herken off altaren. Consecracio. Dedicacio.
Wyhgwaist. in S. Sperwhgwaist.
Wyhyng. in C. Czugn.
Wyhyng. Aspersio. Aspersura.
eyns geWyhet. Clericus.
tuy geWyhet. Acolitus. Ceroferarius. unde Acolitatus. us. i. talis ordo.
bzy geWyhet. Ceroferarius. Subdiaconus. unde Subdiaconatus. us. i. talis ordo.
dier geWyhet. Diaconus. unde Diaconatus. us. i. talis ordo.
bysmail geWyhet. Sacerdos. presbiter. unde presbiteratus. i. talis ordo. Presbiterium. Sacerdocium.
Wyher. in D. bysch Dyck.
Wille. Voluntas. Libido. Sponte. Nutus. us.
bzy Wille. willkeer. Arbitrium.
Willen. Volo. vis. vult. Velle.
nyet Willen. Nolo. nonvis. nonvult. Nolle.
lieber Willen. Malo. mavis. mavult. Malle.
guetWillich. Benivolus. unde Benivolencia.
berepWillich. Voluntarius. Spontaneus. Kappadenarius. i. voluntarius.
quaitWillich. Malivolus. Malivolens. Involuntarius. unde Malivolencia. Maligitas.

eyn Wiflich. eynpeſſich. in H. Verhardt.
Wiflichlich. in G. Gern.
Wiſſam. bertact. in D. Dartten.
Wilge. eyn boem. cum ſuis in W. Wyde.
die Wijle. in B. bair en Bynnen.
Wijle. en tijt. Tempus. Intervallum.
onder Wijlen. in S. Sontijt.
Wijle der nonnen. Velum. li.
Wijlen. Velare.
ber Wijlden. in B. Bijſteren.
Wildſch. wepdſch. Ferinus. a. um.
Wildſch. Agreſtis. te.
des Wilds bupſter ſchuylſtede in dem walde. Luſtrum. tri.
ber Wilden. berſteren. berſten. in D. in Dagen.
Wilt dyer. hec Fera. re. Teter. tra. trum.
Wilt. onſtendich. Vagus. Diſſolutus. Effrenis. ne.
Wiltloyer. Erro. onis.
Wiltheit. Feritas.
Wilt dan weſen. Argus. a. um. Diſſolutus. Diſcurſivus. Numida. de. Vagus. Vagulus. Pervagus. per valde. Vagabundus.
Wilt. roe. onbeſtuyr. in K. Kay.
Wildtheit. Vagitas. Diſſolucio.
Wiltlich. Planter. i. Vaganter. Diſſoluter.
Wiltniſſe. woeſtenye. woeſtyne. Heremus. deſertum. Solitudo. Anachoreſis. Heremum. Heremiculum. unde Heremicus. a. um.
Wyne to bleyſch.
Wynmel. in E. Eberer.
Wynpel. in B. Baner.
Wynpels. baners off banen verberchſel. Claxendix. cis.
ber Wynplen. bermonplen. in B. Berghen.
Wynpelsbzegher. in B. Banersbzegher.
Wijn. Vinum. Bachus. chi. Bronus. Cecubum. Dyoniſius. Aminea. Euantis. Hyacus. ci. Leneus. nei. liber. beri. Libaſius. Lieus. ei. Maſſicum. ci. Themetum. ti.
ſuet Wijn. Merum. Phalernum. unde Phalernicus. a. um.
eyntreley Wijn. Precia. cie.
ſnoeb Wijn mit water ind wyn mit den bladeren gepaert of mit der heſſen. Vappa. pe.
Wijn die fer roit. Rubellum.
nyb Wijn. moſt. Muſtum. ti. Mulſum. ſi. Carenum. ni.
eyntreley Wijn. Bubeum. bei.
Wijn den men offert. Infertum. ti.
ban Wijn ind honich eyn bzanck. Ynomellum. Mulſa. ſe. Mulſum. ſi.
Wijn ind honich onder eyn gemengt. Mellicratum.
Wijn. roſen ind honich to hoip gemengt. Rodomellum. li.
Wijn ind edick gemengt. Oximetum.
Wijnbzupff. Botrus. Racemus. Siriaca. ſcilicet rubea. Omofragia. Uva. Uvula.
late Wijnbzupff. Corda. de.
Wijnbzupff bzoe rijp. Precia. cie. Precoqua. Precox. cis.
Wijnbzupff die nyet ſwart noch roit noch wit en is. Elbola. elbida. de.
Wijnbzupff die roit is. Rubiliana. Ceramma.
bair men Wijnbzuyben of bygben myt ſtrilt bat haichſten of reyſcap heyt. Strigilis. lis. ſe. ge.
an den Wijnbzuyben die knoyrelen of knoplen of hoebelen langherchtige ſtaetten. Toles. lis. ſe. generis. Turilla. le.
Wijnbzuyben aſſnyden. Racemare. Vindemiare. Putare.
myt Wijnbzupff. Amineus. Aminea.
gzoit Wijnbzupff. Balanita. te. Bumaſta. te. Bamaſte. tes.
Wijnbzupffen bat an den ſtock berblijft. Racemus.
Wijnbzuyben myt den riſſen. idem.
clein ſnoeb Wyn. Vinellum. Villum. li.
Wijnbzuyben treber. Vinitor. toris.
ber Wijnbzuyben ind der wijnſtock namen ſint mangerley. als Precoque. onrijpen. Purpuree. roben. Dactile. nae der lengben. Rodie. nae der lantſcap van libien. Ceraunie. want ſy gijmmen als buyr. Tribiliane. Fecinie. die ſint hart van coernen ind van belle. Stephanice. nae oerre rondicheit. Tripodiane. Unciarie. nae oerre graidheit. Cinodice. Aminee. nae oerre roitheit. Apiaiane. Balanite. Biturice. Argites. Merti-

cule. Mereotice. Elbole. Viciſcionie. van beelheit des wijns ſu bezuberen. Cyriace. ind noch dele anderen.

Wijnbeer of wijndruyſſhoern dat eyn drunck iſt. Acinus. ni.

Wijnberen heſſen. of drayben of draberen heſſen. draberen dat ſynt die baſte dair die wijn uyt geparſt iſt. Acinarium. Vinacium. vel Vinaceum. cei.

Wijnbeerken dat in den beren iſt. Acinus. Arillus.

Wijnbeer of hoern. Racemus.

Wijnſtock. Vitis. Siriaca.

Wijnſtock die rothe iſt. Amphibulus.

Wijnſtock die ſwaert iſt. Melena. Ampolos melana. Labruſca intercula.

Wijnſtock die ſuete drayben dreght.

Wijnſtock des drayben ſnel rijp werden. Leporia. rie.

Wijnſtock die raiſt iſt. Rubiliana. Apiana.

Wijnſtocks bant. Vitiligo. Vituligo. ginis. Vibernum. ni. Corimbus. bi.

des Wijnſtocks materialien die ghegn drayben en dragen. Vitulamen. nis.

Wijnſtock die grait iſt. Balanita. te. Bumaſta. te. Bumaſte. ſtes. ind grote drayben. idem.

wilt Wijnſtock. Lambruſca. unde Lambruſcoſus. a. um.

dair wilde Wijnſtocke waſſen. Lambruſcetum. ti.

dan den Wijnſtock of boemen dat onnutte holt affſnyden. Sarmentare. ind dat men dair aſſnydet dat heyt Sarmentum. ti.

Wijnſtocks. Viteus. a. um.

Wijnſtock die rode drayben dreget. Ceraunia. nie.

Wijnſtock graben. dat iſt onderleggen in die erde. Fodere.

Wijnſtock weder aynemen ind dynden. Propaginare.

Wijnſtock umbher graben die erde toe aepenen. Oblaqueare. Excodicare.

Wijnſtock ſnyden. Putare.

Wijnſtocks ſtaetke dair he an gebunden iſt. ſ. rapnſtaetke. vel ſimile. Extenſorium. Diſtenſorium. Aculeus. Eculeus. Paxillus. li.

Wijngart. Vinea. Vineola. Vinetum.

Wijngarts blat. Pampinus. ni.

Wijngarts reben of laide. Racemus. Propagoginis. Palmes. tis

Wijngarts twych of laide die drayben dreget. Racemiſer.

Wijngarts blader uytlaten. Pampinare.

Wijngarts blader plottzen off aſdoin. Depampinare. Epampinare. Dis.

Wijngart ſnyden. Putare. Racemare.

Wijngarts laiden uytrechen. Propaginare.

Wijngarts geſte ryhe dan den wijnſtocken. Antes. tis.

Wijngart begaden. bereyden. planten off graben. Paſtinare.

Wijngart dit nyhe iſt. Paſtinatum. ti.

alde Wijngaert groſſen ind onderleggen. Repaſtinare.

Wijnbat dat men op den ſcholderen dreget. Armillum. li.

Wijnbat uyt tween oren off hengſen. Diota te.

dat Wijn in to dragen dan leder als eyn huyt. Hyrnea. nee.

dat Wijn in to dragen. Oenoforum. ri.

Wijnbat uyt ruwen leder geverdecht. Pilasca. ce.

dair men Wijnbate uyt ſmeert op dat ſy dichte ſyn. Gruma. me. unde Grumoſus. tas.

Wijnkupp of dat dair he in loyt. Lacus. us.

Wijnbate. Arſeria. orum. Bacharſum. rii. Cantarus. ri. Crater. ris. Galenum. Galemonum. ni. Lepiſcum. ci. Mellearium.

Wijnbate alreley. Emna. Flacea. ee. Flaccoonis. Lagena. Laguncula. Cilicies. ei. Acelicea. Bachea. Vatus. Cenoforum. ri.

Wijnkoeff dair men den wijn uyt dreghet dan den helter ind die bate ind heyt en berille. Corbio. onis. Barile. lis. ind die die ſelbe tonne dreget. mercht off kercoipt heyt oick Corbio. onis. et Corbulus. li. diminitivum.

umb Wijn uter eynen dat toe ſtelen dat reytſcap dair toe. dat men dan boeden in dat gat ſtercht. heyt Clepſedra.

als Wijn uyt den helter loyt dat he dan inloppt heyt Leneus et Lenoy.

des Wijns hoichtide. Dyonisia. Festum bachi.
Wijnbouwe off arne. Vindemia. Surrore. re.
Wijnparff off kelter. Torcular. aris.
die stede dair men Wijndruyven trebet. Forus. ri.
dat dair men Wijndruyven in trebet. Mellearium. rii.
dan Wijn vol of dronken. Temulentus. unde Temulencia. Ebrius. Ebriosus. tas.
Wijngarts umbevesting. Antes. Anticium.
Wijndravere of bolstren. Acinarium.
Wijnechtich. wynsch. Vineus. Vinulus. Vinolentus. Bacheus. Leneus. Lieus. Bachicus. a. um.
Wijncoip. Commercium. Vinicopium. Arra. Mercipotus. us.
Wijntappen. Ducillare. Trahere vinum.
Wijnkoper of verkoeper. Caupo. onis.
Wijnman. wijnwerrt. Caupo. Tabernarius.
Wijncoips penningh. Arra. re. den penningh geben. Inarrare. Subarrare.
dronchen Wijn gelaich. Bachinale. lis. unde Bachinaliter. tas.
des Wijns bewarynge. Meroteca.
des Wijns bewaerre. Merotecarius. Vinitor.
Wijns mynne dan waters onder ogn. Pusca. ce.
Wijnhessen.
Wijnhessen ind water gemengt doir eynen sack geparst. Saccatum. ti. ind dat so to parssen heyt Saccare.
Wijngarts messe. proprie en hepe. Vanga.
Wijngarts harst dair men dat ertrich mit umbhackt. Bacile. lis. Vanga.
vol Wijns. Vinosus. tas. Vinolentus. unde Vinolencia.
des Wijns hoichtijden. Vinalia. lium. seu liorum. pluraliter. Bachalia.
Wijnkelre. Vinaria. rie.
Wijndreger. Viniforus.
Wijnachten. in C. Cristmisse.
Wijnbaide. in B. ogen Baide.
ge Wynne. bronc. in B. Bate.
Wynnen. in C. Cristghen.
Wynnen. in S. Seghebechten.
Wynnen. langen. in H. Hantreichen.
ge Wyndreger. Onesiforus.

eyn Wynre. Lucrator. Sosia.
eyn Wynre dair en ertrijch. Anerarius.
Wynlich. Vincibilis. Superabilis. le. ter. bis.
der Wynnen. Devincere. in S. Seghebechten.
onder Wynlich. Invincibilis. Irrefragabilis. Insuperabilis. Inexpugnabilis. le. ter. tas.
der Wynninge. in S. Seghebechtynninge.
Wynch. in B. ogen Blick.
Wynchen mit den ogen. Connivere.
mit Wynchen dair to bedudigen. et so mit bynderen of mit den ogen. Nucare. Innuere.
Wynchel. cirt. in C. Cant.
Wynchelen. in B. Bargen.
Wynchelhaich. Gnomo. onis. Norma.
Wynchelerich. Angularis. re. ter. tas.
Wynde. eyn crupt dat die boime off staechen op loipt. Viticella.
Wynde. tesse. in P. Palen. et in S. Spanhaich.
Wyndebant off wyndelsnoir. Fascia. Fasciala. faciale. lis. Arphago. inis.
in den Wyndelsnoeren binden. Fasciare.
also to ontWynden. Diffasciare.
so weder toWynden. Refasciare.
Wyndeling. in B. Bratzel.
Wyndelsteyn. Cochlea. ee.
Wynden. in K. Keren.
onderWynden. in C. Ceroden. onderwynden.
to hoip of to samen Wynden. Agglomerare. Inglomerare.
Wynden. Glomerare.
Wynden. bewynden. Volvere. Revolvere. Circumvolvere. Girare. Regirare.
afWynden. Deglomerare. Eglomerare.
onderWynden mit onrecht. Usurpare.
onderWynden mit recht off mit onrecht. Intromittere. Vendicare. cetera in C. Ceroden. onderwynden.
Wynden. wegen. Flare. Ampullari. unde Ampullosus. a. um.
Wynt en sume. Velier.
Wynt. Ventus. ti. Venticulus. li.
Wynt mit regen gemengt. Nubilus. li.
in den Wynt werpen off verstrouwen. Ventilare.
hoich Wynt in der see. Altanus. ni.

en Wyntfloch of wyntfanch. Ventilabrum.
Wynt vp den water. Ampulla.
der Wynde landtstap in der luchte is vollenkomen ind heyt Eola.
die Wynt die vpt oest nozden werckt ten oistenwart die heyt Subsolanus. et contra.
die Wynt die int westen werckt die heyt Favonius of Zephirus.
Wynt int suyden werckende heyt Auster. Auri.
Wynt int nozden werckende heyt Boreas. antis.
oistenwynt is geheyten Subsolanus. ind hest an der eynre syden ten nozdenwart eynen wynt genant Vulterinus. ind an der anderre syden to suydenwart eynen wynt geheyten Eurus. ri.
westenwynt heyt Favonius. ind hest an der eynre syden ten nozdenwart eynen wynt geheyten Circius. ind an der anderre syden to suydenwart eynen wynt geheyten Zephirus.
suydenwynt heyt Auster. ind hest an der eynre syden ten oistenwart eynen wynt geheyten Notus. in an der anderre syden tos westenwart eynen wynt geheyten Affricus.
nozdenwynt heyt Boreas. ind hest an der eynre syden ten oistenwart eynen wynt geheyten Chorus. ind an der anderre syden ten westenwart eynen wynt geheyten Aquilo.
Nota. dese durschzeben wynden. als oisten. westen. suyden. nozden. die heyten Quatuor venti cardinales. vp die andere acht wynden durschzeben die heyten Octo venti collaterales.
Wyrelen. hobelen. wentzelen. Volucare. Volvere.
Wyntmollen. Ventilmola.
Wynter. Bruma. Hyemps. Hyemicula.
vnd Wynter. in C. Cristnacht. Calicularium. dat selve heyt oick vnderscheit.
Wynteren. Brumare. Brumere. Brumescere. Hyemare. Hybernare.
Wynterlich. Brumalis. le. ter. tas. Brumosus. tas. Hyemalis. le. ter. tas. Hybernalis. le. ter. tas.
Wynterhoff. Hybernum. ni. Hybernaculum. li.
des Wynters die sonne in dem vndergange vp der nederste. ind des sommers vp der hoichste dat heyt Solsticium. inde Solsticialis. le. ter tas.
Wynterkongelken. eyer ser cleyn vogelkens. Regulus.
Wysp van holt of van stroe lancks gebunden.
Wyppen. in S. Swanchen.
de Wyren. in C. Czoeden.
Wyrock. Thus. turis. neu. generis. Tuscelum.
Wyroking boem. Thus. turis. se. ge.
dair men den Wyrock handelt off dair men dasse mede roecht. Thuribulum. Thuribulum. ne.
Wyroichen. Thurificare.
Wyroicher als die priestre of dyenre in der kerken. Thurifex. and son ampt dair af heyt Thurificium.
Wyroicht. Thureus. a. um. Thuridus. a. um.
Wyroichsbat in der kerken dairmen oen in bernet. Thuribulum. Ignibulum. Cicendulum. Thimiamaterium. Epichinum.
Wyroichsbat dair men oen in bernet. Acerra. Thimaterium. Thuscrematulum.
Wysse. kast. in G. Gesten.
Wysse dat nyt en bellet. Fixus. stabilis. le. ter. tas. Firmus. a. um. tas. Solidus. a. um.
Wysheit. seckerheit. in G. Gelobe.
Wysse. seede. in G. Angst.
Wysse of mate allen dyngen to geben. Discretio.
Wysse in den gesenge. Nota. Thonus. ut supra in M. Abte.
Wysse. verstendel. in C. Cloeken.
Wysheit. in C. Cloekheit.
Wysheit die boeken gemde is. Ypersophia. yperscia.
redelike Wysheit. Analogia.
Wysheit studeren vp betrachten. Philosophoraris.
der Wysheyt liefhebber. Philosophus. Philosophicus.
der Wysheit liefde. Philosophia.
die Wysheit of konste heyt gudtlicher in menschlicher dyngen. Philosophicus. a. um.
Wyssage. in P. Prophete.
Wyssen. in C. Choenen.
Wyssen. wysse werden.

anderWyſſen. berychten. in B. Beſcheyden.
Wyſſynge Oſtenſio. Oſtentamen. tum.
Wyſſer van den uprueren. Sciotcrus.
burbeWyſſynge. Ypodigma. i. predemonſtracio.
beWyſſen deſ eyn den anderen ghonnet. Impendere. Impenſare. Exhibere.
beWyſſen. in B. Bewenghen.
beWyſſlich. in B. Bewenghlich.
beWyſſen. Allegare.
beWyſſynge. Apodixis. Apodixia. Apodixen.
onderWyſſen. in L. Leren.
onderWyſſynge. in L. Lere.
Wyſſen. in O. Ozdelen.
Wyſſynge. in O. Ozdel.
toeWyſſen. in O. toeOzdelen.
afWyſſen. in O. afOzdelen.
berWyſt ten doede. Adictus. Indicatus. Condemnatus.
Wyſſe. in M. Manyere.
in willker Wyſſe. in willker maten. Cuiusmodi. Qualismodi.
in ſulker Wyſe. in ſulker maten. Talismodi.
in deſer Wyſſe. in deſer maten. Huiusmodi. Iſtiusmodi. Huiuscemodi.
in der Wyſe. in der maten. Illiusmodi.
in gheyner Wyſe. in gheynre maten. Nullusmodi. Nequaquam. Nullomodi. Nulla via.
Wyſſche. in B. Wend.
Wytchen. reynigen. Tergere. Mundare. in R. Reyn maken. Frageo, tes. tere.
Wytzeien. Vagari. Divagari. Diſturrere.
Wytzeier. Vagator. Solivagus.
Wyt. Albus. Candidus. Candidulus. Lacteus. Lacteolus. Eburneus. Albidus. Albidulus. Alburnus.
weynich Wyt. Albidus.
Wyt of root. Flavus. a. um. unde Flavere. Flavescere.
Wyt in den oegen. Albugo. ginis.
Wyt van en ey. in E. Eyerwyt.
Wyt maken. Albare. Dealbare. Albidare. Albificare. Albicolorare. Candidare. Coalbare. per ſimul.
Wytbaruich. Albicolor. oris.
Wittigheit. Albedo. inis. Albor. Albicies. Albiditas.
bale Wyttigheit van lazeryen. Albor.
die Wyt haye heſt. Albanus.
Wyttich. kundich. in K. Kyenheit.
Wyttigen. in C. berCundigen.
Wyttigheit. in M. Wetenheyt.
Wyttich. in H. Hadelich.
Wytlich. echtlich. Legitimus. Legalis. le. ter. tas. Nomius. a. um.
Wyten. in C. Chyen.
berWyten. in S. Schelden.
Wytruich. ruym. Spacioſus. Amplus. Latus.
Wytmerich. Vulgaris. re. ter. tas. Famoſus. a um. tas.
Wytweldich. in M. Manigerley.
Wytweldich maken. in M. Manigerley maken.
Wytweldicheit. Diverſitas. Varietas.
die bele Wyve heyet. Mulcicuba.
Wyve tuyper hoeder heiten Ianitrices.
Wyverich die nyet berder doin en begſte dan ſyn wyf en wil. Uxorius.
eynWyuich. Unigamus. Monogamus. unde Monogamia. Unigamia.
tweWyuich. Bimareus. Bigamus. Digamus. unde Bimaria. Bigamia. Digamia.
dryWyuich. Trigamus. Trimareus. unde Trigamia. Trimaria.
beleWyuich. Multigamus. Mulcicuba. Polidamas. unde Multigamia.
vierWyuich. vyfwyuich. ſeswyuich. Quadrigamus. Pentigamus. Exagamus. unde Quadrigamia. Pentagamia. Exagamia.
Woe. hoe. wie. Quomodo. Qualiter. Per quem modum.
Woe dycke. hoe darche. wie offte. Quomodo. Quantociens. Quot vicibus.
Woe bele. Quantum.
Woe wale. in W. Wat dan.
Woicher dan huiſguede. Uſura. Uſurula. Uſurella.
Woecher dan woicher off dobbelwoicher. Fenus. neris. Collibrum. bri.
Woicherſtede. Puteal. alis.
die Woicher greft of neemt. Fenerator.
Woicher geben of neemen. Fenero. as. Feneror. aris. Defenero. as. Defeneror. aris. Fenixor. aris. Uſurare.

Woicher affteken. Defenero. as. et Defeneror. aris.
ſamen Woicher geben of nemen. Confenero. as. Confeneror. aris.
weder Woicher geben of nemen. Refenero. as. et Refeneror. aris.
Woicherechtich. Uſurarius. a. um. Uſuratorius. a. um. Fenereus. Fenoratorius.
Woicherer. Uſurarius. Danus. Daniſta.
Woicherer die byrbelich woicher nemt. Quadruplicator.
Woeden. wuicken. Quomodo. Qualiter. Culusmodi. Qualismodi.
Wolle. Lana. ne.
Wolbigh. wolpich. Vellus. eris.
Wol in eyn gewalcht. Villus. li. unde Villoſus. a. um. tus. Floceus. ci. tus. Floccus. li.
Wolle maken. Lanificare.
Wolmecher of werker. Laniſex. cis.
Wolbreger als eyn ſchap. Laniger. lanigeri.
Wolplucker. Lanarius. Carrinatur.
plock Wollen. Floccus. ci. Flocculus. li. Laniſcus. ci.
bol Wollen. Lanoſus. tus. Velleroſus. tus.
die der Wollen vele hevet. Lanutus. Lanoſus. a. um.
bes tot der Wollen hoirt. Laneus. a. um. Lanutus. Lanicus. a. um.
Wollen ampt. Lanificium. cii.
Wolf. en dyer. Lupus. Lupillus. Soratinus. ni.
Wolfs. Lupinus. a. um.
Wolfs navel. Ciccum. ci.
Wolf. eyn ſuyckte. Lupus. Anapes. dis.
Wolfynne. Lupa. Soratina.
Wolke. Nubes. Nubecula. nubulum. li.
der Wolken dichticheyt. Nymbus. bi. unde Nymboſus. tus.
Wolken boyſt. Catheracta. te.
Wolken bregher. Nubiger. nubifer.
Woene. tuichte. byes op benyſte. Lacus. er
Woude cum ſuis in W. Wolde.
Wonen. Habitare. Morari. Reſidere. Colere. Accolere. Incolere.
ſamen of myt Wonen. Cohabitare. Commorari.
in Wonen. Inhabitare. Immorari.
under Wonen. Subhabitare.
weder Wonnen. Remorari.
Wongynge. in G. Gebuchte.
Wonynge dan vele luyden in eynen huſe. Andron.
die tot der Wonungen hoirt. Manſionarius.
ge Wonen. gewoentlich werden. in W. Wennen. gewonen.
unge Wonen: ungewoentlich weſen of werden. in W. un Wennen.
Woenlich. Habitabilis. Morabilis. le.
un Woenlich. Inhabilis. le.
Woenſtede. in G. Gebuchte.
ber Wonnen. Victus. Convictus. Superatus. Devictus.
unber Wonnen. Invictus. Anicus. Inſuperatus.
ge Woente. in S. Seede. gewoente.
ge Woente. neyghynge. in N. Nughte.
en alde ge Woente. Guardaſida. de.
unge Woente. Diſſuetudo. Inſuetudo. Abuſus, Abuſio.
eyn ge Woente. Conſuetudinarius. Aſſuetudinarius.
nae mynen of nae dynen of nae ſynen of nae oren ge Woenten. in S. nae dynen Seeden.
ge Woentlich. in S. Seedelich.
Woirde. Verba.
ſcharpe of dugedige Woirde. Sales.
in Woirden ſuetichheit. Lepos. poris.
half Woirdich. Semiverbius. Spermologus. a. um.
hoyt Woirdich. Breviloquus.
eyns Woirds verhalinge andertwerff. Anaphora.
bermynrende Woirde. Blandicella.
dobbel dan Woirden. in N. dobbel dan Reden.
in Woirden bedroch. Captentula. le. die alſoe iſs. Subdolus. a. um.
Woyghen. in W. Wempen.
Woym. Vermis. Vermiculus.
ſyde Woym. Bombix. icis.
Woym die dode lychamen ytt. Letoſagus.
Woymen. wuicken als ſwyn. in G. Graben.
bol Woymen. Vermiculoſus. a. um. tus.
Woyp. lactus. us. lctus. us. Bolus. li.
Woyp op en miſſel unterſtentlich. Baſiliſcus.

Wozpel. teriyng, in P. Pobbelſteyn.
Wozpel. ſeple. in B. halſBant.
derWozren. in G. Gemelick.
Wozſt. Farcimen. Farcimentum. Fartum. Fertum. ti. Hila. le. Salſtacium. Salcicium. proprie Salcyſſken. Lucanica.
Wozſt maken. Fartio. farxi. vel fartivi. farcitum.
Wozſeler. wzanger. in P. Pzangher.
Wozſter. wzanger. in P. Pzangher.
Wozſtyng. in P. Pzangyngh.
Woirt. Verbum. Verbulum. Dictio. Dictiola. Vocabulum. Terminus.
kozt Woirt. Brevilogia. i. brevis dictio.
bpWoirt. in B. Bpſpzicke.
epn Woirt dat twe. bzy. vier of mer pynghen betepckent. Dionimum. Trionimum. Tetrananimum. Polionimum. Equivocum. Onomium. et hec omnia us. a. um.
epn Woirt dat npet dan epn pynck betepckent. Univocus. a. um.
vele Woirt die epn pynck betepckenen. Synonimus. a. um. Multivocus. a. um.
Woirt ſeyer. Semiverbius.
die vele Woirt hevet. in C. die vele onmutlick Callet.
voeWoirt. Adverbium. bii.
Woirtlick. Verbalis. le. ter. tas.
voeWoirtlick. Adverbialis. le. ter. tas.
ſpzeckWoirt. Proverbium. proverbiolum. unde Proverbialis. le. ter. tas.
die der ſpzeckWoirt volle is. Proverbioſus. a. um. tas.
ſpzeckWoirt ſeggen. Proxerbior. aris.
die dan en Woirt gebaizen is als allegn Jheſus Chriſtus. Verbigena.
Woirtſpzecker. voirſpzecke. Cauſidicus. Prelocutor.
Wozraiſſelbzet. Alea. Aleala. Teſſera. Teſſecula. Teſſella. Teſſellula.
Woozraiſſel ſchyve. in B. Bzycken.
Wozraiſſelbzetmeker. Teſſerarius. Teſſellarius.
Wozraiſſelsbzets ſchyven. off ſtraiſen bair men die ſchyven op ſet. Pirgus. gi.
dat tot Wozraiſſen hoirt. Aleatorius. a. um.
Wozraiſſels ſpeelsſtede. Alearium.

Woxt.
Woxtel. Radix. Radicula. Stolo. onis.
Woxtel in der erden. Caudex. cis.
Woxtel dan en hollſtrunck. Sulpix. cis.
vol Woxteley. Radicoſus.
nae der Woxteley en kuyle graven. Excodicare.
Woxtlick. grundlick. Radicitus. adver. Funditus. Radicalis. le. ter. tas. Fundamentalis. le. ter. tas.
Woxtel. hertompſt. in A. Art.
Woxtelen. Radicare. Convalere. Ieſcare.
upt Woxteley. Eradicare. Abradicare. Diradicare. Extirpare. Evellere.
Wzaicke. Vindicta. Ulcio. Talio. onis. Retributio. in bonn vel malo.
ge Wzaicken paſſive. Ulcus ſum.
Wzaicke doin. wzecken. Ulciſcor. ceris. Vindicare. Retribuere.
Wzecken. laſtren. in B. Blaſpeen.
Wzangh. in C. Coighe.
Wzangen. rungen. in P. Pzanghen.
Wzangher. in P. Pzanghen.
Wzanggng. in P. Pzanggng.
Wzaſe. in C. Coſſe.
Wzatte. Verruca. Mirmicea. ee. portum. ri. vol Wzatten. Verrucoſus. tas Porroſus. tas.
ge Wzecht umbtumpt. in S. Stutten ſtede.
Wzecken. in K. Kzygen.
Wzecken. in K. Kzygen.
Wzecker. Vindix. Vindicator. vindicativus. a. um. Vindicatorius. Ultor.
Wzet. ſtugge. in S. Stzumpf.
Wzet weſen. in S. Stzumpf weſen.
Wzeethept. in S. Stumpfheit.
voeWzeven. Contritus. Teſos. Contreſus. a. um. Deſreſus. a. um.
Wzijch hals.
Wzimp. ſchubſtoch. in C. Caetche.
Wzimpen als epn vrou ſonſs gut of hyrucht. Contrahere. ſeu pervertere virtutem.
Wzimpen in ſpotte. Valgio. is. re.
Wzimpngh. Valgia. gie.
Wzinen. pert dat ſongen maect. Admiſſarius. Emiſſarius.
Wzynghen. in D. upWzynchen.

Wynghen dat wee duet. Urgere. geſcere. Stringere. Stimulare.
Wzijten. dzeſſelen. in D. Dzeyen.
Wzijter. dzeſſeler. in D. Dzeyer.
Wzijven. toewzijven. Terere. Conterere. Fredere. Freſere. Comminuere. Minutare. Deterere. Confringere. Atterere.
umbWzijven. Circumterere.
inWzijven. Interere.
tegenWzijven. Obterere.
onderWzijven. Subterere.
Wzijvynge. Tritura. Tricio. Comminucio. Minutacio.
Wzijflich. Tritilis. le.
Wzoeghen. in B. Berijpen.
Wzoeghen der conſcientien. Remorſus. Syndereſis.
Wzoeghen in den ſent. Accuſare. Proclamare. Inculpare.
Wzueten der berchen. in G. Gzaben.
dat ſy Wzueten. Scrobs. bis.
Wueden. in K. Kaiſen.
Wulch. Qualis. Qualismodi. Cuiusmodi.
Wulchen. in D. woeDaen.
Wulchen. ſonigen. in E. Eenighen.
Wulchen. Quales. Qualia.
Wulchlieren. Qualismodi. Cuiusmodi.
Wuelen. wzueten. in G. Gzaben.
Wuelen. veſtigen. in B. Bynden.
geWulſte. in H. geHymmels.
geWulſt baich. Fornix. nicis.
dair vele geWulſten ſynt. Teſtudinetum.
Wulven. rueven. in H. Hymmelen.
Wulle. cum ſuis in W. Wolle,
Wullen. Laneus. a. um.
Wullen laechen. Pannus. ni.
Wullen ampt. Lanificium.
Wullſteger. Laniſta.
Wullen weber. Lanifex. Textor. fullo. onis.
dat van Wullen ind lijnen onder eyn gewzacht iſt. Linoſtema. tis.
Wunne. in B. Blijtſcap. et in G. Genoechte.
Wunlich. in B. Blijdelich. et in G. Genoechlich.
Wunde. Vulnus. Vulnusculum. plaga.
Wunden. in K. Quetzen.
vol Wunden. Vulneroſus. Plagioſus. Plagoſus.
Wundartzet. in N. wundArtzet.
Wunder. die eynen wundet. Plagius. Plagarius. Plagiarius. Plagioxippus. Vulnificus. a. um. et hec faciunt eciam in tor.
Wunder van gaide of van der naturen. in C. Cepchen. ſ. diverſo modo ibidem.
van Wunderteychen eyn waiſegher. Prodigiator.
die Wunder dyngen ſeghet. Miridicus.
Wunder maſien of doin. Mirificare.
die Wunder maect. Mirificus. a. um. Mirificens. tis.
eyn of ſonder Wunder. Nimirum. adver.
eyn verWunderre. Miro. onis. Mirator.
verWunderen. Mirari.
myt of ſamen verWunderen. Commirari.
Wunderens aflaiten. Demirari.
Wundermahynge. Mirificencia.
verWunderende Woirt. Vau.
Wunderynge. wunderlicheit. Admiracio. Mirabilitas. Tauma. tis.
Wunderlich. dair aff men ſich verwundert. Mirabilis. le. ter. tas. Mirus. a. um. Mirandus. a. um. Mirificus. a. um. Mirificencia. center.
verWunderynge. Admiracio.
Wunderlich. in N. Awijſe. et in G. Gemelich.
Wunderen. verwunderen. Mirari. Ammirari. Demirari. per valde. ſtupere. Stupeſcere. i. Mirari. Torpere. Torpeſcere idem.
ſer verWunderen myt verſchzickynghen. Stupere. eſcere. Stupefieri. Aſtupere. Extupere. Inſtupere. Obſtupere. omnia per valde. Reſtupere. per iterum. Hec verba faciunt frequentativum in ipeſco. peſcere.
Wunſch. Opcio. Optacio. Adoptacio.
Wunſchen. Optare. Adoptare.
gwait Wunſchen. in B. Blameren.
Wueſt. roe. in K. Kay.
Wueſt. in B. ongeBuwet. ongehabent.
verWueſten. in D. verDeligen. verſtoeren.
Wueſtenge. in W. Wyltenijſſe.
Wuwen. blocken alſ die hunde. in B. Baffen.

D. hal'.